

שְׁוִיתִי ה' לְפָנָי תְּבוּד

נְנַח נְחָמָה נְחָמָה מְאוּמָן

סֵפֶר

# סְפִירֵי מַעֲשֵׂיֹת

מִשְׁנֵיֹם קְדֻמוֹנִיֹת

הוֹצֵאת

- רֵק רֵבֵנו -

## תוכן עניינים

א	הקדמה
בג	א. מאבדת בת מלך
לג	ב. ממלך וקיסר
ג	ג. מחיגר
סז	ד. ממלך שגור שמד
עה	ה. בן מלך שהיה מאבנים טובות
פ	ו. ממלך ענו
פה	ז. מזבוב ועכביש
צג	ח. מרב ובן יחיד
צח	ט. מחכם ותם
קבו	י. מבערגיר ועני
קסא	יא. מבן מלך ובן שפחה שנתחלפו
קצ	יב. מבעל תפילה
רנה	יג. מהשבעה בעטלירם
דש	מעשה מבטחון
שיא	תקון הפללי

## הקדמה

(מדפוס ראשון)

מה שהיה כבר נקרא שמו ונדע שהוא אדם. וזאת תורת האדם  
 דקדושה, אשר זכה להשלים דמות אדם. פי זה כל האדם.  
 הלא הוא כבוד אדונינו מורנו ורבנו, עטרת תפארתנו, גאון עגנו,  
 הרב הקדוש והנורא, בוצינא רבא בוצינא עלאה בוצינא יקרא  
 וקדישא, קדשת שמו מורנו הרב נחמן וצוק"ל, גין ונכד להרב  
 הקדוש והנורא האלקי הבעל שם טוב וצוק"ל. אשר כבר נהנו  
 ישראל לאורו. בחבוריו הקדושים הנפלאים אשר כבר יצאו לאורה.  
 רבים ראו וישמחו וישרים יעלו. והאמת יורה דרכו.

והנה, עוד ראה זה נמצא באמתחותינו, ספורי מעשיות נפלאות  
 ונוראות, אשר זכינו לשמע פה אל פה מפיו הקדוש, אשר  
 אין וחקר ותקן משלים הרבה, והלביש והסתיר השגות גבוהות  
 ועצומות בספורי מעשיות בדרכים נפלאים ונוראים מאד. פי זאת  
 לפנינו בישראל על הגאולה ועל התמורה, פשהו רוצים לדבר  
 בנסתרות ה', היו מדברים בדרך חידה ומשל, והלבישו סתרי תורה  
 גנוזי דמלפא בכמה וכמה לבושים מלבושים שונים. כמובא אחר  
 המעשה של בן המלך וכן השפחה, שאמר רבנו ז"ל או, שפיימים  
 הקדמונים פשהו החברים מדברים ומשיחים קבלה, היו משיחין  
 בלשון פזה; פי עד רבי שמעון בר יוחאי לא היו מדברים קבלה  
 באתגליא וכו', ועל פי הרב, אחר כמה מעשיות היה מגלה קצת  
 מעט פחות מטפה מן הים איזה רמזים להיכן הדברים מגיעים,

כמבאר לקמן במקומם הדברים והרמזים שספר אחר כל מעשה ומעשה.

והנה, עד הנה היו הדברים האלה גנוזים אצלנו אך להיות רבים אמרים לנפשנו, מי יראנו טוב; כי רבים אשר אתנו מאנשי שלומנו אשר נכספה וגם כלתה נפשם לשמע תמיד דברי אלקים חיים שיצאו מפי רבנו הקדוש ז"ל, וביחוד אלו המעשיות שספר, אשר לא זכו עדן שיגיעו אליהם, כי אם בהעתקות בכתב על ידי סופרים שונים, אשר נתרבו הפעיות בהם מאד וקלקלו המכון. על כן תשוקתם הגדולה אלצונו וכספם החזק דחקונו, עד אשר הכרחנו למלאת רצונם - להביאם לבית הדפוס.

וגם כי היה לנו גלוי דעת מפי רבנו הגדול ז"ל, אשר פעם אחד גלה דעתו שרוצה להדפיס ספורי מעשיות, ואמר בזה הלשון לפני כמה אנשים: בדעתי להדפיס ספר מעשיות, ויהיה למעלה כתוב בלשון הקדש ולמטה בלשון לעז. ואמר: הלא מה יוכלו העולם לדבר על זה, הלא על כל פנים הם מעשיות נאים לספר וכו'. בדברים האלה נשמע מפיו הקדוש בפרוש, וזה אשר העירונו להביאם לבית הדפוס.

ואם אמנם ידענו ולא נעלם מעינינו כי רבים קמו עליו, עם כל זה האמת עד לעצמו, ואנחנו מחיבים לעשות רצונו, וה' הטוב יעשה; השומע ישמע והחדל יחדל. וגם כי תהלה לאל עד פה עזרונו רחמיו יתברך כי נתפשטו חבריו הקדושים בקרב עם קדוש, בקהל ועדה וישראל, ויהיו דבריו להם לששון ולשמחה, ותהי

בפיהם כדבש למתוק, כלם ישבעו ויתענגו משובו, כמו חלב ודבש תשבע נפשם, ושלפתי רננות יהלל פיהם. ורבים אשר אתנו, מאשר אתם - את החולקים על האמת, הדוברים על צדיק עתק בגאווה ובוז, אשר ברו מלבם אשר לא עלתה על דעתו. ולא עלינו להאריך ולספר בדבר הזה, כי הוא כבשי דרחמנא; וכמה עלמין אתהפכו בגניהו על ידי רבוי המחלקת שנתרבו בימינו בין החכמים והצדיקים, ומי יבוא אחר המלך את אשר כבר עשוהו.

אך זאת לדעת, כי כל פונתנו בהדפסת אלו ספורי מעשיות, הוא רק בשביל אנשי שלומנו החוסים בצל קדשו, התאבים ומצפים ומשתוקקים לשמע דברים קדושים. ואם אמנם הדברים הנדפסים בספר פאלו נאמרו לאלפים ולרבבות, לעמת זה ראינו כי כבר התחילו הדברים להתפשט בכתב על ידי העתקות רבות, ואין הבל בין דברים הנכתבים לדברים הנדפסים. וגם לא מראש בסתר דברם, כי כל מי שיש לו עינים יראה וכל מי שיש לו לב יבין, כי לא דבר רק הוא מכס, ואם רק הוא - מכס; כי דברים הללו עומדים ברום גבהי מרומים.

ושמענו מפיו הקדוש בפרוש שאמר, שכל דבור ודבור של אלו המעשיות יש בו פונה עצומה; ומי שמזנה דבור אחד מאלו המעשיות מכפי מה שאמרו הוא בעצמו, הוא מחסר הרבה מהמעשה. ואמר שאילו המעשיות הם חדושים נפלאים ונוראים מאד מאד, ויש בהם דרכים ונסתרות ועמקות מפלג מאד; וראויים לדרשם ברבים - לעמוד בבית הפנסת ולספר מעשה מאלו המעשיות, כי הם חדושים גבוהים ונוראים מאד מאד.

גַם מִי שֶׁלָּבוּ שָׁלֵם וּבְקִי הֵיטֵב בְּסִפְרֵי קִדְשׁ, וּבִפְרָט בְּסִפְרֵי הַזֶּהָר  
הַקְדוּשׁ וּכְתָבֵי הָאֵרֶ"י וְ"ל, יוּכַל לְהִבִּין וְלִדְעַת קֶצֶת מַעַט רְמִזִּים  
בְּאִיזָה מַעֲשִׂיּוֹת, אִם יֵשִׁים לְבוֹ וְדַעְתוֹ עֲלֵיהֶם הֵיטֵב. גַּם יֵשׁ בָּהֶם  
הַתְּעוֹרְרוֹת מוֹסֵר נִפְלָא וְעֲצוּם מְאֹד בְּרַב הַמְּקוֹמוֹת, יְבִינֵם הַמְּשֻׁבָּל  
בְּעֲצָמוֹ. כִּי רַבִּם כְּכֹלָם מְעוֹרְרִים וּמְמַשִּׁיכִים אֶת הַלֵּב מְאֹד לֵה'  
'יִתְבַּרֵּךְ, לְשׁוֹב לֵה' יִתְבַּרֵּךְ בְּאֵמֶת לְאֵמֶתוֹ, לְעַסֵּק רַק בְּתוֹרָה וְעִבּוּדָה  
תָּמִיד, וְלִהְפֹךְ פָּנָיו מִהַבְּלִי הָעוֹלָם לְגַמְרֵי; כְּאֲשֶׁר יֵרְאֶה הַרוֹאֶה בְּעֵינָיו  
שְׂכָלוֹ, אִם יִסְתַּכַּל בָּהֶם בְּאֵמֶת.

אוֹלָם תְּכַלִּית בְּוִנּוֹת אֵלּוֹ הַמַּעֲשִׂיּוֹת רְחוֹק מְאֹד מִדַּעַת אֲנוּשׁ,  
וְעִמּוֹק עִמּוֹק מִי יִמְצְאוּנוּ. וְאִין לְהֵאָרִיךְ בְּשִׁבְחַ תִּפְאָרֶת גְּדֻלַּת  
הַמַּעֲשִׂיּוֹת הָאֵלּוֹ, כִּי גָבְהוּ מִדַּעְתָּנוּ, וְכֹל הַמוֹסִיף לְדַבֵּר בְּשִׁבְחַ  
גְּדֻלָּתָם וְעִמּוֹתָם הוּא גּוֹרֵעַ. רַק אֲמַרְנוּ לְהַעִיר קֶצֶת לְכַב אֲנָשִׁי  
שְׁלוֹמֵנוּ, לְמַעַן לֹא יִשְׁכַּחוּ נִפְלְאוֹתָם אֲשֶׁר הֵרָאם מִרְחוֹק כְּמֵאֵן  
דְּמַחֲוֵי בְּמַחֲוֹג עַד הֵיכַן הַדְּבָרִים מְגִיעִים, עַל יְדֵי מַעַט הַרְמִזִּים אֲשֶׁר  
גָּלָה לְעֵינֵינוּ אַחֵר סִפּוֹר כָּל מַעֲשֵׂה וּמַעֲשֵׂה. כִּי הָאֵף אֲמַנֵּם נִרְשָׁמוּ  
קֶצֶת הַרְמִזִּים שֶׁנִּשְׁמָעוּ מִפִּי הַקְדוּשׁ, אֲדָּה זֶה כְּרוּר לְכָל מְשֻׁבָּל, כִּי  
אִין דוּמָה הַשּׁוֹמֵעַ מִפִּי הַחֶכֶם בְּעֲצָמוֹ לְהֵרְאֶה הַדְּבָרִים בְּסִפְרֵי;  
וּבִיּוֹתֵר בְּדַרְכֵי רְמִזִּים כְּאֵלֶּה, אֲשֶׁר אֵינֶם מוּכְנָיִם כִּי אִם עַל יְדֵי  
תְּנִיעַת הָאֵיבָרִים בְּנִעְנוּעַ הָרֵאשׁ וּקְרִיצַת הָעֵין וּנְטִיַת הַיָּד וּכְיוּצָא  
כְּאֵלֶּה, אֲשֶׁר עַל יָדָם דִּיקָא יְבִין הַמְּבִין קֶצֶת מַעַט וְיִשְׁתוּמֵם עַל  
הַמְּרָאָה, וְעֵינָיו לְמִרְחוֹק יְבִיטוּ גְּדֻלַּת ה' וּגְדֻלַּת תּוֹרָתָנוּ הַקְדוּשָׁה -  
אֲשֶׁר נִתְּלַבְּשָׁה בְּכֹמָה לְבוּשִׁים שׁוֹנִים, כְּמִבְּאֵר בְּכָל סִפְרֵי קִדְשׁ.

עד פה הגיעו דברים המעוטים המחזיקים הרבה. לפני יהנה אימה, איה ספר איה שקל מאין יבא עורנו. מי יגור לנו אש אוכלה, מי יעמד בעדינו. נשא לבנו אל כפים אל אל בשמים, בידו נפקיד רוחנו. אליך ה' נשא נפשנו. עד הנה רחמך עורנו. עורנו כי עליך נשעננו. יהי נעם ה' אלקינו עלינו. עד יבוא מרה צדק לערתנו. ויבנה בית קדשנו ותפארתנו. הוזה ציון קרית מועדנו. מלך בפינו תחזינה עינינו. במהרה בימינו. אמן.

הלא פה דברי הכתב והמסדר והמעתיק. לאכל לשבעה ולמכסה עתיק. נאם הקטן, נתן בן אדוני אבי מורנו הרב רבי נפתלי הערץ, ישמרהו צורו ויחיהו, מנעמיראב רבתי. חתן הרב הגאון החסיד המפרסם בכל קצו ארץ, כבוד קדשת מורנו הרב רבי דוד צבי זכר צדיק לחיי העולם הבא, שהיה אב בית דין בקהלת קדש קרעמיניץ והגליל, ובקהלת קדש שאריגראד, ובקהלת קדש מאהליב והגלילות.

קדם שספר מעשה ראשונה שבספר זה, ענה ואמר: בספורי המעשיות שהעולם מספרים יש בהם נסתרות הרבה ודברים גבוהים מאד, אך שנתקלקלו המעשיות, כי חסר מהם הרבה, וגם נתבלבלו ואינם מספרים אותם כסדר, כי מה ששיך בתחלה מספרים בסוף, וכן להפך, וכיוצא בזה. אבל באמת יש בהמעשיות שמספרים העולם דברים נעלמים גבוהים מאד והבעל שם טוב וצוק"ל היה יכול על ידי ספור מעשה ליחד יחודים; כשהיה ראה שנתקלקלו צנורות עליונים, ולא היה באפשר לתקן אותם על ידי תפלה, היה מתקנם ומיחדם על ידי ספור מעשה. ועוד דבר רבנו ז"ל בענין זה, ואחר כך התחיל לספר מעשה שבדף הפמוד, ואמר: בדרך ספרתי מעשה וכו'.

וְדַע, שְׁהַמְעִשִׁיּוֹת שֶׁסֵּפֶר רַבְּנוּ, רַבֵּם כְּכֹלֶם הֵם מַעֲשִׂיּוֹת חֲדָשׁוֹת לְגַמְרֵי שְׁלֹא נִשְׁמְעוּ מֵעוֹלָם, רַק הוּא בְּעֶצְמוֹ סֵפֶר־מַלְבוֹ וְדַעְתּוֹ הַקְדוּשָׁה, כְּפִי הַהֲשָׁגָה הַעֲלִיּוֹנָה שֶׁהִשִּׁיג בְּרוּחַ קְדוּשׁוֹ, שֶׁהָיָה מַלְבִּישׁ אוֹתָהּ הַהֲשָׁגָה בְּאוֹתָהּ הַמַּעֲשָׂה. וְהַמַּעֲשָׂה בְּעֶצְמָהּ הִיא מֵרָאָה נֹרְאָה וְהִשָּׁגָה עֲלִיּוֹנָה מְאֹד שֶׁהִשִּׁיג וְרָאָה בְּמָקוֹם שְׂרָאָה.

וְגַם לְפַעְמִים הָיָה מְסַפֵּר מַעֲשָׂה מִהַמְעִשִׁיּוֹת שֶׁמְסַפְּרִין הָעוֹלָם, אֲבָל הוֹסִיף בָּהֶם הַרְבֵּה וְהַחֲלִיף וְתַקֵּן הַסֵּדֶר, עַד שֶׁנִּשְׁתַּנְּתָנָה סֵפֶר הַמַּעֲשָׂה לְגַמְרֵי מִמָּה שֶׁהָעוֹלָם מְסַפְּרִין, וְכַנִּ"ל. אֲבָל לֹא נִכְתְּבוּ בְּזֶה הַסֵּפֶר מֵאִלּוּ הַמַּעֲשִׁיּוֹת כִּי אִם אַחַת אוֹ שְׁתַּיִם, וְשֶׁאֵר כָּל הַמַּעֲשִׁיּוֹת הֵם חֲדָשׁוֹת לְגַמְרֵי שְׁלֹא נִשְׁמְעוּ מֵעוֹלָם.

בְּאוֹתוֹ הַזְּמַן שֶׁהִתְחִיל רַבְּנוּ ז"ל, לַעֲסֵק בְּסִפּוּרֵי מַעֲשִׁיּוֹת, אָמַר בְּפִרְוֵשׁ בְּזֶה הַלְּשׁוֹן: הִנְנִי אֹתְחִיל לְסֵפֶר מַעֲשִׁיּוֹת, (אִידֵךְ וְעַל שׁוֹיִן אֵן הֵיִיבֵן מַעֲשִׁיּוֹת דְּעַר צִילִין). וְכוּנּוֹת דְּבָרָיו הָיָה, כְּמוֹ שֶׁאָמַר: מֵאַחַר שֶׁאֵינִי מוֹעִיל לָכֶם לְשׁוֹב אֶל ה' יִתְבָּרֵךְ עַל יְדֵי הַתּוֹרוֹת וְהַשִּׁיחוֹת הַקְדוּשׁוֹת וְכִיּוֹצֵא בְּזֶה - מִה שֶׁעָסַק בִּיגִיעוֹת גְּדוֹלוֹת כָּל יְמָיו לְהַשִּׁיבֵנו אֶל ה' יִתְבָּרֵךְ בְּאֵמֶת לְאֵמֶתוֹ, וּמֵאַחַר שֶׁאֵינִי מוֹעִיל כָּל אֵלֶּה, עַל כֵּן הוּא מֵתְחִיל לַעֲסֵק בְּסִפּוּרֵי מַעֲשִׁיּוֹת. וְאֵז בְּאוֹתוֹ הַזְּמַן אָמַר הַתּוֹרָה הַמִּתְחַלֵּת: "פֶּתַח רַבִּי שִׁמְעוֹן וְאָמַר: עַת לַעֲשׂוֹת לְה' הִפְרוּ תוֹרַתְךָ וְכו' - דָּא אוֹרִיתָא דְּעֵתִיקָא" וְכו', הַנִּדְפָּסֶת בְּסֵפֶר הָרֵאשׁוֹן בְּדֶף קנ"ו (סִימֹן ס"א). וְשֵׁם מְבֹאֵר בְּסוֹף הַמֵּאמֵר קִצַּת מַעֲנִין סִפּוּרֵי מַעֲשִׁיּוֹת, שֶׁעַל יְדֵי סִפּוּרֵי מַעֲשִׁיּוֹת שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֵמֶת מְעוֹרְרִין מִהֲשָׁגָה אֶת בְּנֵי אָדָם שֶׁנִּפְלְאוּ בִּשְׁנֵה וְיִשְׁנִים אֶת יְמֵיהֶם וְכו' \ עֵינ שֵׁם; וְיֵשׁ מַעֲשִׁיּוֹת שֶׁהֵם בְּקָרֵב שְׁנַיִם,



ויש ספורי מעשיות של שנים קדמוניות, שהם פחינת עתיק וכו'.  
 עין שם היטב, ותבין ותשכל קצת מן מצא דבר, עד היכן הדברים  
 של אלו המעשיות מגיעים, ומה היתה כוננתו הקדושה בזה.  
 ובאמת יש באלו המעשיות התעוררות גדול מאוד מאוד להשם  
 יתברך ברב המקומות אפלו על פי פשוט, מלבד  
 הנסתרות, כי כלם הם סודות נוראות, ויש להם כח גדול לעורר  
 הכל לה' יתברך: חזק

## הקדמה

(מדפוס שני)

בהיותנו עוסקים בהדפסת המעשיות בראשונה, שמוע שמענו קול שאון, באמרם, כי לא נכון להדפיס ספורי מעשיות כאלה. ולכפל דבריהם הוא אך למותר; ואם כבר הקדמנו בהקדמה דברי רבנו ז"ל שאמר שרצונו להדפיס ספורי מעשיות, ומה יוכלו העולם לומר על זה, כי הלא על כל פנים הם ספורי מעשיות נאים. וכבר נדפסו בעולם כמה וכמה ספורי מעשיות רבו מספר ואין פוצה פה ומצפצף. בפרט כי רב המעשיות של אדוננו מורנו ורבנו ז"ל מספרים בבאור מהתעוררות מוסר נפלא מאד, כגון המעשה של הבעל תפלה והמעשה של השבעה בעמלירש, וכן ברב המעשיות נמצא מהם בבאור דברי חכמה ומוסר, מלבד הנסתרות בהם; וגם אצל כמה מעשיות כבר נדפסו הערות ומקצת רמזים נפלאים ונוראים שגלה רבנו ז"ל בעצמו במבאר לעיל. על כל זה אמרתי להעיר עוד איזה הערות להיכן מרמזים המעשיות לפי דעתי הקלושה, והרוצה להוסיף יוסיף:

ידוע בכל ספרי הזהר והתקונים ובכל כתבי האר"י זצ"ל, שבת מלך היא פנוי להשכינה וינסת ישראל כביכול. וכבר נתן לנו רשות לדבר בלשונות כאלה מן הראשונים אשר קדמונו אשר מפייהם אנו חיים, וגם דוד המלך, עליו השלום ושלמה בנו השתמשו בלשונות הללו הרבה מאד, כמו שכתוב (תהלים מה, יד): "כל כבודך בת מלך פנימה", וכיוצא בזה הרבה. וכל ספר

שיר השירים שהוא קדש קדשים שאין כל העולם פדאי לו מוסד על סוד זה. וכל כתבי האר"י ז"ל וספרי הזהר מלאים מזה, במבאר שם: מאן דקטל לחויא יהבין לה ברתא דמלכא, דהיא צלותא. ובפרט במאמר הסבא דמשפטים שאמר: עולימתא שפירתא דלית לה ענין, וכיוצא בזה הרבה, רבו מספר.

וכמו שאמרים ב"יהי רצון" שקדם תהלים: ולחבר אשת נעורים עם דודה וכו', וכן בה"לשם יחוד" קדם הנחת תפלין הנדפס ב"שערי ציון" אמרים שם: והחתן וכו', עין שם. ומי שמעין קצת בכתבי האר"י זצ"ל, יראה שם בבאור שכל יסוד הקבלה הוא בדרך זה, ליחד בחינת חתן וכלה, דכורא ונקבא, ומבאר שם כל השמות והספירות וכל השתלשלות העולמות - על דמות וצלם של פרצוף דכורא וכו', ומבארים שם בפרטיות כל האיברים שלהם, וכל עניני יחוד וזווג, ועבור והולדה ויניקה, והתגדלות הקטן והקטנה עד שנעשים גדולים וכו' וכו'. והוא דבר מבאר מאוד מאוד בכל ה"עין חיים" ו"פרי עין חיים".

וגם באדרא רבא בנשא והאזינו מדבר בדרך רמז מזה, וגם כל ספר שיר השירים מלא מזה, שפרט כל האיברים של החתן שהכלה משבחת אותו, וכן פורט האיברים של הכלה מה שהחתן משבח אותה, וגם רבותינו ז"ל במדרשים המשילו מתן תורה לחתנה, כמו שאמרו: ביום חתנתו זה מתן תורה וכו'. ואמרו על פסוק (שמות יט, יז): "לקראת האלקים" - בחתן היוצא לקראת כלה. כי שבת קדש נקרא כלה ומלפתא, כמו שאמרים: לכה דודי לקראת כלה בואי כלה וכו'.

הרי מבאר לעין, שכל רבותינו ז"ל בנו פלליות והתחברות העולמות בשרשן בשם חבור חתן וכלה, כי בצלם אלקים עשה את האדם, וכל האיברים של זכר ונקבה כלם הם צלם אלקים, כמו שכתוב (בראשית א, כז): "ויברא אלקים את האדם בצלמו, בצלם אלקים ברא אתו זכר ונקבה ברא אתם". וכמו שאמרים בברפת נשואין: אשר ברא את האדם בצלמו, בצלם דמות תבניתו והתקין לו מפנו בנן עדי עד וכו'. כי האדם האיש והאשה הם חלק אלקים מפעל ממש, ובהם כלול השם הוי"ה ברוך הוא; ואם זוכין שכינה שרויה ביניהם, כי יש בו 'יוד' ובה 'הא'.

וכל זה הוא דברים פשוטים ומבארים לעין כל, וכבר השתמשו כל הקדמונים בלשונות פאלה - לכנות התקרבות ישראל לאביהם שבשמים בשם חבור חתן וכלה, כי כל עבודתנו בשרשה העליון מרמו לחבור חתן וכלה העליונים, שהיא בחינת יחוד קדשא ברוך הוא ושכינתה, כאשר כל ספרי הזהר הקדוש וכתבי האר"י ז"ל מלאים מזה, כנ"ל. וגם בתשעה באב בקינות שמקוננין על גלות השכינה וכנסת ישראל, אמרים אז: בהלך ירמיהו וכו' אשה יפת תאר מנולת מצא. וכן בתקון שלשה משמורות שהוא מהזהר, מדבר שם גם כן בלשונות פאלה, כאשר המקוננת על בעלה וכו', עין שם.

מכל זה ויותר מזה מבאר לעינים שגלות השכינה וכנסת ישראל היא בחינת אבדת בת מלך והתרחקותה מדודה וכו'. ועין בספר הבהיר בהשמטות של זהר בראשית, מה שכתוב שם על:

"לכה דודי נצא השדה" וכו' (שיר השירים ז, יב), משל למלך שהיה יושב בחדרי חדרים וכו', ונשאה למלך, גם נתנה לו במתנה; ולפעמים קורא אותה באהבתו אחותי - כי ממקום אחד היה, ולפעמים קורא אותה בתי - כי בתו היא, ולפעמים קורא אותה אמי. וכן אמרו רבותינו ז"ל על פסוק (שיר השירים ג, יא): "בעטרה שעטרה לו אמו" - לא זו מחבבה עד שקראה בתי וכו'. וכן בכל ספר משלי מכנה האמונה והתורה הקדושה בשם "אשה טובה", "אשת חיל", והאמונות כזביות ואפיקורסות בשם "אשה רעה", "אשה זונה", כמבאר בפרוש רש"י ובכל דברי רבותינו ז"ל. וכבר נדפס מעשה מהבעל שם טוב ז"ל בסוף ספר "תולדות יעקב יוסף", מהסוחר עם אשתו שהיו ביים וכו', שמיסד על הקדמה זו שאשה יראת ה' היא פנסת ישראל.

ואחרי הודיע ה' אותנו את כל זאת על ידי כל הנביאים והצדיקים והחכמים הראשונים, על פי הדברים האלה בקל יוכל המעין המבין - הרוצה להסתפל באלו המעשיות בעין האמת לאמתו, להבין ולהשפיל בהם, למצא בהם דברים נפלאים ונוראים. ואם אמנם אי אפשר לבוא עד תכונתם - להבין כל קשור המעשה מראשה לסופה, עם כל זה יבין מעט מזעיר מהם, ויערב לנפשו מאד.

והנה, מעשה הראשונה מהבת מלך שנאבדה, זה מבאר שזה סוד שכינה בגלות. פי גלות השכינה התחיל קדם בריאת העולם, בסוד שבירת פלים, בסוד: "ואלה המלכים אשר מלכו" וכו' (בראשית לו, לא). ותכף שנברא אדם הראשון היה צריך לתקן

זאת, להעלות כל העולמות על מכונם, לגלות מלכותו ותברך תכף בשעת בריאת העולם - כמו שתתגלה מלכותו בקרוב בעת ביאת משיחנו שיבא במהרה בימינו.

אך הוא לא נזהר מלאכל מעין הדעת וכו', שזהו בחינת מה שכתוב בהמעשה הנ"ל שהשני למלכות לא עמד בנפיון ואכל התפוח; ועל ידי זה פגם בכל העולמות, וחזרה וירדה השכינה והלכה למטה בין הסטרא אחרא, פידוע. ואחר כך בא נח ורצה לתקן, ולא תקן, כי שטה ונשבר, בסוד "וישת מן היין וישבר" וכו' (בראשית ט, כא) כמובא בספרים שזהו בחינת "מה אנוש" וכו' (תהלים ח, ה); ולא עמד בנפיון ושטה מן היין, כמו שכתוב שם. ומאז והלאה כל הצדיקים שבכל דור עוסקים בתקון זה, עד שיבא משיחנו במהרה בימינו, שאז יהיה גמר התקון.

ומעשה זו היא בכל אדם ובכל זמן. כי גם בכל אדם בפרטות עובר עליו כמעט כל מעשה זו כלה, כי כל אחד מישראל צריך לעסק בתקון זה, להעלות השכינה מהגלות, לאוקמא שכינתא מעפרא, להוציא מלכות דקדושה מבין העפונים והסטרא אחרא שנתחזרה ביניהם; אשר סוד כל עבודתנו וכל המצוות ומעשים טובים ועסק התורה שאנו עושים כל ימי חיינו - שפלים מיסדים על קטב זה כמבאר בכתבים, ואפלו אנשים פשוטים לגמרי והמון עם שאין יודעים בין ימינם לשמאלם, עם כל זה גם הם אם זוכים לילך בדרך הישר לפי ערכם, דהינו לסור מרע ולעשות טוב, כי אפלו איש פשוט לגמרי יודע מה שאסרה תורה, ואם עיניו לנכח יביטו לסור מרע ולבחר בטוב, אז נעשין כל התקונים

בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלוּיִים מִמִּילָא עַל יְדוֹ, וְזוֹכָה לְהָקִים הַשְּׂכִינָה מְנַפְּלָתָהּ,  
כְּפִי מַה שְּׁזוֹכָה לְקַדֵּשׁ וּלְמַהֵר עֲצָמוֹ.

נְמַצָּא, שְׁכַל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל הוּא עוֹסֵק לְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ אֶת הַבַּת  
מְלָךְ לְהַשִּׁיבָה אֶל אָבִיהָ, שֶׁתָּשׁוּב אֶל אָבִיהָ כְּנַעֲוִרְיָה,  
בְּסוּד: "וְשָׁבָה אֶל בֵּית אָבִיהָ כְּנַעֲוִרְיָה מִלְּחָם אָבִיהָ תֹאכַל" (ויקרא  
כב, יג). כִּי יִשְׂרָאֵל בְּכֻלָּם הֵם בְּחִינַת שְׁנֵי לְמַלְךְ, כִּי הֵם מוֹשְׁלִים  
בְּעוֹלָם, מַה הוּא מְחִיָּה מִתִּים, רוֹפֵא חוֹלִים, אֵף יִשְׂרָאֵל כְּךָ, כְּמוֹ  
שֶׁאָמְרוּ: "אֵל תִּקְרִי 'עָמוּ' אֶלָּא 'עָמוּ' - מַה אָנָּה עֹבֵד שְׂמִיא וְאַרְעָא  
בְּמַלּוּלֵי אֵף אַתֶּם בְּנֵי וְכוּ', וְכִיּוֹצֵא בְּזֶה הִרְבָּה.

וְכָל אֶחָד כְּפִי מַה שְּׁזוֹכָה לְעַסֵּק בְּעִבּוּדָתוֹ, שְׁעַל יְדֵי זֶה עוֹסֵק  
כְּכִיכּוֹל לְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ הַשְּׂכִינָה וּכְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל לְהוֹצִיאָהּ  
מִהַגְלוּת, כְּמוֹ כֵּן כְּכִיכּוֹל הַשְּׂכִינָה מִתְּגַלָּה אֵלָיו כְּכִיכּוֹל מִתּוֹךְ תִּקְוָה  
גְּלוּתָהּ, וּמִתְעַלְמָת וּמִסְתַּתַּרְת עֲצָמָה וּבָאָה אֵלָיו בְּסִתְר וּמְגִלִּית לֹא  
מְקוּמָה וּמוֹשְׁבָה, וּמַה לַעֲשׂוֹת בְּשִׁבְלֶיהָ בְּאִפְן שְׁזוֹכָה לְמַצָּאָהּ, שְׁזֶה  
בְּחִינַת מַה שְּׁגִלְתָּה הַבַּת מְלָךְ אֶל הַשְּׁנֵי לְמַלְכוּת בְּאִיזָה תְּחַבְּלוֹת  
יֻכַּל לְהוֹצִיאָהּ.

וְהַעֲנִינִים וְהַתְּחַבּוּלוֹת הַמְּבַאֲרִים שֵׁם הֵם מְבַאֲרִים בְּאֵר הַיַּיִטֵּב עַל  
פִּי פְּשׁוּט (כִּי כְךָ דִרְךְ רַבְּנוּ ז"ל בְּרַב הַמַּעֲשִׂיּוֹת, שֶׁבְּתוֹךְ  
קָשׁוּר הַמַּעֲשֶׂה מְסַפֵּר דְּבָרֵי מוֹסֵר עַל פִּי פְּשׁוּט, כְּמַבְאֵר לְמַעַן בְּהֵם),  
כִּי צְרִיכִין לְבַחֵר לֹא מְקוֹם, וְלִקְבַע לֹא תְּשׁוּבָה וְתַעֲנִית, וְלְהַתְּעַנֵּעַ  
תְּמִיד וְלְהַשְׁתַּוֵּקֵק תְּמִיד אֵלָיו יִתְבַּרְךְ שְׁזוֹכָה לְהַכִּיר אוֹתוֹ, שְׁתִּתְּגַלָּה  
מְלָכוּתוֹ בְּעוֹלָם, וְיִדַע כֹּל פְּעוּל כִּי אַתָּה פְּעַלְתּוֹ, וְיִבִּין כֹּל יְצוּר כִּי  
אַתָּה יְצַרְתּוֹ, וְיֹאמֵר כֹּל אֲשֶׁר נִשְׁמָה בְּאִפּוֹ וְכוּ' וּמְלָכוּתוֹ בְּכָל

משלה, שזה עקר הקמת השכינה מהגלות, כשזוכין להפיר מלכותו  
באמונה שלמה באמת, וכלם ידעו אותו יתברך מקמנם ועד גדולם,  
והיתה לה' המלוכה וכו'.

ובשעהאדם מתחיל לעסק בזה ובוחר לו מקום להתבודדות  
לעסק בעבודת ה' ולכסף ולהשתוקק אליו יתברך,  
ולפעמים זוכה שנמשך איזה זמן, אך אחר כך כשהוא סמוך מאד  
לבא למבקשו - שיתגלה אליו לפי בחינתו התגלות מלכותו יתברך,  
אזי ביום אחרון מזמינים לו איזה נסיון לפי בחינתו, ואז באותו היום  
שחבל תלוי בזה היום, אזי מתגבר עליו הפעל דבר וכל חילותיו  
עליו בהתגברות גדול מאד, ונכנס עמו בדברים וממשיכו לעצתו,  
וראה כי תאוה הוא לעינים ונחמד וכו', ולוקח מפריו ואוכל חס  
ושלום, ואינו עומד בנסיון שלו - מה שהוא מכרה להתנסות  
ולהצטרף אז באותו העת והזמן.

ואזי תקף נופל עליו שנה, ושנה הוא הסתלקות המחיו, שנסתלק  
ממנו דעתו וחקמתו המאיר בפניו, בסוד: "ויפלו פניו"  
(בראשית ד, ה) וכתוב (בראשית ד, ו): "למה נפלו פניו". ועין מזה  
במאמר המתחיל: "פתח רבי שמעון" (בסימן ס' ליקוטי א'), שם  
מדבר מזה שעל ידי פגם תאוה אכילה אוכדין את הפנים שהוא  
השכל, ואז נופלין לבחינת שנה, עין שם היטב ותבין; כי שם מדבר  
הרבה מענין ספורי מעשיות אשר על ידם מעוררין מהשנה, עין שם.  
ובאלו העתים שהאדם הוא בבחינת שנה חס ושלום, עובר עליו  
מה שעובר, שזהו בחינת כל החילות שעברו על השני  
למלכות בעת שהיה מוטל בשנה.



**וְאַחַר** כִּדְּנִתְעוֹרֵר וְנֹדַע לוֹ שֶׁהָיָה יֵשֵׁן כָּל כֶּד, וְחֹזֵר וְהִלֵּךְ לְמָקוֹם  
שֶׁל הַבַּת מְלָךְ, וְהוֹדִיעָה לוֹ גְּדֹל הַרְחֻמְנוּת שֶׁעָלָיו וְעָלֶיהָ,  
שֶׁבִשְׂבִיל יוֹם אֶחָד אָבַד מֵה שְׂאֵבֶד. וְהִקְלָה עָלָיו הָאוֹהֶרֶה, שְׂאִין  
צָרִיד לְהַתְעַנּוֹת, רַק לְזַהֵר מִשְׁתִּיית הַיַּיִן, כִּדִּי שְׁלֵא יָבֵא לִידֵי שְׁנָה.  
**וְחֹזֵר** וְהִתְיַע אִיזָה זְמַן רַב בְּעִבּוֹדַת ה' כִּדִּי לְהוֹצִיא הַבַּת מְלָךְ,  
אֲבָל בַּיּוֹם הָאֲחֵרוֹן לֹא עָמַד גַּם בֶּן בְּנִסְיוֹן קָל, כִּי רָאָה מַעֲיָן  
שֶׁל יוֹן, וְהִמְעָה אֶת עֲצוּמוֹ, וְהִתְחִיל לְהַמְשִׁיךְ אַחֲרָיו, וְאָמַר לְהַמְשִׁירַת:  
הֲלֹא רָאִיתָ שְׂוִיה מַעֲיָן, וּמֵאִין בֵּא לְכָאן יוֹן וּבִתְוֹךְ כִּדְ הִלֵּךְ וְלָקַח  
מַעֲט וּמְטַעַם מֵהַיַּיִן, וְתִכְרַף נָפֶל עָלָיו שְׁנָה וַיֵּשֵׁן הַרְבֵּה מְאֹד. כִּי כִּד  
דִּרְךְ הַבְּעַל דִּבֵּר וְהִתְאַוֶּה פְּשׁוּעָה לְהַסִּית הָאָדָם הַפֶּשֶׁר שְׂרוּעָה  
לְהִתְרַחַק מֵהַתְּאוּת, שְׂאִין מַטְעָה אוֹתוֹ מַעֲט מַעֲט שִׁיתְפִּילָא וְיִתְמַה  
בְּדַעְתּוֹ עַל עֲנִין הַדְּבַר שְׂמִתְאוּה אֱלֹיו, וְתִכְרַף שְׂנַכְנַם בְּדְבָרִים בְּעִנִּין  
הַתְּאוּה, מִתְנַבֵּר עָלָיו הַבְּעַל דִּבֵּר עַד שְׂמִכְשִׁילוֹ בַּה; כִּמוֹ שְׂמִפְרֵשׁ  
בְּתוֹרָה בְּעִנִּין עֵץ הַדַּעַת, אִיד דְּבַר הַנְּחַשׁ עִם הָאִשָּׁה: "אֵף כִּי אָמַר  
אֱלֹקִים וְכוּ', וְתִרָא כִּי טוֹב הָעֵץ לְמַאֲכָל וְכִי תֹאָה הוּא לְעֵינַיִם"  
וְכוּ' (בראשית ג, א; ושם ו), דִּק וְתִשְׁפַּח כִּי כִּדְ הָעֵנִין בְּכָל הַתְּאוּת  
וְהַנְּסִיוֹנוֹת.

וּמִי שֶׁהוּא בֵּר דַּעַת אֲמַתִּי וְחָם עַל נַפְשׁוֹ בְּאֲמַת לְמַלְט נַפְשׁוֹ מִנִּי  
שְׁחַת, וְרוּעָה לְעַמּוֹד בְּנִסְיוֹן, הוּא צָרִיד לְהִתְנַבֵּר בְּכָל עַז  
לְהַסִּיחַ דַּעְתּוֹ לְגַמְרִי, וְלִבְלִי לְכַנֵּם עִם הַתְּאוּת בְּטוֹעֵן וְנִמְעֵן כָּלֵל,  
וְלִבְלִי לְדַבֵּר וְלַהֲרַהֵר וְלַהֲתַפְּלֵא וְלַתְּמַה עֲלֵיהֶם כָּלֵל, וְאֵל יִבְהַלּוּהוּ  
רַעִיוֹנָיו כָּלֵל, וְכִמוֹ שְׂפִתוֹב בְּסִפְר הָאֱלֹף בֵּית (עַרְךְ נִיאוּף, חֶלֶק א',  
סַעִיף י'): אֵל תְּכַנֵּם עִם פְּתִייד בְּטוֹעֵן וְנִמְעֵן וְכוּ', עֲנִן שָׁם, רַק יִסִּיח

דעתו מזה לגמרי, ויפקח דעתו בדברי תורה או במשא ומתן או בדברי שיחה וכיוצא, עד שינצל ממה שצריך להנצל; ואחר כך חוזר ומתעורר לו מחשבות ורעיונים פאלה, וצריך לחזור ולהתגבר עליהם להסיר דעתו מהם, וכן כמה וכמה פעמים; וצריך להיות עקשן גדול עד שינצח המלחמה:

והנה, מחמת שגם בפעם השני לא עמד בנסיון ומעם מהיון, חזר ונפל עליו שנה גדולה וישן הרבה, דהינו שבעים שנה. וענין שנה כל שבעים שנה, מבאר בהתורה "פתח רבי שמעון" בסימן ס' ה"ל, שיש שנופלים משנה מכל השבעים פנים של תורה, שהם בחינת שבעים שנה וכו', עין שם; שאי אפשר לעורר ולהקיץ אותם כי אם על ידי ספורי מעשיות של שנים קדמוניות וכו', עין שם היטב. והבת מלך שהיא שרש נשמתו, כשעוברת עליו וראתו נופל בשנה ימים ושנים הרבה זמן רב כל כך, היא בוכית הרבה, כי יש רחמנות גדול עליו ועליה.

ואז הודיעה לו מקומה, שעכשו אינה במקום הראשון, כי אם במקום אחר, דהינו בהר של זהב וכו'. והרמוז מבאר, כי אף על פי שעשה מה שעשה ונפל איד שגפול זה זמן רב מאד, אף על פי כן השכינה מעוררת אותו בכל פעם, ובכל פעם מרמזת עצות חדשות איד שיתפש ויבקש את שרש קדשתו שהיא בחינת הבת מלך ה"ל.

וזה השני למלכות, אף על פי שלא עמד בנסיון שני פעמים, ונפל לשנה כל כך, ועבר עליו מה שעבר; ואחרי יגיעות ומלטולים ויסורים וצרות קשות ומשנות פאלה שעבר עליו בשביל למצא את

הפת מִלֶּדְךָ, וְאַחַר כֵּךְ בְּשִׁבִיל יוֹם אֶחָד אֶבֶד הַכֹּל, וְכֵן נִכְשַׁל שְׁנֵי פַעַמִּים בְּנ"ל, אַף עַל פִּי כֵן לֹא הֵנִיחַ אֶת עַצְמוֹ לְהִתְיַאֵשׁ לְגַמְרֵי חַס וְשְׁלוֹם, רַק הִלֵּךְ לְחַפְשׁ וּלְבִקְשׁ הַהֵר שֶׁל זֶהָב וְהַמְבַצֵּר הַנ"ל.

וְאַחֲרֵי שֶׁהָיָה לוֹ עוֹד יָגִיעוֹת וּמְטַלְטוּלִים קָשִׁים הַרְבֵּה וְחַפְשׁ הַר וּמְבַצֵּר הַנ"ל, מִצָּא אִישׁ גָּדוֹל עִם אֵילָן גָּדוֹל וְכוּ', וְזֶה הָאִישׁ דָּחָה אוֹתוֹ שְׁבוּדָאֵי אֵינוֹ בְּנִמְצָא הַר וּמְבַצֵּר הַנ"ל, וְרָצָה לְהַסִּיתוֹ וּלְדַחֲתוֹ שְׂשֻׁבוֹב; אָבֵל הַשְּׁנֵי לְמִלְךָ לֹא שָׁמַע לְהַמְנִיעוֹת וְהִדְחִיזוֹ, וְאָמַר שְׁבוּדָאֵי הוּא בְּנִמְצָא הַר וּמְבַצֵּר הַנ"ל; עַד שֶׁהִכְרַח הָאִישׁ הַגָּדוֹל הַנ"ל לְקַרְא וּלְקַבֵּץ כָּל הַחִיּוֹת וְכוּ', אָבֵל כָּלָם הִשִּׁיבוּ שְׂאֵינוֹ בְּנִמְצָא. וְאָז אָמַר לוֹ (הָאִישׁ הַגָּדוֹל לְהַשְּׁנֵי לְמִלְךָ): רְאֵה וְהִבְטַ בְּעֵינֶיךָ שְׂאֵינוֹ בְּנִמְצָא, וְעַל מָה אֶתָּה מַתִּינֵעַ כָּל כֵּךְ בְּחַנּוּם אִם תִּשְׁמַע לְדַבְרֵי, שׁוֹב לְאַחֲרֶיךָ,

אָבֵל הוּא לֹא שָׁם לְבוֹ לְזֹאת, וְאָמַר שֶׁהוּא בּוֹדָאֵי בְּנִמְצָא. וְאָז הִשִּׁיב לוֹ הָאִישׁ הַגָּדוֹל הַנ"ל שִׁילֵךְ לְאַחֲיוֹ שְׁמַמְנָה עַל הַעוֹפּוֹת. וְהִלֵּךְ וְהִתִּינֵעַ וּבִקְשׁוֹ עַד שְׁמִצָּאוֹ, וְאָז גַּם הַשְּׁנֵי דָּחָהּ וְהַסִּיתוֹ לְשׁוֹב, שְׁבוּדָאֵי אֵינוֹ בְּנִמְצָא הַר וּמְבַצֵּר הַנ"ל; וְהוּא לֹא שָׁמַע לְדַבְרֵי הַדְּחִיזוֹת שָׁלוֹ גַם כֵּן, וְהִכְרַח הַשְּׁנֵי לְקַרְא לְקַבֵּץ כָּל הַעוֹפּוֹת, אָבֵל כָּלָם הִשִּׁיבוּ שְׂאֵינוֹ נִמְצָא בְּעוֹלָם הַר וּמְבַצֵּר הַנ"ל. וְאָז אָמַר לוֹ זֶה הַשְּׁנֵי גַם כֵּן: רְאֵה בְּעֵינֶיךָ שְׂאֵתָה מַתִּינֵעַ בְּחַנּוּם, שׁוֹב לְאַחֲרֶיךָ,

וְהוּא לֹא הִטָּה אֲזוּנוֹ גַם לְדַבְרֵי הַשְּׁנֵי, וְאָמַר שֶׁהוּא חֹזֵק בְּאַמוּנָתוֹ שְׁבוּדָאֵי הוּא בְּנִמְצָא. וְאָז הוֹדִיעַ לוֹ זֶה הַשְּׁנֵי שִׁילֵךְ לְאַחֲיוֹ שְׁמַמְנָה עַל הַרוֹחוֹת; וְגַם זֶה דָּחָהּ הַרְבֵּה בְּנ"ל. וְאַחַר כֵּךְ קָרָא

וקבץ כל הרוחות, וכלם השיבו שאינו בנמצא. ואז אמר לו זה השלישי: עתה ראה גם ראה שלחנם טרחת, כי בודאי לא תמצא עוד, שוב לאחוריק,

ואז ראה שכלו כל הקצין ואינו יודע לנמות ימין ושמאל איך לבקשה, אבל בעצמו היה חזק בדעתו שבודאי הוא בנמצא הר ומבצר הנ"ל, ששם יושבת הבת מלך הנ"ל. ואז מגדל צערו ומרירות לבו התחיל לבפות מאד, ובאותה השעה חמל עליו ה' ותברך, ובתוך כך בא עוד רוח אחר, והודיע לו שהוא בעצמו נשא הבת מלך להר ומבצר הנ"ל, ואז נתן לו כלי שקבל ממנו מעות, שלא יהיה לו עבוב מחמת מעות, ואזי הלך לשם והשתדל בתחבולות עד שמצאה, אשרי לו.

והמעין בכל זה בעין האמת, יבין היטב כמה וכמה צריכון להתחזק בעבודת ה', ואיך ועד היכן צריכון להיות עקשן גדול בעבודת ה' כלי שעור וערף ומספר - כל אדם ואדם לפי מדרגתו ולפי עליותיו וירידותיו, ואפלו אם עבר מה שעבר. ראה והבן והבט בהמעשה הנ"ל, כמה יגיעות יגע וכמה טרחות טרח השני למלך הנ"ל, ואחר כך נפל מאד על ידי שלא עמד בנפיון קל שני פעמים, עד שנפל לבחינת שנה כמה וכמה שנים, עד שהיה בבחינת שנה של כל השבעים שנה כנ"ל. ואף על פי כן לא התנאש עצמו והיה לו יגיעות האלה אחר כך, ולא שמע לשום מניעות ודחיות שרצו לדחותו שלא לבקש ולחפש עוד; וכל מה שהתחזק ולא שמע לקול הדחיות של האנשים הנ"ל, תכף נתהפך שהאנשים הנ"ל היו לסיוע, כי כל אחד קבץ בשבילו החיות או העופות שהיה ממנה עליהם.

ואם אחר כך חזרו ודחו אותו, ואמרו לו: ראה שאינו בנמצא, ואף על פי כן לא שמע לדחיתם, ואז סיעו לו והודיעו לו כל אחד מאחיו, עד שבא לזה שממנה על הרוחות, שעל ידו בא למבקשו. וגם זה דחה אותו הרבה ביותר, אבל על ידי שהיה חוק בדעתו ולא נתיאש לעולם בשום אפן, אזי פרגע קלה נתהפך הדבר, ונתהפכו המניעות לסיועות וישועות, ובא רוח אחד והודיע לו שהוא בעצמו נשא את הפת מלך להר ומבצר הנ"ל, ואחר כך זה הרוח בעצמו נשא אותו גם כן לשם כנ"ל.

ראה והבן והבט על כל פרט ופרט מהמעשה, ותבין רמזים והתעוררות נפלא, כמה צריכין להתחזק לדרש ולחפש ולבקש את עבודת ה' תמיד, כמו שכתוב (תהלים קה, ד): "בקשו פניו תמיד" וגו'.

כי אם אמנם עצם המעשה גבהה מדעתנו, ואין אנו יודעים כלל מהו הר של זהב ומבצר של מרגליות וכו', ושאר הענינים בכלל ובפרט, אף על פי כן כל הרמזים הנ"ל כלם אמתיים ומבארים לעין האמת בתוך המעשה הנ"ל; ויותר ויותר מהם יכול כל אחד להוציא מהם רמזים והתעוררות נפלא אם ירצה, ישמע חכם ויוסף לקח. וכן בשאר המעשיות.

(ענין הר של זהב ומבצר של מרגליות מרמזו לעשירות נפלא דקדשה שצריכין בשביל התבוננות וכו', כמבאר בהתורה "פתח רבי שמעון" סימן ס' חלק א', עין שם היטב והבן מאד; כי התורה הזאת היא פרוש על המעשה הזאת, באשר הכנו ממנו ו"ל).

וְנִלְדָּד מֵעֵינָיו לְעֵינָיו, וְנָשִׁים לֵב מַעֲט לְהַמְעֵשָׂה שֶׁל הַחֶכֶם וְהַתָּם, שֵׁם תִּרְאָה מְבָרָר קֶצֶת הַמְכֹּון בְּאוֹתוֹ הַמְעֵשָׂה, שֶׁעָקַר הַתְּכָלִית לִילְדָּד בְּתַמִּימוֹת בְּלִי שׁוּם חֻכְמוֹת. וְעֵינָיו שֵׁם הַיָּטִב בְּכָל דְּבַר וְדַבָּר, וְתַמְצָא רְמִזִּים נִפְלְאִים לְהַתְחַזֵּק בְּדַרְכֵי הַתַּמִּימוֹת, שֶׁזֶה עָקַר הַתְּכָלִית הַטוֹב גַּם בְּעוֹלָם הַזֶּה, מִכָּל שֶׁפֶן בְּעוֹלָם הַבָּא.

וְכֵן בְּהַמְעֵשָׂה שֶׁל הַבָּנִים שְׁנַתְחַלְפוּ, וּבְהַמְעֵשָׂה שֶׁל הַבַּעַל הַתְּפִלָּה, וּמִכָּל שֶׁפֶן וְכָל שֶׁפֶן בְּהַמְעֵשָׂה שֶׁל הַשְּׂבָעָה בְּעַמְלִיר, שֶׁשֵּׁם מְבַאֵר אֲצֵל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִהַשְּׂבָעָה מוֹסֵר נִפְלָא וְנוֹרָא שְׂאִין כְּמוֹהוּ, כִּי כָל אֶחָד הַתְּפָאָר בְּגִדְל רְחוּקוֹ מִהָעוֹלָם הַזֶּה בְּתַכְלִית, שֶׁזֶה הַתְּפָאָר שֶׁהוּא עוֹר לְגַמְרֵי מִהָעוֹלָם וְאִין לוֹ שׁוּם הַסְתַּכְלוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם כְּלָל, כִּי כָל הָעוֹלָם אִינוֹ עוֹלָה אֲצֵלוֹ כְּהַרְף עֵין וְכוּ'; וְהַחֲרַשׁ הַתְּפָאָר שֶׁהוּא חֲרַשׁ לְגַמְרֵי מִלְשֻׁמַּע קוֹלוֹת שֶׁל זֶה הָעוֹלָם שֶׁכֵּלֵם חֲסְרוֹנוֹת, כִּי כָל הָעוֹלָם אִינוֹ עוֹלָה אֲצֵלוֹ לְשֻׁמַּע קוֹל הַחֲסְרוֹנוֹת שֶׁלָּהֶם וְכוּ'; וְזֶה הַתְּפָאָר שְׂאִינוֹ מְדַבֵּר שׁוּם דְּבַר שְׂאִינוֹ שְׂבָחִים לַה' יִתְבָּרַךְ, וְעַל כֵּן הוּא כְּבֹד פֶּה לְגַמְרֵי מְדַבְּרֵי הָעוֹלָם הַזֶּה; וְכֵן זֶה הַתְּפָאָר שְׂאִינוֹ רוֹצֵה לְהַנִּיחַ שׁוּם הֶבֶל בְּעֵלְמָא לְזֶה הָעוֹלָם, וְכֵן כְּלָם, עֵינָיו שֵׁם הַיָּטִב. וְאִם תִּפְסִיט בְּעֵין הַאֲמִת, תַּעֲמֹד מִרְעִיד וּמִשְׁתוֹמָם, וְתִרְאָה עֵצִם הַמוֹסֵר הַנִּפְלָא וְהַתְּעוֹרְרוֹת נוֹרָא לַה' יִתְבָּרַךְ בְּהַמְעֵשָׂה הַזֶּה, שְׂאִין כְּמוֹהוּ.

וְעֵינָיו בְּדַבְּרֵינוּ בְּסִפְר "לְקוּמֵי הַלְכוֹת" בְּכַמְּה מְקוֹמוֹת מִה שֶׁהָאִיר ה' עֵינָיו, וְאִיזָה רְמִזִּים בְּכַמְּה מַעֲשִׂיּוֹת. עֵינָיו בְּהַלְכוֹת "תְּפִלִּין", עַל פִּי הַמְעֵשָׂה שֶׁל הַבְּעַמְלִיר הָרֵאשׁוֹן שֶׁהִיָּה עוֹר וְכוּ', עֵינָיו שֵׁם; וּבְהַלְכוֹת "בְּרֻכּוֹת הַשְּׁחַר", עַל פִּי הַמְעֵשָׂה שֶׁל הַבָּנִים שְׁנַחְלָפוּ;

ובהלכות "תפלה", על פי המעשה של הפעל תפלה; ובזירה דעה  
 בהלכות "תולעים", על פי המעשה של הפעמליר הששי שהיה  
 בלא ידיים, שספר המעשה של הבת מלך שברחה להמבצר של  
 מים וכו'; ובאבן העזר בהלכות "אישות", על המעשה הנ"ל, על  
 מה שכתוב שם שרפואות הבת מלך על ידי עשרה מיני נגינה,  
 ועוד בכמה מקומות, עין שם ותמצא נחת בעזר ה' יתברך. ועין  
 בהלכות "נדרים", על המעשה של יום הרביעי מענין השתי צפרים,  
 ובהלכות "צדקה", על המעשה של יום השלישי מענין הכבוד פה  
 והמענין שלמעלה מהזמן והלב של העולם. ה' יתברך יראנו נפלאות  
 בתורתו, שנוכה להוסיף ולהשכיל רמזים אמתיים בכל המעשיות  
 ודבורים שזכינו לשמע מאור הזה.

זאת מצאנו באמתחת הפתכים, והוא ענין התנצלות על שכתב,  
 זכרונו לברכה, הספורי מעשיות על לשון פשוט פזה, וזהו:

עוד ראיתי להעיר לכב המעינים בספר זה של המעשיות, לבל  
 יהיה בלבם עליו על אשר נמצאים לפעמים שיצא מתחת  
 לשונו לשונות גסים בספר "ספורי מעשיות", כגון: "ונעשה ברנו  
 עליה" - בספור ראשון; "ולקח את עצמו אל השתיה" - בהמעשה  
 של הבנים שנחלפו, ועוד באיזה מקומות, פי ידון אותו לכה זכות  
 שזה היה כשנגה היוצא מלפני השליט, על פי הכרח גדול. כי... עד  
 כאן מצאנו, והעתקתי אות באות לשונו ז"ל.

והנה נראה בעליל שרצונו הקדוש היה לכתב טעם על זה, אך  
 לפי הנראה שפסק באמצע מחמת איזה אנם, ושוב לא  
 זכינו שה' יתברך יסבב הדבר שיכתב בעצמו. תהלה לאל אשר

זכינו ברחמי יתברך שנתתבו דברים אלה, כי על כל דבור ודבור שרצה לכתב שיתגלה בעולם, היה מניעות על זה הרבה, ומחמת זה היה זריו מאד מאד בכתיבתו כאשר ראינו בעינינו, כי היה רגיל לומר לנו תמיד, שאם אינו מוזר את עצמו לשפר המניעות לכתב מיד, אינו יודע אם יכתב עוד, מכמה טעמים המבוסים אצלו.

ועתה, בשביל ששמעתי גלוי דעת ממנו ז"ל שרצונו בשידפוסו עוד הפעם לכתב איזה טעם על זה, אמרתי לא אכחד מלכתב טעם אחד ממעמים הרבה אשר היו גנוזים וכמוסים אצלו ז"ל. וזהו ששמעתי ממנו ז"ל: כי אדמו"ר מוהר"ן זצוק"ל ספר המעשיות בלשון אשכנז הנהוג במדינתנו, ומורנו הרב רבי נתן זצ"ל - ראשון שפתלמידיו היקרים ז"ל, העתיקם על לשון הקדש, והוריד את עצמו בכון ללשון פשוט, בכדי שלא ישתנה הענין אצל הקורא אותם בלשון הקדש מכפי מה שספרם הוא ז"ל על לשון אשכנז הנהוג בינינו; וזה סבה אשר נשמע מלשונו הקדוש לשונות פשוטים כאלה בכמה מקומות. זה הטעם הוא כפי מה ששמעתי ממנו ז"ל על פי פשוט וחויץ שהיה לו טעמים כמוסים אשר לא זכיתי לשמע ממנו ז"ל. וראוי להאמין בזה שהיו לו עוד טעמים כמוסים, כי זה ידוע מספריו הקדושים אשר היה בעל לשון גדול, וכאן הוריד את עצמו ללשון פשוט, לכן ראוי להאמין שהיה לו כוון גדול בזה. ו"איש אמונות" יבא לו "רב ברכות", אמן כן יהי רצון.



בשנת תקס"ו היא שנת ארבע לשיבתו פה ברסלב התחיל לספר ספורי מעשיות, ואמר: "עתה אתחיל לספר מעשיות..."

מעשה א

## מאבדת בת מלך

(תקס"ו בק"ג)

ענה ואמר: בדרך ספרתי מעשה, שכל מי שהיה שומעה היה לו הרהור תשובה. וזו היא:

**מעשה** במלך אחד, שהיו לו שישה בנים ובת אחת. ואותה הבת היתה חשוכה בעיניו מאד, והיה מחבבה ביותר והיה משעשע עמה מאד.

**פעם** אחת היה מתועד עמה ביחד באיזה יום ונעשה ברגז עליה, ונזרקה מפיו דבור: שהלא טוב יקח אותך (דער ניט גוטער זאל דיך נעמען). פלילה הלכה לחדרה, ובפקר לא ידעו היכן היא. והיה אביה מצער מאד והלך לבקשה אנה ואנה.

**עמד** השני למלכות, מחמת שראה שהמלך מצטער מאד, ובקש, שיתנו לו משרת וסוס ומעות על הוצאות, והלך לבקשה. והיה מבקשה מאד זמן מרבה מאד עד שמצאה.

(עֵתָהּ מִסְפָּר אֵיךְ בִּקְשָׁה עַד שְׁמֻצָּאָה)

וְהָיָה הוֹלֵךְ אָנָּה וְאָנָּה זְמַן רַב וּבְמִדְבָּרִיּוֹת וּבִשְׂדוֹת  
 וּבִיעָרִים וְהָיָה מִבְּקִשָּׁה זְמַן רַב מְאֹד. וְהָיָה הוֹלֵךְ  
 בְּמִדְבָּר, וְרָאָה שְׂבִיל אֶחָד מִן הַצֵּד, וְהָיָה מֵיֵשֵׁב עֲצָמוֹ:  
 בְּאֲשֶׁר שָׂאֲנִי הוֹלֵךְ כָּל־כֶּד זְמַן רַב בְּמִדְבָּר וְאֵינִי יָכוֹל  
 לְמֻצָּאָה, אֵלֶיךָ בְּשְׂבִיל הַזֶּה, אוֹלֵי אָבוֹא לְמָקוֹם יָשׁוּב,  
 וְהָיָה הוֹלֵךְ זְמַן רַב.

אַחֲר־כֶּן רָאָה מְבַצֵּר (שְׁקוּרִין שְׁלֹאִם), וְכַמָּה חֵילוֹת  
 הָיוּ עוֹמְדִים שָׁם סְבִיבוֹ. וְהַמְּבַצֵּר הָיָה נָאָה  
 וּמִתְקַן וּמְסֻדָּר מְאֹד עִם הַחֵילוֹת, וְהָיָה מִתִּירָא מִפְּנֵי  
 הַחֵילוֹת, פֶּן לֹא יַנְיָחוּהוּ לְכַנֵּס. וְהָיָה מֵיֵשֵׁב עֲצָמוֹ: אֵלֶיךָ  
 וְאַנְסָה. וְהַשְּׂאִיר הַסּוּם וְהֵלֶךְ לְהַמְּבַצֵּר, וְהָיוּ מְנִיחִים  
 אוֹתוֹ, וְלֹא עִכְבוּהוּ כָּלֵל. וְהָיָה הוֹלֵךְ מִחֻדָּר לְחֻדָּר בְּלִי  
 עֵבֹב, וּבֹא לְפִלְטִין אֶחָד וְרָאָה, שֵׁיֵשֵׁב שָׁם הַמְּלֶךְ בְּעֵטְרָה,  
 וְכַמָּה חֵילוֹת שָׁם וְכַמָּה מְשׁוֹרְרִים בְּכָלִים לְפָנָיו, וְהָיָה שָׁם  
 נָאָה וַיִּפֶּה מְאֹד, וְהַמְּלֶךְ וְשׁוּם אֶחָד מֵהֶם לֹא שְׂאֵלוּהוּ כָּלֵל.  
 וְרָאָה שָׁם מַעֲדָנִים וּמֵאֲכָלִים טוֹבִים, וְעָמַד וְאָכַל וְהֵלֶךְ  
 וְשָׁכַב בְּזוּיֹת לְרֹאוֹת מֶה נַעֲשָׂה שָׁם, וְרָאָה שֶׁהַמְּלֶךְ צָוָה  
 לְהַבִּיא הַמְּלֶכֶת. וְהֵלְכוּ לְהַבִּיא אוֹתָהּ, וְהָיָה שָׁם רַעַשׁ גָּדוֹל  
 וְשִׁמְחָה גְּדוֹלָה, וְהַמְּשׁוֹרְרִים הָיוּ מְזַמְּרִים וּמְשׁוֹרְרִים מְאֹד,

בְּאֲשֶׁר שֶׁהֵבִיאוּ אֶת הַמֶּלֶכֶת. וְהַעֲמִידוּ לָהּ כַּסָּא וְהוֹשִׁיבוּהָ  
אֶצְלוֹ, וְהִיא הֵיטָה הַבַּת־מֶלֶךְ הַנַּ"ל, וְהוּא (הֵינּוּ הַשְּׁנֵי לַמַּלְכוּת)  
רָאָה וְהִפְרָה.

אֲחֵר־כֶּךָ הִצִּיצָה הַמֶּלֶכֶת וּרְאָתָה אֶחָד, שְׂשׂוּכָב  
בְּזוּיִת וְהִפְרָה אוֹתוֹ. וְעַמְדָה מִכַּסָּאָה  
וְהִלְכָה לְשֵׁם וּנְגַעָה בּוֹ וְשָׁאַלָה אוֹתוֹ: הֲאֵתָה מִכִּיר  
אוֹתִי? וְהִשִּׁיב לָהּ: הֵן, אֲנִי מִכִּיר אוֹתְךָ, אֵת הִיא הַבַּת־  
מֶלֶךְ שְׂנֵאָבְדָה. וְשָׁאַל אוֹתָהּ: הַאֵיךְ בָּאת לְכָאן?  
וְהִשִּׁיבָהּ: בְּאֲשֶׁר שָׁאֲבִי הַמֶּלֶךְ נִזְרַק מִפְּנֵי דְבוּר הַנַּ"ל,  
וְכָאן, הַמְּקוֹם הַזֶּה, הוּא לֹא טוֹב.

וּסְפַר לָהּ, שְׁאֲבִיָּה מִצְטַעַר מְאֹד וְשֶׁהוּא מְבַקְשָׁה  
כַּמָּה שָׁנִים. וְשָׁאַל אוֹתָהּ: אֵיךְ אֲנִי יָכוֹל  
לְהוֹצִיא אוֹתְךָ? וְאָמְרָה לוֹ שְׂאִי־אֶפְשֶׁר לְךָ לְהוֹצִיא  
אוֹתִי כִּי אִם כְּשֶׁתְּהִיָּה בּוֹחֵר לְךָ מְקוֹם וְתִהְיֶה יוֹשֵׁב שָׁם  
שָׁנָה אַחַת, וְכָל הַשָּׁנָה תִּתְנַעֲנַע אַחֲרַי לְהוֹצִיא אוֹתִי,  
וּבְכָל זְמַן שִׁיְהִיָּה לְךָ פְּנָאִי, תִּהְיֶה רַק מִתְנַעֲנַע וּמְבַקֵּשׁ  
וּמִצְפָּה לְהוֹצִיא אוֹתִי וְתִהְיֶה מִתְנַעֲנָה, וּבַיּוֹם הַאֲחֵרוֹן  
מִהַשָּׁנָה תִּהְיֶה מִתְנַעֲנָה וְלֹא תִישֵׁן כָּל הַמַּעַת לְעַת. וְהִלְךְ  
וְעָשָׂה כֵן.

**וּבְסוּף הַשָּׁנָה בַּיּוֹם הָאַחֲרוֹן הָיָה מִתְעַנֶּה, וְלֹא הָיָה**  
**יֵשֵׁן וְעָמַד וְהִלָּךְ לְשֵׁם. וְהָיָה רוּאָה אֵילָן, וְעָלְיוֹ**  
**גִּדְלִים תְּפוּחִים נְאִים מְאֹד. וְהָיָה מִתְאַוֶּה לְעֵינָיו מְאֹד,**  
**וְעָמַד וְאָכַל מִשֵּׁם, וְתִכְף שְׂאֵבֶל הַתְּפוּחַ, נֶפֶל וַחֲטָפוֹ**  
**שָׁנָה, וְהָיָה יֵשֵׁן זְמַן מְרַבָּה מְאֹד. וְהָיָה הַמְּשֵׁרֶת מִנְעֵר**  
**אוֹתוֹ, וְלֹא הָיָה גַּעזוֹר כָּלָל. אַחֲר־כֵּן הִקְיִין מִשְׁנֵתוֹ וְשָׂאֵל**  
**לְהַמְּשֵׁרֶת: הֵיכֵן אֲנִי בַּעוֹלָם? וְסִפֵּר לוֹ הַמְּעַשָּׂה. (הֵינּוּ**  
**הַמְּשֵׁרֶת סִפֵּר לְהַשְׁנִי לְמִלְךָ הַמְּעַשָּׂה וְאָמַר לוֹ) שְׂאֵתָה יֵשֵׁן זְמַן**  
**מְרַבָּה מְאֹד זֶה כִּפְּהָ שָׁנִים, וְאֲנִי הֵייתִי מִתְּפָרְגִים**  
**מִהַפְּרוֹת. וְהָיָה מִצַּעַר עֲצָמוֹ מְאֹד.**

**וְהִלָּךְ לְשֵׁם וּמִצָּא אוֹתָהּ. וְהֵייתָה מִצְמַעֲרֶת לְפָנָיו**  
**מְאֹד, כִּי אֱלוֹ בָּאתָ בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם, הֵייתָ מוֹצִיא**  
**אוֹתִי מִכַּפֶּאן, וּבִשְׂבִיל יוֹם אֶחָד אֶבְרַתָּ. אֲמַנְם שְׂלֹא**  
**לְאֹכַל הוּא דְבַר קִשָּׁה מְאֹד, בְּפָרַט בַּיּוֹם הָאַחֲרוֹן, אִז**  
**מִתְנַבֵּר הַיֵּצֵר הָרַע מְאֹד. (הֵינּוּ שֶׁהַבַּת־מֶלֶךְ אָמְרָה לוֹ, שְׁעַתָּה**  
**תִּקַּל עָלָיו הָאוֹהֶרָה וְלֹא יִהְיֶה מוֹהֵר שְׂלֹא לְאֹכַל, כִּי הוּא דְבַר קִשָּׁה**  
**לְעָמֹד בּוֹ וְכוּ') בְּכֵן תִּשׁוּב לְבַחֵר לְךָ מְקוֹם, וְתִשָּׁב גַּם־כֵּן**  
**שָׁנָה, כִּנְ"ל, וּבַיּוֹם הָאַחֲרוֹן תִּהְיֶה רִשְׁאֵי לְאֹכַל, רַק שְׂלֹא**  
**תִּישֵׁן וְלֹא תִשְׁתֶּה יַיִן כִּדְּרֵי שְׂלֹא תִישֵׁן, כִּי הָעֶקֶר הוּא**  
**הַשָּׁנָה. וְהִלָּךְ וְעָשָׂה כֵּן.**

בַּיּוֹם הָאֲחֵרוֹן הָיָה הוֹלֵךְ לְשֵׁם וְרָאָה מֵעֵין הוֹלֵךְ  
וְהִמְרָאֵה אָדָם וְהִרְיַח־שֵׁל יוּן. וְשָׂאֵל אֶת  
הַמְּשֵׁרֶת: הֲרֵאִיתָ שָׂוָה מֵעֵין, וְרֵאִוִי שְׂיִהְיֶה בּוֹ מִים  
וְהִמְרָאֵה־אָדָמוּמִית וְהִרְיַח־שֵׁל יוּן? וְהֵלֵךְ וַטַּעַם מִהַמְּעֵין.  
וְנָפַל וַיִּשֶׁן מִיַּד כַּמָּה שָׁנִים עַד שִׁבְעִים שָׁנָה, וְהָיוּ הוֹלְכִין  
חִילוֹת רַבּוֹת עִם הַשֶּׁיֶךְ לָהֶם, מִה שְׁנוֹסֵעַ אַחֲרֵיהֶם  
(שְׁקוּרִין אוֹבֵאוּזִין) וְהַמְּשֵׁרֶת הַטְּמִין עֲצָמוֹ מִחֲמַת הַחִילוֹת.  
אַחֲר־כֵּךְ הִלְכָה מְרַכְבָּה וְעִגְלוֹת־צֶב, וְשֵׁם יֹשְׁבֵה הַפֶּת־  
מֶלֶךְ. וְעַמְדָה שֵׁם אֶצְלוֹ, וַיִּרְדָּה וַיִּשְׁבָּה אֶצְלוֹ וְהַפִּירָה  
אוֹתוֹ. וְהִיתָה מְנַעֶרֶת אוֹתוֹ מְאֹד, וְלֹא נִנְעֵר. וְהִתְחִילָה  
לְקַבֵּל עָלָיו אֲשֶׁר כַּמָּה וְכַמָּה יִגְיעוֹת וּמְרַחוֹת גְּדוֹלוֹת  
מְאֹד שֶׁהָיוּ לוֹ זֶה כַּמָּה וְכַמָּה שָׁנִים כְּדִי לְהוֹצִיא אוֹתוֹ,  
וּבְשִׁבִיל אוֹתוֹ הַיּוֹם שֶׁהָיָה יָכוֹל לְהוֹצִיאֲנִי וְאֶבְדּוּ, וְהִיתָה  
בּוֹכָה מְאֹד עַל זֶה, כִּי יֵשׁ רַחֲמָנוֹת גְּדוֹל עָלָיו וְעָלַי,  
שְׁכַל־כֵּךְ זְמַן שְׂאֲנִי כָּאֵן, וְאֵינִי יָכוֹל לְצֵאת. אַחֲר־כֵּךְ  
לָקַחָה פֶּאֶמְשִׁילֵעַ (מִטְּפַחַת) מֵעַל רֵאשָׁה וְכִתְבָּה עָלָיו  
בְּדַמְעוֹת שְׁלָה וְהִנִּיחָה אֶצְלוֹ וְעַמְדָה וַיִּשְׁבָּה בְּמִרְכַּבְתָּהּ,  
וְנִסְעָה מִשָּׁם.

אַחֲר־כֵּךְ הִקְיַן וְשָׂאֵל אֶת הַמְּשֵׁרֶת: הֵיכֵן אֲנִי  
בְּעוֹלָם? וּסְפֹר לוֹ כָּל הַמַּעֲשֵׂה, וְשַׁחֲלוֹת

רבות הלכו שם, ושהיתה פאן מרַכְבָּה הַגַּל, ושהיתה  
 בוכה עליו והיתה צועקת שיש רחמנות עליו ועליה,  
 כַּנְל. בתוך כך הציין וראה, שהפאמְשילע מנחת אצלו.  
 ושאל: מאין זה? והשיב לו, שהיא כתבה עליו  
 בהדמעות. ולקחה והרים אותה כנגד השמש, והתחיל  
 לראות האותיות, וקרא מה שכתוב שם כל קבלתה  
 וצעקתה, כַּנְל, ושפעת איננה שם במבצר הַגַּל, כי  
 אם שיבקש הר של זהב ומבצר של מרגליות, שם  
 תמצאני.

והשאיר את המשרת והניחו, והלך לבדו לבקשה.  
 והלך כמה שנים לבקשה, וישב עצמו,  
 שפודאי בישוב לא נמצא הר של זהב ומבצר של  
 מרגליות, כי הוא בקי במפת העולם (שקורין לאנד קארט)  
 ועל-כן אלך אל המדבריות. והלך לבקשה במדבריות  
 כמה וכמה שנים.

אחר-כך ראה אדם גדול מאד, שאינו (גדר) אנושי  
 כלל שיהיה אדם גדול כל-כך. ונשא אילן  
 גדול, שבישוב אינו נמצא אילן גדול כזה, ואותו האיש  
 שאל אותו: מי אתה? ואמר לו: אני אדם. ותמה

ואמר, שְׁזֶה כָּל-כֶּד זִמְנֵי שְׁאֵנִי בְּהַמְדַּבֵּר, וְלֹא רָאִיתִי  
 מֵעוֹלָם בְּכָאֵן אָדָם. וְסִפֵּר לוֹ כָּל הַמַּעֲשֵׂה הַזֶּה וְשֶׁהוּא  
 מְבַקֵּשׁ הָרָשׁוּת שֶׁל זָהָב וּמִבְצָר שֶׁל מְרַגְלִיּוֹת. אָמַר לוֹ:  
 בּוֹדָאִי אֵינִי בְּנִמְצָא כָּלָל, וְדַחָה אוֹתוֹ וְאָמַר לוֹ, שֶׁהַשְּׂאִי  
 אֶת דַּעְתּוֹ בְּדַבֵּר שְׁטוֹת, כִּי בּוֹדָאִי אֵינִי נִמְצָא כָּלָל.  
 וְהִתְחִיל לִכְבוֹת מְאֹד (הֵינִי הַשְּׂנִי לְמַלְכוּת בְּכֹה מְאֹד וְאָמַר),  
 כִּי בּוֹדָאִי בְּהַכְרִיחַ הוּא נִמְצָא בְּאִיזָה מְקוֹם, וְהוּא דָּחָה  
 אוֹתוֹ (הֵינִי הָאָדָם הַמְּשֻׁנָּה שֶׁפָּנַע דָּחָה אוֹתוֹ בְּדַבְּרָיו וְאָמַר) כִּי  
 בּוֹדָאִי דָּבַר שְׁטוֹת אָמְרוּ לְפָנָיו. וְהוּא אָמַר (הֵינִי הַשְּׂנִי  
 לְמַלְכוּת), שֶׁבוֹדָאִי יֵשׁ. אָמַר לוֹ (הָאָדָם הַמְּשֻׁנָּה לְהַשְּׂנִי  
 לְמַלְכוּת): לְדַעְתִּי הִיא שְׁטוֹת, אֵיךְ מִחֲמַת שְׂאֵתָה  
 מִתַּעֲקָשׁ, הִנֵּה אֲנִי מְמַנֶּה עַל כָּל הַחַיּוֹת, אַעֲשֶׂה לְמַעַנְךָ  
 וְאֶקְרָא לְכָל הַחַיּוֹת, כִּי הֵם רְצִים אֶת כָּל הָעוֹלָם, אוֹלֵי  
 תִּדַע אַחַת מֵהֶם מִהָרָה וּמִבְצָר, כִּינִי ל, וְקָרָא אֶת כָּלֵם  
 מִקְטָן וְעַד גְּדוֹל כָּל מִינֵי הַחַיּוֹת וְשָׂאֵל אוֹתָם, וְכָלֵם  
 הַשְּׂבוּבוֹ, שְׁלֹא רָאוּ. וְאָמַר לוֹ: רָאֵה שְׁשְׁטוֹת סִפְרוּ לְפָנֶיךָ,  
 אִם תִּשְׁמַע, שׁוּב לְאַחֲרֶיךָ, כִּי בּוֹדָאִי לֹא תִמְצָא, כִּי  
 אֵינִנִּי בְּעוֹלָם. וְהוּא הִפְצִיר מְאֹד וְאָמַר, שֶׁבְּהַכְרִיחַ הוּא  
 בְּנִמְצָא בּוֹדָאִי. אָמַר לוֹ (הָאָדָם הַמְּשֻׁנָּה לְהַשְּׂנִי לְמַלְכוּת):  
 הִנֵּה בְּמַדְבַּר נִמְצָא שֵׁם אָחִי, וְהוּא מְמַנֶּה עַל כָּל

העופות, ואולי יודעים הם מחמת שהם פורחים באויר  
בגבוה, אולי ראו הר ומבצר הנ"ל, ותלך אליו ותאמר  
לו, שאני שלחתי אותך אליו.

והלך כמה וכמה שנים לבקשו. ומצא שוב אדם  
גדול מאד, כנ"ל, ונשא גם-כן אילן גדול,  
כנ"ל. ושאל אותו גם-כן כנ"ל, והשיב לו כל המעשה  
ושאחיו שלחו אליו. והוא דחה אותו גם-כן, כי בודאי  
אינו בנמצא. והוא הפציר אותו גם-כן. ואמר לו (האדם  
הזה להשני למלכות): הנה אני ממנה על כל העופות;  
אקרא אותם, אולי יודעים הם. וקרא כל העופות ושאל  
את כלם מקטן ועד גדול, והשיבו, שאינם יודעים מהר  
ומבצר הנ"ל. אמר לו: הלא אתה רואה שבודאי איננו  
בעולם, אם תשמע לי, שוב לאחוריה, כי בודאי איננו.  
והוא (הינו השני למלכות) הפציר אותו ואמר, שבודאי  
ישנו בעולם.

**אמר** לו (האדם הב' הזה להשני למלכות): להלן במדבר  
נמצא שם אחי, שממנה על כל הרוחות, והם  
רצים כל העולם, אולי יודעים הם. והלך כמה וכמה  
שנים לבקש ומצא אדם גדול גם-כן, כנ"ל, ונשא גם-כן  
אילן גדול, כנ"ל. ושאל אותו גם-כן, כנ"ל, והשיב לו



כָּל הַמַּעֲשֵׂה, כַּנִּל, וְדָחָה אוֹתוֹ גַּם־כֵּן. וְהוּא הַפְּצִיר אוֹתוֹ גַּם־כֵּן. וְאָמַר לוֹ (הָאָדָם הַשְּׁלִישִׁי הָיָה לְהִשְׁנִי לַמַּלְכוּת): שְׁלַמְעוֹנוֹ יִקְרָא שְׂיִבּוֹאוּ כָּל הַרוּחוֹת וַיִּשְׂאֵל אוֹתָם. וְקָרָא אוֹתָם, וּבָאוּ כָּל הַרוּחוֹת, וַיִּשְׂאֵל אֶת כָּלָם, וְלֹא יָדְעוּ שׁוּם אֶחָד מֵהֶם מִהֵר וּמִבְּצֹר הַנִּל. וְאָמַר לוֹ (הָאָדָם הַשְּׁלִישִׁי לְהִשְׁנִי לַמַּלְכוּת): הֲלֹא אֶתָּה רוֹאֵה שְׁשֻׁמוֹת סִפְרוּ לְפָנַי. וְהִתְחִיל לְבַכּוֹת מְאֹד. וְאָמַר: אֲנִי יוֹדֵעַ שְׂיִשְׁנֹנוּ בְּיָדַי. בְּתוֹךְ כֵּךְ רָאֵה שָׂבָא עוֹד רוּחַ אֶחָד. וְכַעַם עָלוּ הַמְּמַנֶּה הַנִּל: מִדּוּעַ נִתְאַחֲרַת לְבּוֹא? הֲלֹא גִזְרַתִּי, שְׂיִבּוֹאוּ כָּל הַרוּחוֹת, וְלָמָּה לֹא בָאתָ עִמָּהֶם? הֲשִׁיב לוֹ, שְׁנַתְּעַכְבְּתִי מִחֲמַת שְׁהִיִּיתִי צָרִיךְ לְשִׂאת בֵּת־מַלְכָּה אֶל הַר שֶׁל זָהָב וּמִבְּצֹר שֶׁל מִרְגְּלוֹת. וְשָׁמַח מְאֹד.

**וַיִּשְׂאֵל** הַמְּמַנֶּה אֶת הַרוּחַ: מַה יִּקְרָא שֵׁם (הֵינּוּ אִיזָה דְּבָרִים הֵם שֵׁם בִּיקָר וּבַחֲשִׁיבוֹת), וְאָמַר לוֹ, שְׂכָל הַדְּבָרִים הֵם שֵׁם בִּיקָר גָּדוֹל. וְאָמַר הַמְּמַנֶּה עַל הַרוּחוֹת לְהִשְׁנִי לַמַּלְכוּת: בְּאִשֶּׁר שָׁזָה זְמַן גָּדוֹל כָּל־כֵּךְ שְׂאֵתָה מִבְּקִשָּׁה וּכְמָה יִגִּיעוֹת שְׁהִיּוּ לָךְ, וְאוּלַי יִהְיֶה לָךְ עֲתָה מִנִּיעָה מִחֲמַת מְמוֹן, עַל־כֵּן אֲנִי נוֹתֵן לָךְ כְּלִי, כְּשֶׁתּוֹשִׁיט יָדְךָ לְתוֹכָהּ תִּקְבַּל מִשָּׁם מְעוֹת. וְגִזַּר עַל הַרוּחַ הַנִּל, שְׂיִוְלִיךְ אוֹתוֹ לְשָׁם. וּבֹא הַרוּחַ סְעָרָה וּנְשָׂא אוֹתוֹ לְשָׁם,

וְהִבִּיא אֹתוֹ אֶל שַׁעַר, וְהָיוּ עֹמְדִים שָׁם חִילוֹת, שְׁלֹא  
הִנִּיחוּ לְכַנֵּם אֶל הָעִיר. וְהוֹשִׁיט יָדוֹ אֶל הַכְּלִי, וְלָקַח  
מִעוֹת, וְשָׁחַד אֹתָם, וְנִכְנַם לְתוֹךְ הָעִיר. וְהִיתָה עִיר  
נְאֻהָ. וְהִלְךְ אֶל גְּבִיר וְשָׁכַר לוֹ מְזוֹנוֹת, כִּי צָרִיךְ לְשִׁהוֹת  
שָׁם, כִּי צָרִיךְ לְשׁוֹם שִׁכָּל וְחֻכְמָה לְהוֹצִיאָהּ. וְאִיךְ  
שֶׁהוֹצִיאָהּ לֹא סֵפֶר וּבִסּוֹף הוֹצִיאָהּ.

מעשה ב

## ממלך וקיסר

מעשה בקיסר אחד, שלא היה לו בנים. גם מלך אחד לא היה לו בנים. ונסע הקיסר על הארץ לשוטט לבקש אולי ימצא איזה עצה ותרופה להוליד בנים. גם המלך נסע כמו־כן, ונודמו שניהם לפנדק אחד, ולא היו יודעים זה מזה. והכיר הקיסר בהמלך, שיש לו נמוס (של מלכות), ושאל אותו, והודה לו שהוא מלך. גם המלך הכיר בקיסר גם־כן, והודה לו גם־כן; והודיעו זה לזה שנוסעים בשביל בנים. ונתקשרו שניהם, באם שיבואו לביתם ויולידו נשותיהם זכר ונקבה באפן שיהיו יכולים להתחתן, אזי יתחתנו בין שניהם. ונסע הקיסר לביתו והוליד בת, והמלך נסע לביתו והוליד בן, וההתקשרות הנ"ל נשפח מהם. ושלח הקיסר את בתו ללמד, גם המלך שלח את בנו ללמד ונודמו שניהם אצל מלמד אחד, והיו אוהבים זה את זה מאד, ונתקשרו ביניהם, שישאו זה לזה. ונטל הבן־מלך טבעת ונתן על ידה, ונתחתנו יחד.

אַחֲר־כֵּן שָׁלַח הַקִּיסָר אַחַר בָּתוֹ וְהֵבִיאוּהָ לְבֵיתוֹ. גַּם  
 הַמֶּלֶךְ שָׁלַח אַחַר בָּנוֹ וְהֵבִיאוּ לְבֵיתוֹ. וְהָיוּ  
 מִדְּבָרִים שְׂדוּכִים לְבֵת הַקִּיסָר, וְלֹא רָצְתָה שׁוּם שְׂדוּד  
 מִחַמַּת הַתְּקִשְׁרוֹת הַנִּ"ל, וְהַבֶּן־מֶלֶךְ הָיָה מִגְּעֵגַע מְאֹד  
 אַחֲרֶיהָ. גַּם הַבֶּת־קִיסָר הָיְתָה עֵצְבָה תָּמִיד. וְהָיָה הַקִּיסָר  
 מוֹלִיכָה לַחֲצוֹת שָׁלוֹ וּפְלָטִין (אַרְמוֹן) שָׁלוֹ, וְהִרְאָה אוֹתָהּ  
 גְּדֻלָּתָהּ וְהָיָה הָיְתָה עֵצְבָה. וְהַבֶּן־מֶלֶךְ הָיָה מִגְּעֵגַע מְאֹד  
 אַחֲרֶיהָ עַד שֶׁנַּחֲלָה, וְכָל מָה שִׁשְׂאֵלוֹ אוֹתוֹ עַל מָה אֵתָה  
 חוֹלָה, לֹא רָצָה לְהַגִּיד, וְאָמְרוּ לְהַמְשִׁימֵשׁ אוֹתוֹ: אוֹלֵי תוּכַל  
 אֵתָה לְחַקֵּר אֲצִלוֹ? וְאָמַר לָהֶם, שֶׁהוּא יוֹדֵעַ, כִּי הוּא הָיָה  
 עִמּוֹ אִזּוֹ בַּמָּקוֹם שֶׁלָּמַד שָׁם, וְהִגִּיד לָהֶם הַדָּבָר. וְאִזּוֹ נִזְכָּר  
 הַמֶּלֶךְ, שֶׁכָּבַר גְּתַחֲתֵן הוּא עִם הַקִּיסָר מִקֶּדֶם. וְהִלֵּךְ וְכָתַב  
 לְהַקִּיסָר, שִׁיכִין עֲצֵמוֹ עַל הַחֲתָנָה, כִּי כָּבַר גְּתַקְשְׁרוֹ מִקֶּדֶם,  
 כִּי לֹא רָצָה הַקִּיסָר, אֲךָ לֹא הָיָה יָכוֹל לְהַעֲזוֹ וּלְסַרְבֵּי,  
 וְהָשִׁיב לוֹ, שִׁישְׁלַח הַמֶּלֶךְ בָּנוֹ אֵלָיו, וְיִרְאָה אִם יוּכַל לְנַהֵג  
 מְדִינוֹת אִזּוֹ יִשְׂיָא בָּתוֹ אֵלָיו; וְשָׁלַח בָּנוֹ אֵלָיו (הֵינּוּ שֶׁהַמֶּלֶךְ  
 שָׁלַח בָּנוֹ לְהַקִּיסָר, כַּאֲשֶׁר צִוָּה הַקִּיסָר, כִּי לֹא). וְהוֹשִׁיבוֹ הַקִּיסָר  
 בְּתוֹךְ חֶדֶר וּמִסָּר לוֹ נִירוֹת שֶׁל עֶסְקֵי הַמְּדִינָה, לְרִאוֹת אִם  
 יוּכַל לְנַהֵג אֵת הַמְּדִינָה. וְהַבֶּן־מֶלֶךְ הָיָה מִתְּגַעֵגַע מְאֹד  
 לְרִאוֹת אוֹתָהּ, וְלֹא הָיָה אֲפָשָׁר לוֹ לְרִאוֹתָהּ.

**פעם** אחת הלך אצל כּתל של אספּקלריא (מראה),  
 וראה אותה, ונפל חלשות, ובאתה היא אליו  
 ונערתו וספרה לו, שאינה רוצה שום שדוד מחמת  
 ההתקשרות עמו. ואמר לה: מה נעשה, ואביך אינו  
 רוצה? ואמרה: אף על פּי־כן. אחר־כּך התיעצו, שיניחו  
 לפרש עצמם על הים. ושכרו להם ספינה ופרשו בים.  
 והלכו על הים, אחר־כּך רצו לקרב עצמם אל הספר  
 (שפת הים), ובאו לספר והיה שם יער, והלכו לשם.  
 ולקחה הבת־קיסר הטבעת ונתנה לו, והיא שכבה שם.  
 אחר־כּך ראה הבן־מלך, שבסמוך תעמוד, והניח  
 הטבעת אצלה. אחר־כּך עמדו והלכו אל הספינה.  
 בתוך־כּך נזכרה, ששכחו הטבעת שם, ושלחה אותו  
 אחרי הטבעת. והלך לשם, ולא היה יכול למצא  
 המקום. והלך למקום אחר, ולא היה יכול למצא  
 הטבעת. והיה הולך לבקשו ממקום למקום, עד  
 שנתעה, ולא היה יכול לחזור. והיא הלכה לבקשו,  
 ונתעית גם־כן. והיה הוא הולך ותועה, הולך ותועה.  
 אחר־כּך ראה דרך, והלך לשוב; ולא היה לו מה  
 לעשות, ונעשה משרת. גם היא הייתה הולכת ותועה,  
 וישבה עצמה, שתשב אצל הים, והלכה אל שפת הים,

וְהָיָה שֵׁם אֵילָנוֹת שֶׁל פְּרוֹת, וַיִּשְׁבֶּה שָׁם, וּבִיּוֹם הַיְתָה הוֹלֶכֶת אֶצֶל הַיָּם, אוֹלֵי תִמְצָא עוֹבְרִים וְשׁוֹבִים, וְהָיְתָה מִתְפַּרְנֶסֶת מִהַפְּרוֹת, וּבִלְיָלָה הָיְתָה עוֹלָה עַל אֵילָן בְּדֵי שְׂתֵהִיָּה נִשְׁמֶרֶת מִן הַחַיּוֹת.

וַיְהִי הַיּוֹם, וְהָיָה סוֹחֵר גָּדוֹל מִפְּלֶג מְאֹד, וְהָיָה לוֹ מִשְׁאֵאוֹמְתָן בְּכָל הָעוֹלָם. וְהָיָה לוֹ בֶּן יְחִיד, וְהַסוֹחֵר הָיָה זָקֵן. פָּעַם אַחַת אָמַר הַבֵּן לְאָבִיו: בְּאִשֶּׁר שָׂאתָה זָקֵן וְאֲנִי נָעַר, וְהַנְּאֻמָּנִים שֶׁלָּךְ אֵינָם מִשְׁגִּיחִים בְּלָל עָלַי, וְאַתָּה תִסְתַּלֵּק, וְאַהֲיָה נִשְׂאָר רֵיק, וְלֹא אֲדַע מָה לַעֲשׂוֹת בְּכֵן תֵּן לִי סְפִינָה עִם סְחוּרָה, וְאַלְךָ עַל הַיָּם בְּדֵי לְהָיוֹת בְּקִי בְּמִשְׁאֵאוֹמְתָן. וְנָתַן לוֹ אָבִיו סְפִינָה עִם סְחוּרָה, וְהֵלֵךְ לְמַדְיָנוֹת, וּמְכַר הַסְּחוּרָה, וְקָנָה סְחוּרָה אַחֶרֶת וְהִצְלִיחַ.

בְּהַיּוֹתוֹ עַל הַיָּם, רָאוּ אוֹתָן הָאֵילָנוֹת הַנִּזְ"ל (שֶׁהָיְתָה הַבַּת קִיסָר שָׁם), וְסִבְרוּ שֶׁהוּא יָשׁוּב, וְרָצָה לֵילֵךְ לְשָׁם; וּבְשִׁנְתִּקְרָבוֹ רָאוּ שֶׁהֵם אֵילָנוֹת, וְרָצוּ לַחֲזוֹר. בְּתוֹךְ כֵּךְ הִצִּיץ הַסוֹחֵר (הַיְנוּ בֶּן הַסוֹחֵר הַנִּזְ"ל) לְתוֹךְ הַיָּם וְרָאָה שֵׁם אֵילָן, וְעָלָיו כְּמֵרָאָה אָדָם, וְסִבְרָ שֶׁמָּא הוּא טוֹעֵה עֲצָמוֹ, וְהִגִּיד לְשָׂאֵר הָאֲנָשִׁים שֶׁהָיוּ שָׁם, וְהַבִּיטוּ וְרָאוּ גַם-בֶּן כְּמֵרָאָה אָדָם עַל הָאֵילָן. וְהִתְיַשְׁבוּ לְהִתְקַרֵּב

לְשֵׁם, וְשָׁלְחוּ אִישׁ עִם סְפִינָה קְטַנָּה לְשֵׁם. וְהֵם הָיוּ  
 מִבֵּיטִים בְּתוֹךְ הַיָּם כְּדֵי לְכוּן אֶת הַשָּׁלִיחַ, שֶׁלֹּא יִמָּעַה  
 מִן הַדֶּרֶךְ, כְּדֵי שִׁילֵךְ מִכּוּן אֶל הָאֵילָן הַגָּל. וְהֵלֵךְ לְשֵׁם,  
 וְרָאָה, שְׂיִוֵּשֵׁב שֵׁם אָדָם, וְהִגִּיד לָהֶם. וְהֵלֵךְ בְּעֵצְמוֹ (בֶּן  
 הַסּוּחַר הַגָּל) וְרָאָה, שְׂיִוֵּשְׁבֵת שֵׁם (הֵינּוּ הִבֵּת קִיסַר הַגָּל,  
 שְׁהִיְתָה יוֹשְׁבֵת שֵׁם, בְּנִ"ל) וְאָמַר לָהּ שְׁתֵּרֵד. וְאָמְרָה לוֹ,  
 שְׂאִינָה רוּצָה לְכַנֵּם אֶל הַסְּפִינָה כִּי אִם שְׂיִבְטִיחָה, שֶׁלֹּא  
 יֵגַע בָּהּ כִּי אִם כְּשִׁיבּוֹא לְבֵיתוֹ וְיִשָּׂא אוֹתָהּ כְּדָת.  
 וְהִבְטִיחַ לָהּ, וְנִכְנְסָה אֶצְלוֹ לְסְפִינָה. וְרָאָה, שְׁהִיא  
 מְזַמְרֶת עַל כְּלִיזוֹמֵר וְיִכּוּלָה לְדַבֵּר בְּכַמָּה לְשׁוֹנוֹת,  
 וְשָׂמַח עַל שְׁנוֹדְמָנָה לוֹ. אַחֲר־כֵּן, כְּשֶׁהִתְחִילוּ לְהִתְקַרֵּב  
 לְבֵיתוֹ, אָמְרָה לוֹ, שְׁהִיֶּשֶׁר שִׁילֵךְ לְבֵיתוֹ וְיִוְדִיעַ לְאָבִיו  
 וְקִרוּבָיו וְכָל מִידְעָיו, שֶׁכָּלֵם יֵצְאוּ לְקִרְאָתָהּ, בְּאֲשֶׁר  
 שְׁמוֹלִיךְ אִשָּׁה חֲשׁוּבָה כְּזוֹ, וְאַחֲר־כֵּן יִתְּדַע לוֹ מִי הִיא  
 (כִּי גַם מִקִּדְּם הִתְנַתָּה הִיא עִמּוֹ שֶׁלֹּא יִשְׁאַל אוֹתָהּ מִי הִיא עַד אַחַר  
 הַחֲתָנָה, אוֹ יִדַע מִי הִיא) וְהִסְפִּים עִמָּהּ. אָמְרָה לוֹ: גַּם  
 הִיֶּשֶׁר בְּאֲשֶׁר שְׂאִתָּה מוֹלִיךְ אִשָּׁה כְּזוֹ, שְׁתִּשְׁכַּר אֶת כָּל  
 הַמַּאֲטָרָאֶסֶן (מַלְחִים) הַמוֹלִיכִין הַסְּפִינָה, לְמַעַן יִדְעוּ,  
 שֶׁהַסּוּחַר שְׁלָהֶם יֵשׁ לוֹ נְשׁוֹאִין עִם אִשָּׁה כְּזוֹ וְהִסְפִּים  
 עִמָּהּ. וְלָקַח יוֹן טוֹב מְאֹד, שְׁהִיָּה לוֹ בְּסְפִינָה, וְנָתַן לָהֶם,

ונשתכרו מאד, והוא הלך לביתו להודיע לאביו  
 וקרוביו, כנ"ל, והמאטראסן נשתכרו ויצאו מן הספינה,  
 ונפלו ושכבו בשכרותם. ובעוד שהיו מכינים עצמם  
 שם לילך לקראתה עם כל המשפחה, הלכה היא  
 והתירה הספינה מן הספר, ופרשה הילונות, והלכה  
 לה עם הספינה. והם באו אל הספינה (הינו כל המשפחה  
 של הסוחר) ולא מצאו דבר. וחרה להסוחר, אבי הבן  
 הנ"ל, מאד, והוא צועק ואומר (הינו הבן של הסוחר הנ"ל,  
 שהיה בא עם הספינה הנ"ל, צעק ואמר): תאמין לי, שהבאתי  
 ספינה עם סחורה וכו' והם אינם רואים דבר. ואמר  
 לו: תשאל להמאטראסן, והלך לשאל אותם, והם  
 שוכבים שפורים, אחר-כך נגערו. ושאל להם, ואינם  
 יודעים כלל מה עבר עליהם, רק יודעים, שהביאו  
 ספינה עם כל הנ"ל, ואינם יודעים היכן הוא. וחרה  
 הסוחר מאד על בנו, וגרשו מביתו, ולא יבוא לנגד  
 פניו. והלך ממנו נע ונד, והיא (הינו הפתקיסר הנ"ל)  
 היתה הולכת על הים.

ויהי היום, והיה מלך אחר, והיה בונה לו פלטין על  
 הים, כי שם הוטב בעיניו לבנות פלטין מחמת  
 אור הים. והספינות הולכות שם. והיא (הינו הפתקיסר



הנ"ל) היתה הולכת על הים, ובאתה סמוך לפלטין של המלך הנ"ל. והמלך הביט וראה ספינה בלי מנהיגים, ואין שם אנשים, וסבר שהוא טועה עצמו. וצוה לאנשיו, שיסתכלו, וראו גם-כן כן, והיא נתקרבה אל הפלטין.

**אחר-כך התישבה עצמה: למה לה הפלטין?**  
 והתחילה לחזר. ושלח המלך והחזירה והביאה לביתו. והמלך הנ"ל לא היה לו אשה, כי לא היה יכול לברר לו, כי מי שהיה רוצה לא רצתה היא, וכן להפך, וכשבאתה לשם הבת קיסר הנ"ל, אמרה לו, שישבע לה, שלא יגע בה עד שישאנה בדת. ונשבע לה. ואמרה לו, שראוי שלא יפתח את הספינה שלא ולא יגע בה, רק שתעמד כן על הים עד הנשואין, ואז יראו הכל את רבוי הסחורה שהביאה, לבל יאמרו, שלקח אשה מן השוק. והבטיח לה כן. והמלך כתב לכל המדינות, שיתקבצו ויבואו על החתנה שלו, ובנה פלטין בשבילה. והיא צוטה, שיביאו לה אחת-עשרה בנות שרים שיהיו עמה. וצוה המלך, ושלחו לה אחת-עשרה בנות שרים גדולים מאד, ובנו לכל אחת פלטין מיוחד, והיא היתה לה גם-כן פלטין

מיוחד. והיו מתקבצות אליה, והיו מזמרות בכלי־שיר  
ומשחקים שם עמה.

**פעם** אחת אמרה להם, שתלך עמהם על הים, והלכו  
עמה, והיו משחקים שם. ואמרה להם, שתכבד  
אותם ביון טוב שיש לה. ונתנה להם מהיון שפספינה,  
ונשתפרו ונפלו ושכבו. והלכה והתירה הספינה, ופרשה  
הוילונות וברחה עם הספינה. והם (הינו המלך ואנשיו)  
הציצו וראו שהספינה איננה ונבהלו מאד, ואמר המלך:  
הזהרו שלא להגיד לה פתאם, כי צערה יהיה גדול מאד  
על ספינה יקרה כזו (כי המלך לא היה יודע, שהיא בעצמה  
ברחה עם הספינה, והיה סבור שהיא עדין בחדרה), גם אוילי  
תספור, שהמלך נתן לאחד את הספינה, רק ישלחו את  
שררה אחת מהבנות שרים הנ"ל להגיד לה בחכמה.  
והלכו לחדר אחד ולא מצאו אדם, וכן לחדר שני וכן  
לכל האחד־עשר חדרים ולא מצאו אדם. והספימו  
לשלח בלילה שררה זקנה להגיד לה. והלכו לחדרה  
ולא מצאו אדם, ונבהלו מאד.

**ואביהן** של הבנות שרים הנ"ל, שהיו רגילים שיגיעו  
להם אגרות זה מזה, ועתה ראו שהם  
שולחים אגרות, ואין להם שום אגרת מבנותיהם עמדי

השרים ונסעו בעצמן לשם ולא מצאו את בנותיהם. וחרה להם מאד, ואמרו לשלח את המלך (דהינו למקום ששולחין החיבים מיתה, שקורין פארשיקו), כי הם היו השרי מלוכה, אך נתישבו: מה חטא המלך שיתחייב שלוח, כי נאנם בדבר? והספימו להעבירו ממלכותו ולגרשו, והעבירו אותו וגרשוהו, והלך לו.

**והיא** (הינו הבת קיסר הנ"ל, שפרחה עם האחת-עשרה בנות שרים) הלכה עם הספינה. אחר-כך נגערו השרות הנ"ל (והתחילו שוב לשחק כמקדם, כי לא ידעו שהספינה כבר הלכה מן הספר), ואמרו לה: נחזור, והשיבה להם: נשהה עוד כאן קצת. אחר-כך עמד רוח סערה ואמרו: נחזור לביתנו, והודיעה להם, שהספינה כבר פרשה מן הספר. ושאלו אותה על מה עשתה כן, ואמרה, שהיתה יראה פן תשבר מחמת הרוח סערה, על-כן הכרחה להתירה ולפרש הוילאות. והיו הולכים על הים (הבת קיסר עם האחת-עשרה בנות שרים הנ"ל), והיו מזמרים שם בכלי-זמר. ופגעו בפלטין, ואמרו לה השרות הנ"ל: נתקרב לשם, ולא רצתה, ואמרה כי נתחרטה על שנתקרבה אצל פלטין הנ"ל (הינו על שנתקרבה לפלטין של המלך הנ"ל, שרצה לשא אותה, כנ"ל).

אחר־כֵּן רָאוּ כַּמִּין אֵי הַיָּם, וְנִתְקַרְבוּ לָשֵׁם. וְהָיוּ שָׁם  
שְׁנַיִם־עָשָׂר גִּזְלָנִים, וְרָצוּ לְהִרְגֵם. וְשִׂאלָה הָיָא: מִי  
הַגָּדוֹל שֶׁבְכֶם? וְהָרְאוּ לָהּ. אָמְרָה לֹא: מַה מַּעֲשִׂיכֶם?  
אָמַר לָהּ, שֶׁהֵם גִּזְלָנִים. אָמְרָה לֹא: אַף אֲנַחְנוּ גִּזְלָנִים, רַק  
שִׂאתֶם גִּזְלָנִים בַּגְּבוּרָה שְׁלַכְּם, וְאֲנַחְנוּ גִּזְלָנִים עַל־יְדֵי  
חֲכָמָה, כִּי אָנוּ מְלַמְּדִים בְּלִשׁוֹנוֹת וּבְכַל־יְזוּמָה, בְּכֵן מַה  
בַּצַּע כִּי תִהְרְגוּ אוֹתָנוּ? הֲלֹא טוֹב שֶׁתִּשְׂאוּ אוֹתָנוּ  
לְנָשִׁים, וְיִהְיֶה לְכֶם גַּם הָעֲשִׂירוֹת שֶׁלָּנוּ. וְהִרְאָתָה הָיָא  
לָהֶם מַה שֶׁבִּפְּנֵיהָ, וְנִתְרָצוּ לְדַבְּרֶיהָ, וְהָרְאוּ הַגִּזְלָנִים  
לָהֶם גַּם־כֵּן כָּל הָעֲשִׂירוֹת שֶׁלָּהֶם, וְהוֹלִיכוּ אוֹתָם בְּכָל  
הַמְּקוֹמוֹת שֶׁלָּהֶם, וְהִסְפִּימוּ שֶׁלֹּא יִהְיוּ נוֹשְׂאִים בְּבֵת־  
אֲחַת, כִּי אִם בְּזֶה אַחַר זֶה (הֵינּוּ שְׂכָל הַגִּזְלָנִים הַנִּלְ"ל לֹא יִהְיוּ  
נוֹשְׂאִים אֶת הַשְּׂרָרוֹת הַנִּלְ"ל בְּכֵן בְּבֵת־אֲחַת, רַק הַנְּשׂוֹאִין שֶׁלָּהֶם  
יִהְיֶה בְּזֶה אַחַר זֶה) גַּם שִׁיבְּרוּ לְכָל אֶחָד שְׂרָרָה אֲחַת לְפִי  
הָרְאוּי לֹא, הַגָּדוֹל לְפִי גָּדְלוֹ וְכו'.

**אֲחֵר־כֵּן** אָמְרָה לָהֶם, שֶׁתְּכַבֵּד אוֹתָם בֵּינָם טוֹב,  
נִפְלֵא מְאֹד, שִׁישׁ לָהּ בִּפְּנֵיהָ, שְׂאִינָה  
מִסְתַּפֶּקֶת מִמֶּנּוּ, רַק הוּא טָמוּן אַצְלָה עַד יוֹם שִׁיזְמֵן לָהּ  
הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הַזּוּג שֶׁלָּהּ. וְנִתְּנָה לָהֶם הַיּוֹן בְּשְׁנַיִם־עָשָׂר  
גְּבִיעִים וְאָמְרָה, שְׂכָל אֶחָד יִשְׁתֶּה לְכָל אֶחָד מִהַשְּׁנַיִם־

עָשָׂר, וְשֵׁתוֹ וְנִשְׁתַּכְּרוּ וְנִפְּלוּ. וְאָמְרָה לְחִבְרוֹתֶיהָ הִנְנִי לִּי:  
 לָכוּ וְשַׁחֲטוּ כָּל אַחַת אֶת בַּעְלָהּ, וְהָלְכוּ וְשַׁחֲטוּ כָּלֶם.  
 וּמִצְאוּ שָׁם עֵשִׂירֹת מִפְּלֶגֶ מְאֹד, שְׁלֹא הָיָה יֵצֵל שׁוֹם  
 מִלֶּךָ, וְהַסְּפִימוּ שְׁלֹא לִקַּח נְחֹשֶׁת וְלֹא כֶּסֶף, כִּי אִם זָהָב  
 וְאַבְנִים טוֹבוֹת. וְהִשְׁלִיכוּ מִן הַסְּפִינָה שְׁלֵהֶם דְּבָרִים  
 שְׂאִינָם חֲשׁוּבִים כָּל־כֶּדָּה, וְטָעְנוּ כָּל הַסְּפִינָה עִם דְּבָרִים  
 יְקָרִים: זָהָב וְאַבְנִים טוֹבוֹת שֶׁמִּצְאוּ שָׁם, וְהַסְּפִימוּ שְׁלֹא  
 לִילֶךְ עוֹד מִלְּבָשׁ כְּמוֹ נָשִׁים, וְתַפְּרוּ לָהֶם בְּגָדֵי זָכָרִים,  
 מִלְּבוּשֵׁי אֲשַׁכְּנֹו, וְהָלְכוּ עִם הַסְּפִינָה.

וַיְהִי הַיּוֹם וְהָיָה מִלֶּךָ אֶחָד זָקֵן. וְהָיָה לוֹ בֶּן יָחִיד,  
 וְהִשְׂיָא אוֹתוֹ, וּמָסַר מְלֻכוֹתוֹ לְבָנוֹ. אָמַר הַבֶּן  
 מִלֶּךָ, שְׂיִלֶךְ וַיְטִיל עִם אִשְׁתּוֹ בָּיִם, כְּדֵי שְׁתִּהְיֶה רְגִילָה  
 בְּאוֹר הַיָּם פֶּן, חֵם וְשָׁלוֹם, מִכְּרָחִים בְּאִיזוֹ פֶּעַם לְבָרַח  
 בָּיִם. וְהָלֶךְ עִם אִשְׁתּוֹ עִם הַשָּׂרִי מְלוּכָה וּפְרָשׁוֹ בַּסְּפִינָה,  
 וְהָיוּ שָׁם שְׂמִחִים וּמְשַׁחֲקִים מְאֹד. אַחֲר־כֶּדָּה אָמְרוּ  
 שְׂיִפְשְׁטוּ כָּלֶם בְּגִדֵיהֶם (הֵינּוּ הַבֶּן־מִלֶּךָ עִם הַשָּׂרִי מְלוּכָה שֶׁהָיוּ  
 שָׁם בַּסְּפִינָה הִתְיַעְצוּ מִחַמַּת שְׂמִחָה, שְׂיִהְיוּ כָּלֶם פּוֹשְׁטִים אֶת  
 בְּגִדֵיהֶם, וְכֵן עָשׂוּ) וְלֹא נִשְׂאָר עֲלֵיהֶם כִּי אִם הַכְּתַנָּת. וְהָיוּ  
 מִתְחַזְּקִין לַעֲלוֹת עַל הַתְּרוֹן. וְהָיָה הַבֶּן מִלֶּךָ הִנְנִי לִי  
 מִתְחַזֵּק לַעֲלוֹת לְשָׁם.

**וְהָיָא** (הִינּוּ הַבַּת־קִיסָר הַגִּזְלָל) בָּאתָה עִם הַסְּפִינָה (שָׁלָה  
הַגִּזְלָל) וְרָאָתָה אוֹתוֹ הַסְּפִינָה הַגִּזְלָל (הִינּוּ הַסְּפִינָה  
שֶׁל הַבֶּן־מֶלֶךְ עִם שְׂרֵי מְלוּכָה הַגִּזְלָל), וּבַתְּחִלָּה הִיָּתָה יִרְאָה  
לְהִתְקַרֵּב. אַחֲר־כֵּן נִסְמְכוּ קֶצֶת, וְרָאוּ שֶׁהֵם מְשַׁחֲקִים  
מְאֹד, וְהִבִּינוּ שְׂאִינָם גּוֹלְגִימִים, וְהִתְחִילוּ לְהִתְקַרֵּב. אָמְרָה  
הַבַּת־קִיסָר לְחִבְרוֹתֶיהָ: אֲנִי יוֹכֵלָה לְהַפִּיל אֶת אוֹתוֹ  
הַקֶּרֶחַ לְתוֹךְ הַיָּם (הִינּוּ אֶת הַבֶּן מֶלֶךְ הַגִּזְלָל, שֶׁהָיָה עוֹלָה בְּרֹאשׁ  
הַתָּרוֹן, כַּגִּזְלָל) כִּי הַבֶּן־מֶלֶךְ הַגִּזְלָל הָיָה קֶרֶחַ, דִּהְיִינוּ שֶׁהָיָה  
מִקְרָח רֹאשׁוֹ מְשַׁעְרוֹת. אָמְרוּ לָהּ: וְאֵיךְ אֶפְשָׁר; הֲלֹא  
אֲנִי רְחוּקִים מֵהֶם מְאֹד. אָמְרָה לָהֶן שֵׁישׁ זְכוּכִית  
שְׁשׂוּרָף, וְעַל־יְדֵי זֶה תִּפִּיל אוֹתוֹ. וְאָמְרָה שֶׁלֹּא לְהַפִּיל  
אוֹתוֹ עַד שִׁיעֵלָה עַל רֹאשׁ הַתָּרוֹן מִמֶּשׁ, כִּי כִּשְׁהוּא  
בְּאִמְצָעֵית הַתָּרוֹן, אֲזִי כִּשְׂיַפֵּל, יִפֹּל אֶל תוֹךְ הַסְּפִינָה,  
אֲבָל כִּשְׂיַעֵלָה בְּרֹאשׁ, אֲזִי כִּשְׂיַפֵּל, יִפֹּל לְתוֹךְ הַיָּם.  
הַמְּתִינָה עַד שִׁיעֵלָה אֶל רֹאשׁ הַתָּרוֹן מִמֶּשׁ, וְלִקְחָה  
הַזְּכוּכִית שְׁשׂוּרָף נֶגֶד הַחֲמָה (שְׁקוֹרִין בְּרֵעוֹן בְּרִיל) וְכוּנָה  
נֶגֶד מַחוֹ, עַד שֶׁנִּכְוָה מַחוֹ וְנִפֹּל לְתוֹךְ הַיָּם. וְכִיּוֹן שָׂרָאוּ  
(אֲנָשֵׁי הַסְּפִינָה שֶׁל הַמֶּלֶךְ הַגִּזְלָל) שֶׁנִּפֹּל, נַעֲשֶׂה שֵׁם רַעֲשׁ  
גְּדוֹל, כִּי אֵיךְ יוֹכְלוּ לְחֹזֵר לְבֵיתָם, כִּי הַמֶּלֶךְ יָמוֹת  
מִחֲמַת צַעַר. וְאָמְרוּ לְהִתְקַרֵּב אֶל הַסְּפִינָה שְׂרוֹאִין (הִינּוּ

לספינה זו הנ"ל של הבת קיסר) אולי יש שם איזה דקטור (רופא) שיוכל לתן להם עצה. והתקרבו אל הספינה הנ"ל (הינו הספינה של הבת קיסר עם השרות הנ"ל) ואמרו להם (אנשי הספינה של המלך להשרות עם הבת קיסר הנ"ל) שלא יתיראו כלל, כי לא יעשו להם כלל. שאלו אותם: אולי יש ביניכם דוקטור שיתן לנו עצה. וספרו להם כל המעשה, ושכן המלך נפל לתוך הים, ואמרה הבת קיסר, שיוציאו אותו מן הים. והלכו ומצאו אותו והוציאו אותו. ולקחה הדפק בידה, ואמרה שנשרף מחו. וקרעו המוח ומצאו שפדכריה פן הוא, ונבהלו מאד. ובקשו ממנה שתלך עמם לביתם, ותהיה דוקטור אצל המלך, ותהיה חשוכה וגדולה מאד, ולא רצתה. ואמרה כי איננה דוקטור, רק שיודעת סתם דברים הללו.

**ולא** רצו (אנשי הספינה של המלך) לחזר לביתם, והלכו שתי הספינות ביחד. והוטב בעיני השרי מלוכה מאד, שהמלכה שלהם תשא את הדוקטור, מחמת גדל חכמתו שראו בו. (פי השרי מלוכה של פן המלך הנ"ל, שנפל ומת, סברו שהבת קיסר עם השרות הנ"ל הם זכרים, כי היו מלבשים במלבושי זכרים כנ"ל. על-כן רצו שהמלכה שלהם, שהיא

אישת בן המלך שמת, תשא את הדוקטור, שהיא באמת הפת  
 קיסר, שהיו סבורים שהיא דוקטור, מחמת שידעה בחכמתה  
 שגשרף המוח של בן המלך שנפל, בנ"ל) ושיהיה הוא מלך  
 שלהם, ואת המלך שלהם (הינו המלך הזקן הנ"ל) יהרגו,  
 (כל זה היו רוצים מאד השרי מלוכה הנ"ל) אך שלא היה  
 אפשר לדבר דבר כזה אל המלכה, שהיא תשא  
 דוקטור. גם להמלכה הוטב גם כן מאד שתשא את  
 הדוקטור, אך שהיתה מתיראה מן המדינה, פן לא  
 יתראו שיהיה הוא מלך, והסכימו לעשות משתאות  
 כדי שעל המשתה בשעת חדוה יוכלו לדבר מזה. והיו  
 עושין משתה אצל כל אחד ביומו. כשהגיע יום משתה  
 של הדוקטור (הינו הפת-קיסר), נתן להם מיין שלו הנ"ל  
 ונשתכרו. בשעת חדוה אמרו השרים: מה יפה היה  
 שהמלכה תשא את הדוקטור. ואמר הדוקטור. יפה  
 מאד היה, רק אם היו מדברים זאת בלתי פה שתוי  
 (הינו שלא בשעת שכרות). נענית המלכה גם כן ואמרה:  
 מה יפה היה שהיא תשא את הדוקטור, רק שהמדינה  
 תסכים על זה. השיב שנית הדוקטור (הינו פת הקיסר):  
 יפה מאד היה, רק אם היו מדברים זאת בלתי פה  
 שתוי.



**אחר־כֵּן** כְּשֶׁהִקִּיצוּ מִשְׁכְּרוֹתָם, נִזְכְּרוּ הַשָּׂרִים מֵהַ  
שְׂאֵמָרוּ וְנִתְבַּיְשׁוּ בְּעֵצְמוֹן מִהַמְּלָכָה, שְׂאֵמָרוּ  
דָּבָר כָּזֶה, אֵךְ הֲלֹא הִיא גַם־כֵּן בְּעֵצְמָהּ אָמְרָה זֹאת,  
וְהִיא גַם־כֵּן נִתְבַּיְשָׁה מִפְּנֵיהֶם, אֵךְ הֲלֹא גַם הֵם אָמְרוּ  
זֹאת. וְהִתְחִילוּ לְדַבֵּר מִזֶּה וְנִסְכְּם בֵּינֵיהֶם כֵּן, וְנִתְחַתְּנָה  
הִיא עִם הַדּוֹקטוֹר (וְכַנ"ל הֵינּוּ עִם בֵּת הַקִּיסָר, שְׂסָבְרוּ שֶׁהִיא  
דּוֹקטוֹר, כַּנ"ל) וְהִלְכוּ לְמַדִּינָתָם.

**וּכְשֶׁרָאוּ** בְּנֵי הַמְּדִינָה שֶׁהֵם בָּאִים, שְׂמְחוּ מְאֹד, כִּי  
זֶה זְמַן רַב שֶׁהֲלֵךְ הַבֶּן־מֶלֶךְ, וְלֹא יָדְעוּ הֵיכֵן  
הוּא, וְהַמֶּלֶךְ הִזְקֵן כְּבָר מֵת בְּטֶרֶם בִּיאָתָם. אַחֲר־כֵּן  
רָאוּ (בְּנֵי הַמְּדִינָה) שֶׁהַבֶּן מֶלֶךְ, שֶׁהוּא מֶלֶךְ שְׁלֵהֶם, אֵינְנוּ.  
וְשָׂאוּ: הֵיכֵן הוּא מְלַכְנוּ? וְסָפְרוּ לָהֶם כֹּל הַמַּעֲשֵׂה,  
אֵיךְ שִׁכְּבַר מֵת, וְשִׁכְּבַר קִבְּלוּ לָהֶם מֶלֶךְ זֶה, שִׁבָּא  
עִמָּהֶם, וְשְׂמְחוּ מְאֹד עַל שִׁבָּא לָהֶם מֶלֶךְ חֲדָשׁ.

**וְהַמֶּלֶךְ** (הֵינּוּ בֵּת הַקִּיסָר הַנ"ל, שֶׁהִיא נַעֲשִׂית עִתָּה מֶלֶךְ,  
כַּנ"ל) צִוָּה לְהַכְרִיז בְּכָל מְדִינָה וּמְדִינָה, שֶׁכָּל  
מִי שֶׁנִּמְצָא בְּכָל מְקוֹם שֶׁהוּא, גֵּר אוֹ אֹרֶחַ וּבֹרֶחַ  
וּמְגֹרֵשׁ, שֶׁכָּלֶם יָבֹאוּ עַל הַחֲתָנָה שְׁלוֹ, אִישׁ מֵהֶם לֹא  
יִהְיֶה נַעֲדָר, וְיִקְבְּלוּ מִתְּנוּת גְּדוּלוֹת, וְצִוָּה (הַמֶּלֶךְ הַנ"ל,  
הֵינּוּ בֵּת הַקִּיסָר) שֶׁיַּעֲשׂוּ סָבִיב סָבִיב כָּל הָעִיר מַעֲיִנוֹת,

כְּדִי שֶׁכִּשְׂאֹחַד יִרְצֶה לְשִׁתּוֹת לֹא יִצְטַרֵּךְ לִילָךְ וְלִשְׁתּוֹת,  
 רַק כָּל אֶחָד יִמְצֵא מַעֲיֵן אֶצְלוֹ. וְצוּהָ (הַמְלִיךְ הַגִּ'ל), הֵינּוּ בֵּת  
 הַקִּיסָר) לְצִיר צוּרְתּוֹ אֶצֶל כָּל מַעֲיֵן וּמַעֲיֵן, וְשִׁיעֲמֵדוֹ  
 שׁוּמְרִים וַיִּשְׁמְרוּ בָּאֵם שִׁיבּוֹא אֶחָד וַיִּסְתַּכֵּל בְּיוֹתֵר עַל  
 הַצּוּרָה וַיַּעֲשֶׂה רַע פָּנִים (הֵינּוּ שִׁישִׁתְנָה פָּנָיו כְּמוֹ מִי שֶׁמִּבִּיט  
 הַיָּטֵב עַל אִיזָה דְבָר וּמִשְׁתּוֹמֵם וּמִצְטַעֵר) אֲזִי יִתְפָּסוּ אוֹתוֹ  
 בַּתְּפִיסָה. וְכֵן עָשׂוּ וּבָאוּ אֵלָיו הַשְּׁלוֹשָׁה הַגִּ'ל, דִּהֵינּוּ בֶן  
 הַמְלִיךְ הַרְאֲשׁוֹן, שֶׁהוּא הַחֲתָן הָאֵמֶת שֶׁל בֵּת הַקִּיסָר  
 הַזֹּאת (שֶׁהִיא הַמְלִיךְ עֵכָשׁוּ, כַּגִּ'ל) וּבֶן הַסּוֹחֵר הַגִּ'ל (שֶׁגִּרְשׁוֹ  
 אָבִיו מַחֲמַת הַבֵּת־הַקִּיסָר הַזֹּאת, שֶׁבָּרַחָה עִם הַסְּפִינָה עִם כָּל  
 הַסְּחוּרָה, כַּגִּ'ל) וְהַמְלִיךְ שֶׁהֶעֱבִירוּהוּ (גַּם־כֵּן עַל־יְדֵהָ, כִּי בָּרַחָה  
 מִמֶּנּוּ עִם הָאֶחָד עֶשֶׂר שְׂרוֹת, כַּגִּ'ל) וְכֹל אֶחָד מֵאלוֹ הַשְּׁלוֹשָׁה  
 הַכִּיר שְׂזָה צוּרְתָהּ, וְהִסְתַּכֵּלוּ וְנִזְכְּרוּ וְנִצְטַעְרוּ (הֵינּוּ שֶׁבָּאוּ  
 אֶצֶל הַמַּעֲיֵנוֹת הַגִּ'ל וְרָאוּ צוּרְתָהּ, שֶׁהִיָּתָה מְצִירַת שָׁם, וְהִכִּירוּ  
 אוֹתָהּ, וְהָיוּ מִסְתַּכְּלִים בְּיוֹתֵר וְכוּ') וְתִפְסוּ אוֹתָם בַּתְּפִיסָה.

**בְּשַׁעַת** חֲתָנָה צוּהָ הַמְלִיךְ (הֵינּוּ הַבֵּת הַקִּיסָר) שִׁיבּוֹאוּ  
 הַשְּׁבוּיִים לְפָנָיו. וְהִבִּיאוּ הַשְּׁלוֹשָׁה הַגִּ'ל  
 וְהִכִּירָה אוֹתָם, וְהֵם לֹא הִכִּירוּהָ, מַחֲמַת שֶׁמְלַכְשֶׁת  
 כְּמוֹ אִישׁ. עֲנָתָה הַבֵּת קִיסָר וְאָמְרָה: אַתָּה מְלִיךְ (הֵינּוּ  
 הַמְלִיךְ שֶׁהֶעֱבִירוּהוּ הַגִּ'ל, שֶׁהוּא אֶחָד מִשְׁלוֹשֶׁת הַשְּׁבוּיִים הַגִּ'ל).

אותך העבירו בשביל האחד-עשר בנות שרים שנאבדו.  
 הרי לך הבנות שרים. שוב למדינתך ולמלכותך (כי  
 האחד-עשר בנות שרים היו עמה כאן, כנ"ל). אתה סוחר (הינו  
 בתחלה דברה להמלך שהעבירוהו הנ"ל. עכשו חזרה פניה ודברה  
 עם הסוחר, הינו עם בן הסוחר הנ"ל). אותך גרש אביך  
 בשביל הספינה עם סחורה שנאבדה ממך (כנ"ל). הרי  
 לך הספינה שלך עם כל הסחורה, ועל שנשתהא  
 המעות כל-כך יש לך עתה עשירות בספינה בכפלי-  
 כפלים ממה שהיה, (כי הספינה בעצמה עם כל הסחורה של  
 בן הסוחר, שהיא ברחה עמה כנ"ל, עדין היה אצלה בשלמות,  
 כנ"ל, ונוסף לזה היה בספינה כל העשירות שלקחה אצל הגולגים  
 הנ"ל, שהיה עשירות מפלג מאד, כפלי-כפלים, כנ"ל) ואתה בן-  
 מלך (הינו החתן שלה באמת) גלכה ונסעה. ושבו לביתם.  
 ברוך ה' לעולם אמן ואמן.

## מעשה ג

## מחגר

**מעשה** בחכם אחד, קדם מותו קרא את בניו  
 ומשפחתו וצוה אותם להשקות אילנות. גם  
 יש לכם רשות לעסק בשאר פרנסות, אבל בזה  
 תשתדלו להשקות אילנות. אחר־כך נפטר החכם והניח  
 בנים, והיה לו בן אחד שלא היה יכול לילך, והיה יכול  
 לעמד, רק שלא היה יכול לילך, והיו אחיו נותנים לו  
 ספוק די פרנסתו, והיו מספיקים אותו פל־כך עד  
 שנשאר לו. והיה אותו הבן (שלא היה יכול לילך) מקבץ  
 על־יד על־יד ממה שנשאר לו מפרנסתו עד שקבץ סך  
 מסים וישב עצמו: למה לי לקבל הספקה מהם? טוב  
 שאתחיל לעשות איזה משא־ומתן. ואף שאינו יכול  
 לילך, יעץ בדעתו לשפר לו עגלה ונאמן ובעל־עגלה,  
 ויסע עמהם לליפסיק (עיר של מסחר בגרמניה), ויוכל  
 לעשות המשא־ומתן, אף שאינו יכול לילך.

**בששמעו** המשפחה זאת, הוטב בעיניהם ואמרו:  
 למה לנו לתן לו הספקה? טוב שיהיה לו

פִּרְנָסָה. וְהָלוּ לוֹ עוֹד מְעוֹת, פְּדֵי שְׂיֹכֵל לְנֶהֱג הַמִּשְׁאֵ-  
 וּמִתָּן. וְשִׁכַּר לוֹ עֲגָלָה וְנֶאֱמָן וּבְעַל-עֲגָלָה וְנִסְעוּ. וּבָא  
 לְקָרְעֻטְשָׁמַע (אכסניה). וְאָמַר הַנֶּאֱמָן שְׂיָלִינוּ שָׁם, וְלֹא  
 רָצָה. וְהִפְצִירוּ בּוֹ, וְהוּא עָקַשׁ אוֹתָם וְנִסְעוּ מִשָּׁם, וְתָעוּ  
 בְּיַעַר וְנִפְּלוּ עֲלֵיהֶם גְּזֻלָּיִם.

וְאוֹתָן הַגְּזֻלָּיִם נַעֲשׂוּ עַל-יַדֵּי שְׁהִיָּה פַּעַם אַחַת רַעֲב,  
 וּבָא אֶחָד לָעִיר וְהִכְרִיז: מִי שְׂרוּצָה מְזוֹנוֹת  
 יָבֹוא אֵלָיו וְנִתְקַבְּצוּ אֵלָיו כַּמָּה אֲנָשִׁים, וְהוּא עָשָׂה  
 בְּעֶרְמָה, וּמִי שְׁהִיָּה מִבֵּין בּוֹ שָׂאִין בּוֹ צָרָף אֵלָיו, דָּחָה  
 אוֹתוֹ. וְלֹאֶחָד הָיָה אוֹמֵר: אַתָּה תוֹכֵל לְהִיּוֹת בְּעַל-  
 מְלֹאכָה, וְלֹזֶה אָמַר: אַתָּה תוֹכֵל לְהִיּוֹת בְּרַחִים. וּבִרְר  
 רַק אֲנָשִׁים חֲכָמִים, וְהִלְךְ עִמָּהֶם לַיעַר, וְאָמַר לָהֶם  
 שְׂיִהְיוּ נַעֲשִׂים גְּזֻלָּיִם, בְּאֲשֶׁר שָׁמְכָאן הוֹלְכִים הַדְּרָכִים  
 לְלִיפְסִיק, לְבָרְעֶסְלָא (עיר בגרמניה) וְלִשְׂאָר מְקוֹמוֹת,  
 וְנוֹסְעִים בְּכָאן סוֹחְרִים, וְנִגְזַל אוֹתָם וְנִקְבְּזִין מְעוֹת. וְנִפְּלוּ  
 עֲלֵיהֶם (הִינּוּ אֵלּוּ הַגְּזֻלָּיִם הַנ"ל נִפְּלוּ עַל הַבֵּן הַנ"ל, שְׁלֹא הָיָה  
 יָכוֹל לִילְךְ, וְעַל הָאֲנָשִׁים שְׁלוֹ, דְּהִינּוּ הַנֶּאֱמָן וְהַבְּעַל-עֲגָלָה).

הַבְּעַל-עֲגָלָה וְהַנֶּאֱמָן, שְׁהִיּוּ יְכוּלִים לְבָרַח בְּרָחוּ,  
 וְהוּא נִשְׂאָר עַל הָעֲגָלָה, וּבָאוּ וְלָקְחוּ  
 הַתְּבָה שֶׁל הַמְּעוֹת, וְשָׂאֻּוּ אוֹתוֹ: לְמָה אַתָּה יוֹשֵׁב?

וְהַשִּׁיב שְׂאִינוּ יָכוֹל לֵילֵךְ. וְגָלוּ הַתֵּבָה וְהַפּוֹסִים, וְהוּא  
 גִּשְׂאָר עַל הָעֵגְלָה. וְהַנְּאֻמָּן וְהַבְּעַל-עֵגְלָה (שְׁבַרְחוּ לְמָקוֹם  
 שְׁבַרְחוּ) יָשְׁבוּ עִצְמָם, בְּאֲשֶׁר שָׁלְקָחוּ פְרוֹק־לֵאדִין  
 (הַתְּחִיבוּיֹת כַּסְפוּיֹת) מִפְּרִיזִים, וְלָמָּה לָּהֶם לָשׁוּב  
 לְבֵיתָם, שְׁיֻכְלוּ לָבוֹא בְּשִׁלְשָׁלוֹת? טוֹב לָהֶם לִשְׂאִר  
 שָׁם (בְּמָקוֹם שְׁבַרְחוּ לְשָׁם), וְיִהְיוּ בְּכָאן בְּכָאן וּבְעַל-עֵגְלָה.  
 וְהַבֵּן הַנ"ל, כֹּל זְמַן שֶׁהָיָה לוֹ הַמֵּאֲכָל שֶׁלְקָח מִבֵּיתוֹ  
 לָחֶם יֵבֵשׁ שֶׁהָיָה בְּעֵגְלָה אָכַל אוֹתָם, וְאַחֲרֵיכֵן  
 בְּשִׁפְלָה וְלֹא הָיָה לוֹ לֶאֱכֹל, יֵשֵׁב עִצְמוֹ מֵהַ לַעֲשׂוֹת,  
 וְהַשְׁלִיךְ עִצְמוֹ מֵהָעֵגְלָה לֶאֱכֹל עֲשׂוּבִים, וְהָיָה לָן יְחִידִי  
 בְּשָׂדֵה וּנְפָחַד, וְנִפְלַל מִמֶּנּוּ הַבַּחַ, עַד שֶׁלֹּא הָיָה יָכוֹל  
 אֲפָלוּ לַעֲמֹד, רַק לָרַחֵשׁ (לֹחוּל), וְהָיָה אוֹכֵל הָעֵשֶׁב  
 סְבִיבוֹתָיו, וְכֹל זְמַן שֶׁהָיָה יָכוֹל לְהוֹשִׁיט וּלְאֲכֹל, הָיָה  
 אוֹכֵל שָׁם, וְאַחֲרֵיכֵן, בְּשִׁפְלָה הָעֵשֶׁב סְבִיבוֹ עַד שֶׁלֹּא  
 הָיָה יָכוֹל לְהוֹשִׁיט, הָיָה מִנְתֵּק עִצְמוֹ לְהֵלֵן וְאֲכֹל שָׁם,  
 וְהָיָה אוֹכֵל הָעֵשֶׁב אִיזָה זְמַן.

**פַּעַם** אֶחָד בָּא לַעֲשׂוֹב אֶחָד שֶׁעֲדִין לֹא אָכַל עֵשֶׁב בְּזֵה  
 וְהוֹטֵב בְּעֵינָיו אוֹתוֹ הָעֵשֶׁב, מִחֲמַת שֶׁהָיָה אוֹכֵל  
 זְמַן רַב עֲשׂוּבִים, וְהָיָה מִכִּיר בָּהֶם, וְעֲדִין לֹא רָאָה עֵשֶׁב  
 בְּזֵה, וַיֵּשֶׁב עִצְמוֹ לַעֲקֹרוֹ עִם שְׂרִשׁוֹ, וְהָיָה תַּחַת הַשְּׂרִשׁ

דומיט (אכן טובה), והדומיט היה מרבע, וכל צד היה לו סגלה אחרת. ובצד אחד היה כתוב שמי שיאחז אותו צד, ישא אותו למקום שיום ולילה נתקבצים ביחד, שהשמש והירח נתקבצים שם ביחד, וכשעקר העשב עם השרש שהיה שם הדומיט, נזדמן שאחז באתו הצד (המסגל לשא אותו למקום שיום ולילה מתקבצים, כנ"ל), ונשא אותו, ובא למקום שיום ולילה נתועדים יחד. והסתפל והנה הוא שם במקום ששמש וירח באים ביחד כנ"ל.

**ושמע** שהשמש עם הירח מדברים, והיה השמש קובל לפני הירח באשר שיש אילן שיש לו ענפים רבים, ופריו ועליו וכל ענף וענף ופרי ועלה יש לו סגלה מיחדת, שזה מסגל לבנים וזה מסגל לפרנסה וזה מסגל לרפואת חולאת זה וזה לחולאת אחרת כל אחד ואחד מסגל לדבר אחר, וזה האילן היו צריכין להשקותו, ואם היו משקין אותו היה מסגל מאד, ולא די שאין אני משקה אותו, אלא שעל-ידי שאני מזריח עליו אני מיבש אותו.

**ענתה** הלכנה ואמרה: אתה דואג דאגות אחרים, אני אספר לך עסק שלי. היות שיש לי אלף

הָרִים, וּסְכִיבוֹת הָאֶלֶף הָרִים יֵשׁ עוֹד אֶלֶף הָרִים, וְשֵׁם  
מְקוֹם שָׂדִים, וְהַשָּׂדִים יֵשׁ לָהֶם רְגֵלִי תִרְנַגּוּלִים, וְאִין  
לָהֶם כַּח בְּרַגְלֵיהֶם וְיוֹנְקִים מִרְגְּלִי, וּמַחֲמַת זֶה אִין לִי  
כַח בְּרַגְלִי, וְיֵשׁ לִי אֶבֶק, הִינּוּ פוּל, שֶׁהוּא רְפוּאָה לְרַגְלִי,  
וּבֹא רוּחַ וְנוֹשֵׂא אוֹתוֹ.

**עֲנֵתָה** הַחֲמָה: אֵת זֶה אַתָּה דוֹאֵג? (בְּלִשׁוֹן תַּמָּה), אֲגִיד  
לְךָ רְפוּאָה. בְּאֲשֶׁר שָׁיֵשׁ דָּרֶךְ וּמֵאוֹתוֹ הַדָּרֶךְ  
מִתְפַּצְּלִים כַּמָּה דְרָכִים: דָּרֶךְ אֶחָד שֶׁל צְדִיקִים. אִפְלוּ  
הַצְדִּיק שֶׁהוּא בְּכָאן, מְפָזְרִים תַּחְתּוֹ אוֹתוֹ הָאֶבֶק  
שֶׁבְאוֹתוֹ הַדָּרֶךְ הַנִּלְכָל כֹּל פְּסִיעָה, וְכֹל פְּסִיעָה שֶׁהוּא  
פוֹסֵעַ הוּא דוֹרֵךְ בְּאוֹתוֹ הָאֶבֶק, וְיֵשׁ דָּרֶךְ שֶׁל  
אִפְיקוֹרְסִים, אִפְלוּ אִפְיקוֹרְסִים שֶׁבְכָאן, מְפָזְרִים תַּחְתּוֹ  
כֹּל פְּסִיעָה מֵאוֹתוֹ הָאֶבֶק כַּנִּלְכָל, וְיֵשׁ דָּרֶךְ שֶׁל מְשֻׁנְעִים.  
אִפְלוּ מְשֻׁנְעֵי שֶׁבְכָאן, מְפָזְרִים תַּחְתּוֹ כַּנִּלְכָל, וְכֵן יֵשׁ  
כַּמָּה דְרָכִים.

וְיֵשׁ דָּרֶךְ אַחֵר, בְּאֲשֶׁר שָׁיֵשׁ צְדִיקִים, שֶׁמְקַבְּלִים עַל  
עַצְמָם יְסוּרִים, וּמּוֹלִיכִים אוֹתָם הַפְּרִיצִים  
בְּשִׁלְשָׁלוֹת, וְאִין לָהֶם כַּח בְּרַגְלֵיהֶם, וּמְפָזְרִים  
תַּחְתֵּיהֶם מֵאוֹתוֹ הָאֶבֶק שֶׁל אוֹתוֹ הַדָּרֶךְ, וְיֵשׁ לָהֶם  
כַּח בְּרַגְלֵיהֶם. עַל־כֵּן תִּלְךְ לְשֵׁם, שָׁיֵשׁ שֵׁם הַרְבֵּה אֶבֶק,



וַיְהִי לָךְ רְפוּאָה עַל רַגְלֶיךָ. (כָּל זֶה דְּבַרֵי הַחֲמָה אֶל הַלְבֶנָה)  
וְהוּא שָׁמַע כָּל זֶה.

**בְּתוֹךְ** כִּךְ נִסְתַּפֵּל עַל הַדּוּמִיט בְּצַד אַחַר וּרְאָה כְּתוּב  
שֵׁם, שָׁמִי שְׂיֵאֲחֹזוּ בְּאוֹתוֹ הַצֵּד, שְׂשֵׂא אוֹתוֹ  
לְהַדְרֵךְ שְׂיוֹצָאִים מִמֶּנּוּ כְּמֵה דְרָכִים, בְּנ"ל, וְאֲחֹזוּ בְּאוֹתוֹ  
הַצֵּד, וְנִשָּׂא אוֹתוֹ לְשֵׁם, וְנָתַן רַגְלָיו בְּאוֹתוֹ הַדְרֵךְ  
שֶׁהָאֲבָק רְפוּאָה לְרַגְלִים, וְנִתְרַפָּא מִיַּד. וְהִלֵּךְ וְנָטַל  
הָאֲבָק מִכָּל הַדְרָכִים, וְעָשָׂה לוֹ אֲגָדוֹת, שְׂאֲגַד הַפּוּל שֶׁל  
הַדְרֵךְ שֶׁל צִדִּיקִים לְבָדוֹ, וְכֵן הַפּוּל שֶׁל שְׂאֵר הַדְרָכִים  
אֲגַד כָּל אֶחָד לְבָדוֹ וּלְקַחֵם אֹתוֹ.

**וַיֵּשֶׁב** עֲצֻמוֹ, וְהִלֵּךְ לְאוֹתוֹ הַיַּעַר שְׂגֻלוֹ אוֹתוֹ שֵׁם,  
בְּשֵׂבֵא לְשֵׁם, בְּחַר לוֹ אֵילָן גְּבוּהָ, שֶׁהוּא סְמוּךְ  
לְהַדְרֵךְ שְׂיוֹצָאִים שֵׁם הַגְּזֻלָּיִם לְגֻזַל, וּלְקַח הַפּוּל שֶׁל  
צִדִּיקִים וְהַפּוּל שֶׁל מְשֻׁעָעִים וְעַרְבָם יַחַד, וּפְזַר אוֹתָם עַל  
הַדְרֵךְ, וְהוּא עָלָה עַל הָאֵילָן וַיֵּשֶׁב שֵׁם לְרְאוֹת מֵה יִהְיֶה  
נַעֲשֶׂה בָהֶם. וְהָיוּ יוֹצָאִים שֵׁם גְּזֻלָּיִם שְׂשֻׁלַח אוֹתָן הַגְּזֻלָּן  
הַגְּדוֹל שֶׁבָהֶם הַנ"ל לְצֵאת וּלְגֻזַל, וּכְשֶׁבֵּאוּ לְאוֹתוֹ  
הַדְרֵךְ, תִּכְרַף בְּשִׁדְרָכּוֹ עַל הַפּוּל הַנ"ל נַעֲשׂוּ צִדִּיקִים,  
וְהִתְחִילוּ לְצַעֵק עַל נַפְשָׁם עַל שְׂגֻלוֹ עַד הִנֵּה וְהָרְגוּ  
כְּמֵה נַפְשׁוֹת, אֲבָל מִחֲמַת שְׂהִיָּה מְעַרְבֵי שֵׁם פּוּל שֶׁל

מִשְׁגָּעִים, נַעֲשׂוּ צְדִיקִים מִשְׁגָּעִים וְהִתְחִילוּ לְהִתְקוּטֵט זֶה  
 עִם זֶה. זֶה אָמַר: בְּשִׁבְלֶךָ גּוֹלְנוּ, וְזֶה אָמַר: עַל־יַדְךָ  
 גּוֹלְנוּ, עַד שֶׁהֲרִגוּ זֶה אֶת זֶה, וְהָיָה שׁוֹלַח פֶּת אַחֲרַת,  
 וְהָיָה גַם־כֵּן כֵּן־ל. וְהֲרִגוּ זֶה אֶת זֶה כֵּן־ל, וְכֵן הָיָה  
 אַחֲר־כֵּךְ, עַד שֶׁנִּהְרְגוּ כֻּלָּם. עַד שֶׁהִבִּין שֶׁלֹּא נִשְׁאָרוּ כִּי  
 אִם הוּא בְּעַצְמוֹ עִם עוֹד אֶחָד (הֵינּוּ שֶׁהֵבִין הַנַּ"ל הַבֵּין שֶׁכָּבַד  
 נִהְרְגוּ כָּל הַגּוֹלְנִים הַנַּ"ל, וְלֹא נִשְׁאָר כִּי אִם הַגּוֹלֵן הַגְּדוֹל בְּעַצְמוֹ עִם  
 עוֹד אֶחָד) וַיֵּרֶד מֵהָאֵילָן, וְכַבֵּד מִשֵּׁם אֶת הַפּוֹל הַנַּ"ל מִן  
 הַדֶּרֶךְ, וּפְזַר אֶת הַפּוֹל שֶׁל צְדִיקִים בְּעַצְמוֹ, וְהִלְךְ וַיָּשֶׁב  
 עַל הָאֵילָן.

**וְאוֹתוֹ הַגּוֹלֵן** (הֵינּוּ הַגְּדוֹל שִׁבְתָּם) תָּמָה שֶׁשׁוֹלַח כָּל  
 הַגּוֹלְנִים, וְאִין אֶחָד מֵהֶם שָׁב אֵלָיו. וְהִלְךְ הוּא  
 בְּעַצְמוֹ עִם הָאֶחָד שֶׁנִּשְׁאָר אֶצְלוֹ, וְתִכְף כְּשָׂבָא עַל  
 אוֹתוֹ הַדֶּרֶךְ (שֶׁפְזַר שֵׁם הַבֵּן הַנַּ"ל הַפּוֹל שֶׁל צְדִיקִים לְבָדוֹ)  
 נַעֲשֶׂה צְדִיק, וְהִתְחִיל לְצַעֵק לַחֲבֵרוֹ עַל נַפְשׁוֹ עַל שֶׁהֲרַג  
 כָּל־כָּךְ נַפְשׁוֹת וְגוֹל כָּל־כָּךְ, וְהָיָה תוֹלֵשׁ קְבָרִים וְהָיָה  
 שָׁב בְּתִשׁוּבָה וּמִתְחַרֵּט מְאֹד, וְכִיּוֹן שֶׁרָאָה (הַבֵּן הַנַּ"ל  
 שֶׁהָיָה יוֹשֵׁב עַל הָאֵילָן) שֶׁהוּא מִתְחַרֵּט וְשָׁב בְּתִשׁוּבָה כָּל־  
 כָּךְ, יֵרֶד מֵהָאֵילָן. כִּיּוֹן שֶׁרָאָה הַגּוֹלֵן שֶׁמִּצָּא אָדָם,  
 הִתְחִיל לְצַעֵק: אוֹי עַל נַפְשִׁי, כִּזְאת וְכִזְאת עֲשִׂיתִי,

אָהֵה, תֵּן לִי תְּשׁוּבָה, עֲנֵה לִּי: הַחֲזֹר לִי הַתְּכָה שְׁגֹלְתֶם מִמֶּנִּי, כִּי כְּתוּב אֲצֻלֶם עַל כָּל גְּזֵלָה בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם שְׁגִגְזַל וְאֲצֹל מִי נְגֹזֵל. אָמַר לֹא: אֲנִי מַחְזִיר לְךָ תְּכָף, וְאֲנִי נוֹתֵן לְךָ אֲפֵלוֹ כָּל הָאוֹצְרוֹת שֶׁל גְּזֵלָה שֵׁישׁ לִי. רַק תֵּן לִי תְּשׁוּבָה. אָמַר לֹא: תְּשׁוּבָתְךָ הִיא רַק שְׁתִּלְךָ אֶל הָעִיר וְתִצְעַק וְתִתְנוּדָה: אֲנִי הוּא שֶׁהִכְרַזְתִּי אֹז וְעָשִׂיתִי כַּמָּה גִּזְלָיִים וְהִרְגֹתִי וְגִזְלֹתִי כַּמָּה נַפְשׁוֹת זֶה הִיא תְּשׁוּבָתְךָ. וְנָתַן לוֹ כָּל הָאוֹצְרוֹת, וְהִלְךְ עִמּוֹ אֶל הָעִיר וְעָשָׂה כֵּן. וּפָסְקוּ שָׁם בְּאוֹתוֹ הָעִיר בְּאִשֶׁר שֶׁהִרְגַּ כָּל־כֶּף נַפְשׁוֹת, עַל־כֵּן יִתְּלוּ אוֹתוֹ, לְמַעַן יִדְעוּ.

**אֶחָד־כֶּף** יָשָׁב עֲצָמוֹ הַבֵּן הַזֶּה לִילְךָ אֶל הַשָּׁנִי אֶלֶף הָרִים (הַזֶּה"ל) לְהִסְתַּכֵּל מֵהַ נַעֲשֶׂה שָׁם. כִּשְׁפָא לְשָׁם, עָמַד מִרְחוֹק מֵהַשָּׁנִי אֶלֶף הָרִים וְרָאָה שֵׁישׁ שָׁם כַּמָּה וְכַמָּה אֶלֶף אֶלֶפִים וְרַבֵּי רַבְבוֹת מִשְׁפָּחוֹת שֶׁל יְשׁוּדִים, כִּי הֵם פָּרִים וְרַבִּים כַּבְּנֵי־אָדָם, וְהֵם רַבִּים מְאֹד, וְרָאָה הַמַּלְכוּת שֶׁלָּהֶם יוֹשֵׁב עַל כֶּסֶף שֵׁשׁוּם יְלוּד אִשָּׁה אֵינוֹ יוֹשֵׁב עַל כֶּסֶף כְּזוֹ, וְרָאָה אוֹתָם שְׁעוֹשִׂים לִיצְנוּת: זֶה מְסַפֵּר שֶׁהַזִּיק לָזֶה תִּינוּק, וְזֶה אוֹמֵר שֶׁהַזִּיק לָזֶה יָד, וְזֶה מְסַפֵּר שֶׁהַזִּיק רַגְלֵי, וְכֵן שְׂאָר לִיצְנוּת.

**בְּתוֹךְ כֶּךָ נִסְתַּפֵּל וְרָאָה אָב וְאִם הוֹלְכִים וּבֹכִים,**  
**וְשָׂאוּ אוֹתָם: לָמָּה אַתֶּם בֹּכִים? וְהִשִּׁיבוּ שְׂיֵשׁ**  
**לָהֶם בֵּן, וְהָיָה דְרָבּוֹ לַיֶּלֶד לְדַרְבּוֹ, וְהָיָה שָׁב בְּאוֹתוֹ**  
**הַזְּמַן, וְעִכְשָׁיו הוּא זְמַן רַב וְעֵדִין לֹא בָּא. וְהִבִּיאוּ אוֹתָם**  
**לַמֶּלֶךְ, וְצִוָּה הַמֶּלֶךְ לְשַׁלַּח שְׁלוּחִים לְכָל הָעוֹלָם לְמַצְאוֹ.**  
**וְהָיוּ הָאָב וְאִם חוֹזְרִים, וּפְגָעוּ בְּאַחַד שֶׁהָיָה הוֹלֵךְ בִּיחַד**  
**עִם בְּנֵם הַנֶּ"ל (הֵינּוּ שְׂאוֹתוֹ הָאֶחָד שֶׁפָּגְעוּ בּוֹ הָיָה הַחֲבֵר שֶׁל**  
**בְּנֵם, וְהָיָה הוֹלֵךְ בִּיחַד עִם בְּנֵם בְּתַחֲלָה, אֲבָל עִכְשָׁו פָּגְעוּ בּוֹ לְבַדּוֹ)**  
**וְשָׂאֵל אוֹתָם: עַל מָה אַתֶּם בֹּכִים? וּסְפְרוּ לוֹ כִּנֶּ"ל,**  
**הַשִּׁיב לָהֶם: אֲנִי אוֹדִיעַ לָכֶם. הָיִיתָ שֶׁהָיָה לָנוּ אִי אֶחָד**  
**בָּיִם, שֶׁהָיָה שֵׁם מְקוֹם שְׁלָנוּ, וְאַחֲרֵיכֶם הָלַךְ הַמֶּלֶךְ**  
**שֶׁהָיָה שֵׁיךְ לוֹ הָאִי הַנֶּ"ל, וְרָצָה לְבָנוֹת שֵׁם בְּנֵינִים**  
**וְהֵנִיחַ יְסוּדוֹת. וְאָמַר הַבֵּן הַנֶּ"ל (הֵינּוּ הַבֵּן שֶׁל הַשְּׂדִים הַנֶּ"ל**  
**שֶׁנֶּאֱבָד) אֵלַי שְׁנִיזִיק אוֹתוֹ, וְהִלְכְנוּ וְלָקַחְנוּ הַבַּחַם מֵהַמֶּלֶךְ,**  
**וְהָיָה עוֹסֵק בְּדֹאקְטוֹרִים, וְלֹא הָיוּ יְכוּלִים לַעְזוֹר לוֹ,**  
**וְהִתְחִיל לַעֲסֹק בְּמִכְשָׁפִים, וְהָיָה שֵׁם מְכֻשָּׁף אֶחָד,**  
**שֶׁהָיָה יוֹדֵעַ מִשְׁפַּחְתּוֹ, וְאֵת מִשְׁפַּחְתִּי לֹא יָדַע. עַל־כֵּן**  
**לֹא הָיָה יְכוּל לַעֲשׂוֹת לִי דְבָר, אֲבָל מִשְׁפַּחְתּוֹ הָיָה יוֹדֵעַ,**  
**וְתַפֵּס אוֹתוֹ וּמַעֲנֶה אוֹתוֹ כָּל־כֶּךָ, וְהִבִּיאוּ אוֹתוֹ אֶל**  
**הַמֶּלֶךְ. (הֵינּוּ זֶה הַשֵּׁד, שֶׁסְּפָר כָּל זֶה, הִבִּיאוּ אוֹתוֹ אֶל הַמֶּלֶךְ**

שְׁלָחֶם) וְסִפֵּר זֹאת לְפָנָי הַמֶּלֶךְ. אָמַר הַמֶּלֶךְ: יָשִׁיבוּ לוֹ הַכַּחַ, עָנָה וְאָמַר, שְׁהִיָּה אֶצְלָנוּ אַחַד, שְׁלֹא הָיָה לוֹ כַּחַ, וְנִתְּנוּ לוֹ הַכַּח. אָמַר הַמֶּלֶךְ: יִקְחוּ מִמֶּנּוּ הַכַּח וַיַּחְזִירוּ לַהַמֶּלֶךְ. הַשִּׁיבוּ לַהַמֶּלֶךְ כִּי נַעֲשֶׂה עִנְנֵי. אָמַר הַמֶּלֶךְ שִׁיקְרָאוּ הָעִנְנֵי וַיְבִיאוּ אוֹתוֹ לְכָאן. וְשִׁלְחוּ שְׁלִיחַ אַחֲרָיו.

**אָמַר** אוֹתוֹ הָאִישׁ הַבֵּן הַנַּ"ל (הֵינּוּ זֶה הַבֵּן, שְׁלֹא הָיָה לוֹ כַּח בְּרַגְלוֹ בַּתְּחִלָּה, שֶׁבָּא לְכָאן וְרָאָה כֹּל זֶה): אֵילֶךְ וְאַרְאֶה הָעִנְנֵי, אֵיךְ נַעֲשֶׂה מִהַאֲנָשִׁים אֵלּוֹ עִנְנֵי. וְהֵלֶךְ אַחֲרֵי הַשְּׁלִיחַ, וּבָא אֶל הָעִיר שְׁהִיָּה שֵׁם הָעִנְנֵי, וְשָׂאֵל אֶת אֲנָשֵׁי הָעִיר: מִפְּנֵי מָה בְּפֹה הָעִנְנֵי כֹּל־כֹּךְ בְּתוֹךְ הָעִיר? וְהַשִּׁיבוּ לוֹ: בְּכָאן אֲדַרְבָּא, שְׁמַעוּלָם אֵין כָּאן עִנְנֵי, וְזֶה זְמַן שְׁכַפְּסָה הָעִנְנֵי, וּבָא הַשְּׁלִיחַ וְקָרָא אֶת הָעִנְנֵי. וְהֵלֶךְ מִשָּׁם, וַיֵּשֶׁב עֲצֻמוֹ הָאִישׁ הַנַּ"ל לֵילֶךְ אַחֲרֵיהֶם לְשִׁמְעַם מַה הֵם מְדַבְּרִים. וְשִׁמְעַם שְׁהַשְּׁלִיחַ שָׂאֵל אוֹתוֹ: אֵיךְ אֶתָּה בָּא לְהִיּוֹת בְּכָאן עִנְנֵי? וְהַשִּׁיב לוֹ: אִסְפֵּר לְךָ מַעֲשֶׂה.

**פַּעַם** אַחַת הָיָה חֲכָם אַחַד, וְהַקִּיסָר מִהַמְּדִינָה הָיָה אֶפִיקוֹרֶס גָּדוֹל, וַעֲשָׂה אֶת כָּל הַמְּדִינָה לְאֶפִיקוֹרְסִים. וְהֵלֶךְ הַחֲכָם וְקָרָא אֶת כָּל בְּנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ. עָנָה וְאָמַר לָהֶם: הֲלֹא אַתֶּם רוֹאִים

שֶׁהַקִּיסָר הוּא אֶפִּיקוֹרִס גְּדוֹל, וְעָשָׂה אֶת כָּל הַמְּדִינָה  
 אֶפִּיקוֹרְסִים, וּקְצַת מִמְּשַׁפְּחֵתָנוּ עָשָׂה גַם־כֵּן  
 לְאֶפִּיקוֹרְסִים. בְּכֵן נִפְרַשׁ אֶל הַמְּדַבֵּר, כְּדִי שֶׁנִּשְׂאָר  
 בְּהַאֲמוּנָה בְּהַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ. וְהַסְפִּימוּ עִמּוֹ. וְאָמַר הַחֲכָם  
 שֵׁם (הֵינּוּ שֶׁהִזְכִּיר אִיזָה שֵׁם מִן הַשְּׂמוֹת), וְהִבִּיא אוֹתָם אֶל  
 הַמְּדַבֵּר, וְלֹא הוּטַב בְּעֵינָיו אוֹתוֹ הַמְּדַבֵּר, וְאָמַר שֵׁם  
 וְנִשָּׂא אוֹתָם אֶל מְדַבֵּר אַחֵר, וְלֹא הוּטַב בְּעֵינָיו גַּם־כֵּן.  
 וְאָמַר עוֹד שֵׁם, וְהִבִּיא אוֹתָם אֶל מְדַבֵּר אַחֵר, וְהוּטַב  
 בְּעֵינָיו. וְאוֹתוֹ הַמְּדַבֵּר הִיָּתָה סְמוּכָה אֶל הַשְּׁנֵי אֵלֶּיָּהּ  
 הָרִים, וְהִלְךְ (אוֹתוֹ הַחֲכָם הַזֶּה) וְעָשָׂה עֲגוּל סְבִיבוֹתָם,  
 שֶׁלֹּא יוּכַל שׁוֹם אֶחָד לְהִתְקַרֵּב אֲלֵיהֶם.

וַיֵּשׁ אֵילָן, שָׂאֵם הָיָה אוֹתוֹ הָאֵילָן נִשְׁקָה, לֹא הָיָה  
 נִשְׂאָר מִמֶּנּוּ (הֵינּוּ מִן הַשְּׂדִים) כָּלוּם. עַל־כֵּן עוֹמְדִים  
 יוֹם וְלַיְלָה מֵאֲתָנוּ, שְׁחוֹפְרִים וְאֵינָם מְנִיחִים מִיָּם  
 לְהָאֵילָן. וְשָׂאֵל אוֹתוֹ: לָמָּה עוֹמְדִים יוֹם וְלַיְלָה? פִּיּוֹן  
 שְׁחוֹפְרִים פְּעַם אַחַת לְמַנַּע הַמַּיִם, דִּי הַשִּׁיב לוֹ: שְׂיֵשׁ  
 בִּינֵינוּ מְדַבְּרִים, וְאֵלּוֹ הַמְּדַבְּרִים הוֹלְכִים וְעוֹשִׂים מַחְלָקַת  
 בֵּין מְלָךְ זֶה לְמְלָךְ אַחֵר, וְעַל־יְדִיזָה נַעֲשֶׂה מְלַחְמָה,  
 וְעַל־יְדִיזָה נַעֲשֶׂה רְעִידַת הָאָרֶץ, וְנוֹפֵל הָאֲדָמָה  
 שְׁסִבִּיבוֹת הַחֲפִירָה, וְיוּכַל לְבּוֹא מִיָּם לְהָאֵילָן. עַל־כֵּן

עומדים תמיד לחפר, כנ"ל, וכשנעשה מלך בינינו, עושים לפנינו כל הליצנות ושמיחים. זה מתלוצץ איך הויק תינוק, והיולדת מתאבלת עליו, וזה מראה ליצנות אחרות, וכן כמה מיני ליצנות, וכשהמלך בא בתוך השמחה, הוא הולך ומטייל עם השרי מלוכה שלו, ומנסה עצמו לעקר האילן, כי אם לא היה האילן כלל, היה טוב לנו מאד. ומחזק לבו מאד כדי לעקר האילן כלו, וכשבא אל האילן, אזי האילן צועק מאד, ואזי נופל עליו פחד וחוזר לאחוריו.

פעם אחת נעשה מלך חדש ביניהם, ועשו לפניו ליצנות גדולות, כנ"ל, ובא בשמחה גדולה, ועשה לעצמו אפירות לב מאד, ואמר לעקר את האילן כלו לגמרי, ויצא למייל עם שריו. וחזק לבו מאד, ורץ לעקר האילן לגמרי, וכשבא אליו, נתן קול גדול, ונפל עליו פחד, וחזר לאחוריו ובא בכעס גדול וחזר. והיה הולך בתוך כך נסתכל וראה בני-אדם יושבים (הינו הפת אנשים של החכם הנ"ל), ושלח איזה אנשים מאנשיו לעשות להם פראוי, כדרךם תמיד (הינו שזה המלך שלח להזיקם כדרךם), וכיון שראו אותם אותה המשפחה של בני-אדם הנ"ל, נפל עליהם פחד. ואמר להם הזקן הנ"ל: אל תפחדו.

**וּבְשֵׁנֶת־תִּקְרְבוּ הַשָּׁדִים לְשֵׁם, לֹא הָיוּ יְכוּלִים**  
**לְהִתְקַרֵּב אֵלֵיהֶם מִחַמַּת הָעֲגוּל הַנִּל**  
 שְׁהִיָּה סְבִיבוֹתֶם, וְשָׁלַח שְׁלוּחִים אַחֲרֵיכֶם, וְלֹא הָיוּ  
 יְכוּלִים גַּם־כֵּן, וּבֹא בְכַעַס גָּדוֹל, וְהִלֵּךְ בְּעֵצְמוֹ, וְלֹא הָיָה  
 יְכוּל גַּם הוּא לְקַרֵּב אֵלֵיהֶם, וּבִקֵּשׁ מִהֲזִקֵּן שְׁיַיְחִינוּ לְפָנֶיךָ  
 לְשֵׁם וְאָמַר לוֹ: מֵאַחֵר שְׁאַתָּה מִבְּקִשׁ, אֲנִיחַ אוֹתְךָ  
 לְפָנֶיךָ, אֲבָל אֵין דְּרָךְ שְׁיִלֵּךְ הַמֶּלֶךְ יְחִידִי, וְאֲנִיחַ אוֹתְךָ  
 עִם עוֹד אֶחָד לְפָנֶיךָ, וּפְתַח לָהֶם פְּתַח וְנִכְנְסוּ, וְחֹזֵר  
 וְסֹגֵר הָעֲגוּל.

**אָמַר הַמֶּלֶךְ לְהֲזִקֵּן: אֵיךְ אֵתָּה בָּא לֵישֵׁב עַל מְקוֹם**  
**שְׁלָנוּ? אָמַר לוֹ: מִפְּנֵי מַה הוּא מְקוֹמוֹךָ? הוּא**  
**מְקוֹם שְׁלִי, אָמַר לוֹ: אֵין אֵתָּה מִתִּירָא מִמֶּנִּי? הֵשִׁיב לוֹ:**  
**לֹא, אָמַר לוֹ: אֵין אֵתָּה מִתִּירָא? וּפָשַׁט עֵצְמוֹ וְנִעְשָׂה**  
**גָּדוֹל מְאֹד עַד הַשָּׁמַיִם, וְרָצָה לְבַלְעוֹ. אָמַר הֲזִקֵּן: אַף־**  
**עַל־פִּי־כֵן אֵינִי מִתִּירָא כָּלֵל, אַךְ אִם אֲנִי רוֹצֵה, תִּהְיֶה**  
**אֵתָּה מִתִּירָא מִמֶּנִּי. וְהִלֵּךְ וְהִתְפַּלֵּל קִצָּת, וְנִעְשָׂה עִב**  
**וְעָנָן גָּדוֹל, וְהָיוּ רַעְמִים גָּדוֹלִים, וְהָרַעַם הוֹרֵג אוֹתֶם,**  
**וְנִהְרְגוּ כָּל הַשָּׂרִי מְלוּכָה שְׁלוֹ שְׁהָיוּ עִמוֹ, וְלֹא נִשְׁאַרוּ כִּי**  
**אִם הוּא עִם הָאֶחָד שְׁהִיָּה עִמוֹ שֵׁם בְּתוֹךְ הָעֲגוּל, וּבִקֵּשׁ**  
**אוֹתוֹ שְׁיִפְסֵק הָרַעַם, וּפָסַק.**



עֲנֵה הַמֶּלֶךְ וְאָמַר: מֵאַחַר שֶׁאַתָּה אִישׁ כֹּזֵב, אֵתָּן לְךָ סֵפֶר מִכָּל הַמְּשֻׁפָּחוֹת שֶׁל יְשָׁרִים, כִּי יֵשׁ בְּעָלֵי שִׁמּוֹת שְׂאִינָם יוֹדְעִים רַק מִמְּשֻׁפָּחָה אַחַת, וְאִפְלוּ אוֹתָהּ הַמְּשֻׁפָּחָה אֵינָם יוֹדְעִים בְּשִׁלְמוֹת. אֲנִי אֵתָּן לְךָ סֵפֶר שֶׁכְּתוּב בּוֹ כָּל הַמְּשֻׁפָּחוֹת, כִּי אֵצֶל הַמֶּלֶךְ כְּתוּבִים כָּלָם, וְאִפְלוּ מִי שֶׁנּוֹלַד נִכְתָּב אֵצֶל הַמֶּלֶךְ. וְשָׁלַח אֶת הָאֶחָד, שֶׁהָיָה עִמּוֹ אַחַר הַסֵּפֶר (הֵינּוּ שֶׁהַמֶּלֶךְ שֶׁל הַיְּשָׁרִים שָׁלַח אֶת הָאֶחָד, שֶׁהָיָה עִמּוֹ בְּתוֹךְ הָעֵגוּל אַחַר הַסֵּפֶר. נִמְצָא, שְׁטוּב עֲשֵׂה שֶׁהֵנִיחַ אוֹתוֹ עִם עוֹד אֶחָד לְכָנָם, כִּי אִם לֹא, אֵת מִי הָיָה שׁוֹלֵחַ?) וְהֵבִיא לוֹ הַסֵּפֶר, וּפְתַח אֶת הַסֵּפֶר, וְרָאָה כְּתוּב בּוֹ אֶלֶף אֲלָפִים וְרַבֵּי רַבּוֹת מְשֻׁפָּחוֹת שְׁלֵהֶם, וְהִבְטִיחַ הַמֶּלֶךְ שֶׁלֹּא יִזְיְקוּ לְעוֹלָם אֶת כָּל מְשֻׁפָּחָתוֹ שֶׁל אוֹתוֹ הַזֶּקֶן הַזֶּה, וְצוּהָ לְהֵבִיא כָּל הַפֶּאֶמְרַעְטִין (דְמוֹת דְיוֹקָן) שֶׁל כָּל בְּנֵי מְשֻׁפָּחָתוֹ, וְאִפְלוּ אִם יִהְיֶה נּוֹלַד לָהֶם (אִיזָה יָלַד) יָבִיאוּ תִכְרֵף הַפֶּאֶמְרַעְט שֶׁלוֹ, כִּדְרֵי שֶׁלֹּא יִהְיֶה נְזוּק שׁוּם אֶחָד מִמְּשֻׁפָּחַת הַזֶּקֶן.

**אַחֲר־כֵּן,** כְּשֶׁהִגִּיעַ זְמַנּוֹ שֶׁל הַזֶּקֶן לִפְטֹר מִן הָעוֹלָם, קָרָא לְבָנָיו וְצִוָּה לָהֶם וְאָמַר לָהֶם: אֲנִי מְנַיֵחַ לָכֶם זֶה הַסֵּפֶר: וְהִלֵּא אֹתָם רֹאִים שֶׁיֵּשׁ לִי כַח לְהִשְׁתַּמֵּשׂ עִם זֶה הַסֵּפֶר בְּקִדְשָׁהּ, וְאַף-עַל-פִּי-כֵן אֵינִי

מִשְׁתַּמֵּשׁ בוֹ. רַק יֵשׁ לִי אַמוּנָה בְּהֵשֵׁם יִתְבַּרְךָ. גַּם אַתֶּם  
 אֵל תִּשְׁתַּמְּשׁוּ בוֹ. אֲפֹלוּ אִם יִמָּצֵא אֶחָד מִכֶּם שְׂיוּכַל  
 לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בוֹ בְקִדְשָׁהּ, אֶף-עַל-פִּי-כֵן אֵל יִשְׁתַּמֵּשׁ בוֹ,  
 רַק יִהְיֶה לוֹ אַמוּנָה בְּהֵשֵׁם יִתְבַּרְךָ.

**וּנְפֹטָר** הַחֲכָם, וְהַלֵּךְ הַסֵּפֶר בִּירְשָׁהּ וּבָא לְבֵן בְּנוֹ,  
 וְהָיָה לוֹ כַּחַ לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בוֹ בְקִדְשָׁהּ, רַק שֶׁהָיָה  
 לוֹ אַמוּנָה בְּהֵשֵׁם יִתְבַּרְךָ, וְלֹא הָיָה מִשְׁתַּמֵּשׁ בוֹ, כַּאֲשֶׁר  
 צִוָּה הַזְּקֵן. וְהַמְדַבְּרִים שָׂישׁ בִּינֵיהֶם הָיוּ מִפְתִּים אֶת נֶכֶד  
 הַזְּקֵן הַזֶּה לֵּל: כַּאֲשֶׁר שָׂישׁ לָךְ בְּנוֹת גְּדוֹלוֹת וְאִין לָךְ  
 לְפָרְנָסָם וְלִהְשִׂיאָם, עַל-כֵּן הִשְׁתַּמֵּשׁ בְּזֶה הַסֵּפֶר. וְהוּא  
 לֹא הָיָה יוֹדֵעַ שֶׁהֵם מִפְתִּים אוֹתוֹ, וְסָבַר שֶׁלְבוֹ מִיעֲצוֹ  
 לָזֶה. וְנָסַע לְאֲבִיו זְקֵנוֹ עַל קִבְרוֹ, וְשָׂאל אוֹתוֹ: כַּאֲשֶׁר  
 שֶׁהִנַּחְתָּ צִוָּאָה שְׁלֵא לְהִשְׁתַּמֵּשׁ עִם הַסֵּפֶר, רַק שֶׁיְהִיָּה  
 לְנוֹ אַמוּנָה בְּהֵשֵׁם יִתְבַּרְךָ, וְעַתָּה הֵלֵב מִפְתָּה אוֹתִי  
 לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בוֹ. עָנָה אוֹתוֹ (הַזְּקֵן הַנְּפֹטָר הַזֶּה לֵּל): אֶף-עַל-פִּי  
 שָׂישׁ לָךְ כַּחַ לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בוֹ בְקִדְשָׁהּ, מוֹטֵב שֶׁיְהִיָּה לָךְ  
 אַמוּנָה בְּהֵשֵׁם יִתְבַּרְךָ וְאֵל תִּשְׁתַּמֵּשׁ בוֹ, וְהֵשֵׁם יִתְבַּרְךָ  
 יַעֲזֹר לָךְ. וַעֲשֵׂה כֵן.

וַיְהִי הַיּוֹם וְהָיָה הַמֶּלֶךְ חוֹלָה בְּאוֹתָהּ מְדִינָה שְׂיִישֵׁב  
 בָּהּ הַנֶּכֶד שֶׁל הַזְּקֵן הַזֶּה לְעֶסֶק בְּדִאקְטוֹרִים וְלֹא

היו יכולים לעשות רפואה. מחמת גדל החמימות שהיה שם באותה המדינה לא היו מועילים הרפואות, וגזר המלך שישאל יתפללו בעדו.

**אמר** המלך שלנו: באשר שזה הנכד הנ"ל יש לו פח להשתמש עם הספר בקדשה ואינו משתמש בו, על־כן נעשה למזבתו, וצוה עלי להיות שם ענן פדי שיהיה להמלך רפואה מהרפואות שלקח כבר ומהרפואות שיקח עוד. והנכד הנ"ל לא ידע כלל מזה, ומחמת זה אני הייתי בכאן ענן (כל זה היה מספר הענן להשליח).

**וזה** הפן הנ"ל (הינו זה שלא היה לו פח ברגליו בתחלה) היה הולך אחריהם ושומע. והביאו אותו למלך, וצוה המלך שיקחו הפח ויחזירו להמלך הנ"ל, והחזירו לו הפח, ואז חזר הפן של השדים הנ"ל, כנ"ל, ובא מיסר מאד בלא פח, כי ענו אותו מאד שם, וחרה לו מאד על המכשף שענה אותו כל־כף, וצוה לבניו ומשפחתו שיהיו אורכים תמיד על המכשף הנ"ל, ויש ביניהם מדרגים, והלכו והגידו להמכשף שישמר עצמו, כי הם אורכים עליו, ועשה המכשף תחבולות, וקרא עוד מכשפים שיודעים משפחות פדי לשמר מהם,

וְחָרָה מְאֹד לְהַבֵּן הַנַּ"ל וּלְמַשְׁפַּחְתּוֹ עַל הַמְדַבְּרִים עַל  
שִׁגְלוֹ סוּדוֹ לְהַמְכַשֵּׁף.

**פַּעַם** אַחַת נִזְדַּמְּן שֶׁהִלְכוּ יַחַד מִמִּשְׁפַּחַה שֶׁל הַבֵּן  
הַנַּ"ל וּמֵהַמְדַבְּרִים עַל הַמְשֻׁמֵּר אֵצֶל הַמְּלֶךְ,  
וְהִלְכוּ בְּנֵי הַמִּשְׁפָּחָה הַנַּ"ל וַעֲשׂוּ עֲלִילָה עַל הַמְדַבְּרִים,  
וְהָרַג הַמְּלֶךְ אֶת הַמְדַבְּרִים, וְחָרָה לְהַמְדַבְּרִים הַנְּשֹׂאִים,  
וְהִלְכוּ וַעֲשׂוּ מְרִידָה בֵּין כָּל הַמְּלָכִים, וְהָיָה בֵּין הַשְּׂדִים  
רָעַב וְחֲלָשׁוֹת וְחָרָב וְדָבָר, וְנַעֲשֶׂה מִלְחָמוֹת בֵּין כָּל  
הַמְּלָכִים, וְעַל־יְדִיָּוָה נַעֲשֶׂה רְעִידַת הָאָרֶץ וְנַפְלָה הָאָרֶץ  
כְּלָה וְנִשְׁקָה הָאֵילָן כְּלוֹ, וְלֹא נִשְׂאָר מֵהֶם כְּלָל, וְנַעֲשׂוּ  
כְּלֵא הָיוּ. אָמֵן.

**סוּד** מַעֲשֶׂה זֶה מְרַמֵּז בְּקַפְיטָל א' שְׁבַת־הַלַּיִם: אֲשֶׁר־יֵאָמֵר וְכוּ', דָּרָךְ  
רְשָׁעִים דָּרָךְ צְדִיקִים וְכוּ'. הֵינּוּ בְּחִינַת הַדְּרָכִים הַנַּ"ל שֶׁיֵּשׁ בָּהֶם  
הָאֶבֶק שְׂמֹפְזָרִים וְכוּ'. וְהָיָה כַּעֲזֵן שְׂתוּל עַל פִּלְגֵי מַיִם אֲשֶׁר פָּרְיוֹ יִתֵּן בְּעֵתוֹ  
וְעֲלֵהוּ וְכוּ'. וְכֹל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה יִצְלִיחַ. הֵינּוּ הָאֵילָן הַנַּ"ל. שְׁכַל פְּרִיו וְעֲלָיו הַכֹּל  
כַּאֲשֶׁר לְכֹל מִסְגָּל מְאֹד בְּנַ"ל. דוּק וְתִשְׁכַּח עוֹד אֵיזָה רְמִזוּם: אֲשֶׁר־יֵאָמֵר  
אֲשֶׁר לֹא הִלֵּךְ כִּי בַתְּחִילָה לֹא הָיָה יָכוֹל לִילָךְ: לֹא עָמַד כִּי אַחֲר־כֵּךְ לֹא  
הָיָה יָכוֹל לָעֵמֶד גַּם־כֵּן: וּבְמוֹשֵׁב לְצִיִּים. הֵינּוּ מוֹשֵׁב לְצִיִּים הַנַּ"ל שְׁעוֹשֵׂי  
לְיִצְנֹת וְכוּ' בְּנַ"ל: כְּמוֹן אֲשֶׁר תִּדְפְּנוּ רוּחַ הַיָּם הַרוּחַ שְׂנוּשָׂא הַפּוֹל הַנַּ"ל:  
וְכֹל זֶה הוּא רַק רְמִזוּם בְּעֲלָמָא. שֶׁהָאִיר עֵינֵינוּ קִצָּת. לְמַעַן נִבְיִן וְנִשְׁכִּיל קִצָּת  
עַד הֵיכָן הַדְּבָרִים מְגִיעִים. אֲבָל הַדְּבָרִים סְתוּמִים עֲדִין בְּתַכְלִית הַהֶעְלֵם: כִּי  
כָּל אֵלוֹ הַמַּעֲשִׂיִּים שֶׁסָּפַר נִבְהוּ מְאֹד מְאֹד מִדַּעַת אֲנוּשֵׁי וְנַעֲלָמִים מַעֲיֵן כָּל  
חַי וְכוּ'.

מעשה ד

## ממלך שגזר שמד

מעשה נסים

פַּעַם אַחַת הָיָה מֶלֶךְ וְגִזַּר עַל הַמְּדִינָה גְרוּשׁ בְּגִזְרוֹת  
 שְׁמַד, שְׁמִי שִׁירְצָה לְשֹׂאֵר בְּמְדִינָה יָמִיר דָּתוֹ,  
 וְאִם לֹא יִהְיֶה נִתְגַּרֵּשׁ מֵהַמְּדִינָה. וְהָיוּ קִצַּת מֵהֶם  
 שֶׁהִפְקִירוּ כָּל רְכוּשָׁם וְעִשִׂירוֹת שְׁלָהֶם וַיֵּצְאוּ מִשָּׁם  
 בְּדִלּוֹת כְּדֵי לְשֹׂאֵר בְּאַמוּנָה שִׁיְהִיו יִשְׂרָאֵלִים, וְקִצַּת  
 מֵהֶם חָסוּ עַל רְכוּשָׁם וְעִשִׂירוֹתָם וְנִשְׁאַרוּ שָׁם וְהָיוּ  
 אֲנוּסִים. בְּצַנְעָא הָיוּ נוֹהֲגִים דַּת יְהוּדִית וּבִפְרֻהֶסְיָא לֹא  
 הָיוּ רִשְׁאִים (לְנֶהֱג כְּמוֹ יְהוּדִים).

וּמַת הַמֶּלֶךְ, וְנַעֲשֶׂה בְּנוֹ מֶלֶךְ, וְהִתְחִיל לְנֶהֱג הַמְּדִינָה  
 בְּיַד רָמָה. וְכַבֵּשׁ כַּמָּה מְדִינוֹת, וְהָיָה חָכֵם גָּדוֹל.  
 וּמַחְמַת שְׁהִיָּה מַחְזִיק בְּתַקְרָף יָדוֹ אֶת הַשָּׂרִי מְלוּכָה,  
 יַעֲצוֹ עָלָיו וְנִתְקַשְׁרוּ לְפַל עָלָיו וּלְהַכְרִית אוֹתוֹ וְאֶת  
 זָרְעוֹ. וְהָיָה בֵּין הַשָּׂרִים אֶחָד מֵהָאֲנוּסִים וַיֵּשֶׁב עֲצָמוֹ:  
 הֲלֹא מִפְּנֵי מָה אֲנִי אֲנוּס? מַחְמַת שְׁהִיִּיתִי חָס עַל הוֹנֵי  
 וּרְכוּשֵׁי. עֲכָשׁוּ שִׁיְהִיָּה הַמְּדִינָה בְּלֹא מֶלֶךְ, יִהְיֶה אִישׁ

את רעהו חיים בלעו, כי אי אפשר שיהיה מדינה בלא מלך. על-כן יעץ בעצמו לילך ולהגיד למלך בלי ידיעתם. והלך והגיד למלך, שנתקשרו עליו כנ"ל. והלך המלך ונסה אם אמת הדבר, וראה שהוא אמת, והעמיד שומרים. באותו לילה שנפלו עליו תפסו אותם, ודן אותם כל אחד בפני משפטו.

**ענה המלך ואמר להשר האנוס הנ"ל:** איזה כבוד אתן לך בשביל זה שהצלתני ואת זרעי? אם אמר לעשות אותך שר, הרי אתה בלא זה שר; ואם לתן לך מעות, יש לך. אמר איזה כבוד אתה רוצה, ואעשה לך. ענה האנוס ואמר: אבל תעשה לי מה שאמר? אמר המלך: הן. אמר: השבע לי בכתרך ומלכותך. ונשבע לו. ענה ואמר (האנוס הנ"ל): עקר כבודי שאהיה רשאי להיות יהודי בפּרהסיא, להניח טלית ותפלין בפּרהסיא, וחרה להמלך מאד, מחמת שבכל מדינתו אינם רשאים להיות יהודים, אבל לא היה לו בררה מחמת השבועה. בבקר הלך האנוס והניח טלית ותפלין בפּרהסיא.

**אחר-כך** מת המלך ונעשה בנו מלך, והוא התחיל להנהיג מדינתו ברבות, מחמת שראה

שָׂרְצוּ לְהַכְרִית אֶת אָבִיו כַּנְל, וְכַבֵּשׂ מְדִינֹת רַבּוֹת,  
וְהָיָה חָכֶם גָּדוֹל מְאֹד, וְצֹוּה לְקַבֵּץ וּלְקַרֹּת אֶת כָּל  
הַחֲזוּי בּוֹכָבִים שִׁינְיָדוּ מֵאִיזָה דָּבָר יוֹכֵל לְהִיּוֹת נִכְרַת  
זָרְעוֹ, כְּדִי שִׁישְׁמַר מְזָה, וְאָמְרוּ לוֹ שִׁזְרְעוּ לֹא יִכְרַת, רַק  
שִׁישְׁמַר מִשׁוֹר וְשָׂה. וְכָתְבוּ זֹאת בְּסֵפֶר הַזְּכוּרֹנוֹת, וְצֹוּה  
לְבָנָיו שִׁינְהִיגוּ גַם־כֵּן כְּמוֹתוֹ בְּדֶרֶךְ רַפָּה וּמֵת.

וְנַעֲשֶׂה בְּנוֹ מֶלֶךְ, וְהִתְחִיל לְנַהֵג בְּיַד רַמָּה וּבְחֹזֶק כְּמוֹ  
זְקֵנוֹ, וְכַבֵּשׂ מְדִינֹת רַבּוֹת וְנִפְּל עַל חֲכָמָה,  
וְצֹוּה לְהַכְרִיז שְׂלֵא יִמְצֵא בְּמְדִינַתוֹ שׁוֹר וְשָׂה, כְּדִי שְׂלֵא  
יְהִי נִכְרַת זָרְעוֹ. עַל־כֵּן אֵין לוֹ מוֹרָא מִשׁוּם דָּבָר. וְנַהֵג  
מְדִינַתוֹ בְּרַמָּה, וְנַעֲשֶׂה חָכֶם גָּדוֹל מְאֹד.

וְנִפְּל עַל חֲכָמָה לְכַבֵּשׂ אֶת כָּל הָעוֹלָם בְּלֹא מִלְחָמָה,  
כִּי יֵשׁ שְׁבַעַה חֲלָקֵי עוֹלָם, שְׁהָעוֹלָם נִתְחַלֵּק  
לְשִׁבְעָה חֲלָקִים, וַיֵּשׁ שְׁבַעַה בּוֹכְבֵי־לָכֶת, שְׁפָל בּוֹכֵב  
מֵאִיר בְּחֲלֵק מִחֲלָקֵי הָעוֹלָם, וַיֵּשׁ שְׁבַעַה מִיָּנִי מִתְּכוֹת,  
שְׁפָל אֶחָד מִשְׁבַּעַה בּוֹכְבֵי־לָכֶת מֵאִיר בְּמִין מִתְּכֶת אֶחָד.  
וְהִלְךְ וְקַבֵּץ כָּל הַשְּׁבַעַה מִיָּנִי מִתְּכוֹת, וְצֹוּה לְהַבְיֵא כָּל  
הַפֶּאֶטְרַעְטִין (דְּמוֹת דְּיוֹקוֹן) שֶׁל כָּל הַמְּלָכִים שֶׁהֵם שֶׁל זָהָב  
שֶׁתּוֹלִין בְּפֶלְטְרִין (אַרְמוֹן) שְׁלָהֶם, וְעֲשֶׂה מְזָה אָדָם.  
רֵאשׁוֹ שֶׁל זָהָב וְגוֹפּוֹ שֶׁל כְּסָף, וְכֵן שְׂאָר הָאֵיבָרִים

ממיני מתכות האחרים, והיה באותו האדם כל השבע מיני מתכות, והעמיד אותו על הר גבוה, והיו כל השבעה כוכבי־לכת מאירין באותו האדם, וכשהיה אדם צריך לאיזה עצה או איזה משא־ומתן אם לעשותו אם לאו, היה עומד נגד אותו האיבר של המין מתכת השייך לחלק העולם שהוא משם, והיה חושב בדעתו אם לעשות אם לאו, וכשהיה צריך לעשות, היה מאיר ומזריח אותו האיבר, ואם לאו היה נחשך האיבר. (כל זה עשה המלך הנ"ל) ועל־ידי זה היה כובש כל העולם. ואסף ממון רב.

**ואותו הדמות אדם לא היה מסגל להנ"ל,** רק (באפן ובתנאי) שיהיה המלך משפיל גאים ומגביה שפלים. והלך ושלח פקדות (הינו אוקאזין) עבור כל היעד־ניראלין (קציני צבא בכירים) ושאר השרים שיש להם התמנות ואור־דיר"ש (תפקידים), ובאו כלם, והשפיל אותם, ולקח מהם ההתמנות שלהם, אפלו אותן שהיו להם התמנות שעבדו אצל אבי אבי זקנו לקח מהם, והגביה שפלים והעמיד אותם תחתיהם. בתוכם היה השר האנוס הנ"ל (הינו שהוא היה בתוך השרים שהמלך היה עוסק להשפילם) ושאל אותו המלך: מהו השררות



וְהַתְּמִנּוֹת שֶׁלָּךְ? הַשִּׁיב לִּי: הַשְּׂרָרוֹת שֶׁלִּי הוּא שְׂאֵהָיָה  
 רֵשָׁאִי לְהִיּוֹת יְהוּדֵי בְּפִרְהֶסְיָא בְּשָׁבִיל אוֹתָהּ הַפּוֹבָה  
 שְׁעֵשִׂיתִי לְזִקְנָךְ בְּנ"ל. וְלָקַח מֵאִתּוֹ זֹאת, וְחֹזֵר וְנַעֲשֶׂה  
 אָנוּם.

**פַּעַם** אַחַת שָׁכַב הַמֶּלֶךְ לִישָׁן וְרָאָה בְּחֵלּוֹם שֶׁהַשָּׁמַיִם  
 זָכִיּוּם, וְרָאָה כָּל הַשָּׁנִיִּם-עֶשְׂרֵי מִזְלוֹת, וְרָאָה  
 שְׂשׂוּר וְשָׂה שָׁיֵשׁ בֵּין הַמִּזְלוֹת הֵם מִשְׁחָקִים מִמֶּנּוּ.  
 וְהִקִּיץ בְּכַעַם גָּדוֹל וְנִפְחַד מְאֹד, וְצִוָּה לְהַבִּיא אֶת סֵפֶר  
 הַזִּכְרוֹנוֹת, וְרָאָה פְּתוּב בּוֹ שְׁעַל-יְדֵי שׂוֹר וְשָׂה יִהְיֶה  
 נִכְרַת זֶרְעוֹ, וְנִפְּל עָלָיו פַּחַד גָּדוֹל, וְסִפֵּר לְהַמְלִכָה, וְנִפְּל  
 עָלֶיהָ וְעַל בְּנֵיהָ גַם-כֵּן פַּחַד גָּדוֹל. וַתִּפְּעֶם רוּחוֹ מְאֹד,  
 וְקָרָא לְכָל הַפּוֹתְרֵי חֵלוֹמוֹת, וְכָל אֶחָד הָיָה פּוֹתֵר  
 לְעֵצְמוֹ, וְלֹא הָיָה קוֹלֵן נִכְנָם בְּאָזְנוֹ. וְנִפְּל עָלָיו פַּחַד  
 גָּדוֹל מְאֹד, וּבָא אֵלָיו חֶכֶם אֶחָד וְאָמַר לוֹ, שָׁיֵשׁ לוֹ  
 קַבְלָה מֵאֲבִיו. הִיּוֹת שָׁיֵשׁ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים וַחֲמִשָּׁה  
 מֵיָנִי תִהְיוּכּוֹת הַשָּׁמֶשׁ, וַיֵּשׁ מְקוֹם שֶׁכָּל הַשָּׁלֹשׁ מֵאוֹת  
 וְשִׁשִּׁים וַחֲמִשָּׁה מֵיָנִי תִהְיוּכּוֹת הַשָּׁמֶשׁ מִזְרִיחִים לְשָׁם,  
 וְשָׁם גָּדַל שִׁבְט בְּרוּל, וּמִי שָׁיֵשׁ לוֹ פַּחַד, כְּשֶׁבֵּא לְהַשְׁבֵּט  
 הַנ"ל, נִצּוֹל מֵהַפַּחַד.

וְהוֹמַב לְהַמְלֹךְ, וְהִלְךְ עִם אִשְׁתּוֹ וּבְנָיו וְכָל זָרְעוֹ  
לְמָקוֹם הַגָּל עִם הַחֲכָם הַגָּל, וּבְאִמְצַע  
הַדָּרָךְ עוֹמֵד מִלְאָךְ שֶׁהוּא מְמַנֶּה עַל כַּעַם, כִּי עַל־יְדֵי  
כַּעַם בּוֹרְאִים מִלְאָךְ הַמְשֻׁחִית, וְאוֹתוֹ מִלְאָךְ הַגָּל הוּא  
מְמַנֶּה עַל כָּל הַמְשֻׁחִיתִים. וְשׂוֹאֲלִין אוֹתוֹ הַדָּרָךְ, כִּי יֵשׁ  
דָּרָךְ יֵשֶׁר לְפָנַי אִישׁ, וְיֵשׁ דָּרָךְ שֶׁהוּא מָלֵא טִיט, וְיֵשׁ  
דָּרָךְ שֶׁהוּא מָלֵא פְחָתִים וּבּוֹרוֹת, וְכֵן שְׂאֵר דְרָכִים, וְיֵשׁ  
דָּרָךְ אֶחָד, שְׂיֵשׁ שֵׁם אֵשׁ שְׂאֵרְבַּע פְּרָסָאוֹת מֵאוֹתוֹ  
הָאֵשׁ נִשְׂרָפִים (וְשֹׂאֲלוּ לוֹ הַדָּרָךְ, וְאָמַר לָהֶם אוֹתוֹ הַדָּרָךְ שְׂיֵשׁ  
שֵׁם הָאֵשׁ) וְהָיוּ הוֹלְכִים. וְהָיָה הַחֲכָם מְסַתְּפֵל לְפָנָיו בְּכָל  
כַּעַם אִם יֵשׁ שֵׁם אוֹתוֹ הָאֵשׁ, כִּי הָיָה לוֹ קִבְלָה מֵאֲבִיו  
שְׂיֵשׁ שֵׁם אֵשׁ כַּגָּל. בְּתוֹךְ כֵּךְ רָאָה הָאֵשׁ, וְרָאָה שֶׁהָיוּ  
הוֹלְכִים דָּרָךְ הָאֵשׁ מְלָכִים וְיִהוּדִים מְעַטְפִים בְּטָלִית  
וְתַפְלִין, וְזֶה הָיָה מִחֲמַת שֶׁהָיוּ אֵצֶל אוֹתָן הַמְלָכִים  
יוֹשְׁבִים יִהוּדִים בְּמַדִּינַתָם, עַל־כֵּן הָיוּ יְכוּלִים לִילְךְ דָּרָךְ  
הָאֵשׁ. וְאָמַר הַחֲכָם לְהַמְלֹךְ: בְּאִשֶּׁר שְׂיֵשׁ קִבְלָה בְּיַדִּי  
שְׂאֵרְבַּע פְּרָסָאוֹת רְחוּק מִן הָאֵשׁ נִשְׂרָפִים, עַל־כֵּן אִין  
אֲנִי רוֹצֵה לִילְךְ עוֹד. וְהַמְלֹךְ חָשַׁב: מֵאַחַר שְׂרוּאָה  
שְׂשֹׂאֵר מְלָכִים הוֹלְכִים שֵׁם דָּרָךְ הָאֵשׁ, עַל־כֵּן אָמַר  
שְׂגַם הוּא יֵלֶךְ. וְעֲנָה הַחֲכָם: אֲנִי יֵשׁ לִי קִבְלָה מֵאֲבִי

כַּנְ"ל. עַל־כֵּן אֵינִי רוֹצֵה לֵילֵךְ. אַתָּה, אִם רְצוֹנְךָ לֵילֵךְ, לֵךְ. וְהֵלֶךְ הַמֶּלֶךְ וְזָרְעוֹ, וְשָׁלַט בָּהֶם הָאִשׁ, וְנִשְׂרַף הוּא וְזָרְעוֹ וְנִכְרְתוּ כָּלֶם.

**כְּשָׁבָא** הַחֲכָם לְבֵיתוֹ, הָיָה תְמוּהָ בְּעֵינֵי הַשָּׂרִים. הֲלֹא הָיָה נִשְׁמָר מִשׁוֹר וְשָׂה, וְאֵיךְ בָּא שְׂיֵהִיָּה נִכְרַת הוּא וְזָרְעוֹ. עָנָה הָאָנוּם וְאָמַר: עַל־יְדֵי נִכְרַת, כִּי הַחוּזֵי כּוֹכְבִים רָאוּ, וְלֹא יָדְעוּ מָה רָאוּ, כִּי שׁוֹר עוֹשֵׂינׁ מֵעוֹרוֹ תְּפִלִּין, וְשָׂה עוֹשֵׂינׁ מִצְמָרוֹ צִיצִית לְמַלְיָת, וְעַל־יְדֵיהֶם נִכְרַת הוּא וְזָרְעוֹ, כִּי אוֹתָן הַמַּלְכִים שָׁהוּ יְהוּדִים דְּרִים בְּמַדְיַנְתָּם, שְׁמֹלְבָשִׂין בְּמַלְיָת וְתְּפִלִּין, הָיוּ הוֹלְכִים דְּרָךְ הָאִשׁ וְלֹא הָיוּ נִזְקִים כָּלָל, וְהוּא נִכְרַת עַל־יְדֵי שְׂלֵא הָיוּ רִשָּׁאִים יְהוּדִים שְׁלֹבָשִׂין מַלְיָת וְתְּפִלִּין לֵישֵׁב בְּמַדְיַנְתּוֹ, וְעַל־כֵּן הָיוּ הַשׁוֹר וְשָׂה שְׁבַמְזֹלוֹת שׁוֹחֲקִים מִמָּנּוֹ, כִּי הַחוּזֵי כּוֹכְבִים רָאוּ וְלֹא יָדְעוּ מָה רָאוּ, וְנִכְרַת הוּא וְזָרְעוֹ כַּנְ"ל.

**"לְמָה** רָגַשׁוּ גוֹיִם וְכוּ'. תִּרְעַם בְּשִׁבְטֵי בְּרוּל. פֶּן יֵאָנֵף וְתִאֲכְדוּ דְרָךְ כִּי יִכְעַר" וְכוּ' (תהלים ב). וְהַדְּבָרִים עֲתִיקִים וְסִתּוּמִים מְאֹד כֹּל זֶה שְׁמַעְתִּי. עוֹד מְצֵאתִי קֶצֶת רְמוּזִים מֵהַמַּעֲשֵׂה זֶה בְּקַפִּיטָל הַנְ"ל. "נִנְתְּקָה אֶת מוֹסְרוֹתֵינוּ" מוֹסְרוֹת הֵם שֶׁל עוֹר, בְּחִינַת תְּפִלִּין. "עֲבוֹתֵינוּ" עֲבוֹת הֵם חֲבָלִים, בְּחִינַת צִיצִית, כִּמוֹ שְׁדָרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוּרָנָם לְבִרְכָה פְּסוּק זֶה בְּמִסְכַּת עֲבוֹדָה זָרָה (דף ג): עַל צִיצִית וְתְּפִלִּין. "וַיֵּשֶׁב בְּשָׂמַיִם יִשְׁחָק", כִּי

השור וְשֵׁה שְׁבֻשָׁמִים שָׁחֲקוּ מִמֶּנּוּ. "אִזְּ יִדְבֵּר אֱלִימוּ בְּאִפּוֹ וּבְחֶרֶוֹנוֹ יִבְהַלְמוּ".  
 הַפֶּעַם וְהַבְּהֵלָה וְהַפַּחַד הֵנָּה ל', "וְאֲנִי נִסְכְּתִי מִלְּכִי עַל צִיּוֹן הַר קְדֹשִׁי".  
 אֲפֹשֶׁר הֶרְמֹז בָּזָה, כִּי הַדְּמוּת אָדָם שֶׁהֶעֱמִיד הַמֶּלֶךְ הֵנָּה ל' עַל הַר גְּבוּהָ אֵת  
 זֶה לְעַמַּת זֶה, כִּי הוּא כְּנֶגֶד הַמֶּלֶךְ עַל צִיּוֹן הַר הַקְּדוֹשׁ, כִּי שָׁם כְּלוּלִים כָּל  
 חֻלְקֵי עוֹלָם וְכוּ', וְזֶהוּ "הַר" כֵּן ל'. "נִסְכְּתִי" לְשׁוֹן "נִסְדָּ וַיִּצַק". "שָׂאֵל מִמֶּנִּי"  
 כָּל הָעֲצוֹת כֵּן ל'. "גּוֹיִם נִחְלָתָךְ וְאַחֲזַתָּךְ אֲפָסִי אֶרֶץ" לְאַחֲזוֹ יַחַד כָּל אֲפָסִי  
 אֶרֶץ, הֵינּוּ כָּל שִׁבְעָה חֻלְקֵי עוֹלָם וְכָל הַמְּלָכִים וְהַגּוֹיִם לְנַחֲלָה תַּחְתָּיו:  
 "עֲבָדוּ" זֶה צִיצִית. "בִּירְאָה" זֶה תְּפִלִּין. וְגִילּוֹ בְּרַעְדָּה רַעְדָּה הֵנָּה ל'.

מעשה ה

## בן מלך שהיה מאבנים טובות

מעשה במלך אחד שלא היו לו בנים, והלך ועסק  
 בדאקטורים (רופאים), כדי שלא תהיה  
 מלכותו נהפכת לזרים, ולא הועילו לו. וגזר על  
 היהודים שיתפללו בעבורו שיהיו לו בנים. והיו  
 היהודים מבקשים ומחפשים צדיק, כדי שיתפלל  
 ויפעל שיהיו לו בנים, ובקשו ומצאו צדיק גנוז, ואמרו  
 לו שיתפלל שיהיו להמלך בנים, וענה שאינו יודע  
 כלל. והודיעו להמלך, ושלח המלך פקדתו (שקורין  
 אוקאז) אחריו, והביאו אותו להמלך. והתחיל המלך  
 לדבר עמו בטוב: הלא אתה יודע, שהיהודים הם  
 בידי לעשות בהם כרצוני. על-כן אני מבקש ממך  
 בטוב שתתפלל שיהיו לי בנים. והבטיח לו שיהיה לו  
 באותה שנה וְלד. והלך למקומו, וילדה המלכה בת,  
 והיתה אותה הבת מלכה יפת-תאר מאד, וכשהיתה  
 בת ארבע שנים, היתה יכולה כל החכמות ולזמר  
 בכלי שיר, והיתה יודעת כל הלשונות. והיו נוסעים

מלכים מכל המדינות לראותה, והיה שמחה גדולה על המלך.

**אחר־כך** נכסף המלך מאד שיהיה לו בן, כְּדִי שְׁלֹא תהיה מסבת מלכותו לאיש זר, וגזר שוב על היהודים שיתפללו שיהיה לו בן, והיו מבקשים ומחפשים את הצדיק הנ"ל ולא מצאו אותו, כי כבר נפטר. ובקשו עוד ומצאו עוד צדיק גנוז, ואמרו לו שיתן להמלך בן, ואמר שאינו יודע כלל. והודיעו להמלך, ואמר לו המלך גם־כן כנ"ל: הלא היהודים בְּדִי וכו', כנ"ל.

**אמר** לו החכם (הינו זה הצדיק הנ"ל): תוכל לעשות מה שאצוה? אמר המלך: הן. אמר לו החכם: אני צריך שתביא כל מיניי אבנים טובות, כי כל אבן טוב, יש לו סגלה אחרת, כי יש אצל המלכים ספר שפתוב בו כל מיני האבנים טובות. אמר המלך: אני אוציא חצי מלכותי כְּדִי שְׁיִהְיֶה לִי בֶן. והלך והביא לו כל מיני האבנים טובות ולקחם החכם והדקם. ולקח פוס יין ונתנם לתוכו, ונתן חצי הפוס להמלך לשותות וחציה להמלכה. ואמר להם שיהיה להם בן שיהיה בלוי מאבנים טובות, ויהיו בו כל הסגלות של כל האבנים

טובות, והלך למקומו. וילדה בן, ונעשה שמחה גדולה על המלך. והבן הנולד לא היה מאבנים טובות. כשהיה הבן בן ארבע שנים היה יפה־תאר מאד וחכם גדול בכל החכמות, והיה יודע כל הלשונות, והיו נוסעים מלכים לראותו.

**והבת** מלכה ראתה שאינה חשובה כל־כך ונתקנאה בו. רק זאת היה נחמתה, באשר שאותו הצדיק אמר שיהיה בלו מאבנים טובות. טוב שאינו מאבנים טובות.

**פעם** אחת היה הבן־מלך מחרף עצים ונקף באצבעו, ורצתה הבת־מלכה לכרף את אצבעו, וראתה שם אבן טוב, ונתקנאה בו מאד ועשתה עצמה חולה, וכוּאו כמה דאקטורים, ולא היו יכולים לעשות לה רפואה, וקראו למכשפים. והיה שם מכשף, וגלתה לו האמת, שהיא עשתה עצמה חולה, כנ"ל, ושאלה אותו אם יוכל לעשות כשוף לאדם שיהיה מצרע. אמר: הן. אמרה לו: אולי יבקש מכשף שיבטל הכשוף ויתרפא. אמר המכשף: אם ישליכו הכשוף אל המים, לא יוכלו לבטלו עוד. ועשתה בן, והשליכה הכשוף אל המים, ונעשה הבן־מלך מצרע מאד, והיה לו על חטמו צרעת

וְעַל פָּנָיו וְעַל שָׂאֵר גּוּפוֹ, וְעַסַּק הַמֶּלֶךְ בְּדַקְטוֹרִים  
וּבְמַכְשָׁפִים וְלֹא הוֹעִילוּ.

וְגַזַּר עַל הַיְהוּדִים שְׂיִתְפַּלְלוּ, וּבְקִשּׁוֹ הַצַּדִּיק הַגִּ'ל,  
וְהִבִּיאוּ אוֹתוֹ לַמֶּלֶךְ, וְהַצַּדִּיק הַגִּ'ל הָיָה מִתְפַּלֵּל  
תָּמִיד לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ בְּאֲשֶׁר שָׁהוּא הָיָה מִכְּטִיחַ שְׂיִהְיָה  
הַבֶּן־מֶלֶךְ בְּלוֹ מֵאֲבָנִים טוֹבוֹת, וְלֹא הָיָה בּוֹ, וְהָיָה טוֹעֵן  
לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ: הָאֵם עָשִׂיתִי זֹאת בְּשָׁבִיל כְּבוֹדִי? לֹא  
עָשִׂיתִי כִּי אִם בְּשָׁבִיל כְּבוֹדְךָ, וְעַכְשָׁו לֹא נִתְקַיָּם כְּמוֹ  
שָׁאֲמַרְתִּי. וּבֹא הַצַּדִּיק לְהַמֶּלֶךְ, וְהָיָה מִתְפַּלֵּל וְלֹא  
הוֹעִיל, וְהוֹדִיעוּ לוֹ שְׁהוּא בְּשׁוּף.

וְהַצַּדִּיק הַגִּ'ל הָיָה גְבוּהָ לְמַעַלָּה מִן כָּל הַכְּשָׁפִים,  
וּבֹא הַצַּדִּיק וְהוֹדִיעַ לְהַמֶּלֶךְ שְׁהוּא בְּשׁוּף,  
וְשֶׁהִשְׁלִיכוּ הַבְּשׁוּף לַמַּיִם, וְאִין תִּקְנָה לְהַבֵּן מֶלֶךְ כִּי אִם  
שְׂיִשְׁלִיכוּ הַמְּכַשֵּׁף שְׁעָשָׂה הַבְּשׁוּף לַמַּיִם אָמַר הַמֶּלֶךְ:  
אֲנִי נוֹתֵן לְךָ כָּל הַמְּכַשָּׁפִים לְהַשְׁלִיכֵם לַמַּיִם כְּדִי  
שְׂיִתְרַפֵּא בְּנִי. וְנִתְיַרְאָה הַבֶּת־מֶלֶכָּה וְרָצְתָה אֶל הַמַּיִם  
לְהוֹצִיא הַבְּשׁוּף מִן הַמַּיִם, כִּי הָיְתָה יוֹדַעַת הֵיכָן מִנַּח  
הַבְּשׁוּף, וְנִפְלָה אֶל הַמַּיִם. וְנַעֲשָׂה רַעַשׁ גָּדוֹל שֶׁהַבֶּת־  
מֶלֶךְ נִפְלָה אֶל הַמַּיִם, וּבֹא הַצַּדִּיק הַגִּ'ל וְאָמַר לָהֶם  
שְׁהַבֶּן־מֶלֶךְ יִתְרַפֵּא, וְנִתְרַפֵּא, וְנִתְיַבֵּשׁ הַצָּרַעַת וְנִפְל



## ספורי בן מלך מאבנים טובות מעשיות עט

וְנִקְלַף כָּל הָעוֹר מִמֶּנּוּ וְנַעֲשֶׂה מֵאֲבָנִים טוֹבוֹת כָּלוּ, וְהָיָה לוֹ כָּל הַסְּגֻלוֹת שֶׁל כָּל הָאֲבָנִים טוֹבוֹת: (הִינּוּ כִּי אַחֵר שֶׁנִּקְלַף הָעוֹר אִזּוֹ נִתְּנָה וְנִרְאָה שֶׁהָבֵן מְלֶךְ הוּא כָּלוּ מֵאֲבָנִים טוֹבוֹת, כִּאֲשֶׁר אָמַר הַצַּדִּיק הַזֶּה"ל).

מעשה ו

## ממלך ענו

מעשה במלך אחד והיה לו חכם. אמר המלך להחכם: באשר שיש מלך שחותם עצמו שהוא גבור גדול ואיש אמת וענו. והנה גבור אני יודע שהוא גבור, מחמת שסביב מדינתו הולך הים, ועל הים עומדים חיל על ספינות עם הורמאטים (תותחים), ואינם מניחים להתקרב. ולפנים מן הים יש (מקום שטובעין בו שקורין) זומפ (ביצה טובענית) גדול סביב המדינה, שאין שם פראם שביל קטן, שאינו יכול לילך שם כי אם אדם אחד, וגם שם עומדים הורמאטים, וכשיבוא אחד להלחם, מורים עם ההורמאטים, ואי אפשר להתקרב לשם, אך מה שחותם עצמו איש אמת וענו זה איני יודע, ואני רוצה שתביא אלי הפאטרעט (דמות דיוקן) של אותו המלך, כי יש להמלך כל הפאטרעטין של כל המלכים, והפאטרעט שלו לא נמצא אצל שום מלך, כי הוא נסתר מפני אדם, כי הוא יושב תחת פלה (וילון), והוא רחוק מפני מדינתו.

הַלֵּךְ הַחֶכֶם אֶל הַמְּדִינָה. אָמַר הַחֶכֶם בְּדַעְתּוֹ, שֶׁצָּרִיךְ לוֹ לִידַע מַהוּת הַמְּדִינָה, וְעַל־יְדֵי מַה יִּדַע הַמַּהוּת שֶׁל הַמְּדִינָה? עַל־יְדֵי הַקַּאטָאוּיִשׁ שֶׁל הַמְּדִינָה (הֵינּוּ עֲנִינֵי צָחוּק, שְׁקוֹרִין קַאטָאוּיִשׁ), כִּי כִּשְׁצָרִיכִים לִידַע דְּבָר, צָרִיכִים לִידַע הַקַּאטָאוּיִשׁ שֶׁל אוֹתוֹ הַדְּבָר, כִּי יֵשׁ כִּמָּה מֵינֵי קַאטָאוּיִשׁ: יֵשׁ אֶחָד שֶׁמִּכּוֹן בְּאַמֶּת לְהִזִּיק לְחִבְרוֹ בְּדַבְּרָיו, וּכְשֶׁחִבְרוֹ מִקְפִּיד עָלָיו, אוֹמֵר לוֹ: אֲנִי מִצְחָק, כִּמּוֹ שֶׁכֶּתוּב: (מִשְׁלֵי כו, יח) "כְּמַתְּלֵהְלֵה וְכוּ". וְאָמַר: הֲלֹא מִצְחָק אֲנִי, "וְכֵן יֵשׁ אֶחָד שֶׁמִּתְּכוֹן בְּדַרְךְ צָחוּק, וְאַף־עַל־פִּי־כֵן חִבְרוֹ נִזְוֵק עַל־יְדֵי דְבָרָיו. וְכֵן יֵשׁ כִּמָּה מֵינֵי קַאטָאוּיִשׁ. וְיֵשׁ בְּכֹל הַמְּדִינּוֹת מְדִינָה שְׁכוּלָּלֶת כָּל הַמְּדִינּוֹת, וּבְאוֹתָהּ הַמְּדִינָה יֵשׁ עִיר אַחַת שְׁכוּלָּלֶת כָּל הָעִירוֹת שֶׁל כָּל הַמְּדִינָה שְׁכוּלָּלֶת כָּל הַמְּדִינּוֹת, וּבְאוֹתָהּ הָעִיר יֵשׁ בֵּית אֶחָד שְׁכוּלָּלֶת כָּל הַבָּתִּים שֶׁל כָּל הָעִיר שְׁכוּלָּלֶת כָּל הָעִירוֹת שֶׁל הַמְּדִינָה שְׁכוּלָּלֶת כָּל הַמְּדִינּוֹת, וְשֵׁם יֵשׁ אָדָם שְׁכָלוֹל מִכָּל הַבָּיִת וְכוּ, וְשֵׁם יֵשׁ אֶחָד שֶׁעוֹשֶׂה כָּל הַלְּיִצְנּוֹת וְהַקַּאטָאוּיִשׁ שֶׁל הַמְּדִינָה.

וְלִקַּח הַחֶכֶם עִמּוֹ מָמוֹן רַב, וְהֵלֵךְ לְשֵׁם וּרְאָה שְׁעוֹשִׂים כִּמָּה מֵינֵי לְיִצְנּוֹת וְצָחוּק, וְהִבִּין בְּהַקַּאטָאוּיִשׁ

שֶׁהַמְּדִינָה בָּלָה מִלְּאָה שְׁקָרִים מִתְחִלָּה וְעַד סוּף, כִּי רָאָה שְׁעוֹשֵׁי צַחוק אֵיךְ מְאֲנִים וּמְטַעִים בְּנֵי־אָדָם בְּמִשְׁאֵל־וּמְתָן, וְאֵיךְ הוּא בָּא לְדוֹן בְּהַמְאֲנִיס־טְרַאט (בית משפט עירוני) וְשֵׁם כְּלוֹ שְׁקָר וּמְקַבְּלֵין שַׁחַד. וְהוֹלֵךְ לְהִסְאָנֵד (בית משפט ממשלתי) הַגְּבוּוֹה יוֹתֵר, וְגַם שֵׁם כְּלוֹ שְׁקָר, וְהָיוּ עוֹשִׂים בְּדַרְךְ צַחוק אֵן שְׁטַעֲלֵין (כעין הצגה) מִכָּל הַדְּבָרִים הַלְלוֹ. וְהָבִין הַחֲכָם בְּאוֹתוֹ הַצַּחוק שֶׁהַמְּדִינָה בָּלָה מִלְּאָה שְׁקָרִים וְרַמְאוֹת, וְאִין בְּהָ שׁוּם אַמְתָּ, וְהִלְךְ וּנְשָׂא וְנָתַן בְּהַמְּדִינָה, וְהֵינִחַ עֲצָמוֹ לְהוֹנוֹת אוֹתוֹ בְּהַמְשָׂא־וּמְתָן, וְהִלְךְ לְדוֹן לְפָנָי הָעֶרְפְּאוֹת, וְהֵם כְּלָם מִלְּאִים שְׁקָר וּשְׁחָדִים, וּבְיוֹם זֶה נָתַן לָהֶם שַׁחַד, לְמַחֵר לֹא הִפְרִיחוּ. וְהִלְךְ לְעֶרְפְּאוֹת גְּבוּוֹה יוֹתֵר, וְגַם שֵׁם כְּלוֹ שְׁקָר, עַד שְׁבָא לְפָנָי הַסְּאֲנָאט (בית משפט מלכותי), וְגַם הֵם מִלְּאִים שְׁקָר וּשְׁחָדִים, עַד שְׁבָא אֶל הַמְּלֹךְ בְּעֲצָמוֹ.

**וּבְשִׁבְעָא** אֶל הַמְּלֹךְ עָנָה וְאָמַר: עַל מִי אַתָּה מְלֹךְ? שֶׁהַמְּדִינָה מִלְּאָה שְׁקָרִים בָּלָה, מִתְחִלָּה וְעַד סוּף, וְאִין בְּהָ שׁוּם אַמְתָּ. וְהִתְחִיל לְסַפֵּר כָּל הַשְּׁקָרִים שֶׁל הַמְּדִינָה, וּבְשֶׁהַמְּלֹךְ שָׁמַע דְּבָרָיו, הִרְבִּין אֲזַנָּיו אֶצֶל הַיֹּלֵדִין לְשָׁמַע דְּבָרָיו, כִּי הָיָה תְמוּוֹה לְהַמְּלֹךְ שִׁימְצָא אִישׁ שִׁיודֵעַ מִכָּל הַשְּׁקָרִים שֶׁל הַמְּדִינָה. וְהַשְּׁרִי מְלוּכָה

ששמעו דבריו היו פועסים עליו מאד, והוא היה מספר והולך השקרים של המדינה. ענה ואמר (החכם הנ"ל): והיה ראוי לומר שגם המלך פמותם, שהוא אוהב שקר כמו המדינה, אך מזה אני רואה איך אתה איש אמת, ובשביל זה אתה רחוק מהם, מחמת שאין אתה יכול לסבל השקר של המדינה. והתחיל לשבח המלך מאד מאד, והמלך, מחמת שהיה ענו מאד, ובמקום גדלתו שם ענותנותו, כי כן דרך הענו, שבכל מה שמשבחין ומגדלין אותו יותר, נעשה קטן וענו יותר, ומחמת גדל השבח של החכם, ששבח וגדל את המלך, בא המלך בעניויות וקטנות מאד, עד שנעשה אין ממש. ולא היה יכול להתאפק, והשליך את היילון לראות את אותו החכם, מי הוא זה שהוא יודע ומבין כל זאת. ונתגלה פניו, וראה אותו החכם, והביא הפארעט שלו אל המלך.

**דרכי** ציון אבלות (איכה א). ציון היא בחינת הציונים של כל המדינות, שכלם נתועדים לשם. כמו שכתוב (יהזקאל לט): וראה אדם ובנה אצלו ציון.

**וזהו** (ישעיה לב): "חזה" ציון "קרית" מועדינו ראשיתבות מ"צ"ח"ק, ששם היו נתועדים כל הציונים, ומי שהיה צריך לידע אם לעשות הדבר או המשא ומתן, היה יודע שם. יהי רצון שיבנה במהרה בימינו אמן.

**רֵאָה** וְהָבֵן וְהִבַּט אֶתְהָ, הַמַּעֲנֵן, עַד הֵיכָן הַדְּבָרִים מְגִיעִים. אֲשֶׁרִי הַמְּחַכָּה  
וְיִגִיעַ יָדַע וְלֹהֲשִׁיג מְעַט מִסּוּדוֹת הַמַּעֲשִׂיּוֹת הַלָּלוּ, אֲשֶׁר לֹא  
נִשְׁמָעוּ בְּאֵלֶּה מִיָּמִים קְדָמוֹנִים.

**וְדַע** שְׁכַל אֱלוֹ הַפְּסוּקִים וְהַרְמְזִים הַמּוּבָאִים אַחַר קִצָּת הַמַּעֲשִׂיּוֹת הֵם רַק  
רְמִזִּים וְגַלּוּי מַלְתָּא בְּעֵלְמָא, לְמַעַן יִדְעוּ כִּי לֹא דְבַר רִיק הוּא, חֵם  
וְשָׁלוֹם, וְכֹאֲשֶׁר נִשְׁמָע מִפִּי הַקְּדוֹשׁ בְּפִרוּשׁ שְׁאֵמֵר שֶׁהוּא מְגַלֶּה אֵיזָה  
רְמִזִּים בְּעֵלְמָא בְּאֵיזָה פְּסוּקִים הַמְּרְמְזִים לְסוּד הַמַּעֲשִׂיּוֹת לְמַעַן דַּעַת שְׁאֵינּוּ  
מְדַבֵּר חֵם וְשָׁלוֹם דְּבָרִים בְּטָלִים, אֲבָל סוּד הַמַּעֲשִׂיּוֹת בְּעֵצָם רְחוּק מְדַעַתְנּוּ  
וְעִמּוֹק עִמּוֹק, מִי יִמְצְאוּנוּ.

## מעשה ז

## מזובב ועכביש

(ק"ז תקס"ז)

ענה ואמר: אספר לכם כל הנסיעה שלי שהיה לי:

**מעשה במלך אחד, שהיו עליו כמה מלחמות  
כבדות וכבש אותם, ולקח שבויים הרבה.**

(בתוך דבריו שהתחיל לספר זאת המעשה ענה ואמר בזה הלשון:  
תאמרו שאספר לכם הכל ותוכלו להבין) והיה המלך עושה  
סעדה גדולה (שקורין באיל), בכל שנה באותו היום  
שכבש המלחמה, והיו שם על הבאיל כל השרי  
מלוכה וכל השרים בדרך המלכים, והיו עושין שם  
עניני צחוק, (שקורין קומעדים הצגות), והיו משחקים  
וצוחקים מכל האמות, מהישמעאל ומכל האמות, והיו  
עושים ומעקמים בדרך שחוק בדרך הנמוס וההנהגה  
של כל אמה, ומן הסתם מישראל גם כן היו עושין  
השחוק.

**וצנה המלך להביא לו הספר שהיה פתוב בו  
הנמוסים וההנהגה של כל אמה ואמה, ובכל**

מקום שהיה פותח את הספר, היה רואה שכתוב בו  
ההנהגה והנמוסים של האמה, בדרך שהיו עושין בעלי  
השחוק ממש, פי מסתמא גם זה שעשה הצחוק  
והקאמעדיא ראה גם-כן את הספר הנ"ל. ובתוך שהיה  
המלך יושב על הספר, ראה שהיה עכביש, הנקרא  
(שפין), שהיה מרחש על צדי הספר, דהינו על חדי  
הדפין, ומצד השני היה עומד זבוב. מן הסתם להיכן  
הולך העכביש? אל הזבוב. ובתוך שהיה העכביש  
מרחש והולך אל הזבוב, בא רוח והרים את הדף מן  
הספר, ולא היה העכביש יכול לילך אל הזבוב, וחזרה  
לאחוריה, ועשתה עצמה בערמה כאלו היא חוזרת  
ואינה רוצה עוד לילך אל הזבוב. וחזר הדף למקומה,  
וחזרה העכביש לילך אל הזבוב, ואזי שוב הרים הדף  
ולא הניחה, (הינו שהדף חזר והרים את עצמו, ולא הניח את  
העכביש לילך אל הזבוב) וחזרה, וכן היה כמה פעמים.  
אחר-כך שוב חזרה העכביש לילך אל הזבוב, והיתה  
מרחשת והולכת עד שפבר חטפה עצמה ברגל אחד  
על הדף. ושוב הרים הדף את עצמו, והיא פבר היתה  
על הדף קצת, ואזי הניח הדף את עצמו לגמרי, עד  
שגשאה העכביש תחתיו בחלל בין דף לדף, והיתה



מִרְחֶשֶׁת שָׁם, וְנִשְׁאַרָה מִטָּה מִטָּה עַד שְׁלֹא נִשְׁאַר  
מִמֶּנָּה כְּלוּם. (וְהַזְכּוּב לֹא אִסְפַּר לָכֶם מֶה שֶׁהָיָה בָּהּ).

וְהַמְּלֶךְ הָיָה רוֹאֵה כָּל זֶה וְהָיָה מִתְמַיֵּה עֲצָמוֹ, וְהַבֵּינִי  
שָׂאִין זֶה דְבַר רִיק, רַק שְׁמֵרְאִין לוֹ אֵיזָה דְבַר.

(וְכָל הַשְּׂרִים רְאוּ שֶׁהַמְּלֶךְ מִסְתַּכֵּל וּמִתְמַיֵּה עַל זֶה) וְהִתְחִיל  
לְחַשֵּׁב בְּזוֹה, מַה זֶה וְעַל מַה זֶה, וְנִתְנַמְנֵם עַל הַסֵּפֶר.

וְחָלַם לוֹ שֶׁהָיָה בְּיָדוֹ אֶבֶן טוֹב, (שְׁקוֹרִין דְּיוֹמִיט), וְהָיָה  
מִסְתַּכֵּל בּוֹ, וְהָיָה יוֹצֵאִין מִמֶּנּוּ גְּזֻמוֹת אֲנָשִׁים,

וְהַשְּׁלִיךְ מִיָּדוֹ הַדְּיוֹמִיט. וְהִדְרִיךְ אֶצֶל הַמְּלָכִים שֶׁתּוֹלָה  
עַל־גְּבִיָּהֶם הַפֶּאֶטְרֵעַט (דְּמוֹת דְּיוֹקוֹן) שְׁלוֹ, וְעַל־גְּבִי

הַפֶּאֶטְרֵעַט תּוֹלָה הַכֶּתֶר, וְהָיָה אוֹתָן הָאֲנָשִׁים, הַיּוֹצֵאִין  
מִן הַדְּיוֹמִיט, לֹקְחִין אֶת הַפֶּאֶטְרֵעַט וְחֹתְכוּ אֶת רֹאשׁוֹ,

וְאַחֲרֵיכֶן לָקְחוּ אֶת הַכֶּתֶר וְהַשְּׁלִיכוּ לְתוֹךְ הַרְפֵּשׁ (כָּל זֶה  
חָלַם לוֹ), וְהָיָה אוֹתָן הָאֲנָשִׁים רָצִים אֵלָיו לְהַרְגּוֹ. וְהָרִים

עֲצָמוֹ דָּף מִן הַסֵּפֶר הַזֶּה, שֶׁהָיָה שׁוֹכֵב עָלָיו, וְהִגֵּן לְפָנָיו  
וְלֹא יָכְלוּ לַעֲשׂוֹת לוֹ מְאוּמָה. וְהִלְכוּ מִמֶּנּוּ, וְאַחֲרֵיכֶן

חָזַר הַדָּף לְמְקוֹמוֹ, וְשׁוֹב הָיוּ רָצִים לְהַרְגּוֹ, וְחָזַר וְהָרִים  
הַדָּף כַּנֶּ"ל, וְכֵן הָיָה כַּמָּה פְּעָמִים.

וְהָיָה מִשְׁתַּוְּקָק מְאֹד לְרֹאוֹת אֵיזָה דָּף שְׂמִינֵן עָלָיו,  
מֵאֵיזָה נְמוּסִים שֶׁל אֵיזָה אִמָּה כְּתוּב עָלָיו, וְהָיָה

מתירא להסתכל, והתחיל לצעק: חבל, חבל. ושמעו כל השרים שהיו יושבים שם, והיו חפצים להקיצו, אך אין זה נמוס להקיץ את המלך. והיו מכים סביבותיו כדי להקיצו, ולא היה שומע.

**פתוך** כך בא אליו הר גבוה ושאל אותו: מה אתה צועק כל כך, שזה זמן רב שאני ישן, ולא הקיץ אותי כלום, שום דבר, ואתה הקיצות אותי? אמר לו: ולא אצעק? שהם קמים עלי להרגני, רק שזה הדף מגן עלי. השיב לו ההר: אם זה הדף מגן עליך, אין אתה צריך להתירא משום דבר, כי גם עלי קמים הרבה שונאים, רק זה הדף מגן עלי. בוא ואראך.

**והראה** לו שסביב ההר עומדים אלפים ורבבות שונאים ועושים סעדות ושמחים, וכליזמר מזמרים ומרקדין, והשמחה היא, שאיזה פת מהם חושב אחד ובא על איזה חכמה איך לעלות אל ההר, ואזי עושים שמחה גדולה וסעדה ומזמרים וכו'. וכן כל פת וכת מהם, רק שזה הדף של אלו הנמוסים שמגן עליך מגן עלי.

**ובראש** ההר היה נסר, (שקורין מאבליצע לוח), והיה כתוב שם הנמוסים של הדף המגן עליו

מאיזה אמה הוא, רק מחמת שההר גבוה אין יכולים לקרות אותו הכתב, רק למטה היה מאבליצע, והיה כתוב שם, שמי שיש לו כל השנים, יכול לעלות אל ההר. ונתן השם יתברך שגדל עשב במקום שצריכין לעלות אל ההר, ומי שבא לשם, היה נופלים לו כל השנים, הן שהיה הולך ברגליו, הן שהיה רוכב, הן שהלך בעגלה עם בהמות, היה נופלים כל השנים. והיו מנחים שם חמרים חמרים של שנים כמו הרים הרים. **אחר-כך** לקחו אותן האנשים הנ"ל, וחזרו והעמידו יחד את הפאטרעט כבראשונה, ואת הכתר לקחו ורחצו אותו, וחזרו ותלאום במקומם, והקיץ המלך, והסתפל תכף על הדף שהגן עליו מאיזה נמוס של איזה אמה הוא, וראה שכתוב בו הנמוס של ישראל, והתחיל להסתפל (על הדף) בדרך אמת, והבין האמת לאמתו. וישב עצמו, שהוא עצמו בודאי יהיה ישראל, רק מה עושין להחזיר למוטב כלם להביאם להאמת.

**וישב** עצמו שילך ויסע לבקש חכם שיפתר לו החלום בהיותו, ולקח עמו שני אנשים ונסע להעולם לא בדרך המלך, רק כאיש פשוט, והיה נוסע

מעיר לעיר וממדינה למדינה ושאל איך נמצא חכם שיוכל לפתור חלום בהיותו. והודיעו לו שישם ושם נמצא חכם כזה. ונסע לשם, ובא אל החכם, וספר לו האמת, איך שהוא מלך וכבש מלחמות וכל המעשה שהיה, כנ"ל, ובקש ממנו לפתור חלומו. והשיב לו: אני בעצמי איני יכול לפתור, רק שיש זמן באותו יום באותו חדר, ואזי אני מקבץ כל סממני הקמרת ועושה מהם מרכב, ומעשנין את האדם באלו הקמרת, ואותו האדם חושב במחשבתו מה שרוצה לראות ולידע, ואזי ידע הכל.

**וישב** המלך עצמו: מאחר שכבר בלה זמן רב בשביל זה, שימתין עוד עד אותו היום ואותו החדש, ואזי עשה לו החכם כן כנ"ל, ועשן אותו עם הקמרת, כנ"ל, והתחיל לראות אפלו מה שהיה נעשה עמו קדם הילדה, בעת שהיה הנשמה בעולם העליון, וראה שהיו מוליכין הנשמה שלו דרך כל העולמות, והיו מכריון ושואלין: מי שיש לו ללמד חוב על זאת הנשמה יבוא. ולא היה נמצא אחד ללמד חוב עליה.

**בתוך-כך** בא אחד ורץ וצעק: רבנו של עולם, שמע תפלתי. אם זה יבוא לעולם, מה לי

לַעֲשׂוֹת עוֹד, וְעַל מַה בְּרָאתָנִי? וְזֶה הָיָה הַסֵּמ"ךְ מ"ם.  
 (הִינּוּ זֶה שְׁצַעַק כָּל זֶה הָיָה הַסֵּמ"ךְ מ"ם בְּעֶצְמוֹ). וְהַשִּׁיבֵנו לֹא:  
 זֹאת הַנְּשֻׁמָּה צְרִיכָה לִירֵד לְהַעוֹלָם בְּוַדָּא, וְאַתָּה חֲשַׁב  
 לָךְ עֲצָה. וְהִלֵּךְ לֹא.

וְהוֹלִיבוּ אֶת הַנְּשֻׁמָּה עוֹד דֶּרֶךְ עוֹלָמוֹת, עַד שֶׁהִבִּיאוּ  
 אוֹתָהּ לְהִבִּית־דִּין שֶׁל מַעֲלָה כְּדִי לְהַשְׁבִּיעַ  
 אוֹתָהּ שֶׁתֵּרֵד לְהַעוֹלָם. וְאוֹתוֹ הָאִישׁ עֲדִין לֹא בָּא,  
 וְשִׁלְחוּ אַחֲרָיו שְׁלִיחַ, וּבָא וְהִבִּיא עִמּוֹ זֶקֶן אֶחָד, שֶׁהָיָה  
 כְּפּוֹף כְּדֶרֶךְ הַזֶּקֶן, שֶׁהָיָה מִכִּיר עִמּוֹ מִכְּבָר (הִינּוּ שֶׁהִבְעֵל־  
 דָּבָר הָיָה לוֹ הַפְּרוֹת עִם זֶה הַזֶּקֶן הַכְּפּוֹף מִכְּבָר), וְשִׁחַק וְאָמַר:  
 כְּבָר נָתַתִּי לִי עֲצָה. רִשְׁאֵי הוּא לִילָךְ לְהַעוֹלָם. וְהִנִּיחוּ  
 אֶת הַנְּשֻׁמָּה וַיֵּרְדָה לְהַעוֹלָם. וְהָיָה רוֹאֵה כָּל מַה שֶׁעֲבַר  
 עָלָיו מִתְחַלָּה וְעַד סוֹף, וְאִיךְ נַעֲשֶׂה מִלָּךְ, וְהַמְלַחֲמוֹת  
 שֶׁהָיָה לוֹ וְכו'. (וְלָקַח שְׁבוּיִים, וּבְתוֹכֶם הָיָה יַפְתָּת־אָר, שֶׁהָיָה לָהּ  
 כָּל מִינֵי חֵן שֶׁפְּעוֹלָם, רַק שָׁזָה חֵן לֹא הָיָה מִעֲצָמָה, רַק שֶׁהָיָה  
 תּוֹלָה עָלֶיהָ דּוּמִיט, וְאוֹתוֹ הַדּוּמִיט הָיָה לוֹ כָּל מִינֵי חֵן, וּמִחֲמַת זֶה  
 נִדְמָה שֶׁיֵּשׁ לָהּ כָּל מִינֵי חֵן. וְעַל אוֹתוֹ הָהָר אֵינָם יְכוּלִים לָבוֹא, רַק  
 חֲכָמִים וְעִשְׂרִים וְכו') (וַיּוֹתֵר לֹא הִגִּיד), וַיֵּשׁ עוֹד הַרְבֵּה מְאֹד  
 בְּזֶה.

(מִן וְלָקַח שְׁבוּיִים עַד הַסּוֹף לֹא נִכְתַּב כְּרָאוּי כְּמוֹ שֶׁסִּפֵּר).

**מזמור** לְדוֹד בְּכֶרְחוֹ וְכוּ'. ה' מָה רַבּוּ צָרֵי, רַבִּים קָמִים עָלַי וְכוּ'. וְאַתָּה  
 ה' מִגֹּן בְּעָדַי, כְּבוֹדֵי וּמְרִים רֵאשִׁי. קוֹלִי אֶל ה' אֶקְרָא, וַיַּעֲנֵנִי  
 מִהַר קָדְשׁוֹ סֶלָה הַר הַצִּיּוֹן. אֲנִי שָׁכַבְתִּי וְאִישָׁנָה כַּצִּיּוֹן. הִקְצוֹתִי וְכוּ'. לֹא  
 אִירָא מִרְכַּבּוֹת עִם וְכוּ'. כִּי הִבִּיתְ אֶת כָּל אוֹיְבֵי לִחִי, שְׁנֵי רָשָׁעִים שִׁבַּרְתָּ כִּי  
 הָיוּ נוֹפְלִים לָהֶם הַשְׁנִים כְּשָׂרְצוֹ לַעֲלוֹת אֶל הָהָר. עַל עַמֶּךָ בְּרַכְתָּךְ סֶלָה  
 (תהלים ג).

**עמד** וְהִתְבּוֹנֵן נִפְלְאוֹת אֱלֹהֵי: אִם בְּעַל־נֶפֶשׁ אַתָּה, תִּשָּׂא בְּשָׂרְךָ בְּשִׁנְיָה,  
 וְנִפְשָׁךְ תִּשִּׂים בְּכַפְּךָ. תַּעֲמֹד מִרְעִיד וּמִשְׁתּוֹמֵם, תִּסְמַר שְׁעוֹת  
 רֵאשִׁיךָ וְתִשׁוּב תִּתְפַּלֵּא בְּדַבְרֵי אֱלֹהֵי, הָעוֹמְדִים בְּגַבְהֵי מְרוֹמִים.

מעשה ח

## מרב ובן יחיד

(ק"ז תקס"ו)

מעשה ברב אָחד, שְׁלֹא הָיָה לוֹ בָּנִים. אַחֲר־כֵּךְ הָיָה לוֹ בֶּן יָחִיד וְגֵדֵל אוֹתוֹ וְהָשִׂיא אוֹתוֹ, וְהָיָה יוֹשֵׁב בְּעֵלְיָה וְלָמַד כְּדָרֶךְ אֶצֶל הַגְּבִירִים, וְהָיָה לוֹמֵד וּמִתְפַּלֵּל תָּמִיד, רַק שֶׁהָיָה מְרַגֵּשׁ בְּעַצְמוֹ שֶׁחָסֵר לוֹ אִיזָה חֶסְרוֹן, וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ מֵהוּ, וְלֹא הָיָה מְרַגֵּשׁ מֵעַם בְּלִמּוּדוֹ וּבִתְפִלָּתוֹ. וְסָפַר לִפְנֵי שְׁנֵי אַנְשִׁים בְּנֵי הַנְּעוּרִים, וְנִתְּנוּ לוֹ עֶצֶה שְׂיִסַּע לְאוֹתוֹ צְדִיק. וְאוֹתוֹ בֶּן הַנ"ל עָשָׂה מִצְוָה שְׂבֵא עַל-יָדָהּ לְבַחֲיַנֵּת מְאוּר הַקְּטָן.

וְהִלֵּךְ אוֹתוֹ הַבֶּן יָחִיד וְסָפַר לְאָבִיו, בְּאֲשֶׁר שְׂאִינוֹ מְרַגֵּשׁ מֵעַם בְּעִבּוּדָתוֹ, כִּנ"ל וְחָסֵר לוֹ, וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ מֵהוּ. בְּכֵן הוּא רוֹצֵה לְנַסֵּעַ לְאוֹתוֹ צְדִיק. וְהָשִׁיב לוֹ אָבִיו: אֵיךְ אֵתָּה בָּא לְנַסֵּעַ אֵלָיו? הֲלֹא אֵתָּה לְמִדּוֹן יוֹתֵר מִמֶּנּוּ וּמִיָּחָס יוֹתֵר מִמֶּנּוּ? לֹא נֶאֱמָר לָךְ לְנַסֵּעַ אֵלָיו, כִּלְכֵּךְ מִדְּרָךְ זֶה, עַד שְׂמַנֵּעַ אוֹתוֹ לְנַסֵּעַ. וְחֹזֵר לְלִמּוּדוֹ וְשׁוֹב הַרְגִּישׁ חֶסְרוֹן, כִּנ"ל, וְהִתְיַעַץ שׁוֹב עִם אוֹתָן הָאֲנָשִׁים

הנ"ל, ויעצו אותו כמקדם לנסע להצדיק, ושוב הלך  
 לאביו, והטה אותו אביו ומנע אותו כנ"ל. וכן היה  
 כמה פעמים. והבן הנ"ל היה מרגיש שחסר לו, והיה  
 מתגעגע מאד למלאות חסרונו, ולא ידע מהו כנ"ל,  
 ובא עוד לאביו והפציר בו, עד שהכרח אביו לנסע  
 עמו, כי לא רצה להניח אותו לנסע לבדו, מחמת  
 שהיה בן יחיד.

**ואמר** לו אביו: הלא תראה שאפע עמך, ואראה לך  
 שאין בו ממש. ואסרו המרפכה ונסעו. אמר  
 לו אביו: בזה אנסה: אם יתנהג כסדר, הוא מן  
 השמים, ואם לאו - אינו מן השמים, ונחזור. ונסעו ובאו  
 אל גשר קטן, ונפל סוס אחד, והמרפכה נתהפכה  
 וכמעט נטבעו. אמר לו אביו: ראה שאינו מתנהג  
 כסדר, ואין הנסיעה מן השמים, וחזרו.

**וחזר** הבן ללמודו, ושוב ראה החסרון שחסר לו  
 ואינו יודע. וחזר והפציר באביו כנ"ל, והכרח  
 לנסע עמו שנית וכשנסעו העמיד אביו הנסיון  
 כבראשונה אם יתנהג כסדר. ונודמן כשהיו נוסעים  
 ונשברו שני הידות, (שקורין אקסיו), ואמר לו אביו:  
 ראה שאינו מתנהג לנו לנסע, כי האם זה דרך



הטבע, שישתפרו שני האקסין? וכמה פעמים שנסעו עם המרפכה הזאת, ולא נודמן כזאת. וחזרו.

וחזר הבן הנ"ל לדרכו, כנ"ל (הינו ללמודו וכו', כנ"ל), ושוב הרגיש החסרון, כנ"ל, והאנשים יעצו אותו לנסע. וחזר לאביו והפציר אותו, כנ"ל, והכרח לנסע עמו עוד. ואמר לו הבן שלא נעמד עוד על נסיון כזה, כי זה דרך הטבע, שנזפל סוס לפעמים, או שנשתברין האקסין, אם לא שיהיה איזה דבר מרגש מאד. ונסעו ובאו לקרעטשמע (אכסניה) ללון, ומצאו שם סוחר, והתחילו לספר עמו בדרך הסוחרים, ולא גלו לו שהם נוסעים לשם, כי הרב היה מתבייש בעצמו לומר שנוסע לאותו הצדיק, והיו מדברים מעסקי העולם, עד שבסבוב הדברים הגיעו לספר מצדיקים, היכן נמצאים צדיקים, וספר להם ששם נמצא צדיק, ושם, ושם, והתחילו הם לדבר מהצדיק שנסעו אליו. השיב להם: זה? (בלשון תמה) הלא קל הוא, כי אני נוסע עכשו ממנו, ואני הייתי שם, שהיה עובר עברה. ענה אביו ואמר לבנו: הראית, בני, מה שזה הסוחר מספר לפי תמו: והלא הוא נוסע משם. וחזרו לביתם.

וּנְפֹטֵר אוֹתוֹ הַבֵּן, וּבָא בְחֵלוֹם לְהִרְבֵּ הַנַּ"ל אָביו,  
 וְרָאָה אוֹתוֹ שֶׁהָיָה עוֹמֵד בְּכַעַס גָּדוֹל וְשָׂאֵל  
 אוֹתוֹ: לָמָּה אַתָּה בְּכַעַס כָּל־כֶּךָ? וְהִשִּׁיב לוֹ שִׁיִּסַּע  
 לְאוֹתוֹ הַצַּדִּיק הַנַּ"ל (שְׂרָצָה לְנִסֵּעַ עִם בְּנוֹ אֵלָיו, כַּנַּ"ל), וְהוּא  
 יִגִּיד לָךְ עַל מָה אָנִי בְּכַעַס. וְהִקְיִן, וְאָמַר שֶׁמִּקְרָה הוּא.  
 אַחֲר־כֶּךָ חָלַם לוֹ עוֹד כַּנַּ"ל, וְאָמַר שֶׁהוּא גַם־כֵּן חָלוֹם  
 שׂוּא, וְכֵן עַד שְׁלֹשׁ פְּעָמִים. וְהִבִּין: הֲלֹא דָבָר הוּא. וְנִסַּע  
 לְשֵׁם.

וּפָגַע בְּהַדְרֵךְ אֵת הַסּוֹחֵר שֶׁפָּגַע מִקֶּדֶם, בְּעֵת שֶׁנִּסַּע  
 עִם בְּנוֹ, וְהִפִּיר אוֹתוֹ וְאָמַר לוֹ: הֲלֹא אַתָּה הוּא  
 שֶׁרָאִיתִיךָ בְּאוֹתוֹ הַקָּרַעֲטִשְׁמַע? וְהִשִּׁיב לוֹ: כּוֹדָאֵי רָאִיתִי  
 אוֹתִי. וּפְתַח פִּיו וְאָמַר לוֹ: אִם תִּרְצָה, אֶהְיֶה בּוֹלֵעַ  
 אוֹתְךָ. אָמַר לוֹ: מָה אַתָּה מְדַבֵּר? הִשִּׁיב לוֹ: זָכוֹר אַתָּה,  
 כְּשֶׁנִּסַּעְתָּ עִם בְּנֶךָ. וּבִתְחִלָּה נָפַל סוֹם עַל הַגֶּשֶׁר וַחֲזַרְתָּ.  
 אַחֲר־כֶּךָ נִשְׁבְּרוּ הָאֲקָסִין, אַחֲר־כֶּךָ פָּגַעְתָּ בִּי, וְאָמַרְתִּי  
 לָךְ שֶׁהוּא קָל. וּמֵאַחֵר שֶׁפְּטַרְתִּי אוֹתוֹ, אַתָּה בְּנֶךָ, עִכְשָׁו  
 אַתָּה רִשָּׁאֵי לְנִסֵּעַ, כִּי הוּא הָיָה בְּחִינַת מְאוֹר הַקֶּטָן,  
 וְהַצַּדִּיק הַנַּ"ל הוּא בְּחִינַת מְאוֹר הַגָּדוֹל, וְאִם הָיוּ  
 מִתּוֹעֲדִים יַחַד, הָיָה בָּא מְשִׁיחַ; וְכִיּוֹן שֶׁפְּטַרְתִּי אוֹתוֹ,  
 אַתָּה רִשָּׁאֵי לְנִסֵּעַ. וּבִתּוֹךְ דְּבַרְיוֹ נִעְלַם, וְלֹא הָיָה לוֹ עִם

מִי לְדַבֵּר. וְנִסַּע הָרֹב אֶל הַצַּדִּיק וְצָעַק: חֲבַל, חֲבַל, חֲבַל  
עַל דָּאֲבָדִין וְלֹא מִשְׁתַּכְּחִין, הַשֵּׁם יִתְפָּרֵךְ יִשִּׁיב נְדַחֵינוּ  
בְּקָרוֹב, אָמֵן.

וְזֶה הַסּוֹחֵר הַנִּ"ל הָיָה הַס"מ (הַסְּמ"ד־מ"ם) בְּעֶצְמוֹ שֶׁנִּדְמָה לְסוֹחֵר וְהַטָּעָה  
אוֹתָם, וְאַחֲר־כֵּן, כְּשֶׁפָּגַע שְׁנֵית בְּהָרֹב הַנִּ"ל, הִתְנַגְּרָה עִמּוֹ הוּא  
בְּעֶצְמוֹ עַל אֲשֶׁר שָׁמַע לְעֲצָתוֹ, כִּי בֵּן דְרָבּוֹ, כִּידוּעַ, הַשֵּׁם יִתְפָּרֵךְ יִצְלִינּוּ.

## מעשה ט

## מַחֲכֵם וְתָם

(חרף תקס"ט קדם פורים)

מַעֲשָׂה שְׁנֵי בַעֲלֵי-בָתִּים הָיוּ בָּעִיר אַחַת, וְהָיוּ גְדוֹלִים  
 בַּעֲשִׂירוֹת, וְהָיָה לָהֶם בָּתִּים גְּדוֹלִים, וְהָיוּ  
 לָהֶם שְׁנֵי בָּנִים, לְכֹל אֶחָד בֶּן אֶחָד, וּלְמָדוּ שְׁנֵיהֶם  
 בַּחֲדָר אֶחָד. וְאֵלוּ הַשְּׁנֵי בָּנִים הָיוּ אֶחָד מֵהֶם בֶּרֶ-  
 הַבְּנָה, וְהָאֶחָד הָיָה תָם (לֹא שָׁהָיָה טָפֵשׁ, אֲלֵא שָׁהָיָה לוֹ  
 שִׁכָּל פָּשׁוּט וְנִמְוָה). וְאֵלוּ הַשְּׁנֵי בָּנִים הָיוּ אוֹהֲבִים זֶה אֶת  
 זֶה מְאֹד; אֶף-עַל-פִּי שֶׁהָאֶחָד הָיָה חָכֵם וְהָאֶחָד הָיָה  
 תָם וּמְחוּ הָיָה נִמְוָה, אֶף-עַל-פִּי-כֵן אָהָבוּ זֶה אֶת זֶה  
 מְאֹד.

לְיָמִים הִתְחִילוּ הַשְּׁנֵי בַעֲלֵי-בָתִּים הַנֵּ"ל לִירֵד, וַיִּרְדּוּ  
 מִטָּה מִטָּה, עַד שֶׁאָבְדוּ הַכֹּל וְנַעֲשׂוּ אֶבְיוֹנִים,  
 וְלֹא נִשְׁאָר לָהֶם כִּי אִם הַבָּתִּים שְׁלָהֶם. וְהַבָּנִים הִתְחִילוּ  
 לְהִתְגַּדֵּל. אָמְרוּ הָאֲבוֹת הַנֵּ"ל לְהַבָּנִים: אִין בְּיַדְנוּ לְשִׁלֵּם  
 עֲבוֹרְכֶם לְהַחְזִיק אֶתְכֶם; עֲשׂוּ לָכֶם מָה שִׁתַּעֲשׂוּ. הָלַךְ  
 הַתָּם וְלָמַד מְלֶאכֶת רִצְעָן (סגדלר).

וְהַחֲכָם, שֶׁהָיָה בְּרֵהֲבֵנָה לֹא הָיָה רְצוֹנוֹ לְעֶסֶק  
 בְּמִלְאָכָה פְּשׁוּטָה כְּזוֹ, וַיֵּשֶׁב בְּדַעְתּוֹ, שְׂיִלְדֵךְ  
 בְּעוֹלָם וַיִּסְתַּכֵּל מֵה לַעֲשׂוֹת. וְהָיָה הוֹלֵךְ וּמְשׁוּמֵט בְּשׁוּק,  
 וְרֹאֵה עֲגָלָה גְדוֹלָה עִם אַרְבָּעָה סוּסִים וְחָאמִיטִישׁ (כִּלִּי  
 רְתִימַת סוּסִים), שֶׁהָיְתָה רְצָה וְהוֹלְכֶתָ. עָנָה וְאָמַר  
 לְהַסּוֹחֲרִים: מֵאֵין אַתֶּם? הַשִּׁיבוּ לִּי: מִוְאֵרְשָׁא. לְהִיכֵן  
 אַתֶּם נוֹסְעִים? לְוְאֵרְשָׁא. שְׂאֵל אוֹתָם: שְׂמָא אַתֶּם  
 צְרִיכִים מְשָׁרְתִים? רָאוּ שֶׁהוּא בְּרֵהֲבֵנָה וּמְזוּרֵי, וְהוֹטֵב  
 בְּעֵינֵיהֶם, וְקָבְלוּ אוֹתוֹ עִמָּהֶם. וְנָסַע עִמָּם וְשָׁמַשׁ אוֹתָם  
 הַיֵּטֵב מְאֹד עַל הַדֶּרֶךְ. בְּבוֹאוֹ לְוְאֵרְשָׁא, מֵאַחַר שֶׁהָיָה  
 בְּרֵהֲבֵנָה, יָשֵׁב עִצְמוֹ: מֵאַחַר שֶׁכָּבַר אֲנִי בְּוְאֵרְשָׁא, לְמָה  
 לִי לְהִתְקַשֵּׁר עִם אֵלָיו? אוֹלֵי יֵשׁ מְקוֹם טוֹב מֵהֶם? אֵילֵךְ  
 וְאַבְקֵשׁ וְאַרְאֶה. וְהֵלֵךְ בְּשׁוּק, וְהִתְחִיל לְחַקֵּר וּלְשְׂאֵל עַל  
 הָאֲנָשִׁים שֶׁהֵבִיאוּהוּ וְאֵם יֵשׁ טוֹב מֵהֶם. וְאָמְרוּ לוֹ,  
 שֶׁהָאֲנָשִׁים הִלְלוּ הֵם הַגּוֹנִים, וְטוֹב לְהִיּוֹת אֶצְלָם, אֶדְ  
 שְׁקֵשָׁה מְאֹד לְהִיּוֹת אֶצְלָם מִחֲמַת שֶׁהַמְּשָׂא וּמִתָּן  
 שְׁלָהֶם הוּא לְמִרְחָקִים מְאֹד.

הֵלֵךְ וְרֹאֵה מְשָׁרְתִים שֶׁל גּוֹעֲלִבִין (חַנּוּיּוֹת מִסַּחַר), שֶׁהָיוּ  
 הוֹלְכִים בְּשׁוּק וְהָיוּ הוֹלְכִים בְּדֶרֶכָם, עִם מִינֵי  
 חֵן שְׁלָהֶם בְּכּוֹבְעֵיהֶם וּבְמַנְעָלֵיהֶם עִם הַקְּצוּוֹת פּוֹלְטוֹת

וּשְׂאֵר מִיַּי חַן שָׁיֵשׁ לָהֶם בְּהַלְוִיָּהֶם וּבְמַלְבוּשֵׁיהֶם וְהוּא  
 הָיָה בְּרֵיהֶבְנָה וְחָרִיף, וַיֵּשֶׁר בְּעֵינָיו מְאֹד מִחֲמַת שֶׁהוּא  
 עֲנִין נָאֵה וְגַם הִדְבָּר בְּבֵיתוֹ בְּמִקְוֵמוֹ. הִלְךְ אֶל הָאֲנָשִׁים  
 שֶׁהֵבִיאֹהוּ, וְנָתַן לָהֶם תְּשׁוּאוֹת חֵן, וְאָמַר לָהֶם שְׂאִין  
 נוֹחַ לְפָנָיו לֵהָיוֹת אֲצֻלָּם. וְעַל מֵה שֶׁהֵבִיאֹהוּ, בְּעַד זֶה  
 שָׁמַשׁ אוֹתָם בְּדֶרֶךְ.

וְהִלְךְ וְעָמַד עֲצָמוֹ אֶצֶל בַּעֲלֵה־בַיִת אֶחָד. וְדֶרֶךְ  
 הַמְּשֻׁרְתִּים, שֶׁבַתְחַלָּה צְרִיכִים לְהִשְׁכַּר בְּפָחוֹת  
 וְלַעֲשׂוֹת עֲבוֹדוֹת כְּבִדּוֹת, וְאַחֲרֵיכֵן בָּאִים לְמַעֲלוֹת  
 הַמְּשֻׁרְתִּים הַגְּדוֹלִים. וְהָיָה הַבַּעֲלֵה־בַיִת עוֹשֶׂה עִמּוֹ  
 מְלָאכּוֹת כְּבִדּוֹת, וְהָיָה שׁוֹלְחוֹ לְאֲדוֹנָיִם לְשֵׂאת סְחוּרָה  
 בְּדֶרֶךְ הַמְּשֻׁרְתִּים, שֶׁצְרִיכִים לְכַף יָדֵיהֶם תַּחַת אֲצִילֵיהֶם  
 לְהַנִּיחַ הַבְּגָד עַל בְּלִימַת הַיָּד בְּרַחֵב הַפֶּתַח, וְהָיָה כְּבִד  
 עָלָיו מְאֹד עֲבוֹדָה כּוֹז. לַפְּעָמִים הָיָה צָרִיךְ לַעֲלוֹת עִם  
 הַמְּשֻׁאוֹי הַנִּ"ל עַל עֲלִיּוֹת הַגְּבוּהוֹת, וְהָיָה קָשָׁה עָלָיו  
 הָעֲבוֹדָה. וַיֵּשֶׁב עֲצָמוֹ, כִּי הָיָה פִּילוֹסוֹף בְּרֵיהֶבְנָה: מַה לִּי  
 לְעֲבוֹדָה זוֹ? הֲלֹא הָעֵקֶר הוּא רַק בְּשִׁבִיל הַתְּכָלִּית לְשֵׂא  
 אִשָּׁה וּלְהַתְּפָרֵנִס, עַדִּין אֵינִי צָרִיךְ לְהִסְתַּכֵּל עַל זֶה, עַל  
 זֶה יְהִיָּה פְּנָאִי לְהַבֵּא, בְּשָׁנִים הַפְּאוֹת, כְּעַת מוֹב לִי לֵהָיוֹת  
 מְשׁוּטָט בְּאַרְצִי, לֵהָיוֹת בְּמַדִּינוֹת, לְהִשְׁבִּיעַ עֵינַי בְּעוֹלָם.

הַלֵּךְ בְּשׁוּק וְרָאָה, שְׁנוּסְעִים בַּעֲגָלָה גְדוֹלָה סוֹחְרִים.  
 וַשָּׂאֵל אוֹתָם: לְהִיכֵן אַתֶּם נוֹסְעִים? לְלֹאגוֹרְנָא  
 (עיר בגבול איטליה). הֲתִקְחוּ אוֹתִי לְשֵׁם? הֵן. וְקִבְלוּ אוֹתוֹ  
 לְשֵׁם, וּמִשֵּׁם הַפְּלִיג לְאַמְלִיא, מִשֵּׁם לְשַׁפְּאַנְיָא (ספרד).  
 בֵּין כֶּךָ וּבֵין כֶּךָ עָבְרוּ כַּמָּה שָׁנִים, וְעַל־יְדֵי זֶה נַעֲשֶׂה  
 עוֹד חֲכָם יוֹתֵר מֵאַחֵר שֶׁהָיָה בְּמַדִּינוֹת רַבּוֹת. וַיֵּשֶׁב  
 עֲצֻמוֹ: כַּעַת רָאוּי לְהֵבִיט עַל הַתְּכָלִית.

וְהַתְּחִיל לַחֲשֹׁב עִם פִּילוֹסוֹפִיא שָׁלוּ מַה לַּעֲשׂוֹת,  
 וַיֵּישֶׁר בְּעֵינָיו לְלַמֵּד מְלָאכַת צוֹרֵף (בְּזָהָב),  
 שֶׁהָיָא מְלָאכָה גְדוֹלָה וְנָאָה, וַיֵּשׁ בָּהּ חֲכָמָה, וְגַם הָיָא  
 מְלָאכָה עֲשִׂירָה. וְהוּא הָיָה בְּרִיבָנָה וּפִילוֹסוֹף, וְלֹא  
 הִצְרִיךְ לְלַמֵּד הַמְּלָאכָה כַּמָּה שָׁנִים, רַק בְּרַבַּע שָׁנָה  
 קִבַּל אֶת הָאֲמָנוֹת וְנַעֲשֶׂה אֲמֵן גְּדוֹל מְאֹד, וְהָיָה בְּקִי  
 בְּמְלָאכָה יוֹתֵר מִן הָאֲמֵן שְׁלֻמְדוֹ. אַחֲר־כֶּךָ יֵשֶׁב עֲצֻמוֹ:  
 אַף־עַל־פִּי שֵׁישׁ בְּיַדִּי מְלָאכָה כְּזוֹ, אַף־עַל־פִּיכֵן אֵין דִּי  
 לִי בָּזָה. הַיּוֹם חָשׁוּב זֹאת, פֶּן בְּזִמְן אַחֵר יִחְשַׁב דְּבַר  
 אַחֵר. וְהַלֵּךְ וְהַעֲמִיד עֲצֻמוֹ אֵצֶל שְׁמִינ־שְׁנִיידֶער (לוטש  
 אבנים טובות), וּמַחֲמַת הַבְּנָה שָׁלוּ, קִבַּל אֲמָנוֹת הַזֹּאת  
 גַּם־כֵּן בְּזִמְן מַעֲט, בְּרַבַּע שָׁנָה. אַחֲר־כֶּךָ יֵשֶׁב עֲצֻמוֹ עִם  
 הַפִּילוֹסוֹפִיא שָׁלוּ: גַּם שֵׁישׁ בְּיַדִּי שְׁתֵּי הָאֲמָנוֹת, מִי

יודע פן לא יחשבו שניהם; טוב לי ללמד אמנות, שהיא חשובה לעולם. וחקר בהבנה ופילוסופיא שלו ללמד דאקטיריי (רפואה), שהוא דבר הצריך וחשוב תמיד. ודרך למוד דאקטיריי שצריכין ללמוד מקדם לשון לטיין (לטינית) והכתב וללמד חכמות פילוסופיא. והוא מחמת הבנתו למד גם זאת בזמן מעט, ברבע שנה ונעשה דאקטיר גדול ופילוסוף וחקם בכל החכמות.

**אחר-כך** התחיל העולם להיות בעיניו כלא, כי מחמת חכמתו שהיה אמן גדול כזה וחקם ודאקטיר כזה, היה כל אחד מבני העולם בעיניו כלא. וישב עצמו לעשות לו תכלית ולשא אשה, ואמר בדעתו: אם אשא אשה בכאן, מי ידע מה שנעשה ממני? אלך ואשוב לביתי למען יראו מה שנהיה ממני, שהייתי גער קטן, ועכשו באתי לגדלה כזו, והלך ונסע לביתו, והיה לו יסורין גדולים בדרך, כי מחמת חכמתו לא היה לו עם מי לדבר, ולא היה מוצא אכסניא ברצונו, והיה לו יסורים הרבה.

והנה נשליך כעת את מעשה החכם, ונתחיל לספר במעשה התם:



הַתָּם הַנ"ל לָמַד מְלֹאכֶת רִצְעָנוֹת (סנדלרות), וּמַחֲמַת שְׁהִיָּה תָם, לָמַד הַרְבֵּה עַד שְׁקִיבֵל, וְלֹא הָיָה בָּקִי בְּהֶאֱמָנוֹת בְּשִׁלְמוֹת. וַנִּשָּׂא אִשָּׁה, וְהָיָה מִתְפָּרֵס מִן הַמְּלֹאכָה, וּמַחֲמַת שְׁהִיָּה תָם, וְלֹא הָיָה בָּקִי בְּהַמְּלֹאכָה כָּל-כָּף עַל-פֶּן הָיָה פִּרְנָסָתוֹ בְּדַחֵק גָּדוֹל וּבְצַמְצוּם, וְלֹא הָיָה לוֹ פְּנָאֵי אֶפְלוֹ לֶאֱכֹל כִּי הָיָה צָרִיךְ תָּמִיד לַעֲסֹק בַּמְּלֹאכָה מַחֲמַת שְׁלֵא הָיָה יָכוֹל הֶאֱמָנוֹת בְּשִׁלְמוֹת, רַק בְּשַׁעַת הַמְּלֹאכָה, בְּשַׁעָה שְׁהִיָּה נֹקֵב בַּמְרִצֵּעַ וְהָיָה מִכְנִיָּם וּמוֹצִיא הַחוּט הָעֵב שֶׁל הַתְּפִירָה כְּדָרֶךְ הַרִצְעָנִים, אִזְּ הָיָה נוֹשֵׁךְ חֲתִיכַת לֶחֶם וְאוֹכֵל.

וּמִנְהַגוֹ הָיָה, שְׁהִיָּה תָּמִיד בְּשִׁמְחָה גְּדוֹלָה מְאֹד, וְהָיָה רַק מְלֵא שִׁמְחָה תָּמִיד. וְהָיוּ לוֹ כָּל הַמַּאֲכָלִים וְכָל הַמִּשְׁקָאוֹת וְכָל הַמְּלַבּוּשִׁים. וְהָיָה אוֹמֵר לְאִשְׁתּוֹ: אִשְׁתִּי, תֵּן לִי לֶאֱכֹל, וְהִיתָה נוֹתֶנֶת לוֹ חֲתִיכַת לֶחֶם וְאוֹכֵל. אַחֲר־כֵּן הָיָה אוֹמֵר: תֵּן לִי הַרְטֹב עִם קִטְנִית, וְהִיתָה חוֹתֶכֶת לוֹ עוֹד חֲתִיכַת לֶחֶם וְאוֹכֵל. וְהָיָה מְשַׁבֵּחַ וְאוֹמֵר: כִּמָּה יָפָה וְטוֹב מְאֹד הַרְטֹב הַזֶּה, וְכֵן הָיָה מְצוּה לִתֵּן לוֹ הַבֶּשֶׂר וְשָׂאֵר מַאֲכָלִים טוֹבִים כִּיּוֹצֵא בָּזֶה, וּבְעַד כָּל מַאֲכָל וּמַאֲכָל הִיתָה נוֹתֶנֶת לוֹ חֲתִיכַת לֶחֶם, וְהוּא הָיָה מִתְעַנֵּג מְאֹד מִזֶּה וְשַׁבַּח מְאֹד אֶת

אותו המאכל, כִּמָּה הוא מִתְקֵן וְטוֹב, כִּאלוֹ הָיָה אוֹכֵל  
 אותו המאכל מִמֶּשׁ. וּבִאֲמַת הָיָה מְרֻגֵישׁ בְּאֲכִילָתוֹ  
 הַלֶּחֶם טַעַם כָּל מֵאֵל וּמֵאֵל שֶׁהָיָה רוֹצֵה מִחַמַּת  
 תְּמִימוֹתוֹ וְשִׁמְחָתוֹ הַגְּדוֹלָה.

**וְכֵן** הָיָה מְצוּהָ: אֲשֶׁתִּי, תֵּן לִי שֶׁכֶר לְשִׁתוֹת, וְנִתְּנָה לוֹ  
 מַיִם. וְהָיָה מְשֻׁבַּח כִּמָּה יָפָה הַשֶּׁכֶר הַזֶּה. תֵּן לִי  
 דְּבִשׁ, וְנִתְּנָה לוֹ מַיִם, וְהָיָה מְשֻׁבַּח גַּם־כֵּן כִּנ"ל. תֵּן לִי  
 יַיִן וְכו' כִּיֹּצֵא בָּוֶה, וְנִתְּנָה לוֹ מַיִם, וְהָיָה מְתַעֲנֵג וּמְשֻׁבַּח  
 אוֹתוֹ הַמְשֻׁקָּה כִּאלוֹ הוּא שׁוֹתָה אוֹתָה מִמֶּשׁ.

**וְכֵן** בְּמַלְבוּשִׁים הָיָה לָהֶם בְּשִׁתְפוֹת, לוֹ וּלְאִשְׁתּוֹ פְּעֻלָּה  
 (מעיל פרוה חורפי מגושם) אֶחָד. וְהָיָה אוֹמֵר: אֲשֶׁתִּי,  
 תֵּן לִי הַפְּעֻלָּה, כִּשְׁהָיָה צְרִיךְ לְלִבֵּשׁ פְּעֻלָּה, כְּגוֹן לִילְדָה  
 לְשׁוֹק. וְהִיתָה נוֹתֶנֶת לוֹ. כִּשְׁהָיָה צְרִיךְ לְלִבֵּשׁ טוֹלִיפ  
 (מעיל פרוה מכובד) לִילְדָה בֵּין אַנְשִׁים, הָיָה אוֹמֵר: אֲשֶׁתִּי,  
 תֵּן לִי הַטּוֹלִיפ, וְהִיתָה נוֹתֶנֶת לוֹ הַפְּעֻלָּה, וְהָיָה מְתַעֲנֵג  
 מִמֶּנּוּ, וְהָיָה מְשֻׁבַּח: כִּמָּה יָפָה הַטּוֹלִיפ הַזֶּה, כִּשְׁהָיָה  
 צְרִיךְ לְקַאפְטִין (מעיל), כְּגוֹן לִילְדָה לְבֵית־הַפְּנִסָּה, הָיָה  
 מְצוּהָ וְאוֹמֵר: אֲשֶׁתִּי, תֵּן לִי הַקַּאפְטִין, וְהִיתָה נוֹתֶנֶת לוֹ  
 הַפְּעֻלָּה, וְהָיָה מְשֻׁבַּח וְאוֹמֵר: כִּמָּה יָפָה וְנָאָה הַקַּאפְטִין  
 הַזֶּה, וְכֵן כִּשְׁהָיָה צְרִיךְ לְלִבֵּשׁ יוֹפָא (מעיל מכובד), הִיתָה

נותנת לו גם־כן הפעֵלָן, והִיָּה מְשַׁבַּח וּמְתַעֲנַג גַּם־כֵּן:  
כִּמְה יָפָה וְנָאָה הַיּוֹפֵא הַזֹּאת, כִּנְ"ל, וְכֵן בְּכַיּוּצָא בְּזוּה.  
וְהִיָּה רַק מְלֵא שְׂמֵחָה וְחֻדְוָה תָּמִיד.

בְּשִׁתִּיָּה גּוֹמֵר הַמְּנַעֵל וּמִן הַפֶּתַח הִיָּה לוֹ שְׁלֵשׁ  
קְצוּוֹת, כִּי לֹא הִיָּה יְכוּל הָאֲמִנּוֹת בְּשְׁלֵמוֹת,  
כִּנְ"ל הִיָּה לוֹקַח הַמְּנַעֵל בִּידּוֹ וְהִיָּה מְשַׁבַּח אוֹתוֹ מְאֹד,  
וְהִיָּה מְתַעֲנַג מְאֹד מִמֶּנּוּ וְהִיָּה אוֹמֵר: אֲשֶׁתִּי כִּמְה יָפָה  
וְנִפְלֵא הַמְּנַעֵל הַזֶּה, כִּמְה מְתוֹק הַמְּנַעֵל הַזֶּה, כִּמְה  
מְנַעֵל שֶׁל דְּבִשׁ וְצוֹקִיר (סוֹכֵר) הַמְּנַעֵל הַזֶּה, וְהִיָּתָה  
שׂוֹאֵלֶת אוֹתוֹ: אִם־כֵּן מִפְּנֵי מָה שְׂאֲרֵי רַצְעָנִים נוֹטְלִים  
שְׁלֵשָׁה זְהוּבִים בְּעַד זוּג מְנַעֵלִים, וְאַתָּה לוֹקַח רַק חֲצִי  
טָאֲלָעַר (הֵינּוּ זְהוּב וְחֲצִי)? הַיְשִׁיב לָהּ: מָה לִּי בְּזוּה? זֶה  
מַעֲשֵׂה שָׁלוֹ, וְזֶה מַעֲשֵׂה שְׁלִי, וְעוֹד: לָמָּה לָנוּ לְדַבֵּר  
מֵאַחֲרֵים? הֲלֹא נִתְחִיל לְחַשֵּׁב כִּמְה וְכִמְה אֲנִי מְרוּיַח  
בְּמְנַעֵל זֶה מִיַּד לֵיד: הָעוֹר הוּא בְּכָד, הַזֹּפֶת וְהַחוּטִים  
וְכוּ' בְּכָד, וְשְׂאֲרֵי דְבָרִים כַּיּוּצָא בְּזוּה בְּכָד, לְאַפְקִים  
(הַמִּילּוּי שְׁבִין הַעוֹרוֹת) בְּכָד; וְעַתָּה אֲנִי מְרוּיַח מִיַּד לֵיד  
עֲשָׂרָה גְדוּלִים (מִטְבַּעוֹת), וְמָה אֲכַפֵּת לִי רוּחַ כְּזוּה מִיַּד  
לֵיד? וְהִיָּה רַק מְלֵא שְׂמֵחָה וְחֻדְוָה תָּמִיד. וְאַצֵּל הָעוֹלָם  
הִיָּה לְלַעַג, וְהַשִּׁיגוֹ תֵּאֲוֹתָם בּוֹ, שְׂמַצָּאוּ מִמִּי לְהַתְלוּצֵץ

פְּרָצוֹנִים, כִּי הָיָה נִדְמָה לְמִשְׁגָּע. וְהָיוּ בָּאִים בְּנֵי־אָדָם, וְהִתְחִילוּ בְּכֹנֶה לְדַבֵּר עִמּוֹ בְּשִׁבִיל לְהִתְלוּצֵץ. וְהָיָה אוֹתוֹ הַתֵּם אוֹמֵר: רַק בְּלִי לַיְצָנוֹת, וְתִכְפַּף שֶׁהַשִּׁיבוּ לוֹ בְּלִי לַיְצָנוֹת, קִבֵּל דְּבָרֵיהֶם וְהִתְחִיל לְדַבֵּר עִמָּם, כִּי יוֹתֵר לֹא הָיָה רוּצָה לְהַעֲמִיק לְחֹשֶׁב חֲכָמוֹת, שֶׁגַּם זֶה בְּעִצְמוֹ לַיְצָנוֹת, כִּי הָיָה אִישׁ תֵּם, וּכְשֶׁהָיָה רוֹאֶה, שֶׁפּוֹנְתָם לְלַיְצָנוֹת, הָיָה אוֹמֵר: מַה יְהִי בְּשִׁתְּהִיָּה חָכֵם מִמֶּנִּי? הֲלֹא אֲזִי תַהִיָּה שׁוֹמֵה, כִּי מַה אֲנִי נֹחֵשֵׁב? וּכְשִׁתְּהִיָּה חָכֵם מִמֶּנִּי, אֲדַרְבָּא, אֲזִי תַהִיָּה שׁוֹמֵה,

כֹּל זֶה הָיָה דְרָבִי הַתֵּם. וְעַתָּה נִחְזֵר לְעִנְיַן רֵאשׁוֹן.

בְּתוֹךְ־כַּף נַעֲשֶׂה רַעַשׁ, שֶׁהַחֲכָם הַנִּלְ גּוֹסֵעַ וּבֹא לְכֹאֵן בְּגִדְלָה וְחֲכָמָה גְּדוֹלָה. וְרִץ הַתֵּם גַּם־בֵּן לְקִרְאָתוֹ בְּשִׁמְחָה גְּדוֹלָה, וְהָיָה אוֹמֵר לְאִשְׁתּוֹ: תֵּן לִי מִהֵרָ הַיּוֹפָא; אֵלֶּךְ לְקִרְאָת חֲבָרֵי יְדִידֵי לְרֵאוֹתוֹ. וְנִתְּנָה לוֹ הַפַּעֲלִין, וְהָיָה רִץ לְקִרְאָתוֹ. וְהַחֲכָם הָיָה גּוֹסֵעַ בְּעִגְלוֹת־צֶבַע בְּגִדְלָה. וּבֹא לְקִרְאָתוֹ הַתֵּם הַזֶּה וְהָיָה שׁוֹאֵל בְּשִׁלוּמוֹ בְּאַהֲבָה, בְּשִׁמְחָה: אַחֵי חֲבִיבֵי, מַה אַתָּה עוֹשֶׂה? בְּרוּךְ הַמְּקוֹם שֶׁהִבִּיאָךְ, וְאֲנִי זוֹכֵה לְרֵאוֹתְךָ, וְהַחֲכָם הַנִּלְ גַּם כֹּל הָעוֹלָם הָיָה בְּעֵינָיו כְּלֹא, כִּנְל, מְכַל־שִׁבְן אִישׁ כְּזֹה, שֶׁנִּדְמָה לְמִשְׁגָּע, אֵךְ אַף־עַל־פִּי־כּוֹן,

מחמת אהבת נעורים הגדולה שהיה ביניהם היה מקרבו, ונסע עמו לתוך העיר.

והשני בעלי-בתים הנ"ל, אביהם של אלו השני בנים, מתו בתוך אותו הזמן שהיה החכם משוטט במדינות, ונשארו הבתים שלהם. והתם, שהיה במקומו, נכנס לבית אביו וירשו, והחכם, שהיה במדינות, לא היה מי לקבל הבית, ונעשה פלה ואבוד בית החכם, ולא נשאר ממנו כלום, ולא היה להחכם מקום לנס בו בבואו. ונסע לתוך אכסניא אחת, והיה לו שם יסורים, כי לא היתה האכסניא פרצונו. והתם הנ"ל מצא לו עתה עבדא חדשה, והיה רץ ובא בכל פעם מביתו להחכם באהבה, בשמחה, והיה רואה, שיש לו יסורין מהאכסניא ואמר התם להחכם: אחי, עול לביתי ותעמד אצלי, ואני אקבץ כל מה שיש לי בקמץ אחד, וכל ביתי הכל לפניך פרצונך. וישר בעיני החכם, ונכנס לביתו ועמד אצלו.

והחכם היה מלא יסורים תמיד, כי הניח שם, שהוא חכם מפלג ואמן ודאקטיר גדול מאד. והיה בא שר אחד, וצוה לו, שיעשה לו טבעת של זהב. ועשה לו טבעת נפלא מאד, וחקק שם ציורים בדרכים

נפלאים מאד, וחקק שם אילן, שהיה נפלא מאד. ובא השר, ולא ישר בעיניו כלל הטבעת, והיה לו יסורים גדולים מאד, כי היה יודע בעצמו, שאלו היה הטבעת עם האילן הזה בשפאניא, היה חשוב ונפלא מאד.

**וכן** פעם אחד בא שר גדול והביא אבן טוב יקר, שבא ממרחקים, והביא לו עוד אבן טוב עם ציור, וצוה לו, שיצייר כציור הזה על האבן טוב שהביא. וצייר ממש פאותו הציור, רק ששנה בדבר אחד, שלא היה שום אדם מבין על זה, רק הוא לבדו. ובא השר וקבל האבן טוב, וישר בעיניו. והיה לו להחכם הזה יסורים גדולים מן השגיאה: הלא עד היכן מגיע חכמתי, ועתה יודמן לי שגיאה,

**וגם** בענין הדאקטירי היה לו יסורים: כשהיה בא לחולה, והיה נותן לו רפואה, שהיה יודע בברור, שאם ילך לו להחולה לחיים, בודאי מחיב בברור להתרפאות מזה, כי היא רפואה נפלאה מאד, ואחר-כך מת החולה, והיו אומרים העולם, שמת על-ידו והיה לו יסורים גדולים מזה. וכן לפעמים נתן רפואה לחולה ונתרפא, והיו אומרים העולם: מקרה הוא. והיה מלא יסורים תמיד.

וְכֵן הָיָה צָרִיךְ לְמַלְבוּשׁ. וְקָרָא הַחֲטִיט וַיִּגַע עִמּוֹ, עַד שֶׁלְמָדוֹ לַעֲשׂוֹת הַמַּלְבוּשׁ כְּרִצּוֹנוֹ, כְּמוֹ שֶׁהָיָה יוֹדֵעַ. וְכוּן הַחֲטִיט וְעָשָׂה הַמַּלְבוּשׁ כְּרִצּוֹנוֹ, רַק כִּנְף אֶחָד (שְׁקוּרִין לְעִפּוֹל) שָׁגָה בּוֹ, וְלֹא כִּוְנָו יָפָה. וְהָיָה מְצַטְטֵר מְאֹד, כִּי הָיָה יוֹדֵעַ בְּעֶצְמוֹ אֵף שֶׁכִּבְּאֵן הוּא יָפָה, כִּי אֵינָם מְבִינִים עַל זֶה, אֲבָל אִם הָיִיתִי בְּשִׁפְאֵנְיָא עִם הַלְעָפִיל הַזֶּה, הָיִיתִי לְשִׁחוּק וְהָיִיתִי נִדְמָה כְּמוֹ יִתִּיר (מִשׁוּגָע). וְכֵן הָיָה מְלֵא יִסּוּרִים תָּמִיד.

וְהֵתָם הָיָה רֵץ וּבָא בְּכָל פַּעַם אֶל הַחֲכָם בְּשִׁמְחָה, וּמְצָאוֹ, שֶׁהוּא מֵצֵר וּמְלֵא יִסּוּרִים וּשְׂאֵלוֹ: הֲלֹא חָכָם וְעָשִׂיר כְּמוֹתְךָ, עַל מָה יֵשׁ לְךָ יִסּוּרִים תָּמִיד? הֲלֹא אֲנִי מְלֵא שִׁמְחָה תָּמִיד. וְהָיָה בְּעֵינָי הַחֲכָם לְשִׁחוּק, וְנִדְמָה בְּעֵינָיו לְמִשְׁגָּע. וְאָמַר לוֹ הֵתָם: הֲלֹא סָתָם בְּנֵי־אָדָם, שֶׁמִּתְלוֹצְצִים מִמֶּנִּי, הֵם שׁוֹטִים, כִּי אִם הִמָּה חֲכָמִים מִמֶּנִּי, הֲלֹא אֲדַרְבֵּהּ, הֵם שׁוֹטִים, כִּי לְכָל מִכָּל שֶׁכֵּן חָכָם כְּמוֹתְךָ, וּמָה תִּהְיֶה אִם אֶתָּה חָכָם מִמֶּנִּי? עֲנֵה הֵתָם וְאָמַר לְהַחֲכָם: מִי יִתֵּן, שֶׁתִּבּוֹא אֶתָּה עַל מִדְרָגָה שְׁלִי, הַשִּׁיב הַחֲכָם וְאָמַר: זֶה אֶפְשֶׁר לְהִיּוֹת, שְׂאֵנִי אֲבוֹא עַל שְׁלֶךְ, שֶׁיִּנְטֵל מִמֶּנִּי הַשֶּׁכֶל, חֵם וְשָׁלוֹם, אוֹ אֶהְיֶה חוֹלָה, חֵם וְשָׁלוֹם, וְאֶהְיֶה נֹעֵשָׂה מִשְׁגָּע, כִּי

הלא מה אתה? איש משגע, אבל שאתה תבוא על שלי, זה אי אפשר בשום אופן, שתהיה אתה חכם כמוני. השיב התם: אצל השם יתברך הכל אפשר, ויכול להיות בהרף עין, שאני אבוא על שלך. ושחק החכם ממנו מאד.

**ואלו** השני בנים היו נקראים בפי העולם, זה בכנוי חכם, וזה בכנוי תם. אף-על-פי שיש כמה חכמים ותמים בעולם, אף-על-פי-כן כאן היה גבר הדבר ביותר, כי שניהם במקום אחד ולמדו ביחד, וזה געשה חכם מפלג מאד, וזה היה תם גדול מאד. ובהסקאסקי (ספר מרשם התושבים), ששם כותבין כל אחד עם כנוי פאמעליא (משפחה) שלו, היו כותבין על זה כנוי חכם ועל זה כנוי תם.

**פעם** אחד בא המלך על הסקאסקי, ומצא, שהיו כותבין שם אלו השני בנים, זה בשם חכם, וזה בשם תם, והיה בעיניו לפלא, שאלו השנים מכנים בשם חכם ותם, ונתאווה המלך לראותם. וחשב המלך: אם אשלח אחריהם פתאם, שיבואו לפני יתפחדו מאד, והחכם יסתתמו טענותיו לגמרי, והתם גם-כן אפשר ישתגע מחמת פחד. ונתישב המלך לשלח חכם אחד



אֶל הַחֲכָם, וְתָם אֶל הַתָּם; רַק אִיךְ מוֹצְאִין בְּעִיר מְלוּכָה  
 תָּם, כִּי בְּעִיר מְלוּכָה עַל־פִּירְכָּה הֵם חֲכָמִים, רַק  
 שֶׁהַמְּנַה עַל הָאוֹצְרוֹת הוּא תָם דְּוָקָא, כִּי הַחֲכָם אֵינֶם  
 רוֹצִים לַעֲשׂוֹת מְנַה עַל הָאוֹצְרוֹת פֶּן עַל־יְדֵי חֲכָמְתוֹ  
 וְשִׁכְלוֹ יוּכַל לְבַזְּבוֹ הָאוֹצְרוֹת, עַל־כֵּן עוֹשִׂין מְנַה עַל  
 הָאוֹצְרוֹת תָּם דְּוָקָא.

**וְקָרָא** הַמֶּלֶךְ לַחֲכָם אֶחָד וּלְאוֹתוֹ הַתָּם הַנִּ"ל וְשִׁלְחָם  
 לְהַשְׁנִי בָּנִים הַנִּ"ל, וְנָתַן בְּיָדָם אֲגָרוֹת לְכָל  
 אֶחָד וְאֶחָד. גַּם נָתַן בְּיָדָם אֲגָרָת לְהַגְאֵבִירְנִיר שֶׁל  
 הַגְאֵבְעָרְנִיא (מוֹשֵׁל הַמַּחֲזוּ), שֶׁאֵלוֹ הַשְׁנִי בָּנִים הֵם תַּחַת  
 מְמֻשְׁלָתוֹ, וְצוּהָ בְּהָאֲגָרָת, שֶׁהַגְאֵבִירְנִיר יִשְׁלַח לָהֶם  
 אֲגָרוֹת מִשְׁמוֹ לְהַחֲכָם וְהַתָּם כְּדֵי שְׁלֹא יִתְפַּחְדּוּ, וְיִכְתַּב  
 לָהֶם, שֶׁאֵין הַדְּבָר נְחוּיָן, וְאֵין הַמֶּלֶךְ גּוֹזֵר דְּוָקָא שְׁיִבֹאוּ  
 רַק הַדְּבָר תְּלוּי בְּרָצוֹנָם: אִם הֵם רוֹצִים יָבֹאוּ, רַק  
 שֶׁהַמֶּלֶךְ חָפִיץ לְרְאוֹתָם.

**וְנִסְעוּ** אֵלוֹ הַשְּׁלוּחִים הַחֲכָם וְהַתָּם וּבָאוּ לְהַגְאֵבִירְנִיר  
 וְנָתְנוּ לוֹ הָאֲגָרָת. וְשָׂאֵל הַגְאֵבִירְנִיר עַל אֵלוֹ  
 הַשְׁנִי בָּנִים, וְאָמְרוּ לוֹ, שֶׁהַחֲכָם הוּא חָכֵם מִפְּלֵג וְעֹשִׂיר  
 גְּדוֹל. וְהַתָּם הוּא תָם בְּיוֹתֵר, וְיֵשׁ לוֹ כָּל הַמְּלַבּוֹשִׁים שֶׁל  
 הַפְּעֻלָּן, כַּנִּ"ל. וְנִתְעַץ הַגְאֵבִירְנִיר, שֶׁכּוֹדֵאי אֵין רְאוּי

לְהַבְיֹאוֹ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ בְּלְבוּשׁ פְּעֻלָּי, וְעָשָׂה לוֹ מַלְבוּשִׁים  
 כְּרֹאיוֹ, וְהֵנִיחַ בְּתוֹךְ הָעֲגָלוֹת-צֶבַע שֶׁל הַתָּם, וּנְתַן לָהֶם  
 אֲגָרוֹת, כַּנִּל. וְנָסְעוּ הַשְּׁלוּחִים וּבָאוּ לְשָׁם. וּנְתַנּוּ  
 הָאֲגָרוֹת לָהֶם: הַחֲכָם-לְהַחֲכֵם, וְהַתָּם-לְהַתָּם. וְהַתָּם,  
 תִּכְרָף שֶׁהִגִּיעַ לוֹ הָאֲגָרָת, אָמַר לְהַתָּם הַשְּׁלִיחַ שֶׁהִבְיֹאוֹ:  
 הֲלֹא אֵינִי יוֹדֵעַ מַה כְּתוּב בּוֹ; קִרְא אוֹתוֹ לִפְנֵי, הַשִּׁיב  
 לוֹ: אֲנִי אֶסְפֵּר לָךְ בְּעַלְפָּה מַה שְּׁכָתוּב בּוֹ שֶׁהַמֶּלֶךְ  
 רוֹצֵה שֶׁתְּבוֹא אֵלָיו. שְׂאֵל תִּכְרָף: רַק בְּלִי לִיִּצְנוּת, הַשִּׁיב  
 לוֹ: בְּוַדָּאי אֶמֶת, בְּלִי לִיִּצְנוּת. וּנְתַמְלֵא שְׂמַחַה תִּכְרָף וְרִץ  
 וְאָמַר לְאִשְׁתּוֹ: אִשְׁתִּי, הַמֶּלֶךְ שָׁלַח בְּשִׁבְלִי, וְשְׂאֵלָה  
 אוֹתוֹ: עַל מַה וְלָמָּה? וְלֹא הָיָה לוֹ פְּנָאִי לְהַשִּׁיבָה כִּלְלַל,  
 וְתִכְרָף נִדְדָרוּ בְּשִׂמְחָה וְהִלֵּךְ וְנָסַע עִם הַשְּׁלִיחַ תִּכְרָף.  
 וּנְכַנְּסוּ וַיֵּשֶׁב בְּתוֹךְ הָעֲגָלוֹת-צֶבַע וּמִצָּא שֵׁם הַבְּגָדִים הַנִּל  
 וַיִּשְׂמַח יוֹתֵר וַיּוֹתֵר.

בְּתוֹךְ-כֶּבֶד נִשְׁלְחוּ מְסִירוֹת עַל הַגַּאבִּירִנִּיר, שֶׁהוּא  
 עוֹשֶׂה עוֹלוֹת, וְהַעֲבִירוּ הַמֶּלֶךְ. וּנְתַיַּעַץ  
 הַמֶּלֶךְ, שְׂמוּב, שִׁיְהִיָּה גַאבִּירִנִּיר אִישׁ תָּם, שֶׁהַתָּם יִנְהַג  
 הַמְּדִינָה בְּאֶמֶת וַיִּשָּׂר מִחֲמַת שְׂאִינוֹ יוֹדֵעַ חֲכָמוֹת  
 וְהַמְּצָאוֹת. וּנְמַלֵּךְ הַמֶּלֶךְ לַעֲשׂוֹת אֶת הַתָּם הַנִּל  
 גַּאבִּירִנִּיר, וְשָׁלַח הַמֶּלֶךְ פְּקָדְתוֹ שֶׁהַתָּם הַנִּל, שֶׁשָּׁלַח

אחריו, הוא יהיה גאבירניר. והוא צריך לגמע דרך העיר של הגאבערניא, ויעמדו על השערים של העיר, ותכף בבואו, יעכבו אותו ויכתירו אותו בהתמנות הזאת, שיהיה גאבירניר, וכן עשו. ועמדו על השערים, ותכף בעברו שם, עכבו אותו ואמרו לו, שהוא נעשה גאבירניר. ושאל ואמר: רק בלי ליצנות, השיבו לו: בודאי בלי שום ליצנות. ונעשה התם תכף גאבירניר בתקף ועז.

ועתה, שנתרומם מזלו ומזל מחכים ובא לו קצת הבנה, אף-על-פי-כן לא השתמש כלל בחכמתו, רק נהג בתמימותו כבראשונה והנהיג את המדינה בתמימות, באמת ובישר, ועולה לא נמצא בו, ועל הנהגת המדינה אין צריכין שכל גדול וחכמות, רק על פי הישר בתמימות. כשפאו לפניו שנים לדין, היה אומר: אתה זכאי ואתה חייב, כפי תמימותו באמת, בלי שום ערמה ומרמה, וכן נהג הכל באמת.

והיו אוהבים אותו המדינה מאד. והיה לו יועצים אוהבים באמת, ומחמת האהבה יעץ לו אחד: באשר שבודאי בהכרח תהיה קרוא אל המלך שתבוא

לפניו, כי הלא כבר שלח אחריו וגם הדרוך שהגאבירניר מכרח לבוא לפני המלך, ועל-כן אף-על-פי שאתה כָּשֶׁר מְאֹד, וְלֹא יִמְצָא בְּךָ שׁוֹם עוֹלָה בְּהִנְהַנְתָּךְ הַמְּדִינָה, אף-על-פי-כן דרוך המלך בדבריו לנמזות בדבריו לצד אחר, לדבר חכמות ולשונות אחרים, על-כן נאה ודרוך-ארץ שתוכל להשיבו; על-כן טוב, שאלמך חכמות ולשונות. ונתקבל הדבר בעיני התם ואמר: מה אכפת לי אם אלמד חכמות ולשונות? ותכף עלה על דעתו, שחברו החכם אמר לו, שאי אפשר בשום אופן שהוא יבוא על שלו, והנה עתה כבר בא על חכמתו ואף-על-פי-כן, אף-על-פי ש כבר היה יודע חכמות, לא היה משתמש עם החכמות כלל, רק נהג הפל בתמימותו כבראשונה.

**אחר-כך** שלח המלך, שיבוא זה התם הגאבירניר אליו, ונסע אליו. ודבר המלך עם התם בתחלה מהנהגת המדינה והוטב בעיני המלך מאוד מאד, כי ראה, שהוא מתנהג בישר ואמת גדול, בלי שום עולה ומרמה. אחר-כך התחיל המלך לדבר חכמות ולשונות והשיבו התם פראוי, והוטב בעיני המלך זאת ביותר ויותר, ואמר: אני רואה, שהוא חכם

כֹּזֵה, וְאַף־עַל־פִּי־כֵן הוּא מִתְנַהֵג בְּתַמִּימוֹת כֹּזֵה, וַיִּיטֵב  
 בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ מְאֹד מְאֹד. וּמִנֵּה הַמֶּלֶךְ אוֹתוֹ, שְׂיִהְיֶה  
 מִיְנִיסְטֵר עַל כָּל הַמִּיְנִיסְטֵרִישׁ (שר על כל השרים). וְצֹוֹה  
 לוֹ מְקוֹם מִיחָד, שְׁשֵׁם יִהְיֶה יְשִׁיבְתוֹ, וְצֹוֹה, שְׂיִפְנֶה לוֹ  
 חוֹמוֹת נָאוֹת וּמְפָאֲרוֹת כְּרֵאוֹי, וְנָתַן לוֹ כְּתָב עַל  
 הַתְּמִנּוֹת הַזֹּאת, שְׂיִהְיֶה מִיְנִיסְטֵר, כַּנִּל וְכֵן הָיָה, שְׂכַנּוּ  
 לוֹ בְּנִינִים, כַּנִּל, בְּאוֹתוֹ הַמְּקוֹם שְׂצֹוֹה הַמֶּלֶךְ, וְהֵלֶךְ  
 וְקָבַל הַגְּדֻלָּה בְּתַקְוָה.

וְהַחֲכָם הַנִּל, כְּשָׁבָא אֵלָיו הָאֲגֵרֶת מֵהַמֶּלֶךְ, כַּנִּל,  
 הִשִּׁיב לְהַחֲכָם שְׂהִבִיֵּאֵה: הַמֵּתֵן וְלִין פֶּה,  
 וְנִדְבֵר וְנִתְיָשֵׁב. לְעֵרֵב עֲשֵׂה עֲבוּרוֹ סְעֵדָה גְּדוֹלָה. בְּתוֹךְ  
 סְעֵדָתוֹ נִתְחַכֵּם הַחֲכָם בְּחַכְמָתוֹ וּפִילוֹסוֹפִיָּה שְׁלוֹ, וְעָנָה  
 וְאָמַר: מַה זֹּאת, שְׂהַמֶּלֶךְ כֹּזֵה יִשְׁלַח אַחֲרָי, עֲבוּר שְׁפַל  
 כְּרֵךְ כְּמוֹנִי, וּמַה אֲנִי, שְׂהַמֶּלֶךְ יִשְׁלַח אַחֲרָי? הֲלֹא מֶלֶךְ  
 כֹּזֵה שְׂיִישׁ לוֹ מִמְשָׁלָה וְגִדְלָה כֹּזֵה וְאֲנִי שְׁפַל וְנִבְזָה כַּנִּגְדֵּךְ  
 מֶלֶךְ גְּדוֹל וְנוֹרָא כֹּזֵה, וְאֵיךְ יִתְיָשֵׁב זֹאת בְּדַעַת, שְׂמֶלֶךְ  
 כֹּזֵה יִשְׁלַח עֲבוּר שְׁפַל כְּמוֹנִי? אִם אָמַר בְּשִׁבִיל חַכְמָתִי  
 מַה אֲנִי כַּנִּגְדֵּךְ הַמֶּלֶךְ? וְכִי אֵין לְהַמֶּלֶךְ חַכְמִים? וְגַם  
 הַמֶּלֶךְ כְּעֲצָמוֹ בּוֹדֵאי חַכְם גְּדוֹל, וּמַה הַדְּבָר הַזֶּה,  
 שְׂהַמֶּלֶךְ יִשְׁלַח עֲבוּרִי? וַיִּשְׁתּוּמֵם עַל זֶה מְאֹד מְאֹד. עָנָה

וְאָמַר זֶה הַחֶכֶם (הֵינּוּ הַחֶכֶם הָרִאשׁוֹן, שֶׁהוּא חִבְרוֹ שֶׁל הַתָּם, כִּי כָל זֶה הַפֶּל מְדַבְּרֵי שֶׁל אוֹתוֹ הַחֶכֶם הָרִאשׁוֹן חִבְרוֹ שֶׁל הַתָּם, שְׂאֵחַר שֶׁהִשְׁתוּמֵם וְהִתְמִיָּה עֲצֻמוֹ מְאֹד כִּנְ"ל עָנָה בְּעֲצֻמוֹ דְּבָרִים אֵלָיו וְאָמַר לְהַחֶכֶם הַשְּׁלִיחַ): תִּדְרַע מֶה שְׂאֵנִי אוֹמֵר. דְּעַתִּי, שְׂבִה־כֶרֶח הַדְּבָר מוּבֵן וּמְבֹרָר, שְׂאִין מְלֻךְ בְּעוֹלָם כָּלֵל, וְכָל הָעוֹלָם טוֹעִים בְּשִׁטּוֹת הַזֶּה, שְׂפוּבָרִים, שְׂיֵשׁ מְלֻךְ. וְרֵאָה וְהִבֵּן, אֵיךְ אֶפְשָׁר זֹאת, שְׂכָל בְּנֵי־הָעוֹלָם יִמְסְרוּ עֲצֻמָּן לְסִמְךָ עַל אִישׁ אֶחָד, שֶׁהוּא הַמְּלֻךְ? בְּוַדָּאֵי אִין מְלֻךְ בְּעוֹלָם כָּלֵל.

הַשִּׁיב הַחֶכֶם הַשְּׁלִיחַ הַנְּ"ל: הֲלֹא אֲנִי הִבֵּאתִי לְךָ אֲגָרָת מִהַמְּלֻךְ, שְׂאֵל אוֹתוֹ הַחֶכֶם הָרִאשׁוֹן הַנְּ"ל. הֲאֵתָהּ בְּעֲצֻמְךָ קִבַּלְתָּ הָאֲגָרָת מִיַּד הַמְּלֻךְ בְּעֲצֻמוֹ מִמֶּשׁ? הַשִּׁיב לוֹ: לֹא, רַק אִישׁ אֶחָד נָתַן בְּיַדִּי הָאֲגָרָת בְּשֵׁם הַמְּלֻךְ. עָנָה וְאָמַר: עַתָּה רֵאָה בְּעֵינֶיךָ, שְׂדַבְּרֵי כְּנִים, כִּי אִין מְלֻךְ כָּלֵל. וְחִזֵּר וְשְׂאֵל אוֹתוֹ: תֵּאמַר לִי; הֲלֹא אַתָּה מִן הָעִיר מְלוּכָה וּמְגֻדֵל שֵׁם מִימֶיךָ, הַגִּידָה לִי: הֲרֵאִיתָ מִימֶיךָ אֶת הַמְּלֻךְ? הַשִּׁיב לוֹ: לֹא (כִּי בְּאֵמַת כֵּן הַדְּבָר, שְׂלֹא כָל אֶחָד וְאֶחָד זוֹכֵה לְרֵאוֹת אֶת הַמְּלֻךְ, כִּי אִין הַמְּלֻךְ מִתְרַאֶה, רַק בְּעֵתִים רְחוּקוֹת מְאֹד). עָנָה הַחֶכֶם הָרִאשׁוֹן וְאָמַר: עַתָּה רֵאָה גַם רֵאָה,

שְׁדַבְרֵי בְרוּרִים וּמְבַרְרִים שְׁבוּדָאֵי אִין מְלֻךְ כְּלָל, כִּי  
הֲלֹא אָפְלוּ אֶתְהָ לֹא רְאִיתָ אֶת הַמְּלֻךְ מֵעוֹלָם.

**שׁוּב** שָׁאֵל הַחֲכָם הַשְּׁלִיחַ: אִם־כֵּן מִי מְנַהֵג הַמְּדִינָה?  
הַשִּׁיב הַחֲכָם הָרֵאשׁוֹן: זֹאת אֲנִי אֶסְפֵּר לָךְ  
הַבְּרוּר, כִּי מִמְּנֵי תִשְׁאֵל, כִּי אֲנִי בְּקִי בְּזֶה, כִּי הֵייתִי  
מְשׁוּמֵט בַּמְּדִינֹת, וְהֵייתִי בַּמְּדִינַת אֵיטְלִיָּה, וְכֵךְ הַמְּנַהֵג  
שֵׁישׁ שִׁבְעִים שָׂרֵי יוֹעֲצִים (שְׁקוּרִין רֵאטְהִירִין), וְהֵם עוֹלָם  
וּמְנַהֲיָגִים הַמְּדִינָה זְמַן מִיַּחַד, וְעַם זֶה הַשְּׁרָרֹת חוֹלְקִין  
עֲצָמֹן כָּל בְּנֵי־הַמְּדִינָה בְּזֶה אַחַר זֶה. וְהִתְחִילוּ דְבָרֵינוּ  
לְכַנֵּם בְּאֲזֵנֵי הַחֲכָם הַשְּׁלִיחַ, עַד שֶׁהִסְפִּימוּ וּגְזָרוּ,  
שְׁבוּדָאֵי אִין מְלֻךְ בְּעוֹלָם כְּלָל.

**שׁוּב** עָנָה הַחֲכָם הָרֵאשׁוֹן: הִמְתֵּן עַד הַבֶּקֶר, אֲבָרֵר לָךְ  
עוֹד בְּבִרוּר אַחַר בְּרוּר, שְׁאִין מְלֻךְ בְּעוֹלָם כְּלָל.  
וַיִּשְׁכֵּם הַחֲכָם הָרֵאשׁוֹן בַּבֶּקֶר (הַחֲכָם, שֶׁהוּא חֲבֵרוֹ שֶׁל הַתָּם  
אֲנִי קוֹרְאִים אוֹתוֹ תְּמִיד בְּשֵׁם הַחֲכָם הָרֵאשׁוֹן), וְהִקִּיץ אֶת חֲבֵרוֹ  
הַחֲכָם הַשְּׁלִיחַ וְאָמַר לוֹ: בּוֹא עִמִּי אֶל הַחוּץ, וְאַרְאֶךָ  
הַדָּבָר בְּבִרוּר, אִיךְ הָעוֹלָם כֵּלּוּ בְּטָעוֹת, וּבִקְאֻמַּת אִין  
מְלֻךְ כְּלָל, וּכְלָם בְּטָעוֹת גְּדוֹל. וְהִלְכוּ בְּשׁוֹק, וְרָאוּ אִישׁ־  
חֵיל אַחַד, וְתַפְסוּ אוֹתוֹ וְשִׂאֲלוּ אוֹתוֹ: לְמִי אֶתְהָ עוֹבֵד?  
הַשִּׁיב: אֶת הַמְּלֻךְ. שִׂאֲלוּ אוֹתוֹ: הֲרְאִיתָ אֶת הַמְּלֻךְ

מִיִּמִּיד? לָאוּ. עָנָה וְאָמַר: רְאֵה, הִיֵּשׁ שָׁמַיִת כְּזֹה? שׁוֹב  
הֵלְכוּ אֶל אֲדוֹן אֶחָד מִן הַחִיל, וְנִכְנְסוּ עִמּוֹ בְּדַבְרִים, עַד  
שֶׁשָּׂאֱלוּהוּ: לְמִי אַתָּה עוֹבֵד? אֶת הַמֶּלֶךְ. הֲרֵאִית אֶת  
הַמֶּלֶךְ? לָאוּ. עָנָה וְאָמַר: עַתָּה רְאֵה בְּעֵינֶיךָ, שֶׁהַדְּבָר  
מְבָרָר, שְׁכַלְם טוֹעִים, וְאִין מֶלֶךְ כָּלָל בְּעוֹלָם. וְנִסְכְּם  
בִּינֵיהֶם הַדְּבָר, שְׂאִין מֶלֶךְ כָּלָל.

עָנָה הַחֶכֶם וְאָמַר עוֹד: בּוֹא וְנִסֶּע וְנִלְךְ בְּעוֹלָם,  
וְאֲרֹאךָ עוֹד אִיךְ כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ בְּטַעוּתִים  
גְּדוֹלִים, וְהָיוּ הוֹלְכִים וְנוֹסְעִים בְּעוֹלָם, וּבְכָל מְקוֹם  
שֶׁבָאוּ, מִצְאוּ אֶת הָעוֹלָם בְּטַעוּת. וְדַבֵּר הַמֶּלֶךְ הַנִּלְ"ל  
נַעֲשֶׂה אֶצְלָם לְמִשְׁלַל, וּבְכָל מְקוֹם שֶׁמִּצְאוּ הָעוֹלָם  
בְּטַעוּת, לְקַחוּ אֶת הַמֶּלֶךְ לְמִשְׁלַל: כְּמוֹ שְׁזֵה אִמְתָּ, שִׁישׁ  
מֶלֶךְ, כִּן הַדְּבָר הַזֶּה. וְהָיוּ הוֹלְכִים וְנוֹסְעִים עַד שְׁכַלָּה  
מֵה שְׁבִידֵם, וְהִתְחִילוּ לְמַכּוֹר סוֹם אֶחָד וְאַחֲרֵיכֶם הִשְׁנִי,  
עַד שֶׁמִּכְרוּ כָּלָם, עַד שֶׁהִכְרַחוּ לִילְךְ רַגְלִי, וְתָמִיד הָיוּ  
חוֹקְרִים הָעוֹלָם, וּמִצְאוּ שֶׁהָעוֹלָם בְּטַעוּת. וְנַעֲשׂוּ עֲנִיִּים  
הוֹלְכֵי רַגְלִי, וְנִסְתַּלַּק חֲשִׁיבוּתָם, וְלֹא הָיוּ נִחְשָׁבִים כָּלָל,  
כִּי לֹא הָיוּ מְשֻׁנְחִים עֲלֵיהֶם כָּלָל, עַל אֲבִיוֹנִים כְּמוֹתָם.  
וְנִתְגַּלְגַּל הַדְּבָר, וְהָיוּ הוֹלְכִים וְסוֹכְבִים, עַד שֶׁבָאוּ  
אֶל הָעִיר, שָׁדָר בָּהּ הַמִּינִיסְטֵר הַנִּלְ"ל (שֶׁהוּא



התם, חברו של החכם הנ"ל), ושם, באותה העיר, היה בעל-שם אמת, והיה חשוב מאד, כי עשה דברים נפלאים, ואפלו בין השרים היה חשוב ומפרסם, ואלו החכמים באו לאותה העיר, והלכו וסבבו ונאו לפני בית הבעל-שם, וראו, שהיו עומדים שם כמה עגלות ארבעים וחמשים עם חולים. וסבר החכם, ששם דר דאקטיר, והיה רוצה לפגם לביתו מחמת שגם הוא היה דאקטיר גדול, ורצה לפגם לעשות הפרות עמו. ושאל מי דר בכאן? השיבו: בעל-שם. וימלא פיו שחוק, ואמר לחברו: זה הוא שקר וטעות נפלא מאד, וזה הוא שטות יותר מטעות של המלך. חברי, אספר לך השקר הזה כמה וכמה העולם בטעות בשקר כזה.

בתוך כך היו רעים, ומצאו עדין אצלם שלשה-ארבעה גדולים (מטבעות). והלכו אל בית-התבשיל, (שקורין גאר-קעד), ושם מוצאים לאכל אפלו בעד שלשה או ארבעה גדולים. וצוו לתן להם מאכל, ונתנו להם. בתוך שהיו אוכלים, היו מספרים ומתלוצצים מהשקר וטעות של דבר הבעל-שם. והבעל הגאר-קעד שמע דבריהם, וחרה לו מאד, כי הבעל-שם היה חשוב שם מאד. ויאמר להם: אכלו

לְכֶם מֵה שְׁיֵשׁ לְפָנֵיכֶם וּצְאוּ מִכָּאן. אַחֲר־כֵּךְ בָּא לְשֵׁם  
 בֶּן הַבַּעַל־שֵׁם, וְהֵם עֲדִין הָיוּ מִתְלוֹצְצִים מִן הַבַּעַל־שֵׁם  
 בְּפָנָיו בְּנוֹ. וְגַעַר בָּהֶם הַבַּעַל הַגָּאֲר־קַעֲדָ עַל שֵׁהֶם  
 מִתְלוֹצְצִים מִן הַבַּעַל־שֵׁם בְּפָנָיו בְּנוֹ, עַד שֶׁהִכָּה אוֹתָם  
 הִכָּה וּפְצוּעַ וּדְחָפָם מִבֵּיתוֹ. וַחֲרָה לָהֶם מְאֹד, וּרְצוּ  
 לְבַקֵּשׁ מִשְׁפָּט עַל הַמַּכָּה אוֹתָם. וְנִתְיָשְׁבוּ לִילָד אֶל  
 הַבַּעַל הַבֵּית שְׁלָהֶם, שֶׁהִנִּיחוּ שֵׁם הַחֲבִילוֹת שְׁלָהֶם,  
 לְהִתְנַעֵץ עִמּוֹ אִיֶּד לְהַשְׁיֵג מִשְׁפָּט עַל הַנָּ"ל. וּבָאוּ וְסִפְרוּ  
 לוֹ, שֶׁבַע־עַל הַגָּאֲר־קַעֲדָ הִכָּה אוֹתָם מְאֹד. וְשָׂאֵל לָהֶם:  
 לָמָּה? וְסִפְרוּ לוֹ, שֶׁדִּבְּרוּ עַל הַבַּעַל־שֵׁם. הִשִּׁיב לָהֶם:  
 בְּוֹדָאֵי אֵינּוּ יִשְׂרָאֵל לְהַכּוֹת בְּנֵי־אָדָם, אֲבָל אֶתֶם לֹא  
 עֲשִׂיתֶם נְכוֹנָה כָּלֵל, שֶׁדִּבְּרַתֶם עַל הַבַּעַל־שֵׁם, כִּי  
 הַבַּעַל־שֵׁם חָשׁוּב כָּאֵן מְאֹד. וְרָאוּ, שֶׁאֵין בּוֹ מִמּוֹשׁ, וְגַם  
 הוּא בְּטָעוֹת, וְהִלְכוּ מִמֶּנּוּ אֶל הַפְּקִיד (וְהַפְּקִיד הִיָּה עִבּוֹ"ם)  
 וְסִפְרוּ לוֹ הַמַּעֲשֶׂה, שֶׁהָבּוּ אוֹתָם. שָׂאֵל: עַל מָה?  
 הִשִּׁיבוּ, שֶׁדִּבְּרוּ עַל הַבַּעַל־שֵׁם, וְהִכָּה אוֹתָם הַפְּקִיד  
 הִכָּה וּפְצוּעַ וּדְחָפָם מִבֵּיתוֹ.

וְהִלְכוּ מִזֶּה לָזֶה; מִמּוֹשֵׁל לְמוֹשֵׁל גְּבוּהָ מִמֶּנּוּ, עַד  
 שֶׁבָּאוּ לְפָנָיו הַמִּינִיסְטֵר הַנָּ"ל. וְשֵׁם, לְפָנָיו בֵּית  
 הַמִּינִיסְטֵר, עוֹמְדִים אֲנִשְׁר־חִיל (דְּהִינּוּ וּוּאֲכּוּ), וְהוֹדִיעוּ

לְהַמְיִינִסְטֵר, שְׁאִישׁ אֶחָד צָרִיד אֵלָיו, וְצוּה שְׂיִכְנֶם. וּבֹא  
 אוֹתוֹ הַחֲכָם לִפְנֵי הַמְיִינִסְטֵר, וְתִכְף בְּבֹאוֹ הַכִּירוֹ  
 הַמְיִינִסְטֵר שְׂזָהוּ הַחֲכָם חֲבֵרוֹ כַּנְּל, וְהַחֲכָם לֹא הַכִּירוֹ  
 מִחֲמַת שְׂהִיָּה בְּגִדְלָה כּוֹז. וְתִכְף הַתְּחִיל הַמְיִינִסְטֵר  
 וְדַבֵּר אֵלָיו: רְאֵה תְּמִימוֹתַי לְמָה שְׂהֵבִיא אוֹתִי, לְגִדְלָה  
 כּוֹז, וְאֵל מָה חֲכַמְתָּךְ הִבִּיאָה אוֹתְךָ?

**עֲנָה** הַחֲכָם וְאָמַר: מֵאַחַר שְׂאַתָּה הוּא חֲבֵרִי הַתָּם,  
 מְזָה נִסְפֵּר אַחֲרֵי-כֵךְ; לָעַת עֲתָה תֵּן לִי מִשְׁפֶּט עַל  
 שְׂהֵבִי אוֹתִי, שְׂאֵלוֹ: לְמָה? הִשִּׁיבוּ: בְּשִׁבִיל שְׂדַבְרֵתִי עַל  
 הַבְּעַל-שֵׁם, שֶׂהוּא שְׂקָר וּמְרָמָה גְּדוֹלָה. עֲנָה הַתָּם  
 הַמְיִינִסְטֵר וְאָמַר: עֲדִין אַתָּה אוֹחִז בְּחֲכָמוֹת שְׂלָךְ?  
 רְאֵה: אַתָּה אִמְרַת שְׂאַתָּה יָכוֹל לָבֹא עַל שְׂלִי בְּקַל,  
 וְאַנִּי לֹא אוֹכַל לָבֹא עַל שְׂלָךְ; רְאֵה, שְׂאַנִּי כָּבֵד בְּאַתִּי  
 עַל שְׂלָךְ, כַּנְּל, וְאַתָּה עֲדִין לֹא בָּאת עַל שְׂלִי, וְאַנִּי  
 רוֹאֶה, שְׂזָה קֶשֶׁה יוֹתֵר, שְׂאַתָּה תְּבֹא עַל תְּמִימוֹת שְׂלִי.  
 וְאַף-עַל-פִּי-כֵן, מִחֲמַת שְׂהִיָּה מְכִיר בּוֹ מִכְּבָר בְּגִדְלָתוֹ,  
 צוּה לָתֵת לוֹ בְּגָדִים לְהַלְבִּישׁוֹ, וּבִקְשׁוֹ שְׂיֵאכַל עִמּוֹ.

**בְּשַׁעַת** אֲכִילָתָם הַתְּחִילוּ לְדַבֵּר יַחַד. הַתְּחִיל הַחֲכָם  
 לְהוֹכִיחַ לוֹ דַּעְתוֹ הַנְּל, שְׂאִין מְלָךְ כָּלָל. גָּעַר  
 בּוֹ הַתָּם הַמְיִינִסְטֵר: הֲלֹא אֲנִי בְּעֲצָמִי רְאִיתִי אֶת הַמְּלָךְ,

השיב לו החכם בשחוק: אתה יודע בעצמך, שזה היה המלך? אתה מכיר אותו ואת אביו ואת זקנו שהיו מלכים? מאין אתה יודע שזה מלך? אנשים הגידו לך שזה מלך, ורמו אותך בשקר. וחרה להתם מאד מאד על דבר המלך על שהוא פוּר בַּמֶּלֶךְ.

**בְּתוֹךְ כֶּךָ בָּא אֶחָד וְאָמַר: הֲעֻזְאוֹל, דִּהְיִנוּ הַטִּיּוּוֹל**  
 (השר) שָׁלַח אַחֲרֵיכֶם. וְנִזְדַּעַזַּע הַתָּם מְאֹד מְאֹד, וְרָץ וְסִפֵּר לְאַשְׁתּוֹ בְּפֶחַד גָּדוֹל בְּאִשֶּׁר שֶׁהֲנִי לְשַׁלַּח אַחֲרָיו. וַיַּעֲזֶה לוֹ אֶשְׁתּוֹ לְשַׁלַּח עֲבוּר הַבַּעַל־שָׁם. וְשַׁלַּח אַחֲרָיו. וּבֹא הַבַּעַל־שָׁם וְנָתַן לוֹ קְמִיעוֹת וְשִׁמְרוֹת וְאָמַר לוֹ, שְׁעֵתָה לֹא יִפְחַד בְּלָל, וְהָיָה לוֹ אִמּוּנָה גְדוֹלָה בְּזֶה. וְהָיוּ יוֹשְׁבִים עוֹד הַחֲכָם וְהַתָּם הֲנִי לְ, וְשָׂאֵל הַחֲכָם אוֹתוֹ: עַל מָה נִפְחַדְתָּ כָּל־כֶּךָ? אָמַר לוֹ: בְּשִׁבִיל הֲנִי לְ, שִׁשְׁלַח אַחֲרֵינוּ. שְׁחַק מִמֶּנּוּ: אֵתָה מֵאֵמִין, שִׁישׁ טִיּוּוֹל? הַשִּׁיב לוֹ: וְאִם־כֵּן מִי הוּא זֶה שִׁשְׁלַח אַחֲרֵינוּ? עָנָה הַחֲכָם וְאָמַר: בּוֹדָאי זֶהוּ אַחִי, שֶׁרָצָה שְׂתִירָאָה עִמּוֹ, וְשַׁלַּח אַחֲרֵי בְּמַרְמָה זֹו. שָׂאֵל אוֹתוֹ הַתָּם: אִם־כֵּן אֵיךְ עָבַר עַל כָּל הַוּוֹאֲרָטֵשׁ (הַשּׁוֹמְרִים) ? הַשִּׁיבוּ: בּוֹדָאי שִׁחַד אוֹתָם, וְהֵם אוֹמְרִים בְּמַרְמָה וְשָׁקֵר, שְׁלֹא רָאוּ אוֹתוֹ בְּלָל.

בְּתוֹךְ כֶּךָ חֹזֵר וּבֹא אֶחָד וְאָמַר כִּנֹּל, שֶׁהִטְיִיּוּל שָׁלַח  
 אַחֲרֵיהֶם. וְהֵתָם לֹא נִזְדַּעְזַע עִתָּהּ, וְלֹא הָיָה לוֹ  
 שׁוּם פֶּחַד כִּלְל מַחֲמַת הַשְּׁמִירָה שֶׁל הַבַּעַל-שָׁם, כִּנֹּל.  
 עָנָה וְאָמַר לְהַחֲכֶם, עִתָּהּ מָה אַתָּה אוֹמֵר? אָמַר: אוֹדִיעַ  
 לָךְ, שִׁישׁ לִי אֶחָ, שֶׁהוּא עִמִּי בְכַעַס, וְעָשָׂה מְרָמָה זֹו  
 כְּדִי לְהַפְחִיד אוֹתִי. וְעַמֵּד וְשִׂאֵל לְאוֹתוֹ שָׁבֵא בְשִׁבְלִים:  
 וּמָה הוּא דְמוֹתוֹ שֶׁל זֶה שֶׁשָּׁלַח אַחֲרֵינוּ? אֵיזָה פָּנִים יֵשׁ  
 לוֹ וְאֵיזָה מְרָאָה יֵשׁ לְשַׁעֲרוֹת שָׁלוֹ וְכוּ' וְכִיּוֹצֵא. הִשִּׁיב  
 לוֹ: כֶּךָ וְכָךְ. עָנָה הַחֲכָם וְאָמַר: רֵאֵה, זֶה הוּא מְרָאָה  
 אֲחִי הַנִּי"ל. אָמַר לוֹ הֵתָם: הֵתִלָּךְ עִמָּם? הִשִּׁיב: הֵן, רַק  
 שֶׁתַּתֵּן עִמִּי אֵיזָה אֲנָשִׁי-חֵיל, שֶׁיְהִיּוּ זֵלֵאנָא (מִשְׁמַר) כְּדִי  
 שְׁלֹא יִצְעֲרוּ אוֹתִי. וְנָתַן לוֹ זֵלֵאנָא.

וְהִלְכוּ הַשְּׁנַיִ חֲכָמִים הַנִּי"ל עִם אוֹתוֹ הָאִישׁ שָׁבֵא  
 בְּשִׁבְלִים, וְחֹזְרוּ הַחֵיל. וְשִׂאֵל אוֹתָם הֵתָם  
 הַמִּינִיסְטֵר: הֵיכֵן הֵם הַחֲכָמִים הַנִּי"ל? הִשִּׁיבוּ, אֵינָם  
 יוֹדְעִים כִּלְל אֵיךְ נַעֲלָמוּ. וְהַנִּי"ל (הֵינּוּ הַטְיִיּוּל) חָטָף  
 אוֹתָם, אֶת הַחֲכָמִים הָאֵלוֹ הַנִּי"ל, וְהֵבִיא אוֹתָם אֶל רֶפֶשׁ  
 וְטִיט, וְשָׁם הָיָה יוֹשֵׁב הַטְיִיּוּל עַל כֶּסֶף בְּתוֹךְ הַרְפֶּשׁ,  
 וְהַשְּׁלִיכוּ אֶת הַחֲכָמִים הַנִּי"ל בְּתוֹךְ הַרְפֶּשׁ. וְהַרְפֶּשׁ הָיָה  
 עַב וְדְבוּק כְּמוֹ דְבֵק מִמָּשׁ, (שְׁקוּרִין קְלִי), וְלֹא הָיוּ יְכוּלִים

לָזוּ עֲצָמָן כָּלֵל בְּתוֹךְ הַרְפֵּשׁ, וְצַעְקוֹ (אלו החכמים לאלו שהיו מִסְפָּרִים אוֹתָם, דְּהִינּוּ הַטִּיּוּוֹל וְאֲנָשָׁיו): רְשָׁעִים, עַל מָה אַתֶּם מִסְפָּרִים אוֹתָנוּ? וְכִי יֵשׁ טִיּוּוֹל בְּעוֹלָם? אַתֶּם, רְשָׁעִים, מִסְפָּרִים אוֹתָנוּ בְּחַנּוּם (פי אלו החכמים הַנ"ל עֲדוֹן לֹא הָאֵימִנוּ, שִׁישׁ טִיּוּוֹל, רַק אָמְרוּ שְׂאֲנָשִׁים רְשָׁעִים מִסְפָּרִים אוֹתָם בְּחַנּוּם). וְהָיוּ מְנַחִים אֵלֶּי הַשְּׁנֵי חַכְמִים בְּתוֹךְ עֵבִי הַרְפֵּשׁ, וְהָיוּ חוֹקְרִים מַה זֹאת: אֵינן זֹאת, רַק שְׂאֲנָשִׁים פּוֹחֲזִים, שֶׁהִינּוּ מִתְקוֹטְטִים עִמָּהֶם אִיזָה פַעַם, וְעַתָּה הֵם מִסְפָּרִים אוֹתָנוּ כָּל־כָּף. וְהָיוּ מִתִּסְפָּרִים שֵׁם בְּעוֹנֵיִם גְּדוֹלִים כַּמָּה שָׁנִים.

**פַּעַם** אַחַת עָבַר הַתֵּם הַמִּינִיסְטָר הַנ"ל לִפְנֵי בֵּית הַבַּעַל־שֵׁם, וְנִזְכָּר בַּחֲבָרוֹ הַחֲכָם, וְנִכְנַס אֶל הַבַּעַל־שֵׁם, וְהִטָּה עֲצָמוֹ אֵלָיו כְּדָרְךְ הַשָּׂרִים, וְשָׂאֵל אוֹתוֹ אִם אֶפְשָׁר שִׁירָאָה אוֹתוֹ (הִינּוּ אֵת הַחֲכָם הַנ"ל) וְאִם יוֹכֵל לְהוֹצִיאֹ מִשָּׁם. וְאָמַר אֶל הַבַּעַל־שֵׁם: הֵאֵתֶם זוֹכְרִים אֵת הַחֲכָם, שֶׁשָּׁלַח הַטִּיּוּוֹל וְנִשְׂאוֹ, וּמֵאוֹתוֹ הַיּוֹם לֹא רָאִיתִיו? הִשִּׁיבּוּ: הֵן. וּבִקֵּשׁ מִמֶּנּוּ, שִׁירָאָה לוֹ מְקוֹמוֹ וְיוֹצִיאֹ מִשָּׁם. וְאָמַר לוֹ הַבַּעַל־שֵׁם: בּוֹדָאִי אֲנִי יְכוֹל לְהִרְאוֹת לְךָ מְקוֹמוֹ וְלְהוֹצִיאֹ, רַק שְׂלֵא יִלְכוּ כִּי אִם אֲנִי וְאַתָּה. וְהִלְכוּ יַחַד.

וְעִשָּׂה הַבַּעַל־שֵׁם מַה שְּׂיַדַּע, וּבָאוּ לְשֵׁם, וּרְאָה, שָׁהֵם  
 מִנְחִים בְּעֵבִי טִיט וּרְפֶשׁ. וּכְשָׂרָאָה הַחֲכָם אֶת  
 הַמִּינִיסְטָר, צָעַק אֵלָיו: אַחִי, רְאֵה, שָׁהֵם מִכִּים וּמְעַנִּים  
 אוֹתִי כָּל־כַּף הַרְשָׁעִים הַלְלוּ בַחֲנָם. גָּעַר בּוֹ הַמִּינִיסְטָר:  
 עֲדִין אַתָּה אוֹחֵז בַּחֲכָמוֹת שְׁלֹךְ וְאִין אַתָּה מֵאֲמִין בְּשׁוֹם  
 דְּבָר, וְלִדְבָרֶיךָ אֵלֹו הֵם אֲנָשִׁים? עֵתָה רְאֵה; הֲלֹא זֶה  
 הוּא הַבַּעַל־שֵׁם, שְׁהֵייתָ בּוֹפֵר בּוֹ, וְהוּא דִּיקָא יָכוֹל  
 לְהוֹצִיאָכֶם (וְהוּא יִרְאָה לְכֶם הָאֲמֵת). וּבִקֵּשׁ הֵתֶם הַמִּינִיסְטָר  
 הַנַּ"ל מִן הַבַּעַל־שֵׁם, שְׂיִוְצִיאֵם וּיִרְאָה לְהֵם, שְׁזֵהוּ טִייוֹוֹל  
 וְאִינֵם אֲנָשִׁים, וְעִשָּׂה הַבַּעַל־שֵׁם מַה שְּׂעִשָּׂה וְנִשְׂאָרוֹ  
 עוֹמְדִים עַל הַיִּבְשָׁה, וְלֹא הָיָה שֵׁם רְפֶשׁ כָּלָל, וְאֵלֹו  
 הַמִּזְיָקִים הַנַּ"ל נַעֲשׂוּ עִפְרָא בְּעֵלְמָא. אִזּוּ רְאֵה הַחֲכָם  
 הַנַּ"ל וְהִכְרַח בְּעַל כְּרַחוּ לְהוֹדוֹת עַל הַכַּל שְׂיִישׁ מִלְּךָ  
 וְכו'.

**על** זֶה הַמַּעֲשֶׂה נֶאֱמָרָה הַתּוֹרָה (לְקוֹפֵי מוֹתֵר, ח"ב, י"ט) הַמְדַבֶּרֶת מַחֲכָמוֹת  
 וְתַמִּימוֹת, שְׂעֵקֶר הַשְּׁלֵמוֹת הוּא רַק תַּמִּימוֹת וּפְשִׁיטוֹת, וְעֵנִין עֲמֶלְק,  
 שְׁהֵיהָ חֲכָם וְכֹפֵר בְּעֵקֶר וְכו' עֵינֵן שֵׁם עַל פְּסוּק (מִשְׁלֵי כ"ד): שְׁבַע" יִפְל" צְדִיק"  
 וְקָם" סוֹפֵי תְבוֹת עֲמֶלְק. כִּי עֵקֶר כָּל הַנְּפִילוֹת הֵם עַל־יְדֵי חֲכָמוֹת וְכו', עֵינֵן  
 שֵׁם. גַּם אֲנִי מִזְרַע עֲמֶלְק אֶף־עַל־פִּי שְׂרָאָה מִפְּלִתוֹ בְּשַׁעָה שְׁבָא שְׁמוּאֵל אֶצֶל  
 שְׂאוּל לְהַרְגוֹ, עֲדִין לֹא הָיָה מֵאֲמִין. כְּמוֹ שְׁנֵאֱמַר (שְׁמוּאֵל א"ט): וְלִךְ אֲנִי  
 מֵעַדְנוֹת וְתִרְגָּם יוֹנְתָן: מִפְּנֵקָא, כִּי עֲדִין לֹא הֵאֱמִין בְּמִפְּלִתוֹ, עַד שְׂרָאָה בְּעֵינָיו

סוף מפלתו, אז: ויאמר: אכן סר מר המנות, כי עד עתה לא האמין. שים עיניך על המעשה, ותבין פלאי פלאות: ואם התפלה אינה פראוי, הוא מנעל בשלשה קצוות, והבן. ועין עוד בסוף הספר בפרוש הרב ותראה דרושים נפלאים.



מעשה י

## מבערגיר ועני

(תקס"ט אחר פורים)

**מעשה,** פעם אחת היה בערגיר (סוחר גדול). והיה עשיר מפלג מאד, והיה לו סחורות רבות מאד וכיצא. והיו הוועקסלען (שמרות) והפריב (מכתבים) שלו הולכין על העולם, והיה לו כל טוב. ולמטה ממנו היה דר עני אחד, שהיה עני גדול מאד, והיה לו כל ההפך מן הבערגיר העשיר. ושניהם היו חשוכי-בנים: לזה לא היה בנים וכן לזה.

**פעם** אחד חלם להבערגיר, שבאו אנשים ועשו חבילות חבילות, דהינו פאקין פאקין. ושאל אותם: מה אתם עושים? והשיבו: לשאת הכל אל העני הנ"ל. וחרה לו מאד מאד על שהם רוצים לשאת כל הונו מביתו אל העני, ולכעם עליהם אי-אפשר, שהם אנשים רבים. והם עשו חבילות חבילות מכל אשר היו לו מכל סחורותיו והונו ורכושו, ונשאו הכל פאשר לכל אל בית העני הנ"ל, ולא השאירו כלום בביתו כי אם דפנות הבית ריקם. וחרה לו מאד מאד,

וְהַקִּיץ וַיֵּרָא וְהִנֵּה חֲלוּם. וְאָף שָׁרְאָה שֶׁהוּא חֲלוּם, וּבְרוּךְ הַשֵּׁם, הַכֹּל אֶצְלוֹ, אֶף-עַל-פִּי-כֵן הָיָה לְבוֹ נֹקְפוֹ מְאֹד. וְחָרָה לוֹ הַדְּבָר מְאֹד מְאֹד עַל דְּבַר הַחֲלוּם, וְלֹא הָיָה יָכוֹל לְצֵאת מִדַּעְתּוֹ דְּבַר הַחֲלוּם הַזֶּה"ל.

וְהָעֲנִי הַזֶּה"ל עִם זִוְגָתוֹ הָיָה רָגִיל גַּם מִקֶּדֶם לְהַשְׁגִּיחַ עֲלֵיהֶם וּלְתַתּ לָהֶם מִסֵּת-יָדוֹ, וְעִבְשׂוּ, אַחֵר הַחֲלוּם, נָתַן עֲלֵיהֶם הַשְׁגָּחָה יוֹתֵר מִקֶּדֶם, אֲדָּ בְּכָל עֵת שֶׁהָיוּ בָּאִים לְבֵיתוֹ, הָעֲנִי אוֹ אִשְׁתּוֹ, הָיוּ מְשִׁתְּנִים פָּנָיו, וְנִבְהַל מִפְּנִיָהֶם מִחֲמַת הַחֲלוּם שֶׁזָּכַר. וְהֵם הָעֲנִי עִם אִשְׁתּוֹ, הָיוּ רָגִילִים לְפָרְקִים אֶצְלוֹ, וְהָיוּ אֶצְלוֹ נִכְנָסִים וְיוֹצְאִים.

**פַּעַם** אַחַת בָּאתָה אֶצְלוֹ אִשְׁתְּ הָעֲנִי הַזֶּה"ל, וְנָתַן לָהּ מָה שֶׁנָּתַן. וְנִשְׁתַּנָּה צוּרְתוֹ וְנִבְהַל וְנִשְׁתּוֹמֵם מְאֹד. שָׁאֲלָה אוֹתוֹ הָעֲנִיָּה הַזֶּה"ל: אֲבִיךָ מְחִילָה מִכְּבוֹדְכֶם. תִּגִּדוּ לִי. מָה זֹאת, שֶׁבְּכָל עֵת אֲשֶׁר אָנוּ בָּאִים אֶצְלָכֶם, מְשִׁתְּנִים פְּנֵיכֶם מְאֹד? סֵפֶר לָהּ כָּל אוֹתוֹ הָעֲנִיָּן, שֶׁחָלַם לוֹ בְּנִ"ל, וּמֵאוֹתוֹ הַיּוֹם לְבוֹ נֹקְפוֹ מְאֹד וְכוּ' בְּנִ"ל, הַשִּׁיבָה לוֹ: הֵאֵם הָיָה הַחֲלוּם בְּאוֹתוֹ הַלֵּילָה פְּלוּנִית שֶׁאָמְרָה לוֹ? הַשִּׁיב לָהּ: הֵן, וּמָה בּוֹזָה? הַשִּׁיבָה לוֹ: בְּאוֹתוֹ הַלֵּילָה חָלַם לִי גַם-כֵּן שֶׁאֲנִי עֹשֶׂרָה

גְדוֹלָה, וּבָאוּ אַנְשִׁים לְתוֹךְ בֵּיתִי וַעֲשׂוּ פֶּאֶקִין פֶּאֶקִין  
 (חבילות חבילות) וּשְׂאֵלֹתַיִם: לְהִיכֵן אֶתֶם נוֹשְׂאִים?  
 הַשִּׁיבוּ: אֵל אוֹתוֹ הָעֵנִי, הִינּוּ לְהַבְעֵרְגִיר הַנַּ"ל,  
 שְׁקָרְאוּהוּ עֲכָשׁוּ עֵנִי. עַל־כֵּן מָה אֶתָּה מְשַׁנֵּיחַ עַל  
 חָלוֹם, הֲלֹא אָף אֲנִי בַּחֲלוּמַי? וְהוּא נִבְהַל וּנְשִׂתוּמִים  
 עֲכָשׁוּ יוֹתֵר וְיוֹתֵר עַל שִׁשְׁמַע עוֹד אֶת חֲלוּמָהּ, שֶׁהַדְּבָר  
 נִרְאָה, שִׁישְׂאוּ עֲשִׂירוֹתוֹ וּרְכוּשׁוֹ אֵצֶל הָעֵנִי, וְדַלּוֹת שֶׁל  
 הָעֵנִי יִשְׂאוּ אֵצֶלוֹ, וּנְבַהֵל מְאֹד מְאֹד.

וַיְהִי הַיּוֹם, וּנְסָעָה אִשְׁתּוֹ הַבְּעֵרְגִיר עִם עֲגָלוֹת־צָב  
 לְמִיָּל, וּלְקַחְהָ עִמָּה רַעוּתֶיהָ, וּלְקַחְהָ גַם אִשְׁתּוֹ  
 הָעֵנִי עִמָּה, וּנְסָעוּ עַל הַטַּיּוֹל. וְהָיָה עִבְרַיִשׁ חֵיל, אֲדוֹן  
 שְׁקוֹרִין יַעֲדֵנִירָאֵל (קצין צבא גבוה), עִם הַחֵיל שָׁלוֹ, וּפְנּוּ  
 אֶל הַצֵּד מִן הַדֶּרֶךְ בְּשִׁבְיָלוֹ. וְעִבְרַיִשׁ הַחֵיל, וַיִּרְאֵ שְׁנוֹסְעִים  
 נָשִׁים, וְצוּהָ שְׁיוֹצִיאֻהוּ אַחַת מִן הַנָּשִׁים שֶׁנִּסְעוּ לְמִיָּל,  
 וְהִלְכוּ וְהוֹצִיאֻהוּ אֶת אִשְׁתּוֹ הָעֵנִי, וְחִטְפוּ אוֹתָהּ בְּתוֹךְ  
 הָעֲגָלוֹת־צָב שֶׁל הַיַּעֲדֵנִירָאֵל וּנְסָעוּ עִמָּה, וּבּוֹדָאֵי אִי  
 אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיבָהּ, כִּי נָסַע לְהֵלֵן. בְּפֶרֶט אִישׁ חֵיל,  
 יַעֲדֵנִירָאֵל עִם חֵילוֹתָיו. וּלְקַחְהָ וּנְסָעָה עִמָּה לְמַדִּינָה שָׁלוֹ,  
 וְהִיא הִיְתָה יִרְאֵת שְׁמַיִם, וְלֹא רָצְתָה לְשִׁמְעַת לּוֹ כָּלֵל,  
 וְהִיְתָה בּוֹכָה מְאֹד, וְהָיוּ מִבְּקָשִׁים וּמִפְתִּימִים אוֹתָהּ, וְהִיא

הַיְתָה יִרְאֵת שָׁמַיִם בְּיוֹתֵר. וְהֵם שָׁבוּ לְבֵיתָם מִן הַטַּיִל,  
וְהָיָה נִלְקָחָה הָעֲנִיָּה הַזֹּאת. וְהָיָה הָעֲנִי מִתְאַבֵּל וּבֹכָה  
וּמִתְמַרְמֵר מְאֹד מְאֹד עַל אִשְׁתּוֹ תָּמִיד.

**פַּעַם** אַחַת עָבַר הַפְּעֵרָגִיר אֶצֶל בַּיִת הָעֲנִי. שָׁמַע  
שֶׁהוּא בֹכָה וּמִתְמַרְמֵר מְאֹד מְאֹד. נִכְנַס  
וְשָׁאֵל: מָה אַתָּה מִתְמַרְמֵר וּבֹכָה כָּל־כֶּךָ? הַשִּׁיבוּ:  
וְכִי לֹא אֲבִיבָה? וּמָה נִשְׁאַר לִי? יֵשׁ שְׁנֵי־שָׂאֵר לָהֶם  
הָעֲשִׁירֹת אוֹ בָּנִים. אֲנִי אֵין לִי כְּלוּם, וְגַם אִשְׁתִּי נִלְקָחָה  
מִמֶּנִּי, וּמָה נִשְׁאַר לִי? וְנִכְמַר לְבוֹ שֶׁל הַפְּעֵרָגִיר עַל  
הָעֲנִי הַזֹּאת, וְנִתְעוֹרְרוּ רַחֲמָיו עָלָיו מְאֹד מְאֹד מְגֹדֵל  
הַמְּרִירוֹת שָׂרָאָה בּוֹ, וְהִלְךְ וַעֲשָׂה דְבַר מְבֹהֵל, וּבְאִמַּת  
הָיָה שֹׁגְעוֹן, וְהִלְךְ וְשָׂאֵל בְּאִיזָה מְדִינָה דֶר הַיַּעֲדֵנִירָאֵל  
הַזֹּאת. וְהִלְךְ וְנָסַע לְשֵׁם, וַעֲשָׂה דְבַר מְבֹהֵל מְאֹד וְהִלְךְ  
לְבֵית הַיַּעֲדֵנִירָאֵל, וְשֵׁם עוֹמְדִים וּוּאֲכִין (מִשְׁמֵרוֹת), וְהוּא,  
מְגֹדֵל הַבְּהֵלָה שְׁלוֹ מְאֹד מְאֹד נִשְׁתוֹמֵם, וְהִלְךְ בְּבִהְלָה  
גְּדוֹלָה, וְלֹא הִשְׁגִּיחַ כְּלָל עַל הַוּוּאֲכִין, וְגַם הַוּוּאֲכִין  
נִבְהָלוּ וְנִשְׁתוֹמְמוּ מְאֹד מִחֲמַת שָׂרָאוּ פְתָאֵם בְּן־אָדָם  
אֶצְלָם מְבֹהֵל מְאֹד, וְנִבְהָלוּ מְאֹד. אִיפֹה בָּא זֶה לְכָאן?  
וּמִחֲמַת הַבְּהֵלָה הַנִּיחֹהוּ כָּל הַוּוּאֲכִין, וְעָבַר עַל כָּל  
הַוּוּאֲכִין, עַד שֶׁנִּכְנַס לְבֵית הַיַּעֲדֵנִירָאֵל, לְמָקוֹם שֶׁהִיְתָה

שזכבת שם, ובא והקיצה ואמר לה: בוא, וראתה אותו ונבהלה. ואמר לה: תקף בוא עמי, והלכה עמו, ועברו גם עתה על כל הוואכין, עד שיצאו.

ואזי תקף נבהל ונזפר מה שעשה דבר כזה, והבין שבודאי תקף יהיה נעשה רעש גדול, וכן הוה, שנעשה שם תקף רעש גדול יצל העדניראל. והלך והטמין עצמו בתוך בור אחד שהיה עם מי גשמים עד שיעבר הרעש, ושהה שם עמה שני ימים בתוך הבור, וראתה האשה הנ"ל גדל המסירת נפש שהיה לו בשבילה והצרות שסובל בשבילה, ונשבעה בה, שכל המזל שיש לה, אפשר יש לה איזה מזל שיהיה לה איזה גדלה והצלחה, שיהיה כל הצלחה שלה לא נמנע מאתו, ואם ירצה לקח לעצמו כל הצלחה וגדלה שלה, והיא תשאר במקום, לא ימנע ממנו כלל. ואיד מוצאים שם עדות? ולקח אותו הבור לעדות. אחר שני ימים יצא עמה משם והלך להלן, והיה הולך ובא עמה להלן להלן, והבין שגם שם באותו המקום מחפשים אחריו. והלך עוד, והחביא עצמו עמה בתוך מקוה, ונזפרה שוב בגדל המסירות נפש והצרה שסובל בשבילה, ונשבעה עוד הפעם כנ"ל, ולקחה את המקוה

לְעֵדוֹת. וְהָיוּ שָׁם גַּם־כֵּן בְּעֶרְךָ שְׁנֵי יָמִים, וַיֵּצְאוּ וְהִלְכוּ  
 לְהֵלֹךְ. וְכֵן הָיָה כַּמָּה פְּעָמִים, שֶׁהַחֲבִיא עֲצָמוּ עִמָּה  
 בְּמִקְוֹמוֹת אַחֲרֵים בַּיּוֹצֵא בְּאֵלוֹ, דְּהֵינּוּ בְּשִׁבְעָה מְקוֹמוֹת  
 שֶׁל מַיִם, וְהֵם בּוֹר וּמְקוּוָה, כַּנִּל, וְאַנְגָּמִים וּמַעְיָן וּגְחָלִים  
 וּגְהָרוֹת וַיָּמִים, וּבְכָל מְקוֹם וּמְקוֹם שֶׁהָיוּ נִחְבָּאִים שָׁם,  
 נִזְכָּרָה בְּמִסְיֹרוֹת נִפְשׁוֹ וְצָרְתוֹ בְּשִׁבְלֵהָ, וְנִשְׁבָּעָה לוֹ,  
 כַּנִּל, וְלָקַחְהָ אוֹתוֹ הַמְּקוֹם לְעֵדוֹת, כַּנִּל, וְהִלְכוּ וּבָאוּ,  
 וְהָיוּ מַחְבִּיאִים עֲצָמָם בְּכָל פֶּעַם בְּמַחְבּוֹאוֹת הַנִּל, עַד  
 שֶׁבָּאוּ עַל הַיָּם. כְּשֶׁבָּאוּ עַל הַיָּם, וְהוּא הָיָה סוֹחֵר גְּדוֹל,  
 וְהָיָה מִפִּיר הַדְּרָכִים עַל הַיָּם, וְחָתַךְ עֲצָמוֹ לְבוֹא  
 לְמַדִּינָתוֹ, עַד שֶׁעָבַר וּבָא לְבֵיתוֹ עִם אִשְׁתּוֹ הָעֵנִי הַנִּל,  
 וְהִשִּׁיבָהּ לְהָעֵנִי, וְהָיָה שִׁמְחָה גְּדוֹלָה שָׁם.

וְהַבְּעֵרְגִיר הַנִּל, בְּשִׁכְרָה שֶׁעָשָׂה דָּבָר כֹּזֵה וְגַם עָמַד  
 בְּנִסְיוֹן עִמָּה, נִפְקַד וְנוֹלָד לוֹ בְּאוֹתָהּ  
 שְׁנָה בֵּן זָכָר. וְהָיָה גַם הִיא, אִשְׁתּוֹ הָעֵנִי הַנִּל, בְּשִׁכְרָה  
 שֶׁעָמְדָה בְּנִסְיוֹן כֹּזֵה עִם הַיְעַדְנִירָאֵל וְגַם עִמּוֹ זָכָתָהּ  
 גַּם־כֵּן וַיִּלְדָּה נִקְבָּה, וְהָיְתָה יַפֶּת תֹּאֵר מְאֹד מְאֹד, שֶׁלֹּא  
 הָיָה יָפִי שֶׁל מִיִּן אָדָם כָּלֵל, כִּי בֵּין בְּנֵי־אָדָם לֹא נִמְצָא  
 יָפִי כֹזֵה, וְהָיוּ הָעוֹלָם אוֹמְרִים: הַלּוֹאֵי שֶׁתִּתְגַּדֵּל (כִּי  
 חֲדוּשׁ נִפְלָא כֹזֵה קָשָׁה שִׁיתְגַּדֵּל), כִּי הָיָה יָפִיָּהּ וְתִפְאֲרָתָהּ

מפּלַג מְאֹד מְאֹד, שְׁלֹא נִרְאָה כְּזֹאת בְּעוֹלָם כָּלָל, וְהָיוּ  
הָעוֹלָם בָּאִים וְנִכְנָסִים לְרֵאוֹתָהּ, וְהָיוּ מִשְׁתוֹמְמִים מְאֹד  
עַל גְּדֹל יָפִיָּה הַמִּפְלָג מְאֹד מְאֹד, וְהָיוּ גוֹתְנִים לָהּ  
מִתְנוּת מִתְנוּת מִחֲמַת חֶפֶה. וְהָיוּ גוֹתְנִים מִתְנוּת, עַד  
שְׁנַת־עֶשֶׂר הָעֵנִי. וְהַבְּעֵרְגִיר הֵנ"ל נִפְּל בְּדַעְתּוֹ, שִׁישְׁתַּדְּדָהּ  
עִם הָעֵנִי הֵנ"ל מִגְּדֹל יָפִיָּה, שֶׁהָיָה חֲדוּשׁ בְּזֶה, וַיֹּאמֶר  
בְּלִבּוֹ: אֲפֹשֶׁר עַל זֶה מִרְאָה הַחֲלוּם, שְׁנוּשְׂאֵין שְׁלוֹ  
לְהָעֵנִי וּמֵהָעֵנִי נוֹשְׂאֵין אֶצְלוֹ, דְּהֵינּוּ שִׁישְׁתַּדְּכוּ יַחַד  
וַיִּתְעַרְכוּ יַחַד עַל יְדֵי הַשְׂדוּדָהּ.

**פַּעַם** אַחַת. בְּאֵתָהּ אִשְׁתַּ הָעֵנִי אֶצְלוֹ, וַאֲמַר לָהּ  
דַּעְתּוֹ, שֶׁרְצוֹנּוֹ לְהִשְׁתַּדְּדַת עִמָּהּ, וַאֲפֹשֶׁר בְּזֶה  
יִתְקַיֵּם הַחֲלוּם, כִּנְ"ל. הַשִּׁיבָה לּוֹ: גַּם אֲנִי חֲשַׁבְתִּי זֹאת  
בְּדַעְתִּי, אֲךָ לֹא הָיָה לִי הָעֵזָה לְדַבֵּר מִזֶּה, שְׂאֲנִי  
אֶשְׁתַּדְּדַת עִמָּכֶם. אֲךָ אִם אַתֶּם רוֹצִים בְּיֻדָּאֵי אֲנִי מוֹכֵן,  
וְלֹא אֶמְנַע מִכֶּם, כִּי כִּבְר נִשְׁבַּעְתִּי, שְׁכָּל טוֹבִי וְהַצְלַחְתִּי  
לֹא יִמְנַע מִכֶּם.

וְהַיְבֵן וְהַפֶּת הֵנ"ל לְמַדּוֹ שְׁנִיָּהֶם בְּחֻדְרָא אֶחָד לְשׁוֹנוֹת  
וּכְיֻצָּא בְּדַרְכָּם. וְהַפֶּת הֵנ"ל, הָיוּ הוֹלְכִים וּבָאִים  
לְרֵאוֹתָהּ מִגְּדֹל הַחֲדוּשׁ, כִּנְ"ל, וְנִתְּנוּ מִתְנוּת, עַד  
שְׁנַת־עֶשֶׂר הָעֵנִי, וְהָיוּ בָּאִים שָׂרִים לְרֵאוֹתָהּ וְהוֹטְבָהּ

בְּעֵינֵיהֶם מְאֹד. וְהָיָה יָפִיָּה חֲדוּשׁ גְּדוֹל בֵּינֵיהֶם, כִּי לֹא  
 הָיָה יָפִי שֶׁל אֲנוּשֵׁי כָּלֵל, וּמִגְדֹּל הַפְּלָגַת יָפִיָּה בָּא עַל  
 דַּעַת הַשָּׂרִים לְהִשְׁתַּדֵּד עִם הָעֲנִי הַזֶּה, וְיִשֶׁר, שֶׁהָיָה לוֹ  
 בֶּן, חֹשֶׁק לְהִתְחַתֵּן עִמָּה, אֲדָּ אֵין נָאָה לָהֶם לְהִתְחַתֵּן  
 עִם בָּזָה, עַל־כֵּן הִכְרַחוּ לְרֵאוֹת לְהִשְׁתַּדֵּל לְגַדֵּל אֶת  
 הָאִישׁ הַזֶּה, וְהִשְׁתַּדְּלוּ שִׁיעֵבֵד אֶצֶל הַקִּיסָר. וְנַעֲשֶׂה  
 מִתְחִלָּה פְּרֹאפִּירְמִשִּׁיק (קִצִּין) וְאַחֲרֵיכֵן לְמַעְלָה לְמַעְלָה,  
 כִּי הִשְׁתַּדְּלוּ לְהַגְבִּיחוּ בְּמַהֲרָה, עַד שֶׁהִלְךְ מֵהָר מִמַּעְלָה  
 לְמַעְלָה, עַד שֶׁנַּעֲשֶׂה יַעֲדֵנִירָאֵל וְהָיוּ חֲפָצִים הַשָּׂרִים  
 לְהִשְׁתַּדֵּד עִמּוֹ. אֲדָּ הָיוּ רַבִּים קוֹפְצִים עַל זֶה, כִּי כַּמָּה  
 שָׂרִים בָּאוּ עַל זֶה וְעִסְקוּ בָּזָה לְהַגְבִּיחוּ, וְגַם כִּי לֹא הָיָה  
 אֶפְשָׁר לוֹ לְהִתְחַתֵּן מִחַמַּת הַבְּעֵרְגִיר, שֶׁכָּבֵר הָיוּ  
 מְדַבְּרִים לְהִשְׁתַּדֵּד עִמּוֹ.

וְהָעֲנִי הַזֶּה, שֶׁנַּעֲשֶׂה יַעֲדֵנִירָאֵל, הָיָה מְצַלִּיחַ יוֹתֵר  
 וְיוֹתֵר, וְהָיָה שׁוֹלֵחַ אוֹתוֹ הַקִּיסָר לְהַמְלִיחָמָה,  
 וְהַצְּלִיחַ מְאֹד בְּכָל פַּעַם. וְנִשָּׂא אוֹתוֹ עוֹד יוֹתֵר לְמַעְלָה  
 לְמַעְלָה, וְהָיָה הוֹלֵךְ וּמְצַלִּיחַ מְאֹד, עַד אֲשֶׁר נִסְתַּלַּק  
 שֵׁם הַקִּיסָר, וְנִתְיַעֲצוּ כָּל בְּנֵי הַמְּדִינָה לַעֲשׂוֹת אוֹתוֹ  
 לְקִיסָר, וְנִתְקַבְּצוּ כָּל הַשָּׂרִים וְהַסְּכִימוּ בָּלָם, שֶׁהוּא יְהִיָּה  
 קִיסָר. וְנַעֲשֶׂה קִיסָר (הֵינּוּ הָעֲנִי הַזֶּ"ל נַעֲשֶׂה קִיסָר), וְהָיָה



לוחם מלחמות, והיה מצליח מאד. וכבש מדינות, והיה לוחם ומצליח וכבש והולך, עד ששאר המדינות נתיעצו למסר תחת ידו ברצון טוב, כי ראו הצלחתו הגדולה, שכל היפי של העולם וכל המזל של העולם אצלו, על-כן נתקבצו כל המלכים והספימו, שהוא יהיה קיסר על כל העולם, ונתנו לו כתב באותיות של זהב.

והקיסר הזה מאן עתה להשתדך עם הבערגר, כי אין נאה לקיסר להשתדך עם בערגר; ואשתו הקיסרית היא לא וזה מן הבערגר כלל. וירא הקיסר, שאי אפשר לו לעשות שדוך אחר נגד הבערגר הנ"ל, בפרט כי אשתו מחזקת עמו מאד מאד, על-כן חשב מחשבות על הבערגר הנ"ל, ובתחלה ראה לחסרו, והשתדל בתחבולות, פאלו אין הדבר ממנו לגרם לו הפסד, והקיסר בודאי יכול לעשות כזאת. והיו מפסידים ומחסרים אותו, עד שנתדלדל ונעשה עני גמור, והיא, הקיסרית היתה מחזקת עמו תמיד. אחר-כך ראה הקיסר שכל זמן שזה הבן קים, הינו בן הבערגר הנ"ל, אי אפשר לו לעשות שדוך אחר, והשתדל להעביר את אותו הבחור של

הַפְּעֲרָגִיר. וְחָשַׁב מַחְשְׁבוֹת לְהַעֲבִירוֹ, וְגִלְגַּל עָלָיו  
עֲלִילוֹת, וְהוֹשִׁיב עָלָיו שׁוֹפְטִים, וְהַשׁוֹפְטִים הִבִּינוּ,  
שֶׁרָצוֹן הַקִּיסָר לְהַעֲבִירוֹ מִן הָעוֹלָם, וְשָׁפְטוּ לְהַנִּיחוֹ בְּשֵׁק  
וּלְהַשְׁלִיכוֹ לַיָּם.

וְהַקִּיסָרִית, הִיָּה לְבָה דְּוָה מְאֹד עַל זֶה, אֲךָ גַּם  
הַקִּיסָרִית, אִי־אֶפְשֶׁר לָהּ לַעֲשׂוֹת בְּנֶגֶד  
הַקִּיסָר. מָה עָשְׂתָה. הִלְכָה אֶל הַמְּמַנִּים שֶׁהָיוּ מְמַנִּים  
לְהַשְׁלִיכוֹ לַיָּם, וּבָאתָה אֶצְלָם, וּנְפֹלָה לִפְנֵי רַגְלָם,  
וְהִתְחַנְּנָה מֵהֶם מְאֹד, שִׁיעֲשׂוּ לְמַעַנָּה לְהַנִּיחוֹ, כִּי לָמָּה  
הוּא חַיִּב מִיָּתָה? וּבִקְשָׁה מֵהֶם מְאֹד, שִׁיקְחוּ שְׂכָוֵי אַחֵר  
מִחַיִּב מִיָּתָה לְהַשְׁלִיכוֹ לַיָּם וַיַּנִּיחוּ אוֹתוֹ הַבַּחֲוֹר הַנַּ"ל.  
וּפְעָלָה בְּקִשְׁתָּהּ אֶצְלָם, וְנִשְׁפָּעוּ לָהּ שִׁנִּיחוּהוּ. וְכֵן עָשׂוּ,  
וְלָקְחוּ אִישׁ אַחֵר וְהַשְׁלִיכוּהוּ לַיָּם, וְאוֹתוֹ הַנִּיחוּ, וְאָמְרוּ  
לוֹ: לָךְ לָךְ, וְהַלֵּךְ לוֹ. וְהַבַּחֲוֹר הַזֶּה כָּבֵד הִיָּה בְּרִדְעָתָה,  
וְהַלֵּךְ לוֹ.

וְקִדְרָם לָזֶה הִלְכָה הַקִּיסָרִית הַנַּ"ל וְקִרְאָה לְבַתָּה הַנַּ"ל  
וְאָמְרָה לָהּ: בְּתִי, תִדְעִי שְׂוָה הֵבֵן שֶׁל הַפְּעֲרָגִיר  
הוּא הַחֲתָן שֶׁלָּךְ. וְסִפְרָה לָהּ כָּל אוֹתוֹ הַמַּעֲשָׂה שֶׁעָבַר  
עָלֶיהָ, כַּנַּ"ל, וְאִיךָ הַפְּעֲרָגִיר מָסַר נַפְשׁוֹ בְּשִׁבְלִי (כַּנַּ"ל),  
וְהָיָה עִמִּי בְּשִׁבְעָה מְקוֹמוֹת הַנַּ"ל וְנִשְׁפָּעְתִּי לוֹ בַּה',

שָׁפַל טוֹבֵי לֹא יִמְנַע מִמֶּנּוּ וְלִקְחָתִי אוֹתָן הַשְּׁבָעָה  
 מְקוֹמוֹת לְעֵדוּת, שָׁהֵם: בּוֹר וּמְקוּהָ וְכוּ', כַּנְּ"ל. בְּכֵן  
 עָתָה, הִנֵּה אֶתָּה הִיא כָּל טוֹבֵתִי וּמִזְלִי וְהִצַּלְחָתִי,  
 וּבִדְאִי אֶתָּה שָׁלוֹ, וּבְנֵו הַנְּ"ל הוּא הַחֲתָן שְׁלֹךְ. וְאֵבִיד  
 מִחֲמַת גַּסוֹתוֹ רוֹצָה לְהַרְגוֹ חָנָם. וּכְבָר הַשְׁתַּדְּלָתִי  
 לְהַצִּילוֹ וּפְעַלְתִּי שְׁיִנְיָחוּהוּ, כַּנְּ"ל, עַל־כֵּן תִּדְעֵי, שֶׁהוּא  
 הַחֲתָן שְׁלֹךְ (הֵינּוּ בֵן הַבְּעֵרְגִיר הַנְּ"ל), וְאֵל תִּתְרַצֵּי עִם אֲחֵר  
 בְּעוֹלָם כָּלֵל.

וְנִתְקַבְּלוּ דְבָרֵי אִמָּה בְּעֵינֶיהָ, כִּי גַם הִיא הִיָּתָה  
 יִרְאֵת־שָׁמַיִם, וְהַשִּׁיבָה, שְׁבִדְאִי תִקְנִים כָּךְ.  
 וְהִלְכָה הַבֵּת הַזֹּאת וְשָׁלְחָה כְּתָב אֶל בֶּן הַבְּעֵרְגִיר הַנְּ"ל,  
 אֶל הַתְּפִיסָה שֶׁהִיא מְחֻזָּקֶת עֲצָמָה בּוֹ, וְהוּא הַחֲתָן  
 שְׁלָה. וְשָׁלְחָה לוֹ כְּמוֹ חֲתִיכֶת לְאַנְד־קָאָרְט (מִפָּה),  
 וְצִירָה בּוֹ כָּל הַמְּקוֹמוֹת שֶׁהַחֲבִיָּאָה אִמָּה עִם אָבִיו,  
 כַּנְּ"ל, שָׁהֵם הַשְּׁבָעָה עֵדוּת: בּוֹר וּמְקוּהָ וְכוּ', כַּנְּ"ל,  
 שְׁצִירָה בּוֹ כְּמוֹ בּוֹר וּמְקוּהָ וְכוּ'. וְהִזְהִירָה אוֹתוֹ מְאֹד  
 מְאֹד, שְׁיִשְׁמֹר הַכְּתָב הַזֶּה מְאֹד מְאֹד, וְחֲתָמָה עֲצָמָה  
 לְמַטָּה.

אַחֲר־כֵּן הָיָה כַּנְּ"ל, שְׁלָקְחוּ הַמְּמַנִּים אִישׁ אֲחֵר,  
 וְאוֹתוֹ הִנְיָחוּ, וְהִלְךְ לוֹ. וַיִּלְךְ וַיַּעֲבֹר, עַד

שָׁבָא אֶל הַיָּם, וַיֵּשֶׁב בַּסְּפִינָה וְעָבַר בַּיָּם. וּבָא רוּחַ  
 סְעָרָה גְדוֹלָה וַנָּשָׂא הַסְּפִינָה אֶל סֶפֶר אֶחָד, שֶׁהָיָה שֵׁם  
 מִדְּבָר. וּמִגְדָּל הַסְּעָרָה, (שְׁקוֹרִין אוּמְפִיט), נִשְׁבְּרָה הַסְּפִינָה,  
 אֶךְ הָאֲנָשִׁים שָׁבָה נִצְלוּ וַיֵּצְאוּ עַל הַיַּבְשָׁה.

וַשֵּׁם הָיָה מִדְּבָר, וַיִּלְכוּ לְנַפְשָׁם כֹּל אֶחָד וְאֶחָד לְבַקֵּשׁ  
 לוֹ אֶכֶל לְנַפְשׁוֹ, כִּי בְּאוֹתוֹ הַמָּקוֹם לֹא הָיוּ  
 רִגְלִים הַסְּפִינּוֹת לָבוֹא לְשֵׁם, כִּי הָיָה מִדְּבָר, וְעַל־כֵּן לֹא  
 הָיוּ מִצְפִּים שֵׁם עַל אֵיזָה סְפִינָה לָשׁוּב לְמִקְוָמָם. וְהִלְכוּ  
 שָׁם בַּמִּדְבָּר לְבַקֵּשׁ אֶכֶל, וְנִתְפָּזְרוּ הֵנָּה וְהֵנָּה כֹּל אֶחָד  
 וְאֶחָד.

וְהִלְךְ הַבַּחּוּר הַנַּ"ל בַּמִּדְבָּר, וְהָיָה הוֹלֵךְ וְהוֹלֵךְ, עַד  
 שֶׁנִּתְרַחַק מִן הַסֶּפֶר; וְרָצָה לָשׁוּב, וְלֹא יָכוֹל;  
 וְכֹל מֵה שֶׁרָצָה לָשׁוּב, נִתְרַחַק יוֹתֵר וְיוֹתֵר, עַד שֶׁרָאָה  
 שָׂאִי אֶפְשָׁר לוֹ לָשׁוּב, וַיֵּלֶךְ בְּאִשֶּׁר יֵלֶךְ. וְהִלְךְ שֵׁם  
 בַּמִּדְבָּר, וְהָיָה בִּידוֹ קֶשֶׁת שֶׁהָיָה מְצִיל עֲצָמוֹ נֶגֶד הַחַיּוֹת  
 רְעוּת שֶׁבַּמִּדְבָּר, וּמִצָּא שֵׁם אֵיזָה דְּבָרִים לֶאֱכֹל. וְהָיָה  
 הוֹלֵךְ וְהוֹלֵךְ, עַד אֲשֶׁר יֵצֵא מִן הַמִּדְבָּר וּבָא אֶל מָקוֹם  
 (יָשׁוּב), שֶׁהָיָה שֵׁם מָקוֹם פְּנוּי, וְהָיָה שֵׁם מִים וְאֵילָנוֹת  
 סְבִיב סְבִיב שֶׁל פְּרוֹת, וְהָיָה אוֹכֵל מִן הַפְּרוֹת וְשִׁתָּה מִן  
 הַמִּים.

וְנִתְיָשֵׁב בְּדַעְתּוֹ לְיֹשֵׁב שֵׁם מִסְפָּר יְמֵי חַיָּו, כִּי בְּלֹא  
 זֶה קָשָׁה לוֹ לָשׁוּב אֶל הַיְשׁוּב, וּמִי יוֹדֵעַ אִם  
 יֵגִיעַ עוֹד לְמָקוֹם כְּזֶה, אִם יֵנִיחַ הַמָּקוֹם הַזֶּה וַיֵּלֶךְ לוֹ?  
 עַל־כֵּן הָיָה בְּדַעְתּוֹ לְיֹשֵׁב שֵׁם וְלַחַיּוֹת שֵׁם יְמֵי חַיָּו,  
 מֵאַחַר שֶׁטּוֹב לוֹ שֵׁם, שֶׁהָיָה לוֹ הַפְּרוֹת לְאֹכַל וְהַמַּיִם  
 לְשִׁתּוֹת. וְלַפְעָמַיִם הָיָה יוֹצֵא וְרוֹכֵב בְּקִשְׁתּוֹ אֲרֻנְכַת אוֹ  
 צָבִי, וְהָיָה לוֹ בְּשָׂר לְאֹכַל. גַּם הָיָה צָד לְעֻצְמוֹ דָּגִים, כִּי  
 הָיָה שֵׁם דָּגִים טוֹכִים מְאֹד בְּתוֹךְ הַמַּיִם, וַיִּיטֵב בְּעֵינָיו  
 לְבַלּוֹת שֵׁם יְמֵי חַיָּו.

וְהַקִּיסָר הַנ"ל, אַחַר שֶׁנַּעֲשֶׂה הַמְשָׁפֵט בְּכֵן הַבְּעֶרְגֵיר  
 הַנ"ל וְעַתָּה נִפְטָר מִמֶּנּוּ, (כִּי הַקִּיסָר סָבַר,  
 שֶׁכִּבְר נְתַקֵּים בּוֹ הַמְשָׁפֵט בְּאֵמַת בְּכֵן הַבְּעֶרְגֵיר הַנ"ל, וְשׁוֹב אֵינְנוּ  
 בְּעוֹלָם) כָּעַת יוֹכַל לְהַשְׁתַּדֵּף עִם בְּתוֹ הַנ"ל, וְהַתְּחִילוּ  
 לְדַבֵּר לָהּ שְׂדוּכִים עִם מְלָךְ פְּלוֹנִי וְעִם מְלָךְ פְּלוֹנִי  
 וְכִיּוֹצֵא. וְעֲשֶׂה לָהּ חֵצֵר כְּרָאוּי, וַיִּשְׁבָּה שֵׁם. וְלִקְחָהּ  
 לְעֻצְמָהּ בְּנוֹת שָׂרִים לְהִיּוֹת לָהּ לְרַעוּתֶיהָ, וַיִּשְׁבָּה שֵׁם.  
 וְהִתְּהַ מְגֻנְגַת בְּכָל־יִשְׂרָאֵל וְכִיּוֹצֵא בְּדַרְכָּם, וְכָל מֶה שֶׁהָיוּ  
 מְדַבְּרִים לָהּ שְׂדוּכִים, הִתְּהַ מְשִׁיבָה, שְׂאִין רְצוֹנָה  
 בְּדַבְּרִים, דִּהְיֵנוּ לְדַבֵּר הַשְּׂדוּף, רַק שְׂיִכּוֹא הַמְשָׁדֵף  
 בְּעֻצְמוֹ. וְהִיא הִתְּהַ בְּקִיָּאָה מְאֹד בְּחַכְמַת הַשִּׁיר,

וְעִשְׂתָּהּ בְּאֲמָנוֹת מָקוֹם שְׂיבּוֹא הַמְּשַׁדֵּךְ עַל אוֹתוֹ  
הַמָּקוֹם וַיַּעֲמֵד בְּנִגְדָהּ, וַיְדַבֵּר דְּבָרֵי שִׁיר, הִינּוּ שִׁיר שֶׁל  
חֶשֶׁק, בְּדֶרֶךְ שְׁמִדְבַר הַחֲשׂוֹק לַחֲשׂוֹקְתוֹ דְּבָרֵי חֶבֶה.

וְהָיוּ בָּאִים מְלָכִים לְהִשְׁתַּדֵּךְ, וְעָלוּ עַל אוֹתוֹ הַמָּקוֹם,  
וְהָיוּ מְדַבְּרִים כָּל אֶחָד וְאֶחָד שִׁיר שְׁלוֹ. וְלִקְצָתָם  
שָׁלַחַה תְּשׁוּבָה עַל יְדֵי רַעוּתֶיהָ גַם־כֵּן בְּדֶרֶךְ שִׁיר וְחֶבֶה,  
וְלִקְצָת, שֶׁנֶּרְאוּ לָהּ יוֹתֵר, הַשִּׁיבָה בְּעֶצְמָהּ וְהַרְימָה קוֹלָהּ  
בְּשִׁיר וְהַשִּׁיבָה לוֹ גַם־כֵּן דְּבָרֵי חֶבֶה, וְלִקְצָת, שֶׁנֶּרְאוּ לָהּ  
עוֹד יוֹתֵר, הִיְתָה מְרֹאָה עֶצְמָהּ פָּנִים אֶל פָּנִים, וְהִיְתָה  
מְרֹאָה אֶת פָּנֶיהָ, וְהַשִּׁיבָה לוֹ דְּבָרֵי שִׁיר וְחֶבֶה, וְלִכְלָם  
סִימָה בְּסוּף. אֲבָל לֹא עָבְרוּ עָלֶיךָ הַמִּיּוֹמוֹת וְלֹא הָיָה מִי  
שֶׁמְבִין בְּוַנְתָּהּ. וְכִשְׁהִיְתָה מְרֹאָה פָּנֶיהָ, הָיוּ נוֹפְלִים מִגִּדְּל  
יְפִיָּהּ, וְהָיוּ קָצַת נִשְׁאָרִים חֲלָשׁוֹת, וְקָצַת נִשְׁתַּגְּעוּ מִחֲמַת  
חוֹלֵת אֶהְבָּה, מִגִּדְּל יְפִיָּה שֶׁהָיָה מִפְּלֶג מְאֹד מְאֹד, וְאַף־  
עַל־פִּי־כֵן, אַף־עַל־פִּי שֶׁנִּשְׁתַּגְּעוּ וְנִשְׁאָרוּ חֲלָשׁוֹת, עִם־  
כָּל־זֹאת הָיוּ בָּאִים מְלָכִים לְהִשְׁתַּדֵּךְ עִמָּהּ, וְלִכְלָם  
הַשִּׁיבָה כֵּן־ל.

וְהַבֵּן הַנַּ"ל (הִינּוּ בֶן הַפְּעֻרָנִי הַנַּ"ל) יָשָׁב שָׁם בְּאוֹתוֹ  
מָקוֹם הַנַּ"ל וְעָשָׂה לְעֶצְמוֹ שָׁם מָקוֹם לִישֵׁב בּוֹ,  
וְהָיָה יוֹשֵׁב שָׁם. וְגַם הוּא הָיָה יָכוֹל לְנַגֵּן וַיִּזְדַּע חֲכָמַת

השיר, והיה בוחר לו עצים, שראויים לעשות מהם כלי-שיר, ועשה לעצמו כלי-שיר. ומהגידין של החיות עשה לו נימין, (שקורין סטרינים), והיה מנגן ומשורר לעצמו. והיה לוקח הפתב שהיה לו, ששלחה לו הבת הקיסר הנ"ל, והיה משורר ומנגן ונזכר כל המאדעות שהיו לו, ואיך אביו היה בערגר וכו', ועתה נשלח לכאן. והלך ולקח הפתב הנ"ל ועשה לו סימן באילן אחד, ועשה שם מקום, וטמן שם הפתב הנ"ל, וישב שם איזה זמן.

**פעם** אחד היה ריח סערה גדולה ושבר כל האילנות, שהיו עומדים שם, ולא היה יכול להכיר האילן, שטמן שם הפתב, כי בעוד שהיו עומדים, היה לו סימן להכיר, ועכשו שנפלו, נתערב האילן בין האילנות, שהיו שם הרבה מאד, ולא היה יכול להכיר האילן; וזה אי אפשר לבקע כל האילנות לחפש הפתב, כי היו רבים מאד. והיה בוכה ומצטער על זה מאד מאד, וראה, שאם ישב כאן, בודאי ישתגע מגדל הצער, שהיה קשה עליו מאד. ונתישב, שמכרח לילך להלן, ויעבר עליו מה, כי בלא זאת הוא מסכן מאד מגדל הצער, כנ"ל. ולקח לו בשר ופרות בתוך שקו, וילך

בְּאֲשֶׁר יֵלֶךְ. וְעָשָׂה לְעַצְמוֹ סִימָנִים בְּאוֹתוֹ הַמְּקוֹם שְׂפִיץֵא  
מִשָּׁם.

וְהָיָה הוֹלֵךְ, עַד שָׁבָא אֶל יִשׁוּב. וְשָׂאֵל: אֵיזָה מְדִינָה  
הִיא זֹאת? הֵשִׁיבוּ לוֹ. וְשָׂאֵל אִם נִשְׁמַע כָּאֵן  
מֵאוֹתוֹ הַקִּיסָר הַגִּזְלִי; הֵשִׁיבוּ לוֹ: הֵן. וְשָׂאֵל אִם נִשְׁמַע  
כָּאֵן מִבֵּיתוֹ הַיְּפֹת־תַּאֲרִ; הֵשִׁיבוּ לוֹ: הֵן, אֲךָ שְׂאִי־אֶפְשָׁר  
לְהִשְׁתַּדֵּךְ עִמָּה כִּנְ"ל. וְנִתְיַשֵּׁב בְּדַעְתּוֹ: מֵאַחַר שְׂאִי־  
אֶפְשָׁר לוֹ לָבוֹא לְשָׁם, וְהֵלֶךְ אֶל הַמֶּלֶךְ שֶׁל אוֹתוֹ  
הַמְּדִינָה וְסִפֵּר לוֹ כֹּל לְבוֹ, וְשֶׁהוּא הֶחְתָּן שְׁלָהּ, וּבִשְׁבִילֹ  
אֵינָה רוֹצֵה לְהִשְׁתַּדֵּךְ עִם אַחֵר. וּמֵאַחַר שְׂאִי־אֶפְשָׁר לוֹ  
לָבוֹא לְשָׁם, בְּכֵן הוּא מוֹסֵר לוֹ כֹּל הַסִּימָנִים שְׂפִידוֹ,  
דְּהֵינּוּ הַשְּׂבָעָה מִימּוֹת הַגִּזְלִי, וְשֵׁאוֹתוֹ הַמֶּלֶךְ יֵלֶךְ לְשָׁם  
וְיִשְׁתַּדֵּךְ עִמָּהּ, וְלוֹ יִתֵּן מְעוֹת בְּעַד זֶה. וְהִכִּיר הַמֶּלֶךְ,  
שֶׁדִּבְרָיו בְּנִים, כִּי אִי־אֶפְשָׁר לְכַדּוֹת זֹאת מִן הַלֵּב,  
וְהוֹטֵב הַדְּבָר בְּעֵינָיו.

אֲךָ נִתְיַשֵּׁב: אִם יָבִיא אוֹתָהּ לְכָאֵן, וְאוֹתוֹ הַבְּחוֹר יִהְיֶה  
פֶּה אֵין הַדְּבָר טוֹב לְפָנָיו, וְלִהְרָגוֹ קָשָׁה בְּעֵינָיו, כִּי  
מִדּוּעַ יִהְרַג עַל הַטּוֹבָה שֶׁעָשָׂה לוֹ? בְּכֵן נִתְיַשֵּׁב לְשִׁלְחוֹ  
לְמַרְחֹק מֵאֲתוֹם פְּרִסְאוֹת, וְחָרָה הַדְּבָר מְאֹד בְּעֵינֵי הַבֵּן  
הַגִּזְלִי עַל אֲשֶׁר הוּא מְשִׁלְחוֹ בְּעַד טּוֹבָה כּוֹז שֶׁעָשָׂה לוֹ,



וְהַלֵּךְ שָׁם אֶל מֶלֶךְ אַחֵר גַּם־כֵּן, וְסַפֵּר לוֹ גַם־כֵּן כַּנִּל, וּמִסֵּר לוֹ כָּל הַסִּמְנִים, וְלִהְשֵׁנִי הוֹסִיף סִמְנֵי יוֹתֵר, וְצוּהָ עָלָיו וּזְרוּזוּ, שְׂיִסַּע תִּכְרָף, אִוְלֵי יוּכַל לְהַקְדִּים אֶת חֲבֵרוֹ, וְגַם אֶפְלוּ אִם לֹא יִקְדִּימוּ, יֵשׁ לוֹ סִמְנֵי יוֹתֵר מִחֲבֵרוֹ.

וְהִשְׁנִי נִתְיָשֵׁב גַם־כֵּן כַּנִּל כְּמוֹ הָרֵאשׁוֹן, וְשִׁלַּח גַם־כֵּן אֶת אוֹתוֹ הֵבֵן לְמִרְחוֹק מֵאֲתִים פְּרָסָאוֹת. וְחָרָה לוֹ גַם־כֵּן מְאֹד, וַיִּלְךְ אֶל הַשְּׁלִישִׁי, וְלִהְשֵׁלִישִׁי מִסֵּר עוֹד סִמְנִים מִבְּהָקִים בְּיוֹתֵר. וַיִּלְךְ וַיִּסַּע תִּכְרָף הַמֶּלֶךְ הָרֵאשׁוֹן הַנִּל וּבָא לְשָׁם, לְמָקוֹם בֵּת הַקִּיסָר הַנִּל, וַעֲשֶׂה לוֹ שִׁיר, וְנַעֲזַן בְּתוֹךְ הַשִּׁיר עַל־פִּי הַחֲכָמָה זֹכֵר אֹתָן הַמְּקוֹמוֹת, דִּהְיִינוּ הַשְּׁבַעָה עֲדִים הַנִּל, אֵךְ עַל־פִּי הַשִּׁיר נִזְדַּמְּן לוֹ, שְׁלֹא סִדְרָם כְּסִדְרָא אֶת הַמְּקוֹמוֹת הַנִּל, כִּי כֵן הִגִּיעַ לוֹ עַל־פִּי חֲכַמַת הַשִּׁיר. וּבָא לְשָׁם עַל הַמָּקוֹם הַנִּל, וְהִגִּיד הַשִּׁיר. כִּשְׁמַע בֵּת הַקִּיסָר הַמְּקוֹמוֹת הַנִּל, נִפְלָא בְּעֵינֶיהָ, וְנִרְאָהָ לָהּ שְׁמִכְרַח שְׁזָהוּ בֵּן גִּילָהָ, רַק הָיָה קָשָׁה בְּעֵינֶיהָ עַל שְׁלֹא סִדְרָם כְּסִדְרָא, אֵךְ אַף־עַל־פִּי־כֵן חֲשָׁבָה בְּדַעְתָּהּ, אִוְלֵי מִחֲמַת חֲכַמַת מִשְׁקַל הַשִּׁיר בָּא לוֹ זֶה הַסִּדְרָא, וְנִסְכַּם בְּלִבָּהּ, שְׁזָהּ הוּא, וְכִתְבָּהּ לוֹ, שֶׁהִיא מְשַׁדְכַת לוֹ, וְנַעֲשֶׂה שְׁמִחָה וְרַעֲשׂוּ, שְׁנַמְצָא לָהּ בֵּן גִּילָהָ, וְהִכִּינוּ עַל הַחֲתֻנָּה.

בַּתּוֹךְ כִּךְ בָּא הַשְּׁנִי וְהָיָה רֵץ גַּם־כֵּן לְשֵׁם. וְאָמְרוּ לוֹ,  
 שְׂכָבֵר הִיא מְשֻׁדְכֶת, וְלֹא הַשְּׁגִיחַ עַל זֶה וְאָמַר  
 שְׂאֵף־עַל־פִּי־כֵן יֵשׁ לוֹ דָּבָר שְׂיִגִיד לָהּ שְׂבוּדָאֵי יַפְעַל.  
 וּבָא וְהִגִּיד שִׁירוֹ וְסִדֵּר כָּל הַמְּקוֹמוֹת הַנֵּ"ל כְּסִדֵּר, וְגַם  
 נָתַן עוֹד סִימָן יוֹתֵר. וְשְׂאֵלָה אוֹתוֹ, מֵאַיִן יוֹדֵעַ הָרֵאשׁוֹן.  
 וְלִהְגִיד הָאֵמֶת לֹא טוֹב לְפָנָיו, וְאָמַר שְׂאִינוּ יוֹדֵעַ. וְנִפְלָא  
 בְּעֵינֶיהָ מְאֹד, וְעַמְדָה מְשֻׁתָּמִם, כִּי גַם הָרֵאשׁוֹן סִפֵּר  
 הַמְּקוֹמוֹת וּמֵאַיִן יִתְּוֹדַע לְאָדָם סִימָנִים הַלְלוֹ? אֵךְ אֵף־  
 עַל־פִּי־כֵן נִרְאָה בְּעֵינֶיהָ, שְׁזָה הַשְּׁנִי הוּא בֶּן גִּילָה,  
 מֵאַחַר שֶׁרְאֵתָהּ בּוֹ, שְׂסִפֵּר כְּסִדֵּר וְכוּ', כַּנֵּ"ל, וְהָרֵאשׁוֹן,  
 אֶפְשָׁר עַל־פִּי חֲכַמַת הַשִּׁיר בָּא לוֹ זֹאת, שְׁהַזְכִּיר אֵלּוֹ  
 הַמְּקוֹמוֹת, אֵךְ נִשְׂאָרָה עוֹמְדָת.

וְהַבְּחוּר הַנֵּ"ל, כְּשִׁישְׁלָחוּ הַשְּׁנִי, חָרָה לוֹ גַּם־כֵּן, וְהַלֵּךְ  
 אֶל הַשְּׁלִישִׁי וְסִפֵּר לוֹ גַּם־כֵּן כַּנֵּ"ל, וּמָסַר לוֹ  
 עוֹד יוֹתֵר סִימָנִים מִבְּהָקִים בְּיוֹתֵר. וְלִפְנֵי הַשְּׁלִישִׁי סִפֵּר כָּל  
 לְבוֹ בְּאֶשֶׁר שֶׁהָיָה לוֹ כְּתָב, שֶׁהָיָה מְצִיר בּוֹ הַמְּקוֹמוֹת  
 כַּנֵּ"ל, בְּכֵן יִצִּיר לְעַצְמוֹ גַּם־כֵּן עַל גִּיר כָּל אוֹתָן הַמְּקוֹמוֹת  
 וַיָּבִיא אֵלֶיהָ. וְהַשְּׁלִישִׁי נִתְיָשֵׁב גַּם־כֵּן כַּנֵּ"ל, שְׂאִין טוֹב  
 לְפָנָיו, שְׂיָבִיא אוֹתָהּ לְכָאן, וְזֶה הַבְּחוּר יִהְיֶה כָּאן וְשִׁלַּח  
 גַּם־כֵּן אֶת הַבְּחוּר עוֹד לְמִרְחוֹק יוֹתֵר מֵאֵתִים פְּרָסָאוֹת.

וְזֶה הַמְּלֶכֶד הַשְּׁלִישִׁי רַץ גַּם־בֵּן לְשֵׁם (דְּהִינּוּ לַקַּח אֶת הַיְפֹת־תֹּאֵר) וּבֹא לְשֵׁם, וְהִגִּידוּ לוֹ, שְׁכַבְרֵי יֵשׁ כָּאן שְׁנֵי הַנַּ"ל, וְהַשִּׁיב: אַף־עַל־פִּי־כֶן, כִּי יֵשׁ לוֹ דְבַר, שְׁבֻדָּאֵי יַפְעַל. וְהַעוֹלָם לֹא הָיוּ יוֹדְעִים כָּלֵל מִפְּנֵי מָה הָיָא נִתְרַצָּה לְאַלּוֹ יוֹתֵר מֵאַחֲרִים. וּבֹא גַם הַשְּׁלִישִׁי וְהִגִּיד שִׁירוֹ בְּסִימָנִים מְבַהֲקִים יוֹתֵר, וְהִרְאָה הַפְּתַב עִם צִיּוֹר הַמְּקוֹמוֹת וּנְבַהֲלָה מְאֹד, אֲךָ לֹא יִכְלָה לַעֲשׂוֹת דְבַר מִחֲמַת שְׁגָם הִרְאֵשׁוֹן נִרְאָה שְׁזָהוּ וְאַחֲר־כֵּן הַשְּׁנֵי, עַל־בֵּן אִמְרָה, שְׁלֹא תֵאֱמִין, עַד שְׁיָבִיאוּ לָהּ כְּתַב יְדֵה בְּעַצְמוֹ.

**אַחֲר־כֵּן** נִתְיָשֵׁב בְּדַעְתּוֹ הַבְּחוֹר הַנַּ"ל: עַד מָתִי יִהְיוּ מִשְׁלַחִין אוֹתוֹ בְּכָל פְּעַם לְהַלֵּן יוֹתֵר? עַל־כֵּן יֵשֵׁב עַצְמוֹ, שֶׁהוּא בְּעַצְמוֹ יֵנִיחַ עַצְמוֹ לִילָד לְשֵׁם, אוֹלֵי יַפְעַל הוּא. וְהָיָה הוֹלֵד וְסוֹבֵב, עַד שְׁבֹא לְשֵׁם וְאָמַר, שֶׁהוּא יֵשׁ לוֹ דְבַר וְכוּ'. וּבֹא וְהִגִּיד שִׁירוֹ וְנָתַן עוֹד יוֹתֵר וְיוֹתֵר סִימָנִים מְבַהֲקִים, וְהִזְכִּיר אוֹתָהּ, שְׁלֹמֹד עָמָה בְּחֻדְרֵ אֶחָד וְכִיּוֹצֵא בָּזָה, וְסִפֵּר לָהּ הַכֹּל שֶׁהוּא שְׁלַח הַמְּלָכִים הַנַּ"ל וְשִׁטְמָן הַפְּתַב בְּאֵילָן וְכָל מָה שְׁעָבַר עֲלָיו אֲבָל הָיָא לֹא הַשְּׁגִיחָה כָּלֵל עַל זֶה. (וּבֻדָּאֵי גַם הִרְאֵשׁוֹנִים הַמְּלָכִים הַנַּ"ל אִמְרוּ אִיזָה מְעַמִּים עַל מָה שְׁאִין בְּיָדָם

הַפֶּתַב) וְלִהְיֶיךָ אוֹתוֹ בְּיָדַי אִי־אֶפְשֶׁר, כִּי כָּבֵד עָבַר זְמַן רַב, וְלֹא רָצִיתָ לְהִשְׁגִּיחַ עוֹד עַל סִימָנִים כָּלֵל, עַד שֶׁיָּבִיאוּ לָּךְ הַפֶּתַב, כִּי גַם עַל הָרֵאשׁוֹן סָבְרָה שְׁזָהוּ בְּיָדַי וְכֵן עַל הַשְּׁנִי וְכוּ', עַל־כֵּן לֹא רָצִיתָ וְכוּ', כַּנִּל.

**וְנִתְיָשֵׁב** הַבְּחוּר, שֶׁכָּאֵן אִי־אֶפְשֶׁר לַעֲשׂוֹת שְׁהִיּוֹת כָּלֵל, וְנִתְיָשֵׁב לָשׁוּב וְלַחֲזוֹר לְמִקְוֹמוֹ, אֶל הַמְּדַבֵּר שֶׁהָיָה בּוֹ, וְשֵׁם יִבְלָה יָמֵי חַיָּו. וְהָיָה הוֹלֵךְ וְסוֹבֵב לְהַגִּיעַ לַמְּדַבֵּר הַנִּל, וְהַגִּיעַ לְשֵׁם, אֶל הַמְּדַבֵּר הַנִּל. בְּתוֹךְ כָּל הַנִּל עָבְרוּ בֵּין כֶּד וּבֵין כֶּד כַּמָּה שָׁנִים, וְנִסְפָּם אֵצֶל הַבְּחוּר הַנִּל שֶׁיָּשֵׁב שֵׁם בַּמְּדַבֵּר, וּיְבַלָּה שֵׁם יָמֵי חַיָּו כְּפִי מַה שֶׁעָרַךְ בְּדַעְתּוֹ חֵיוֹת הָאָדָם בְּעוֹלָם הַזֶּה נֶחְקַר בְּדַעְתּוֹ, שְׂטוּב לְבַלּוֹת כָּאֵן מִסִּפֵּר יָמָיו, וְיָשֵׁב שֵׁם וְאָכַל וְכוּ' כַּנִּל.

**וְעַל** הַיָּם הָיָה רוֹצֵחַ. וְהַרוֹצֵחַ שָׁמַע, שֶׁנִּמְצָא יַפְתָּה־אֶרֶץ כְּזוֹ בְּעוֹלָם, וְחָשַׁב לְתַפְסָּהּ, אֵף שֶׁהוּא לֹא הָיָה צָרִיךְ אוֹתָהּ, כִּי הָיָה סָרִיס, אֵךְ חָשַׁק לְתַפְסָּהּ כְּדִי לְמַכְרָהּ לְאִיזָה מְלֶכֶד וַיִּקַּח בַּעֲדָהּ הוֹן רַב, וְהִתְחִיל לְהַשְׁתַּדֵּל בָּזֶה. וְהַרוֹצֵחַ הוּא מִפְקָר, וְהַפְקִיר עֲצֻמוֹ: אִם יַפְעַל־יַפְעַל, וְאִם לֹא־לֹאוּ; וּמַה יַפְסִיד? כִּי הוּא מִפְקָר כְּדָרֶךְ הַרוֹצֵחַ. וְהֵלֶךְ הַרוֹצֵחַ וַקָּנָה סְחוֹרוֹת רַבּוֹת מְאֹד

מאד רבוי מפלג מאד. גם עשה צפרים של זהב, והיו געשים באמנות, שנדמה, שהם חיים ממש (נאמירליך טבעי). גם עשה שבלים של זהב, והיו הצפרים עומדים על השבלים, וזה היה בעצמו נדמה לחדוש, שהצפרים עומדים על שבלים, ואין השבלים נשברים, כי היו צפרים גדולים (על-פן היה חדוש). גם עשה בתחבולות שנדמה, שהם מנגנים, ואחת היתה מכה ומקשקשת בלשונה, ואחת היתה מצלצלת בפיה, ואחת היתה מזמרת והכל היה בתחבולות, שהיו בני-אדם עומדים שם בתוך חדר, שהיה על הספינה מאחורי הצפרים, ועשו כל הנ"ל אותן הבני-אדם, ונדמה, שהצפרים בעצמן מנגנים, כי היו עשויים עם דראטין (חומי ברזל) באמנות, עד שנדמה, שהם בעצמן עושין כל הנ"ל.

**ונסע** הרוצח עם כל הנ"ל למדינה, שהיתה שם בת הקיסר הנ"ל. ובא אל העיר, שהיתה שם, ועמד עם ספינתו בים, ושלשל האנקירש (העוגן) ועכבה (שקורין גיאנקירט ועגה), ודמה עצמו לסוחר גדול, והיו נכנסים ובאים שם לקנות אצלו סחורות רבות יקרות. ועמד שם איזה זמן רבע שנה ויותר והיו נושאים ממנו סחורות יפות שקנו אצלו. וחשקה גם בת הקיסר

לקנות סחורה מִמֶּנּוּ, וְשִׁלְחָהּ אֵלָיו, שְׂשִׂיא סְחֹרָה  
 אֲצִלָּהּ, וְשִׁלַּח לָהּ, שְׂשִׂינּוּ צָרִיד לָזֶה לְשֵׂאת סְחֹרָה  
 לְבֵית הַקּוֹנֶה אֶף־עַל־פִּי שֶׁהִיא בֵּת הַקִּיסָר, וּמִי שֶׁצָּרִיד  
 סְחֹרָה, יָבֹא אֲצִלוֹ, וְלִסְוֹחֵר אֵין מִי שְׂיִכְרִיחַ אוֹתוֹ עַל  
 זֶה.

וַיֵּשְׁבָה עֲצֻמָּה בֵּת הַקִּיסָר, שֶׁתֵּלֵךְ אֲצִלוֹ. וְדַרְכָּה הִיָּה,  
 כְּשֶׁהִלְכָה בְּשׁוֹק, הִיָּתָה תּוֹלָה מְכֶסֶה עַל פְּנֵיהָ  
 כְּדֵי שֶׁלֹּא יִסְתַּכְּלוּ בָּהּ, כִּי יוֹכְלוּ בְּנֵי אָדָם לִפְלֹ וְכוּ'  
 מִחֲמַת יִפְיָהּ, כַּנִּל, עַל־כֵּן הִיָּתָה מְכֶסֶה פְּנֵיהָ, כַּנִּל.  
 וְהִלְכָה בֵּת הַקִּיסָר וּכְסָתָה אֶת פְּנֵיהָ וְלִקְחָה גַם רַעוּתֶיהָ  
 עִמָּהּ וְחִיל, (שְׁקוֹרִין וַוֹאד) (מִשְׁמֵר), הַלֵּךְ אַחֲרֶיהָ. וּבֵאתָה  
 אֶל הַסּוֹחֵר הַנִּל (הַיְנוּ הַרוֹצֵחַ, שְׁנִדְמָה לְסוֹחֵר) וְקִנְתָּה שֵׁם  
 סְחֹרוֹת אֲצִלוֹ, וְהִלְכָה לָהּ. וְאָמַר לָהּ הַסּוֹחֵר. אִם תָּבֹא  
 עוֹד הַפַּעַם, אֶרְאֶה לָךְ עוֹד דְּבָרִים יָפִים מְזֵה, שֶׁהֵם  
 גְּפִלָּאִים מְאֹד; וְשָׁבָה לְבֵיתָהּ. שׁוֹב פַּעַם אַחֲרַת בָּאתָה  
 וְקִנְתָּה וְהִלְכָה לָהּ. וְעָמַד שֵׁם (הַרוֹצֵחַ הַזֶּה) אִיוֹה זְמוֹן;  
 בְּתוֹךְ כֶּךָ גַּעֲשִׂית (הַפֶּת קִיסָר הַנִּל) רְגִילָה אֲצִלוֹ, נִכְנָסַת  
 וַיּוֹצֵאת.

פַּעַם אַחַת בָּאתָה אֲצִלוֹ, וְהַלֵּךְ וּפְתַח לָהּ הַחֲדָר,  
 שֶׁהָיוּ עוֹמְדִים שֵׁם הַצַּפְרִים שֶׁל זֶהב וְכוּ',

וְרֵאתָהּ, שֶׁהוּא חֲדוּשׁ נִפְלֵא. וְרָצוּ גַם הָאַחֵרִים, הַיְנוּ  
הַחִיל לְפָנֶם, וְאָמַר: לָאוּ לָאוּ, זֶה אֵינִי מֵרָאָה לְשׁוֹם  
אָדָם, רַק אֵלֶיךָ שָׂאתָ בַת הַקִּיסָר, אַבְל לְאַחֵרִים אֵינִי  
רוֹצֵה כָּלֵל. וְנִכְנְסָה הִיא בְּעֶצְמָהּ. וְהֵלֶךְ גַּם הוּא אֶל  
הַחֲדָר וְנָעַל הַדֶּלֶת, וְעָשָׂה כְּפִשׁוּטוֹ, שְׁלָקַח שֶׁק וְהִנִּיחָהּ  
בְּעַל־כִּרְחָה בְּתוֹךְ הַשֶּׁק, וּפִשְׁט מִמֶּנָּה מִלְבוּשֵׁיהָ  
וְהִלְבִּישָׁם אֶת מֵאֲטָרָאם (מלח) אַחַד וְכֶסֶף פָּנָיו וְדַחְפוּ  
לְחוּץ וְאָמַר לוֹ: לֵךְ, וְהֵמֵאֲטָרָאם הַזֶּה הוּא אֵינִי יוֹדֵעַ  
כָּלֵל מֶה נַעֲשָׂה עִמּוֹ, וְתִכְרַף שְׂיִצָּא לְחוּץ וּפְנָיו מְכֻסָּה,  
וְהַחִיל לֹא יָדְעוּ, וְהִתְחִילוּ לִילֵךְ עִמּוֹ מִיָּד, כְּמִדְמָה לָהֶם  
שְׂוֹאת הִיא הַבַּת הַקִּיסָר. וְהוּא (הַיְנוּ הַמֵּאֲטָרָאם) הוֹלֵךְ עִם  
הַחִיל שֶׁהוֹלִיכוֹהוּ, וְלֹא יָדַע הֵיכָן הוּא כָּלֵל, עַד שֶׁבָּא  
לְשָׁם, לְחֲדָר שֶׁהִיְתָה הַבַּת קִיסָר יוֹשֶׁבֶת שָׁם, וְגָלוּ פָּנָיו  
וְרָאוּ שֶׁהוּא מֵאֲטָרָאם. וְנַעֲשָׂה רַעַשׁ גָּדוֹל וְאֶת  
הַמֵּאֲטָרָאם טָפְחוּ עַל פָּנָיו הַיָּטֵב הַיָּטֵב וְדַחְפוּהוּ, כִּי  
הוּא אֵינִי חַיֵּב, כִּי לֹא יָדַע כָּלֵל.

וְהַרְוִיצַח לָקַח אֶת הַבַּת הַקִּיסָר וַיִּדַע, שְׁבוּדָאֵי יִרְדְּפוּ  
אַחֲרָיו. וְהֵלֶךְ מִן הַסְּפִינָה וְטָמֵן עֶצְמוֹ עִמָּה  
כְּבוֹר שֶׁהָיָה בּוֹ מִי גְשָׁמִים, עַד שֶׁיַּעֲבֹר הָרַעַשׁ, וְאֶת  
הַמֵּאֲטָרָאסִין (מלחים) שֶׁל הַסְּפִינָה צִוָּה, שֶׁתִּכְרַף וּמִיָּד

יִחַתְכוּ הָאֲנָקִירִים (העוגנים) וַיִּבְרְחוּ מִיָּד, כִּי בִּוּדָּאֵי יִרְדְּפוּ  
 אַחֲרֵיהֶם, וּבִוּדָּאֵי לֹא יְהִיוּ רוֹכִים אֶל הַסְּפִינָה מַחֲמַת  
 הַבַּת קִיסָר, שֶׁהֵם סְבוּרִים, שֶׁהִיא שָׁם בַּסְּפִינָה, רַק  
 שִׁירְדְּפוּ אֶתְכֶם, וְעַל־כֵּן תִּבְרְחוּ מִיָּד. וְאִם יִשְׁיגוּ אֶתְכֶם  
 יִשְׁיגוּ, מַה בִּזְוָה? כְּדָרְךְ הַרוֹצְחִים, שְׂאִינָם מִשְׁגִּיחִין עַל  
 עֲצָמוֹן כָּלֵל. וְכֵן הָיָה, שֶׁנַּעֲשָׂה רַעֲשׁ, וְרָדְפוּ תִּכְרָף  
 אַחֲרֵיהֶם, אֲךָ לֹא מְצָאוּהָ שָׁם.

וְהַרוֹצֵחַ הַחֲבִיא עֲצָמוֹ עִמָּה בְּבוּר שֶׁל מֵי גְשָׁמִים,  
 וְהָיוּ מְנַחִים שָׁם. וְהָיָה מִפְּחִיד אוֹתָהּ, שֶׁלֹּא  
 תִּצְעַק, שֶׁלֹּא יִשְׁמְעוּ בְּנֵי-אָדָם, וְהָיָה אוֹמֵר לָהּ: אֲנִי  
 מִסֵּרְתִּי נַפְשִׁי בְּשִׁבְלֶךְ כַּדִּי לְתַפְסֹדָהּ, וְאִם אֶפְסִיד  
 אוֹתָךְ, אֵין חַיִּי נְחֻשְׁבִים אֶצְלִי כְּלוּם מֵאַחַר שֶׁכָּבַר אֶתְּ  
 בִּידִי, אִם אֶחֱזֹר וְאֶפְסִיד אוֹתָךְ וְתִמְנְעֵי מִמֶּנִּי, אֵין חַיִּי  
 נְחֻשְׁבִים אֶצְלִי מֵאוּמָה כָּלֵל, עַל־כֵּן תִּכְרָף שְׁתַּתְּנִי  
 צַעֲקָה, אֶחֱנֹק אוֹתָךְ מִיָּד, וַיַּעֲבֹר עָלַי מָה, כִּי אֵינִי שׂוֹה  
 בְּעֵינַי כְּלוּם. וְתִירָא לְנַפְשָׁה מִפְּנֵי (הֵינִי הַבַּת קִיסָר הִיְתָה  
 יִרְאָה לְצַעַק מִפְּנֵי אֵימַת הַרוֹצֵחַ). אַחֲר־כֵּךְ יֵצֵא מִשָּׁם עִמָּה  
 וְהוֹלִיךְ אוֹתָהּ בְּעִיר, וְהָיוּ הוֹלְכִים וְהוֹלְכִים, וּבָאוּ  
 לְמָקוֹם אַחֵר, וְהִבִּין, שֶׁגַּם שָׁם מַחֲפָשִׁים, וְהַחֲבִיא עֲצָמוֹ  
 עִמָּה עוֹד בְּמָקוֹה, וְכֵן יֵצֵא מִשָּׁם, וְהִלְךְ וְהַחֲבִיא עִמָּה



עוד במקום אחר, עד שהיה מחביא עצמו עמה בכל השבעה מקומות, שהחביא הבערגר עם אמה, כנ"ל, שהם השבעה עדים הנ"ל (הינו שבעה מיני מים, שהם בור ומקנה ומעין וכו' כנ"ל) עד אשר בא אל הים. וחפש שם למצא על-כל-פנים ספינה קטנה של צידי דגים כדי לעבר עמה, ומצא ספינה, ולקח את בת הקיסר. והוא לא היה צריך אותה, כי היה סרים כנ"ל, אך היה רוצה למכרה לאיזה מלך, והיה מתירא פן יתפסו אותה ממנו. והלך והלביש אותה בבגדי מאמראם, ונדמית לזכר. ועבר עמו בים. (מכאן ולהלאה נדבר על הבת קיסר בלשון זכר, כי בלשון זה ספר רבנו, וזכרנו לברכה, מחמת שהרוצח הלביש אותה כמו זכר). ובא רוח סערה ונשא הספינה אל הספר ושבר את הספינה, ובאו אל אותו הספר שהיה מדבר הנ"ל, שהיה שם הבחור הנ"ל.

**בנואם** לשם, והגזלן היה פקי בדרךים בדרךם וידע, שכאן הוא מקום מדבר, שאין מגיעים הספינות לכאן, על-כן לא היה מתירא כאן משום אדם, והניחה והלכו (הינו הרוצח ובת הקיסר) זה לכאן וזה לכאן לבקש להם אכל, ונתרחק מן הגזלן, והגזלן הלך

בְּדַרְכּוֹ וּרְאָה, וְהִנֵּה אֵינָה אֶצְלוֹ. וְהִתְחִיל לְצַעֵק אֵלֶיהָ,  
וְהִיא יֹשֶׁבֶת עֲצָמָה, וְלֹא הִשִּׁיבָה לוֹ. (כִּי אָמְרָה) מֵאַחַר  
שֶׁסּוֹפִי יִהְיֶה, שְׁיִמְכַר אוֹתִי לָמָּה לִּי לְהִשִּׁיב לוֹ? וְאִם  
יִחְזֹר וַיִּגִּיעַ אֶצְלִי, אֲשִׁיב לוֹ, שְׁלֹא שָׁמַעְתִּי, בְּפָרַט כִּי אֵין  
רְצוֹנִי לְהִרְגִנִּי, כִּי הוּא צָרִיךְ לְמַכַּר אוֹתִי; וְלֹא הִשִּׁיבָה  
אוֹתוֹ, וְהִלְכָה לְהֵלֵךְ. וְהוּא, הַגְּזֵלָן, מִחֲפֵשׁ אָנָּה וְאֵנָּה,  
וְלֹא מִצָּאָהּ, וְהִלְךְ לְהֵלֵךְ, וְלֹא מִצָּאָהּ, וּמִן הַסֶּתֶם  
אֶכְלוּהוּ חַיּוֹת רָעוֹת.

**וְהִיא** הִלְכָה לְהֵלֵךְ לְהֵלֵךְ, וְהִיָּתָה מוֹצֵאת לָהּ אֵיזָה  
אֶכֶל. וְהִלְכָה, עַד שֶׁהִגִּיעָה אֶל הַמְּקוֹם, שֶׁהִיָּה  
יּוֹשֵׁב שֵׁם הַבַּחֹר הַגָּ'ל. וְכִבֵּר נִתְגַּדְּלָה בְּשַׁעֲרוֹת וְגַם  
הִיָּתָה לְבוֹשָׁה כְּמוֹ זָכָר בְּכַנְיָי מֵאַטְרָאס, כְּנָ"ל, וְלֹא  
הִכִּירוּ זֶה אֶת זֶה. וְתַכְףּ בְּבוֹאָהּ בָּא לוֹ שְׂמִיחָה שְׂבֵא  
עוֹד אָדָם. וְשָׂאֵל אוֹתוֹ: מֵאֵין בָּאתְ לְכָאן? הִשִּׁיבָה:  
הִיָּתִי עִם אֵיזָה סוֹחֵר בְּיָם וְכוּ'. שָׂאֵלָה אוֹתוֹ: מֵאֵין  
בָּאת אֵתָה לְכָאן? הִשִּׁיב לָהּ: גַּם־כֵּן עַל־יַדִּי אֵיזָה סוֹחֵר  
וְכוּ'. וַיִּשְׁכּוּ שֵׁם שְׁנֵיהֶם. (אֵין הַלְשׁוֹן מְדַקְדֵּק, כִּי פֵעַם הִיא  
נִקְרֵאת בְּלִשׁוֹן זָכָר, וּפֵעַם־בְּלִשׁוֹן נְקֵבָה).

**וְאַחַר** שְׁנִלְקַחָהּ בַּת הַקַּיֶסֶר מִן הַקַּיֶסֶר, כְּנָ"ל, הִיָּתָה  
הַקַּיֶסֶרִית מְקוֹנְנֶת וּמְכַה רֵאשָׁה בְּכַתֵּל עַל אֲבֵרֵת

בְּתֵהּ, וְהִיתָה מְצַעֲרַת בְּדַבְרִים מְאֹד אֶת הַקִּיסָר, שְׁעַל־יָדַי  
 גִּסּוֹתָיו אֲבִדְ אֶת הַבְּחֹר הַנִּ"ל, וְעַתָּה אֲבִד בְּתֵם (וְאִמְרָה): הֲלֹא  
 הִיא הִיתָה כָּל הַמּוֹל וְהַצְלָחָה שְׁלֵנוּ, וְאֲבִדְנוּ אוֹתָהּ וּמָה יֵשׁ לִי  
 עוֹד הַיּוֹם? וְהִיתָה מְצַעֲרַת אוֹתוֹ מְאֹד. וּבִגְדָאֵי גַם אֵלָיו  
 בְּעֲצֻמוֹ הָיָה צָר מְאֹד עַל אֲבִידַת בְּתוֹ, וְעוֹד הִיתָה הַקִּיסָרִית  
 מְצַעֲרַת וּמְכַעֲסַת אוֹתוֹ מְאֹד, וְנִעְשׂוּ קִטְמוֹת וּכְעָסִים בֵּינֵיהֶם.  
 וְהִיתָה מְדַבֶּרֶת לוֹ דְּבָרִים רָעִים, עַד שֶׁהַכְּעִיסָה אוֹתוֹ מְאֹד,  
 עַד אֲשֶׁר אָמַר לְשַׁלְּחָהּ. וְהוֹשִׁיב דֵּינִים, וּפָסְקוּ לְשַׁלְּחָהּ,  
 וְשַׁלְּחוּהָ (הֵינּוּ פֶּאֶר שִׁיקָט).

**אַחֲר־כֵּן** הָיָה הַקִּיסָר שׁוֹלַח לַמְּלַחְמָה, וְלֹא הָיָה  
 מְצַלִּיחַ, וְהָיָה תוֹלָה הַדָּבָר בְּאִיזָה  
 יַעֲדֵנִירָאֵל (שֶׁר), שְׁבִשְׁבִיל שְׁעֵשִׂית כֵּן עַל־יָדַי זֶה  
 אֲבִדְתָּ הַמְּלַחְמָה. וְשַׁלַּח אוֹתוֹ. אַחֲר־כֵּן שַׁלַּח עוֹד  
 לַמְּלַחְמָה, וְלֹא הִצְלִיחַ. וְשַׁלַּח עוֹד יַעֲדֵנִירָאֵלִין (הֵינּוּ פֶּאֶר  
 שִׁיקָט), וְכֵן שַׁלַּח כַּמָּה יַעֲדֵנִירָאֵלִין. וְרָאוּ בְּנֵי הַמְּדִינָה,  
 שְׁעוֹשֶׂה דְּבָרִים זָרִים: בְּתַחֲלָה שַׁלַּח הַקִּיסָרִית, אַחֲר־כֵּן  
 יַעֲדֵנִירָאֵלִין, וַיֵּשְׁבוּ עֲצֻמָּן: אֲפָשָׁר לְהַפְּדֵ: לְשַׁלַּח אַחֲרֵ  
 הַקִּיסָרִית, וְאוֹתוֹ יִשְׁלְחוּ, וְהַקִּיסָרִית תִּנְהַג הַמְּדִינָה. וְכֵן  
 עָשׂוּ. וְשַׁלְּחוּ אֶת הַקִּיסָר, וְהוֹשִׁיבוּ אֶת הַקִּיסָרִית, וְהִיא  
 נִהְגָה הַמְּדִינָה.

וְהַקִּיסְרִית שָׁלְחָה תִּכְרָף לְהַחְזִיר אֶת הַפְּרָגִיר עִם  
 אֶשְׁתּוֹ הַפְּעֶרְגִירִין וְהַכְּנִיסָה אוֹתוֹ בַּפְּלָטִין  
 (ארמון) שָׁלְחָה. וְהַקִּיסָר, כְּשֶׁהָיָה נִשְׁלַח, עָמַד וּבִקֵּשׁ  
 מִהַמּוֹלִיכִים אוֹתוֹ שְׁיַנְיְחוּהוּ, כִּי אֶף-עַל-פִּי-כֵן הָיִיתִי  
 קִיסָר שְׁלֹכֶם, וּבִוְדָאֵי עֲשִׂיתִי לָכֶם מַוְבּוֹת, עֵתָה חַנוּנֵי  
 נָא בְּזֹאת וְהַנִּיחוּ אוֹתִי לִילָךְ, כִּי בִוְדָאֵי לֹא אָשׁוּב אֶל  
 הַמְּדִינָה עוֹד, וְאִין לָכֶם לְהַתִּירָא. הַנִּיחוּ לִי וְאֵלֶיךָ וְאֶהְיֶה  
 עַל-כָּל-פְּנִים חֲפָשִׁי יְמֵי חַיֵּי שְׁיֵשׁ לִי לְחַיּוֹת. וְהַנִּיחוּ  
 אוֹתוֹ. וְהָיָה הוֹלֵךְ וְהוֹלֵךְ. בֵּין כֶּךָ וּבֵין כֶּךָ עָבְרוּ כַּמָּה  
 שָׁנִים, וְהָיָה הוֹלֵךְ וְהוֹלֵךְ הַקִּיסָר וּבָא עַל הַיָּם. וּנְשָׂא  
 גַם-כֵּן הַרוּחַ אֶת הַסְּפִינָה וּבָא גַם-כֵּן אֶל הַמְּדַבֵּר הַנַּ"ל,  
 עַד שָׁבָא אֶל הַמָּקוֹם שְׁיִוְשְׁבִים שָׁם אֵלּוֹ הַשָּׁנִים הַנַּ"ל  
 (הֵינּוּ הַבְּחֹר בֶּן הַפְּעֶרְגִיר וּבְתוֹ הַיַּפְתָּתָא, שְׁלִבּוּשָׁה בְּבִגְדֵי זָכָר,  
 כַּנַּ"ל). וְלֹא הִבִּירוּ זֶה אֶת זֶה, כִּי כָּבֵר נִתְגַּדַּל הַקִּיסָר  
 בְּשַׁעְרוֹת וּכְבֹר עָבְרוּ כַּמָּה שָׁנִים. וְכֵן הִם גַּם-כֵּן כָּבֵר  
 נִתְגַּדְּלוּ בְּשַׁעְרוֹת, כַּנַּ"ל. וְשָׂאֵלוּ אוֹתוֹ: מֵאִין בָּאתָ לְכָאן?  
 וְהַשִּׁיב לָהֶם: עַל יְדֵי סוּחַר וְכוּ', וְכֵן הִם הִשִּׁיבוּ לוֹ וְכוּ'.  
 וּנְשָׁבוּ שָׁם אֵלּוֹ הַנַּ"ל יַחַד, וְהָיוּ אוֹכְלִים וְשׁוֹתִים, כַּנַּ"ל.  
 וְהָיוּ מְגַנְגְּנִים בְּכָל-יְשִׁיר, כִּי כָּלֶם הָיוּ יְכוּלִים לְנַגֵּן, כִּי זֶה  
 קִיסָר, וְכֵן הִם יְכוּלִים גַּם-כֵּן לְנַגֵּן, כַּנַּ"ל.

והוא, הפחור הנ"ל, היה הפריה (זריו ומוצלה)  
 ביניהם, כי כבר היה שם מכבר. והיה  
 מכיא להם בשר ואכלו והיו שורפים שם עצים, שהיו  
 יקרים מן זהב ביישוב, והיה אותו הפחור הנ"ל מוכח  
 להם (לשון הוכחה וברור דברים), שפאן טוב לבלות ימי  
 חייהם כפי הטוב שיש לבני-אדם בעולם ביישוב, טוב  
 לפנייהם לישב כאן לבלות כאן ימי חייהם. שאלו  
 אותו: מה טוב היה לך, שאתה אומר, שפאן טוב  
 יותר לפנדיך? השיב להם וספר לפנייהם מה שעבר  
 עליו שהיה בן בערג'יר וכו', עד שבא לכאן, ומה היה  
 לו בזה שהוא בן בערג'יר, שהיה לו כל טוב, גם כאן  
 יש לו כל טוב. והוכיח להם, שטוב לבלות כאן ימי  
 חייהם.

שאלו הקיסר הזה הנ"ל: השמעת מאותו הקיסר?  
 השיב לו ששמע. שאל אותו על היפת-תאר,  
 אם שמע ממנה. השיב לו גם-כן: הן. והתחיל הפחור  
 להתרגז ואמר: זה הרוצח, (הינו אותו הקיסר הנ"ל שדברו  
 ממנו, כי הוא לא ידע, שזה שמדבר עמו הוא הוא הקיסר בעצמו.  
 והיה הפחור אומר בכעס פחורק בשניו עליו ואמר בכעס זה  
 הרוצח). ושאלו (הינו זה הקיסר, שנדמה לאיש אחר, שאל

להבחור): מפני מה הוא רוצח? השיב לו: בשביל אכזריות שלו וגסותו באתי לכאן. שאלו: ואיך? וישב עצמו הבחור, שבכאן אין לו ממי להתיירא, והגיד לו וספר לו כל אותו המאורע שעבר עליו. (נראין הדברים, שבתחלה לא ספר לו גוף המעשה, רק שהיה בן בערגריר) שאלו: אם היה זה הקיסר בא לידך היית נוקם בו עכשו? השיב לו: לאו. (כי הוא היה רחמן) אדרבא, הייתי מפרנסו כמו שאני מפרנס אותך.

**שוב** התחיל הקיסר להתאנח ולגנח: כמה שיבה רעה ומרה להקיסר הזה, כי שמע, שהיפתתאר שלו נאבדה, והוא נשלח, ויאמר, עוד אותו הבחור: בשביל אכזריותו וגדלותו שלו אבד את עצמו ואת בתו, ואני נשלכתי לכאן; הפל על־ידו, שאלו עוד (הינו הקיסר להבחור): אם היה בא לידך היית נוקם בו? השיב לו: לאו, אדרבא, הייתי מפרנסו ממש כמו שאני מפרנס אותך. ויתודע הקיסר אליו והודיעו, שהוא בעצמו הוא הקיסר הנ"ל, ומה שעבר עליו וכו'. ונפל עליו (הבחור הנ"ל) וחקקו ונגשקו. והיא (הינו היפתתאר, שהיתה גם־כן שם, רק שהיתה נדמית לזכר) שמעה כל זאת, מה שאלו מדברים זה לזה.

וְהַבְּחֹר הַנַּ"ל הָיָה דָרְכוֹ לִילָךְ בְּכָל יוֹם וְעָשָׂה לוֹ  
 סִימָן בְּשִׁלְשָׁה אֵילָנוֹת, כִּי הָיָה שָׁם אֶלְפֵי  
 אֶלְפִים אֵילָנוֹת, וּבִקֵּשׁ שָׁם הַכֶּתֵב הַנַּ"ל (הֵינּוּ בְּשִׁלְשָׁה  
 אֵילָנוֹת מָהֶם) וְעָשָׂה בָהֶם סִימָן כְּדֵי שְׁלֹמֹחַר לֹא יִצְטָרֵךְ  
 לְבַדֵּק וּלְחַפֵּשׂ בְּאֵלוֹ הַשְּׁלֹשָׁה אֵילָנוֹת. כִּלִּי הָאֵי וְאוֹלֵי  
 יִמְצָא אוֹתוֹ הַכֶּתֵב הַנַּ"ל. וּכְשֶׁהָיָה חוֹזֵר מִשָּׁם, הָיָה בָּא  
 עִם עֵינָיִם בְּכוּיֹת מִחֲמַת שְׁהָיָה בּוֹכָה, כְּשֶׁבִקֵּשׁ וְלֹא  
 מִצָּא. שָׂאֵלוֹ אוֹתוֹ: מָה אַתָּה מִבְּקֵשׁ בְּאֵלוֹ הָאֵילָנוֹת,  
 כִּנַּ"ל, וְאַחֲר־כֵּן אַתָּה חוֹזֵר וְעֵינֶיךָ בְּכוּיֹת? הַשִּׁיב לָהֶם  
 וְסַפֵּר לָהֶם כָּל אוֹתוֹ הַמַּעֲשֵׂה, שֶׁבַת הַקִּיסָר שְׁלָחָה לוֹ  
 כֶּתֵב וְכוּ', וְטָמַן אוֹתוֹ בְּאֵלוֹ אֵילָנוֹת, וּבָא רוּחַ סַעֲרָה  
 וְכוּ', כִּנַּ"ל, וְעַתָּה הוּא מִבְּקֵשׁ אוֹלֵי יִמְצָא. אָמְרוּ לוֹ:  
 לְמַחֵר, כְּשֶׁתֵּלֵךְ לְבִקֵּשׁ, גִּלְךָ גַּם-כֵּן עִמָּךְ, אוֹלֵי נִמְצָא  
 אֲנַחְנוּ אוֹתוֹ הַכֶּתֵב. וְכֵן הָיָה, וְהִלְכוּ הֵם עִמּוֹ גַּם-כֵּן,  
 וּמִצָּאָה הַבַּת קִיסָר אֶת אוֹתוֹ הַכֶּתֵב בְּאֵילָן, וּפְתָחָה  
 אוֹתוֹ וְרָאתָה, שֶׁהוּא כֶּתֵב-יָדָה מִמֶּשׁ.

חֲשֹׁבָה כְּדַעְתָּה: אִם תִּגִּיד לוֹ תִּכְרַף שֶׁהִיא הִיא,  
 כְּשֶׁתִּחְזֹר וְתִפְשֹׁט אֵלוֹ הַמְּלַבּוּשִׁים וְתִחְזֹר  
 לִיְפִיָּה וְתִהְיֶה שׁוֹב יַפְת־תָּאֵר כְּמִקְדָּם יוּכַל לִפְלֹ וּלְגֹעַ,  
 וְהִיא רוֹצֶה שְׁיִהְיֶה בְּכִשְׁרוֹת כְּדָת. וְהִלְכָה וְהִחְזִירָה לוֹ

הַכֶּתֶב, וְאָמְרָה לוֹ, שְׁמַצָּאָה הַכֶּתֶב. וְתִכְרַף נָפֶל חֲלָשׁוֹת.  
וְהַחַיּוֹ וְהַבְּרִיאָוֹ אוֹתוֹ, וְהָיָה בֵּינֵיהֶם שְׂמִיחָה גְדוֹלָה.

**אַחֲר־כֵּן** אָמַר אוֹתוֹ הַבַּחּוּר: לָמָּה לִּי הַכֶּתֶב? הֵיכֵן  
אֲמַצָּאָהּ? כִּי בְּהִכָּרַח הִיא עֹכָשׁוֹ אֵצֶל אִיזָה  
מֶלֶךְ, וְלָמָּה לִּי זֹאת? אֲבָלָה כָּאֵן יָמֵי חַיִּי, וְהַשִּׁיב לָהּ  
הַכֶּתֶב וְאָמַר לָהּ: הִיא לְךָ הַכֶּתֶב וְתִלְדִּי וְתִשָּׂאנָה (כִּי הִיא  
נְדָמִית לְזָכַר, כַּנִּל) וְרָצְתָה לִילְךָ. וּבִקְשָׁה מִמֶּנּוּ, שְׂיִלְךָ  
עִמָּה גַם-כֵּן, כִּי הוּא בְּוֹדָאֵי יִקַּח אוֹתָהּ, וְהָיָה הַפּוֹב  
הַהוּא, אֲשֶׁר יִהְיֶה לִּי, אֶתֵּן לְךָ חֶלֶק גַּם-כֵּן (הֵינּוּ שֶׁהַפֶּת  
קִיסָר, שְׁנִדְמִית לְזָכַר, אֲמָרָה אֶל הַבַּחּוּר, שְׁלֹא יַדַּע שֶׁהִיא בַּעֲצָמָה  
הִיא הַיִּפְת־תָּאֵר הַנִּל, שְׂיִלְךָ עִמּוֹ גַם-כֵּן, וְהוּא בְּוֹדָאֵי יִקַּח אֶת  
הַיִּפְת־תָּאֵר וְיִיטֵב עִם הַבַּחּוּר גַּם-כֵּן). וְהַבַּחּוּר רָאָה, שֶׁהוּא  
אִישׁ חָכָם (הֵינּוּ הַפֶּת קִיסָר, שְׂאֵנּוּ מְדַבְּרִים עָלֶיהָ בְּלִשׁוֹן זָכַר  
כַּנִּל), וּבְוֹדָאֵי יִשְׁיֹג וְיִקַּח אוֹתָהּ, וְנִתְרַצָּה לִילְךָ עִמּוֹ  
וְהַקִּיסָר הַנִּל הָיָה נִשְׂאָר לְבָדּוֹ, כִּי הוּא הָיָה יָרֵא לְשׁוּב  
אֶל הַמְּדִינָה, וּבִקְשָׁה מִמֶּנּוּ שְׂיִלְךָ גַם-כֵּן, כִּי מֵאַחֵר  
שֶׁהוּא יָשׁוּב וְיִקַּח הַיִּפְת־תָּאֵר, אֵין לוֹ אִימָה עוֹד (כִּי יַחֲזֹר  
הַמּוֹל) וְיִוְכַל לְהַשִּׁיבּוֹ גַם-כֵּן.

**וְהִלְכוּ** אֵילּוֹ הַשְּׁלֵשָׁה יַחַד, וְשִׁכְרוּ לָהֶם סְפִינָה. וּבָאוּ  
אֶל הַמְּדִינָה, שְׂיִושְׁבֶת שָׁם הַקִּיסָרִית, וּבָאוּ אֶל



אותו העיר, שהיא יושבת שם, והעמידו הספינה, וישבה עצמה (פת הקיסר): אם תודיע תכף לאמה, שבאתה תוכל לגוע. ושלחה אצלה באשר שנמצא איש, שיודע ידיעה מפתה. אחר-כך הלכה בעצמה וספרה להקיסרית כל מה שעבר על בתה, וספרה לה כל המעשה, ולבסוף אמרה לה: והיא גם-כן בכאן. אחר-כך אמרה לה האמת: אני אני היא, והודיעה לה, שגם החתן שלה, בן הבערגיר, הוא גם-כן בכאן, אך אמרה לה, שאינה רוצה באפן אחר, רק שישבו את אביה הקיסר למקומו, ואמה לא היתה מרצית לזה כלל, כי חרה לה עליו מאד על שבשבילו היה כל הנ"ל, אך אף-על-פי-כן הכרחה למלאות רצון בתה. ורצו להשיבו ויבקשו והנה אין הקיסר נמצא כלל. והגידה לה בתה, שגם הוא בכאן, והיתה החתונה. והשמחה בשלמות, והמלוכה והקיסרית קבלו הזוג הזה ומלכו בכפה.

גם אחר-כך לא היה להקיסר הזקן גדלה, כי הכל היה על-ידו. המאמראם טפחו טפחו אותו על פניו ודחפוהו. הבערגיר היה לו גדלה מאד (כי הוא) אבי הקיסר, שהוא העקר.

**בלומ** פתיב (בראשית יט): ההרה המלמ, הינו בערגיר, וממנו נולד משיח, שייבוא במהרה בימינו, אמן.

**ישראל** היה להם סימנים במצרים (שמות ג): "פקד פקדתי" מי שיאמר להם זה הלשון, הוא הגואל. והדבר תמוה: מאחר שידעו כל ישראל מזה, אם כן מהו הסימן? אפשר לא נמסר אלא להזקנים, וגם על הגואל האחרון בודאי יש סימנים.

**משיח** יגיד לישראל כל מה שעבר על ישראל בכל יום ויום. על כל אחד ואחד מישראל בפרט.

**תמר** אברהם גם כן הסימנים, כמובא במדרש (מדרש רבה פרשת בראשית פרשה כ"ה). גם כשהיתה יוצאת לשרף, בא הם"מ (הסמ"ד"מ"ם) והרחיק ממנה הסימנים, ובא גבריאֵל וקרבו, כמו שנאמר במדרש, וממנה נולד משיח, שיבוא במהרה בימינו אמן.

**בענין** המבאר במעשה זו, שכל אחד בא עם שיר של חשק, ולקצתם וכו', הנמשל מוכן, שכמו כן כמה גדולים עושים מה שעושים, וכל אחד אומר שירים וכיוצא ורוצים להשיג תכלית המבקש, ואין מי שזוכה לעקר התכלית האמתית בשלמות, כי אם הראוי לזה, ולקצתם משיכים על ידי שליח או מאחורי הפתל או שמראים להם פנים וכו', כמבאר בהמעשה הנ"ל, אך לסוף, הינו בשמסתלקים, משיכים להם, שעדין לא עשו כלום וכו', כמו שכתוב שם במעשה סוף התשובה, שמשויבה היפתתאר, עין שם, עד שיבוא המנהיג הנכון וכו'.

מעשה יא

# מבן מלך ובן שפחה שנתחלפו

(מוצאי־שבת פרשת נח תק"ע)

מעשה במלך אחד, שהיתה שפחה אחת בביתו, שהיתה משמשת את המלכה. (ומסתמא

מבשלת אינה רשאה לפגם אל המלך, אך היתה איזה שפחה משרתת קטנה במעלה). והגיע זמן לדתה של המלכה, וגם השפחה הנ"ל הגיע זמן לדתה באותו העת. והלכה המילדת והחליפה הולדות למען תראה מה יצמח מזה ואיך יפל דבר. והחליפה הולדות, והניחה בן המלך יאצל השפחה ובן השפחה יאצל המלכה.

ואחר־כך התחילו אלו הבנים להתגדל. ובן המלך (הינו זה שנתגדל יאצל המלך, כי היו סוכרים,

שהוא בן המלך) היו מגדלים אותו ממעלה למעלה, עד שהיה הולך וגדול והיה בריה (וריו ומוצאם) גדולה, וגם אותו בן השפחה (הינו בן המלך באמת, אך נתגדל יאצל השפחה, כנ"ל) נתגדל בביתו, ושניהם היו לומדים יחד בחדר אחד. וזה הבן מלך האמת, שנקרא בן השפחה, היה טבעו נמשך לנמוס המלכות, אך שהיה נתגדל

בבית העֶבֶר, וְלֵהֲפֹד: בֶּן הַשְּׁפָחָה, שֶׁנִּקְרָא בֶּן הַמֶּלֶךְ,  
 הָיָה מִבְּעוֹ נִמְשָׁךְ לְנַמוּס אַחֵר שֶׁלֹּא בְּנַמוּס הַמֶּלֶךְ, אֵיךְ  
 שֶׁהָיָה נִתְגַּדֵּל בְּבֵית הַמֶּלֶךְ וְהָיָה מִכְרָח לְהִתְנַהֵג בְּנַמוּס  
 הַמַּלְכוּת, שֶׁהָיוּ מְגַדְּלִים אוֹתוֹ בְּנַמוּס זֶה.

וְהַמִּלְדָּת הַנַּ"ל, מִחֲמַת שְׁנַשִּׁים דְּעֵתָן קָלוֹת, הִלְכָה  
 וְגִלְתָּה הַסּוּד לְאַחַד, אֵיךְ שֶׁהַחֲלִיפָה  
 הַבָּנִים, כַּנַּ"ל, וְחִבְרָא חִבְרָא אֵית לָהּ, עַד שֶׁנִּתְגַּלָּה  
 הַסּוּד מֵאַחַד לְחֵבְרוֹ, כְּדַרְךַּ הָעוֹלָם, עַד שֶׁהָיוּ הָעוֹלָם  
 מְרַנְּנִים בְּזֶה, אֵיךְ שֶׁנַּחֲלַף הַבֶּן מֶלֶךְ, אֲבָל אֵין רִשְׁאִים  
 לְדַבֵּר מִזֶּה שֶׁלֹּא יִתְגַּלָּה לְמֶלֶךְ, כִּי בּוֹדֵאֵי אֵין רִשְׁאִים  
 שֶׁיִּדַּע הַמֶּלֶךְ מִזֶּה, כִּי מָה יַעֲשֶׂה הַמֶּלֶךְ בְּזֶה, כִּי אֵין  
 תִּקְנָה לְזֶה, כִּי אֵי־אֶפְשָׁר לְהֶאֱמִין, אוֹלֵי הוּא שֶׁקֶר, וְאֵיךְ  
 אֶפְשָׁר לְחֹזֵר וְלְהַחֲלִיף? וְעַל־כֵּן בּוֹדֵאֵי אִסּוּר לָהֶם  
 לְגַלוֹת זֹאת לְמֶלֶךְ, רַק הָעַם הָיוּ מְרַנְּנִים בֵּינֵיהֶם עַל זֶה.  
 וַיְהִי הַיּוֹם, וְהִלְךְ אַחַד וְגִלְתָּה הַסּוּד בְּאֲזַנֵּי הַבֶּן מֶלֶךְ,  
 אֵיךְ שְׂאוּמְרִים עָלָיו, שֶׁנַּחֲלַף, כַּנַּ"ל, אֵיךְ אֵי־  
 אֶפְשָׁר לָךְ לְחַקֵּר עַל זֶה, כִּי אֵין זֶה כְּבוֹדֶךָ וְאֵי־אֶפְשָׁר  
 לָךְ לְחַקֵּר זֹאת כֻּלָּל, אֵיךְ הוֹדַעְתִּי לָךְ זֹאת, כִּי אוֹלֵי יִהְיֶה  
 קֶשֶׁר בְּנֶגֶד הַמְּלוּכָה, וַיּוֹכֵל הַקֶּשֶׁר לְהִתְחַזֵּק עַל־יַדֵּי־זֶה,  
 כִּי יֹאמְרוּ, שֶׁהֵם לוֹקְחִים לְעֶצְמָם הַבֶּן מֶלֶךְ לְמֶלֶךְ, הִיגוּ

אותו שאומרים עליו שהוא הבן מלדו האמתי, כנ"ל, על-בן אתה צריך לחשב מחשבות על הבן הנ"ל להעבירו. (כל זה הוא דברי אותו האיש, שגילה הסוד לבן השפחה, הנקרא בן המלד).

**והלדו זה הבן מלדו** (הינו זה שנקרא בן מלד, והכלל: בכל מקום, שזופר פאן בן המלד סתם, הכונה על הנחלף, הינו שהוא באמת בן השפחה, רק שנקרא בן המלד, כי נתגדל אצל המלד, כנ"ל. וכן בבן השפחה; במקום שזופר בן השפחה. רק במקום שזופר בן המלד האמת או בן השפחה האמת, אז הכונה על האמת לאמתו) והתחיל לגרם רעות לאבי הבן הנ"ל (אשר באמת הוא אביו, כנ"ל) ושם עינו להיות רובה בו רעות תמיד, והיה תמיד גורם לו רעות רעה אחר רעה, כדי שיכרח לעקר עם בנו. וכל זמן שהיה המלד חי עדין, לא היה לו ממשלה כל-כף, אף-על-פי-כן היה גורם לו רעות. ואחר-כך נזקן המלד ומת, ולקח הוא את המלוכה (הינו הבן השפחה שנחלף ונקרא עתה בן מלד כנ"ל) ואז עשה רעות יותר לאבי הבן הנ"ל, רעה אחר רעה, והיה עושה בדרך ערמה, באפן שלא יבינו העולם, שהוא עושה לו רעות, כי אין זה נאה בפני ההמון, רק היה מעלים הדבר, וגרם לו רעות תמיד.

וְהֵבִין אָבִי הַבֶּן הַזֶּה"ל, שֶׁהוּא עוֹשֶׂה לוֹ רָעוֹת בְּשָׂבִיל  
הַעֲנִין הַזֶּה"ל. וְעָנָה וְאָמַר לְבָנוּ (הֵינּוּ בֶן הַמְּלָךְ בְּאֵמֶת,  
אֵךְ עַל־יְדֵי הַחֲלוּף גְּדֻמָּה, שֶׁהוּא בְּנוֹ) וְסִפֵּר לוֹ כָּל הָעֲנָיִן, וְאָמַר  
לוֹ, שִׁישׁ לוֹ רַחֲמָנוֹת גְּדוֹל עָלָיו, כִּי מִמָּה נִפְשָׁךְ; אִם אֵתָה  
בְּנִי, בּוֹדָאֵי יֵשׁ לִי רַחֲמָנוֹת עָלֶיךָ; וְאִם אֵתָה בֶּן הַמְּלָךְ  
בְּאֵמֶת, בּוֹדָאֵי הַרַחֲמָנוֹת גְּדוֹל בְּיוֹתֵר עָלֶיךָ, כִּי הוּא רוֹצֵה  
לְהַעֲבִיר אוֹתְךָ לְגַמְרִי, חֵם וְשָׁלוֹם, עַל־כֵּן אֵתָה מִכְּרַח  
לְעַקֵּר מִכָּאן. וְהוֹרַע בְּעֵינָיו הַדְּבָר מְאֹד.

**אֵךְ** הַמְּלָךְ הַזֶּה"ל (דִּהֵינּוּ זֶה שֶׁנַּעֲשֶׂה מְלָךְ תַּחַת אָבִיו, כִּי גְדֻמָּה  
שֶׁהוּא הַבֶּן מְלָךְ מַחֲמַת הַחֲלוּף) הָיָה רוֹבֵה לוֹ בְּכָל  
פַּעַם חֲצֵי רָעָתוֹ, זֶה אַחֵר זֶה, וְנִתְיָשֵׁב הַבֶּן הַזֶּה"ל לְעַקֵּר  
מִשָּׁם. וְנָתַן לוֹ אָבִיו מְמוֹן הַרְבֵּה וְהִלָּךְ לוֹ. וְחָרָה לוֹ  
הַדְּבָר מְאֹד לִבְנֵי הַזֶּה"ל (אֲשֶׁר הוּא בְּאֵמֶת בֶּן הַמְּלָךְ) עַל אֲשֶׁר  
נִתְגַּרַשׁ מִמְּדִינָתוֹ בַּחֲנָם, כִּי הִסְתַּפַּל בְּעַצְמוֹ: לְמָה וְעַל  
מָה מִגִּיעַ לִי זֹאת לְהִתְגַּרַשׁ? אִם אֲנִי בֶּן הַמְּלָךְ, בּוֹדָאֵי  
אֵינּוּ מִגִּיעַ לִי זֹאת, וְאִם אֵינִי בֶּן הַמְּלָךְ, גַּם־כֵּן אֵינּוּ  
מִגִּיעַ לִי זֹאת לְהִיּוֹת בּוֹרַח בַּחֲנָם, כִּי מָה חֲטָאִי? וְהִרַע  
לוֹ מְאֹד, וּמַחֲמַת זֶה לָקַח אֶת עַצְמוֹ אֶל הַשְּׂתִיָּה, וְהִלָּךְ  
לְבֵית־הַזּוֹנוֹת, וְרָצָה לְבָלוֹת בָּזֶה אֶת יָמָיו לְהַשְׁתַּפֵּר  
וְלִילָךְ בְּשָׂרִירוֹת לְבוֹ מַחֲמַת שְׁנַתְגַּרַשׁ בַּחֲנָם.

וְהַמֶּלֶךְ הַגִּזְלָה תָּפַס אֶת הַמְּלוּכָה בְּחֻזְקָה, וּכְשֶׁהָיָה שׁוֹמֵעַ, שָׁיֵשׁ אִיזָה אַנְשִׁים, שְׁמַרְנָנִים וּמְדַבְּרִים מִהַחֲלוּף הַגִּזְלָה, הָיָה מַעֲנִישָׁם וְנוֹקֵם בָּם מְאֹד, וּמִלְדָּה בְּתַקְוָה וְעוֹ.

וַיְהִי הַיּוֹם, וְנָסַע הַמֶּלֶךְ עִם שְׂרָיו לְתַפֵּס חַיּוֹת. (שְׁקוֹרִין נְאוּלְאוּעֵ צִיד) וּבָאוּ לְמָקוֹם נָאָה, וְנָהַר מִיָּם לְפָנָיו הַמָּקוֹם הַהוּא. וְעָמְדוּ שָׁם לְנוּחַ וּלְטַיִל, וְהִנִּיחַ עַצְמוֹ הַמֶּלֶךְ לְשֹׁכֵב, וּבָא עַל דַּעְתּוֹ הַמַּעֲשֵׂה הַגִּזְלָה שְׁעָשָׂה, שְׁגָרַשׁ אֶת הַבֵּן הַגִּזְלָה בְּחֻזְקָה, כִּי מִמֶּה נִפְשָׁד: אִם הוּא בֶן הַמֶּלֶךְ לֹא דֵי שְׁנַת־חֲלָפוּ? מְדוּעַ יְהִיָּה נִתְגַּרֵּשׁ מִכָּאן? וְאִם אֵינוֹ בֶן הַמֶּלֶךְ גַּם־כֵּן אֵין מַגִּיעַ לוֹ לְגַרְשׁוֹ, כִּי מָה חָטָא? וְהָיָה הַמֶּלֶךְ חוֹשֵׁב בְּזוֹה וּמִתְחַרֵּט עַל הַחָטָא וְהַעֲוִלָּה הַגְּדוּלָּה הַזֹּאת שְׁעָשָׂה, וְלֹא יָדַע לְתַת עֲצָה לְנַפְשׁוֹ מִה לַעֲשׂוֹת בְּזוֹה, וְאִי־אֶפְשָׁר לְדַבֵּר מְדַבֵּר בְּזוֹה עִם שׁוֹם אָדָם לְהַתִּיעֵן עִמּוֹ; וְנִתְעַצֵּב בְּדַאגָּה מְאֹד, וְאָמַר לְהַשְׂרִים לָשׁוּב, כִּי מֵאַחַר שֶׁנִּפְלָה עָלָיו דַּאגָּה, אֵין צְרִיכִין עוֹד לְטַיִל, וְחִזְרוּ לְבֵיתֵם. וּכְשֶׁחֲזַר הַמֶּלֶךְ לְבֵיתוֹ, בּוֹדְאֵי הָיוּ לוֹ כַּמָּה עֲנִינִים וְעַסְקִים, וְנִתְעַסֵּק בְּעַסְקָיו וְעָבַר מִדַּעְתּוֹ עֲנִין הַגִּזְלָה.

וְהֵבֵן הַנ"ל, שְׁנַתְגַּרְשׁ (אֲשֶׁר הוּא בֶן הַמֶּלֶךְ בְּאֵמֶת) וְעָשָׂה  
 מַה שְּׁעָשָׂה וּבִזְבוּז מְעוֹתָיו, פֶּעַם אֶחָד יֵצֵא לְבָדוּ  
 לְטִיל. וְהֵנִיחַ לְשֹׁכֵב, וּבָא לוֹ עַל דַּעְתּוֹ מַה שְּׁעָבַר עָלָיו,  
 וְחָשַׁב מַה זֹאת עָשָׂה אֱלֹקִים לִי: אִם אֲנִי הֵבֵן מֶלֶךְ  
 בּוֹדְאֵי אֵינּוּ רְאוּי לִי זֹאת, וְאִם אֵינִי בֶן הַמֶּלֶךְ גַּם־כֵּן  
 אֵינּוּ מִגִּיעַ לִי זֹאת, לְהִיּוֹת בּוֹרַח וּמִגְרֵשׁ. וְנִתְיָשֵׁב  
 בְּדַעְתּוֹ: אֲדַרְבָּא, אִם־כֵּן, שְׁהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יָכוֹל לַעֲשׂוֹת  
 כְּזֹאת, לְהַחֲלִיף אֶת בֶּן הַמֶּלֶךְ וְשִׁיעֲבֹר עָלָיו כַּנ"ל, אִם־  
 כֵּן הֵיטְבָן מַה שְּׁעָשִׂיתִי? וְכִי כֶּךָ הָיָה רְאוּי לִי לְהִתְנַהֵג  
 כְּמוֹ שְׁעָשִׂיתִי? וְהִתְחִיל לְהַצְטַעַר וּלְהִתְחַרַּט מְאֹד עַל  
 הַמַּעֲשִׂים רָעִים שְׁעָשָׂה, וְאַחֲר־כֵּךְ חָזַר לְמְקוֹמוֹ וְחָזַר אֶל  
 הַשְּׂכָרוֹת, אֶךְ מִחֲמַת שְׁכָבַר הִתְחִיל לְהִתְחַרַּט, הָיָה  
 מְבַלְבֵּל אוֹתוֹ הַמַּחֲשָׁבוֹת שֶׁל חֲרָטָה וְתִשׁוּבָה בְּכָל פֶּעַם.  
**פֶּעַם** אַחַת הֵנִיחַ עֲצָמוֹ לְשֹׁכֵב. וְחָלַם לוֹ, אִידָךְ  
 שְׁבִמְקוֹם פְּלוֹנִי יֵשׁ יָרִיד בְּיוֹם פְּלוֹנִי, שְׂיִלְךָ  
 לְשָׁם. וּמַה שְּׂיִזְדַּמֵּן לוֹ בְּרֵאשׁוֹנָה אֵיזָה עֲבָדוֹת לְהִשְׁתַּפֵּר  
 יַעֲשֶׂה אוֹתוֹ הָעֲבָדוֹת, אִף אִם אֵינּוּ לְפִי כְּבוֹדוֹ. וְהַקִּיץ.  
 וְהַחֲלוֹם הָיָה נִכְנָס לוֹ מְאֹד בְּמַחֲשַׁבְתּוֹ. כִּי לְפַעְמִים  
 עוֹבֵר הַדְּבָר תִּכְרַף מִן הַמַּחֲשָׁבָה, אֶךְ דְּבַר הַחֲלוֹם הָיָה  
 נִכְנָס הַרְבֵּה בְּמַחֲשַׁבְתּוֹ. אֶךְ אִף־עַל־פִּי־כֵן הָיָה קָשָׁה



בעיניו לעשות זאת, והלך יותר אל השתיה. וחלם לו יותר החלום הנ"ל כמה פעמים, ובבלבל אותו מאד.

**פעם** אחת היו אומרים לו בחלום: אם אתה רוצה לחום על עצמך תעשה כנ"ל, והכרח לקיים את החלום. והלך ונתן מותר הפעות שהיה לו עדן על האכסניא, גם המלבושים חשובים שהיה לו הניח גם כן על האכסניא. והוא לקח לעצמו מלבוש פשוט של סוחרים, (כגון אפינטשע מלבוש עליון), ונסע על היריד. ובא לשם.

**והשבים** והלך על היריד. ופגע בו סוחר אחד, ואמר לו: רצונך להשתפר באיזה עבודות? השיב לו הן. אמר לו: אני צריך להוליך בהמות, תשפיר עצמך אצלי? והוא לא היה לו פנאי לישיב את עצמו בזה, מחמת החלום הנ"ל. וענה ואמר תקף הן, והסוחר שכרו תקף. ותקף התחיל לשמש עמו ולצוות עליו, כדרך האדון על משרתיו. והוא התחיל להסתפל בעצמו: מה עשה? כי בודאי אין ראוי לו עבודת בזה, כי הוא איש רך, ועתה יצטרך להוליך בהמות ויכרח לילך רגלי אצל הבהמות. אך אי אפשר להתחרט. והסוחר מצוה עליו כדרך האדון. ושאל את הסוחר:

איך אלך לבדי עם הבהמות? השיב לו: יש עוד רועים מוליכי בהמות שלי, ותלך עמם. ונתן לו לידו איזה בהמות שיוליכם, והוּלִיכם חוץ לעיר. ושם נתקבצו יחד שאר הרועים המוליכים הבהמות, והלכו יחד. והוּלִיךְ אֶת הַבְּהֵמוֹת. והסוּחַר הָיָה רוֹכֵב עַל סוּם, והלך אֶצְלָם. והסוּחַר הָיָה רוֹכֵב בְּאֶכּוּרִיּוֹת, וּכְנָגְדוֹ הָיָה בְּאֶכּוּרִיּוֹת יוֹתֵר מְאֹד. והוא הָיָה מְתַפְחֵד מְאֹד מְאֹד מִן הַסּוּחַר, מִחַמַּת שְׂרָאָהוּ בְּאֶכּוּרִיּוֹת גָּדוֹל כְּנָגְדוֹ, וְהָיָה מְתִירָא פֶּן יָפֶה אוֹתוֹ הַכָּפָאָה אַחַת בְּמִקְלוֹ וַיִּמּוֹת תִּכְפֶּה (הֵינּוּ כִּי מֵרֵב דְּקוּתוֹ כִּי הָיָה אִישׁ רַךְ מְאֹד עַל־כֵּן נִדְמָה לוֹ כֵּן) וְהָיָה הוֹלֵךְ עִם הַבְּהֵמוֹת וְהַסּוּחַר אֶצְלָם. וּבָאוּ לְאִיזָה מְקוֹם, וְלָקְחוּ הַשֶּׁק שְׂמִנָּח בּוֹ הַלָּחֵם שֶׁל הָרוּעִים, וְנָתַן לָהֶם (הַסּוּחַר) לֶאֱכֹל. וְנָתַנּוּ לוֹ גַּם־כֵּן מִלָּחֵם זֶה, וְאָכַל.

**אַחֲר־כֵּן** הָיוּ הוֹלְכִים אֶצֶל יַעֲר עֵב מְאֹד. (הֵינּוּ

שְׁהֵאִילְנוֹת הֵם רְצוּפִים וְתִכּוּפִים מְאֹד זֶה אֶצֶל זֶה)

וְהָלְכוּ וְתַעֲוּ שְׁתֵּי בְּהֵמוֹת מִהַבְּהֵמוֹת שֶׁל זֶה הַבֵּן שְׁנַעֲשֶׂה רוּעָה אֶצֶל הַסּוּחַר כְּנ"ל. וְצַעַק עָלָיו הַסּוּחַר, וְהָלַךְ אַחֲרֵיהֶם לְתַפְסֵם, וְהֵם בָּרְחוּ יוֹתֵר. וְרָדַף אַחֲרֵיהֶם. וּמִחַמַּת שֶׁהֵיעַר הָיָה רְצוּף וְעֵב, תִּכְפֶּה כְּשֶׁנִּכְנַס לְתוֹךְ הַיעַר לֹא רָאוּ זֶה אֶת זֶה, וְנִתְעַלְּם

מַעֲנֵי הַחֲבָרִים שְׁלוֹ מִיָּד. וְהוּא הָיָה הוֹלֵךְ וְרוֹדֵף אַחֲרַי  
הַבְּהֵמוֹת, וְהֵם בּוֹרְחִים. וְרוֹדֵף אַחֲרֵיהֶם הַרְבֵּה עַד שֶׁבָּא  
לְתוֹךְ עָבִי הַיַּעַר. וְנִתְיָשֵׁב: בֵּין כָּד וּבֵין כָּד אָמוֹת. כִּי  
אִם אָשׁוּב בְּלִי הַבְּהֵמוֹת אָמוֹת עַל יְדֵי הַסּוֹחֵר. כִּי הָיָה  
נְדָמָה לוֹ, מִחֲמַת פֶּחַד שֶׁהָיָה לוֹ מִן הַסּוֹחֵר, שְׂיָמִית  
אוֹתוֹ כְּשִׁיָּשׁוּב בְּלִי הַבְּהֵמוֹת. וְאִם אֶהְיֶה כָּאֵן גַּם־כֵּן  
אָמוֹת עַל יְדֵי חַיּוֹת שְׂבִיעֵר. וְלָמָּה לִּי לָשׁוּב אֶל הַסּוֹחֵר?  
כִּי אֵיךְ אוּכַל לָבוֹא אֵלָיו בְּלִי הַבְּהֵמוֹת, כִּי הָיָה לוֹ פֶּחַד  
גָּדוֹל מִמֶּנּוּ. וְהִלֵּךְ וְרוֹדֵף יוֹתֵר אַחֲרַי הַבְּהֵמוֹת, וְהֵם  
בוֹרְחִים. בְּתוֹךְ כָּד נַעֲשֶׂה לִילָה. וְדַבֵּר כְּזֶה עַד־כֵּן לֹא  
עָבַר עָלָיו, שְׂיִצְטַרֵּף לָלוֹן יַחֲדָי בַּלִּילָה בְּתוֹךְ עָבִי הַיַּעַר  
כְּזֶה. וְשָׁמַע קוֹל נְהַמַּת הַחַיּוֹת שֶׁהוֹמִים בְּדַרְכָּם. וְנִתְיָשֵׁב  
בְּדַעְתּוֹ, וְעָלָה עַל אֵיזָה אֵילָן וְלָן שָׁם. וְשָׁמַע קוֹל הַחַיּוֹת  
שִׁשׁוֹאֲגִים בְּדַרְכָּם.

**בַּכָּקֵר הַסְּתַבֵּל**, וְרָאָה וְהֵנָּה הַבְּהֵמוֹת עוֹמְדִים  
סְמוּכִים אֶצְלוֹ, וַיֵּרַד מִן הָאֵילָן וְהִלֵּךְ  
לְתַפְסָם, וּבָרְחוּ לְהֵלֵן. וְהִלֵּךְ אַחֲרֵיהֶם יוֹתֵר, וּבָרְחוּ  
יוֹתֵר. וְהָיוּ הַבְּהֵמוֹת מוֹצְאִים שָׁם אֵיזָה עֵשְׂבִים וְעָמְדוּ  
לְרַעוֹת וּלְאָכַל. וְהָיָה הוֹלֵךְ לְתַפְסָם, וּבָרְחוּ. וְכֵן הָיָה  
הוֹלֵךְ אַחֲרֵיהֶם וְהֵם בוֹרְחִים, הוֹלֵךְ אַחֲרֵיהֶם וְהֵם

בורחים, עד שבא בתוך עבי היער מאד, שהיה שם  
 חיות שאינם מתיראים מאדם כלל, כי הם רחוקים מן  
 הישוב. ושוב נעשה לילה. ושמע קול נהמת החיות  
 ונתירא מאד. וירא והנה עומד שם אילן גדול מאד  
 מאד. ועלה על אותו האילן. בבואו על האילן, וירא  
 והנה שוכב שם בן־אדם, ונתירא. אך אף־על־פירכן  
 היה לו לנחמה מאחר שמצא כאן בן־אדם. ושאלו זה  
 את זה: "מי אתה, בן־אדם?" "מי אתה, בן־אדם. מאין  
 באת לכאן?" ולא היה רצונו לספר לו מה שעבר עליו.  
 והשיב לו: על־ידי הבהמות. שהייתי רועה בהמות,  
 ותעו שתי בהמות לכאן, ועל־ידי־זה באתי לכאן כנ"ל.  
 ושאל הוא את האדם שמצא שם על האילן: מאין  
 באת אתה לכאן? השיב לו: אני באתי לכאן על ידי  
 הסוס. שהייתי רוכב על הסוס, ועמדתי לפוש, והלך  
 הסוס ותעה בתוך היער. והייתי רודף אחריו לתפסו  
 והוא ברח יותר, עד שבאתי לכאן. ונתחברו שם יחד  
 שיהיה להם צותא חדא. ודברו ביניהם, שאפלו  
 כשיבואו לישוב, יהיו גם־כן ביחד בצותא חדא. ולנו  
 שם שניהם. ושמעו קול נהמת החיות שהומים  
 ושואגים מאד.

לפנות בקר שמע קול חוכא (צחוק) גדולה מאד מאד, על פני כל היער, שהיתה מתפשטת קול החוכא על כל היער, פי היתה חוכא גדולה מאד מאד, עד שהיה האילן מודעווע ומתנענע מן הקול. והוא נתבהל ונתפחד מאד מאד מזה. ואמר לו השני: (הינו זה האדם שמצא שם על האילן ששכב שם מקדם) שוב אין אני מתפחד כלל מזה. כי כבר אני לן כאן זה כמה לילות, ובכל לילה סמוך אל היום נשמע קול החוכא הזה, עד שכל האילנות רועשים ומודעוועים. ונתבהל מאד ואמר לחברו: הדבר נראה שזהו מקום הידועים (השדים). כי בישוב לא נשמע קול חוכא כזה. כי מי שמע קול חוכא על כל העולם?

ואחר-כך נעשה תכף יום. והסתכלו, ויראו והנה הבהמות של זה עומדים, וירדו, והתחילו לרדף. זה אחר הבהמות, וזה אחר הסוס. והבהמות היו בורחים להלן יותר, והוא רודף וכו' כנ"ל. וכן השני רדף אחר הסוס והסוס בורח, עד שנתרחקו ונתעו זה מזה.

בתוך כך מצא שק עם לחם. וזה חשוב בודאי מאד מאד במדבר. ולקח השק על כתפו, והלך

אחרי הבהמות. בתוך כך פגע באדם אחד ונתבהל מתחלה. אך אף-על-פי-כן היה לו לנחמה קצת, מאחר שמצא כאן אדם. ושאל אותו האדם: "איך באת לכאן?" חזר הוא ושאל את האדם הזה: "איך באת אתה לכאן?" השיב לו: "אני, אבותי ואבות אבותי נתגדלו כאן. אך אתה איך באת לכאן, כי לכאן לא יבוא כלל שום אדם מן הישוב". ונתבהל, כי הבין שאין זה אדם כלל. מאחר שאומר שאבות אבותיו נתגדלו כאן, ואדם מן הישוב אינו בא לכאן. על-כן הבין שבודאי אין זה אדם כלל. אף-על-פי-כן לא עשה לו כלל וקרבו. (הינו שזה האדם היער לא עשה שום רעה לזה שהלך אחרי הבהמות, שהוא בן המלך האמת שנחלף בנ"ל) ואמר לו: (הינו אדם היער לבן המלך האמת) מה אתה עושה כאן? השיב לו שהוא רודף אחר הבהמות בנ"ל. אמר לו האדם הנ"ל: חדל לך לרדף אחרי העוונות, כי אין זה בהמות כלל, רק העוונות שלך הם מזליכים אותך כך. די לך. כבר קבלת את שלך, הינו הענש שלך כבר קבלת, ועתה חדל לך מלרדפם עוד. בוא עמי ותבוא למה שיאות לך והלך עמו. ונתירא לדבר עמו ולשאלו. כי אדם בזה פן יפתח פיו ויבלענו. (הינו

שׁוּה הַבֶּן הַמְּלֻדְּ הָאֵמֶת הַלֵּד עִם הָאָדָם הַיָּעַר הַזֶּה, וְהִיָּה מִתְּיָרָא לְדַבֵּר עִמוֹ וְלִשְׂאֵל אוֹתוֹ דְּבַר, פֶּן יִפְתַּח פִּיו וְיִבְלַעֲנּוּ. כִּי הַבֶּן שְׂאִין זֶה אָדָם כָּלָל) וְהַלֵּד אַחֲרָיו.

בַּתוֹךְ כֶּךָ פָּנַע אֶת חֲבֵרוֹ שְׂרַדָּף אַחֵר הַסּוּם כִּנְ"ל. וְתַכְרַף כְּשִׂרְאָהוּ רָמַז לֹא: תַדַּע, שְׂאִין זֶה אָדָם כָּלָל, וְלֹא תִשָּׂא וְתִתֵּן עִמוֹ כָּלָל. כִּי אִין זֶה אָדָם כָּלָל, וְהַלֵּד מִיַּד וְלִחֵשׁ לוֹ בְּאִזְנוֹ כָּל זֶה. שְׂאִין זֶה אָדָם כָּלָל, וְכוּ' כִּנְ"ל. וְהִסְתַּכַּל חֲבִירוֹ, (הִינּוּ הָאָדָם שֶׁל הַסּוּם) וַיֵּרָא וְהִנֵּה שָׂק עִם לָחֶם עַל כְּתָפוֹ. וְהִתְחִיל לְהִתְחַנֵּן לֹא: אַחֵי, זֶה כִּפְּהָ יָמִים שְׂלֵא אֶכְלֵתִי, תֵּן לִי לָחֶם, הַשִּׁיב לֹא: כָּאֵן בְּמִדְבָּר אִין מוֹעִיל שׁוּם דְּבַר, כִּי חֵי קוֹדְמִין וְאִנִּי צְרִיךְ הַלָּחֶם בְּשִׁבְלִי. וְהִתְחִיל לְהִתְחַנֵּן לֹא וְלִבְקָשׁוּ מְאֹד: אֵתָן לָךְ מָה שְׂאֵתָן (אֵךְ בְּנֵדָאִי אִין מוֹעִיל שׁוּם מֵהַר וּמִתָּן בְּעַד לָחֶם בְּמִדְבָּר) הַשִּׁיב לֹא: מָה תִּתֵּן לִי, כִּי מָה תוּכַל לָתֵת לִי בְּעַד לָחֶם בְּמִדְבָּר. הַשִּׁיב לֹא: (הִינּוּ זֶה שֶׁבִקֵּשׁ הַלָּחֶם, שֶׁהוּא הָאָדָם שֶׁל הַסּוּם, הַשִּׁיב לְאָדָם שֶׁל הַבְּהֵמוֹת, שֶׁהוּא בֶן הַמְּלֻדְּ הָאֵמֶת) אֵתָן לָךְ כָּל עֲצָמִי, שְׂאֵמְכַר אֶת עֲצָמִי לָךְ בְּעַד לָחֶם. וְנִתְיָשֵׁב: (הִינּוּ הָאָדָם שֶׁל הַבְּהֵמוֹת נִתְיָשֵׁב בְּעֲצָמוֹ) לְקִנּוֹת אָדָם, כְּדָאִי לָתֵן לוֹ לָחֶם, וְקִנְהָ אוֹתוֹ לְעַבְד עוֹלָם. וְנִשְׁבַּע לוֹ בְּשִׁבּוּעוֹת שִׁיְהִיָּה לוֹ עֶבֶד

עולם גם כשיבואו לישוב, והוא יתן לו לחם. דהינו, שיאכלו יחד מן השק עד שיכלה הלחם.

**והלכו יחד אחרי האדם היער הנ"ל.** וזה העבד הולך אחריו (הינו זה האדם של הסום שנמכר לעבד להאדם של הבהמות, הלך אחריו אחרי האדם של הבהמות. ושיניהם הלכו אחרי אדם היער) ועל ידי זה הקל עליו קצת. כשהיה צריך להגביה איזה דבר או איזה ענין אחר היה מצוה על עבדו (הינו על זה האדם של הסום שנמכר לו לעבד) שיגביה לו ושיעשה לו חפצו. והלכו יחד אחרי אדם היער הנ"ל. וכאו למקום שהיו שם נחשים ועקרבים ונתפחד מאד. ומחמת הפחד שאל את האדם היער: איך נעבר כאן? השיב לו. הלא גם זה יפלא (אלא מאי) איך תפנס ותבוא לביתי? והראהו את ביתו שעומד באויר. ואיך תכנס בביתי? והלכו עם האדם היער הנ"ל, והעביר אותם בשלום. והכניסם לביתו והאכילם והשקם. והלך לו.

**וזה** (הינו בן המלך האמת שהוא האדם של הבהמות) היה משמש עם עבדו הנ"ל בכל אשר היה צריך. וחרה להעבד מאד, על אשר נמכר לעבד בשביל שעה אחת שהיה צריך לחם לאכל. כי עתה יש להם מה



לְאָכַל. וְרַק בְּשָׂבִיל שְׁעָה אַחַת יְהִי עֶבֶד עוֹלָם. וְהָיָה מִתְאַנֵּחַ וְגוֹנֵחַ: אֵיךְ בָּאתִי לְמִדָּה כּוֹז, לְהִיּוֹת עֶבֶד. שָׁאֵל לוֹ: (הֵינּוּ בֶן הַמֶּלֶךְ הָאֵמֶת שֶׁהוּא הָאֲדוֹן שְׁלוֹ שָׁאֵל אוֹתוֹ) וּבִיאִיזָה גְדֻלָּה הֵייתָ, שְׁאֵתָה מִתְאַנֵּחַ עַל שְׂבִיבָתְךָ לְמִדָּה זוֹ? הַשִּׁיב לוֹ וְסַפֵּר לוֹ, אֵיךְ שֶׁהוּא הָיָה מֶלֶךְ, וְהָיוּ מְרַנְּנִים עָלָיו שֶׁנִּחְלַף וְכוּ', כִּנ"ל. (כִּי בְּאֵמֶת זֶה הָאָדָם שֶׁל הַסּוּס הוּא הוּא הַמֶּלֶךְ הַנ"ל אֲשֶׁר בְּאֵמֶת הוּא בֶן הַשִּׁפְחָה כִּנ"ל) וְגֵרַשׁ אֶת חִבְרוֹ כִּנ"ל. וּפְעַם אַחַת בָּא עַל דַּעְתוֹ שֶׁלֹּא טוֹב עָשָׂה וְנִתְחַרַט וְכוּ'. וְהָיוּ בָּאִים עָלָיו חֲרָטוֹת תָּמִיד עַל הַמַּעֲשֵׂה הַרְעָה וְהַעוֹלָה הַגְּדוֹלָה שֶׁעָשָׂה נֶגֶד חִבְרוֹ.

**פְּעַם** אַחַת חָלַם לוֹ, שֶׁהִתְקוֹן שְׁלוֹ הוּא, שִׁישְׁלִיךְ אֶת הַמְּלוּכָה, וְיִלְךְ לְמָקוֹם שֶׁעֵינָיו יִשְׂאוּ אוֹתוֹ, וּבָזֶה יִתְקַן חַטָּאוֹ וְלֹא רָצָה לַעֲשׂוֹת כִּזֹּאת, אֵיךְ הָיוּ מְבַלְבְּלִין אוֹתוֹ תָּמִיד חֲלוּמוֹת הַלָּלוּ, שִׁיעֵשָׂה כִּנ"ל, עַד שֶׁנִּגְמַר בְּדַעְתוֹ, שִׁיעֵשָׂה כִּךְ, וְהִשְׁלִיךְ אֶת הַמְּלוּכָה, וְהִלְךְ בְּאֲשֶׁר הִלְךְ, עַד שֶׁבָּא לְכָאן, וְעַתָּה יְהִי עֶבֶד. וְזֶה שָׁמַע אֶת כָּל זֶה וְשָׁתַק (הֵינּוּ זֶה הַבֶּן מֶלֶךְ הָאֵמֶת, שֶׁהוּא הָאָדָם שֶׁל הַבְּהֵמוֹת, שָׁמַע כָּל זֶה שֶׁסִּפֵּר לוֹ הָאָדָם שֶׁל הַסּוּס, שֶׁהוּא עֹכְשׁוֹ עֶבְדוֹ וְשָׁתַק) וְאָמַר: אֲרָאָה וְאֲתִישֵׁב אֵיךְ לְנֶהְגֹּת עִם זֶה.

בַּלִּילָה בָּא הָאָדָם הַיֵּעַר הַנַּ"ל וְנָתַן לָהֶם לֶאֱכֹל  
 וְלִשְׁתּוֹת, וְלָנוּ שָׁם. לִפְנוֹת בִּקְרָ שָׁמְעוּ קוֹל  
 הַחֹכֵא הַגְּדוֹלָה מְאֹד, כִּנַּ"ל, עַד שֶׁכָּל הָאֵילָנוֹת הָיוּ  
 רוֹעֲשִׁים וּמְזַדְעָזְעִים, כִּנַּ"ל. וְהִסִּיתוּ (הֵינּוּ הַעֲבָד הִסִּית אֶת  
 בֶּן הַמֶּלֶךְ הָאֲמֵת, שֶׁהוּא אֲדוֹנּוֹ) לְשָׂאֵל אֶת אָדָם הַיֵּעַר מֶה  
 זֹאת, וּשְׂאֵלוֹ: מֶה קוֹל הַחֹכֵא הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת סְמוּךְ  
 לְבִקְרָ? הַשִּׁיב לוֹ: זֶהוּ חֹכֵא, שֶׁהַיּוֹם שׁוֹחֵק מִן הַלִּילָה,  
 שֶׁהַלִּילָה שׁוֹאֵלֶת אֶת הַיּוֹם: מִדּוּעַ כְּשֶׁאֲתָה בָּא, אֵינִי לִי  
 שֵׁם? וְאֵזִי הַיּוֹם שׁוֹחֵק וְעוֹשֶׂה חֹכֵא גְדוֹלָה, וְאַחֲר־כֵּן  
 נַעֲשֶׂה יוֹם; וְזֶהוּ קוֹל הַחֹכֵא הַנַּ"ל. וְנִפְלָא בְּעֵינָיו, כִּי  
 זֶהוּ עֵינֵן פֶּלֶא, שֶׁהַיּוֹם שׁוֹחֵק מִן הַלִּילָה.

בְּבִקְרָ חָזַר הָאָדָם הַיֵּעַר וְהִלְךְ לוֹ, וְהֵם הָיוּ אוֹכְלִים  
 וְשׁוֹתִים שָׁם. בַּלִּילָה חָזַר וּבָא, וְאָכְלוּ וְשָׁתוּ  
 וְלָנוּ. בַּלִּילָה שָׁמְעוּ קוֹל הַחַיּוֹת, שֶׁכָּלֶם שׁוֹאֲגִים וְהוֹמִים  
 בְּקוֹלוֹת מְשֻׁנוֹת, שֶׁכָּל הַחַיּוֹת וְהָעוֹפוֹת כָּלֶם נָתְנוּ  
 בְּקוֹלָם: הָאֲרִיָּה הָיָה שׁוֹאֵג, וְהַלְּבִיא הוֹמָה בְּקוֹל אַחֲרָ,  
 וְהָעוֹפוֹת מְצַפְצְפִים וּמְקַשְׁקְשִׁים בְּקוֹלָם וְכֵן כָּלֶם הוֹמִים  
 בְּקוֹלוֹת. וּבְתַחֲלָה נִזְדַּעְזְעוּ מְאֹד, וְלֹא הָיוּ אֲזָנִים אֶל  
 הַקּוֹל מִחֲמַת הַפֶּחַד, אַחֲר־כֵּן הָיוּ אֲזָנִים וְשָׁמְעוּ, שֶׁהוּא  
 קוֹל נְגִינָה וְזִמְרָה נִפְלְאָה וְנִרְאָה מְאֹד. וְהָיוּ אֲזָנִים יוֹתֵר

וְשָׁמְעוּ, שֶׁהוּא קוֹל זְמֵרָה וְנִגְיָנָה נִפְלָא מְאֹד מְאֹד, שֶׁהוּא תַעֲנוּג נִפְלָא וְעֵצוּם מְאֹד לְשִׁמְעַת זֹאת, שֶׁכָּל הַתַּעֲנוּגִים שֶׁל הָעוֹלָם כֻּלָּם כְּאִין, וְאִינִם נְחָשְׁבִים, וּבְטָלִים לְגַמְרֵי נֶגֶד הַתַּעֲנוּג הַנִּפְלָא הַזֶּה שֶׁל הַנִּגְיָנָה הַזֹּאת. וְדִבְרוּ בֵּינֵיהֶם, שִׁישְׂאָרוּ כֵּאֵן, כִּי יֵשׁ לָהֶם לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת, וּמִתַּעֲנוּגִים בְּתַעֲנוּג נִפְלָא כּוֹה, שֶׁכָּל מִינֵי תַעֲנוּגִים בְּטָלִים כְּנֶגֶד זֶה.

וְהַסִּיט הָעֶבֶד אֶת הָאֲדוֹן (הֵינּוּ בֶן הַמֶּלֶךְ הָאֵמֶת) לְשָׂאֵל אוֹתוֹ (אֶת אָדָם הַיֵּעַר) מַה זֹאת, וּשְׂאָלוֹ. הֵשִׁיב לוֹ, שֶׁזֶהוּ אֵיךְ שֶׁהַחֲמָה עָשָׂה מִלְּבוּשׁ לְהִלְבְּנָה, וְאָמְרוּ כָּל הַחַיּוֹת שֶׁל הַיֵּעַר: הֵיזוֹת שֶׁהִלְבְּנָה עוֹשֶׂה לָהֶם טוֹבוֹת גְּדוֹלוֹת, כִּי עָקַר מִמִּשְׁלָתָם הוּא בְּלִילָה, כִּי לְפַעֲמִים הֵם צָרִיכִין לִכְנֹס בִּישׁוּב, וּבִיּוֹם אֵין יְכוּלִים, וְעָקַר מִמִּשְׁלָתָם בְּלִילָה, וְהִלְבְּנָה עוֹשֶׂה לָהֶם טוֹבָה כּוֹה, שֶׁמֵּאִירָה לָהֶם, עַל־כֵּן הִסְפִּימוּ שִׁיעֲשׂוּ נִגּוּן חֲדָשׁ לְכַבּוֹד הַלְּבָנָה, וְזֶהוּ קוֹל הַנִּגְיָנָה שֶׁאַתֶּם שׁוֹמְעִים (דִּהֵינּוּ שֶׁכָּל הַחַיּוֹת וְהַעוֹפוֹת מִנְּנֻגִים נִגּוּן חֲדָשׁ לְכַבּוֹד הַלְּבָנָה, שֶׁקְּבֵלָה מִלְּבוּשׁ מִן הַחֲמָה) וּכְשִׁשְׁמְעוּ שֶׁזֶהוּ נִגּוּן, הִטּוּ אָזְנָם יוֹתֵר וְשָׁמְעוּ שֶׁהוּא נִגּוּן נִפְלָא וְנִעִים מְאֹד מְאֹד. וְאָמַר לָהֶם הָאָדָם הַיֵּעַר הַזֶּה: לֵּל: מַה זֶה חֲדוּשׁ אֲצִלְכֶם הֲלֹא יֵשׁ אֲצִלִּי כְּלִי, שֶׁקְּבֵלְתִי

מַאֲבוֹתַי, שֶׁהֵם יִרְשׁוּ מֵאֲבוֹת אֲבוֹתֵיהֶם, שֶׁהִכְלִי עֲשׂוּיָה  
עִם עָלִים וְצַבְעוֹנִים כְּאֵלוֹ, שֶׁכְּשִׁמְנִיחִים הִכְלִי הַזֹּאת עַל  
אֵיזָה בְּהֵמָה אוֹ עוֹף, אֲזִי תִכְרַף מִתְחִיל לִנְגֹן הַנְּגוֹן הַזֶּה.  
**אַחֲר־כֵּן** חֹזֵר וְנַעֲשֶׂה הַחוּכָא הַנַּ"ל, וְנַעֲשֶׂה יוֹם.  
וְהִלְךְ לוֹ הָאָדָם הַיְעָר הַנַּ"ל, וְהוּא (הֵינּוּ בֶן  
הַמֶּלֶךְ הָאֲמֵת) הִלְךְ לַחֲפֵשׁ אַחֲרֵי הַכְּלִי הַנַּ"ל. וְחִפֵּשׂ בְּכָל  
אוֹתוֹ הַחֲדָר וְלֹא מָצָא, וּלְהֵלֵן יוֹתֵר הָיָה מִתִּירָא לִילְךָ.  
וְהֵם, הֵינּוּ הָאָדוֹן (שֶׁהוּא בֶן הַמֶּלֶךְ הָאֲמֵת) וְהָעֶבֶד (שֶׁהוּא בֶן  
הַשְּׂפָחָה בְּאֲמֵת, שֶׁהִיָּה מִתְחַלָּה מֶלֶךְ, כַּנַּ"ל), הָיוּ מִתִּירָאִים  
לוֹמְרֵי לְאָדָם הַיְעָר הַנַּ"ל שְׂיֹולִיכֶם לִישׁוּב; אַחֲר־כֵּן פָּא  
אָדָם הַיְעָר הַנַּ"ל וְאָמַר לָהֶם, שְׂיֹולִיכֶם לִישׁוּב, וְהוֹלִיךְ  
אוֹתָם לִישׁוּב. וְלָקַח אֶת הַכְּלִי הַנַּ"ל וּנְתַנָּה לְבֶן הַמֶּלֶךְ  
הָאֲמֵתִי וְאָמַר לוֹ: הַכְּלִי אֲנִי נוֹתֵן לָךְ, וְעִם הָאָדָם הַזֶּה  
(הֵינּוּ הָעֶבֶד שְׁלוֹ, שֶׁהוּא בֶן הַשְּׂפָחָה בְּאֲמֵת, שֶׁהִיָּה מֶלֶךְ תְּחִלָּה  
מִחֲמַת הַחֲלוּף, כַּנַּ"ל) תִּדְעַ עֵיךְ לְהַתְנַהֵג עִמּוֹ. וְשָׂאֲלוּ  
אוֹתוֹ: לְהִיכֵן גִּלְךָ? אָמַר לָהֶם, שְׂיִשְׂאֲלוּ וְיִדְרְשׁוּ אַחֲרֵי  
הַמְּדִינָה, שֶׁנִּקְרָאת בִּשְׁם הַזֶּה: הַמְּדִינָה מְפֹשִׁית וְהַמֶּלֶךְ  
חָכֵם. (דָּאִם נִיירִישַׁע לֵאנֵד אֲוִן דְּעַר קְלוּגֵיר מְלָכוּת בְּזָה הַלְשׁוֹן  
סַפֵּר רַבְנֵי, גֵּרוּ יֵאִיר). שָׂאֲלוּ אוֹתוֹ: לְהִיכֵן וְלֵאֵיזָה צַד גִּתְחִיל  
לְשָׂאֵל אַחֲרֵי הַמְּדִינָה הַזֹּאת? הָרָאָה לָהֶם בִּידּוֹ לְצַד

פְּלוֹנִי (כְּמִרְאָה בְּאֶצְבַּע). וְאָמַר הָאָדָם הַיֵּעַר לְהַבֵּן מִלְדָּה  
הָאֲמַתִּי: לָךְ לְשֵׁם, אֶל הַמְּדִינָה הַזֹּאת, וְשֵׁם תִּבּוֹא אֶל  
הַגְּדֹלָה שְׁלֹךְ.

וְהֵלְכוּ לָהֶם. וְהָיוּ הוֹלְכִים בְּדַרְפָּם, וְהָיוּ מִתְאַוִּים  
מְאֹד לְמִצָּא אֵיזָה חַיָּה אוֹ בְּהֵמָה לְנַפְוֹת אֶת  
הַכְּלִי הַזֶּה אִם תּוּכַל לְנַגֵּן, כִּנֵּל, אֶךְ עֲדִין לֹא הָיוּ  
רוֹאִים שׁוֹם מִין חַיָּה. אַחֲר־כֵּן בָּאוּ יוֹתֵר לִישׁוּב וּמִצָּאוּ  
אֵיזָה בְּהֵמָה, וְהִנִּיחוּ הַכְּלִי עָלֶיהָ וְהִתְחִילָה לְנַגֵּן, כִּנֵּל.  
וְהָיוּ הוֹלְכִים וּבָאִים, עַד שֶׁבָּאוּ אֶל הַמְּדִינָה הַזֹּאת.  
וְאוֹתָהּ הַמְּדִינָה הָיָה חוֹמָה סְבִיב לָהּ, וְאִין נִכְנָסִין  
אֵלֶיהָ כִּי אִם בְּשַׁעַר אֶחָד, וְצָרִיכִים לְסַבֵּב כְּמָה  
פְּרָסְאוֹת, עַד שֶׁבָּאִין אֶל הַשַּׁעַר לְפָנֶם אֶל הַמְּדִינָה;  
וְהֵלְכוּ וְסָבְבוּ, עַד שֶׁבָּאוּ אֶל הַשַּׁעַר. בְּבוֹאֵם אֶל  
הַשַּׁעַר, לֹא רָצוּ לְהִנִּיחַ אוֹתָם לְפָנֶם, הָיִיתָ שֶׁהַמְּלָךְ שֶׁל  
הַמְּדִינָה מֵת, וְנִשְׁאַר הַבֵּן מִלְדָּה, וְהִנִּיחַ הַמְּלָךְ צְוֹאָה:  
בְּאֲשֶׁר שָׁעַד עִבְשׁוּ הָיוּ קוֹרְאִין אֶת הַמְּדִינָה דָּאָם  
נִירִישְׁע לְאַנְד אוֹן דְּעַר קְלוּגִיר מְלָכוֹת (מְדִינָה טִיפִּשִׁית  
וּמִלְדָּה חֲכָם), עִבְשׁוּ יְהִי קוֹרְאִין אוֹתָהּ לְהַפְדָּ דָּאָם  
קְלוּגֵעַ לְאַנְד אוֹן דְּעַר נִירִישְׁעַר מְלָכוֹת (מְדִינָה חֲכָמָה  
וּמִלְדָּה טִיפִּשִׁשׁ), וּמִי שִׁיחְגוֹר מִתְּנִיּוֹ לָזֶה, שִׁיחְזוֹר הַשֵּׁם

לְקַדְמוֹתוֹ, דְּהִינּוּ שְׁיֵהוּ חוֹזְרִים וְקוֹרְאִים אֶת הַמְּדִינָה  
 בְּשֵׁם הָרֵאשׁוֹן, דְּהִינּוּ מְדִינָה מְפֹשֶׁת וּמְלֻךְ חָכֵם הוּא  
 יִהְיֶה מְלֻךְ, עַל־כֵּן אֵין מְנִיחִין שׁוּם אָדָם לְפָנֵם אֶל  
 הַמְּדִינָה, כִּי אִם מִי שְׁיִחְגֹּר מְתַנְּיוּ לָזוּה; עַל־כֵּן לֹא רָצוּ  
 לְהַנִּיחַ אוֹתוֹ לְפָנֵם וְאָמְרוּ לוֹ: הֲאֵתָה יָכוֹל לְחַגֹּר  
 מְתַנְּיָךְ לָזוּה, לְהַחְזִיר אֶל הַמְּדִינָה הַשֵּׁם הָרֵאשׁוֹן?  
 וּבּוֹדַאי אִי־אֶפְשָׁר לְהַכְנִים עֲצָמוֹ לְדַבֵּר כְּזוֹה, וְלֹא יָכֹלוּ  
 לְכַנְּסוֹ. וְהִסִּיתוּ הָעֶבֶד הַנַּ"ל, שְׁיִחְזְרוּ לְבֵיתָם, אֵךְ הוּא  
 לֹא רָצָה לְחַזֹּר מִחַמַּת שְׁהָאָדָם הַיַּעַר אָמַר לוֹ שְׁיִלְךָ  
 לְמְדִינָה זוֹ, וְשֵׁם יָבוֹא לְגַדְלָה שָׁלוֹ.

בְּתוֹךְ כֵּךְ בָּא לְשֵׁם עוֹד אָדָם אֶחָד שֶׁהָיָה רוֹכֵב עַל  
 סוּס וְרָצָה לְכַנְּסוֹ, וְלֹא הִנִּיחוּ אוֹתוֹ גַּם־כֵּן לְכַנְּסוֹ  
 מִחַמַּת הַנַּ"ל. בְּתוֹךְ כֵּךְ רָאָה שְׁעוֹמֵד הַסּוּס שֶׁל אוֹתוֹ  
 הָאָדָם, וְלָקַח הַכְּלִי הַנַּ"ל וְהִנִּיחָה עַל הַסּוּס וְהִתְחִיל  
 לְנַגֵּן הַנְּגוֹן הַנִּפְלֵא מְאֹד, כַּנַּ"ל. וּבִקֵּשׁ מְאֹד הָאָדָם שֶׁל  
 הַסּוּס, שְׁיִמְכֹר לוֹ הַכְּלִי הַזֶּה וְלֹא רָצָה לְמַכְרָהּ. וְהַשִּׁיב  
 לוֹ. מַה תּוֹכֵל לִתֵּן לִי בְּעַד כְּלִי נִפְלְאָה כְּזוֹ? אָמַר לוֹ  
 הָאָדָם שֶׁל הַסּוּס הַנַּ"ל: מַה תּוֹכֵל לַפְעֹל עִם הַכְּלִי  
 הַזֶּה? הֲלֹא הוּא רַק שְׁתַּעֲשֶׂה עִמָּה קְאֻמְעָדִיא (הַצְנָה),  
 וְתִקְבַּל דִּינָר, אֲבָל אֲנִי יוֹדֵעַ דְּבַר, שֶׁהוּא טוֹב יוֹתֵר

מֵהַכְּלֵי שְׁלֶךְ, דְּהֵינּוּ שְׂאֵנֵי יוֹדֵעַ דְּבַר, שְׁקַבְּלֵתִי מֵאֲבוֹת  
אֲבוֹתִי, לְהִיּוֹת מִבֵּין דְּבַר מִתּוֹךְ דְּבַר, הֵינּוּ שְׂאֵנֵי יוֹדֵעַ  
דְּבַר כְּזוֹה, שְׁקַבְּלֵתִי מֵאֲבוֹת־אֲבוֹתִי שְׂיִכּוּלִים לְהִיּוֹת עַל־  
יְדֵהּ מִבֵּין דְּבַר מִתּוֹךְ דְּבַר שְׁכַשְׂאֲחֵד אוֹמֵר אֵיזָה דְּבוּר  
בְּעֵלְמָא, יְכוּלִים עַל־יְדֵי הַקְּבֵלָה הַנַּ"ל, שְׂיִישׁ לוֹ, לְהִבְיָן  
דְּבַר מִתּוֹךְ דְּבַר, וְעַדִּין לֹא גָלִיתִי זֹאת לְשׁוּם אָדָם  
בְּעוֹלָם, בְּכֵן אֲנִי אֲלַמֵּד אוֹתְךָ הַדְּבַר הַזֶּה, וְאַתָּה תִּתֵּן  
לִי הַכְּלֵי הַזֹּאת הַנַּ"ל. וְנִתְיָשֵׁב (הַבֵּן מִלְדָּה הָאֵמֶת, שְׁהֵיהּ לוֹ  
הַכְּלֵי הַזֹּאת כַּנַּ"ל), שְׁכַבְּאֵמֶת הוּא דְּבַר נִפְלָא לְהִיּוֹת מִבֵּין  
דְּבַר מִתּוֹךְ דְּבַר, וְנִתֵּן לוֹ הַכְּלֵי הַנַּ"ל, וְהוּא (הֵינּוּ הָאָדָם  
שֶׁל הַסּוּם הַנַּ"ל) הֶלְךְ וְלִמְדוֹ הַדְּבַר הַנַּ"ל לְהִיּוֹת מִבֵּין דְּבַר  
מִתּוֹךְ דְּבַר.

וְהַבֵּן מִלְדָּה הָאֵמֶת, מֵאַחַר שֶׁנַּעֲשָׂה מִבֵּין דְּבַר מִתּוֹךְ  
דְּבַר, הָיָה הוֹלֵךְ שֵׁם אֵצֶל שַׁעַר הַמְּדִינָה הַנַּ"ל,  
וְהַבֵּין, שְׁהוּא בְּאַפְשֵׁר שְׂיַחְגַּר מִתְּנִיז לְזוֹה לְהַחְזִיר  
לְהַמְּדִינָה שֵׁם הָרֵאשׁוֹן, כִּי כָּבֵר נַעֲשָׂה מִבֵּין דְּבַר  
מִתּוֹךְ דְּבַר, עַל־כֵּן הִבִּין שְׁהוּא בְּאַפְשֵׁר. אַף־עַל־פִּי  
שְׁעַדִּין אֵינּוּ יוֹדֵעַ אֵיךְ וּמָה, אֵיךְ יוּכַל לַעֲשׂוֹת זֹאת,  
אַף־עַל־פִּי־כֵן, מֵאַחַר שֶׁנַּעֲשָׂה מִבֵּין דְּבַר מִתּוֹךְ דְּבַר,  
עַל־כֵּן הִבִּין, שְׁהוּא בְּאַפְשֵׁר. וְנִתְיָשֵׁב, שְׂיִצְוֶה לְהַנִּיחַ

אותו לכנם, והוא יכנים עצמו לזה (הינו להחזיר להמדינה שם הראשון) ומה יפסיד בזה? ואמר (לאותן האנשים, שלא רצו להניח לכנם שם שום אדם, כי אם מי שיחגור מתניו לענין הנ"ל), שייניחו אותו לכנם, והוא יחגור מתניו לענין הנ"ל להחזיר אל המדינה שם הראשון. והניחו אותו לכנם.

והודיעו אל השרים, שנמצא איש כזה, שרוצה לחגור מתניו לזה להחזיר להמדינה שם הראשון. והביאוהו אל השרים של המדינה, ואמרו לו השרים: תדע, שגם אנחנו אין אנו טפשים, חס ושלום, רק שהמלך שהיה, היה חכם גדול מפלג מאוד, אשר כנגדו היינו פלנו נחשבים טפשים, ועל־כן היתה המדינה נקראת מדינה טפשית ומלך חכם. ואחר־כך נפטר המלך הנ"ל, ונשאר הפן מלך; וגם הוא חכם, אבל כנגדנו אינו חכם כלל, על־כן נקראת המדינה (עכשו) להפך: מדינה חכמה ומלך טפש. והניח המלך צואה, שמי שימצא חכם כזה, שיוכל להחזיר להמדינה שם הראשון הוא יהיה מלך; וצוה לבנו, שבשימצא איש כזה יסתלק הוא מן המלוכה, ואותו האיש יהיה נעשה מלך, הינו בשימצא חכם כזה, שיהיה מפלג בחכמה מאוד מאוד, עד שבנגדו



יְהִיו כְּלָם טַפְּשִׁים, הוּא יִהְיֶה מֶלֶךְ, כִּי זֶה הָאִישׁ יָכוֹל לְהַחְזִיר לְהַמְדִּינָה שֵׁם הָרֵאשׁוֹן, כִּי יִהְיוּ חוֹזְרִים וְקוֹרִין אוֹתָהּ מְדִינָה טַפְּשִׁית וּמֶלֶךְ חָכָם, כִּי הֵם כְּלָם טַפְּשִׁים כְּנִגְדּוֹ, עַל־כֵּן תִּדְרַע לְאִיזָה דְבַר אֶתָּה מְכַנִּים עֲצֻמָּךְ. (כָּל זֶה אָמְרוּ לוֹ הַשָּׂרִים הַגִּ'ל).

וְאָמְרוּ לוֹ (הֵינּוּ גַם־כֵּן הַשָּׂרִים הַגִּ'ל, כִּי כָל זֶה הוּא הַמְּשֻׁךְ דְּבַר־הֵם): הַנְּסִיּוֹן יִהְיֶה, אִם אֶתָּה חָכָם כְּזֶה: הַיּוֹת שְׂיִישׁ כָּאֵן גַּן, שֶׁנִּשְׂאָר מִן הַמֶּלֶךְ שְׁתִּיהִי, שֶׁהוּא הָיָה חָכָם גָּדוֹל מְאֹד; וְהֵגֶן הוּא נִפְלָא מְאֹד מְאֹד, שְׂגִדְלִים בּוֹ כְּלֵי מַתְכוֹת כְּלֵי כֶסֶף וְכֵלֵי זָהָב וְהוּא נִפְלָא וְנוֹרָא מְאֹד, אֲךְ אִי־אֶפְשָׁר לְכַנֵּס בּוֹ, כִּי כְּשֶׁנִּכְנָס בּוֹ אָדָם, אִזִּי תִכְפֹּר מִתְחִילִין שֵׁם לְרֹדְפוֹ, וְרוֹדְפֵין אוֹתוֹ, וְהוּא צוֹעֵק, וְהוּא אֵינּוּ יוֹדֵעַ כְּלָל וְאֵינּוּ רוֹאֶה מִי רוֹדֵף אוֹתוֹ, וְכֵךְ הֵם רוֹדְפֵין אוֹתוֹ, עַד שֶׁמְכַרִּיחִין אוֹתוֹ מִן הֵגֶן עַל־כֵּן נִרְאֶה אִם אֶתָּה חָכָם, אִם תּוֹכֵל לְכַנֵּס אֶל הֵגֶן הַזֶּה. וְשָׂאֵל אִם מִכֵּים אֶת הָאָדָם הַנִּכְנָס; אָמְרוּ לוֹ, שֶׁהֶעֱקַר שְׂרוֹדְפֵין אוֹתוֹ, וְהוּא אֵינּוּ יוֹדֵעַ כְּלָל מִי וּמִי רוֹדֵף אוֹתוֹ, וּבּוֹרַח בְּכִהְלָה גְדוּלָּה מְאֹד, כִּי כֵן סִפְרוּ לָהֶם בְּנֵי אָדָם שֶׁנִּכְנָסוּ לְשֵׁם.

וְהֶלֶךְ אֶל הֵגֶן (הֵינּוּ זֶה הַכֵּן מֶלֶךְ הָאֵמֶת), וְרָאֶה שְׂיִישׁ לוֹ חוֹמָה סְבִיב, וְהִשְׁעַר פְּתוּחַ, וְאֵין שֵׁם שׁוֹמְרִים,

כִּי בְּוֹדָאֵי אֵין צְרִיכִים שׁוֹמְרִים לְזֶה הַגֶּן. וְהָיָה הוֹלֵךְ  
 אֵצֶל הַגֶּן, וְהִסְתַּכַּל וְרָאָה, שְׁעוֹמֵד שָׁם אֵצֶל הַגֶּן אָדָם,  
 הֵינּוּ שְׁהִיָּה מְצִיר שָׁם אָדָם. וְהִסְתַּכַּל וְרָאָה, שְׁלַמְעֵלָה,  
 מֵעַל הָאָדָם, יֵשׁ דָּף, (שְׁקוֹרִין טַאפְּלִיצֵעַ), וְכַתּוּב שָׁם, שְׁזָה  
 הָאָדָם הָיָה מְלָךְ לְפָנַי כַּמָּה מֵאוֹת שָׁנִים, וּבִימֵי הַמְּלָךְ  
 הַזֶּה הָיָה שְׁלוֹם, כִּי עַד אוֹתוֹ הַמְּלָךְ הָיָה מְלַחְמוֹת, וְכֵן  
 אַחֲרָיו הָיָה מְלַחְמוֹת, וּבִימֵי הַמְּלָךְ הַזֶּה הָיָה שְׁלוֹם.

וְהַתְּבוּנָן מֵאַחַר שְׁכַבְר נַעֲשֶׂה מִכֵּין דְּבַר מֵתוֹךְ דְּבַר,  
 כַּנ"ל, שְׁהַכַּל תְּלוּי בְּזֶה הָאָדָם; שְׁכַשְׁנַכְנָסִין  
 לֶגֶן וְרוֹדְפִין אוֹתוֹ אֵין צְרִיכִין לְבָרַח כְּלָל, רַק לַעֲמֹד  
 עֲצֻמוֹ אֵצֶל הָאָדָם, וְעַל־יְדִיָּזָה יִנְצַל. וְיוֹתֵר מִזֶּה: שְׁאָם  
 יִקְחוּ אֶת הָאָדָם הַזֶּה וְיַעֲמִידוּ אוֹתוֹ לְפָנַי מֵתוֹךְ הַגֶּן  
 הַזֶּה, אֲזִי יוֹכַל כָּל אָדָם לְכַנֵּס בְּשָׁלוֹם אֶל הַגֶּן הַזֶּה. (כָּל  
 זֶה הַכֵּין זֶה הַגֶּן מְלָךְ הָאָמֶת עַל־יְדֵי שְׁהִיָּה מִכֵּין דְּבַר מֵתוֹךְ דְּבַר,  
 כַּנ"ל) וְהַלֵּךְ וְנַכְנֵס אֶל הַגֶּן; וְתַכְף בְּשֶׁהַתְּחִילוֹ לְרַדְּפוֹ  
 הַלֵּךְ וְעָמַד אֵצֶל הָאָדָם הַנ"ל, שְׁעוֹמֵד אֵצֶל הַגֶּן מִבְּחוּץ,  
 וְעַל־יְדִיָּזָה יֵצֵא בְּשָׁלוֹם, כְּלִי פָּגַע כְּלָל, כִּי אַחֲרִים,  
 כְּשֶׁנַּכְנָסוּ לֶגֶן וְהַתְּחִילוֹ לְרַדְּפֵם הָיוּ בּוֹרְחִים בְּבִהְלָה  
 גְּדוֹלָה מְאֹד, וְהָיוּ מִכֵּים וְנִלְקִים עַל־יְדִיָּזָה; וְהוּא יֵצֵא  
 בְּשָׁלוֹם וְשָׁלוֹה עַל־יְדֵי שְׁעָמַד עֲצֻמוֹ אֵצֶל הָאָדָם הַנ"ל.

והשרים ראו ותמהו על שיצא בשלום, ואזי צוה (זה הבן מלך האמת) לקח את האדם הנ"ל. ולהעמיד אותו בפנים בתוך הגן, וכן עשו, ואזי עברו כל השרים בתוך הגן ונכנסו ויצאו בשלום, בלי פגע כלל.

**אמרו** לו השרים: אף-על-פי-כן, אף-על-פי שראינו ממך דבר כזה, אף-על-פי-כן בשביל דבר אחד אין ראוי לתן לך המלוכה; ננסה אותך עוד בדבר אחד. אמרו לו: היות שיש כאן כפא מהמלך שהיה, והכפא גבוה מאד, ואצל הכפא עומדים כל מיני חיות ועופות של עץ (הינו שהם חתוכים ומתקנים מן עץ, בלע"ז: אויסגשניצט), ולפני הכפא עומד מטה, ואצל המטה עומד שלחן, ועל השלחן עומד מגורה, ומן הכפא יוצאים דרכים כבושים (שקורין גשלאגייע וענין), והדרכים הם בנויים בבנין חומה (הינו גימאירטי וענין), ואלו הדרכים יוצאים מן הכפא לכל צד, ואין אדם יודע כלל מה ענין הכפא הזה עם הדרכים הללו, ואלו הדרכים, כשהם יוצאים ומתפשטים להלן איזה שעור, עומד שם אריה של זהב, ואם ילך ויתקרב אצלו איזה אדם, אזי יפתח את פיו ויבלענו ולהלן מן אותו האריה מתפשט הדרך עוד להלן יותר, וכן בשאר הדרכים,

היוצאים מן הכפא, הינו שגם הדרך השני, היוצא מן הכפא לצד אחר, הוא גם כן כד כשמתפשט ונמשך הדרך איזה שעור, עומד שם מין חיה אחר, כגון לביא של מיני מתכות, ושם גם כן אי אפשר להתקרב אליו כנ"ל, ולהלן מתפשט הדרך יותר, וכן בשאר הדרכים. ואלו הדרכים הם מתפשטים והולכים בכל המדינה כלה, ואין שום אדם יודע ענין הכפא הנ"ל עם כל הדברים הנ"ל עם הדרכים הנ"ל; על כן תתנסה בזה, אם תוכל לידע ענין הכפא עם כל הנ"ל. והראו לו הכפא, וראה, שהוא גבוה מאד וכו'. והלך אצל הכפא והסתכל והתבונן, שזאת הכפא עשויה מן העץ של התבה הנ"ל (הינו הפלי הנ"ל, שנתן לו אדם היער, כנ"ל). והסתכל וראה, שחסר מן הכפא למעלה איזה שושנה (הינו רייזלי), ואם היה להכפא זאת השושנה, היה לה הכח שיש להתבה הנ"ל (הינו הפלי הנ"ל, שהיה לה כח לנגן כשהיו מניחין אותה על איזה מין חיה או בהמה או עוף, כנ"ל). והסתכל יותר וראה, שזאת השושנה, שחסר למעלה מן הכפא, היא מנחת למטה בכפא, וצריכין לקח אותה משם ולהניחה למעלה, ואזי יהיה להכפא הכח של התבה הנ"ל, כי הפלך שהיה, עשה כל דבר

בַּחֲכָמָה, בְּאִפְּן שְׁלֵא יָבִין שׁוּם אָדָם אֶת הָעֲנָן, עַד  
שְׁיָבֹא חֲכָם מִפְּלֹג, שְׁיָבִין אֶת הַדְּבָר, וְיִכָּל לְבֹן  
לְהַחֲלִיף וּלְסִדֵּר כָּל הַדְּבָרִים כְּרָאוּי. וְכֵן הַמָּטָה הַבֵּינ,  
שְׁצָרִיכִין לְנִתְקָה קֶצֶת מִן הַמְּקוֹם שְׁעוֹמְדָת, וְכֵן הַשְּׁלֶחֶן,  
צָרִיכִין גַּם־כֵּן לְנִתְקוֹ קֶצֶת, לְשִׁנּוֹת מְקוֹמוֹ קֶצֶת, וְכֵן  
הַמְּנוֹרָה, צָרִיכִין גַּם־כֵּן לְנִתְקָה קֶצֶת מִמְּקוֹמָה, וְכֵן  
הָעוֹפוֹת וְהַחַיּוֹת, צָרִיכִין גַּם־כֵּן לְשִׁנּוֹתָם כָּלָם מִמְּקוֹמָם  
לְקַח זֶה הָעוֹף מִמְּקוֹם זֶה וּלְהַעֲמִידוֹ בְּמְקוֹם זֶה, וְכֵן  
כָּלָם, כִּי הַמְּלָךְ עֹשֶׂה הַכָּל בְּעֶרְמָה וּבַחֲכָמָה, בְּאִפְּן  
שְׁלֵא יָבִין שׁוּם אָדָם, עַד שְׁיָבֹא הַחֲכָם, שְׁיִוָּכַל  
לְהַתְּבַוֵּן לְסִדְרָם כְּרָאוּי. וְכֵן הָאֲרִיָּה שְׁעוֹמֵד שָׁם (אֶצֶל  
הַתְּפִשְׁמוֹת הַדְּרָךְ), צָרִיכִין לְהַעֲמִידוֹ כָּאן, וְכֵן כָּלָם. וְצוּה  
לְסִדֵּר הַכָּל כְּרָאוּי: לְקַח הַשׁוֹשְׁנָה מִלְּמָטָה וּלְתַחֲבֹה  
לְמַעְלָה, וְכֵן כָּל הַדְּבָרִים הַנִּל לְסִדֵּר כָּלָם בְּסִדְר  
הַרְאוּי, כַּנִּל, וְאִז הַתְּחִילוּ כָּלָם לְנַגֵּן נִגּוֹן הַנִּפְלֵא מְאֹד,  
וְעָשׂוּ כָּלָם הַפְּעֵלָה הַרְאוּיָה לָהֶם וְאִז נִתְּנוּ לוֹ הַמְּלוּכָה.  
עָנָה וְאָמַר הַבֵּן מְלָךְ הָאֲמָת, שְׁנַעֲשֶׂה עִתָּה מְלָךְ, אֵל בֶּן  
הַשְּׁפָחָה הָאֲמָת הַנִּל: עִתָּה אֲנִי מִבֵּינ, שְׁאֲנִי בֶן הַמְּלָךְ  
בְּאֲמָת, וְאִתָּה בֶן הַשְּׁפָחָה בְּאֲמָת,

גם אלה דברי רבנו נ"י. אחר שספר זאת המעשה, ענה ואמר דברים אלה:

**בדורות הראשונים, כשהיו מדברים ומשיחים קבלה,**  
 היו משיחים בלשון כזה, כי עד רבי שמעון  
 בר-יוחאי, לא היו מדברים קבלה באתגליא, רק רבי  
 שמעון בר-יוחאי גלה קבלה באתגליא; ומקדם, כשהיו  
 החברים מדברים קבלה, היו מדברים בלשון כזה.  
 כשהניחו הארון על הפרות, התחילו לשורר, והבן.

**כי** יש חדתותי דסיקרא (חידוש הלבנה), כשהלבנה מקבלת חידושים מן  
 השמש, וזה בחינת (שמאל-א) כשנושאין הארון אל בית-שמש, ואזי כל  
 החיות נושאי הכסא עושין נגון חדש בחינת (תהלים צו): "מזמור שירו לה' שיר  
 חדש", שזהו השיר, ששרו פרות הבשן. וזה בחינת מטה ושלחן וכסא ומגורה  
 הם תיקוניהא דשכינתא. ובחינת הגן, כי אדם הראשון נתגרש מן הגן, ושבת  
 אגין עלוהי, כמובא (עין זתר שמות קלח). ושבת הוא בחינת מלך שהשלום שלו,  
 בחינת האדם הנ"ל, שהוא מלך, שהיה שלום בימיו, ועל בן עמר עצמו אצל  
 שבת; והשאר לא באר.

ענה ואמר אחר שספר המעשה הזאת בזו הלשון:

**המעשה הזאת היא הפלא גדול, והכל אחד.**  
 הבהמות וכו' והכסא וכו' והגן הכל  
 אחד. פעם נקרא (הפחינה המרמזת בהספור) בשם זה,

ופעם בשם זה; הכל לפי הענין והבחינה. והדברים  
 עמקים, נפלאים ונוראים מאד מאד. (גם אלה דברי רבנו,  
 גרו יאיר), ויש עוד, ואין צריכין לגלות לכם. גם יש עוד  
 מה שהמלך, שהיה בהמדינה הנ"ל, עשה דבר פנגד  
 החמה, ודבר פנגד הלכנה (הינו שאלו הדברים היו מרמזים  
 על חמה ולכנה), והלכנה היתה אוחות גר בידה,  
 וכשמגיע היום אזי אין היר מאיר, כי שרגא במיהרא  
 (גר בצהרים אינו מועיל) וכו', וזהו שאמרה הלילה אל  
 היום: מפני מה, כשאתה בא, אין לי שם (כמבאר לעיל),  
 כי ביום אין מועיל היר כלל.

פרוש המעשה הוא כמו הכסא, שעשה המלך,  
 כנ"ל, שעקר החכמה שצריכין לידע איך  
 לסדר הדברים. כמו כן מי שבקי בספרים, ולבו שלם  
 יוכל להבין הפרוש, אך צריכין לסדר הדברים היטב,  
 כי פעם נקרא כך, ופעם נקרא כך, וכן בשאר הדברים,  
 הינו בפרוש של המעשה לפעמים נקרא האדם של  
 המעשה הנ"ל בשם זה, ולפעמים בשם אחר, וכן  
 בשאר הדברים. אשרי מי שיזכה להבין דברים אלו  
 לאמתתן. ברוך ה' לעולם, אמן ואמן.

כל זה דברי רבנו הקדוש עליו השלום וזכר צדיק לברכה

מעשה יב

## מבעל תפילה

(מוצאי־שבת וארא ומוצאי ראש־החדש שכט תק"ע)

הַמַּעֲשֶׂה שֶׁל הַבַּעַל תְּפִלָּה הִתְחִילָה אַחֵר שְׁסֹפֵר עִם  
הַחֲזָן רַבִּי יוֹסֵף דָּפָה וְאַנְחָנוּ עִמְדָנוּ לְפָנָיו  
וְהַחֲזָן הִנִּי"ל הָיָה מַלְבוּשׁוֹ קְרוּעַ. עָנָה וְאָמַר לְהַחֲזָן הֲלֹא  
אַתֶּם בַּעַל תְּפִלָּה שְׁעַל יָדָה נִמְשָׁךְ הַכֹּל (הֵינּוּ כָּל  
הַהַשְׁפָּעוֹת) וּמְדוּעַ לֹא יִהְיֶה לָכֶם מַלְבוּשׁ (שְׁקוֹרִין  
קֶאֱפִטִין). וּבִתְוֹךְ כֵּךְ הִתְחִיל לְסַפֵּר בְּזוֹה הַלְשׁוֹן, כִּבְר  
הָיָה מַעֲשֶׂה כְּזֹאת שֶׁהָיָה בַּעַל תְּפִלָּה, וְסֵפֵר כָּל  
הַמַּעֲשֶׂה. וּבִתְחִלַּת סְפּוּרוֹ לֹא יָדַעְנוּ שְׁמִסְפֵּר מַעֲשֶׂה  
מִמַּעֲשִׂיּוֹת שְׁלוֹ, רַק סָבְרָנוּ שְׁמִסְפֵּר מַעֲשֶׂה סֵתֵם שְׁאַרְע  
כֵּךְ. רַק אַחֲר־כֵּךְ פִּשְׁנִכְנַם בְּדַבְרִים הִבְנוּ נוֹרְאוֹת הָעִנְיָן  
שְׁמִסְפֵּר, שֶׁהוּא מַעֲשֶׂה נוֹרְאָה מִמַּעֲשִׂיּוֹת שְׁלוֹ. שֶׁהֵם  
סְפוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת שֶׁל שְׁנַיִם קְדָמוֹנִיּוֹת:

מַעֲשֶׂה פַּעַם אֶחָד הָיָה בַּעַל־תְּפִלָּה, שֶׁהָיָה עוֹסֵק  
תָּמִיד בְּתַפְלוֹת וְשִׁירוֹת וְתַשְׁבָּחוֹת לַהִשָּׁם  
יִתְבָּרֵךְ. וְהָיָה יוֹשֵׁב חוּץ לַיֹּשֵׁב, וְהָיָה רָגִיל לִפְנֵם לַיֹּשֵׁב.  
וְהָיָה נִכְנָם אֵצֶל אִיזָה אָדָם מִסְתַּמָּא הָיָה נִכְנָם



לְהַקְטִינִים בְּמַעֲלָה, כְּגוֹן עֲנִיִּים וְכִיּוֹצֵא וְהָיָה מְדַבֵּר עַל  
 לְבוֹ מֵהַתְּכַלִּית שֶׁל כָּל הָעוֹלָם, הַיּוֹת שְׂפָאֵמֶת אֵין שׁוֹם  
 תְּכַלִּית כִּי אִם לְעַסֵּק בְּעִבּוֹדַת ה' כָּל יְמֵי חַיָּיו וּלְבַלּוֹת  
 יָמָיו בְּתַפְלָה לְהֵשֵׁם יִתְפַּרֵּךְ וְשִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת וְכוּ'.  
 וְהָיָה מְרַבֵּה לְדַבֵּר עִמּוֹ דְבָרֵי הַתְּעוֹרוּרוֹת כְּאֵלוֹ, עַד  
 שְׁנִכְנְסוּ דְבָרָיו בְּאָזְנוֹ, עַד שְׁנִתְרַצָּה אוֹתוֹ הָאָדָם  
 לְהִתְחַבֵּר עִמּוֹ. וְתִכְרַף כְּשִׁנִּיתְרַצָּה עִמּוֹ, הָיָה לוֹקָחוֹ  
 וּמּוֹלִיכּוֹ לְמְקוֹמוֹ, שֶׁהָיָה לוֹ חוּץ לְיִשׁוּב, כִּי אוֹתוֹ הִבְעֵל-  
 תְּפִלָּה הַנִּ"ל בָּחַר לוֹ מְקוֹם חוּץ לְיִשׁוּב, כְּנִ"ל. וּבְאוֹתוֹ  
 הַמְּקוֹם הָיָה שֵׁם נֶהָר לְפָנָיו, גַּם הָיָה שֵׁם אֵילָנוֹת  
 וּפְרוֹת. וְהָיוּ אוֹכְלִים מִן הַפְּרוֹת, וְעַל בְּגָדִים לֹא הָיָה  
 מְקַפֵּיד כָּלָל.

וְכֵן הָיָה רְגִיל תְּמִיד לְכַנֵּם לְיִשׁוּב וּלְפִתּוֹת וּלְרִצּוֹת  
 בְּנִי-אָדָם לְעִבּוֹדַת הֵשֵׁם יִתְפַּרֵּךְ לִילָךְ בְּדַרְכּוֹ  
 לְעַסֵּק בְּתַפְלוֹת וְכוּ', וְכָל מִי שֶׁהָיָה מְרַצָּה עִמּוֹ, הָיָה  
 לוֹקָחוֹ וּמּוֹלִיכּוֹ לְמְקוֹמוֹ חוּץ לְיִשׁוּב, כְּנִ"ל. וְהֵם הָיוּ  
 עוֹסְקִים שֵׁם רַק בְּתַפְלוֹת וְשִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת לְהֵשֵׁם  
 יִתְפַּרֵּךְ וְוִדּוּיִים וְתַעֲנִיתִים וְסִגּוּפִים וְתִשׁוּבָה וְכִיּוֹצֵא בְּזֶה.  
 וְהָיָה נוֹתֵן לָהֶם חֲבוּרִים, שֶׁהָיוּ לוֹ בְּעֵינָיו תְּפִלוֹת  
 וְשִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת, וְוִדּוּיִים, וְהָיוּ עוֹסְקִים בְּזֶה תְּמִיד,

עד שהיו נמצאים גם באותן האנשים, שהביאם לשם, שהיו ראויים גם כן לקרב בני־אדם לעבודת השם יתברך, עד שהיה נותן לאחד רשות, שגם הוא יכנס לישוב לעסק בענין הַנ"ל, דהינו לקרב בני־אדם להשם יתברך, כַּנ"ל.

וכן היה הבעל־תפלה הַנ"ל עוסק בענין זה תמיד והיה מקרב בכל פעם אנשים ומוציאם מן הישוב, כַּנ"ל, עד שנעשה רשם בעולם, והתחיל הדבר להתפרסם, כי פתאם נמלטו איזה אנשים מן המדינה, ולא נודע אים. וכן נודמו, שפתאם נאבד אצל אחד בנו וכיזא בו, ולא נודע איפה הם, עד שנודע. היות שנמצא הבעל־תפלה הַנ"ל, שהוא הולך ומפתה בני־אדם לעבודת השם יתברך, כַּנ"ל, אך לא היה אפשר להכירו ולתפסו, כי הבעל־תפלה הזה היה מתנהג בחכמה, והיה משנה ומחליף עצמו אצל כל אחד ואחד בשנוי אחר, שאצל זה היה נדמה כעני, ואצל זה כסוחר, ואצל זה בענין אחר וכיזא בזה. גם כשהיה נכנס לדבר עם בני־אדם, כשהיה רואה, שאינו יכול לפעל אצלם פונתו, היה מרמה אותם בדברים עד שלא היו מבינים כלל פונתו הטובה, וכאלו אין פונתו

כָּלֵל לְעַנְנֵי הַנֵּל, דְּהִינּוּ לְקָרֵב לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ, וְלֹא הָיָה אֶפְשָׁר כָּלֵל לְהִבִּין, שְׁכּוֹנְתוֹ לְזוֹה, אַף־עַל־פִּי שְׂבָאִמֶת כָּל עֵקֶר כּוֹנְתוֹ כְּשֶׁהָיָה מְדַבֵּר עִם בְּנֵי־אָדָם, הָיָה רַק לְזוֹה לְקָרֵב לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ, כִּי כָּל כּוֹנְתוֹ הָיָה רַק זֹאת, רַק כְּשֶׁהָיָה מִבֵּין, שְׂאִינוּ פּוֹעֵל אֶצְלוֹ, הָיָה מְסַבְּבוֹ וּמַעֲקֻמוֹ וּמְרַמְהוֹ, עַד שֶׁלֹּא הָיָה יָכוֹל כָּלֵל לְהִבִּין כּוֹנְתוֹ הַטּוֹבָה. וְהָיָה הַבַּעַל־תְּפִלָּה עוֹסֵק בְּעַנְנֵי זֶה, עַד שֶׁנַּעֲשֶׂה רֶשֶׁם וּפְרָסוֹם בְּעוֹלָם, וְהָיוּ מְצַפִּים לְתַפְסוֹ, אֲדָּ לֹא הָיָה אֶפְשָׁר, כִּי לֹא.

וְהָיָה הַבַּעַל־תְּפִלָּה הַנֵּל עִם אַנְשָׁיו יוֹשְׁבִים חוּץ לְיִשׁוּב, כִּי לֹא, וְעוֹסְקִים רַק בְּעַנְנֵי הַנֵּל בַּתְּפִלָּה וְשִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ וְיִדְוִיִּים וְתַעֲנִיתִים וְסִגּוּפִים וְתִשְׁבּוֹת, כִּי לֹא. גַּם הָיָה עַנְנֵי הַבַּעַל־תְּפִלָּה הַנֵּל, שֶׁהָיָה יָכוֹל לְהִסְפִּיק לְכָל אֶחָד וְאֶחָד מֵה שְׂצָרִיךְ. וְאִם הָיָה מִבֵּין בְּאֶחָד מֵאַנְשָׁיו, שֶׁלְּפִי מִחוּ הוּא צָרִיךְ לְעִבּוֹדַת ה', שְׂיִהֵא הוֹלֵךְ מְלַבֵּשׁ בְּמַלְבוּשֵׁי זָהָב, (שְׁקוֹרִין גִּילְדִין גִּישְׁמִיק) הָיָה מְסַפִּיק לוֹ, וְכֵן לְהַפְדָּה, שֶׁלְּפַעֲמוֹם נִתְקָרֵב אֵלָיו אֵיזָה עֲשִׂיר, וְהָיָה מוֹצִיאֹ מִן הַיִּשׁוּב, כִּי לֹא, וְהָיָה מִבֵּין שְׂזָה הַעֲשִׂיר צָרִיךְ לֵילֵךְ בְּבִגְדִים קְרוּעִים וְנִבְזִים הָיָה מְנַהִיגוֹ כִּי. הַכֵּל כְּפִי

שְׁהִיָּה יוֹדַע צַרְךָ הַסִּפְקַת כָּל אֶחָד וְאֶחָד הִיָּה מִסְפִּיק לוֹ. וְאֶצֶל אֱלוֹ הָאֱנָשִׁים, שֶׁקָּרַבְּם לְהִשָּׁם יִתְבָּרַךְ, הִיָּה תַעֲנִית אוֹ סְגוּף גָּדוֹל, יָקָר יוֹתֵר מִכָּל הַתַּעֲנוּגִים שֶׁבְעוֹלָם, כִּי הִיָּה לָהֶם תַּעֲנוּג מִן הַסְּגוּף גָּדוֹל אוֹ מִתַּעֲנִית יוֹתֵר מִכָּל הַתַּעֲנוּגִים שֶׁבְעוֹלָם.

וַיְהִי הַיּוֹם, וְהָיָה מְדִינָה, שֶׁהָיָה שָׁם עֲשִׂירוֹת גָּדוֹל, שֶׁהָיוּ כָּלָם עֲשִׂירִים, אֵךְ הָיָה דְרָכָם וְהִנְהַגְתָּם זָר וּמְשֻׁנָּה מְאֹד, כִּי הִפֵּל הָיָה מִתְנַהֵג אֶצְלָם כְּפִי הָעֲשִׂירוֹת, שֶׁהָיָה עֶרְךְ מַעֲלֵת כָּל אֶחָד וְאֶחָד כְּפִי הָעֲשִׂירוֹת שָׁלוֹ, שְׁמִי שְׂיִישׁ לוֹ כָּךְ וְכָךְ אֱלֹפִים אוֹ רַבְבוֹת יֵשׁ לוֹ מַעֲלָה זֹ, וּמִי שְׂיִישׁ לוֹ כָּךְ וְכָךְ מִמּוֹן יֵשׁ לוֹ מַעֲלָה אַחֲרָת, וְכֵן פְּיוּצָא בְּזֵה. כָּל סֵדֵר הַמַּעֲלוֹת הָיָה אֶצְלָם כְּפִי הַמִּמּוֹן שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וּמִי שְׂיִישׁ לוֹ כָּךְ וְכָךְ אֱלֹפִים וּרַבְבוֹת כְּפִי הַסְּכוּם, שֶׁהָיָה קָצוּב אֶצְלָם הוּא מְלָךְ.

וְכֵן הָיָה לָהֶם דְּגָלִים, שְׁמִי שְׂיִישׁ לוֹ כָּךְ וְכָךְ מִמּוֹן הוּא בְּדָגֵל זֶה, וַיֵּשׁ לוֹ אוֹתוֹ הַמַּעֲלָה פְּלוּנִית בְּאוֹתוֹ הַדְּגָל. וּמִי שְׂיִישׁ לוֹ כָּךְ וְכָךְ מִמּוֹן הוּא בְּדָגֵל אַחֵר, וַיֵּשׁ לוֹ שֵׁם אֵיזָה מַעֲלָה בְּאוֹתוֹ הַדְּגָל לְפִי עֶרְךְ מִמּוֹנוֹ. וְהָיָה קָצוּב אֶצְלָם. כִּפְמָה מִמּוֹן יְהִיָּה לוֹ, וְיְהִיָּה נִחְשָׁב בְּאוֹתוֹ

הַדָּגֵל בְּמַעֲלָה פְּלוּנִית, וְכַמָּה מָמוֹן יְהִיָּה לוֹ, וַיְהִיָּה  
נַחֲשֵׁב בְּדָגֵל אַחַר בְּאִיזָה מַעֲלָה, וְכֵן הִדְרָגָה וְהַמַּעֲלָה  
שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד הָיָה הַכֹּל בְּפִי הַמָּמוֹן, כְּפִי מֵה  
שֶׁהָיָה קָצוֹב אֶצְלָם.

וְכֵן הָיָה קָצוֹב אֶצְלָם, כְּשֵׁיִשׁ לוֹ כֶּדֶד וְכֶדֶד מָמוֹן הוּא  
סֵתֵם בֶּן־אָדָם. וְאִם יֵשׁ לוֹ עוֹד פְּחוֹת מִזֶּה הוּא  
חֵיָה אוֹ עוֹף וְכִיּוֹצֵא. וְהָיָה אֶצְלָם חֵיּוֹת רָעוֹת וְעוֹפוֹת,  
דִּהְיִנוּ כְּשֵׁיִשׁ לוֹ רַק כֶּדֶד וְכֶדֶד הוּא נִקְרָא אַרְיָה אֲנוּשִׁי.  
(בְּלִשׁוֹן אֲשַׁכְּנוּ אִיּוֹן מַעֲנִמְשִׁלְכֶר לִיִּיב) וְכֵן כִּיּוֹצֵא כִּזָּה שְׂאָר  
חֵיּוֹת רָעוֹת וְעוֹפוֹת וְכוּ', דִּהְיִנוּ שְׂלִפֵי מַעוּט מָמוֹנוֹ הוּא  
רַק חֵיָה אוֹ עוֹף וְכוּ', כִּי עִקְר הָיָה אֶצְלָם הַמָּמוֹן,  
וּמַעֲלָה וְדִרְגָא שֶׁל כָּל אֶחָד הָיָה רַק לְפִי הַמָּמוֹן.

וְנִשְׁמַע בְּעוֹלָם, שֵׁיִשׁ מְדִינָה כְּזוֹ, וְהָיָה הַבַּעַל־תְּפִלָּה  
מִתְאַנֵּחַ עַל זֶה, וְהָיָה אוֹמֵר: מִי יוֹדַע עַד  
הֵיכָן הֵם יְכוּלִים לִילָךְ וְלִתְעוֹת עַל־יְדִי־זֶה? וְנִמְצְאוּ  
אֲנָשִׁים מֵאֲנָשָׁיו שֶׁל הַבַּעַל־תְּפִלָּה הַנִּ"ל, וְלֹא שְׂאֵלוּ אֶת  
דַּעְתוֹ כְּלָל, וְהִלְכוּ לְשֵׁם, אֶל הַמְּדִינָה הַנִּ"ל, לְהַחְזוֹרֵם  
לְמוֹטֵב, כִּי הָיָה לָהֶם רַחֲמָנוֹת גְּדוֹל עֲלֵיהֶם עַל שֶׁנִּתְעוּ  
כָּל־כֶּדֶד בְּתַאֲוֹת מָמוֹן, וּבִפְרֵט שֶׁהַבַּעַל־תְּפִלָּה הַנִּ"ל אָמַר  
שֶׁהֵם יְכוּלִים לִילָךְ וְלִתְעוֹת יוֹתֵר וְיוֹתֵר, כְּנִ"ל, עַל־כֵּן

הָלְכוּ אֵלּוּ הָאֲנָשִׁים הַנֵּ"ל אֶל אוֹתוֹ הַמְּדִינָה הַנֵּ"ל, אוֹלֵי  
יַחֲזִירוּ אוֹתָם לְמוֹטָב.

וְהָלְכוּ לְשֵׁם, וּבָאוּ אֶל הַמְּדִינָה הַנֵּ"ל, וּנְכַנְסוּ לְאַחַד  
מֵהֶם, מִסֶּתֶמָּא נְכַנְסוּ לְאִיזָה חֵיה (דְּהֵינּוּ לְאָדָם,  
שֶׁהוּא קָטָן בְּמַעֲלָה, כִּי יֵשׁ לוֹ סֶד מוּעָט, שֶׁהִיא נִקְרָא אֲצֵלָם חֵיה,  
כַּנֵּ"ל). וְהִתְחִילוּ לְדַבֵּר עִמּוֹ כְּדָרְכָם, אֲשֶׁר בְּאֵמַת אִין זֶה  
תְּכַלִּית כְּלָל, וְעַקֵּר הַתְּכַלִּית הוּא רַק עֲבוּדַת ה' וְכוּ'  
וְלֹא שָׁמַע לָהֶם כְּלָל, כִּי כָּבֵר נִשְׁתַּרְשׁ אֲצֵלָם, שֶׁעַקֵּר  
הוּא רַק הַמָּמוֹן. וְכֵן הָיָה מְדַבֵּר עוֹד עִם אַחֵר וְלֹא שָׁמַע  
אֵלָיו גַּם-כֵּן. וְהוּא (הֵינּוּ אַחַד מֵאֲנָשֵׁי הַבְּעַל-תְּפִלָּה הַנֵּ"ל) הָיָה  
מְרַבֵּה לְדַבֵּר עִמּוֹ; וְהָשִׁיב לוֹ זֶה הָאִישׁ, שֶׁדַּבֵּר עִמּוֹ:  
וְיִתֵּר מִזֶּה אִין לִי פְּנְאֵי כְּלָל לְדַבֵּר עִמָּךְ. שְׂאֵלוֹ: מִפְּנֵי  
מָה? הָשִׁיב לוֹ: הַיּוֹת שְׂאֵנַחְנוּ כְּלָנוּ מוֹכְבִּים עִתָּה לְעַקֵּר  
מִן הַמְּדִינָה לִילָךְ לְמְדִינָה אַחֲרַת בְּאֲשֶׁר שְׂרַאֲיִנוּ, שֶׁעַקֵּר  
הַתְּכַלִּית הוּא רַק הַמָּמוֹן, עַל-כֵּן נִסְכָּם אֲצֵלָנוּ לִילָךְ  
לְמְדִינָה, שְׂשֵׁם יְכוּלִין לַעֲשׂוֹת מָמוֹן, דְּהֵינּוּ שְׂיֵישׁ שָׁם  
עָפָר, שְׂעוֹשִׂין מִמֶּנָּה זָהָב וְכֶסֶף, עַל-כֵּן אָנוּ צְרִיכִים  
עִתָּה לִילָךְ כְּלָנוּ אֶל אוֹתָהּ הַמְּדִינָה.

גַּם נִסְכָּם אֲצֵלָם, שֶׁהֵם רוֹצִים, שְׂיֵהִיו אֲצֵלָם כּוֹכְבִּים  
וּמְזוּלוֹת גַּם-כֵּן, דְּהֵינּוּ שְׂמִי שְׂיֵהִיָּה לוֹ כְּלַכְּדָּה מָמוֹן

כְּפִי הַסְכּוּם שֶׁקֶצְבוּ עַל זֶה הוּא יְהִיָּה כּוֹכֵב, כִּי מֵאַחַר  
 שֵׁישׁ לֹא כָל־כֶּךָ מִמּוֹן יֵשׁ לוֹ הַכַּח שֶׁל אוֹתוֹ הַכוֹכֵב, כִּי  
 הַכוֹכֵב מְגִדֵּל הַזֶּהָב, כִּי מֵה שֵׁישׁ עֶפְרָ, שְׁעוֹשִׂין מִמֶּנּוּ  
 זֶהָב, זֶהוּ מַחֲמַת הַכוֹכֵב שֶׁמְגִדֵּל בְּאוֹתוֹ הַמְּקוֹם עִפְרוֹת  
 זֶהָב. נִמְצָא שֶׁהַזֶּהָב הוּא נִמְשָׁךְ מִן הַכוֹכְבִּים, וּמֵאַחַר  
 שֵׁישׁ לְאַחַד כָּל־כֶּךָ זֶהָב, נִמְצָא שֵׁישׁ לוֹ כַּח אוֹתוֹ  
 הַכוֹכֵב, וְעַל־כֵּן הוּא בְּעֵצְמוֹ כּוֹכֵב. וְכֵן אָמְרוּ, שִׁיְהִיו  
 אֲצֵלֶם מְזוֹלוֹת גַּם־כֵּן, דִּהְיִנוּ כְּשִׁיְהִיָּה לְאַחַד כֶּךָ וְכֶךָ כְּפִי  
 הַסְכּוּם שֶׁקֶצְבוּ עַל זֶה הוּא יְהִיָּה מְזוֹל. וְכֵן עָשׂוּ לָהֶם  
 מְלֵאכִים, הַכֹּל כְּפִי רַבּוּי הַמּוֹן, כַּנִּ"ל, עַד שֶׁהִסְכִּימוּ  
 בֵּינֵיהֶם, שִׁיְהִיו לָהֶם גַּם־כֵּן אֱלֻקוֹת, שְׁמִי שִׁיְהִיָּה לוֹ רַבּוּי  
 מִמּוֹן הַרְבֵּה כֶּךָ וְכֶךָ אֱלֻפִים וְרַבָּבוֹת כְּפִי מֵה שֶׁקֶצְבוּ  
 עַל זֶה הוּא יְהִיָּה אֱלוֹק, כִּי מֵאַחַר שֶׁהָאֱלֻקִּים שׁוֹפְעֵ בּוֹ  
 כָּל־כֶּךָ מִמּוֹן, עַל־כֵּן הוּא בְּעֵצְמוֹ אֱלוֹק. וְכֵן קִיְמוּ וְעָשׂוּ  
 כְּכֹל הַנִּ"ל.

גַּם אָמְרוּ, שְׁאִין רְאוּי לָהֶם לֵישֵׁב כָּלֵל בְּאוֹרֵא דְהָאִי  
 עֲלֵמָא, וְאִין רְאוּי לָהֶם לְהַתְּעַרֵב עִם בְּנֵי הָעוֹלָם,  
 שְׁלֵא יִטְמְאוּ אוֹתָן, כִּי שְׂאָר בְּנֵי הָעוֹלָם הֵם טְמֵאִים  
 כְּנִגְדָם, עַל־כֵּן יֵשְׁבוּ עֲצֻמָן, שִׁיִּבְקָשׁוּ לָהֶם הָרִים  
 הַגְּבוּהִים בְּיוֹתֵר מִכָּל הָעוֹלָם וְיֵשְׁבוּ שָׁם, כְּדִי שִׁיְהִיו

מְרוֹמְמִים מֵאִוִּירָא דְעֵלְמָא. וְשִׁלְחוּ אַנְשִׁים לְבַקֵּשׁ  
וּלְחַפֵּשׂ הָרִים הַגְּבוּהִים, כְּנ"ל, וְהִלְכוּ וּבִקְשׁוּ וּמָצְאוּ  
הָרִים גְּבוּהִים מְאֹד. וְהִלְכוּ כָּל בְּנֵי הַמְּדִינָה וַיֵּשְׁבוּ שָׁם,  
עַל הַהָרִים הַגְּבוּהִים, הִינוּ שְׁעַל כָּל הַר וְהַר יֵשְׁבוּ שָׁם  
אֵיזָה קְבוּץ מֵאֲנָשֵׁי הַמְּדִינָה הַזֶּה"ל, וְעָשׂוּ סְבִיב הַהַר  
חֲזֻקַת גְּדוּלָה, וְהָיָה שָׁם חֲפִירוֹת גְּדוּלוֹת וְכִיּוֹצֵא סְבִיב  
הַהַר, עַד שֶׁלֹּא הָיָה אֶפְשָׁר בְּשׁוֹם אַפֶּן, שְׂיָבֹא אֵלֵיהֶם  
שׁוֹם אָדָם, כִּי לֹא הָיָה רֶק שְׂבִיל נְעֻלָּם אֶל הַהַר בְּאַפֶּן  
שְׂאָדָם אַחֵר לֹא הָיָה יָכוֹל כָּלֵל לָבֹא אֵלֵיהֶם, וְכֵן בְּהַר  
הַשְּׁנִי וְכֵן בְּכָל הַהָרִים עָשׂוּ חֲזֻקַת וְכו', כְּנ"ל. וְהַעֲמִידוּ  
שׁוֹמְרִים בְּרַחוּק מִן הַהַר, כְּדֵי שֶׁלֹּא יִתְקַרֵּב לָהֶם זֶר,  
וְהֵם הָיוּ יוֹשְׁבִים שָׁם, עַל הַהָרִים, וְהָיוּ מִתְּנַהֲגִים בְּמִנְהַג  
הַזֶּה"ל. וְהָיוּ לָהֶם אֱלֹהוֹת רַבִּים דְּהִינוּ לְפִי הַמָּמוֹן, כְּנ"ל.

וּמֵאַחֵר שֶׁהָיָה הָעֵקֶר אֶצְלָם הַמָּמוֹן, עַד שֶׁעַל־יְדֵי  
מָמוֹן הַרְבֵּה הָיוּ גַעֲשִׂים אֱלֹזָק, עַל־כֵּן הָיָה  
לָהֶם חֲשֵׁשׁ מִרְצִיחָה וּגְזֻלָּה, כִּי כָּל אֶחָד יִהְיֶה רוֹצֵחַ  
וְגֻזֵּן כְּדֵי שְׂיִהְיֶה נַעֲשֶׂה אֱלֹזָק עַל־יְדֵי הַמָּמוֹן שְׂיִגְזֹל, אֶךְ  
אֲמָרוּ, שְׂמֵאַחֵר שֶׁהוּא אֱלֹזָק (דְּהִינוּ הָעֵשִׂיר בְּעַל הַמָּמוֹן הוּא  
אֱלֹזָק), הוּא יִשְׁמַר מִגְזֻלוֹת וּרְצִיחוֹת. וְתִקְנֵנוּ עֲבוֹדוֹת  
וְקַרְבָּנוֹת, שְׂיִהְיוּ מִקְרִיבִים וּמִתְפַּלְלִים אֶל הָאֱלֹקוֹת הַזֶּה"ל.



גם היו מקריבים בני־אדם, והיו מקריבין את עצמן אל האלקות הנ"ל, כְּדִי שִׁיְהִי נִכְלָל בּוֹ וְאַחֲרֵי־כֵן יִתְגַּלְגַּל וְיִהְיֶה עֲשִׂיר, כִּי עֵקֶר הָאֱמוּנָה הָיָה אֶצְלָם הַמּוֹזֵן, כַּנ"ל. וְהָיָה לָהֶם עֲבוֹדוֹת וְקִרְבָּנוֹת וְקִטְרֹת, שֶׁהָיוּ עוֹבְדִים בָּהֶם אֶת הָאֱלֹקוֹת הַנ"ל (דְּהֵינּוּ בְעֵלֵי הַמּוֹזֵן הֲרֵבָה כַּנ"ל) וְבוֹדָאֵי אֶפְעֵל־פִּי־כֵן הִיְתָה הַמְּדִינָה מְלֵאָה מִרְצִיחָה וְגִזְלָה, כִּי מִי שְׁלֵא הָיָה מֵאֲמִין בְּעֲבוֹדוֹת הַנ"ל, הָיָה רוֹצֵחַ וְגִזְלוֹן, כְּדִי שִׁיְהִי לוֹ מּוֹזֵן, כִּי עֵקֶר הָיָה אֶצְלָם הַמּוֹזֵן כַּנ"ל, כִּי עַל־יְדֵי הַמּוֹזֵן יְכוּלִים לְקַנּוֹת כָּל דְּבַר אֲכִילָה וּמִלְבוּשִׁים, וְעֵקֶר חַיּוֹת הָאָדָם עַל־יְדֵי הַמּוֹזֵן (כֵּן הִיְתָה סִבְרָתָם לְפִי דַעְתָּם הַמְּשַׁבֶּשֶׁת וְהַנּוֹכַחַה) עַל־כֵּן הָיָה הַמּוֹזֵן הָאֱמוּנָה שְׁלָהֶם.

וְהָיוּ מְשִׁתְּדָלִים, שְׁלֵא יִהְיֶה נַחֲסֵר אֶצְלָם מּוֹזֵן כָּלֵל, כִּי הַמּוֹזֵן הוּא עֵקֶר הָאֱמוּנָה וְהָאֱלֹקוֹת שְׁלָהֶם, כַּנ"ל, אֲדַרְבָּא, צְרִיכִים לְהַשְׁתַּדֵּל לְהוֹסִיף וּלְהַכְנִים מּוֹזֵן מִמְּקוֹמוֹת אַחֲרִים לְתוֹךְ הַמְּדִינָה. וְהָיוּ יוֹצְאִים מֵהֶם סוֹחְרִים לְסַחֵר בְּמְדִינוֹת אַחֲרִים כְּדִי לְהַשְׁתַּכַּר מּוֹזֵן, לְהַכְנִים מּוֹזֵן יוֹתֵר לְתוֹךְ הַמְּדִינָה. וְצַדִּיקָה בּוֹדָאֵי הוּא אֲסוּר גְּדוֹל לְפִי דַעְתָּם, כִּי הוּא מַחֲסִיר שְׁפַע מְמוֹנָו אֲשֶׁר נָתַן לוֹ הָאֱלֹקִים, אֲשֶׁר זֶה הוּא הָעֵקֶר, שִׁיְהִי לוֹ

מִמּוֹן, וְהוּא פּוֹנִים וּמְחַסִּיר מִמּוֹנוֹ, עַל-כֵּן בְּוֹדָאֵי הָיָה  
אֶסוּר אֲצֻלָּם לִתֵּן צְדָקָה.

גַּם הָיָה אֲצֻלָּם מְמַנִּים, שֶׁהָיוּ מְמַנִּים לְהַשְׁגִּיחַ עַל כָּל  
אֶחָד אִם יֵשׁ לוֹ כֶּלֶךְדֶּ מִמּוֹן כְּמוֹ שֶׁהוּא אוֹמֵר, כִּי  
כָּל אֶחָד הָיָה צָרִיד לְהִרְאוֹת עֲשָׂרוֹ בְּכָל פֶּעַם, כִּדְבֵי  
שְׂיֵהִיָּה נִשְׂאָר בְּאוֹתוֹ הַמַּעֲלָה, שֶׁהָיָה לוֹ לְפִי מִמּוֹנוֹ,  
כַּנֶּ"ל. וְלִפְעָמִים הָיָה נַעֲשֶׂה מַחִיָּה אָדָם, וּמֵאָדָם חִיָּה,  
דְּהֵינּוּ כְּשֶׁאֶחָד אֵבֶד מִמּוֹנוֹ, אִזִּי נַעֲשֶׂה מֵאָדָם חִיָּה אַחֵר  
שְׂאִין לוֹ מִמּוֹן, וְכֵן לְהַפְּדוֹ: כְּשֶׁאֶחָד הִרְוִיחַ מִמּוֹן, אִזִּי  
נַעֲשֶׂה מַחִיָּה אָדָם. וְכֵן כְּשֶׁאֶחָד הַמַּעֲלוֹת כָּפִי הַמִּמּוֹן,  
כַּנֶּ"ל. וְהָיוּ לָהֶם צוּרוֹת וּפְאִטְרַעֲטִין (דְּמוֹת דִּיּוֹקוֹן) שֶׁל  
אוֹתָן הָאֱלֻקוֹת (דְּהֵינּוּ בְּעֵלֵי הַמּוֹן), וְהָיוּ אֲצֻל כָּל אֶחָד  
וְאֶחָד צוּרוֹת הַלָּלוּ, וְהָיוּ מְחַבְּקִים וּמְנַשְׂקִים אוֹתָם, כִּי  
זֶה הָיָה הָעֲבוּדָה וְהָאִמוּנָה שֶׁלָּהֶם, כַּנֶּ"ל.

וְהָאֲנָשִׁים הַנֶּ"ל, דְּהֵינּוּ הָאֲנָשִׁים הַכְּשָׁרִים שֶׁל  
הַבַּעַל-תְּפִלָּה הַנֶּ"ל, חָזְרוּ לְמְקוֹמָם וְסָפְרוּ  
לְהַבַּעַל-תְּפִלָּה מִגְּדֹל הַטְּעוֹת וְהַשְּׁטוֹת שֶׁל אוֹתָהּ  
הַמְּדִינָה אִיךָ הֵם נְבוֹכִים מְאֹד בְּתַאֲוֹת מִמּוֹן, וְשֶׁהֵם  
רוֹצִים לַעֲקֹר לְמְדִינָה אַחֲרַת וְלַעֲשׂוֹת לָהֶם כּוֹכָבִים  
וּמְזוֹלוֹת עֲנָה וְאָמַר הַבַּעַל-תְּפִלָּה הַנֶּ"ל, שֶׁהוּא מְתִירָא,

שלא יתעו יותר ויותר, אחר-כך נשמע, שעשו לעצמן ילקות, כנ"ל. ענה ואמר הבעל-תפלה הנ"ל, שעל דבר זה היה מתירא ודואג מתחלה.

והיה לו להבעל-תפלה רחמנות גדול עליהם, ונתישב לילך בעצמו לשם, אולי ישיב אותם מפטעותם. והלך לשם הבעל-תפלה ובא אל השומרים, שעומדים סביב ההר. והשומרים מסתמא היו אנשים קטנים במעלה, שהם רשאים לעמד באוירא דהאי עלמא, פי אנשים, שיש להם מעלות מחמת הממון, כנ"ל, הם אינם יכולים כלל להתערב עם בני העולם ולעמד באוירא דהאי עלמא, שלא יטמאו עצמן, כנ"ל, ולא היו יכולים לדבר כלל עם בני העולם, שלא יטמאו אותם בהכל פיהם (על-כן בודאי השומרים שעמדו חוץ לעיר, היו קטנים במעלה כנ"ל), אך גם השומרים היה להם הצורות הנ"ל, והיו מחבקים ומנשקים אותם בכל פעם, כי גם אצלם היה עקר האמונה הממון, כנ"ל.

ובא הבעל-תפלה הנ"ל אצל שומר אחד, והתחיל לדבר עמו מהתכלית: באשר שעקר התכלית הוא רק עבודת ה' תורה ותפלה ומעשים טובים וכו', והממון הוא שטות ואינו תכלית כלל וכו'. ולא שמע

אליו כלל השומר הנ"ל, כי כבר נשקע אצלם מימים רבים, ששקד הוא רק הממון, כנ"ל. וכן הלך הפעל-תפלה לשומר שני ודבר עמו גם-כן כנ"ל ולא שמע אליו גם-כן. וכן הלך אל כל השומרים ולא שמעו אליו כלל.

**וישב** עצמו הפעל-תפלה ונכנס לתוך העיר, שהיתה על ההר, כנ"ל, כשפא לשם, היה אצלם פליאה, ושאלו אותו: איך נכנסת לכאן. כי לא היה אפשר לשום אדם לפנס אצלם כנ"ל. השיב להם: מאחר שכבר נכנסתי, יהיה איך שיהיה, מה אתם שואלים על זה? והתחיל הפעל-תפלה לדבר עם אחד מהתכלית וכו', כנ"ל, ולא שמע אליו כלל, וכן השני וכן כלם, כי כבר נשקעו בטעותם הנ"ל. והיה הדבר תמוה בין אנשי העיר על שפא אדם אצלם ומדבר אליהם כדברים האלה הפך אמונתם, והרגישו בעצמן, אולי האדם הזה הוא הפעל-תפלה, כי כבר נשמע אצלם, שיש בעל-תפלה כזה בעולם, כי כבר נתפרסם הדבר של הפעל-תפלה בעולם, כנ"ל, והיו קורין אותו בעולם דער פרומר בעל-תפלה (בעל תפילה החסיד), אך לא היה אפשר להם להכירו ולתפסו, כי היה משנה

עצמו אצל כל אחד ואחד. אצל זה היה נדמה כסוחר, ואצל זה כעני וכו', כנ"ל, ותכף נמלט משם.

ויהי היום, והיה גבור, שנתקבצו אליו כמה גבורים. והיה הגבור עם גבוריו הולך וכובש מדינות, ולא היה רוצה פיראם הכנעה. וכשהיו בני מדינה מכניעים עצמן תחתיו היה מניחם; ואם לאו היה מחריבם. והיה הולך וכובש, ולא היה רוצה שום ממון רק הכנעה שיהיו תחתיו. והיה דרכו של הגבור שהיה שולח למדינה גבוריו, כשהיה עדין רחוק ממנה הרבה חמשים פרסאות שיכניעו עצמן תחתיו, והיה כובש מדינות, כנ"ל.

והסוחרים של המדינה של עשירות הנ"ל, שהיו סוחרים במדינות אחרות, כנ"ל, באו למדינתם, וספרו מהגבור הנ"ל, ונפל עליהם פחד גדול. ואף-על-פי שהיו מרצים להכניע עצמן תחתיו, אך ששמעו, שהוא ממאם בממון, ואינו רוצה ממון כלל, וזה היה הפך אמונתם, על-פן היה בלתי אפשר אצלם להכניע תחתיו, כי היה אצלם כמו שמד, מאחר שאינו מאמין כלל באמונתם דהינו בממון, ונתיראו מאד מלפניו. והתחילו לעשות עבודות ולהקריב

קָרַבְנוֹת לְאֱלֹקֹתֵם הַזֶּה"ל, וְהָיוּ לֹקְחִים חַיָּה (דְּהִינּוּ מִי שֵׁישׁ לוֹ מְמוֹן מְעַט, שֶׁהוּא חַיָּה אֶצְלָם) וְהִקְרִיבוּ לְקָרְבָן לְאֱלֹקֹת הַזֶּה"ל וְכִיּוֹצֵא בְּאֵלוּ הָעֲבוֹדוֹת בְּנִ"ל.

וְהַגְּבוֹר הַזֶּה"ל הָיָה הוֹלֵךְ וּמִתְקָרֵב אֵלֵיהֶם בְּכָל פַּעַם, וְהִתְחִיל לְשַׁלַּח אֵלֵיהֶם גְּבוֹרָיו מִהֵם רוֹצִים, בְּדַרְבָּו, בְּנִ"ל. וְהָיָה עֲלֵיהֶם פַּחַד גָּדוֹל, וְלֹא הָיוּ יוֹדְעִים מַה לַעֲשׂוֹת. וַיַּעֲצוּ אוֹתָם אַנְשֵׁים סוֹחְרִים שְׁלָהֵם. הָיוֹת שֶׁהָיוּ בַּמְדִינָה, שְׁפָל בְּנֵי הַמְדִינָה הֵם כְּלָם אֱלֹקֹת, וְנוֹסְעִים עִם מְלָאכִים, דְּהִינּוּ שְׁפָל אַנְשֵׁי אוֹתָהּ הַמְדִינָה מְקַטָּן וְעַד גָּדוֹל הֵם כְּלָם עֲשִׁירִים מְפֹלְגִים, עַד שֶׁהִקְטָן שְׁבָהֶם הוּא גַם־כֵּן אֱלֹזֵק לְפִי טְעוֹתָם (כִּי הִקְטָן שְׁבָהֶם הוּא עֲשִׁיר מְפֹלֵג וַיֵּשׁ לוֹ כְּל־כֶּךָ בְּשַׁעוֹר הַקְּצוּב לְאֱלֹזֵק אֶצְלָם וְכִנִּ"ל), וְגַם נוֹסְעִים עִם מְלָאכִים, כִּי הַסּוֹסִים שְׁלָהֶם הֵם מְכֹסִים בְּעֲשִׁירוֹת גָּדוֹל בְּזוֹהֵב וְכִיּוֹצֵא, עַד שֶׁכִּפְסוּי שֶׁל סוֹם אֶחָד עוֹלָה לְסֶךְ שֶׁל מְלֵאךְ שְׁלָהֶם, נִמְצָא שְׁנוֹסְעִים עִם מְלָאכִים, שְׁקוֹשְׁרִים שְׁלֹשָׁה זִוגוֹת מְלָאכִים אֶל הָעֲגָלָה וְנוֹסְעִים עִמָּהֶם בְּכֵן צְרִיכִין לְשַׁלַּח אֶל אוֹתָהּ הַמְדִינָה, וּמִשָּׁם יִהְיֶה לָהֶם עֲזָרָה בְּיָדָאִי, מֵאַחַר שְׁפָל הַמְדִינָה הֵם כְּלָם אֱלֹקֹת. (כִּל זֶה הָיְתָה עֲצַת הַסּוֹחְרִים שְׁלָהֶם). וְהוֹטֵב הַדְּבָר בְּעֵינֵיהֶם מְאֹד, כִּי הָיוּ מֵאֲמִינִים,

שְׁבוּדָאֵי יְהוּה לָהֶם יְשׁוּעָה מִשָּׁם, מֵאַחַר שֶׁהֵם כָּלָם  
אֵלְקוֹת, כַּנִּל.

וְהַבַּעַל־תְּפִלָּה הַנִּל יָשָׁב עֲצָמוֹ, שִׁילָךְ עוֹד הַפַּעַם  
אֶל אוֹתוֹ הַמְדִינָה הַנִּל, אוֹלֵי אַף־

עַל־פִּי־כֵן יָשִׁיב אוֹתָם מִטְּעוֹתָם זֶה. וְהִלָּךְ לְשָׁם, וּבָא אֶל  
הַשּׁוֹמְרִים, וְהִתְחִיל לְדַבֵּר עִם שׁוֹמֵר אֶחָד כְּדָרְכוֹ. וְסִפֵּר  
לוֹ הַשּׁוֹמֵר מִהַגְּבוּר הַנִּל, שִׁישׁ לָהֶם פָּחַד גָּדוֹל מִפְּנֵי  
וְכוֹ, כַּנִּל. וְשָׂאֵל אוֹתוֹ הַבַּעַל־תְּפִלָּה: וּמָה אַתָּם רוֹצִים  
לַעֲשׂוֹת? וְסִפֵּר לוֹ הַשּׁוֹמֵר עֲנִיִן הַנִּל, שֶׁהֵם רוֹצִים  
לְשַׁלַּח אֶל הַמְדִינָה שֶׁהֵם כָּלָם אֵלְקוֹת וְכוֹ כַּנִּל. וְשָׁחַק  
מִמֶּנּוּ מְאֹד הַבַּעַל־תְּפִלָּה וְאָמַר לוֹ: הֲלֹא הִכַל שְׁטוֹת  
גָּדוֹל, כִּי גַם בָּנֵי אוֹתָהּ הַמְדִינָה הֵם כָּלָם רַק בְּנֵי־אָדָם  
כְּמוֹנֵנוּ, וְגַם אַתָּם כָּלְכֶם וְאֵלְקִים שְׁלַכְכֶם, כָּלָם הֵם רַק  
בְּנֵי־אָדָם וְלֹא אֵלּוֹק, רַק שִׁישׁ יְחִיד בְּעוֹלָם, שֶׁהוּא  
הַבּוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ, וְאוֹתוֹ לְבַד רָאוּי לְעַבְדָּה, וְלוֹ רָאוּי  
לְהִתְפַּלֵּל, וְזֶהוּ עֵקֶר הַתְּכָלִית. וּכְיוֹצֵא בְּדַבְרִים אֵלָיו דְּבַר  
הַבַּעַל־תְּפִלָּה אֶל הַשּׁוֹמֵר הַנִּל. וְלֹא שָׁמַע אֵלָיו הַשּׁוֹמֵר,  
כִּי כָּבֵד נִשְׁקַע אֶצְלָם טְעוֹתָם מִיָּמִים רַבִּים, כַּנִּל. אֶךְ  
אַף־עַל־פִּי־כֵן הַבַּעַל־תְּפִלָּה הִרְבָּה עֲלוּי דְּבָרִים, עַד  
שֶׁבִסּוֹף הֵשִׁיב לוֹ הַשּׁוֹמֵר: וְיִתֵּר מִזֶּה מָה אֲנִי יָכוֹל

לַעֲשׂוֹת? הֲלֹא אֲנִי רַק יְחִיד בְּעַלְמָא (וַיֵּשׁ בְּנִגְדֵי בְּנֵי  
הַמְּדִינָה, שָׁהִם רַבִּים) וְזֹאת הַתְּשׁוּבָה הַיְתֵּה קָצַת נַחְמָה  
לְהַבְעֵל-תְּפִלָּה, כִּי הִבִּין, שֶׁהִתְחִילוּ דְבָרָיו קָצַת לְכַנֵּם  
בְּאֲזֵי הַשּׁוֹמֵר, כִּי הַדְּבָרִים שֶׁדִּבֶּר הַבְּעֵל-תְּפִלָּה מִקֶּדֶם,  
בַּפֶּעַם הָרֵאשׁוֹנָה עִם אוֹתוֹ הַשּׁוֹמֵר, וְהַדְּבָרִים, שֶׁדִּבֶּר  
עַתָּה נִתְקַבְּצוּ יַחַד, עַד שֶׁעָשׂוּ אִיזָה רֶשֶׁם בְּלִבּוֹ, עַד  
שֶׁהִתְחִיל מְעַט לְהִסְתַּפֵּק וּלְנַטוֹת אֵלָיו קָצַת, בְּנִרְאָה  
מִתּוֹךְ הַתְּשׁוּבָה הַזֶּה"ל. וְכֵן הִלְךְ הַבְּעֵל-תְּפִלָּה אֶל  
הַשּׁוֹמֵר הַשֵּׁנִי וְדִבֶּר עִמּוֹ גַּם-כֵּן כַּנִּ"ל, וְלֹא שָׁמַע אֵלָיו  
גַּם-כֵּן, וּבִסּוֹף הַשִּׁיב לוֹ גַּם-כֵּן, כַּנִּ"ל: הֲלֹא אֲנִי יְחִיד  
בְּנִגְדֵי בְּנֵי הַמְּדִינָה וְכו', כַּנִּ"ל, וְכֵן כָּל הַשּׁוֹמְרִים כָּלֵם  
הַשִּׁיבוּ לוֹ תְּשׁוּבָה זֹו בִּסּוֹף.

**אַחֲר־כֵּן** נִכְנָם הַבְּעֵל-תְּפִלָּה אֶל הָעִיר וְהִתְחִיל שׁוֹב  
לְדַבֵּר עִמָּם בְּדַרְכּוֹ, בְּאֲשֶׁר שָׁכְלָם בְּטַעוֹת  
גְּדוֹל, וְאִין זֶה תְּכִלִּית כָּלָל, רַק עֵקֶר הַתְּכִלִּית לַעֲסֹק  
בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה וְכו'. וְלֹא שָׁמְעוּ אֵלָיו, כִּי כָּלֵם נִשְׁקַעוּ  
מְאֹד בְּזֶה מִיָּמִים רַבִּים. וְסִפְרוּ לוֹ מִהַגְּבוּר, וְשָׁהִם רוֹצִים  
לְשַׁלַּח אֶל הַמְּדִינָה, שָׁהִם כָּלֵם אֱלֻקוֹת וְכו', כַּנִּ"ל וְשָׁחַק  
מֵהֶם גַּם-כֵּן. וְאָמַר לָהֶם, שֶׁהוּא שְׁטוּת, וְשָׁכְלָם רַק בְּנִי-  
אָדָם וְכו', וְהֵם לֹא יוֹכְלוּ לַעְזוֹר לָכֶם כָּלָל, כִּי אַתֶּם בְּנֵי-



אדם, והם בני־אדם, ואינם אלוך כלל, רק שיש יחיד  
 יתברך שמו וכו'. ועל ענין הגבור אמר להם (בלשון  
 תמה, בדרך שמתמיה אדם ואומר): האם אינו זה הגבור  
 (הידוע לי)? ולא הבינו דבריו אלו. וכן היה הולך מאחד  
 לחברו ומדבר עמם כנ"ל. ועל ענין הגבור אמר לכל  
 אחד כנ"ל, אם אינו זה הגבור וכו' כנ"ל. ולא הבינו  
 דבריו.

ונעשה רעש בעיר, באשר שנמצא אחד, שמדבר  
 בזאת, שעושה שחוק מאמונתם ואומר, שיש  
 יחיד וכו', ובענין הגבור הוא אומר כנ"ל; והבינו,  
 שבודאי הוא הבעל־תפלה, כי כבר היה נתפרסם  
 אצלם כנ"ל. וצוו לחפש אחריו ולתפסו, אף־על־פי  
 שהוא משנה עצמו אצלם בכל פעם כנ"ל (הינו פעם  
 נדמה כסוחר, ופעם כעני וכו' כנ"ל), אך הם ידעו מזה גם־  
 כן, שהבעל־תפלה הנ"ל הוא משנה עצמו בכל פעם,  
 וצוו לחקר אחריו ולתפסו. וחפשו אחריו ותפסהו  
 והביאוהו אל השרים. והתחילו לדבר עמו, ואמר להם  
 גם־כן כנ"ל; באשר שכלם בטעות ושטות גדול, ואין  
 זה תכלית כלל (הינו שהמזון אינו התכלית כלל), רק שיש  
 יחיד, שהוא הבורא יתברך שמו וכו', ובני אותה

מדינה שאתם אומרים, שהם כלם אלקות, לא יוכלו לעזר לכם כלל, כי הם רק בני-אדם וכו'. ונחשב אצלם למשגע, כי כל בני המדינה היו שקועים במטעות של הממון כל-כף, כנ"ל, עד שזה שדבר כנגד דעתם ומטעותם, היה נחשב למשגע.

ושאלו אותו: מה זה שאתה אומר על ענין הגבור (בלשון תמה) אם אינו זה הגבור, כנ"ל? השיב להם: שאני הייתי אצל מלך אחד, ונאבד אצלו גבור. ואם הגבור הנ"ל הוא אותו הגבור, יש לי הפרות עמו ויתר מזה: מה שאתם בטוחים במדינה הנ"ל, שהם כלם אלקות, זהו שטות, כי הם לא יוכלו לעזר לכם; ולדעתי, אם תהיו בטוחים עליהם אדרבא, זה יהיה מפלה שלכם. אמרו לו: מנין אתה יודע זאת? השיב להם: היות שאצל המלך הנ"ל, שהוא היה אצלו, כנ"ל, היה לו יד, דהינו שהיה אצל אותו המלך תמונת יד עם חמש אצבעות ועם כל השרטוטין שיש על היד, וזאת היד היתה הלאנד-קארט (הינו מפת העולם) של כל העולמות וכל מה שהיה מן בריאת שמים וארץ עד הסוף ומה שיהיה אחר-כך הכל היה מציר על אותו היד, כי היה מציר בשרטוטי היד ציור עמידת כל עולם

ועולם עם כל פרטיו כמו שמציר על הלאנד-קארט  
 (פידוע לבקויים בעגן ציור מפת העולם, שקורין לאנד-קארט).  
 והיה בהשרטוטין כמו אותיות כמו שבלאנד-קארט  
 כתובים אותיות אצל כל דבר ודבר כדי לידע מה הוא  
 הדבר הזה, דהינו לידע, שכאן הוא עיר פלוני, וכאן  
 נהר פלוני וכיוצא כמורכב ממש היה נרשם בשרטוטי  
 היד הנ"ל כמו אותיות, שהיו האותיות נרשמים אצל  
 כל דבר ודבר, שהיה נרשם על היד, כדי לידע מהות  
 הדבר.

**וגם** פרטי כל המדינות ועירות ונהרות וגשרים והרים  
 ושאר דברים פרטיים הכל היה נרשם על היד  
 בשרטוטין הנ"ל, ואצל כל דבר היו כתובים אותיות,  
 שזהו דבר פלוני, וזה דבר פלוני. וגם כל בני-אדם  
 שהולכים בתוך המדינה וכל המארעות שלהם הכל  
 היה נרשם שם. והיה כתוב שם גם כל הדרכים  
 ממדינה למדינה וממקום למקום, ומחמת זה הייתי  
 יודע לפני אל העיר הזאת. מה שאי-אפשר לשום  
 אדם לפני לכתוב. וכן אם אתם רוצים לשלח אותי  
 לעיר אחרת, אני יודע הדרך גם-כן הכל על-ידי היד  
 הנ"ל.

**וְכֵן** הָיָה נִרְשָׁם בָּהּ הַדָּרֶךְ מֵעוֹלָם לְעוֹלָם, כִּי יֵשׁ דָּרֶךְ  
וְנֹתֵיב, שֶׁעַל־יָדוֹ יִכּוֹלִין לְעֲלוֹת מֵאֶרֶץ לְשָׁמַיִם (כִּי  
אִי־אֶפְשָׁר לְעֲלוֹת לְשָׁמַיִם, מִחֲמַת שָׁאִין יוֹדְעִין הַדָּרֶךְ, וְשֵׁם הָיָה  
נִרְשָׁם הַדָּרֶךְ לְעֲלוֹת לְשָׁמַיִם), וְהָיָה נִרְשָׁם שֵׁם כָּל הַדָּרָכִים  
שֵׁיִשׁ מֵעוֹלָם לְעוֹלָם, כִּי אֵלֵיהֶוּ עָלָה לְשָׁמַיִם בְּדָרֶךְ  
פְּלוֹנִי, וְהָיָה כְּתוּב שֵׁם אוֹתוֹ הַדָּרֶךְ, וּמִשָּׁה רַבְּנוּ עָלָה  
לְשָׁמַיִם בְּדָרֶךְ אַחֵר, וְהָיָה כְּתוּב שֵׁם אוֹתוֹ הַדָּרֶךְ גַּם־כֵּן,  
וְכֵן חֲנוּךְ עָלָה לְשָׁמַיִם בְּדָרֶךְ אַחֵר, וְהָיָה כְּתוּב שֵׁם גַּם  
אוֹתוֹ הַדָּרֶךְ. וְכֵן מֵעוֹלָם לְעוֹלָם הַכֹּל הָיָה נִרְשָׁם  
בְּשִׁרְטוּטֵי הַיָּד הַנְּ"ל. גַּם הָיָה נִרְשָׁם עַל הַיָּד כָּל דְּבַר  
וְדַבָּר כְּפִי מַה שֶּׁהָיָה בְּעַת פְּרִיאַת הָעוֹלָם, וּכְפִי הַהוּוֹה  
שָׁלוֹ, וּכְפִי מַה שֶּׁהָיָה אַחֲר־כֵּן, בְּגוֹן סְדוּם הָיָה נִרְשָׁם  
שֵׁם כְּפִי מַה שֶּׁהָיְתָה בְּעַת יִשׁוּבָהּ, קֹדֶם שֶׁנִּהְפְּכָה, גַּם  
הָיָה מְצִיר שֵׁם הַפִּיכַת סְדוּם, כְּמוֹ שֶׁהָעִיר נִהְפְּכָתָה, וְגַם  
הָיָה מְצִיר שֵׁם צִיּוֹר שֶׁל סְדוּם, שֵׁיִשׁ לָהּ אַחֵר הַהִפְיכָה,  
כִּי הָיָה נִרְשָׁם עַל הַיָּד מַה שֶּׁהָיָה וּמַה שֶּׁהוּוֹה וּמַה  
שֶׁהָיָה. וְשֵׁם, בְּאוֹתוֹ הַיָּד, רְאִיתִי, שְׁאוֹתוֹ הַמְּדִינָה  
הַנְּ"ל, שְׁאֵתֶם אוֹמְרִים עֲלֵיהֶם, שֶׁהֵם כָּלֶם אֱלֻקוֹת עִם  
כָּל הָאֲנָשִׁים הַבָּאִים אֵלֵיהֶם לְקַבֵּל עֶזֶר מֵהֶם כָּלֶם יֵהִיוּ  
נִכְלִין וְאוֹבְדִין. (כֹּל זֶה הֵשִׁיב לָהֶם הַבַּעַל־תְּפִלָּה).

וּנְפִלָא בְעֵינֵיהֶם הַדְּבָר מְאֹד, כִּי הָיוּ נִפְרִים דְּבָרֵי אֱמֶת, כִּי זֶה יָדוּעַ, שְׁעַל הַלְאָנְד־קָאָרְט מְצִיר כָּל הַדְּבָרִים. וְהִבִּינוּ שְׁגָם דְּבָרָיו נִרְאִין דְּבָרֵי אֱמֶת, כִּי זֶה רוֹאִין, שְׁאִפְשֵׁר לְקַבֵּץ וּלְחַבֵּר שְׁנֵי שְׂרִטוּמִין שֶׁל הַיָּד, וַיְהִיָּה מֵהֶם אוֹת (עַל־כֵּן הִבִּינוּ, שְׁדְּבָרִים אֵלּוּ הֵנָּה, אִי־אִפְשֵׁר לְבָדוֹת זֹאת מִלְּבוֹ וּנְפִלָא בְעֵינֵיהֶם מְאֹד). וְשָׂאֵלוּ אוֹתוֹ. הֵיכָן הוּא הַמְּלָךְ הֵנָּה"ל? אוֹלַי יִגְלֶה לָנוּ דְרָךְ אֵיךְ לְמַצֵּא מָמוֹן? הַשִּׁיב לָהֶם: עֲדִין אַתֶּם רוֹצִים מָמוֹן (בְּלִשׁוֹן תַּמָּה)? מִמָּמוֹן לֹא תִדְבְּרוּ כְּלָל. שְׂאֵלוּ אוֹתוֹ: אַף־עַל־פִּי־כֵן, הֵיכָן הוּא הַמְּלָךְ הֵנָּה"ל? הַשִּׁיב לָהֶם: גַּם אֲנִי אֵינִי יוֹדֵעַ מֵהַמְּלָךְ הֵנָּה"ל, וּמַעֲשֵׂה שְׁהִיָּה כִּךָ הָיָה.

שְׁהִיָּה מְלָךְ וּמְלֻכָּה, וְהָיָה לָהֶם בֵּת יְחִידָה, וְהִגִּיעַ סְמוּךְ לְפָרְקָה, וְהוֹשִׁיבוּ יוֹעֲצִים לִיעֵץ אֶת מִי רָאוּי לְהַשְׁיִיאוֹהָ לוֹ. וְגַם אֲנִי הִיִּיתִי שֵׁם בֵּין בְּעַלֵי הַעֲצָה, כִּי הַמְּלָךְ הָיָה אוֹהֵב אוֹתִי. וְהִיָּתָה עֲצָתִי שְׂחִיתָנוּ לָהּ אֶת הַגְּבוּר, בְּאִשֶׁר שְׁהַגְּבוּר עָשָׂה לָנוּ כְּמָה טוֹבוֹת, שְׁכַבְשׁ כְּמָה מְדִינוֹת, עַל־כֵּן רָאוּי שְׂחִיתָנוּ לוֹ אֶת הַבֵּת־מְלֻכָּה לְאִשָּׁה. וְהוֹטְבָה עֲצָתִי מְאֹד, וְהַסְפִּימוּ כָּלֶם לָזֶה. וְהִיָּתָה שְׂמַחָה גְּדוֹלָה שֵׁם עַל שְׂמֻצָאוּ חֲתָן לְהַבֵּת־מְלֻכָּה. וְהַשְׁיִאוּ אוֹתָהּ עִם הַגְּבוּר, וַיִּלְדָּה הַבֵּת־מְלֻכָּה וְלָדָּהּ.

ואותו התינוק היה יפה-תאר מאד מאד שלא היה יפי של מין אנושי כלל, ושערותיו היו של זהב, והיה להם כל הגונים, ופניו היו כפני חמה, ועיניו היו אורות אחרים, והתינוק הזה נולד עם חכמה גמורה. פי ראו בו תכף (בשעת ההולדה), שהוא חכם גמור, שפשהו מדברים בני-אדם, במקום שצריכין לשחק היה שוחק, וכן פיוצא בזה, פי הפירו בן, שהוא חכם גדול, רק שעדין אין לו התנועות של גדול, כגון דבור וכיוצא.

והיה אצל המלך מליץ, דהינו דברן בעל לשון ומליצה, שהיה יכול לדבר ולהמליץ דברי צחות נפלאים מאד, שירות ותשבחות להמלך. והמליץ היה גם מעצמו מליץ נאה, אך המלך הנ"ל הראה לו דרך איך יעלה לקבל פח חכמת המליצה, ועל-ידי-זה היה מליץ נפלא מאד מאד.

גם היה להמלך חכם. והחכם היה גם-כן מעצמו חכם, אך המלך הראה לו דרך, איך יעלה ויקבל חכמה, ועל-ידי-זה היה חכם נפלא מאד, וכן הגבור היה גבור מעצמו. והמלך הראה לו דרך איך יעלה ויקבל גבורה, ועל-ידי זה היה גבור נפלא ונורא מאד, פי יש חרב שהיא תולה באויר העולם, ויש להחרב

הזאת שלשה כחות: כשמוגביהין את החרב, אזי בורחים ונסים כל שרי החילות, וממילא יש להם מפלה, כי כשנסים השרים, אין מי שינהג המלחמה, ואזי אין תקומה במלחמה, אך אף-על-פי-כן אפשר שיתקרבו הנשארם למלחמה. ויש להחרב הנ"ל, שני פיות, ויש להם שני כוחות, שעל-ידי חד אחד נופלים בלם, ועל-ידי חד השני מגיע להם החלי, (שקורין דאר), דהינו שבשרם נכחש ונמס, בידוע חלי זה, רחמנא לצלן, הינו שרק על-ידי התנועה שעושין באותו החרב במקום שהיא, על-ידי-זה מגיע להשונאים כנ"ל, דהינו על-ידי כל חד וחד הכח שיש לה. והמלך הראה להגבור הדרך שיש להחרב הנ"ל, ומשם קבל גבורתו הגדולה. וגם אני, הראה לי המלך הדרך לענין שלי, וקבלתי משם מה שאני צריך.

ובן היה להמלך אוהב נאמן שהיה אוהב, את עצמו עם המלך באהבה נפלאה ונוראה מאד מאד, עד שלא היה אפשר להם כלל שלא יראו זה את זה איזה שעה. אך אף-על-פי-כן יש שעות, שצריכין להתפרד קצת. והיו להם צורות, שהיו מצירין צורת שניהם, והיו משעשעין עצמן באלו הצורות בעת שנפרדו אחד

מחברו. והצורות האלו היו מצירין איך המלך עם האוהב נאמן אוהבים עצמן ומחבקים ומנשקים עצמן באהבה גדולה. והיה סגלה לאלו הצורות, שמי שהיה מסתפל באלו הצורות היה מגיע לו אהבה גדולה מאד (הינו שמדת האהבה באה למי שהיה מסתפל באלו הצורות). וגם האוהב נאמן קבל האהבה מן המקום שהראה לו המלך. והגיע עת שהלכו כל הנ"ל, כל אחד ואחד למקומו לקבל משם כחו, דהינו המליץ והגבור וכל אנשי המלך הנ"ל, כל אחד ואחד עלה למקומו הנ"ל לחדש שם כחו.

ויהי היום, והיה רוח סערה גדולה בעולם. והרוח סערה הזה בלבב את כל העולם כלו והפך מים ליבשה, ומיבשה לים. וממדבר ישוב, ומישוב מדבר והפך את כל העולם כלו. ובא הרוח סערה הזה לתוך בית המלך ולא עשה שם שום הזק, רק שנכנס הרוח סערה וחרטף את הולד של הבתמלכה הנ"ל. ובתוך הרעש, (שקורין אומפיט), תקף כשחרטף את התינוק היקר הנ"ל, רדפה הבתמלכה אחריו. וכן המלכה וכן המלך, עד שנתפזרו כלם, ולא נודע מקומם אים ואנחנו כלנו לא היינו בכל זה, כי היינו עולים כל אחד ואחד



למקומו לחדש כחו, כנ"ל, וכשחזרנו ובאנו לא מצאנו אותם כלם, כנ"ל, וגם היד הנ"ל נאבדה אז, ומאז נתפזרנו בלנו, ומאז אין אנו יכולים עוד לעלות כל אחד ואחד למקומו לחדש כחו, כי אחר שנהפך ונתבלבל העולם כלו ונחלפו כל מקומות העולם מים ליבשה וכו', כנ"ל, בודאי אי אפשר עתה לעלות בדרכים הראשונים, כי עתה צריכים דרכים אחרים לפי חלוף ושנוי המקומות, ועל כן לא היינו יכולים עוד לחזור ולעלות כל אחד ואחד למקומו לחדש כחו הנ"ל, אך הרשימה שנשארה איצ"ל כל אחד ואחד היא גם כן גדולה מאד, ואם הגבור היה הוא הגבור של המלך הנ"ל, הוא בודאי גבור גדול מאד (נראה לי שבאן חסר קצת) (כל זה השיב הבעל תפלה להאנשים הנ"ל). והם שמעו דבריו, ותמהו מאד, והחזיקו את הבעל תפלה, ולא הניחו אותו לילך מאתם (כי אולי הגבור שבא עליהם הוא הגבור הנ"ל, שיש להבעל תפלה הפרות עמו).

והגבור הנ"ל היה הולך ומתקרב ושולח בכל פעם שלוחיו, עד שנתקרב וכו' אליהם, ועמד חוץ לעיר ושלח להם שלוחיו. ונתיראו מאד, ובקשו מהבעל תפלה הנ"ל, שיתן להם עצה. ואמר הבעל-

תפלה, שצריכין לחקר הדרך וההנהגה של אותו הגבור כדי שיביר על-ידי-זה אם הוא אותו הגבור (דהינו הגבור של המלך הנ"ל). והלך הבעל-תפלה, ויצא אל הגבור הנ"ל, ובא אל המחנה של הגבור, והתחיל לדבר עם גבור אחד מגבוריו של הגבור (הינו עם אחד מהשומרים כדי לחקר אם הוא אותו הגבור הנ"ל) ושאל אותו הבעל-תפלה: מה מעשיכם ואיך נתחברתם עם הגבור הזה? השיב לו. (הינו אחד מהגבורים הנ"ל השיב להבעל-תפלה) מעשה שהיה, כך היה.

היות שנמצא כתוב בספרי דברי-הימים שלהם (שקורין קראויניקיש), איך שהיה רוח סערה גדולה בעולם, והרוח סערה הפך את כל העולם כלו, שהפך מים ליבשה ומיבשה לים, וממדבר ישוב וכו', ובלבל את כל העולם כלו, ואחר הרעש והבלבול שנתבלבלו כל העולם, ישבו עצמן בני העולם לעשות להם מלך. וחקרו מי ראוי לעשותו מלך עליהם, וחקרו ואמרו. באשר שעקר הוא התכלית, על-כן מי שהוא משתדל ביותר בהתכלית, הוא ראוי להיות מלך. והתחילו לחקר מהו התכלית, והיה ביניהם כתות כתות.

**בַּת** אחת אמרו, שעקר התכלית הוא כבוד, כי אנו  
 רואים, שהכבוד הוא העקר אצל העולם, כי  
 כשאין נותנין לאדם כבודו, דהינו שמדברים לו איזה  
 דבור פגוג כבודו, יש לו שפירות דמים, כי העקר הוא  
 הכבוד אצל כל העולם, ואפלו לאחר מיתה מקפידים  
 לתן להמת כבודו, לקברו בכבוד וכיוצא. (ואומרים לו,  
 שכל מה שעושין הכל עושין לך בשביל כבודך) אף-על-פי  
 שאחר מיתה אין שיקד ממון ושום תאוה אצל המת,  
 אף-על-פי-כן על כבוד המת מקפידים. נמצא שהכבוד  
 הוא העקר התכלית. וכיוצא בספרות כאלו. (של מבוכה  
 ושטות. וכן כל הפתות המבארים למטה, פלם היו להם ספרות  
 הרבה לדעתם הנבוכה והסקלה. וקצתם מבארים למטה, אך רבנו  
 ז"ל לא רצה לבאר כל הספרות הנבוכות שיש באלו הדעות, כי יש  
 בזה ספרות נבוכות פלפף, עד שאפשר חס ושלום למעות באמת  
 באלו הספרות של שקר, רחמנא לצלן). עד שננסכם אצלם,  
 שעקר התכלית הוא כבוד. על-כן צריכין לבקש איש  
 מכבוד, וגם שיהיה רודף אחר הכבוד, הינו שיהיה  
 רודף אחר הכבוד וישג את הכבוד (שזהו איש מכבוד,  
 שיש לו כבוד), כי מאחר שהוא איש מכבוד, שיש לו  
 כבוד, והוא רודף אחר כבוד, ומסיע את הטבע שהיא

רוצה בכבוד כנ"ל, נמצא שזה האיש משתדל אחר התכלית ומשיגו, כי התכלית הוא כבוד (כל זה היה דעתם הסכלה והנבוכה), כנ"ל, על-כן זה האיש ראוי להיות מלך. והלכו לבקש איש כזה, והלכו ומצאו שהיו נושאים את 'הבעטליר' (קבצן) זקן אחד, והלכו אחריו לערף חמשה מאות אנשים, כלם 'ציגיינרס' (צוענים), וגם הוא היה 'ציגיינר'. והבעטליר הזה היה עור ועקם ואלם, והאנשים הנ"ל הלכו אחריו, כי כלם היו אנשי המשפחה שלו, כי היו לו אחיות ואחים וזרע מרעים שלו, עד שנעשה מהם קבוץ הנ"ל, שהלכו אחריו ונשאו אותו. והוא הקפיד מאד על כבודו, כי היה פעם גדול וכועס בכל פעם עליהם בקפידות גדולות, וצוה בכל פעם שינשאו אותו אנשים אחרים וכעס בכל פעם עליהם. נמצא שזה הבעטליר הזקן הוא איש מכבד גדול, שיש לו כבוד כזה. וגם רודף אחר הכבוד, כי הוא מקפיד כל-כף על כבודו כנ"ל. על-כן הוטב בעיני הפת הזאת הבעטליר הזה וקבלו אותו למלך. ולהיות גם ארץ גורמת, כי יש ארץ שגורמת ומסגלת לכבוד, וכן יש ארץ גורמת למדה אחרת, על-כן אלו הפת (שחקרו לעצמם שעקר התכלית הוא

כבוד) בקִּשׁוּ אֶרֶץ גֹּרָמַת לְכָבוֹד, וּמִצְאוּ מְדִינָה שְׂמֻסְגֵּלֶת לָזֶה וַיֵּשְׁבוּ שָׁם.

**בַּת** אַחֲרַת אָמְרוּ, שְׂאִין הַכְּבוֹד עֵקֶר הַתְּכָלִית, וְחָקְרוּ שֶׁעֵקֶר הַתְּכָלִית הוּא רְצִיחָה. כִּי אָנוּ רוֹאִים שְׂפָל הַדְּבָרִים נְכָלִים וְנִפְסָדִים, וְכֹל מֵה שֵׁיִשׁ בְּעוֹלָם, עֹשִׂים וּצְמָחִים וּבְנֵי־אָדָם וְכֹל מֵה שֵׁיִשׁ בְּעוֹלָם, הַכֹּל צָרִיךְ לָבוֹא לְכִלְיוֹן וְהַפְּסֵד, נִמְצָא שֶׁתְּכָלִית הַכֹּל הוּא הַכְּלִיּוֹן וְהַהֶפְסֵד, עַל־פֶּן הָרוֹצֵחַ, שֶׁהוּא הוֹרֵג וּמְכַלֶּה בְּנֵי־אָדָם, נִמְצָא שֶׁהוּא מְרַבֵּה לְהַבִּיא אֶת הָעוֹלָם אֶל הַתְּכָלִית, עַל־פֶּן נִסְפָּם בִּינֵיהֶם שֶׁהַתְּכָלִית הוּא רְצִיחָה. וּבִקְשׁוּ אִיזָה אִישׁ שֶׁיְהִיָּה רוֹצֵחַ וְכַעֲסָן וּבַעַל־קְנָאָה בְּיוֹתֵר, כִּי אִישׁ כְּזֶה הוּא קָרוֹב יוֹתֵר אֶל הַתְּכָלִית (לְפִי דַעְתָּם הַנְּבוּכָה), וְהוּא רָאוּי לְהִיּוֹת מְלֶךְ. וְהִלְכוּ לְבַקֵּשׁ, וַיִּשְׁמְעוּ קוֹל צַעֲקָה. וַיִּשְׁאַלּוּ: מֵהוּ קוֹל הַצַּעֲקָה הַזֹּאת.

**וְהַיְשִׁיבוּ** לָהֶם, שֶׁקוֹל הַצַּעֲקָה הַיָּא, הִיּוֹת שְׂאֶחָד שָׁחַט אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ. עָנּוּ וַאֲמָרוּ: וְכִי יֵשׁ רוֹצֵחַ אֲבִיר־לֵב וְכַעֲסָן יוֹתֵר מִזֶּה שֶׁיְהִרֵג אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ, הָאִישׁ הַזֶּה הַשֵּׁיִג אֶת הַתְּכָלִית. וְהוֹטֵב בְּעֵינֵיהֶם, וְקִבְּלוּ אוֹתוֹ עֲלֵיהֶם לְמֶלֶךְ. וּבִקְשׁוּ לָהֶם אֶרֶץ גֹּרָמַת לְרְצִיחָה, וּבַחֲרוּ לָהֶם בְּמָקוֹם הָרִים וּגְבָעוֹת

שהוא מקום הרוצחים, והלכו לשם וישבו שם עם מלכם.

**בַּת** אַחֲרַת אֲמָרוּ, שְׂרָאוּי לְמֶלֶךְ מִי שָׁיֵשׁ לוֹ שִׁפְעַע מְזוֹנֹת הַרְבֵּה, וְאִינּוּ נִזּוֹן מִמְזוֹנֹת שֶׁל שְׂאֵר בְּנֵי-אָדָם, רַק מִמְזוֹנֹת דְּקִים (כְּגוֹן חֶלֶב, כְּדִי שְׂלֵא יִתְגַּשֵּׁם שְׂכָלוֹ), וְאִישׁ כְּזֶה רָאוּי לְמֶלֶךְ. אֵךְ לֹא מָצְאוּ תִכְרָף אִישׁ כְּזֶה שְׂלֵא יִהְיֶה נִזּוֹן מִמְזוֹנֹת שֶׁל שְׂאֵר בְּנֵי-אָדָם, וּבִחְרוּ לָהֶם לְפִי שְׁעָה אִישׁ עָשִׂיר שָׁיֵשׁ לוֹ שִׁפְעַע מְזוֹנֹת הַרְבֵּה, עַד אֲשֶׁר יִמְצְאוּ אִישׁ כְּרֻצוֹנָם, דִּהְיִינוּ שְׂלֵא יִהְיֶה נִזּוֹן וְכוּ' כַּנִּל, וּלְפִי שְׁעָה עָשׂוּ אֶת הָעֵשִׂיר לְמֶלֶךְ, עַד אֲשֶׁר יִמְצְאוּ אִישׁ כַּנִּל, אֲזִי יֵרֵד הָעֵשִׂיר מִן הַמְּלוּכָה, וַיִּקְבְּלוּ אֶת אוֹתוֹ הָאִישׁ לְמֶלֶךְ. וּבִחְרוּ לָהֶם אֶרֶץ גּוֹרְמַת לְזֶה, וְהִלְכוּ וַיִּשְׁבוּ שָׁם.

**בַּת** אַחֲרַת אֲמָרוּ, שִׁיפְת־תֵּאָר רְאוּיָה לְמֶלֶךְ, כִּי עֵקֶר הַתִּכְלִית שִׁיְהִיָּה הָעוֹלָם מְיוֹשֵׁב, כִּי לְזֶה נִבְרָא הָעוֹלָם, וּמֵאַחַר שֶׁהִיפְת־תֵּאָר מְעוֹרְרַת תֵּאֻוָּה זֹו לְיִשׁוּב הָעוֹלָם, נִמְצָא שֶׁהִיא מְבִיָּאָה אֶל הַתִּכְלִית, עַל־כֵּן יפְת־תֵּאָר רְאוּיָה לְמֶלֶךְ. וּבִחְרוּ לָהֶם יפְת־תֵּאָר וּמְלֻכָה עֲלֵיהֶם, וּבִקְשׂוּ לָהֶם אֶרֶץ גּוֹרְמַת לְזֶה, וְהִלְכוּ וַיִּשְׁבוּ שָׁם.

**בַּת** אַחֲרַת אָמְרוּ, שְׁעַקַר הַתְּכָלִית הוּא הַדְּבֹר, כִּי  
 מוֹתֵר הָאָדָם מִן הַהֶבְהֵמָה הוּא הַדְּבֹר, וּמֵאַחַר  
 שָׁזָה עֵקֶר הַיִּתְרוֹן שֵׁישׁ לָאָדָם, עַל־כֵּן זֶהוּ עֵקֶר  
 הַתְּכָלִית. עַל־כֵּן בִּקְשׂוּ לָהֶם אִישׁ דְּבָרָן, שְׂיִהְיֶה בְּעַל־  
 לְשׁוֹן, שְׂיִדַּע כִּמָּה לְשׁוֹנוֹת וַיִּרְבֶּה לְדַבֵּר תָּמִיד, כִּי אִישׁ  
 כְּזֶה הוּא אֵצֶל הַתְּכָלִית. וְהִלְכוּ וּמָצְאוּ אִישׁ צְרַפְתִּי  
 מִשְׁנָע, שְׂהִיָּה הוֹלֵךְ וּמְדַבֵּר לְעֵצְמוֹ. וּשְׂאִלוּהוּ אִם יוֹדֵעַ  
 לְשׁוֹנוֹת, וְהָיָה יוֹדֵעַ כִּמָּה לְשׁוֹנוֹת. וְאִישׁ כְּזֶה בּוֹדֵאי  
 הַשֵּׁיג הַתְּכָלִית (לְפִי דַעְתָּם הַנְּבוּכָה), מֵאַחַר שֶׁהוּא בְּעַל־  
 לְשׁוֹן, שְׂיִוִּדַּע כִּמָּה לְשׁוֹנוֹת, וּמְדַבֵּר הַרְּבֵה מְאֹד, כִּי הוּא  
 מְדַבֵּר אֶפְלוֹ לְעֵצְמוֹ. עַל־כֵּן הוֹטֵב בְּעֵינֵיהֶם אִישׁ הַזֶּה  
 וְקָבְלוּ אוֹתוֹ לְמִלְךָ. וּבַחֲרוּ לָהֶם אֶרֶץ גּוֹרְמַת לְעַנְיָן  
 שְׁלָהֶם, וְהִלְכוּ וַיֵּשְׁבוּ שָׁם עִם מַלְכָּם. וּבּוֹדֵאי הַנְּהוּיג  
 אוֹתָם בְּדֶרֶךְ הַיִּשָּׁר.

**בַּת** אַחֲרַת אָמְרוּ, שְׁעַקַר הַתְּכָלִית הוּא שְׂמִחָה. כִּי  
 כְּשֶׁנוֹלָד בֵּן שְׂמִחִים, כְּשֵׁישׁ חֲתָנָה שְׂמִחִים,  
 כְּשֶׁפּוֹבְשִׁים אִיזָה מְדִינָה שְׂמִחִים, נִמְצָא שְׂתְּכָלִית הַכֹּל  
 הוּא שְׂמִחָה. עַל־כֵּן בִּקְשׂוּ אִישׁ שְׂיִהְיֶה שְׂמִיחַ תָּמִיד,  
 נִמְצָא שֶׁהוּא אֵצֶל הַתְּכָלִית, וְהוּא יִהְיֶה מֶלֶךְ עֲלֵיהֶם.  
 וְהִלְכוּ וּמָצְאוּ שְׂהִיָּה הוֹלֵךְ עַרְל אַחַד בְּכַתְּנַת בְּזוּי

בְּדַרְכּוֹ, וְנִשְׂא פִלְעֵשִׁיל (בַּקְבוֹק קַמֵּן) יַיִן־שָׁרָף, וְהִלְכוּ  
 אַחֲרָיו בְּמַה עֲרָלִים. וְזֶה הָעֵרֶל הָיָה שָׁמַח מְאֹד (כִּי הָיָה  
 שְׂבוֹר מְאֹד). וְרָאוּ שָׁזֶה הָעֵרֶל הוּא שָׁמַח מְאֹד וְאִין לוֹ  
 שׁוֹם דְּאָגָה, עַל־כֵּן הוֹטֵב בְּעֵינֵיהֶם הָעֵרֶל הַזֶּה, כִּי הִשְׁיֹג  
 אֶת הַתְּכָלִית שֶׁהוּא שָׁמַחָה, וְקָבְלוּ אוֹתוֹ לְמִלְךְ עֲלֵיהֶם,  
 וּבִוּדָאֵי הִנְהִיג אוֹתָם בְּדֶרֶךְ הַיִּשְׂרָאֵל. וּבִחְרוּ לָהֶם אָרֶץ  
 גּוֹרְמַת לְעֵנָן שְׁלָהֶם, דְּהִינּוּ מְקוֹם כְּרָמִים וְכִיּוּצָא, שְׁיִהְיוּ  
 עוֹשִׂין יַיִן, וּמִהַחֲרָצִנִים יִהְיוּ עוֹשִׂין יַיִן־שָׁרָף, וְלֹא יִלְךְ  
 שׁוֹם דְּבַר לְאִבּוּד, כִּי זֶהוּ עֵקֶר הַתְּכָלִית אֲצֵלָם לְשִׁתּוֹת  
 וְלִהְשִׁתְּפַר וְלִהְיוֹת שָׁמַח תָּמִיד, אֶף־עַל־פִּי שְׂאִין שׁוֹם  
 שִׁיכּוֹת וְעֵנָן לְשִׁמְחָתָם, כִּי אִין לָהֶם כָּלֵל עַל מַה  
 לְשִׁמְחָה, אֶף־עַל־פִּי־כֵן זֶה הָיָה עֵקֶר הַתְּכָלִית אֲצֵלָם  
 לְהִיּוֹת שָׁמַח תָּמִיד עַל לֹא דְבַר. וּבִחְרוּ לָהֶם אָרֶץ  
 גּוֹרְמַת כַּנָּ"ל וְהִלְכוּ וַיֵּשְׁבוּ שָׁם.

**בַּת** אַחֲרַת אֲמָרוּ, שְׁעַקֵּר הוּא חֲכָמָה. וּבִקְשׁוּ לָהֶם  
 חֲכָם גְּדוֹל וְעָשׂוּ אוֹתוֹ מִלְךְ עֲלֵיהֶם, וּבִקְשׁוּ לָהֶם  
 אָרֶץ גּוֹרְמַת לְחֲכָמָה וְהִלְכוּ וַיֵּשְׁבוּ שָׁם.

**בַּת** אַחֲרַת אֲמָרוּ, שְׁעַקֵּר הַתְּכָלִית הוּא לְהִשְׁגִּיחַ עַל  
 עֲצָמוֹ בְּאִכְלָהּ וּשְׁתִּיהָ, (שְׁקוּרִין פִּילוֹרִיין), לְגִידֵל  
 הָאִיבָרִים. וּבִקְשׁוּ בְּעַל אִיבָרִים, שְׁיֵשׁ לוֹ אִיבָרִים גְּדוֹלִים



ומשגיח לגדל האיברים כנ"ל, כי מאחר שיש לו איברים גדולים יש לו חלק יותר בעולם (כי הוא תופס מקום יותר בעולם), והוא סמוך יותר אל התכלית, כי זהו התכלית לגדל האיברים, על-פני איש כזה ראוי למלך. והלכו ומצאו איש ארך, (שקורין וויינגיר), והוטב בעיניהם, כי הוא בעל איברים וסמוך אל התכלית, וקבלו אותו למלך. ובקשו להם ארץ גורמת לזה, והלכו וישבו שם.

והיתה פת אחרת שאמרו, שאין כל זה תכלית, רק עקר התכלית הוא רק לעסק בתפלה להשם יתברך ולהיות ענו ושפל-ברך וכו'. ובקשו להם בעל-תפלה אחד ועשו אותו למלך עליהם. (והמעין מאליו יבין, שכל הפתות הנ"ל כלם טעו מאד במבוכות גדולות מאד, רק זאת הפת האחרונה פגנו האמת, אשרי להם). כל זה ספר אחד מהגבורים הנ"ל להבעל-תפלה.

וספר לו שהם (דהינו אלו הגבורים שנתחברו עם הגבור הנ"ל) הם מן הפת של בעלי האיברים, שקבלו עליהם למלך בעל איברים כנ"ל. ויהי היום, והלכו מחנה אחת מהם עם העגלות שהולכין אחרי המחנה, (שקורין איבאו), שמוליכין אחריהם מאכל ומשתה

וְכִי־צֵא. וְאֵלוֹ הַבְּעָלִי אֵיבָרִים הִיָּתָה בְּוֹדָאֵי אֵימָתָן  
 מִמְּטֹלַת עַל הַבְּרִיּוֹת, כִּי הָיוּ אֲנָשִׁים גְּדוֹלִים וְגִבּוֹרִים,  
 וְבוֹדָאֵי מִי שֶׁפָּגַע בָּהֶם נָטָה מֵהֶם מִן הַדֶּרֶךְ. וַיְהִי כִּפְאֶשֶׁר  
 הָלְכוּ הַמַּחְנֶה הַנַּ"ל, כָּא כְּנִגְדָם גִּבּוֹר אֶחָד (וְהוּא הַגִּבּוֹר  
 הַנַּ"ל, שֶׁהוּלֵךְ עִתָּה עִמָּהֶם כַּנַּ"ל), וְהַגִּבּוֹר הַזֶּה כִּשְׁבָא כְּנִגְדָ  
 הַמַּחְנֶה לֹא נָטָה מִן הַדֶּרֶךְ, וְנִכְנַס בְּתוֹךְ הַמַּחְנֶה וּפְזַר  
 אוֹתָם לְכָאן וּלְכָאן, וְנִתְיָרָאוּ אֲנָשֵׁי הַמַּחְנֶה מִלְּפָנָיו. וְהוּא  
 נִכְנַס לְתוֹךְ הָעֵגְלוֹת הַנַּ"ל שֶׁהוֹלְכִין אַחֲרֵי הַמַּחְנֶה וְאָכַל  
 כָּל מַה שֶׁהָיָה שָׁם. וְנִפְלָא הַדְּבָר בְּעֵינֵיהֶם מְאֹד מְאֹד  
 (עַל גְּדֹל גִּבּוֹרָתוֹ, שֶׁלֹּא הָיָה מִתְיָרָא מִן הַמַּחְנֶה כֻּלָּל, וְנִכְנַס בְּתוֹכָם  
 וְאָכַל כָּל מַה שֶׁהָיָה עַל הָעֵגְלוֹת כַּנַּ"ל). וְתִכְרַף וּמִיד נִפְלוּ לְפָנָיו  
 וְאָמְרוּ לוֹ: יְחִי הַמֶּלֶךְ. כִּי יָדְעוּ שֶׁגִּבּוֹר כְּזֶה בְּוֹדָאֵי רְאוּי  
 לְמֶלֶךְ, לְפִי דַעְתָּם שֶׁעָקַר הַתְּכֵלִית הוּא מִי שֶׁהוּא בְּעַל  
 אֵיבָרִים כַּנַּ"ל, וְבוֹדָאֵי יִמְחַל לוֹ הַמֶּלֶךְ אֶת הַמְּלוּכָה,  
 מֵאַחַר שֶׁנִּמְצָא גִבּוֹר בְּעַל אֵיבָרִים כְּזֶה, כִּי לוֹ רְאוּי  
 הַמְּלוּכָה. וְכֵן הָיָה, שֶׁנִּתְקַבַּל (זֶה הַגִּבּוֹר הַנַּ"ל שֶׁבָא כְּנִגְדָם)  
 לְמֶלֶךְ עַל הַכֶּת הַזֹּאת (שֶׁנִּחְקַר אֲצֵלָם שֶׁעָקַר הוּא בְּעַל אֵיבָרִים  
 כַּנַּ"ל). וְהוּא הוּא הַגִּבּוֹר שֶׁאָנּוּ הוֹלְכִין עִתָּה עִמּוֹ לְכַבֵּשׁ  
 הָעוֹלָם. וְהוּא אוֹמֵר (הֵינִי זֶה הַגִּבּוֹר שֶׁנַּעֲשֶׂה עִתָּה מֶלֶךְ  
 עֲלֵיהֶם), שְׂיֵשׁ לוֹ כְּזֶה בּוֹנֶה אַחֲרַת בְּמָה שֶׁהוּא הוֹלֵךְ

לְכַבֵּשׁ אֶת הָעוֹלָם, כִּי אֵין כּוֹנְנֵנוּ כָּלֵל לְזֶה שְׂיִהְיֶה  
הָעוֹלָם כְּבוֹשׁ תַּחְתָּיו, רַק שְׂיֵשׁ לוֹ כּוֹנֵן אַחֲרַת בְּזֵה (כָּל  
זֶה הֵם דְּבָרֵי אֶחָד מֵהַגְּבוּרִים, שֶׁסֵּפֶר כָּל זֶה לְהַבְעֵל-תְּפִלָּה, שֶׁשָּׂאֵל  
לוֹ אֵיךְ נִתְחַבְּרוּ עִם הַגְּבוּר כַּנִּל, הַשִּׁיב לוֹ כָּל זֶה).

**שָׂאֵל** לוֹ הַבְּעֵל-תְּפִלָּה: וְזֶה עֲנִין גְּבוּרָתוֹ שֶׁל זֶה  
הַגְּבוּר הַנִּל, שֶׁהוּא הַמְּלֶךְ שְׁלָכֶם. הַשִּׁיב לוֹ:  
הַיּוֹת שְׁמַדִּינָה אַחַת לֹא רָצוּ לְהַכְנִיעַ עֲצָמָן תַּחְתָּיו,  
וְלִקַּח הַגְּבוּר הַזֶּה הַחֶרֶב שְׂיֵשׁ לוֹ, וְהַחֶרֶב שֶׁלּוֹ יֵשׁ לָהּ ג'  
כַּחוֹת: כְּשֶׁמִּגְבִּיהִין אוֹתָהּ בּוֹרְחִין כָּל שְׂרֵי הַחִילִים וְכוּ'  
(הֵינּוּ שְׁלֹשָׁה כַּחוֹת הַמְּבֹאָרִים לְמַעְלָה). כְּשֶׁשָּׁמַע זֹאת הַבְּעֵל-  
תְּפִלָּה, הִבִּין שֶׁהוּוּ בְּנֹדָאֵי הַגְּבוּר שֶׁל הַמְּלֶךְ הַנִּל. וּבְקִשׁ  
הַבְּעֵל-תְּפִלָּה, אִם אֶפְשָׁר שְׂיִתְרָאָה פָּנִים עִם זֶה הַגְּבוּר  
שֶׁהוּא הַמְּלֶךְ שְׁלָכֶם. הַשִּׁיבוּ לוֹ, שְׂיִוְדִיעוּ הַדְּבָר לְהַגְּבוּר  
וְיִשָּׂאוּ אוֹתוֹ אִם יִתֵּן רְשׁוֹת, (שְׁקוֹרִין מַעֲלָדִיוּיִין). וְהִלְכוּ  
וְשָׂאוּ אוֹתוֹ, וְנָתַן רְשׁוֹת שְׂיִבּוּא אֱלֹוֹ. כְּשֶׁבֵּא הַבְּעֵל-  
תְּפִלָּה אֶל הַגְּבוּר, הִכִּירוּ זֶה אֶת זֶה, וְהָיָה בֵּינֵיהֶם  
שְׂמֵחוֹת גְּדוֹלוֹת מְאֹד מְאֹד עַל שֶׁזָּכוּ לְהִתְעַד יָחַד.  
וְהָיָה בֵּינֵיהֶם שְׂמֵחוֹת וּבְכִיּוֹת, כִּי זָכְרוּ אֶת הַמְּלֶךְ  
וְאִנְשָׁיו וּבָכוּ עַל זֶה, עַל-כֵּן הָיָה בֵּינֵיהֶם שְׂמֵחוֹת  
וּבְכִיּוֹת.

וְדַבְּרוּ יַחַד הַבַּעַל־תְּפִלָּה עִם הַגִּבּוֹר אֵיךְ נִתְגַּלְגְּלוּ  
 וּבָאוּ לְכֹאן. וְסִפֵּר הַגִּבּוֹר לְהַבַּעַל־תְּפִלָּה, שְׂמֵאוֹ  
 שֶׁהָיָה הַרוּח־סֶעְרָה הַנִּלְלָה, שָׂאוֹ נִתְפָּזְרוּ כֻלָּם בְּנִיל, אִזּוֹ  
 כְּשֶׁחֲזָר מִמְּקוֹם שֶׁעָלָה לְשֵׁם לְחַדֵּשׁ כַּחוֹ בְּנִיל, כְּשֶׁחֲזָר  
 וְלֹא מָצָא אֶת הַמֶּלֶךְ עִם כָּל הָאֲנָשִׁים שָׁלוֹ הַנִּלְלָה, אִזּוֹ  
 הִלֵּךְ בְּאֲשֶׁר הִלֵּךְ, וְעָבַר עַל כָּל הָאֲנָשִׁים הַנִּלְלָה, הֵינּוּ  
 שֶׁהִבִּין שֶׁהָיָה בְּמָקוֹם כֻּלָּם, הֵינּוּ שֶׁעָבַר בְּאִיזָה מְקוֹם,  
 וְהִבִּין שֶׁשֵּׁם הוּא בְּוֹדָאֵי הַמֶּלֶךְ, אֵיךְ לֹא הָיָה יָכוֹל  
 לְבַקְּשׁוֹ וּלְמַצְאוֹ; וְכֵן עָבַר בְּמָקוֹם אֲחֵר, שֶׁהִבִּין שֶׁשֵּׁם  
 הַיָּא הַמֶּלֶכָּה, אֵיךְ לֹא הָיָה יָכוֹל לְבַקְּשָׁהּ וּלְמַצְאָהּ. וְכֵן  
 עָבַר עַל כָּל הָאֲנָשִׁים הַנִּלְלָה, אֵיךְ אוֹתָךְ לֹא עָבַרְתִּי (הֵינּוּ  
 שֶׁהַגִּבּוֹר לֹא עָבַר עַל מְקוֹם שֶׁהָיָה שֵׁם הַבַּעַל־תְּפִלָּה).

**עֲנָה** וְאָמַר הַבַּעַל־תְּפִלָּה: אֲנִי עָבַרְתִּי עַל מְקוֹם כֻּלָּם  
 וְגַם עַל מְקוֹם שְׂלֹךְ (הֵינּוּ שֶׁהַבַּעַל־תְּפִלָּה עָבַר גַּם עַל  
 מְקוֹם הַגִּבּוֹר), כִּי הָיִיתִי עוֹבֵר בְּמָקוֹם אֶחָד וְרֵאִיתִי  
 שֶׁעוֹמֵד כְּתֹר הַמֶּלֶךְ, וְהִבַּנְתִּי שְׂפָאן יֵשׁ בְּוֹדָאֵי הַמֶּלֶךְ,  
 אֵיךְ לֹא הָיִיתִי יָכוֹל לְבַקְּשׁוֹ וּלְמַצְאוֹ. וְכֵן הִלַּכְתִּי יוֹתֵר  
 וְעָבַרְתִּי עַל יָם שֶׁל דָּם, וְהִבַּנְתִּי שְׂוָה הַיָּם נַעֲשֶׂה בְּוֹדָאֵי  
 מִהַדְּמָעוֹת שֶׁל הַמֶּלֶכָּה, שֶׁהִיא בּוֹכָה עַל כָּל הַנִּלְלָה,  
 וּבְוֹדָאֵי הַמֶּלֶכָּה הַיָּא כֹּאן, אֵיךְ לֹא הָיָה אֶפְשָׁר לְבַקְּשָׁהּ

וּלְמַצָּאָה. וְכֵן עֲבַרְתִּי עַל יָם שֶׁל חֶלֶב, וְהִבְנֵתִי שָׁזָה הַיָּם  
 נַעֲשֶׂה בְּוֵדָאֵי מֵהַחֶלֶב שֶׁל הַבֵּת־מְלֶכָה, שְׁנֵאבֹד בְּנֵה  
 בִּנְ"ל, וְהָיָה דוֹחַק אוֹתָהּ רַבּוּי הַחֶלֶב, וּמָזָה נַעֲשֶׂה הַיָּם  
 הַזֶּה שֶׁל חֶלֶב; וּבְוֵדָאֵי בְּכָאן הִיא הַבֵּת־מְלֶכָה, אֲדָּךְ לֹא  
 הָיָה אֶפְשָׁר לְבַקֵּשׂהּ וּלְמַצָּאָה. וְכֵן עֲבַרְתִּי יוֹתֵר, וְרֵאִיתִי  
 שֶׁהָיוּ מְנַחִים הַשְּׁעָרוֹת שֶׁל זֶהָב שֶׁל הַתֵּינֹק הַבִּנְ"ל, וְלֹא  
 לְקַחְתִּי מֵהֶם כְּלָל; וַיִּדְעֵתִי שְׂכָאן הוּא בְּוֵדָאֵי הַתֵּינֹק  
 הַבִּנְ"ל, אֲדָּךְ לֹא הָיָה אֶפְשָׁר לְבַקֵּשׂוּ וּלְמַצָּאוֹ. וְכֵן עֲבַרְתִּי  
 יוֹתֵר, וְהָיִיתִי עוֹבֵר עַל יָם שֶׁל יַיִן, וַיִּדְעֵתִי שָׁזָה הַיָּם  
 נַעֲשֶׂה בְּוֵדָאֵי מֵהַדְּבוּרִים שֶׁל הַמְּלִיץ, שֶׁהוּא עוֹמֵד  
 וּמְדַבֵּר תְּנַחוּמִין לְפָנָי הַמְּלֶכֶךְ וְהַמְּלֶכָה, וְאַחֲרֵי־כֵן הוּא  
 חוֹזֵר בְּפָנָיו וּמְדַבֵּר תְּנַחוּמִין לְהַבֵּת־מְלֶכָה, וּמֵאלוֹ  
 הַדְּבוּרִים נַעֲשֶׂה הַיָּם שֶׁל יַיִן כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "וְחִכְךָ כִּיִּין  
 הַטּוֹב" (שיר השירים ז'), אֲדָּךְ לֹא הָיִיתִי יָכוֹל לְמַצָּאוֹ. וְכֵן  
 עֲבַרְתִּי יוֹתֵר, וְרֵאִיתִי שֶׁעוֹמֵד אֲבָן שֶׁחֲקוֹק עָלָיו תְּמוּנַת  
 הַיָּד הַבִּנְ"ל עִם שְׂרָטוּמִין, וְהִבְנֵתִי שְׂכָאן הוּא בְּוֵדָאֵי  
 הַחֶכֶם (שֶׁל הַמְּלֶכֶךְ הַבִּנְ"ל), וְהוּא חֲקַק לוֹ תְּמוּנַת הַיָּד עַל  
 הָאֲבָן, אֲדָּךְ לֹא הָיָה אֶפְשָׁר לְמַצָּאוֹ. וְכֵן עֲבַרְתִּי יוֹתֵר,  
 וְרֵאִיתִי שֶׁעוֹמֵד מְסֻדָּר עַל הַר אֶחָד הַשְּׁלַחְנוֹת שֶׁל זֶהָב  
 וְהַ'קְרִידֵנְצִיין' (חַפְצִים יִקְרִי עֵרֶךְ) וְשָׂאֵר אוֹצְרוֹת הַמְּלֶכֶךְ,

וְהִבַּנְתִּי שָׁפָאן הוּא בְּוֹדָאֵי הַמְּמַנָּה עַל הָאוֹצְרוֹת (שָׁל  
הַמְּלֶךְ הַנִּ"ל), אֲךָ לֹא הָיָה אֶפְשָׁר לְמַצְאוֹ. הַשֵּׁיב הַגְּבוּר:  
גַּם אֲנִי עֲבַרְתִּי עַל כָּל הַמְּקוֹמוֹת הַלְלוֹ, וְאֲנִי לִקְחֹתִי מִן  
הַשְּׁעָרוֹת שֶׁל זֶהָב שֶׁל הַתִּינוֹק הַנִּ"ל, כִּי לִקְחֹתִי שִׁבְעָה  
שְׁעָרוֹת שָׁיֵשׁ לָהֶם כָּל מִינֵי גִּוְנִין, וְהֵם יִקְרִים אֶצְלִי מְאֹד.  
וְהֵייתִי יוֹשֵׁב בַּמְּקוֹם שִׁישִׁבְתִּי, וְהֵייתִי מְחַיָּה עֲצָמֵי בָּמָה  
שֶׁאֶפְשָׁר, בַּעֲשָׂבִים וְכִיּוֹצֵא, עַד שְׁלֹא הָיָה לִי שׁוֹם דְּבַר  
לְהַחְיוֹת עֲצָמוֹ, וְהִלְכְתִּי בְּאֶשֶׁר אֵלֶיךָ. וְכֹאשֶׁר הִלְכְתִּי  
מִמְּקוֹמֵי הַנִּ"ל, שִׁכַּחְתִּי אֶת הַקֶּשֶׁת שְׁלִי שָׁם. הַשֵּׁיב  
הַבַּעַל־תְּפִלָּה: אֲנִי רְאִיתִי אֶת הַקֶּשֶׁת הַזֶּה, וְיָדַעְתִּי  
שֶׁבְּוֹדָאֵי הוּא קֶשֶׁת שְׁלֶךְ, אֲךָ לֹא הֵייתִי יָכוֹל לְמַצֵּא  
אוֹתָךְ. וְסִפַּר יוֹתֵר הַגְּבוּר לְהַבַּעַל־תְּפִלָּה, שֶׁכִּשְׁהֶלֶךְ  
מִשָּׁם, הֵייתִי הוֹלֵךְ וְכֹא עַד שֶׁפָּגַעְתִּי בְּהַמְּחַנָּה הַנִּ"ל  
וְנִכְנַסְתִּי לְתוֹכָם, כִּי הֵייתִי רָעֵב מְאֹד, וְהֵייתִי רוֹצֵה  
לְאֵכֵל, וְתִכַּף כְּשֶׁנִּכְנַסְתִּי לְתוֹכָם קִבְּלוּ אוֹתִי לְמֶלֶךְ  
עֲלֵיהֶם כַּנִּ"ל. וְעַתָּה אֲנִי הוֹלֵךְ לְכַבֵּשׁ הָעוֹלָם, וְכּוֹנְנֹתִי,  
אוֹלֵי אוֹכֵל לְמַצֵּא אֶת הַמְּלֶךְ עִם הָאֲנָשִׁים שָׁלוֹ הַנִּ"ל.  
וְדַבֵּר הַבַּעַל־תְּפִלָּה עִם הַגְּבוּר: מָה עוֹשִׂים עִם  
הָאֲנָשִׁים הַלְלוֹ, דְּהִינּוּ בְּנֵי הַמְּדִינָה הַנִּ"ל שֶׁנִּפְּלוּ  
בְּתַאוֹת מִמוֹן כָּל־כֶּפֶד, עַד שֶׁבָּאוּ לְשִׁמּוֹתֵימָם כְּאֵלּוֹ,

שבעלי המזון הם אלהות אצלם, ושאר עניני שטות  
שיש לבני מדינה זאת.

ענה ואמר הגבור להבעל-תפלה, ששמע מהמלך,  
שמפל התאוות אפשר להוציא את מי שנפל  
לתוכם, אך מי שנפל לתאוה זו של מזון, אי אפשר  
בשום אופן להוציאו משם, ובודאי לא תפעל כלל  
אצלם, כי אי אפשר להוציאם מזה כלל. רק ששמע  
מהמלך, שעל-ידי הדרך שיש להחרב הנ"ל שמשם  
קבל גבורתו כנ"ל, על-ידי-זה יכולים להוציא מתאוה  
הזאת של מזון את מי שנפל ונשקע בתוכה. וישבו  
יחד איזה זמן הגבור עם הבעל-תפלה. ועל ענין הנ"ל  
של בני המדינה הנ"ל, שפקשו מהבעל-תפלה שיצא  
אל הגבור בשבילם כנ"ל, הרחיבו הזמן, הינו שהבעל-  
תפלה פעל אצל הגבור להרחיב להם הזמן לבני  
המדינה, ונתן להם ארכא איזה זמן. ומסרו סימנים זה  
לזה, הינו הגבור והבעל-תפלה מסרו סימנים זה לזה,  
כדי שיוכלו לידע אחד מחברו, והלך לו הבעל-תפלה  
לדרך.

ובדרך הלוכו של הבעל-תפלה ראה שהולכים  
אנשים ומתפללים, ונושאים חבורים של

תפלות. ונתירא מהם, וגם הם נתיראו ממנו. ועמד להתפלל, וגם הם התפללו. אחר־כך שאל אותם: מי אתם. השיבו לו, שבעת שהיה רוח־סערה הנ"ל, שאז נפרדו בני העולם למיניהם, אלו בחרו בזה ואלו בזה (ככל המבאר למעלה חלוקי הפתות הנ"ל), אז אנחנו בחרנו לנו לעסק בתפלה תמיד להשם יתברך, ובקשנו ומצאנו בעל־תפלה אחד ועשינו אותו למלך.

**בששמע** זאת הבעל־תפלה, הוטב הדבר בעיניו מאד, כי בזה הוא חפץ. והתחיל לדבר עמהם, וגלה להם סדר תפלותיו וחובריו ועניויו. בששמעו דבריו, נפתחו עיניהם וראו גדל מעלתו של הבעל־תפלה הזה, ותכף עשו אותו למלך עליהם, כי המלך שלהם מחל לו המלוכה, מחמת שראו שהוא מפלג במעלה יתרה מאד מאד. ולמד עמהם הבעל־תפלה הזה והאיר עיניהם, ועשה אותם לצדיקים גמורים גדולים מאד. כי הם היו מתחלה גם־כן צדיקים (מאחר שעסקו רק בתפלה כנ"ל), אך זה הבעל־תפלה האיר עיניהם עד שנעשו צדיקים נוראים מאד. ושלח הבעל־תפלה אגרת להגבור הנ"ל והודיעו איך שזכה ומצא אנשים כאלו ונעשה עליהם מלך.



**ובני** המדינה של ממוז הנ"ל היו עוסקים יותר  
 בענייניהם בעבודתם, ככל הנ"ל. והיזמן שהגביל  
 עמהם הגבור הנ"ל היה ממשימש לבוא, ונתפחדו מאד.  
 ועשו עבודתם הנ"ל, והקריבו קרבנות וקטרת ועסקו  
 בתפלות שלהם שהיו מתפללים לאלקותם הנ"ל.  
 ונספם ביניהם, שהם מכרחים (לקיים עצתם הראשונה,  
 דהינו) לשלח אל המדינה שיש בה עשירות מפלג כנ"ל,  
 אשר לפי דעתם היו כל בני אותה המדינה כלם  
 אלקות כנ"ל. והם יושיעו אותם בודאי כנ"ל, מאחר  
 שכלם הם אלקות כנ"ל. ושלחו שלוחים לשם.

**ובדרך** הלוחם (של השלוחים) לשם תעו והלכו, ומצאו  
 אדם שהיה הולך עם מקל, שהמקל שלו  
 היה עולה יותר מכל אלקותם, הינו שהמקל שלו היה  
 עם אבנים טובות יקרים, אשר זה המקל היה שוה  
 יותר מכל העשירות של כל אלקותם הנ"ל (הינו בין  
 האלקות שבמדינתם ובין האלקות שהלכו אצלם, כי המקל היה  
 שוה יותר מכל העשירות של כלם). גם היה הולך בכובע,  
 (שקורין קאפיליש), שהיה קבוע בו אבנים טובות שהיה  
 שוה הון רב. ותכף ומיד נפלו לפניו בכריעה  
 והשתחויה, כי לפי דעתם היה האדם הזה אלוך על

כָּל אֱלֹקִים שָׁלָהֶם, מֵאַחַר שֵׁשׁ לוֹ עֲשִׂירוֹת מִפְּלֶג כְּזָה.  
 (וְהָאֲדָם הָיָה שֹׁפְנָעוּ הוּא הָיָה הַמִּמְנָה עַל הָאוֹצְרוֹת שֶׁל הַמְּלֶךְ  
 הַגִּזְלִי).

**וְאָמַר** לָהֶם הָאֲדָם הַזֶּה: זֶה הוּא חֲדוֹשׁ אֲצִלְכֶם  
 (בְּלִשׁוֹן תַּמָּה), בּוֹאוּ עִמִּי וְאֲרֹאֶה לָכֶם עֲשִׂירוֹת.  
 וְהוֹלִיךְ אוֹתָם אֶל הַהַר שֶׁהָיָה מְסֻדָּר שָׁם אוֹצַר הַמְּלֶךְ,  
 וְהִרְאָה אוֹתָם אֶת הָאוֹצֵר. וְתִכַּף וּמִיד נִפְלוּ בְּכַרְיָעָה  
 וְהִשְׁתַּחֲוּיָה, כִּי זֶהוּ אֱלֹהִים עַל כָּל אֱלֹקִים, לְפִי דַעְתָּם  
 (הַסְּכָלָה וְהַנְּבוּכָה, שֶׁהָיָה אֲצִלָּם עֵקֶר הָאִמּוּנָה הַמְּמוֹן וְהָעֲשִׂירוֹת  
 כַּגִּזְלִי). אַךְ קִרְבָּנוֹת לֹא הִקְרִיבוּ שָׁם (כִּי לְפִי דַעְתָּם הַגִּזְלִי  
 שֶׁהוּא אֱלֹהִים עַל יְכוֹ, בְּנֻדָּאֵי הָיוּ מְקַרְיָבִים אֶת עֲצֻמֹן לְאֱלֹהִים כְּזָה, אַךְ  
 יְכוֹ), כִּי כְּשִׁינְאוּ אֱלֹהֵי הַשְּׁלוֹחִים, הוֹהִירוּ אוֹתָם שֶׁבְּדַרְךְ  
 לֹא יִהְיוּ מְקַרְיָבִים קִרְבָּנוֹת, כִּי חֲשִׁשׁוּ שָׂאֵם יִרְצוּ בְּדַרְךְ  
 לְהִקְרִיב קִרְבָּנוֹת לֹא יִשָּׂאֵר מֵהֶם כְּלוּם, כִּי אוֹלֵי יִמְצְאוּ  
 אִיזָה אוֹצֵר בְּדַרְךְ, אוֹלֵי יִלְךְ אֶחָד לְבֵית־הַכֶּפֶא וְיִמְצֵא  
 שָׁם אוֹצֵר (וְהוּא אֲצִלוֹ אֱלֹהִים כַּגִּזְלִי), וְיִתְחִילוּ לְהִקְרִיב אֶת  
 עֲצֻמֹן אֱלֹהֵי, וְלֹא יִשָּׂאֵר מֵהֶם אֶחָד, עַל־כֵּן הוֹהִירוּ אֶת  
 הַשְּׁלוֹחִים (הִינּוּ בְּנֵי הַמְּדִינָה הוֹהִירוּ אֶת הַשְּׁלוֹחִים) שֶׁבְּדַרְךְ לֹא  
 יִקְרִיבוּ קִרְבָּנוֹת כְּלָל, עַל־כֵּן לֹא הִקְרִיבוּ אֱלֹהֵי הַשְּׁלוֹחִים  
 קִרְבָּנוֹת לְזֶה הַמִּמְנָה הַגִּזְלִי. אֲבָל זֶה הָיָה בְּרוּר אֲצִלָּם,

שהוא אלוך על כל אלקים, מאחר שיש לו עשירות  
עצום ורב כזה.

**וְנַתִּישְׁבוּ אֵלָיו הַשְּׁלוּחִים:** למה להם לילך אל  
האלקות הנ"ל, דהינו אל המדינה שהיו  
עשירים מפלגים מאד, שהם אצלם כלם אלקות כנ"ל,  
כי הלא אצל זה האיש בודאי יוכלו לקבל ישועה, כי  
הלוא זה האיש הוא אלוך גדול על כלם (לפי דעתם  
הרעה הנ"ל), מאחר שיש לו עשירות עצום ומפלג כזה  
(כפלי כפלים יותר מכלם), על-כן בקשו מזה האיש שילך  
עמם למדינתם, ונתרצה להם והלך עמם. ובא  
למדינתם.

**וְהָיָה אֵצֶל בְּנֵי הַמְּדִינָה שְׂמֵחָה גְּדוֹלָה שֶׁמֵּצְאוּ אֱלוֹךְ  
כֹּזֵה,** כי היו בטוחים שעל-ידו יהיה להם  
תשועה בודאי, מאחר שהוא אלוך כזה (לפי דעתם), כי  
יש לו עשירות עצום כזה. וצוה זה האיש (שהוא הממנה  
של המלך הנ"ל, שקבלו אותו בני המדינה הזאת לאלוה), שקדם  
שיהיה סדר מתקן ונכון במדינה לא יקריבו קרבנות  
כלל. (כי באמת זה הממנה של המלך היה צדיק גדול, כי היה  
מאנשי המלך הנ"ל שהיו כלם צדיקים גדולים מאד, ובודאי היה  
ממאם מאד בכל המנהגים הרעים והשטותים של אותה המדינה.

אך עדן לא היה יכול להשיב אותם מדרךם הרעה, אך צוה לעת-עתה שעל-כל-פנים לא יקריבו קרבנות).

והתחילו בני המדינה לבקש מאתו אודות הגבור הנ"ל שעמד עליהם. וגם הממנה ענה: אפשר הוא זה הגבור (הידוע לו). והלך זה הממנה ויצא אל הגבור, ובקש מאנשיו של הגבור, אם אפשר להתראות פנים עמו. ואמרו שיודיעו לו וישאלו אותו. והלכו וישאלו אותו, ונתן רשות, ונכנס הממנה אל הגבור. והפירו זה את זה, והיה ביניהם שמחות גדולות ובכיות כנ"ל. ואמר הגבור להממנה: תדע, שגם הבעל-תפלה הכשר שלנו ראיתיו גם-כן, וכבר נעשה מלך (וספרו זה לזה איך נתגלגלו ובאו לכאן). וספר הממנה להגבור, שהוא עבר על מקום המלך ועל מקום כל האנשים הנ"ל, אך על שניהם לא עבר, הינו על מקום הבעל-תפלה והגבור, על (מקום) אותם שניהם לא עבר. ודברו יחד הממנה עם הגבור אודות המדינה הנ"ל, על שנתעו ונבוכו כל-כך עד שבאו לשמותים פאלו. השיב הגבור להממנה תשובה הנ"ל שהשיב להבעל-תפלה כנ"ל, הינו שעשמע מהמלך, שמיי שנשקע בתאוה זו של ממון, אי אפשר לו בשום אופן לשוב ולצאת משם כי

אם על־ידי הדרך שיש להחרב הנ"ל (שמשם מקבל הגבור פח גבורתו), על־ידי־זה יכולים להוציאם מזה. והרחיבו הזמן עוד יותר, הינו שהממנה דבר עם הגבור להרחיב הזמן עם בני המדינה הנ"ל עוד יותר. ונתן להם הגבור עוד ארכא וזמן. אחר־כך מסרו סימנים זה לזה, הממנה והגבור.

והלך הממנה מן הגבור וחזר הממנה אל המדינה הנ"ל. (וגם הממנה הזה בודאי הוכיח אותם על דרכם הרעה, שנתעו ונבוכו כל־כך בתאות ממון, אך לא הועיל להם כלל, פי כבר נשקעו בזה מאד מאד פנ"ל. רק מחמת שפכר הוכיחו אותם הרבה, הפעלת־תפלה וגם הממנה, בלבלו אותם, והיו אומרים: אדרבא, הוציאו נא אותנו מטעותנו. אף־על־פי שהם היו אוחזים בדעתם בחזקה ולא היו רוצים כלל לשוב מטעותם הרעה, אך היו אומרים למוכיחיהם הנ"ל: אדרבא, אם הוא פדעתכם, שאנחנו בטעות ובמבוכה גדולה, אם־כן הוציאו נא אותנו מטעותנו). ונתן להם עצה (הינו הממנה נתן עצה לבני המדינה הנ"ל): באשר שהוא יודע הכח של זה הגבור, מהיכן הוא מקבל פח גבורתו; וספר להם ענין החרב הנ"ל שמשם מקבל הגבור פח גבורתו בכך גלף אני ואתם אל מקום החרב, ועל־ידי־זה תוכלו להתגבר פנגדו. וכונת הממנה

הָיָה, שְׁכַשְׁיָבוֹאוּ לְשֵׁם יוֹכְלוֹ לָשׁוּב וּלְצִאת עַל-יַד־יְזֵה  
מִפְעוֹתָם כַּנ"ל (כִּי עַל-יַדִּי אוֹתוֹ הִדְרָךְ שָׁיֵשׁ לְהַחֲרֵב הַזֹּאת, עַל-  
יַד־יְזֵה יְכוּלִים לְהוֹצִיא מִתְאוֹת מָמוֹן כַּנ"ל). וְקִבְלוּ דְבָרָיו (הֵינּוּ  
כַּנִּי הַמְדִינָה קִבְלוּ עֲצַת הַמְּמַנָּה לִילָךְ עִמּוֹ אֶל הַחֲרֵב הַנ"ל). וְהִלְךְ  
הַמְּמַנָּה. וּבְנֵי הַמְדִינָה שָׁלְחוּ עִמּוֹ אֶת גְּדוּלֵי הַמְדִינָה,  
שֶׁהֵם אֲצֵלָם אֱלָקוֹת (וּבְרָדָי הָיוּ הוֹלְכִים עִם תַּכְשִׁימֵי כֶסֶף  
וְזָהָב שֶׁהָיוּ תְלוּיִים עֲלֵיהֶם, כִּי זֶה הָיָה הָעֵקֶר אֲצֵלָם) וְהִלְכוּ יַחַד.  
וְהוֹדִיעַ הַמְּמַנָּה הַדָּבָר הַזֶּה לְהַגְבוּר: בְּאִשֶׁר שֶׁהוּא  
הוֹלֵךְ עִמָּם לְבִקֵּשׁ מְקוֹם הַחֲרֵב, וּכְנֹנְתוֹ, אוּלַי  
יִזְכֶּה בְּדֶרֶךְ הַלּוֹכוֹ לְמִצְאָ אֶת הַמְּלָךְ וְאֲנָשָׁיו. עָנָה וְאָמַר  
הַגְּבוּר: גַּם אֲנִי אֵלֶיךָ עֹמֵד. וְשָׁנָה הַגְּבוּר עֲצֻמוֹ, כִּדִּי  
שֶׁלֹא יִבְיֵנוּ אֵלּוּ הָאֲנָשִׁים שֶׁהִלְכוּ עִם הַמְּמַנָּה שֶׁזָּהוּ  
הַגְּבוּר הַנ"ל, עַל-כֵּן שָׁנָה עֲצֻמוֹ, וְהִלְךְ גַּם-כֵּן עִם  
הַמְּמַנָּה. וְנָתִישְׁבוּ, שִׁיּוֹדִיעוֹ הַדָּבָר לְהַבְעֵל-תְּפִלָּה.  
וְהוֹדִיעוֹ לוֹ. וְאָמַר הַבְעֵל-תְּפִלָּה, שְׁגַם הוּא יֵלֵךְ עִמָּם,  
וְהִלְךְ אֲלֵיהֶם הַבְעֵל-תְּפִלָּה. וְצִוָּה הַבְעֵל-תְּפִלָּה לְאֲנָשִׁים  
שֶׁלֹא שִׁיתְּפִלְלוּ עַל זֶה שֶׁיִּצְלִיחַ הַשֵּׁם דְרָכָם, שִׁיזְכוּ  
לְמִצְאָ הַמְּלָךְ עִם אֲנָשָׁיו הַנ"ל, כִּי תִמִּיד הָיָה הַבְעֵל-  
תְּפִלָּה מִתְּפִלֵּל עַל זֶה, וְהָיָה מְצִוָּה לְאֲנָשָׁיו וְהָיָה מִתְּקַן  
לָהֶם תְּפִלּוֹת שִׁיתְּפִלְלוּ עַל זֶה, וְעַתָּה הַזְּהִיר אוֹתָם

ביותר, כשהלך אל הממנה והגבור לילך עמם לבקש את המלך ואנשיו כנ"ל, שיתפלו על זה תמיד לזכות למצא אותם. ובא הבעל-תפלה אל הממנה והגבור הנ"ל, ובדאי היה ביניהם שמחה גדולה, שמחות ובכיות כנ"ל, והלכו שלשתן יחד, דהינו הממנה והגבור והבעל-תפלה והאלקות הנ"ל, דהינו העשירים גדולי המדינה הנ"ל (שהם נקראים שם במדינתם אלקים כנ"ל) הלכו עמהם.

ויתהלכו באשר יתהלכו, ובאו למדינה אחת. והיו שם שומרים סביב המדינה. ושאלו את השומרים על עסקי המדינה, ומי המלך שלכם. השיבו השומרים, שבעת שהיה הרוח סערה הנ"ל, שאז נפרדו בני העולם למיניהם, כנ"ל, אז פחרו להם בני המדינה שלהם, שעקר הוא החכמה, וקבלו עליהם חכם גדול למלך, וזה מקרוב מצאו חכם גדול, מפלג בחכמה מאד מאד, ומחל לו המלך את המלוכה, וקבלו אותו למלך, פי אצלם היה העקר החכמה, ומאחר שמצאו חכם מפלג כזה, על-פן קבלו אותו למלך. ואמרו אלו השלשה הנ"ל (הינו הממנה והגבור והבעל-תפלה), שגראין הדברים, שזהו החכם שלנו (דהינו החכם של המלך הנ"ל),

ובקשו אם אפשר להתראות פנים עמו; והשיבו להם,  
 שידיעו לו וישאלו אותו. והלכו ושאלו, ונתן להם  
 רשות. ובאו (אלו השלשה) אל החכם, שהוא המלך של  
 אותה המדינה, והפירו זה את זה, כי החכם הזה היה  
 החכם של המלך הנ"ל, ובודאי היה שם שמחה גדולה,  
 שמחות ובכיות, כנ"ל, כי בכו איך זוכים למצא את  
 המלך עם כל הנ"ל, וישאלו את החכם, אם אינו יודע  
 מן היד של המלך, והשיב להם, שהיד הוא אצלו, אך  
 מעת שנתפזרו על ידי הרוח סערה כנ"ל, שאז נעלם  
 מהם המלך וכו' כנ"ל, מאז הוא אינו רוצה להסתפל  
 כלל בתוך היד, כי היא שיכה רק אל המלך, רק  
 שחקק תבנית היד על אבן, כדי שישתמש בזה קצת  
 לצורך ענינו, אבל בהיד אינו מסתפל כלל. ודברו עם  
 החכם איך נתגלגל ובא לכאן, וספר להם, שמעת  
 שהיה הרוח סערה הנ"ל, הלך באשר הלך, (ובדרך  
 הלוכו עבר על כלם, רק על אלו השלשה הינו הבעלתפלה  
 והגבור והממנה לא עבר), עד שמצאו אותו בני המדינה  
 אלו וקבלו אותו למלך כנ"ל, ולעת עתה הוא צריך  
 להנהיג אותם לפי דרכם, כפי דרך חכמתם, עד אשר  
 ברכות הזמן ישיב אותם אל האמת.



וְדַבְּרוּ עִם הַחֲכָם אוֹדוֹת בְּנֵי הַמְּדִינָה, הֲנִ"ל, שֶׁנִּתְּעוּ  
 וְנִבְּכוּ כָּל־כֶּךָ בְּשָׁטוֹת וְעִבּוּדָה זָרָה שֶׁל מָמוֹן,  
 כִּנְ"ל. וְאָמְרוּ: אֲלֵמָּלָא לֹא נִתְּבַדְּרָנוּ וְנִתְּפָזְרָנוּ כִּי אִם  
 בְּשִׁבִיל אוֹתָהּ הַמְּדִינָה לְהַחְזִיר אוֹתָם לְמוֹטֵב, הִיָּה דִי  
 לָנוּ בְּזָה, כִּי נִתְּמַפְּשׂוּ וְנִתְּעוּ כָּל־כֶּךָ, כִּי בְּאֵמֶת כָּל  
 הַכֶּתוּת הֲנִ"ל כֵּלָם נִתְּעוּ וְנִבְּכוּ, וְצָרִיכִים לְתַקְנָם;  
 לְהֵשִׁיבָם מִשָּׁטוֹתָם, וּלְהַחְזִירָם אֶל הַתְּכֵלִית הָאֱמֵתִי, כִּי  
 אֵפְלוּ הַכֶּת הַכֶּת שֶׁבָּחְרוּ לָהֶם חֲכָמָה לְתַכְלִית, גַּם הֵם לֹא  
 הִשְׁיִגוּ הַתְּכֵלִית הָאֱמֵתִי, וְצָרִיכִין תְּקוּן וְתִשׁוּבָה. כִּי  
 בָּחְרוּ בְּחֲכָמוֹת חִיצוֹנִיּוֹת וְאֶפִיקוֹרְסִית. אֵךְ מִכָּל  
 הַפְּטְעוּתִים הַנּוֹצְרִים לְעִיל הוּא בְּנִקָּל יוֹתֵר לְהֵשִׁיבָם  
 מִפְּטְעוּתָם וּלְהַחְזִירָם אֶל הָאֱמֵת, אֲבָל אִלּוּ נִתְּעוּ בְּעִבּוּדָה  
 זָרָה שֶׁל מָמוֹן וְנִשְׁקָעוּ בָּהּ כָּל־כֶּךָ כִּכָּל הֲנִ"ל, עַד שֶׁאִי־  
 אֶפְשָׁר לְהֵשִׁיבָם מִזָּה, כִּנְ"ל. (וְגַם הַחֲכָם הִשִּׁיב לָהֶם, שֶׁשָּׁמַע  
 גַּם־כֵּן מִהַמְּלֶךְ, שֶׁמִּכָּל הַתַּאֲוֹת אֶפְשָׁר לְהוֹצִיא אֲבָל מִתַּאֲוָה זוֹ שֶׁל  
 מָמוֹן אִי־אֶפְשָׁר לְהוֹצִיא אֶת מִי שֶׁנִּפְּלַל לְתוֹכָהּ, כִּי אִם עַל־יְדֵי הַדְּרֹךְ  
 שִׁישׁ לְהַחֲרֵב הֲנִ"ל). וְנִתְּרַצָּה הַחֲכָם גַּם־כֵּן לִילֵךְ עִמָּהֶם,  
 וְהִלְכוּ אַרְבַּעַתָּן יַחַד. וְגַם אִלּוּ הָאֱלָקוֹת הַשּׁוֹטִיִּים הֲנִ"ל  
 הִלְכוּ עִמָּהֶם גַּם־כֵּן כִּנְ"ל.

וְהֵלְכוּ וּבָאוּ לְמַדִּינָה אַחַת, וַיִּשְׁאַלוּ גַם־כֵּן אֶת  
הַשּׁוֹמְרִים עַל עֲנַן הַמְּדִינָה, וּמִי הַמְּלֻךְ  
שֶׁלָּהֶם, הַיְשִׁיבֵנו, שָׁמַעַת שֶׁהָיָה הַרוּחַ סְעָרָה הַגָּזָל, אֲזַי  
בָּחֲרוּ לָהֶם בְּנֵי מְדִינָה זֹאת, שֶׁהַתְּכַלִּית הוּא הַדְּבֹר וְקִבְּלוּ  
עֲלֵיהֶם דְּבָרָן, בְּעַל לְשׁוֹן, לְמַלְךְ. אַחֲר־כֵּן מִצְאוּ אִישׁ  
אַחֵד, שֶׁהָיָה בְּעַל לְשׁוֹן וּמְלִיצָה, וְדְבָרָן מִפְּלֶג מְאֹד  
מְאֹד, וְקִבְּלוּ אוֹתוֹ לְמַלְךְ, כִּי הַמְּלֻךְ מַחֵל לוֹ הַמְּלוּכָה,  
מֵאַחֵר שֶׁהוּא בְּעַל לְשׁוֹן כָּזֶה. וְהִבִּינוּ אֵלָיו הָאֲרַבְעָה  
הַגָּזָל, שֶׁשְׂבֻדָּאִי זֶה הוּא הַמְּלִיץ שֶׁלָּנוּ (דְּהִינוּ הַמְּלִיץ שֶׁל  
הַמְּלֻךְ הַגָּזָל), וּבִקְשׁוּ גַם־כֵּן אִם אֶפְשָׁר לְהַתְּרֹאות עִם  
הַמְּלֻךְ הַזֶּה, וְאָמְרוּ, שִׁידְעוּ לוֹ וְיִקְבְּלוּ רְשׁוֹת.

וְהֵלְכוּ וַיִּשְׁאַלוּ, וַנִּתֵּן לָהֶם רְשׁוֹת, וְנִכְנְסוּ אֵלָיו  
הָאֲרַבְעָה אֵצֶל הַמְּלֻךְ שֶׁל מְדִינָה זֹאת, וְהוּא  
הָיָה הַמְּלִיץ שֶׁל הַמְּלֻךְ, כַּגָּזָל, וְהִפִּירוּ זֶה אֶת זֶה. וְהָיָה  
בֵּינֵיהֶם גַּם־כֵּן שְׂמֻחָה גְּדוּלָה וּבְכִיּוֹת, כַּגָּזָל. וְהֵלְךְ  
הַמְּלִיץ עִמָּהֶם גַּם־כֵּן, וְהֵלְכוּ יוֹתֵר לְבִקְשׁ אֹלָיו וּמִצְאוּ  
הַנְּשֹׂאֲרִים דְּהִינוּ הַמְּלֻךְ וְכוּ', כִּי רָאוּ שֶׁה' מְצַלִּיחַ  
דְּרַכָּם, שֶׁהֵם מוֹצְאִים בְּכָל פַּעַם אֶת חֲבֵרֵיהֶם, וְתָלוּ  
כָּל זֶה בְּזִכּוֹת הַבְּעַל־תְּפִלָּה הַכָּשֵׁר שֶׁלָּהֶם, שֶׁהוּא עוֹסֵק  
תָּמִיד לְהַתְּפִלֵּל עַל זֶה, וְעַל־יְדֵי תְּפִלוֹתָיו זָכוּ לְמִצְאָ

את חבריהם הנ"ל. והלכו יותר, אולי יזכו למצא גם השאר.

והלכו ובאו למדינה אחת. ושאלו גם-כן על ענין המדינה, ומי המלך שלהם. השיבו להם, שהם מן הפת שבחרו להם את השמחה ומשחה לתכלית, וקבלו עליהם איזה שפור אחד, שהוא בשמחה תמיד להיות מלך עליהם. ואחר-כך מצאו איש אחד, שהיה יושב בתוך ים של יין, והומב בעיניהם ביותר, כי זה הוא בודאי שפור מפלג מאד מאד, וקבלו אותו למלך. ובקשו גם-כן להתראות פנים עמו, והלכו וקבלו רשות ונכנסו (אלו החמשה חברים הנ"ל) אצל זה המלך. והוא היה האוהב נאמן של המלך, שהיה יושב בתוך הים של יין, שנעשה מדברי התנחומין של המליץ כנ"ל. (ובני המדינה זו סברו שהוא איש שפור גדול, מאחר שיושב בים של יין. וקבלו אותו למלך). והפירו זה את זה. והיה ביניהם גם-כן שמחה גדולה ובכיות, כנ"ל. והלך האוהב נאמן עמהם גם-כן.

והלכו יותר ובאו למדינה אחת, ושאלו את השומרים: מי המלך שלכם? השיבו, שמלך שלהם הוא יפת-תאר, מחמת שהיא מביאה אל

התכלית, פי התכלית הוא ישוב העולם, כמבאר לעיל. ובתחלה היתה אצלם איזה יפת־תאר למלכה, אחר־כך מצאו יפת־תאר מפלגת ביפיה מאד מאד, וקבלו אותה למלך. והבינו (הינו אלו החברים הנ"ל הבינו) שהיא בודאי הבת־מלכה הנ"ל, ובקשו גם־כן להתראות עמה. והלכו וקבלו רשות, ונכנסו אל המלכה, והפירו פי היא הבת־מלכה. וגדל השמחה שהיה שם, בודאי אין לשער. ושאלו אותה איך באת לכאן וספרה להם, שמעת שבא הרוח סערה וחתף את התינוק היקר (מן העריסה), הנ"ל, אז יצאה בשעת הפלה אחר התינוק ולא מצאה אותו. ודחק אותה החלב, ומזה נעשה ים של חלב. ואחר־כך מצאו אותה בני מדינה זו, וקבלו אותה למלך עליהם. והיה שם שמחה גדולה; גם בכו מאד על התינוק היקר הנזכר לעיל, שנאבד מהם ועל אביה ואמה שאינה יודעת מהם. והנה נמצא, שבא בעלה של המלכה הזאת, (הינו הבת־מלכה שנעשית כאן מלכה) פי הגבור הוא בעלה פנ"ל, ועתה יש להמדינה מלך. ובקשה הבת־מלכה (שהיא מלכה במדינה זו) את הבעל־תפלה, שילך במדינתה, ויטהר אותה מהזהמא הגדולה שלה, פי מאחר שאצלם היה עקר התכלית ענין היפת־

תאר, כנ"ל, בודאי היו מזהמים מאד מאד בתאווה זו, על-כן בקשה מהבעל-תפלה, שילך ויטהר אותם קצת לעת-עתה, שלא יתגשמו לעת-עתה, בזהמא הזאת כל-כף, כי מלבד התגברות התאווה, היה אצלם כמו אמונה, שזהו התכלית, (כי כל הכתות הנ"ל, שפחרו להם כל אחת ואחת איזה מדה רעה לתכלית, כנ"ל, היה אצל כל אחת ואחת כמו אמונה גמורה אותה המדה רעה) ועל-כן בודאי היו משקעים מאד בזה, על-כן בקשה ממנו, שילך ויטהר אותם קצת לעת עתה.

אחר-כך הלכו כלם לבקש השאר, דהינו המלך וכו'. והלכו ובאו למדינה אחת, ושאלו גם-כן: מי המלך שלכם? השיבו, שהמלך שלהם הוא בן שנה, כי הם מן הכת שפחרו להם שמי שיש לו שפע מזונות, ואינו גזון ממזון של שאר בני-אדם הוא ראוי להיות מלך, וקבלו לפי שעה עשיר אחד למלך. אחר-כך מצאו אדם שהיה יושב בים של חלב והוטב בעיניהם מאד, כי זה האדם הוא גזון כל ימיו מחלב, ואינו גזון ממזונות של שאר העולם, על-כן קבלו אותו למלך. ועל-כן נקרא בן שנה מחמת שגזון מחלב כמו בן שנה. והבינו, שזה הוא התינוק הנ"ל, ובקשו

לְהִתְרָאוֹת פָּנִים עִמוֹ. וְהִלְכוּ וּשְׂאֵלוּ, וְקִבְלוּ רְשׁוֹת.  
 וּנְכַנְסוּ אֶצְלוֹ, וְהִכִּירוּ זֶה אֶת זֶה, כִּי גַם הוּא (הֵינּוּ  
 הַתִּינוּק שֶׁנַּעֲשָׂה מֶלֶךְ) הִכִּיר אוֹתָם, אֶף-עַל-פִּי שֶׁהָיָה  
 תִּינוּק קָטָן כְּשֶׁנַּעֲלָם מֵאֲתָם, אֶף-עַל-פִּי-כֵן, מֵאַחֵר  
 שֶׁהָיָה חָכָם גָּמוּר מֵעַת הוֹלְדוֹ, כִּי נוֹלַד עִם חֲכָמָה  
 גְּמוּרָה, כַּנִּ"ל, עַל-כֵּן הִכִּיר אוֹתָם, וְהֵם הִכִּירוּ אוֹתוֹ  
 בְּוִדְאֵי, וּבְוִדְאֵי הָיָה שֵׁם שְׂמֻחָה נוֹרָאָה מְאֹד, וְגַם בָּכוּ  
 עֲדִין עַל שְׂאִינָם יוֹדְעִים מֵהַמֶּלֶךְ וְהַמַּלְכָּה, וּשְׂאֵלוּ  
 אוֹתוֹ: אֵיךְ בָּאת לְכָאן? וְסִפֵּר לָהֶם, שֶׁבָּעַת שֶׁחֲמַף  
 אוֹתוֹ הַרוּחַ סָעְרָה נִשְׂאוֹ לְמָקוֹם שֶׁנִּשְׂאוֹ, וְהָיָה שֵׁם  
 בְּאוֹתוֹ הַמָּקוֹם, וְהָיָה מְחִיָּה עֲצָמוֹ בְּמָה שְׂאֵפֶשֶׁר בְּמָה  
 שֶׁמִּצָּא שֵׁם, עַד שֶׁבָּא אֶל יָם שֶׁל חֲלָב, וְהִבִּין שֶׁזֶה  
 הַיָּם נַעֲשָׂה בְּוִדְאֵי מִחֲלָב שֶׁל אֱמוֹ, כִּי בְּוִדְאֵי דָּחַק  
 אוֹתָהּ הַחֲלָב, וּמִזֶּה נַעֲשָׂה זֶה הַיָּם. וַיֵּשֶׁב שֵׁם בְּאוֹתוֹ  
 הַיָּם שֶׁל חֲלָב, וְהָיָה נִזּוֹן מִן הַחֲלָב, עַד שֶׁבָּאוּ בְּנֵי  
 הַמְּדִינָה זֹו וְקִבְלוּ אוֹתוֹ לְמֶלֶךְ.

**אַחֲר־כֵּן** הִלְכוּ יוֹתֵר, וּבָאוּ לְמְדִינָה אַחַת, וּשְׂאֵלוּ:  
 מִי הַמֶּלֶךְ שְׁלָכְכֶם? הִשִּׁיבוּ, שֶׁהֵם בָּחֲרוּ  
 לָהֶם, שְׂרָצִיחָה הוּא הַתְּכָלִית, וְקִבְלוּ עֲלֵיהֶם לְמֶלֶךְ  
 רוֹצֵחַ אֶחָד. אַחֲר־כֵּן מִצָּאוּ אִשָּׁה אַחַת, שֶׁהָיְתָה יוֹשֶׁבֶת

בַּתּוֹךְ יָם שֶׁל דָּם, וְקָבְלוּ אוֹתָהּ לְמַלְךְ מַחֲמַת שָׂרָאוּ  
 שֶׁהִיא בּוֹדָאֵי רוֹצֵחַ גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד, מֵאַחַר שִׁיּוֹשְׁבַת  
 בַּתּוֹךְ יָם שֶׁל דָּם. וּבְקִשּׁוֹ גַם־כֵּן לְהִתְרַאוֹת פָּנִים עִמָּה,  
 וְהִלְכוּ וְקָבְלוּ רְשׁוֹת, וְנִכְנְסוּ אֵלֶיהָ וְהִיא הִיְתָה הַמַּלְכָּה  
 הַנִּלְלָה, שֶׁהִיְתָה בּוֹכָה תָּמִיד, וַיְמַהֲדֵמְעוֹת שָׁלָה נַעֲשָׂה  
 הַיָּם שֶׁל דָּם, כַּנִּלְלָה. וְהִפְרִיּוּ זֶה אֶת זֶה, וְהָיָה שְׂמֻחָה  
 גְּדוֹלָה מְאֹד בּוֹדָאֵי. וְעַדִּין הָיוּ בּוֹכִים, עַל שְׂאִינָם יוֹדְעִים  
 מִן הַמַּלְךְ עַדִּין.

וְהִלְכוּ יוֹתֵר, וּבָאוּ לְמַדְינָה אַחַת, וְשָׂאֵלוּ: מִי הַמַּלְךְ  
 שְׁלָכֶם? הִשִּׁיבוּ, שֶׁהֵם בָּחָרוּ לָהֶם לְמַלְךְ אִישׁ  
 מְכַבֵּד אֶחָד, כִּי אֶצְלָם עָקַר הַתְּכָלִית הוּא כְּבוֹד. אַחֲר־  
 כֵּן מִצְאוּ שֶׁהָיָה יוֹשֵׁב בְּשָׂדֵה זֶקֶן אֶחָד וּכְתָר עַל רֵאשׁוֹ,  
 וְהוּמָב בְּעֵינֵיהֶם, כִּי הוּא מְכַבֵּד גָּדוֹל, מֵאַחַר שֶׁהוּא  
 יוֹשֵׁב בְּשָׂדֵה מְכַתָּר בְּכַתָּר, וְקָבְלוּ אוֹתוֹ לְמַלְךְ. וְהִבִּינוּ  
 כִּי בּוֹדָאֵי זֶה הוּא הַמַּלְךְ, (הִינּוּ הַמַּלְךְ שְׁלָהֶם הַנִּלְלָה) וּבְקִשּׁוֹ  
 גַם־כֵּן אִם אֶפְשָׁר לְהִתְרַאוֹת עִמּוֹ, וְהִלְכוּ, וְקָבְלוּ רְשׁוֹת  
 (קְבֻלַּת רְשׁוֹת הוּא מֵהַשְׁקִירִין מְעַלְדִּיוּן) וְנִכְנְסוּ אֶצְלוֹ. וְהִפְרִיּוּ,  
 כִּי הוּא הוּא הַמַּלְךְ בְּעֵצְמוֹ; וְגִדְלַת הַשְׂמֻחָה שֶׁהָיָה שֵׁם  
 בּוֹדָאֵי, אִי־אֶפְשָׁר לְשַׁעַר בְּמֹחַ. וְאֵלּוּ הָאֵלְקוֹת הַשּׁוֹטִים  
 הַנִּלְלָה, (הִינּוּ הַעֲשִׂירִים, גְּדוֹלֵי הַמַּדְינָה שֶׁל עֲשִׂירוֹת, שֶׁהָיוּ בְּמַדְיַנְתֶּם

אַלְקוּת), הִלְכוּ עִמָּהֶם, וְלֹא יָדְעוּ כָּלֵל מַחֲיוֹתָם מֵהוּ  
הַשְּׂמָחוֹת הַלְלוּ.

**וְהִנֵּה** עֵתָה חֲזָרוּ וּנְתַקְבְּצוּ כָּל הַקְּבוּצֵי הַקְּדוּשׁ יַחַד,  
וְשָׁלְחוּ אֶת הַבַּעַל־תְּפִלָּה אֶל הַמְּדִינֹת הַגְּזֹל

(הֵינּוּ הַמְּדִינֹת שֶׁל הַכְּתוּבֹת הַגְּזֹל, שֶׁבְּחָרוּ לָהֶם מְדוֹת רְעוּת הַגְּזֹל  
לְתַכְלִית) לְתַקֵּן אוֹתָם וְלִטְהַר אוֹתָם לְהַשִּׁיבָם מִשְׁמֹתָם,  
כָּל מְדִינָה וּמְדִינָה מִשְׁמֹת וּמַעוֹת שְׁלָה, כִּי כָּלָם תָּעוּ  
וְנִבְּכוּ כַּגְּזֹל, וְעֵתָה הִיא בְּוֹדָאֵי כַּח בֵּיד הַבַּעַל־תְּפִלָּה  
לִילָךְ אֲלֵיהֶם וְלְהַשִּׁיבָם, כִּי קִבַּל כַּח וּרְשׁוֹת מִן הַמְּלָכִים  
שֶׁל כָּל הַמְּדִינֹת הַגְּזֹל, כִּי כָּאֵן הָיוּ כָּל הַמְּלָכִים שְׁלָהֶם,  
כַּגְּזֹל (כִּי הַקְּבוּצֵי הַקְּדוּשׁ הֵזֶה שֶׁל הַמֶּלֶךְ שֶׁחֲזָרוּ עִתָּה וּנְתַקְבְּצוּ,  
כָּלָם הָיוּ מְלָכִים עַל כָּל הַמְּדִינֹת שֶׁל הַכְּתוּבֹת הַגְּזֹל, כַּגְּזֹל). וְהִלָּךְ  
הַבַּעַל־תְּפִלָּה בְּכַחֵם לְטַהֲרֵם וְלְהַחְזִירֵם בְּתִשׁוּבָה.

**וְדַבֵּר** הַגְּבוּר עִם הַמֶּלֶךְ אוֹדוֹת בְּנֵי הַמְּדִינָה, שֶׁנִּפְּלוּ  
אֶל הַעֲבוּדָה זָרָה שֶׁל מָמוֹן, כַּגְּזֹל, וְאָמַר הַגְּבוּר  
לְהַמֶּלֶךְ: אֵיךְ שֶׁשְׂמַעְתִּי מִפִּיכֶם, שֶׁעַל־יְדֵי הַדְּרֹךְ שֶׁיֵּשׁ לִי  
אֶל הַחֶרֶב הַגְּזֹל, עַל־יְדֵי־זָה יְכוּלִים לְהוֹצִיא אֶת מִי  
שֶׁנִּשְׁקַע בַּעֲבוּדָה זָרָה שֶׁל תַּאֲוֹת מָמוֹן. הַשִּׁיב לוֹ הַמֶּלֶךְ:  
כֵּן הַדְּבַר. וְהוֹדִיעַ הַמֶּלֶךְ לְהַגְּבוּר; הַיּוֹת שֶׁבְּדְרֹךְ, שֶׁהוּא  
עוֹלָה אֶל הַחֶרֶב הַגְּזֹל, יֵשׁ דְּרֹךְ מִן הַצַּד, וּבָאִים בְּאוֹתוֹ



הדרך אל הר של אש, ועל ההר רבוץ אריה, והאריה, כשהוא צריך לאכל, הוא הולך וגופל על העדרים ולוקח לו צאן ובהמות ואוכלם, והרועים יודעים מזה, ושומרים מאד את הצאן מפניו, אבל האריה אינו משגיח כלל על זה, רק כשהוא רוצה לאכל, הוא גופל על העדרים, והרועים הם מפים ומרעישים עליו, אבל האריה אינו שומע זאת כלל, רק הוא לוקח לעצמו צאן ובהמות והומה ואוכלם. ואותו ההר של אש הנ"ל אינו נראה כלל.

**ועוד** מן הצד יש עוד דרך אחר, ובאים באותו הדרך אל מקום, הנקרא קעף (מטבח הינו בית הפשול), ושם, באותו הקעף, יש כל מיני מאכלים, ובאותו הקעף אין שום אש כלל, רק המאכלים מתפשלים על-ידי ההר של אש הנ"ל, וההר של אש הוא רחוק משם הרבה, רק שהולכים שבילים וצנורות מן ההר של אש אל הקעף הנ"ל, ועל-ידיה מתפשלים שם כל המאכלים הנ"ל. וגם הקעף הזאת אינה נראה כלל, רק שיש סימן, שעומדים שם צפרים על אותה הקעף, ועל-ידיה יודעים, ששם הוא הקעף, ואלו הצפרים הם מרחפים בכנפיהם, ועל-ידיה הם מבעירים האש

ומכבים האש, הינו, על-ידי הרחיפה של הצפרים הם  
מבעירים ומלהיבים האש וגם על-ידי-יזה בעצמו הם  
מכבים האש שלא יתלהב יותר מדי. והם מלהיבים  
האש בפני המאכלים; שלצורך מאכל פלוני צריכים  
להלהיב האש כף, ולצורך מאכל אחר צריכים להלהיב  
האש כף הפל כפי המאכל, פן הם מלהיבים את האש  
(פל זה הוא דברי המלך אל הגבור). בכין תוליד אותם (הינו  
את אלו האנשים הנ"ל שנפלו בעבודה זרה של ממון, שהם  
האלקות של המדינה של עשירות הנ"ל, שהלכו עמהם, כנ"ל)  
תחלה נגד הרוח, כדי שיגיע אליהם ריח המאכלים  
הנ"ל, אחר-כך, בשתתן להם מן המאכלים הנ"ל,  
בודאי ישליכו תאוה זו של ממון.

וכן עשה הגבור, ולקח את האנשים הנ"ל, דהינו  
גדולי המדינה של עשירות, שהם אלקות  
במדינתם, כנ"ל, כי אלו האלקות היו בכאן, כי באו  
עם הממנה על האוצרות לכאן, ככל המבאר למעלה.  
וכשיצאו ממדינתם עם הממנה, כנ"ל, נתנו להם פני  
המדינה פח והרשאה, שכל מה שיעשו אלו השלוחים,  
יהיה עשוי. וכל פני המדינה מכרחים להתרצות לכל  
מה שיעשו אלו השלוחים, (שהם גדולי המדינה אלקות

(שלהם) ולא יוכלו לשנות. ולקח הגבור את אלו  
 האנשים, שהם נקראים אלקות במדינתם מחמת  
 עשרם, כנ"ל, והוליד אותם בדרך הנ"ל, והביא אותם  
 עד הקעף של המאכלים הנ"ל ובתחלה הוליד אותם  
 בנגד הרוח, והגיע להם הריח של המאכלים, והתחילו  
 לבקשו מאד, שיתן להם מהמאכלים הטובים הללו.  
 אחר־כך הוליד אותם מכנגד הרוח, והתחילו לצעק  
 שיש סרחה גדולה, חזר והביא אותם כנגד הרוח, ושוב  
 הגיע להם הריח הטוב של המאכלים, וחזרו ובקשו  
 אותו, שיתן להם מן המאכלים. חזר והוליד אותם  
 מכנגד הרוח, וחזרו וצעקו, שיש סרחה גדולה מאד.  
 ענה ואמר להם הגבור להאנשים הנ"ל: הלא אתם  
 רואים, שאין כאן שום דבר שיסריח, בהכרח צריכים  
 לומר בודאי שאתם בעצמכם מסריחים, כי בכאן אין  
 שום דבר שיסריח. אחר־כך נתן להם מן המאכלים  
 הנ"ל ותקף פשאכלו מאלו המאכלים, התחילו תקף  
 להשליך ולזרק מהם את פספם וזהבם, וכל אחד חפר  
 לעצמו חפירה וקבר, וקבר את עצמו בתוך החפירה  
 מחמת גדל הבושה, שנתבישו על־ידי שהרגישו גדל  
 הסרחון של הממון (שהוא מסריח כמו צואה ממש) מחמת

שִׁטְעֵמוּ מִן הַמַּאֲכָלִים הַנִּ"ל, וְקָרְעוּ אֶת פְּנֵיהֶם, וְקָבְרוּ אֶת עֲצָמוֹ, וְלֹא הָיוּ יְכוּלִים לְהָרִים פְּנֵיהֶם כָּלָל. וְגַתְּבִישׁ אֶחָד מִחֲבָרוֹ, כִּי שָׁם בְּאוֹתוֹ הַמָּקוֹם, הַמָּמוֹן הוּא הַבוּשָׁה הַגְּדוֹלָה מְכַל הַבוּשׁוֹת, וּמִי שְׂרוּצָה לְדַבֵּר דְּבָרֵי בִזּוּי לְחֲבָרוֹ, הוּא אוֹמֵר לוֹ שֵׁישׁ לוֹ מָמוֹן, כִּי מָמוֹן הוּא בּוּשָׁה גְדוֹלָה מְאֹד שָׁם, וְכָל מִי שֵׁישׁ לוֹ יוֹתֵר מָמוֹן מִתְּבִישׁ יוֹתֵר. עַל־כֵּן קָבְרוּ אֶת עֲצָמוֹן מִגְּדַל הַבוּשָׁה, וְכַל־אֶחָד לֹא הָיָה יְכוּל לְהָרִים פְּנָיו אֶפְלוּ בְּפָנֵי חֲבָרוֹ, מִכָּל־שֶׁכֶן בְּפָנֵי הַגְּבוּר הַנִּ"ל. וְכָל מִי שֶׁהָיָה מוֹצֵא אֶצְלוֹ עוֹד אֵיזָה דִּינָר אוֹ גְּדוּל, הָיָה מְבַעֵר אוֹתוֹ מִיָּד וּמִשְׁלִיכּוֹ מִמֶּנּוּ לְמַרְחֹק בְּחַפְזוֹן גְּדוֹל.

**אַחֲר־כֵּן בָּא אֵלֵיהֶם הַגְּבוּר, וְהוֹצִיא אוֹתָם (מִן הַחֲפִירוֹת וְהַקְּבָרִים הַנִּ"ל) וְאָמַר לָהֶם: בּוֹאוּ עִמִּי, כִּי עָתָה אֵינְכֶם צְרִיכִים לְהִתִּירָא עוֹד מִן הַגְּבוּר, (שֶׁהָיוּ כָּל בְּנֵי הַמְּדִינָה שֶׁל עֲשִׂירוֹת מִתִּירָאִים מִמֶּנּוּ כַּנִּ"ל) כִּי אֲנִי אֲנִי הוּא הַגְּבוּר (כַּנִּ"ל). וּבִקְשׂוֹ מִן הַגְּבוּר שְׂתִיתֵן לָהֶם מִן הַמַּאֲכָלִים הַלָּלוּ, כִּדִּי לְהוֹלִיךְ לְמְדִינַתְם. כִּי הֵם בּוֹדְאֵי יְהוּי מְמַאֲסִים מְאֹד בְּמָמוֹן, אֲךָ רָצוּ שְׁגֹם כָּל בְּנֵי הַמְּדִינָה יֵצְאוּ מִתְּאוּהָ זֶה שֶׁל מָמוֹן. וְנָתַן לָהֶם מֵאֵלוֹ הַמַּאֲכָלִים, וְהוֹלִיכּוֹ אֶל הַמְּדִינָה שְׁלָהֶם, וְתַכֵּף כְּשֶׁנָּתְנוּ**

להם יאלו המאכלים התחילו תכף להשליך את כספם  
 וזהבם כנ"ל, וטמנו עצמן במחלות עפר מגדל הבושה.  
 והעשירים הגדולים והאלקות הנ"ל, נתבישו ביותר. וגם  
 הקטנים שהיו נקראים אצלם "חיות רעות" כנ"ל,  
 נתבישו בעצמן גם כן, על שהיו עד הנה קטנים בעיני  
 עצמן מחמת שאין להם ממון. פי עתה נתגלה  
 שאדרבא, הממון הוא עקר הבושה. פי אלו המאכלים  
 הנ"ל יש להם סגלה זו שמי שאוכל מהם ממאס בממון  
 מאד. פי מרגיש סרחון הממון כמו צואה ומנוף ממש.  
 ואזי השליכו אלילי כספם ואלילי זהבם. ואחר כך  
 שלחו לשם את הבעל תפלה הנ"ל, ונתן להם תשובות  
 ותקונים, וטהר אותם. והמלך הנ"ל מלך בכפה. וכל  
 העולם שבו אל השם יתברך, ועסקו רק בתורה  
 ותפלה ותשובה ומעשים טובים. אמן כן יהי רצון.  
 ברוך ה' לעולם אמן ואמן.

**ובשם פיר המעשה של הבעל-תפלה שאל אותנו**  
**אחר-כך: "מי ספר המעשה שהיה פתוב**  
**בהקראויניקום (פרוניקות) שלהם מענין הכתות שנעשו**  
**בעת שהיה רוח סערה בעולם וכו'?" השבנו לו שזה**  
**ספר אחד מהגבורים של הגבור להבעל תפלה כמבאר**

שם וְנִעַנַע בְּרֵאשׁוֹ שָׁפָן הוּא וְהִבְנוּ מִדְּבָרָיו שְׂיֵשׁ בָּזָה  
 מְכוּן גָּדוֹל מְאֹד מֵה שְׂדֵי־קָא אֶחָד מֵהַגְּבוּרִים סֵפֶר זֹאת  
 וּמִזֶּה תִּלְמַד שֶׁבְּכָל דְּבַר וְדְבַר שֶׁל הַמַּעֲשִׂיּוֹת יֵשׁ מְכוּן  
 גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד מֵה שְׂאִין הַפֶּה יְכוּל לְדַבֵּר וְהַלֵּב  
 לַחֲשֹׁב:

**מבאר** בפסוק שֵׁשׁ לְהַקְדִּישׁ בְּרוּךְ הוּא תִנּוּר בְּמָקוֹם זֶה. וְהָאִשׁ הוּא  
 שֵׁם. בְּמָקוֹם אַחֵר. רְחוֹק מִן הַתִּנּוּר. כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׁעִיָּה ל"א):  
 "נָאֵם ה' אֲשֶׁר אֹר לֹו בְּצִיּוֹן, וְתִנּוּר לֹו בִירוּשָׁלַיִם": וְעַנָּן שֵׁם כָּל הַקַּפְיִטָל  
 הַנִּזְכָּר שֶׁמְדַבֵּר מֵעַנָּן כָּל הַמַּעֲשִׂיָּה הַנִּזְכָּר. "הוּי הִידְרִים מְצָרִים לְעֹזְרָה וְעַל  
 סוּסִים יִשְׁעֵנוּ. וּמְצָרִים אָדָם וְלֹא אֵל וְסוּסֵיהֶם בְּשֶׁר וְלֹא רוּחַ": הִינּוּ בַחֲנִינָת  
 הַמְדִינָה שֶׁפְּמַכּוּ עָלֶיהָ הַמְדִינָה שֶׁל עֲשִׂירוֹת שֶׁהֵם יוֹשִׁיעוּ אוֹתָם. כִּי לְפִי  
 טְעוּתָם סָבְרוּ שֶׁהֵם כְּלָם אֱלֹקוֹת. וְסוּסֵיהֶם הֵם מְלֹאכִים כְּמִבְּאֵר לְעִיל בְּתוֹךְ  
 הַמַּעֲשִׂיָּה עֵין שֵׁם. וְזֶה שְׁמֵי הַפְּסוּקִי: "וּמְצָרִים אָדָם וְלֹא אֵל וְסוּסֵיהֶם  
 בְּשֶׁר" וכו'. וְהִבְנוּ:

**"וְה'** יִטָּה יָדוֹ וְכָשַׁל עוֹזֵר וְנָפַל עֹזֵר וַיַּחֲדוּ כְּלָם יַכְלִיּוּן". הִינּוּ בַחֲנִינָת הַיָּד  
 הַנִּזְכָּר: כִּי עַל הַיָּד רָאוּ שֶׁשְׁנֵיהֶם יִהְיוּ נִכְלָיִן, הָעוֹזֵר וְהָעוֹזָר כַּנִּזְכָּר.  
**"בַּאֲשֶׁר** יִהְיֶה הָאֲרִיָּה וְהַכְּפִיר עַל טְרַפּוֹ אֲשֶׁר יִקְרָא עָלָיו מְלֵא רַעִים" וכו':  
 "כְּצַפְרִים עֹפוֹת" וכו': הִינּוּ בַחֲנִינָת הָאֲרִיָּה הַנִּזְכָּר וְהַצְּפָרִים הַנִּזְכָּר  
 עֵין הַיֵּטֵב לְעִיל בְּתוֹךְ הַמַּעֲשִׂיָּה וְהִבְנוּ: "כִּי בְיּוֹם הַהוּא יִמְאָסוּן אִישׁ אֱלִילִי כְּסָפוֹ  
 וְאֱלִילִי זֶהְכוּ" וכו'.

**"וְנָפַל** אֲשׁוּר בְּחָרֵב לֹא אִישׁ וְכו' וְגַם לֹו מִפְּנֵי חָרֵב וְכו' וְסָלְעוּ מִמְּגוּר  
 יַעֲבוּר": זֶה בַחֲנִינָת הַשְּׁלִשָּׁה פְּתוֹת שֶׁל הַחָרֵב הַנִּזְכָּר. וְנָפַל וְגַם זֶה  
 בַחֲנִינָת שְׁנֵי הַכַּחוֹת הַנִּזְכָּר. "וְסָלְעוּ מִמְּגוּר יַעֲבוּר". זֶה בַחֲנִינָת חֲלֵי הַדָּאָר הַנִּזְכָּר

שחולף ועובר חזקו וכחו ממנו. כי סלעו פרושו חזקו. (וזה בחינת כח השלישי של החרב הנ"ל. עין היטב: והכן: אחר כל זה סים הפסוק: "נאם ה' אשר אור לו בציון ותנור לו בירושלים". הינו התנור והאש הנ"ל. כנ"ל:

**ראה** והבט והבן כי בהקפיטל הזה מבאר כל המעשה הנ"ל. (כל זה דברי רבנו זכרנו לברכה): וקד אמר רבנו זכרנו לברכה בפרוש שכל המעשה בלה מראש ועד סוף היא רמוזה בלה בתוך הקפיטל הנ"ל (הינו ישעיה ל"א) ואמר שכל הדברים של המעשה הנ"ל בלם יכולים למצא במקראות וכיוצא.

**בגזן** "וּמַמַּאתֶם אֶת צְפוּי פְּסִילֵי כֶסֶף וְאֵת אַפְדַּת מַסַּכַת זֶהְבֶּךָ תִּזְרַם כְּמוֹ דָּוָה צֵא תֹאמַר לוֹ". (ישעיה למ"ד) וּכְמוֹ שְׁכַתּוּב (ישעיה ב): "בַּיּוֹם הַהוּא יִשְׁלֹדֶה הָאָדָם אֶת אֱלִילֵי בְּסָפוֹ וְאֵת אֱלִילֵי זְהָבוֹ וְכוּ' לְחַפְרֵי פְרוֹת וְכוּ' לְבוֹא בְּנִקְרוֹת הַצְּרִים" וכו'. הינו שישליכו תאות מן שהיא עבודה זרה ממש. וימיינו עצמן בחפירות וכו' במבאר במעשה הנ"ל. כי המזמן הוא מסרית כמו צואה ממש. כמו שכתוב: "תזרם כמו דוה צא תאמר לו". וכן כיוצא בזה. יכולים למצא כל דברי המעשה הנ"ל במקראות וכיוצא.

**אבל** עקר המעשה בלה נאמרה על קפיטל הנ"ל כי שם היא מבארת ומרמזת בלה. אבל אין אתנו יודע עד מה. כי אם מה שגלה לנו בפרוש (הינו כל המבאר לעיל). אבל שאר עניני המעשה. לא זכינו להשיג אוד היא מרמזת בקפיטל הנ"ל אבל אמר בפרוש שכל המעשה בלה מרמזת שם.

**סדר** המלך עם אנשיו הנ"ל הוא כד. הבעל תפלה עם הגבור: הממנה על האוצרות והחכם: המליץ והאוהב נאמן: הכת מלכה עם בנה: המלך והמלכה: כד הוא הסדור שלהם: והם בחינת עולם התקון: והם עשרה דברים. ולא נחשבו כסדר: הינו שלא נחשבו (אלו העשרה הנ"ל) כפי הסדר המבאר בספרי קבלה: אבל יש דברים בנו: גם מבאר בספרים

שְׁשֵׁה־שָׁפְעַת מִדָּה אַחַת עוֹבֶרֶת דֶּרֶךְ מִדָּה אַחֶרֶת שְׁשֵׁמֶת־עַכְבַּת שֵׁם זֹאת הַהִשְׁפָּעָה. אֲזִי נִקְרָאת עַל שֵׁם אוֹתָהּ הַמִּדָּה. הִינּוּ שֶׁהַמִּדָּה שֵׁשֶׁם מִתְעַכְבֶּת הַהִשְׁפָּעָה שֶׁל מִדָּה אַחֶרֶת שְׁעוֹבֶרֶת דֶּרֶךְ שֵׁם. הִיא נִקְרָאת עַל שֵׁם אוֹתָהּ הַמִּדָּה שֶׁבָּא מִמֶּנָּה הַהִשְׁפָּעָה. וּבִשְׂבִיל זֶה נִשְׁתַּנָּה כָּאֵן הַסֵּדֶר וְגַם יֵשׁ עוֹד כַּמָּה עֲנִינִים בְּזֶה הַמִּבְאָרִים לְהַבְקִיאִים הַיָּטֵב בְּסִפְרִים כֹּל זֶה אָמַר רַבֵּנוּ וְכִרְוֵנוּ לְכַרְכָּה בְּפִרוּשׁ: גַּם הַכִּנְיָ מִדְּכָרְיוֹ שְׁמֵרְמוֹ בְּזֹאת הַמַּעֲשֵׂה מִיתַת הַמַּלְכִים וְתִקּוּנָם. וְכִינּוּ בְּכַחֲנִית הַחֶרֶן וְכִינּוּ בְּכַחֲנִית הַתְּקוּן לֹא נֶאֱמָרוּ כְּסֵדֶר הָעֵשֶׂר בְּחִינּוֹת הַנ"ל. מַחֲמַת הַמַּעֲמִים וְעֲנִינִים הַנ"ל.

**וְעֵדִין** הַדְּבָרִים סְתוּמִים וְחִתוּמִים. כִּי סוּד הַמַּעֲשֵׂה לֹא גָלָה כֻּלָּל. רַק הָאִיר עֲיִנֵינוּ בְּפִסּוּקִים וְעֲנִינִים הַנ"ל כְּדִי שֶׁנִּדְעַ שֵׁיִשׁ בְּהַמַּעֲשֵׂה סוּדוֹת נִסְתָּרִים גְּדוּלִים וְנוֹרָאִים מְאֹד: וְאִין אֶתְנֹנוּ יוֹדַע עַד מָה אֲשֶׁרִי מִי שְׁיִזְכֶּה לְהַכִּין קֶצֶת סוּדוֹת הַמַּעֲשֵׂיִת הַלְלוּ הַמִּבְאָרִים בְּזֶה הַסֵּפֶר. כִּי כֹלָם הֵם חֲדוּשִׁים נִפְלְאִים וְנוֹרָאִים מְאֹד מְאֹד. עֵמֶק עֵמֶק מִי וּמִצְאָנוּ: מַה נֶאֱמַר מַה נִּדְבַר. מִי שֶׁמַּע כְּזֹאת מִי רָאָה כְּאֵלֶּה.

**וּבְשֵׁפֶר** הַמַּעֲשֵׂה שֶׁל הַבַּעַל־תְּפִלָּה הַנִּדְפָּסֶת בְּסִפּוּרֵי הַמַּעֲשֵׂיִת מַעֲשֵׂה יב שֶׁאֵל אוֹתְנוּ אַחֲר־כֵּךְ: מִי סֵפֶר הַמַּעֲשֵׂה שֶׁהָיָה כְּתוּב בְּהַקְרְאוּיִנִיקוּם (כְּרוֹנִיקוֹת) שֶׁלָּהֶם מַעֲנִין הַכֶּתוּת שֶׁנַּעֲשׂוּ בַּעַת שֶׁהָיָה רוּחַ סַעֲרָה בַּעוֹלָם וְכוּ'? הַשִּׁבְנוּ לוֹ שְׁוֹה סֵפֶר אֶחָד מִהַגְּבוּרִים שֶׁל הַגְּבוּר לְהַבַּעַל תְּפִלָּה כְּמִבְאָר שֵׁם וְנַעֲנַע בְּרִאשׁוֹ שֶׁכֵּן הוּא וְהַכְּנוּ מִדְּכָרְיוֹ שֵׁיִשׁ בְּזֶה מִכּוֹן גְּדוֹל מְאֹד מַה שֶׁדִּיקָא אֶחָד מִהַגְּבוּרִים סֵפֶר זֹאת וּמִזֶּה תִּלְמַד שֶׁכָּכֵל דְּבִיבֵר וְדְבִיבֵר שֶׁל הַמַּעֲשֵׂיִת יֵשׁ מִכּוֹן גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד מַה שֶׁאִין הִפָּה יְכוּל לְדַבֵּר וְהַלֵּב לְחַשֵּׁב:



מעשה יג

## מהשבעה בעמל'רם

(התחלתה כליל שבת יקדש פ'רשת שמיני כ"ה אדר שני תק"ע)

**מעשה פעם אחת היה מלך, והיה לו בן יחיד. ורצה**  
**המלך למסר המלוכה לבנו בחייו. ועשה**  
**משתה גדול (שקורין באל). ובודאי בכל פעם שהמלך**  
**עושה באל הוא שמחה גדולה מאד, בפרט עתה,**  
**שמסר המלוכה לבנו בחייו, בודאי היה שמחה גדולה**  
**מאד. והיו שם כל השרי מלוכה, וכל הדבסים**  
**והשרים, והיו שמחים מאד על המשתה. וגם המדינה**  
**היו נהנים מזה שמוסר המלוכה לבנו בחייו, כי הוא**  
**כבוד גדול למלך. והיה שם שמחה גדולה מאד. והיה**  
**שם כל מיני שמחה: קאפעלייש (מקהלות) וקאמעדייש**  
**(משחקי הצגות) וכיוצא מזה, כל מיני שמחה, הכל היה**  
**שם על המשתה.**

**ובשנעשו שמחים מאד עמד המלך ואמר לבנו:**  
**היות שאני חוזה בפוכבים, ואני רואה**  
**שאתה עתיד לירד מן המלוכה, בכן תראה שלא יהיה**  
**לך עצבות בשתרד מן המלוכה. רק תהיה בשמחה.**

וּכְשֶׁתְּהִיָּה בְּשִׁמְחָה גַם אֲנִי אֶהְיֶה בְּשִׁמְחָה. גַּם כְּשֶׁיְהִיָּה  
 לְךָ עֲצָבוֹת, אַף־עַל־פִּי־כֵן אֲנִי אֶהְיֶה בְּשִׁמְחָה עַל שְׂאִין  
 אֶתָּה מֶלֶךְ. כִּי אֵינְךָ רְאוּי לְמְלוּכָה, מֵאַחַר שְׂאִינְךָ יְכוּל  
 לְהַחְזִיק עֲצֻמְךָ בְּשִׁמְחָה כְּשֶׁאֶתָּה יוֹרֵד מִן הַמְּלוּכָה. אֲבָל  
 כְּשֶׁתְּהִיָּה בְּשִׁמְחָה אֲזִי אֶהְיֶה בְּשִׁמְחָה יְתָרָה מְאֹד.

וְקַבֵּל הַבֶּן־מֶלֶךְ אֶת הַמְּלוּכָה בְּיַד רָמָה. וְעֲשֵׂה לוֹ  
 שְׂרֵי מְלוּכָה, וְדַכְסִים וְשָׂרִים וְחִיל. וְזֶה הַבֶּן־  
 מֶלֶךְ הִיָּה חָכֵם, וְהָיָה אוֹהֵב חֲכָמָה מְאֹד וְהָיָה אֶצְלוֹ  
 חֲכָמִים גְּדוֹלִים. וְכֹל מִי שֶׁהָיָה בָּא אֶצְלוֹ עִם אִיזָה דְבַר  
 חֲכָמָה הִיָּה אֶצְלוֹ בְּחִשְׁבוֹת גְּדוֹל מְאֹד. וְהָיָה נוֹתֵן לָהֶם  
 כְּבוֹד וְעֲשִׂירוֹת בְּשִׁבְלֵי הַחֲכָמָה, לְכֹל אֶחָד כְּפִי רְצוֹנוֹ.  
 מִי שֶׁהָיָה רוֹצֵה מְמוֹן הִיָּה נוֹתֵן לוֹ מְמוֹן, וּמִי שֶׁהָיָה  
 רוֹצֵה כְּבוֹד הִיָּה נוֹתֵן לוֹ כְּבוֹד, הַפֵּל בְּשִׁבְלֵי הַחֲכָמָה.  
 וּמַחֲמַת שֶׁהָיָה חָשׁוּב אֶצְלוֹ הַחֲכָמָה כָּל־כַּף, הָיָה כְּלָם  
 לוֹקָחִין עֲצֻמָּן אֶל הַחֲכָמָה, וְעִסְקוּ כָּל הַמְּדִינָה בְּחֲכָמוֹת.  
 כִּי זֶה הִיָּה רוֹצֵה מְמוֹן, כְּדִי שִׁיקַבֵּל מְמוֹן עַל־יְדֵי־זֶה. וְזֶה  
 הִיָּה רוֹצֵה חִשְׁבוֹת וְכְבוֹד. וּמַחֲמַת שֶׁכְּלָם עִסְקוּ רַק  
 בְּחֲכָמוֹת עַל־כֵּן שִׁכְחוּ שֵׁם בְּאוֹתָהּ הַמְּדִינָה טַכְסִיסִי  
 מְלַחֲמָה, כִּי הָיָה כְּלָם עוֹסְקִין בְּחֲכָמוֹת. עַד שֶׁהָיָה כָּל בְּנֵי  
 הַמְּדִינָה חֲכָמִים גְּדוֹלִים. עַד שֶׁהִקְטָן שִׁבְאוֹתָהּ הַמְּדִינָה

הָיָה בְּמַדְיָנָה אַחֲרַת חָכֶם גָּדוֹל מִפְּלֹם. וְהַחֲכָמִים  
 שָׁבְאוּתָהּ הַמְּדִינָה הָיוּ חֲכָמִים מִפְּלֹגִים גָּדוֹלִים מְאֹד.  
 וּמַחֲמַת הַחֲכָמוֹת נִתְּפְקְרוּ הַחֲכָמִים שֶׁל אוֹתָהּ הַמְּדִינָה.  
 וּמִשְׁכּוֹ גַם אֶת הַבֶּן־מֶלֶךְ הַנַּ"ל לְדַעְתָּם, וְנִתְּפַקֵּר גַּם־בֶּן.  
 וְשָׂאֵר בְּנֵי הַמְּדִינָה לֹא נִתְּפַקְרוּ. מַחֲמַת שֶׁהָיָה עִמָּקוֹת  
 וְדַקּוֹת גָּדוֹל בְּאוֹתָהּ הַחֲכָמָה שֶׁל הַחֲכָמִים הַנַּ"ל, עַל־כֵּן  
 לֹא יָכְלוּ שָׂאֵר בְּנֵי הַמְּדִינָה לְכַנֵּם בְּאוֹתָהּ הַחֲכָמָה, וְלֹא  
 הִזִּיק לָהֶם. אֲבָל הַחֲכָמִים וְהַבֶּן־מֶלֶךְ נִתְּפַקְרוּ בַּנַּ"ל.

וְהַבֶּן־מֶלֶךְ, מַחֲמַת שֶׁהָיָה בּוֹ טוֹב כִּי נוֹלַד עִם טוֹב,  
 וְהָיוּ לוֹ מְדוֹת טוֹבוֹת וַיִּשְׁרֹת, הָיָה נִזְכָּר  
 לַפְּעָמִים: הֵיכֵן הוּא בְּעוֹלָם, וּמָה הוּא עוֹשֶׂה וְכוּ'. וְהָיָה  
 גּוֹנֵחַ וּמִתְאַנֵּחַ עַל זֶה עַל שֶׁנִּפְּל לְמַבּוֹכּוֹת כִּי אֵלּוּ וְנִתְּעָה  
 כָּל־כָּד. וְהָיָה מִתְאַנֵּחַ מְאֹד. אֲבָל תִּכְף בְּשֶׁהָיָה מִתְחִיל  
 לְהַשְׁתַּמֵּשׁ עִם הַשֵּׁכֶל חִזֹּר וְנִתְּחַזַּק אֲצֵלוֹ הַחֲכָמוֹת שֶׁל  
 אֲפִיקוֹרְסוֹת הַנַּ"ל. וְכֵן הָיָה כִּמָּה פְּעָמִים שֶׁהָיָה נִזְכָּר  
 בַּנַּ"ל וְהָיָה גּוֹנֵחַ וּמִתְאַנֵּחַ, וְתִכְף בְּשֶׁהִתְחִיל לְהַשְׁתַּמֵּשׁ  
 עִם הַשֵּׁכֶל חִזֹּר וְנִתְּחַזַּק אֲצֵלוֹ הָאֲפִיקוֹרְסוֹת בַּנַּ"ל.

וַיְהִי הַיּוֹם. וְהָיָה בְּרִיחָה בְּאִיזָה מְדִינָה, וּבְרַחוֹ פְּלֹם.  
 וּבְדַרְדָּר בְּרִיחָתָם עָבְרוּ דְרָדְרַי אִיזָה יַעַר. וְאָבְדוּ שָׁם  
 זָכַר וּנְקֵבָה: אַחַד אָבְדַּת זָכַר וְאַחַד אָבְדַּת נְקֵבָה. וְעַדֵּינָּה הָיוּ

בָּנִים קַטְנִים, בְּנֵי אַרְבַּע וְחֲמֵשׁ שָׁנִים. וְלֹא הָיָה לָהֶם מָה לֵאכֹל. וַיִּצְעְקוּ וּבָכוּ, כִּי לֹא הָיָה לָהֶם מָה לֵאכֹל. בְּתוֹךְ כֵּךְ בָּא אֶצְלָם בַּעֲטָלִיר (קבצן) אֶחָד עִם הַשָּׂקִים שְׁלוֹ (שְׁקוּרִין טָאָרְבַּעַם), שְׁנוֹשָׂא בְּהֶם לֶחֶם. וְהִתְחִילוּ אֵלּוּ הַבָּנִים לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו וּלְהִיּוֹת פְּרוּכִים אַחֲרָיו. וְנָתַן לָהֶם לֶחֶם לֵאכֹל, וְאָכְלוּ. וְשָׂאֵל אוֹתָם: מֵהֵיכָן בָּאתֶם לְכֹאֵן? הִשִּׁיבוּ לוֹ: אֵין אָנוּ יוֹדְעִים, כִּי הָיוּ בָּנִים קַטְנִים כַּנִּ"ל. וְהִתְחִיל לִילָךְ מֵהֶם, וּבִקְשׁוּ מִמֶּנּוּ שְׂיַקַּח אוֹתָם עִמוֹ. וְאָמַר לָהֶם: אֵת זֶה אֵינִי רוֹצֶה, שְׂתִלְכּוּ עִמִּי. בְּתוֹךְ כֵּךְ הִסְתַּכְּלוּ וְהִנֵּה הוּא עוֹר. וְהָיָה אֶצְלָם פְּלֵא: מֵאַחַר שֶׁהוּא עוֹר, אֵיךְ יוֹדַע לִילָךְ? (וּבִאֲמַת הוּא חֲדוּשׁ מֵה שֶׁהָיָה קִשָּׁה לָהֶם זֹאת. כִּי עֲדוֹן הָיוּ בָּנִים קַטְנִים, רַק שֶׁהָיוּ בָּנִים חֲכָמִים, וְהָיָה פְּלֵא אֶצְלָם כַּנִּ"ל). וּבִרְכָם (זֶה הַבַּעֲטָלִיר הָעוֹר) שִׁיְהִיוּ בְּמוֹתוֹ, שִׁיְהִיוּ זִקְנִים בְּמוֹתוֹ וְהִשְׂאִיר לָהֶם עוֹד לֶחֶם לֵאכֹל וְהִלְךְ לוֹ. וְהִבִּינוּ אֵלּוּ הַבָּנִים כִּי הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ הַשְּׂגִיחַ עֲלֵיהֶם, וְהוֹמִין לָהֶם בַּעֲטָלִיר עוֹר בְּכֹאֵן לִתֵּן לָהֶם אֶכֶל.

**אַחֲר־כֵּךְ** כָּלָה אֶצְלָם הַלֶּחֶם, וְשׁוּב הִתְחִילוּ לִצְעֹק עֲבוּר אֶכֶל. אַחֲר־כֵּךְ נַעֲשֶׂה לִילָה וְלָנוּ שָׁם. בְּבַקֵּר גַּם־כֵּן לֹא הָיָה לָהֶם לֵאכֹל וְהָיוּ צוֹעְקִים וּבוֹכִים.

וְחָזַר וּבָא בְּעַמְלִיר שֶׁהָיָה חֲרָשׁ. וְהִתְחִילוּ לְדַבֵּר אֵלָיו, וְהִרְאָה לָהֶם בְּיָדָיו, וְאָמַר לָהֶם שְׂאִינוּ שׁוֹמְעִים. וְנָתַן לָהֶם גַּם־כֵּן לֶחֶם לֶאֱכֹל, וְהִלֵּךְ מֵהֶם. וּרְצוּ גַם־כֵּן שְׂיִקְחֶם עִמּוֹ וְלֹא רָצָה. וּבִרְכָם גַּם־כֵּן שְׂיִהְיוּ כְּמוֹתָו, וְהִשְׁאִיר גַּם־כֵּן לָהֶם לֶחֶם, וְהִלֵּךְ לוֹ.

וְחָזַר וּכְלָה הַלֶּחֶם אֲצֵלָם, וְחָזְרוּ וַצַּעְקוּ כֵּן־ל. וְחָזַר וּבָא אֲצֵלָם בְּעַמְלִיר שֶׁהָיָה כְּבַד־פֶּה. וְהִתְחִילוּ לְדַבֵּר עִמּוֹ. וְהָיָה מְגַמְגֵם בְּלִשׁוֹנוֹ, וְלֹא יָדְעוּ מַה הוּא אוֹמֵר. וְהוּא הָיָה יוֹדֵעַ מַה הֵם מְדַבְּרִים, אֲךָ הֵם לֹא יָדְעוּ מַה הוּא אוֹמֵר, כִּי הָיָה מְגַמְגֵם בְּלִשׁוֹנוֹ כֵּן־ל. וְנָתַן לָהֶם גַּם־כֵּן לֶחֶם לֶאֱכֹל, וְהִלֵּךְ לוֹ גַּם־כֵּן כֵּן־ל. וּבִרְכָם גַּם־כֵּן שְׂיִהְיוּ כְּמוֹתָו, וְהִלֵּךְ לוֹ. הַכֹּל כֵּן־ל.

וְחָזַר וּבָא בְּעַמְלִיר שֶׁהָיָה צֹארוֹ עָקָם, וְהָיָה גַם־כֵּן כֵּן־ל. וְחָזַר וּבָא בְּעַמְלִיר בְּעַל חֲמוּטָרוֹת, (שְׁקוֹרִין הוּיָקִיר גִּיבֹן), וְחָזַר וּבָא בְּעַמְלִיר בְּלֹא יָדַיִם. וְחָזַר וּבָא בְּעַמְלִיר בְּלֹא רַגְלָיִם, וְכָל אֶחָד נָתַן לָהֶם לֶחֶם, וּבִרְכָם שְׂיִהְיוּ כְּמוֹתָו, הַכֹּל כֵּן־ל.

אַחֲר־כֵּן חָזַר וּכְלָה הַלֶּחֶם אֲצֵלָם. וְהִתְחִילוּ לִילֵךְ לְיִשׁוּב, עַד שֶׁבָּאוּ לְאִיזָה דֶרֶךְ. וְהִלְכוּ עַל אוֹתוֹ הַדֶּרֶךְ עַד שֶׁבָּאוּ לְאִיזָה כְּפָר. וְנִכְנְסוּ אֵלָיו הַבָּנִים

בְּאִיזָה בַּיִת, וְהָיוּ מְרַחֲמִים עֲלֵיהֶם וְנִתְּנוּ לָהֶם לֶחֶם.  
 וְחָזְרוּ וְנִכְנְסוּ בְּאִיזָה בַּיִת, וְנִתְּנוּ לָהֶם גַּם־כֶּן, וְהָיוּ  
 מַחְזִירִים עַל הַפֶּתָחִים. וְרָאוּ שֶׁזֶה טוֹב לַפְּנֵיהֶם. וַעֲשׂוּ  
 בִּינֵיהֶם שִׁיְהִיו תָּמִיד בְּיַחַד. וַעֲשׂוּ לָהֶם שְׂקִים (שְׁקוּרִין  
 מְאַרְבִּים) גְּדוֹלוֹת, וְהָיוּ מַחְזִירִים עַל הַפֶּתָחִים, וְהִלְכוּ עַל  
 כָּל הַשְּׂמֻחוֹת: עַל סְעוּדַת בְּרִית מִיֵּלָה וְעַל חֲתָנוּת,  
 וְהִלְכוּ לָהֶם לְמָקוֹם אַחֵר. וְהִלְכוּ לַעֲזֵרוֹת, וְהָיוּ מַחְזִירִים  
 עַל הַפֶּתָחִים. וְהִלְכוּ עַל הַיְרִידִים, וַיֵּשְׁבוּ בֵּין הַבַּעַטְלִירֵשׁ  
 (קִבְצָנִים) כְּדָרֶךְ שְׁיוֹשְׁבִים שָׁם עַל "הַפְּרִיזְבִּים" (אֲצַמְבָּא  
 אֲבוּ) עִם הַטְּעָלִיר (צִלְחַת לְאִסִּיפַת מִטְבַּעוֹת). עַד שֶׁהָיוּ אֵלּוּ  
 הַבְּנִים מְפָרְסְמִים אֵצֶל כָּל הַבַּעַטְלִירֵשׁ. כִּי כָּל־הַבְּיָרוּ  
 אוֹתָם, וַיִּדְעוּ מֵהֶם שֶׁאֵלּוּ הֵם הַבְּנִים שֶׁנֶּאֱבָדוּ בַּיַּעַר  
 כַּנֵּ"ל.

**פַּעַם** אַחַת הָיָה יְרִיד גְּדוֹל בְּאִיזָה עִיר גְּדוֹלָה. וְהִלְכוּ  
 לְשֵׁם הַבַּעַטְלִירֵשׁ, וְאֵלּוּ הַבְּנִים הִלְכוּ גַם־כֶּן  
 לְשֵׁם. וּבָא עַל דַּעַת הַבַּעַטְלִירֵשׁ שִׁישְׁדְּכוּ אֶת אֵלּוּ שְׁנֵי  
 הַבְּנִים, שִׁישְׂאוּ זֶה אֶת זֶה. וְתִכְףּ שִׁדְּבָרוּ זֹאת קִצַּת  
 בַּעַטְלִירֵשׁ הַטֵּב הַדְּבָר מְאֹד בְּעֵינֵי כָּל־הָעָם, וְגִמְרוּ הַשְּׂדוּדָה.  
 אֲבָל אֵיךְ עוֹשִׂין לָהֶם חֲתָנָה? וְנִתְּעֲצוּ. בְּאֲשֶׁר שְׂבִיּוֹם  
 פְּלוֹנִי יִהְיֶה סְעוּדָה שֶׁל יוֹם הַלְּדַת הַמֶּלֶךְ, (שְׁקוּרִין

מינינים), ויילכו לשם כל הבעמל'ירש. וממה שיבקשו לעצמן שם, בשר ולחם, מזה יעשו חתנה. וכן היה. והלכו לשם על המינינים כל הבעמל'ירש, ובקשו להם לחם ובשר, וגם קבצו מה שנשתיר מן הסעודה בשר ולחם. (שקורין קוליטש חלות גדולות מיוחדות לשמחות). והלכו וחפרו בור גדול שיהיה מחזיק מאה אנשים, וכפו אותו עם קנים ועפר וזבל. ונכנסו לשם פלם, ועשו שם חתנה לאלו הפנים הנ"ל, והכניסו אותם לחפה. והיו שמחים שם מאד מאד. וגם החתן והפלה היו שמחים מאד.

והתחילו לזכר החסדים שעשה עמהם השם יתברך בהיותם ביער. והיו בוכים והיו מתגעגעים מאד: איך לוקחין לכאן את הבעמל'יר הראשון העור, שהביא לנו לחם ביער? ותכף ומיד בתוך שהיו מתגעגעים מאד אחרי הבעמל'יר העור, ענה ואמר: הנני, הנה באתי אצלכם על החתנה. ואני נותן לכם מתנה לדרשה (שקורין דרשה גישאנק), שתהיו זקנים כמוני, כי בתחלה ברכתי אתכם בזה, ועבשיו אני נותן לכם זאת במתנה גמורה לדרשה: שתחיו חיים ארבים כמוני. ואתם סבורים שאני עור? אין אני עור

כָּלֵל. רַק שְׁכַל זְמַן הָעוֹלָם כָּלוּ, אֵינּוּ עוֹלָה אֶצְלוֹ כְּהָרַף עֵינַי. (וְעַל-כֵּן הוּא נִדְמָה כְּעוֹר, כִּי אֵין לוֹ שׁוּם הַסְתַּכְּלוֹת כָּלֵל עַל הָעוֹלָם, מֵאַחַר שְׁכַל זְמַן הָעוֹלָם אֵינּוּ עוֹלָה אֶצְלוֹ כְּהָרַף עֵינַי. וְעַל-כֵּן אֵין שָׂדֶה אֶצְלוֹ הַסְתַּכְּלוֹת וּרְאִיָּה בְּזֶה הָעוֹלָם כָּלֵל) וְאֲנִי זָקֵן מְאֹד, וְעַדִּין אֲנִי יָצִיק (צַעִיר מֵאֹד) לְגַמְרִי, (הֵינּוּ יוֹנֵג) וְלֹא הִתְחַלְתִּי עַדִּין לְחַיּוֹת כָּלֵל. וְאַף-עַל-פִּי-כֵן אֲנִי זָקֵן מְאֹד. וְלֹא אֲנִי בְּעַצְמִי אוֹמֵר זֹאת, רַק שֵׁישׁ לִי הַסְכָּמָה עַל זֶה מִהַנְּשָׁר הַגָּדוֹל. וְאַסְפֵּר לָכֶם מַעֲשֵׂה: (כָּל זֶה הוּא דִבְרֵי הָעוֹר הַנִּ"ל).

כִּי פַעַם אַחַת הָלְכוּ אַנְשִׁים בְּסַפִּינּוֹת הַרְבֵּה עַל הַיָּם. וּבָא רוּחַ סַעֲרָה וְשִׁבַּר אֶת הַסַּפִּינּוֹת, וְהָאֲנָשִׁים נִצְלוּ. וּבָאוּ אֶל מַגְדֵּל אֶחָד. וְעָלוּ אֶל הַמַּגְדֵּל, וּמִצְאוּ שָׁם כָּל הַמַּאֲכָלִים וּמִשְׁקָאוֹת וּמְלַבּוּשִׁים, וְכֹל מֵה שְׁצָרִיכִים. וְהָיָה שָׁם כָּל טוֹב וְכֹל הַתַּעֲנוּגִים שֶׁבְּעוֹלָם. עָנוּ וְאָמְרוּ, שְׁכַל אֶחָד יִסְפֵּר מַעֲשֵׂה יִשְׁנָה מֵה שֶׁהוּא זוֹכֵר מִזְכְּרוֹן הָרְאִישׁוֹן. הֵינּוּ מֵה שֶׁהוּא זוֹכֵר מֵעַת שֶׁהִתְחִיל אֶצְלוֹ הַזְכְּרוֹן. וְהָיוּ שָׁם זְקֵנִים וְנְעָרִים. וְהָיוּ מְכַבְּדִים אֶת הַזְּקֵן הַגָּדוֹל שֶׁבִּינֵיהֶם שִׁסְפֵּר בְּתַחֲלָה. עָנָה וְאָמַר: מֵה אִסְפֵּר לָכֶם, אֲנִי זוֹכֵר גַּם כְּשֶׁחָתְכוּ אֶת הַתְּפוּחַ מִן הָעֵנָף. וְלֹא יָדַע שׁוּם אֶחָד מֵה הוּא אוֹמֵר.



אך היו שם חכמים, ואמרו. בודאי זאת היא מעשה ישנה מאד, וכבדו את השני שיספר.

ענה השני שלא היה זקן כמו הראשון: זאת היא מעשה ישנה? (בלשון תמה) זאת המעשה אני זוכר גם-כן, אבל אני זוכר גם-כן פשהיה הנר דולק. ענו ואמרו שם: זאת היא מעשה ישנה ביותר מהראשונה. והיה פלא אצלם שזה השני, שהוא יניק מהראשון, וזוכר מעשה ישנה יותר מהראשון. וכבדו את השלישי שיספר.

ענה ואמר השלישי, שהיה יניק יותר: אני זוכר גם פשהתחיל בנן הפרי, דהינו פשהתחיל להתרקם הפרי ענו ואמרו: זאת היא מעשה ישנה ביותר. ענה הרביעי, שהיה יניק עוד יותר: אני זוכר גם פשהוליכו הגרעין לנמע הפרי. ענה החמישי, שהיה יניק עוד יותר: אני זוכר גם החכמים, שהם היו חושבים וממציאים את הגרעין. ענה הששי וכו', שהוא זוכר גם את הטעם של הפרי קדם שנכנס הטעם בתוך הפרי. ענה השביעי וכו', ואמר שהוא זוכר גם את הריח של הפרי קדם שנכנס בפרי. ענה השמיני ואמר, שהוא זוכר גם המראה של הפרי קדם שנמשכה על הפרי.

וְאֲנִי (הִינּוּ זֶה הַבְּעֻטְלִיר הָעוֹר שְׁמִסְפֵּר כָּל זֶה) הָיִיתִי אֲזִי תִינוּק  
 לְגִמְרִי, וְהָיִיתִי גַם־כֵּן שֵׁם. וְעִנִּיתִי וְאָמַרְתִּי לָהֶם: אֲנִי  
 זוֹכֵר כָּל אֵלּוּ הַמַּעֲשִׂיּוֹת, וְאֲנִי זוֹכֵר לָאוּ כְּלוּם, (אִין אִיד  
 גִּידְעֵנָק גָּאָר נִישְׁט) עָנּוּ וְאָמְרוּ: זֹאת הִיא מַעֲשֵׂה יִשְׁנָה  
 מְאֹד, יוֹתֵר מִכָּלֶם, וְהָיָה חֲדוּשׁ גָּדוֹל אֲצִלֶם שֶׁהִתִּינוּק  
 זוֹכֵר יוֹתֵר מִכָּלֶם.

**בְּתוֹךְ** כִּךְ בָּא נֶשֶׁר גָּדוֹל וְדַפֵּק עַל הַמַּגְדָּל, וְאָמַר  
 לָהֶם: חֲדְלוּ עוֹד מִלְּהִיּוֹת עֲנִיִּים, שׁוּבוּ אֶל  
 הָאוֹצְרוֹת שְׁלָכֶם, וְהָיוּ מִשְׁתַּמְּשִׁים בְּאוֹצְרוֹת שְׁלָכֶם.  
 וְאָמַר לָהֶם שִׁיֵּצְאוּ מִן הַמַּגְדָּל כְּדָרֶךְ זְקֵנוֹתֶם, שֶׁכָּל מִי  
 שְׁזָקֵן יוֹתֵר יֵצֵא תַחֲלָה. וְהוֹצִיא כָּלֶם מִן הַמַּגְדָּל. וְהוֹצִיא  
 תַחֲלָה אֶת הַתִּינוּק הַנַּ"ל, כִּי בְּאֵמֶת הוּא זָקֵן יוֹתֵר  
 מִכָּלֶם. וְכֵן כָּל מִי שֶׁהָיָה יָנִיק יוֹתֵר הוֹצִיא קִדָּם. וְהִזְקֵן  
 הַגָּדוֹל הוֹצִיא בְּאַחֲרוֹנָה. כִּי כָּל מִי שֶׁהָיָה יָנִיק יוֹתֵר,  
 הָיָה זָקֵן יוֹתֵר כְּנַ"ל. וְהִזְקֵן שֶׁבָּהֶם הָיָה יָנִיק יוֹתֵר מִכָּלֶם.  
**וְאָמַר** לָהֶם: (הַנֶּשֶׁר הַגָּדוֹל הַנַּ"ל) אֲנִי אֶפְרָשׁ לָכֶם אֶת  
 הַמַּעֲשִׂיּוֹת שֶׁסִּפְרוּ כָּל הַנַּ"ל. כִּי זֶה שֶׁסִּפֵּר  
 שֶׁהוּא זוֹכֵר גַּם כְּשֶׁחֲתָכוּ אֶת הַתְּפוּחַ מִן הָעֵנָף, הִינּוּ  
 שֶׁהוּא זוֹכֵר גַּם כְּשֶׁחֲתָכוּ אֶת טְבוֹרוֹ. (הִינּוּ שְׂגָם אֶת  
 הַמַּעֲשֵׂה הַזֶּה שֶׁנַּעֲשָׂה עִמּוֹ תְּכַף בְּעַת הַהוֹלָדָה, בְּעַת שֶׁחֲתָכוּ אֶת

טבורו, גם את זה הוא זוכר). והשני שאמר שזוכר בשעה שהיה נר דולק, הינו שהוא זוכר גם כשהיה בעבור, שהיה נר דולק על ראשו. וזה שאמר שזוכר גם בעת שהתחיל רקום הפרי, הינו שזוכר גם כשהתחיל להתרקם הגוף, דהינו בעת יצירת הולד. וזה שזוכר בעת שהיו מוליכים הגרעין לנטע הפרי, הינו שזוכר גם כשנמשכה הפטה בעת הזווג. וזה שזוכר את החכמים שהיו ממציאים את הגרעין, הינו שזוכר גם כשהיה הפטה עדין במח. (פי המחין ממציאים את הפטה). וזה שזוכר את הטעם הינו הנפש. והריח הינו הרוח. והמראה הינו הנשמה. והתינוק אמר שזוכר לאו כלום, כי הוא למעלה מן הכל, וזוכר אפלו מה שהוא קדם מנפש רוח נשמה, שהוא בחינת "אין".

**ואמר** להם: חזרו אל הספינות שלכם, שהם הגופים שלכם שנשברו, שיחזרו ויבנו. עתה חזרו אליהם, וברך אותם. ולי (הינו זה הבעמל'ר העור שהיה תינוק אז, שהוא מספר כל זה) אמר הנשר הגדול הנ"ל: אתה בוא עמי, כי אתה כמותי. כי אתה זקן מאד ועדין אתה יניק מאד ועדין לא התחלת לחיות כלל. ואף-על-פי-כן אתה זקן מאד. וגם אני כד, כי אני זקן

וְעַדִּין אָנִי יָנִיק וְכוּ'. נִמְצָא, שְׁיֵשׁ לִי הַסְּפָמָה מֵאוֹתוֹ  
הַנְּשָׂר הַגָּדוֹל. (שְׁאֵנִי חַי חַיִּים אַרְבִּים כַּנִּל) וְעַתָּה אָנִי נוֹתֵן  
לָכֶם חַיִּים אַרְבִּים שְׁלִי, בְּמַתָּנָה לְדַרְשָׁה. וְנַעֲשֶׂה שָׁם  
שִׂמְחָה וְחֵדוּה גְדוֹלָה וְעֲצוּמָה מְאֹד מְאֹד.

**בַּיּוֹם** הַשְּׁנִי שָׁל שְׂבַעַת יְמֵי הַמְּשִׁתָּה, חָזְרוּ וּזְכְּרוּ הַזּוּג  
הַזֶּה אֶת הַבְּעִטְלִיר הַשְּׁנִי. הֵינּוּ הַחֵרֶשׁ שֶׁהַחִיָּה  
אוֹתָם וְנָתַן לָהֶם לֶחֶם. וְהָיוּ בּוֹכִים וּמְתַנַּעְנְעִים: אִיךְ  
לּוֹקְחִין לְכָאן אֶת אוֹתוֹ הַבְּעִטְלִיר הַחֵרֶשׁ שֶׁהַחִיָּה אוֹתָנוּ,  
כַּנִּל? בְּתוֹךְ שֶׁהָיוּ מְתַנַּעְנְעִים אַחֲרָיו, וְהֵנָּה הוּא בָּא,  
וְאָמַר הַנְּנִי, וְנִפְּלַ עֲלֵיהֶם, וְנִשַּׁק אוֹתָם, וְאָמַר לָהֶם:  
עַתָּה אָנִי נוֹתֵן לָכֶם בְּמַתָּנָה שֶׁתְּהִיוּ כַּמוֹנֵי, שֶׁתְּחִיו חַיִּים  
טוֹבִים כַּמוֹנֵי. כִּי בְּתַחֲלָה בְּרַכְּתִי אֶתְכֶם בְּזֶה, וְעַתָּה אָנִי  
נוֹתֵן לָכֶם חַיִּים טוֹבִים שְׁלִי בְּמַתָּנָה גְּמוּרָה לְדַרְשָׁה.  
וְאַתֶּם סוֹבְרִים שְׁאֵנִי חֵרֶשׁ? אִין אָנִי חֵרֶשׁ כָּלֵל, רַק שְׂכָל  
הָעוֹלָם כֵּלּוּ אֵינּוּ עוֹלָה אֶצְלִי לְכֻלּוֹם, שְׁאֲשַׁמַּע הַחִסְרוֹן  
שְׁלָהֶם. כִּי כָּל הַקּוֹלוֹת כָּלֵם הֵם מִן חִסְרוֹנוֹת. כִּי כָּל  
אֶחָד וְאֶחָד צוּעֵק עַל חִסְרוֹנוֹ. וְאֶפְלוּ כָּל הַשְּׂמֻחוֹת  
שֶׁבְּעוֹלָם כָּלֵם הֵם רַק מִחֲמַת הַחִסְרוֹן, שֶׁשְּׂמַחַ עַל  
הַחִסְרוֹן שֶׁחָסַר לוֹ וְנִתְמַלֵּא. וְאֶצְלִי, כָּל הָעוֹלָם כֵּלּוּ אֵינּוּ  
עוֹלָה לְכֻלּוֹם, שֶׁיִּכְנָסוּ בְּאֲזְנֵי הַחִסְרוֹן שְׁלָהֶם. כִּי אָנִי חַי

חיים טובים שאין בהם שום חסרון. ויש לי הסכמה על זה שאני חי חיים טובים, מן המדינה של עשירות. וחיים טובים שלו הוא, שהיה אוכל לחם ושותה מים. (וספר להם):

**כ**י יש מדינה שיש בה עשירות גדול, שיש להם אוצרות גדולים. פעם אחת נתקבצו. והתחיל כל אחד להתפאר עם חיים טובים שלו, איך הוא חי חיים טובים, וכן ספר כל אחד ואחד מסדר החיים טובים שלו. ועניתי ואמרתי להם. אני חי חיים טובים, שהם טובים יותר מחיים טובים שלכם. והא ראיה כי אם אתם חיים חיים טובים, אראה אם תוכלו להושיע את מדינה פלוגנית. היות שיש מדינה שהיה להם גן. והיה באותו הגן פרות, שהיה להם כל מיני מטעמים שבעולם. גם היה שם כל מיני ריחות שבעולם, גם היו שם כל מיני מראה כל הגונן וכל "הקוויאטין" (פרחים) שבעולם, הכל היה שם באותו הגן. והיה על הגן גנני אחד (שקורין אנראדניק). והיו בני אותו המדינה חיים חיים טובים על ידי אותו הגן. ונאבד שם הגנני. וכל מה שהיה שם באותו הגן, בודאי מכרח להיות בלה ונפסד, מאחר שאין שם הממנה, דהינו הגנני. אבל אף-על-פי-כן היו יכולים

לחיות מן הספיתחים שפגן. ובא עליהם מלך אכזר על אותה המדינה, ולא היה יכול לעשות להם דבר. והלך וקלקל את החיים טובים של המדינה שהיה להם מן הגן. ולא שקלקל את הגן. רק שהשאיר שם באותה המדינה שלש פתות עבדים, וצוה עליהם שיעשו מה שפקד עליהם. ועל ידיה קלקלו את הטעם. שעל ידי מה שעשו שם, כל מי שירצה לטעם איזה טעם יהיה טעם נבלה. וכן קלקלו את הריח. שכל הריחות יהיה להם ריח חלבנה. וכן קלקלו את המראה, שהחשיכו את העינים כאלו יש עננים ועבים. (הכל על ידי מה שעשו שם, כאשר צוה עליהם מלך האכזר כנ"ל) ועתה, אם אתם חיים חיים טובים, אראה אם תוכלו להושיע אותם. ואני אומר לכם (כל זה דברי החרש הנ"ל) שאם לא תושיעו אותם יוכלו הקלקולים הנ"ל של אותו המדינה להזיק לכם גם כן.

והלכו העשירים הנ"ל אל אותו המדינה, וגם אני הלכתי עמיהם. וגם בדרך הלוחם היו חיים גם כן כל אחד ואחד חיים טובים ש"ל, כי היו להם אוצרות כנ"ל. כשפאו סמוך להמדינה, התחיל להתקלקל גם אצלם הטעם ושאר הדברים, והרגישו

בעצמם שנתקלקל אצלם. ואמרת לך: אם עתה, שעדין לא נכנסתם אצלם, כבר נתקלקל אצלכם הטעם וכו', ואיך יהיה אם תכנסו לשם? ומכל-שכן איך תוכלו להושיע אותם. ולקחת לך ששלי ומים שלי, ונתתי לך. והרגישו בלחם ומים שלי כל הטעמים, (וכל הריחות וכו') ונתתקן מה שנתקלקל אצלם.

ובני המדינה הנ"ל, הינו המדינה שהיה שם הגן הנ"ל, התחילו לפקח על תקון המדינה שנתקלקל אצלם הטעם וכו' כנ"ל. ונתישבו: היות שיש מדינה של עשירות, (הינו אותו המדינה עצמה הנ"ל) ונראה לך שהגנני שלהם שנאבד (שעל-ידו היה לך חיים טובים) הוא משרש אחד עם אותן בני המדינה של עשירות, שיש לך גם-כן חיים טובים. על-כן היתה עצתם לשלח אל אותו המדינה של עשירות, ובודאי יושיעו אותם. וכן עשו. ושלחו שלוחים אל אותו המדינה של עשירות. והלכו השלוחים, ופגעו בהם. (הינו שהשלוחים פגעו בבני אותו המדינה עצמה של עשירות. כי הם היו רוצים ללך אצלם כנ"ל) ושאלו את השלוחים: להיכן אתם הולכים? השיבו: אנו הולכים אל אותו המדינה של עשירות, שיושיעו אותנו. ענו ואמרו:

אַנחֲנוּ בְּעֲצֻמְנוּ הֵם בְּנֵי אוֹתָהּ הַמְּדִינָה שֶׁל עֲשִׂירוֹת,  
 וְאֵנוּ הוֹלְכִים אֶצְלָכֶם. אִמְרָתִי אֲנִי לָהֶם: (הֵינּוּ הַחֹרֵשׁ  
 שְׂמֹסֶפֶר כֹּל זֶה אָמַר לָהֶם) הֲלֹא אַתֶּם צְרִיכִים אֵלַי, כִּי אַתֶּם  
 לֹא תוֹכְלוּ לֵילֵךְ לְשֵׁם לְהוֹשִׁיעַ לָהֶם בְּנִ"ל. עַל־כֵּן אַתֶּם  
 תִּשְׁאָרוּ כָּאֵן, וְאֲנִי אֵלֶיךָ עִם הַשְּׁלוּחִים לְהוֹשִׁיעַ לָהֶם.  
**וְהִלְכֹתִי עִמָּהֶם. וְנִכְנַסְתִּי בַּמְּדִינָה בְּאִיזָה עִיר.**  
 וּבֹאֲתִי, וְרֵאִיתִי שְׂפָאִים אֲנָשִׁים וְאוֹמְרִים  
 אִיזָה דְבַר הַלְצָה (שְׁקוֹרִין וְעֵרְטִיל). וְאַחֲר־כֵּן מִתְקַבְּצִים  
 עֲלֵיהֶם עוֹד אִיזָה בְּנֵי אָדָם עַד שֶׁנַּעֲשֶׂה אִיזָה קְבוּץ,  
 וְאוֹמְרִים אִיזָה דְבָרֵי הַלְצוֹת (הֵינּוּ וְעֵרְטִילִיד) וְהֵם מַחֲיִכִים  
 וְשׁוֹחֲקִים. וְהִטִּיתִי אָזֶן וְשָׁמַעְתִּי שֶׁהֵם מְדַבְּרִים נְבוּל־פֶּה.  
 וְזֶה אוֹמֵר דְּבָרֵי נְבוּל־פֶּה, וְזֶה אוֹמֵר בְּדַקּוֹת יוֹתֵר, וְזֶה  
 שׁוֹחֵק וְזֶה יֵשׁ לוֹ הַנָּאָה וְכִיּוֹצֵא. אַחֲר־כֵּן הִלְכֹתִי לְהִלָּךְ  
 לְעִיר אַחֲרָת. וְרֵאִיתִי שְׂשֻׁנֵי בְּנֵי־אָדָם מְרִיכִים זֶה עִם זֶה  
 מִחֲמַת אִיזָה מִשְׂאוּמַתָּן. וְהִלְכוּ אֶל הַבֵּית־דִּין לְדִין,  
 וּפְסַק לָהֶם הַבֵּית־דִּין: זֶה זָפְאִי וְזֶה חֵיב. וַיֵּצְאוּ מִן  
 הַבֵּית־דִּין. אַחֲר־כֵּן חֲזְרוּ וַנִּתְקוּמְטוּ זֶה עִם זֶה. וְאָמְרוּ  
 שְׂאִינֶם רוֹצִים זֶה הַבֵּית־דִּין, רַק הֵם רוֹצִים בֵּית־דִּין אַחֵר  
 וּבִחְרוּ לָהֶם בֵּית־דִּין אַחֵר, (כִּי מֵאַחַר שֶׁהֵם מְרַצִּים עַל אוֹתוֹ  
 הַבֵּית־דִּין שֶׁבִּחְרוּ לָהֶם יְכוּלִין לְדוֹן לַפְּנֵיהֶם) וְדָנוּ לַפְּנֵי אוֹתוֹ



הבית־דין. אחר־כֵּן חִזְרוּ וְנִתְקוּטְמוּ אֶחָד מֵאלוֹ עִם  
 אַחֵר, וּבָחֲרוּ לָהֶם בֵּית־דִּין אַחֵר. וְכֵן הָיוּ מְרִיבִים  
 וּמִתְקוּטְמִים שָׁם, וּבָחֲרוּ לָהֶם כַּמָּה בֵּית־דִּינִים, עַד שֶׁכָּל  
 הָעִיר הָיְתָה מְלֵאָה מִבֵּית־דִּינִים. וְהִסְתַּכַּלְתִּי, שְׂוֵה  
 מִחֲמַת שָׂאִין שֵׁם אֲמַת. וְעַתָּה זֶה מִטָּה דִּין וְנוֹשֵׂא פָּנִים  
 לָזֶה, וְאַחֲר־כֵּן חִבְרוּ נוֹשֵׂא פָּנִים לוֹ, כִּי הֵם מְקַבְּלִים  
 שׁוֹחַד וְאִין בָּהֶם אֲמַת.

**אַחֲר־כֵּן** רָאִיתִי שֶׁהֵם מְלֵאִים נְאוּף מִמֶּשׁ, וַיֵּשׁ שָׁם נְאוּף  
 הַרְבֵּה עַד שֶׁנַּעֲשֶׂה כְּהִתֵּר אֶצְלָם. וְאָמַרְתִּי  
 לָהֶם, שֶׁכְּשֶׁבִיל זֶה נִתְקַלְקַל אֶצְלָם הַטַּעַם וְהַרְיִחַ וְהַמְּרָאָה.  
 כִּי זֶה הַמְּלָךְ הָאֲכֹזֵר הַשְּׂאִיר אֶצְלָם שְׁלֹשׁ כְּתוּת עֲבָדִים  
 הַנְּ"ל, שִׁיְהִיו הוֹלְכִים וּמְקַלְקְלִים אֶת הַמְּדִינָה. שֶׁהָיוּ הוֹלְכִים  
 וּמְדַבְּרִים בֵּינֵיהֶם נְבוּלָפָה, וְהַכְּנִיסוּ נְבוּלָפָה בְּתוֹךְ  
 הַמְּדִינָה, וְעַל־יְדֵי נְבוּלָפָה נִתְקַלְקַל הַטַּעַם. שֶׁכָּל  
 הַטַּעְמִים הֵם טַעַם נְבֻלָּה. וְכֵן הֵם הַכְּנִיסוּ שׁוֹחַד בְּמְדִינָה.  
 וְעַל־יְדֵי־זֶה נִחְשְׁכוּ הָעֵינַיִם וְנִתְקַלְקַל הַמְּרָאָה, כִּי "הַשׁוֹחַד  
 יַעֲזוֹר עֵינֵי חַכְמַיִם". וְכֵן הֵם הַכְּנִיסוּ נְאוּף בְּמְדִינָה, וְעַל־יְדֵי־  
 זֶה נִתְקַלְקַל הַרְיִחַ. (וְעַיֵן בְּמָקוֹם אַחֵר בְּדִבְרֵינוּ שְׁעַל־יְדֵי נְאוּף נִפְגַּם  
 הַרְיִחַ) עַל־כֵּן, תִּרְאוּ לְתַקֵּן אֶת הַמְּדִינָה מִשְׁלֹשׁ עֲבָרוֹת אֵלּוּ,  
 וְלַחֲפֹשׂ אַחֲרֵי הָאֲנָשִׁים הַנְּ"ל וְלַגְרֹשֶׁם. וְאִזּוֹ כִּשְׁתַּתְּקֵנוּ

שְׁלֹשָׁה עֲבֹרוֹת אֵלּוּ, לֹא דֵי שְׂתִתְתַּקֵּן הַטַּעַם וְהַמְרָאָה  
 וְהַרִיחַ, כִּי אִם גַּם הַגֶּנְנִי שְׁנַאֲבֵד יוּכַל גַּם־כֵּן לְהַמְצִיא.  
 וְעֵשׂוֹ בֵּן. וְהִתְחִילוּ לְתַקֵּן אֶת הַמְדִינָה מִשְׁלֹשׁ עֲבֹרוֹת  
 אֵלּוּ. וְחָפְשׁוּ אַחֲרֵי הָאֲנָשִׁים הַנִּ"ל, וְהָיוּ תּוֹפְסִים  
 אֶת אֵיזָה אָדָם וְשׂוֹאֲלִין אוֹתוֹ: מֵהֵיכֵן בָּאתָ לְכָאן? עַד  
 שְׁנַתְּבָרְרוּ אֶצְלָם הָאֲנָשִׁים שֶׁל הַמֶּלֶךְ הָאֲכֹרֵז הַנִּ"ל,  
 וְגָרְשׁוּ אוֹתָם. וְתַקְּנוּ אֶת הַמְדִינָה מֵעֲבֹרוֹת הַנִּ"ל. בְּתוֹךְ  
 כֶּךָ נַעֲשָׂה רַעֲשׁ: אֶפְשָׁר אֶף־עַל־פִּי־כֵן זֶה הַמִּשְׁגָּע  
 שֶׁהוֹלֵךְ וְאוֹמֵר שֶׁהוּא הַגֶּנְנִי, וְכֹל אֶחָד מִחֲזִיק אוֹתוֹ  
 לְמִשְׁגָּע, וְזוֹרְקִין אַחֲרָיו אֲבָנִים וּמְגַרְשִׁין אוֹתוֹ, אֶפְשָׁר  
 אֶף־עַל־פִּי־כֵן אוֹלֵי הוּא הוּא הַגֶּנְנִי בְּאֵמֶת? וְהִלְכוּ  
 וְהִבִּיאוּ אוֹתוֹ לַפְּנִיָּהם. (הֵינּוּ לִפְנֵי אֵלּוֹ שְׂיִשְׁבוּ וְתַקְּנוּ אֶת  
 הַמְדִינָה. וְגַם הוּא הֵינּוּ הַחֵרֵשׁ שֶׁמְסַפֵּר כֹּל זֶה הָיָה שָׁם) וְאָמַרְתִּי:  
 בּוֹדֵאי זֶה הוּא הַגֶּנְנִי בְּאֵמֶת, (נִמְצָא שְׁנַתְּתַקֵּן עַל־יְדוֹ הַמְדִינָה  
 הַזֹּאת).

**נִמְצָא**, שֵׁישׁ לִי הַסִּפְמָה מֵאוֹתוֹ הַמְדִינָה שֶׁל  
 עֲשִׂירוֹת, שְׂאֵנִי חֵי חַיִּים טוֹבִים. כִּי אֲנִי  
 תַקְּנֵתִי אֶת הַמְדִינָה הַנִּ"ל בְּנִ"ל. וְעַתָּה אֲנִי נוֹתֵן לָכֶם  
 בְּמִתְנָה אֶת הַחַיִּים טוֹבִים שְׁלִי, וְנַעֲשֵׂה שָׁם שְׂמֻחָה  
 גְּדוֹלָה וְחֻדוּהָ רַבָּה מְאֹד: (וְכֵן כֹּל הַבְּעִטְלִירֵשׁ הַנִּ"ל בְּלִם חֲזוֹר)

ובאו על החתנה, ונתנו במתנה לדרשה. מה שפתחלה ברכו אותם שיהיו כמותם ועכשו נתנו זאת במתנה לדרשה): הראשון נתן להם במתנה חיים ארבים, והשני נתן להם במתנה חיים טובים.

**ביום השלישי חזרו ונזפרו הזוג הזה.** והיו בוכים ומתגעגעים: איך לוקחין בכאן את הבעמל'ר השלישי, שהיה כבד־פה? בתוך כך והנה הוא בא, ויאמר: הניני, ונפל עליהם, ונשק אותם. ואמר להם גם־כן כנ"ל: פתחלה ברכתי אתכם שתהיו כמוני, עתה אני נותן לכם במתנה לדרשה שתהיו כמוני. ואתם סבורים שאני כבד־פה? אין אני כבד־פה כלל, רק שהדבורים של העולם, שאינם שבחים להשם יתברך, אין בהם שלימות. (ועל־כן הוא נראה ככבד־פה. כי הוא ככבד־פה מאלו הדבורים של העולם שאין בהם שלימות) אבל באמת אין אני כבד־פה כלל, אדרבא אני מליץ ודברן נפלא מאד. ואני יכול לדבר חידות ושירים (שקורין לידער) נפלאים, עד שאין נמצא שום נברא בעולם שלא ירצה לשמע אותי. ובאלו החידות והשירים שאני יודע, יש בהם כל החכמות. ויש לי הספמה על זה מאותו האיש גדול הנקרא "איש חסד האמת" (דער גרויסר מאן

דער אַמטיר איש חסד. בַּזֶּה הִלְשׁוֹן סֵפֶר רַבְּנוּ זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה. וַיֵּשׁ  
בַּזֶּה מַעֲשֵׂה שְׁלֵמָה.

**כִּי** פֶּעַם אַחַת יָשְׁבוּ כָּל הַחֲכָמִים, וְכָל אֶחָד הַתְּפָאֵר  
בְּחֻכְמָתוֹ. זֶה הָיָה מִתְּפָאֵר שֶׁהִמְצִיא בְּחֻכְמָתוֹ  
עֲשִׂית בְּרוּל, וְזֶה הַתְּפָאֵר בְּמִין מִתְּכוֹת אַחֵר, וְזֶה הָיָה  
מִתְּפָאֵר שֶׁהִמְצִיא בְּחֻכְמָתוֹ עֲשִׂית כֶּסֶף שֶׁהוּא חָשׁוּב  
בְּיוֹתֵר, וְזֶה הַתְּפָאֵר שֶׁהִמְצִיא עֲשִׂית זָהָב, וְזֶה הָיָה  
מִתְּפָאֵר שֶׁהִמְצִיא כָּלִי מִלְחָמָה. וְזֶה הָיָה מִתְּפָאֵר שֶׁהוּא  
יודֵעַ לַעֲשׂוֹת אֵלּוֹ הַמִּתְּכוֹת, שֶׁלֹּא מֵאֵלּוֹ הַדְּבָרִים שֶׁהֵם  
עוֹשִׂין מֵהֶם אֵלּוֹ הַמִּתְּכוֹת. וְזֶה הָיָה מִתְּפָאֵר בְּחֻכְמָתוֹ  
אַחֲרוֹת. כִּי יֵשׁ כַּמָּה דְּבָרִים שֶׁהִמְצִיאוּ בְּעוֹלָם עַל־יְדֵי  
חֻכְמוֹת, כַּגּוֹן סְאִלִּיטְרֵעַ (חומר גַּלֵּם) וּפִילֹווֹיר (חומר נֶפֶץ)  
וְכוֹיִצָּא בַּזֶּה. וְהָיָה כָּל אֶחָד מִתְּפָאֵר בְּחֻכְמָתוֹ.

**עָנָה** שָׁם אֶחָד וְאָמַר: אֲנִי חָכֵם יוֹתֵר מִכֶּם, כִּי אֲנִי  
חָכֵם כָּמוֹ הַיּוֹם. וְלֹא הִבִּינוּ שָׁם מַה זֶה שֶׁאָמַר,  
שֶׁהוּא חָכֵם כָּמוֹ הַיּוֹם. וְאָמַר לָהֶם: כִּי כָּל הַחֻכְמוֹת  
שֶׁלָּהֶם יְכוּלִים לְקַבֵּץ אוֹתָם, וְלֹא יֵהיוּ מֵהֶם רַק שְׁעָה  
אַחַת. אַף־עַל־פִּי שֶׁכָּל חֻכְמָה וְחֻכְמָה הִיא גְּלַקְחַת מִיּוֹם  
אַחֵר, כִּפִּי הַבְּרִיאָה שֶׁהִיָּה בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם. כִּי כָּל הַחֻכְמוֹת  
הַנִּלְ"ל הֵם הַרְפָּבוֹת. (וְעַל־כֵּן הַחֻכְמָה גְּלַקְחַת מְאוֹתוֹ הַיּוֹם שֶׁהִיָּה

בו אותו הבריאה שממנו ההרפכה) אף-על-פי-כן יכולים על-ידי חכמה לקבץ כל אלו החכמות בשעה אחת. אבל אני חכם כמו יום שלם. (כל זה התפאר אותו החכם האחרון הנ"ל) עניתי ואמרתי אליו: (הינו זה הכבד-פה הנ"ל אמר להחכם הנ"ל) כמו איזה יום? (הינו כמו איזה יום אתה חכם) ענה ואמר: (החכם הנ"ל) זה, (הינו זה הכבד-פה) הוא חכם ממני. מאחר ששואל כמו איזה יום. אבל כמו איזה יום שתדעו אני חכם. ועתה יקשה. מפני מה זה ששואל כמו איזה יום, הוא חכם יותר ממנו, מאחר שהוא חכם כמו איזה יום שירצה. אך יש מעשה שלמה.

כי זה האיש חסד האמת הוא באמת איש גדול מאד. והוא (הינו זה הכבד-פה) הולך ומקבץ כל החסדים של אמת, ומביא אותם אל זה האיש חסד האמת. ועקר התהווה הזמן (כי הזמן בעצמו הוא נברא) הוא על ידי החסדים של אמת. וזה הכבד-פה הוא הולך ומקבץ כל החסדים של אמת, ומביא אותם אל זה האיש חסד האמת כנ"ל.

ויש הר, ועל ההר עומד אבן, ומן האבן יוצא מעין. וכל דבר יש לו לב. וגם העולם בכללו יש לו לב. וזה הלב של העולם הוא קומה שלמה עם פנים

וַיְדִים וְרַגְלִים וְכוּ'. אֲבָל הַצֶּפֶרֶן שֶׁל הַרְגֵל, שֶׁל אוֹתוֹ  
הַלֵּב שֶׁל הָעוֹלָם, הוּא מְלַבֵּב (בְּלִשׁוֹן אֲשֶׁכְנוּ הָאֶרֶצִיקָר) יוֹתֵר  
מִלֵּב שֶׁל אֲחֵר. וְזֶה הֵהָר עִם הָאֶבֶן וְהַמַּעַיִן הַנִּלְעוֹמֵד  
בְּקִצָּה אֶחָד שֶׁל הָעוֹלָם, וְזֶה הַלֵּב שֶׁל הָעוֹלָם עוֹמֵד  
בְּקִצָּה אֲחֵר שֶׁל הָעוֹלָם. וְזֶה הַלֵּב הַנִּלְעוֹמֵד בְּנֶגֶד  
הַמַּעַיִן הַנִּלְעוֹמֵד, וְכוּסְפָה וּמִשְׁתוֹקֵק תָּמִיד מְאֹד מְאֹד לְבוֹא  
אֶל אוֹתוֹ הַמַּעַיִן, בְּהִשְׁתוֹקֵקוֹת גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד. וְצוּעֵק  
מְאֹד לְבוֹא אֶל אוֹתוֹ הַמַּעַיִן. וְגַם זֶה הַמַּעַיִן מִשְׁתוֹקֵק  
אֵלָיו. וְזֶה הַלֵּב, יֵשׁ לוֹ שְׁתֵּי חֲלִישוֹת. אַחַת כִּי הַחֲמָה  
רוֹדֶפֶת אוֹתוֹ וְשׁוֹרֶפֶת אוֹתוֹ, (מַחֲמַת שֶׁהוּא מִשְׁתוֹקֵק וְרוֹצֵה  
לִילֵךְ וְלִהְתְּקֵרֵב אֶל הַמַּעַיִן) וְחֲלִישוֹת הַשְּׁנִיָּה יֵשׁ לוֹ לְהַלֵּב מִן  
גְּדוֹל הַהִשְׁתוֹקֵקוֹת וְהַנְּעוּגוּעִים, שֶׁהוּא מִתְנַעֵנֵעַ וְכוּסְפָה  
תָּמִיד וּמִשְׁתוֹקֵק מְאֹד, בְּכָלוֹת הַנֶּפֶשׁ, אֶל אוֹתוֹ הַמַּעַיִן.  
וְצוּעֵק וְכוּ', כִּנֵּן ל. כִּי הוּא עוֹמֵד תָּמִיד בְּנֶגֶד הַמַּעַיִן  
הַנִּלְעוֹמֵד, וְצוּעֵק "נָא גִיווּאֵלֵךְ" (אָהָה) וּמִשְׁתוֹקֵק אֵלָיו  
מְאֹד כִּנֵּן ל. וּכְשֶׁצָּרִיךְ לָנוּחַ קִצָּת, שְׁיִהְיֶה לוֹ אֲרִיכַת  
הָרוּחַ קִצָּת, (שְׁקוֹרִין אֵפ סָאפִין) אֲזִי בָּא צְפוֹר גְּדוֹל וּפּוֹרֵשׁ  
בְּנַפְיוֹ עָלָיו, וּמִגֵּן עָלָיו מִן הַחֲמָה. וְאִזּוֹ יֵשׁ לוֹ נִיחָא קִצָּת.  
וְגַם אִזּוֹ, בְּשַׁעַת נִיחָא, הוּא מְסַתְּפֵל גַּם-כֵּן בְּנֶגֶד הַמַּעַיִן  
וּמִתְנַעֵנֵעַ אֵלָיו. אֵךְ מֵאַחַר שֶׁהוּא מִתְנַעֵנֵעַ אֵלָיו כָּל-כַּף,

מפני מה אינו הולך אל המעין? אך פשרוצה לילך ולהתקרב אל ההר, אזי אינו רואה השפוע, ואינו יכול להסתכל על המעין. ואם לא יסתכל על המעין אזי תצא נפשו, כי עקר חיותו הוא מן המעין. וכשעומד בנגד ההר אזי הוא רואה ראש השפוע של ההר, ששם עומד המעין. אבל תכף פשילך ויתקרב אל ההר אזי נעלם מעיניו ראש השפוע, (זה מוכן בחוש) ואזי אינו יכול לראות את המעין, ואזי תצא נפשו, חס ושלום. וכשזה הלב היה מסתלק, חס ושלום, אזי יתבטל כל העולם כלו. כי הלב הוא החיות של כל דבר. ובודאי אין קיום בלא לב, ועל-כן אינו יכול לילך אל המעין. רק עומד בנגדו, ומתגעגע וצועק כנ"ל.

וזוה המעין אין לו זמן, כי זה המעין אינו בתוך הזמן כלל. אך עקר הזמן של המעין, הוא רק מה שהלב נותן לו במתנה יום אחר. וכשמגיע היום להיות נגמר ונפסק, ואזי פשיגמר היום לא יהיה זמן להמעין ויסתלק, חס ושלום, ואזי יסתלק הלב, חס ושלום, כנ"ל ויתבטל כל העולם, חס ושלום, כנ"ל. ואזי, סמוך לגמר היום, אזי מתחילים לפל רשות זה מזה (שקורין גזענין ברכות פרידה) ומתחילין לומר חידות ושירים

(שקורין לידער) נפלאים זה לזה. (באהבה רבה והשתוקקות גדול מאד מאד). וזה האיש חסד האמת הנ"ל יש לו השגחה על זה. וכשמגיע היום בסופו ממש להיות נגמר ונפסק, אזי זה האיש חסד האמת הוא נותן במתנה יום אחד להלב הנ"ל, והלב נותן היום להמעין. ואזי שוב יש זמן להמעין. וכשזה היום הולך ממקום שהוא בא משם, אזי הוא הולך גם כן בחידות ושירים נפלאים מאד. (שיש בהם כל החכמות) ויש שנויים בין הימים. כי יש יום אחד בשבוע ויום שני וכו'. וכן יש ראשי-חדשים וימים טובים.

**ובל הזמן שיש להאיש חסד של אמת הכל על-ידי.**  
 (הינו הכבד-פה שמספר כל זה) כי אני הולך ומקבץ כל החסדים של אמת, אשר מהם התהוות הזמן כנ"ל. (ועל-כן הוא חכם יותר אפלו מהחכם הנ"ל, שהוא חכם כמו איזה יום שירצה. כי כל עקר הזמן והימים כלם נתהווים על-ידו, הינו על-ידי הכבד-פה, שהוא מקבץ החסדים של אמת אשר משם הזמן, ומביא אותם אל האיש חסד האמת. והוא נותן יום ללב, והלב נותן להמעין, אשר על-ידי-זה נתקיים העולם בלוי. נמצא שעקר התהוות הזמן עם החידות ושירים שיש בהם כל החכמות הכל על-ידי הכבד-פה).



**נמצא** שיש לי הסכמה מזה האיש חסד האמת שאני יכול לומר חידות ושירים, שיש בהם כל החכמות. (פי כל הזמן עם החידות והשירים נתהוים עלי-ידו כנ"ל), ועתה אני נותן לכם במתנה גמורה לדרשה שתהיו כמוני. ונעשה שם שמחה וחדוה גדולה מאד (הילוא גיטאן).

**בשגמרנו** השמחה של אותו היום ולנו אחרי-כן, בפקר חזרו הזוג כנ"ל והיו מתגעגעים וכו' אחרי הפעמל'יר שהיה צוארו עקם. בתוך כך והנה הוא בא, ואמר הנני וכו'. בתחלה ברכתי אתכם שתהיו כמוני, עתה אני נותן לכם במתנה לדרשה שתהיו כמוני. ואתם סוברים שיש לי צואר עקם? אין צוארי עקם כלל. אדרבא, יש לי צואר שוה מאד, צואר יפה מאד. רק שיש הבלי-עולם. ואני איני רוצה להוציא שום הבל ורוח (שקורין דוד גשיפת אויר החוצה) בהבלי-עולם. (ומחמת זה נדמה שצוארו עקם, פי הוא מעקם צוארו מהבלי עולם ואינו רוצה להוציא שום הבל ורוח בהבלי עולם) אבל באמת יש לי צואר יפה מאד, צואר נפלא מאד. פי יש לי קול נפלא מאד. וכל מיני הקולות שפעולם, שהם קול בלא דבור, כלם אני יכול להוציאם בקולי.

כִּי יֵשׁ לִי צַוָּאר וְקוֹל נִפְלֵא מְאֹד. וַיֵּשׁ לִי הַסִּפְמָה עַל זֶה  
מֵאוֹתָהּ הַמְדִינָה.

כִּי יֵשׁ מְדִינָה שֶׁהֵם בְּקִיָּאִים מְאֹד בְּחֻכְמַת הַנְּגִינָה  
(שְׁקוֹרִין מְאִזְקָא). וְכֻלָּם עוֹסְקִים שֵׁם בְּחֻכְמָה זוֹ,  
וְאִפְלוּ בָנִים קְטַנִּים. וְאִין שֵׁם קָטָן שְׁלֵא יִכּוֹל לְנַגֵּן עַל  
אִיזָה כְּלֵי־שִׁיר. וְהִקְטָן שְׁבָאוֹתוֹ הַמְדִינָה הוּא חָכֵם גְּדוֹל  
בְּמְדִינָה אַחֶרֶת בְּאוֹתוֹ הַחֻכְמָה שֶׁל נְגִינָה. וְהַחֻכְמִים  
וְהַמְלִךְ שְׁבָאוֹתוֹ הַמְדִינָה וְהַקְּאֻפְעֵלִישׁ (מְקַהְלוֹת) הֵם  
חֻכְמִים מְפֻלְגִים מְאֹד מְאֹד בְּאוֹתוֹ הַחֻכְמָה.

**פַּעַם** אַחַת יָשְׁבוּ הַחֻכְמִים שֶׁל אוֹתוֹ הַמְדִינָה. וְהָיָה  
כָּל אֶחָד מִתְּפָאֵר בְּנְגִינָה שְׁלוֹ: זֶה הָיָה מִתְּפָאֵר  
שֶׁהוּא יוֹדֵעַ לְנַגֵּן עַל כְּלֵי שִׁיר פְּלוֹנִי, וְזֶה הִתְּפָאֵר שִׁיּוֹדֵעַ  
לְנַגֵּן עַל כְּלֵי־שִׁיר פְּלוֹנִי, וְזֶה הִתְּפָאֵר בְּכְלֵי־שִׁיר פְּלוֹנִי.  
וְזֶה הָיָה מִתְּפָאֵר שִׁיּוֹדֵעַ לְנַגֵּן עַל כֶּמָּה כְּלֵי־שִׁיר. וְזֶה  
הִתְּפָאֵר שִׁיּוֹדֵעַ לְנַגֵּן עַל כָּל כְּלֵי־שִׁיר, וְזֶה הִתְּפָאֵר  
שֶׁיִּכּוֹל לַעֲשׂוֹת בְּקוֹלוֹ כְּמוֹ כְּלֵי־שִׁיר פְּלוֹנִי, וְזֶה הִתְּפָאֵר  
שֶׁיִּכּוֹל לַעֲשׂוֹת בְּקוֹלוֹ כְּמוֹ כְּלֵי־שִׁיר פְּלוֹנִי. וְזֶה הִתְּפָאֵר  
שֶׁיִּכּוֹל לַעֲשׂוֹת בְּקוֹלוֹ כְּמוֹ כֶּמָּה כְּלֵי־שִׁיר. וְזֶה הִתְּפָאֵר  
שֶׁיִּכּוֹל לַעֲשׂוֹת בְּקוֹלוֹ כְּמוֹ תַּף מְמוֹשׁ, (שְׁקוֹרִין פּוּיק) כְּאֵלוֹ  
מִבֵּין בְּתַף. וְזֶה הִתְּפָאֵר שֶׁיִּכּוֹל לַעֲשׂוֹת בְּקוֹלוֹ כְּאֵלוֹ

מורין בקני-שרפה (שקורין אורמאט'ים תותחים) ואני הייתי גם-כן שם. עניתי אני ואמרתי להם: קולי טוב יותר מקולות שלכם, והא ראיה. כי אם אתם חכמים כל-כך בקול נגינה, אם-כן הושיעו את אותן שתי מדינות.

ואלו השתי מדינות הם רחוקים זה מזה אלף פרסאות. ובאלו שתי המדינות, בשמגייע הלילה אין יכולין לישן. כי בשנעשה לילה אזי מתחילים הכל להיות מיללים בקול יללה, אנשים ונשים וטף. אם היה מנח שם אכן היה נמוח. כי בלילה הם שומעים קול יללה מאד, ומחמת זה כלם מיללים אנשים ונשים וכו'. (וכן מתנהג בשתי המדינות) כי במדינה זו שומעים הקול יללה, ומיללים הכל כנ"ל. וכן במדינה אחרת גם-כן כן. ושתי המדינות הם רחוקים זה מזה אלף פרסאות. ועל-כן אם אתם חכמים כל-כך בנגינה, אראה אם תוכלו להושיע את אותן שתי המדינות, או שתוכלו לבנון לעשות את קולם. (הינו שהם יבנו להוציא קול מכון כמו קול היללה הנשמע שם) ואמרו לו: (הינו החכמים הנ"ל אמרו לזה שצוארו עקם) התוליד אותנו לשם? ואמר: הן, אני מוליד אתכם לשם. ונתעוררו כלם לילד לשם.

וְהִלְכוּ וּבָאוּ לְשֵׁם. (הֵינּוּ לְאַחַת מִשְׁתֵּי הַמְּדִינֹת הַגָּל) כְּשָׁבָאוּ לְשֵׁם, כְּשֶׁהִגִּיעַ הַלַּיְלָה, הָיָה כִּנְ"ל שֶׁהָיוּ כָּלֵם מִיְלָלִים מְאֹד כִּנְ"ל. וְגַם הַחֲכָמִים הַגָּל גַּם-כֵּן הָיוּ מִיְלָלִים. (וּמִיּוֹלָא רָאוּ בְּיָדָיו שְׂאִינָם יְכוּלִים לְהוֹשִׁיעַ אֶת אוֹתָן הַמְּדִינֹת). וְאָמַר לָהֶם: (הֵינּוּ זֶה שֶׁצְּוָארוּ עִקָּם אָמַר אֶל הַחֲכָמִים הַגָּל) עַל-כֵּל-פָּנִים, תֹּאמְרוּ לִי מִהִיכֵן בָּא זֹאת שֶׁנִּשְׁמַע קוֹל יְלָלָה הַגָּל כִּנְ"ל? אָמְרוּ לוֹ: וְאַתָּה יוֹדֵעַ? הַשִּׁיב: אֲנִי יוֹדֵעַ בְּיָדָיו.

כִּי יֵשׁ שְׁנֵי צְפָרִים, אֶחָד זָכָר וְאֶחָת נִקְבָּה, וְהֵם רַק זֶוּג אֶחָד בְּעוֹלָם. וְנִאֲבָדָה הַנִּקְבָּה. וְהוּא הוֹלֵךְ וּמְחַפֵּשׂ אוֹתָהּ, וְהִיא מְחַפֶּשֶׁת אוֹתוֹ. וְהָיוּ מְחַפְּשִׁים הֶרְבֵּה זֶה אֶת זֶה עַד שֶׁנִּתְעוּ, וְרָאוּ שְׂאִינָם יְכוּלִים לְמַצֵּא אֶחָד אֶת חֲבֵרוֹ. וְנִשְׂאָרוּ עוֹמְדִים, וְעָשׂוּ לָהֶם קִנְיָם. זֶה הַצְּפּוֹר עָשָׂה לוֹ קֵן סְמוּךְ לַמְּדִינָה אַחַת מִשְׁתֵּי הַמְּדִינֹת הַגָּל. וְלֹא סְמוּךְ מִמֶּשׁ, רַק שֶׁבְּעֶרְךָ קוֹל הַצְּפּוֹר הוּא סְמוּךְ, כִּי יְכוּלִים לְשִׁמַּע הַקוֹל שֶׁל הַצְּפּוֹר בְּאוֹתוֹ הַמְּדִינָה מִמְּקוֹם שֶׁעָמַד שָׁם. וְעָשָׂה לוֹ קֵן. וְכֵן הִיא עֹשֶׂתָה לָּהּ גַּם-כֵּן קֵן סְמוּךְ לַמְּדִינָה הַשְּׂנִינָה (הֵינּוּ גַם-כֵּן כִּנְ"ל שֶׁהוּא סְמוּךְ מִחַמַּת שְׂיִכּוּלִים לְשִׁמַּע שֵׁם הַקוֹל כִּנְ"ל). וּכְשֶׁמִּגִּיעַ הַלַּיְלָה, אֲזִי אֵלּוּ הַזֶּוּג צְפָרִים מִתְּחִילִים כָּל אֶחָד וְאֶחָת לִילָל בְּקוֹל יְלָלָה

גְּדוּלָה מְאֹד, כִּי כָּל אֶחָד מִלֵּיל עַל זִוּגוֹ בַּנֶּ"ל. וְזֶהוּ הַקּוּל  
 יִלְלָה שְׁנִשְׁמַע בָּאלוֹ שְׁתֵּי הַמְּדִינּוֹת. (אֲשֶׁר מַחֲמַת אוֹתוֹ  
 הַקּוּל יִלְלָה בְּלֶם מִיִּלְלִים מְאֹד וְאִינֶם יְכוּלִים לִישֵׁן) אֵךְ לֹא רָצוּ  
 לְהֶאֱמִין זֹאת. וְאָמְרוּ לוֹ: הַתּוֹלֵךְ אוֹתָנוּ לְשֵׁם? וְאָמַר  
 הֵן. (אֲנִי יְכוּל לְהוֹלִיךְ אֶתְכֶם לְשֵׁם) אֵךְ אֵין אַתֶּם יְכוּלִים  
 לָבוֹא לְשֵׁם. כִּי כְּשֶׁתִּקְרְבוּ לְשֵׁם לֹא תוּכְלוּ לְסַבֵּל אֶת  
 קוֹל הַיִּלְלָה. מֵאַחַר שְׁגַם כָּאֵן אֵין אַתֶּם יְכוּלִים לְסַבֵּל,  
 וְאַתֶּם מְכַרְחִים גַּם־כֵּן לֵילֵל בַּנֶּ"ל, כְּשֶׁתִּגְיְעוּ לְשֵׁם לֹא  
 תוּכְלוּ לְסַבֵּל כֻּלָּל.

וּבַיּוֹם (אִי אֶפְשָׁר לָבוֹא לְשֵׁם כִּי בַיּוֹם) אִי אֶפְשָׁר לְסַבֵּל  
 הַשְּׂמִיחָה שְׂיִישׁ שֵׁם. כִּי בַיּוֹם מִתְקַבְּצִים שֵׁם  
 צְפָרִים אֵצֶל כָּל אֶחָד וְאַחַת מֵהַזּוּג הַנֶּ"ל, וְהֵם מְנַחֲמִים  
 וּמְשַׂמְּחִים אֶת כָּל אֶחָד וְאַחַת מֵהַזּוּג הַנֶּ"ל בְּשִׂמְחוֹת  
 גְּדוּלוֹת מְאֹד מְאֹד, וְאוֹמְרִים לָהֶם דְּבָרֵי תִנְחוּמִין, שְׁעֲדוּן  
 אֶפְשָׁר שְׂתִמְצְאוּ זֶה אֶת זֶה עַד שְׂבִיּוֹם אִי אֶפְשָׁר לְסַבֵּל  
 אֶת גְּדֹל הַשְּׂמִיחָה שְׂיִישׁ שֵׁם. וְקוֹל הַצְּפָרִים שְׂמְשַׂמְּחִים  
 אוֹתָם אֵינוֹ נִשְׁמַע לְמֶרְחוֹק, רַק כְּשֶׁמִּגִּיעִים לְשֵׁם. אֲבָל  
 קוֹל הַזּוּג הַנֶּ"ל שְׂמִיִּלְלִים בְּלִילָה הוּא נִשְׁמַע לְמֶרְחוֹק.  
 וְאִי אֶפְשָׁר לָבוֹא לְשֵׁם מַחֲמַת זֶה בַּנֶּ"ל. אָמְרוּ לוֹ: (הֵינּוּ  
 הַחֲכָמִים הַנֶּ"ל אָמְרוּ לָזֶה שְׂצוּאָרוֹ עָקוּם) וְאַתָּה יְכוּל לְתַקֵּן

זאת? השיב: אני יכול לתקן, כי אני יכול לעשות ולכונן כל הקולות שפּעוּלָם. (הינו שכל מיני קולות שפּעוּלָם הוא יכול להוציאם בקולו, ולכונן ממש כמו איזה קול שיהיה) גם אני יכול להשליך קולות. הינו, כי אני יכול להשליך קול, שפּבְכָאן, במקום שאני מוציא הקול, לא יהיה נשמע הקול כלל. רק ברחוק יהיה נשמע שם הקול. ועל־כֵּן אני יכול להשליך את הקול של הצפורה, שיגיע סמוך למקום הצפור. וכן להשליך קול הצפור, שיגיע סמוך למקום הצפורה. ולהמשיכם יחד על־ידי־זה. (ועל־ידי־זה יתתקן כל הנ"ל).

**אך** מי יאמין זאת? והוליד אותם לתוך איזה יער. ושמעו כמו אחד שפותח את הדלת, וחוזר וסוגרו ונועלו בבִּרְיָח (שקורין קלאמקא), ונשמע קול ההפאה של הקלאמקא ומורה בקני-שרפה (שקורין ביקס), ושולח את הפלב לחמף (את הדבר שהיה מורה). והפלב היה מתחבט וגורר את עצמו בתוך השלג (בלשון אשכנז גיגראוניט אין שנייא). וכל זה שמעו אלו החכמים והסתכלו ולא ראו דבר. גם לא שמעו ממנו (הינו מן זה שצוארו עקם) שום קול כלל. (רק שזה שצוארו עקם היה משליך קולות כאלו, ועל־כֵּן שמעו אלו הקולות. וממילא

ראו שהוא יכול לעשות כל הקולות ולכוננם ממש. וגם להשליך קולות. ועל-כן יוכל לתקן את כל הנ"ל. ולא ספר יותר בזה הענין ומובן שדלג בכאן). נמצא, שיש לי הסכמה מאותו המדינה שקולי נפלא מאד. ואני יכול לעשות כל מיני קולות שבעולם כנ"ל. ועתה אני נותן לכם זאת במתנה גמורה לדרשה שתהיו כמוני. ונעשה שם שמחה גדולה וחדוה רבה מאד.

**ביום החמישי גם-כן היו שמחים. וזכרו הזוג את הפעמליר שהיה לו חטוטרות, (שקורין הוקיר). והיו מתגעגעים מאד: איך לוקחים בכאן את אותו הפעמליר ההוקיר, כי אם היה הוא בכאן היתה השמחה גדולה מאד, והנה הוא בא, ואמר: הנני, הנה באתי על החתנה. ונפל עליהם, וחבק ונשק אותם, ואמר להם: בתחלה ברכתי אתכם שתהיו כמוני, ועתה אני נותן לכם במתנה לדרשה שתהיו כמוני. ואין אני בעל חטוטרות (הינו הוקיר) כלל. רק אדרבא יש לי כתפים כאלו (שקורין פלייצים), שהם בחינת "מעט מחזיק את המרבה". ויש לי הסכמה על זה.**

**בי פעם אחת היה שיחה וספור, שהיו אנשים מפארים עצמם בבחינה זו. שכל אחד ואחד היה**

מתפאר שיש לו בחינה זו של מעט מחזיק את המרבה. ומאחד מהם היו מחיכים ושוחקים ממנו, והשארו שהתפארו בבחינה זו, של מעט מחזיק את המרבה, נתקבלו דבריהם. אבל בחינת מעט מחזיק את המרבה שיש לי, הוא גדול מכלם. כי אחד מהנ"ל התפאר שהמח שלו הוא בחינת מעט מחזיק את המרבה, כי הוא נושא במח שלו אלפים ורבבות אנשים עם כל ההצטרפות שלהם, (וכל התנהגות שלהם), וכל ההיות והתנועות שלהם, הכל פאשר לכל הוא נושא במחו, ועל-כן הוא מועט מחזיק את המרבה, כי מחו נושא כל-כך אנשים עם וכו' כנ"ל. ושחקו ממנו, ואמרו, כי האנשים אינם כלום, והוא אינו כלום. ונענה אחד ואמר: אני ראיתי מעט מחזיק את המרבה כזה.

כי פעם אחת ראיתי הר שהיה מנח עליו הרבה זבל וטנוף. והיה חדוש אצלי: מהיכן בא על הר הזה כל-כך זבל וטנוף? והיה שם אדם אחד אצל אותו ההר, ואמר: כל זה ממני. כי אותו האדם היה יושב שם אצל אותו ההר. והשליך שם תמיד על אותו ההר זבל ופרש שלו מאכילה ושתיה שלו, ומגף שם. עד שעל ידו נתרבה הזבל והטנוף שם על אותו ההר.



נמצא שזה האיש הוא מעט מחזיק את המרבה, כי על־ידו נתרבה הזבל כל־כך. (כן הוא בחינת מעט מחזיק את המרבה של האיש הנ"ל שהתפאר במחו שמוחזיק כמה אנשים כנ"ל).

**ואחד** התפאר שיש לו בחינת מעט מחזיק את המרבה. כי יש (לו) חתיכת מדינה, שהיא מוציאה פרות הרבה. ואחר־כך בשמחשבין את הפרות שהוציאה המדינה, רואין שהמדינה אינה מחזקת מקום כל־כך כמו הפרות. כי אין בה מקום כל־כך להחזיק כל־כך פרות. נמצא שהיא בחינת מעט מחזיק את המרבה. והוטבו דבריו. כי באמת, בודאי הוא בחינת מעט מחזיק את המרבה.

**ואחד** אמר שיש לו פרדם נפלא מאד, שיש שם פרות וכו'. ונוסעים לשם כמה וכמה בני אדם ושָׂרָרוֹת, כי הוא פרדם נאה מאד. ובקיץ נוסעים לשם כמה בני אדם ושָׂרָרוֹת לטיל שם. ובאמת אין בהפרדם מקום כל־כך שיחזיק כל־כך אנשים. ועל־כן הוא מעט מחזיק את המרבה. והוטבו דבריו גם־כן.

**ואחד** אמר שהדבור שלו הוא בחינת מעט מחזיק את המרבה. כי הוא בעל סוד (שקורין סעקרטיר

מזכיר) אצל מלך גדול. ובאין אצלו כמה וכמה בני אדם  
 זה בא עם שבחים להמלך, וזה בא עם בקשות וכיוצא  
 בזה. ובדאי אי אפשר להמלך לשמע את כלם. ואני  
 יכול לקבץ את כל דבריהם בתוך איזה דבורים  
 מעטים, ולספר לפני המלך אלו הדבורים מעטים,  
 ויהיה כלול בהם כל השבחים והבקשות שלהם. וכל  
 דבריהם כלם, בתוך איזה דבורים מעטים שלי. נמצא  
 שהדבור שלי הוא מעט מחזיק את המרבה.

**ואחד** אמר שהשתיקה שלו היא בחינת מעט מחזיק את  
 המרבה. כי יש עליו מקמרגים הרבה ובעלי לשון-  
 הרע שמלשינים עליו הרבה מאד. וכל מה שמלשינים  
 ודוברים ומקמרגים עליו בלשון-הרע הרבה, הוא בשתיקתו  
 מתרץ הכל על-ידי מה שהוא שותק לבד. (כי הוא עושה רק  
 איזה שתיקה והוא תרוץ על הכל) נמצא, ששתיקתו הוא מעט  
 מחזיק את המרבה.

**ואחד** אמר שהוא בחינת מעט מחזיק את המרבה,  
 כי יש עני אחד והוא סג'נהור (עיוור). והוא  
 (הינו העני) גדול מאד. והוא (הינו זה שהתפאר וספר זאת)  
 קטן לגמרי, ומוליך אותו. הינו שזה שהתפאר בזה הוא  
 קטן ומוליך את העני הסג'נהור, שהוא גדול מאד.

נמצא שהוא מעט מחזיק את המרבה, כי הסג'נהור  
 ה'ה יכול להחליק, וה'ה יכול לפל, והוא מחזיק אותו  
 על ידי שמו'ליכו. ועל-כן הוא מעט מחזיק את המרבה.  
 כי הוא קטן ומחזיק את הסג'נהור הגדול כנ"ל. ואני  
 (הינו זה ההוקיר שמספר כל זה) הייתי גם-כן שם. ואמרת:  
 האמת הוא, שיש לכם בחינת מעט מחזיק את המרבה  
 ואני יודע כל מה שפונתם בדבריכם. (הינו שהוא יודע  
 פונת כל הנ"ל שהתפארו בבחינת מעט מחזיק את המרבה שלהם)  
 וזה האחרון שהתפאר שהוא מוליד את הסג'נהור  
 הגדול, הוא גדול מכלכם. אבל אני למעלה למעלה  
 מכלכם בכלל. כי זה שהתפאר שהוא מוליד את הסג'י-  
 נהור הגדול, פונתו שהוא מוליד את גלגל-הירח, שהוא  
 בחינת סג'נהור. כי אין לה אור מעצמה כלל, ולית לה  
 מגרמה כלום. והוא (הינו זה שהתפאר בזה) מוליד את  
 הירח אף-על-פי שהוא קטן, וגלגל הירח גדול מאד.  
 והוא קיום כל העולם כי העולם צריך את הירח. נמצא  
 שהוא בחינת מעט מחזיק את המרבה באמת. אבל  
 בחינת מעט מחזיק את המרבה שיש לי הוא למעלה  
 מכלם בכלל.

וְהָא רֵאִיָּה. כִּי פַעַם אַחַת הָיוּ כַּת אַחַת שְׁהָיוּ  
 חוֹקְרִים: בְּאֶשֶׁר שָׁפַל חֵיהָ יֵשׁ לָהּ צֵל מִיַּחַד,  
 שְׁבוּהָ הֵצֵל דִּיקָא הִיא רוּצָה לָנוּחַ שָׁם. וְכֵן יֵשׁ צֵל  
 מִיַּחַד לְכָל חֵיהָ וְחֵיהָ. כִּי כָּל חֵיהָ וְחֵיהָ בּוֹחֶרֶת לָהּ  
 אֵיזָה צֵל, וּבְאֹתוֹ הֵצֵל דִּיקָא הִיא רוּצָה לְשָׁכֵן שָׁם,  
 כְּפִי הֵצֵל הַמִּיַּחַד לָהּ. וְכֵן יֵשׁ לְכָל עוֹף וְעוֹף עֲנָף  
 מִיַּחַד, שְׁבָאוֹתוֹ הָעֲנָף דִּיקָא הוּא רוּצָה לְשָׁכֵן. וְעַל־כֵּן  
 חָקְרוּ אִם יְכוּלִים לְמַצֵּא אֵילָן כְּוָה, אֲשֶׁר בְּצֵלוֹ יִשְׁכְּנוּ  
 כָּל הַחַיּוֹת. שְׁפַל הַחַיּוֹת יִהְיוּ בּוֹחֲרִים וַיִּתְרַצּוּ לְשָׁכֵן  
 בְּצֵל אוֹתוֹ הָאֵילָן, וְעַל עֲנָפָיו (שֶׁל אוֹתוֹ הָאֵילָן) יִשְׁכְּנוּ כָּל  
 צְפִירֵי שָׁמַיָא. וְחָקְרוּ שְׁנַמְצָא אֵילָן כְּוָה, וְרַצּוּ לִילָדָה לְשֵׁם  
 אֶל אוֹתוֹ הָאֵילָן. כִּי הָעֲנָג הַמְּפֹלָא שִׁישׁ שָׁם אֵצֶל  
 אוֹתוֹ הָאֵילָן אֵין לְשַׁעַר. כִּי יֵשׁ שָׁם כָּל הָעוֹפוֹת וְכָל  
 הַחַיּוֹת, וְשָׁם אֵין שׁוּם הֵזֶק מְשׁוּם חֵיהָ. וְכָל הַחַיּוֹת  
 וְכו' מְעַרְבִים שָׁם, וְכֻלָּם מְשַׁחֲקִים שָׁם, וּבּוֹדָאֵי הוּא  
 תַּעֲנוּג מִפְּלָג מְאֹד לְהֵיוֹת שָׁם אֵצֶל אוֹתוֹ הָאֵילָן. וְחָקְרוּ  
 לְאֵיזָה צַד צְרִיכִים לִילָדָה לְבוֹא אֶל אוֹתוֹ הָאֵילָן. וְנִפְּל  
 מַחֲלָקֶת בִּינֵיהֶם עַל זֶה, וְלֹא הָיָה מְכַרְיַע בִּינֵיהֶם. כִּי  
 זֶה אָמַר שְׁצְרִיכִים לִילָדָה לְצַד פְּלוּנֵי לְמוֹרְחָ, וְזֶה אָמַר  
 לְמַעַרְב, וְזֶה אָמַר לְכָאן וְזֶה לְכָאן וְכו'. עַד שֶׁלֹּא הָיוּ

יכולים להכריע לאיזה צד צריכים לילך לבוא אל אותו האילן.

**ובא** חכם אחד, ואמר להם: למה אתם חוקרים באיזה צד לילך אל האילן, חקרו מתחלה מי ומי האנשים שיכולים לבוא אל אותו האילן. כי אל אותו האילן לאו כל אדם יכול לבוא אצלו, כי אם מי שיש לו המדות של האילן. כי זה האילן יש לו שלשה שרשים: שרש אחד הוא אמונה, והשני הוא יראה, והשלישי הוא עניוּת. ואמת הוא גוף האילן. ומשם יוצאים ענפים. ועל-כן אי אפשר לבוא אל האילן, כי אם מי שיש בו מדות הללו הנ"ל. ואלו הכת הנ"ל היה ביניהם אחדות גדול מאד, ולא רצו להתפרד זה מזה שקצתם ילכו אל האילן וקצתם ישארו. כי לא היו כלם ראויים לבוא אל האילן, כי לא נמצא ביניהם כי אם קצתם שהיו בהם מדות הנ"ל. אבל השאר לא היו בהם אלו המדות. ועל-כן נתעכבו כלם, עד שיהיו יגעים וטורחים שאר אנשי הכת הנ"ל, עד שיהיו בהם גם-כן המדות הנ"ל. כדי שיהיו כלם ראויים לבוא אל האילן. וכן עשו. ויגעו וטרחו עד שבאו כלם לאלו המדות הנ"ל. ואזו, כשבאו כלם לאלו המדות הנ"ל,

אָזי באוּ בָּלֶם עַל דַּעַת אַחַת, וְהִסְפִּימוּ בָּלֶם עַל דְּרָךְ  
אַחַת לִילָךְ בָּאוֹתוֹ דְּרָךְ אֶל הָאֵילָן הַגָּדֹל, וְהִלְכוּ בָּלֶם.  
וְהִלְכוּ אִיזָה זְמַן עַד שֶׁהָיוּ רוֹאִים (מַרְחֹק) אֶת הָאֵילָן.  
וְהִסְתַּכְּלוּ וְרָאוּ, וְהִגִּיהוּ אֵין הָאֵילָן עוֹמֵד בְּמָקוֹם  
בְּלָל. כִּי אֵין לָאֵילָן מָקוֹם בְּלָל. וּמֵאַחַר שֶׁאֵין לוֹ מָקוֹם,  
אֵיךְ אֶפְשָׁר לָבוֹא אֵילָיו? וְאֵנִי (הֵינִי זֶה הַהוֹקִיר) הֵייתִי גַם־  
כֵּן שֵׁם עַמָּהֶם. וְאִמַּרְתִּי לָהֶם: אֲנִי יָכוֹל לְהֵבִיא אֶתְכֶם  
אֶל הָאֵילָן. כִּי זֶה הָאֵילָן אֵין לוֹ מָקוֹם בְּלָל, כִּי הוּא  
לְמַעַלָּה מֵהַמָּקוֹם לְגַמְרִי, וּבְחִינַת מַעַט מַחְזִיק אֶת  
הַמְּרֻבָּה הוּא עֲדִין בְּמָקוֹם. כִּי עַל־כָּל־פְּנִיִם יֵשׁ לוֹ מָקוֹם  
מַעַט רַק שֶׁהוּא מַעַט מַחְזִיק אֶת הַמְּרֻבָּה. אֲבָל עֲדִין יֵשׁ  
לוֹ מָקוֹם מַעַט עַל־כָּל־פְּנִיִם, וּבְחִינַת מַעַט מַחְזִיק אֶת  
הַמְּרֻבָּה שֵׁיִשׁ לִי, (הֵינִי לְבַעַל הַחַטּוֹטְרוֹת) הִיא בְּחִינַת סוֹף  
הַמָּקוֹם לְגַמְרִי, שֶׁמִּשָּׁם וּלְמַעַלָּה אֵין מָקוֹם בְּלָל. עַל־כֵּן  
אֲנִי יָכוֹל לִשְׂאֵא אֶת בָּלְכֶם אֶל הָאֵילָן שֶׁהוּא לְמַעַלָּה  
מֵהַמָּקוֹם לְגַמְרִי. (כִּי זֶה בַּעַל הַחַטּוֹטְרוֹת הוּא כְּמוֹ בְּחִינַת מְמַצֵּעַ  
בֵּין הַמָּקוֹם וּבֵין לְמַעַלָּה מִן הַמָּקוֹם לְגַמְרִי. כִּי יֵשׁ לוֹ בְּחִינָה עֲלִיוֹנָה  
שֶׁל בְּחִינַת מַעַט מַחְזִיק אֶת הַמְּרֻבָּה, שֶׁהִיא בְּחִינַת סוֹף הַמָּקוֹם  
מִמִּשְׁ, שֶׁמִּשָּׁם וְהִלָּאָה אֵין נִמְצָא תַּבַּת מָקוֹם בְּלָל. כִּי מִשָּׁם וּלְמַעַלָּה  
הִיא בְּחִינַת לְמַעַלָּה מִן הַמָּקוֹם לְגַמְרִי. וְעַל־כֵּן הוּא יָכוֹל לִשְׂאֵא אוֹתָם

מתוך המקום, לבחינת למעלה מן המקום. והבן) ולקחתי אותם,  
ונשאתי אותם לשם אל האילן הנ"ל.

**נמצא** שיש לי הסכמה מהנ"ל, שיש לי בחינה  
עליונה של מעט מחזיק את המרבה. (בשביל

זה היה נדמה כבעל חמוטרות, כי הוא נושא עליו הרבה, כי הוא  
בחינת מועט מחזיק את המרבה כנ"ל) ועתה אני נותן לכם  
זאת במתנה שתהיו כמוני. ונעשה שם שמחה גדולה  
וחדוה רבה מאד.

**ביום** הששי היו גם־כן שמחים. והיו מתגעגעים: איך  
לוקחין בכאן את אותו שהיה בלא ידים? והנה  
הוא בא, ואמר הנני, הנה פאתי אצלכם על החתנה.  
ואמר להם גם־כן כנ"ל, ונשק אותם ואמר להם: אתם  
סבורים שאני בעל מום בידי. אין אני בעל מום כלל  
על ידי. רק באמת יש לי פח בידי, רק שאין אני  
משתמש עם הפח שבידי בזה העולם. כי אני צריך את  
הפח לענין אחר. ויש לי הסכמה על זה מן המבצר  
(שקורין שלאם) של מים (פון דעם ואשיריקן שלאם).

**כי** פעם אחת ישבנו יחד איזה אנשים. והיה כל אחד  
ואחד מתפאר בפח שבידיו: זה התפאר שיש לו

גבורה זו בידיו, וזה התפאר שיש לו גבורה פלוגית בידיו. וכן כל אחד התפאר בגבורה שיש לו בידיו. (היגו) כי אחד היה מתפאר שיש לו כח וגבורה כזו בידיו, שפשהוא מורה חץ הוא יכול לחזור ולמשכה אליו. כי יש לו כח כזה בידיו, שאף על פי שהורה כבר החץ, עדן יכול להחזירה לחזר ולמשכה אליו. ושאלתי אותו: איזה חץ אתה יכול להחזיר? כי יש עשרה מיני חצים, כי יש עשרה מיני סמים. היגו, כי כשרוצין לירות חץ מושחין אותה באיזה סם. ויש עשרה מיני סמים. שכשמושחין אותה בסם זה היא מזקת כד, וכשמושחין בסם שני היא מזקת יותר, וכן יש עשרה מיני סמים, שכל אחד גרוע יותר. (היגו שמויק יותר) וזהו בעצמו עשרה מיני חצים. כי החצים הן מין אחד, רק מחמת שגוי הסמים שמושחין את החץ בהם, שהם עשרה מינים כנ"ל, על-כן נקראים עשרה מיני חצים. ועל-כן שאל אותו איזה מן חץ אתה יכול להחזיר. גם שאל אותו, אם קדם שהגיע החץ לאותו שזרקה לו הוא יכול להחזירה, ואם גם אחר שהגיע החץ עדן יכול להחזירה. ועל זה השיב: אפלו כשהגיע החץ, עדן יכול להחזירה. אך איזה מין חץ הוא יכול



לְהַחְזִיר וְכוּ' כַּנִּל, הַשִּׁיב: מִיִּן חֵץ פְּלוֹנֵי הוּא יָכוֹל  
 לְהַחְזִיר. אָמַרְתִּי לוֹ: (הִינֵנו זֶה שֶׁהוּא בְּלֹא יָדַיִם שְׁמִסְפֵּר כָּל זֶה,  
 אָמַר לָזֶה שֶׁהִתְפָּאֵר בְּעֵנֵן הַחֵץ כַּנִּל) אִם-כֵּן, אֵינְךָ אֶתָּה יָכוֹל  
 לְרַפְּאוֹת אֶת הַבַּת-מְלָכָה, מֵאַחַר שְׂאִין אֶתָּה יָכוֹל לְחַזֵּר  
 וְלִמְשֹׁךְ כִּי אִם מִיִּן חֵץ אַחַד. עַל-כֵּן אֵינְךָ אֶתָּה יָכוֹל  
 לְרַפְּאוֹת אֶת הַבַּת-מְלָכָה.

**אֶחָד** הָיָה מִתְפָּאֵר שֵׁישׁ לוֹ כַּח כֹּזֵה בְּיָדָיו. שְׂאֵצֶל מִי  
 שֶׁהוּא לֹזְקֵה וּמְקַבֵּל מִמֶּנּוּ, הוּא גֹתֵן לוֹ. (פְּרוּשׁ  
 שְׁבֻזָּה בְּעֵצְמוֹ שֶׁהוּא לֹזְקֵה וּמְקַבֵּל כֹּזֵה הוּא גֹתֵן כִּי קִבְּלוּהוּ הָיָה  
 נְתִינָה) וּמִמִּילָא הוּא בְּעַל צְדָקָה. וְשְׂאֵלְתִי אוֹתוֹ, אֵיזָה  
 צְדָקָה אֶתָּה גֹתֵן? (כִּי יֵשׁ עֲשָׂרָה מֵיָנִי צְדָקָה). הַשִּׁיב, שֶׁהוּא  
 גֹתֵן מַעֲשֵׂר. אָמַרְתִּי לוֹ: אִם-כֵּן, אֵינְךָ אֶתָּה יָכוֹל לְרַפְּאוֹת  
 אֶת הַבַּת-מְלָכָה, כִּי אֵינְךָ אֶתָּה יָכוֹל כָּלֵל לָבוֹא לְמְקוֹמָה.  
 כִּי אֵינְךָ אֶתָּה יָכוֹל לִפְנֵים כִּי אִם בְּחוּמָה אַחַת. (בְּמִקּוּם  
 שֶׁהָיָה יּוֹשְׁבֵת שָׁם) וְעַל-כֵּן אֵינְךָ יָכוֹל לָבוֹא לְמְקוֹמָה.

**אֶחָד** הִתְפָּאֵר שֵׁישׁ לוֹ כַּח כֹּזֵה בְּיָדָיו. כִּי יֵשׁ מִמֵּנִים  
 בְּעוֹלָם, וְכָל אֶחָד צָרִיד חֲכָמָה וַיֵּשׁ לוֹ כַּח בְּיָדָיו,  
 שְׂעַל-יָדָיו יָדָיו הוּא יָכוֹל לָתֵן לָהֶם חֲכָמָה, עַל-יָדָיו  
 שְׂמִסְמִיךְ אוֹתָם בְּיָדָיו. שְׂאֵלְתִי אוֹתוֹ, אֵיזָה חֲכָמָה אֶתָּה  
 יָכוֹל לָתֵן בְּיָדֶיךָ? כִּי יֵשׁ עֲשָׂרָה קִבְּיִן חֲכָמָה. הַשִּׁיב: חֲכָמָה

פְּלוֹנִית. אִמְרָתִי לוֹ: אִם־כֵּן אֵין אֶתָּה יְכוֹל לְרַפְּאוֹת אֶת  
הַבַּת־מַלְכָּה. כִּי אֵין אֶתָּה יְכוֹל לֵידַע הַדַּפֵּק שְׁלָהּ, כִּי אֵינְךָ  
יְכוֹל לֵידַע כִּי אִם דַּפֵּק אַחַד. כִּי יֵשׁ עֲשָׂרָה מִיְּנֵי דַפִּיקוֹן  
וְאֶתָּה אֵינְךָ יְכוֹל לֵידַע כִּי אִם דַּפֵּק אַחַד מֵאַחַר שְׂאִינוּ  
יְכוֹל לֵתֵן בְּיָדוֹ רַק חֲכָמָה אַחַת.

**אֶחָד הַתַּפְּאֵר שֵׁישׁ לוֹ כַּח כֹּזֵה בְּיָדוֹ, כְּשֵׁישׁ רוּחַ**  
סַעְרָה הוּא יְכוֹל לְעַכְּבוּ בְּיָדוֹ, וְלַעֲשׂוֹת בְּיָדוֹ  
לְרוּחַ מִשְׁקָל, שְׂיִהְיֶה הָרוּחַ בְּמִשְׁקָל כְּרָאוּי. שְׂאֵלְתִי  
אוֹתוֹ: אֵיזֶה רוּחַ אֶתָּה יְכוֹל לְאַחֲזוֹ בְּיָדֶיךָ? כִּי יֵשׁ עֲשָׂרָה  
מִיְּנֵי רוּחוֹת. הַשֵּׁיב: רוּחַ פְּלוֹנִי. אִמְרָתִי לוֹ: אִם־כֵּן, אֵין  
אֶתָּה יְכוֹל לְרַפְּאוֹת אֶת הַבַּת מַלְכָּה. כִּי אֵינְךָ יְכוֹל לְנַגֵּן  
לְפָנֶיהָ כִּי אִם נִגּוֹן אַחַד. כִּי יֵשׁ יוֹד (עֲשָׂרָה) מִיְּנֵי נְגִינָה,  
וְהַנְּגִינָה הִיא הַרְפּוּאָה שְׁלָהּ, וְאֶתָּה אֵינְךָ יְכוֹל לְנַגֵּן כִּי  
אִם נִגּוֹן אַחַד מֵהָעֲשָׂרָה הַנ"ל. עָנּוּ וְאָמְרוּ הֵם. מֵהוּ  
הַיְכוּלָת שְׁלָךְ? הַשֵּׁיב: אֲנִי יְכוֹל מֵה שְׂאִין אֶתֶם יְכוּלִים.  
הַיְנוּ, כָּל הַתְּשַׁעָה חֻלְקִים הַנ"ל (מִכָּל הַנ"ל) שְׂאִין אֶתֶם  
יְכוּלִים, אֲנִי יְכוֹל הַכֹּל.

**כִּי יֵשׁ מַעֲשֵׂה. כִּי פַעַם אַחַת חָשַׁק מְלֶךְ אַחַד בְּבַת־**  
מַלְכָּה, וְהִשְׁתַּדַּל בְּתַחֲבוּלוֹת לְתַפְסָהּ, עַד אֲשֶׁר  
עָלְתָה בְּיָדוֹ וְתַפְסָהּ.

**פעם** אחת חלם לו לאותו המלך, שהיא עמדה עליו  
 והרגה אותו. והקיץ ונכנס החלום בלבו, וקרא  
 לכל פותרי-חלומות ופתרו לו בפשוטו. שיתקים החלום  
 בפשוטו, שהיא תהרג אותו. ולא יכל המלך לתת עצה  
 לנפשו מה לעשות לה. יהרג אותה צר לו. ישלחה מעל  
 פניו זה חרה לו, פי איש אחר יקחנה. וזה חרה לו  
 מאד. פי הוא השתדל אחריה כל-כף, ועתה תבוא ליד  
 אחר. וגם אם ישלחה ותבוא ליד אחר, עתה בודאי  
 יכול להתקים החלום שהיא תהרג אותו, מאחר שהיא  
 אצל אחר. יחזיקה אצלו הוא מתירא מחמת החלום  
 כנ"ל. ולא ידע המלך מה לעשות לה. בין כף נתקלקל  
 האהבה שלה אצלו קצת קצת, מחמת החלום, ובכל  
 פעם נתקלקל יותר ויותר. וכן היא גם היא נתקלקל  
 גם-כן האהבה אצלה בכל פעם יותר ויותר, עד  
 שנעשה אצלה שנאה עליו, וברחה מפניו.

**ושלח** המלך אחריה לבקשה. ובאו והגידו לו שהיא  
 נמצאת אצל המבצר של מים. פי יש מבצר  
 של מים. ושם הם עשר חומות זו לפנים מזו, וכלן של  
 מים. וגם הקרקע שהולכין עליה שם בתוך המבצר  
 היא גם-כן של מים. וכן יש שם אילנות ופרות, הכל

שֶׁל מַיִם. וַיְפִי הַמִּבְצָר וַגְּדַל הַחֲדוּשׁ שֶׁל זֶה הַמִּבְצָר אִין צָרָךְ לְסִפְרָה. כִּי בְּוַדַּאי הוּא חֲדוּשׁ נִפְלָא מְאֹד, מֵאַחַר שֶׁהוּא מִבְצָר שֶׁל מַיִם. וְלִכְנֵס בְּתוֹךְ זֶה הַמִּבְצָר אִי אִפְשָׁר. כִּי יִהְיֶה נִטְבָּע בַּמַּיִם מִי שְׂיִכְנֵס בּוֹ, מֵאַחַר שֶׁהוּא כָּלוּ שֶׁל מַיִם.

וְהַבַּת־מַלְכָּה הַנַּ"ל כְּשֶׁבְּרַחָה, בָּאָה עַד אוֹתוֹ הַמִּבְצָר. וְהִיתָה הוֹלֶכֶת שָׁם סְבִיב אוֹתוֹ הַמִּבְצָר שֶׁל מַיִם. וְהִגִּידוּ לַמֶּלֶךְ שֶׁהוּא הוֹלֶכֶת שָׁם סְבִיב אוֹתוֹ הַמִּבְצָר כַּנַּ"ל. וְהִלְךְ הַמֶּלֶךְ וַחֲבִילוֹ לְתַפְסוֹתָהּ. כְּשֶׁרָאָתָה זֹאת הַבַּת־מַלְכָּה יִשְׁבָּה עֲצֻמָּה שֶׁתְּרוּץ לְתוֹךְ הַמִּבְצָר. כִּי הִיא רוֹצָה יוֹתֵר לְטַבֵּעַ בַּמַּיִם מִשְׂיִתְפֵּס אוֹתָהּ הַמֶּלֶךְ, וְתִהְיֶה אֲצִלוֹ. וְגַם, אוֹלֵי אֶפְרַיִם-עַל־פִּי־כֵן תִּנְצֵל, וְתוֹכֵל לִכְנֵס לְתוֹךְ הַמִּבְצָר שֶׁל מַיִם הַנַּ"ל. כְּשֶׁרָאָה הַמֶּלֶךְ כֵּךְ שֶׁהִיא בּוֹרַחַת אֶל הַמַּיִם, אָמַר: מֵאַחַר שֶׁהוּא בֵּן, עַל־כֵּן צוּה לִירוֹת אוֹתָהּ. וְאִם תָּמוּת תָּמוּת. וְהָיוּ מוֹרִים אוֹתָהּ, וְהִגִּיעוּ אֵלֶיהָ כָּל הָעֲשָׂרָה מֵיַי חֲצִים שְׁמֹשׁוּחִים בַּעֲשָׂרָה מֵיַי סְמִים כַּנַּ"ל. וְהִיא בְּרַחָה לְתוֹךְ הַמִּבְצָר הַנַּ"ל, וְנִכְנְסָה לְתוֹכוֹ, וְעָבְרָה דְרָךְ הַשְּׁעָרִים שֶׁל הַחוֹמוֹת שֶׁל מַיִם. כִּי יֵשׁ שָׁם שְׁעָרִים בְּאֵלוֹ הַחוֹמוֹת שֶׁל מַיִם הַנַּ"ל.

וְהָיָא עֲבָרָה וְנִכְנָסָה לְתוֹךְ כָּל הָעֲשָׂרָה חוֹמוֹת שָׁל  
 הַמִּבְצָר שָׁל מַיִם, עַד שִׁבְּאַתָּה לְפָנַיִם וְנִפְלָה שָׁם  
 וְנִשְׁאַרָה חֲלָשׁוֹת. וְאֲנִי רוֹפֵא אוֹתָהּ. (הִינּוּ זֶה שֶׁהוּא בְּלֹא  
 יָדַיִם הֵנָּה"ל).

כִּי מִי שֶׁאֵין בִּידּוֹ כָּל הָעֲשָׂרָה מִיָּנִי צְדָקוֹת הֵנָּה"ל אֵינוּ  
 יָכוֹל לְכַנֵּם לְתוֹךְ כָּל הָעֲשָׂרָה חוֹמוֹת הֵנָּה"ל, כִּי  
 יִטְבַּע שָׁם בַּמַּיִם. וְהַמֶּלֶךְ וְחִילוֹ הֵנָּה"ל רָדְפוּ אַחֲרֶיהָ  
 וְנִמְצְעוּ בַּמַּיִם. וְאֲנִי יָכוֹל לְכַנֵּם לְתוֹךְ כָּל הָעֲשָׂרָה  
 חוֹמוֹת שָׁל מַיִם הֵנָּה"ל. וְאֵלּוֹ הַחוֹמוֹת שָׁל מַיִם הֵם גְּלִי  
 הַיָּם שֶׁעָמְדוּ כְּחוֹמָה. וְהַרוּחוֹת הֵם מַעֲמִידִים גְּלִי הַיָּם  
 וּמִנְשֵׂאֵין אוֹתָם. וְאֵלּוֹ הַגְּלִיִּים שֶׁהֵם הָעֲשָׂרָה חוֹמוֹת  
 הֵנָּה"ל, הֵם עוֹמְדִים תָּמִיד שָׁם. אֵךְ הַרוּחוֹת הֵם  
 הַמַּעֲמִידִין וּמִנְשֵׂאֵין אֶת הַגְּלִיִּים. וְאֲנִי יָכוֹל לְכַנֵּם לְתוֹךְ  
 כָּל הָעֲשָׂרָה חוֹמוֹת כֵּן"ל, וְאֲנִי יָכוֹל לְחוֹר וּלְמִשְׁךְ  
 מִמְּנָה, הִינּוּ מִן הַבַּת מְלָכָה הֵנָּה"ל, כָּל הָעֲשָׂרָה מִיָּנִי  
 חֲצִיִּים. וְאֲנִי יוֹדֵעַ כָּל הָעֲשָׂרָה מִיָּנִי דְפִיקִין עַל־יַדֵּי הָעֵשׂוֹר  
 אֲצַבְּעוֹת. כִּי בְּכָל אֲצַבֵּעַ וְאֲצַבֵּעַ מַעֲשָׂר אֲצַבְּעוֹת יוֹדְעִין  
 דְּפִק מִיחַד מִהָעֲשָׂרָה מִיָּנִי דְפִיקִין, וְאֲנִי יָכוֹל לְרַפְּאוֹת  
 אוֹתָהּ עַל־יַדֵּי כָּל הָעֲשָׂרָה מִיָּנִי נְגִינָה. וְעַל־כֵּן אֲנִי רוֹפֵא  
 אוֹתָהּ. נִמְצָא שֵׁישׁ לִי כַח כְּזֶה בְּיַדֵּי כֵּן"ל. וְעַתָּה אֲנִי

נותן לכם זאת במתנה. ונעשה שם שמחה גדולה.  
וחדוה רבה מאד.

זאת המעשה קשה לי מאד לספר. אך מאחר  
שהתחלתי לספרה, אני מכרח לגמרה.

אמר לענין הספורי מעשיות שספר, שטוב יותר היה  
לבלי לגלות בהם שום רמז להיכן הם מרמזין  
פי כשהדבר נסתר יכולין לפעל בו יותר מה שצריכים  
אך הוא מכרח לפעמים לגלות איזה רמז בעלמא למען  
ידעו שיש בהם דברים נסתרים:

בזאת המעשה, אין שום תבה שלא יהיה בה פונה.  
ומי שפקי בספרים יוכל להבין קצת רמזים.

והנה, ענין החצים הנ"ל, שיש לו פח בהינדום להחזיר החצים פנ"ל, זה  
בחנינת (דברים לב): "ותאחו במשפט ידי". וכמו שפרש רש"י  
"בשר ודם זורק חץ ואינו יכול להחזירה, והקדוש ברוך הוא זורק חץ  
ומחזירה".

ובחנינת הצדקה הנ"ל, שהיא פנגד החומות של מים שהם גלי הים,  
זה בחנינת (ישעיה מח): "וצדקתך כגלי הים".

והרוח הנ"ל שיכול לאחו בידיו, זה בחנינת (משלי ל): "מי אסף רוח  
בחפניו". (שזה בחנינת נגינה כמבאר במקום אחר) (עין לקושי מותר"ו סימן נד).

ועשרה מיני נגינה, ועשרה מיני דפקין זה מבאר כבר. (ועין בלקושי תנניא  
סימן כד כדף ל"ב.) כל זה שמענו בפרוש. אך מי ומה ואימת, זה

עמק עמק. הינו שגוף ענן המעשה, מי הם כל הנ"ל, ומה הוא ואימת ה' היה כל הנ"ל, זה עמק מלהשיג.

**גמר** המעשה, הינו מה שהיה ביום השביעי, הינו ענן הפעמל'יר שהיה בלא רגלים, וגם סיום התחלת המעשה מענן המלך הנ"ל לא זכינו לשמעה. ואמר שלא יספרה עוד. והוא הפסד גדול, כי לא נזכה לשמעה עוד עד שיבוא משיח במהרה בימינו אמן.

**גם** אמר: אלו לא ידעתי שום ענן אחר, כי אם זאת המעשה, היה גם כן חדוש גדול מאד, כד אמר בפרוש. כי זאת המעשה היא חדוש גפלא מאד. ויש בה מוסר הרבה מאד, ותורה הרבה. כי יש בה כמה תורות. גם מדברת מהרבה צדיקים קדמונים, מדוד המלך, עליו השלום. כי דוד המלך, עליו השלום, עמד בקצה הארץ וצעק אל המעין היוצא מן האבן שעל ההר, כנ"ל. כמו שפכתוב (תהלים סא): "מקצה הארץ אליך אקרא, בעטף לבי בצור ירום ממני תנחני".

**כל** זה שמענו מפיו בפרוש. והמוכן מדבריו. כי דוד המלך, עליו השלום, הוא בחינת לב כמובא (עין יתר שמות קח). ועליו מרמז במעשה ענן הלב של העולם, שעומד בקצה הארץ כנגד המעין, וצועק ומשתוקק אליו תמיד וכו'. ועדין הדברים סתומים. אשרי מי שיזכה להשיג סודות המעשה.

**ענין** דוד המלך והמקרא הנ"ל מקצה הארץ שמרמז בהמעשה, זה שיד ליום שלישי. כי שם מדבר מענין הלב והמענין. ענין שם ותראה נפלאות איד בכל ענין מרמז דברים נפלאים. ובגדלת נוראות מעשה זו אי אפשר לדבר כלל, כי היא עולה על כלם. אשרי אשרי מי שזוכה אפלו בעולם הבא לידע בה קצת קצת. ומי שיש לו מח בקדקדו, תסמנה שערות בשרו ויבין קצת גדלת הכורא יתברך וגדלת הצדיקים האמתיים, כשיסתכל היטב במעשה נוראה הזאת. אשר לא ישמע בואת.

**ענין** פסוק מקצה הארץ הנ"ל השיד להמעשה של יום שלישי כנ"ל. זה שמעתי מפרש מפיו הקדוש והנורא, זכרונו לברכה. עוד ראה זה מצאתי אחר כך שרב דברי הקפוטל תהלים שפתוב שם זה הפסוק, שהוא קפוטל ס"א, רבו בכלו מבאר שם רמזי סודות נשגבות של המעשה של יום שלישי הנ"ל. "ימים על ימי מלך תוסוף" כו', כי הוא צריך תמיד שיוסיפו לו ימים על ימיו וכו' וכנ"ל. חסד ואמת מן ינצרוהו. זהו איש חסד האמת וכו' דער גרוסיר מאן דער אמתיר איש חסד. כי כל הזמן והימים נעשה על ידי האיש גדול, שהוא איש חסד האמת וכו', כנ"ל שם במעשה הנ"ל. והוא נתן ומוסף בכל פעם, ימים על ימי מלך, שהוא הלב הנ"ל שהוא בחינת דוד המלך, עליו השלום, כנ"ל. והוא ינצרוהו, כי הוא שומר ונוצר. שתכף כשמגיע סמוך מאד שישתלק היום, ואז היה מסתלק המענין, והלב, וכל העולם בלו, חס ושלום. אזי איש חסד האמת נוצר ושומר זאת, ובא ונותן יום להלב וכו'. וזהו: "כן אומרה שמך לעד לשלמי נדרי יום יום". כי כל יום יום שהוא נתן לו, הוא בא בזמירות ושירות וכו' כנ"ל: אחסה בסתר כנפיד סלה, כי כשהלב הנ"ל צריך לנוח בא צפור גדול ופורש כנפיו עליו וכו'. וזהו אחסה בסתר כנפיד וכו'.

**שיד** ליום ראשון, ענין הזקנים שהתפארו כל אחד ואחד מה שהוא זוכר, שזה זוכר אפלו כשתכחו לו את הטבור וכו', וזה היה הזקן



הקטן שבכלם וכו'. אמר רבנו זכרוננו לברכה, שבגמרא (ירושלמי) איתא מעין זה: שישמואל התפאר בעצמו שהוא זוכר את פאב המילה וכו' עין שם. **מי** יפאר מי יספר. מי יוכל להעריך מי יוכל לשער אפם קצה אחד מאלפי אלפים ורבי רבבות מהתנוצצות קצת רמזי פלאי פלאות מסודות נוראות ונשגבות מאד מאד של המעשה הנוראה הזאת. אשר היא מלאה סודי סודות מתחלה ועד סוף, ומשכיל על דבר ימצא טוב התנוצצות איזה רמזים לפי ערכו.

**תם ונשלם, שבה לאל בורא עולם**

**ברוך הנותן ליעף כח ולאין אונים עצמה ירבה**

## מעשה מבטחון

שספֿרה רבנו הקדוש זצוק"ל ליל ד' אלול תקס"ו פ"ק

ענה ואמר, עוד ספֿרתי מעשה מבטחון וזו היא:

מֶלֶךְ אֶחָד אָמַר בְּלִבּוֹ מִי יִמָּצֵא שְׁלֵא יִהְיֶה לוֹ לְדֹאגָה  
 יוֹתֵר מִמֶּנִּי, כִּי יֵשׁ לִי כָּל טוֹב וְאֲנִי מֶלֶךְ וּמוֹשֵׁל,  
 וְהַלֵּךְ לַחֲקֹר אַחֵר זֶה. וְהָיָה הוֹלֵךְ בְּלַיְלָה וְהָיָה עוֹמֵד  
 אַחֲרַי הַבָּתִּים לְהִקְשִׁיב וּלְשָׁמֵעַ אֶת דְּבָרֵי הָעוֹלָם. וְהָיָה  
 שׁוֹמֵעַ דְּאֵגוֹת כָּל אֶחָד, שְׁוֵה אֵינּוּ הוֹלֵךְ לוֹ כְּסֹדֵר  
 בַּחֲנוּת, וְאַחֵר כֶּךָ הַלֵּךְ לְבֵית אַחֵר, וְשָׁמַע שֵׁישׁ לוֹ  
 דְּאֵגָה שֶׁהוּא צְרִיךְ לְהַמְלִיכּוֹת, וּבֵן שְׂאֵר כָּל הַדְּאֵגוֹת שֶׁל  
 כָּל אֶחָד וְאֶחָד.

אַחֲר־כֵּן הֵלֵךְ וְרָאָה בֵּית אֶחָד נְמוּךְ עוֹמֵד בְּתוֹךְ  
 הַקֶּרְקַע וְהַחֲלוּנוֹת לְמַטָּה סְמוּכִים מִמֶּשׁ  
 לְהָאָרֶץ וְהִגֵּג נוֹפֵל וְנִשְׁבֵּר. וְרָאָה שְׁשֵׁם יוֹשֵׁב אֶחָד וּמִנִּי  
 עַל הַבְּנוֹר שְׁצָרִיךְ לְהִקְשִׁיב מְאֹד כְּדֵי לְשָׁמֵעַ אֶת הַקּוֹל  
 וְהוּא שָׁמַח מְאֹד וּקְדִירָה עִם מִשְׁקָה עוֹמֵדֵת לְפָנָיו  
 וְהַמִּשְׁקָה הָיָה יָיִן וּמֵאֲכָלִים עוֹמֵדִים לְפָנָיו וְהוּא שָׁמַח  
 מְאֹד מְלֵא שְׂמֵחָה בְּלֹא דְאֵגָה כָּלֵל. הַלֵּךְ וּנְכַנֵּם לְתוֹךְ

הבית ושאל בשלומי, והשיבו. וראה הקדירה עם המשקה לפניו והמיני מאכלים והוא רק מלא שמחה, וכבד את המלך לשנות ושתה עם המלך והיה המלך שותה גם כן למען האהבה, אחר כך שכב (שם המלך) לישן, וראה שהוא אף שמח בלי שום דאגה ובבקר עמד המלך וגם הוא עמד ולזה את המלך ושאל המלך אותו מאין אתה לוקח זאת והשיב לו אני יכול לתקן כל תקוני הדברים שנתקלקלו (שקורין נאפריוקים) כי מלאכה שלימה אני יכול רק תקוני הדברים שנתקלקלו, ואני יוצא בבוקר ואני מתקן איזה דברים וכשאני מקבץ מזה איזה סך חמשה ששה זהובים אני קונה לי כל אלו הדברים של אכילה ושתייה. בששמע המלך זאת, אמר בלבו אקלקל לו זאת.

הלך המלך ונתן פרוז שכל מי שיהיה לו דבר לתקן לא יתן לשום אדם לתקן, רק יתקן בעצמו או יקנה לו הדבר הזה חדשה. בבקר הלך לשאל אחר תקוני הדברים ואמרו לו שגזר המלך שלא לתן לשום אדם לתקן שום דבר וירע בעיניו אף בטח בה. והלך וראה גביר אחד שחוטב עצים, ושאל אותו: למה אתה חוטב עצים, האם זה כבודך אמר לו, חזרתי אחר איש

שִׁיחֲטוּב עֲצִים וְלֹא מְצֵאתִי וְהוֹכַרְחֵתִי לַחֲטוּב בְּעֲצָמִי.  
 אָמַר לוֹ, תֵּן לִי וְאֲנִי אֶחֱטוּב עִמָּךְ, וְחֲטַב הָעֲצִים וְנָתַן לוֹ  
 הַגָּבִיר זֶהָב אֶחָד, רָאָה שָׁזָה טוֹב וְהִלֵּךְ לַחֲטוּב עוֹד  
 עֲצִים עַד שֶׁקִּבֵּץ שֵׁשָׁה זְהוּבִים וְקָנָה שׁוֹב כָּל הַסְּעוּדָה  
 (וּבִזְזָה הַלְּשׁוֹן אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל: "אִין דִּיא סְעוּדָה אִין גִּוּוּעֵן אַ  
 סְעוּדָה"), וְהָיָה שָׂמַח.

וְהַמֶּלֶךְ הִלֵּךְ שׁוֹב אַחֲרֵי חֵלוֹן בֵּיתוֹ לִרְאוֹת וּרְאָה  
 שָׁזָה יוֹשֵׁב וְהַמְשָׁקָה וְהַמְאֲכָלִים לִפְנָיו. וְהוּא  
 שָׂמַח מְאֹד, הִלֵּךְ הַמֶּלֶךְ וְנִכְנַס לְתוֹךְ הַבַּיִת וּרְאָה כִּנּוֹר  
 וְשָׂכַב גַּם כִּן שֵׁם כְּמוֹ הַלַּיְלָה הָרִאשׁוֹן וּבִבְקָר עָמַד  
 הָאִישׁ וְלֹוּהָ אֶת הַמֶּלֶךְ, וְשָׂאֵל לוֹ: מֵאִין אַתָּה לֹוֹקֵחַ זֹאת  
 כִּי זֶה צָרִיךְ לְהוֹצִיא עָלָיו מִמּוֹן וְהַשִּׁיב לוֹ, דְּרַכִּי הָיָה  
 לְתַקֵּן כָּל הַדְּבָרִים שֶׁנִּתְקַלְקְלוּ וְאַחַר כֵּן גָּזַר הַמֶּלֶךְ שֶׁלֹּא  
 לִתֵּן לְשׁוֹם אָדָם לְתַקֵּן וְחֲטַבְתִּי עֲצִים עַד שֶׁקִּבַּצְתִּי מִמּוֹן  
 לָזֶה כִּנּוֹר, וְהִלֵּךְ הַמֶּלֶךְ מֵאֵתוֹ וְגָזַר שֶׁלֹּא לִתֵּן לְשׁוֹם  
 אָדָם לַחֲטוּב עֲצִים.

וַיְהִי כַּאֲשֶׁר בָּא אֶל הָאָדָם לַחֲטוּב עֲצִים וְהַשִּׁיב לוֹ  
 שֶׁגָּזַר הַמֶּלֶךְ גָּזַר דִּין שֶׁלֹּא לִתֵּן לְשׁוֹם אָדָם  
 לַחֲטוּב עֲצִים, וַיֵּרַע בְּעֵינָיו כִּי אִין כֶּסֶף. אַךְ בְּטַח בָּה'.  
 וְהִלֵּךְ וּרְאָה אֶחָד מְנַקֵּה הַדִּיר, וְשָׂאֵל אוֹתוֹ: מִי אַתָּה

שְׁתַּנְּקָה הַדִּיר הַשֵּׁיב לוֹ, חֲזַרְתִּי וְלֹא מָצָאתִי מִי שְׁיִנְקָה לִי וְהוֹכַרְחֵתִי לְנִקּוֹת בְּעֵצָמִי, אָמַר לוֹ: יֵתֵן לִי וְאֲנִי אֲנִקְּהָ. עָמַד וְנִקְּה אוֹתָהּ וְנָתַן לוֹ שְׁנֵי זְהוּבִים וְקָנָה שׁוֹב כָּל הַסְּעוּדָה הַזֶּה"ל, וְהִלְךְ לְבֵיתוֹ (וְהַסְּעוּדָה הִיא סְעוּדָה) וְהָיָה שְׂמֵחַ מְאֹד.

הִלְךְ הַמֶּלֶךְ שׁוֹב לְרֵאוֹת וְרָאָה שׁוֹב כָּכָל הַזֶּה"ל וְנִכְנַם לְבֵית כְּנִ"ל. וְאַחַר כֵּן בִּבְקָר לָזָה עוֹד אֶת הַמֶּלֶךְ וְשָׂאֵל אוֹתוֹ הַמֶּלֶךְ שׁוֹב כְּנִ"ל, וְהַשֵּׁיב לוֹ כָּל הַזֶּה"ל. הִלְךְ הַמֶּלֶךְ וְגָזַר שְׁלֹא לִיתֵן לְשׁוֹם אָדָם לְנִקּוֹת דִּיר. בִּבְקָר הִלְךְ הָאִישׁ לְחֹזֵר לְנִקּוֹת דִּירִים וְהַשֵּׁיב לוֹ שֶׁהַמֶּלֶךְ גָּזַר עַל זֶה כְּנִ"ל.

הִלְךְ הָאִישׁ וְהַשְּׁכִיר לְאִישׁ חֵיל אֵצֶל הַמִּינִיסְטֶעַר שְׁלֹוֹקֵחַ חֵיל לְמֶלֶךְ כִּי יֵשׁ חֵיל שְׁלֹוֹקֵחִין אוֹתָם בְּזוֹעַ מֵה שְׂמִינִיעַ לוֹ מִהַמְדִּינָה וַיֵּשׁ חֵיל שְׁשׁוֹכְרִין אוֹתָם וְהִלְךְ הוּא וְהַשְּׁכִיר עֲצָמוֹ לְאִישׁ חֵיל וְהַתְּנָה עִם הַמִּינִיסְטֶעַר שְׁאִינוֹ מְשֻׁכְרִי עֲצָמוֹ לְעוֹלָם כִּי אִם לְזָמַן וּבְכָל יוֹם וַיּוֹם בִּבְקָר יֵתֵן לוֹ שְׁכָרוֹ וְהַמִּינִיסְטֶעַר הִלְבִּישׁ אוֹתוֹ תִּיכָף בְּכַגְדֵי אֲנָשִׁי חֵיל וְתָלָה לוֹ חָרֵב בְּצַדּוֹ וְשָׁלַח אוֹתוֹ לְמָקוֹם שְׁצָרִיף, אַחַר כֵּן לָעֵת עָרַב כְּשֶׁעָשָׂה כָּל פְּעוּלָתוֹ הִשְׁלִיךְ הַבְּגָדִים מֵעַלָיו וְקָנָה לוֹ

כָּל הַסְּעוּדָה הַגֵּ'ל וְהַלֵּךְ לְבֵיתוֹ (וְהַסְּעוּדָה הַיָּא סְעוּדָה)  
וְהָיָה שָׁמַח מְאֹד.

הַלֵּךְ הַמְּלֶכֶךְ שׁוֹב לְרֵאוֹת וְרָאָה שֶׁהַכֹּל מוֹכֵן לְפָנָיו  
וְהוּא שָׁמַח מְאֹד כַּגֵּ'ל וְנִכְנַס לְבֵיתוֹ וְשָׁכַב כַּגֵּ'ל,  
וְשָׂאֵל אוֹתוֹ כַּגֵּ'ל, וְסִפֵּר לוֹ כְּכֹל הַגֵּ'ל. הַלֵּךְ הַמְּלֶכֶךְ  
וְקָרָא לְמִינִיסְטֵר וְצִוָּה עָלָיו שְׂלֵא יָרִים אֶת יָדוֹ לְשֵׁלֶם  
מִהַקָּאסֶע (מִהַקָּפָה) לְשׁוֹם אָדָם בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם. בְּפִקֵּר הַלֵּךְ  
לְהַמִּינִיסְטֵר שְׂיִשְׁלֵם לוֹ שְׂכָרוֹ עֲבוּר הַיּוֹם וְלֹא רְצָה,  
וְשָׂאֵל לוֹ: הֲלֹא הַתְּנִיתִי עִמָּךְ שְׂתִשְׁלֵם לִי כְּכֹל יוֹם  
הַשִּׁיב לוֹ, שֶׁהַמְּלֶכֶךְ גָּזַר שְׂלֵא לְשֵׁלֶם לְשׁוֹם אָדָם הַיּוֹם.  
וְכֹל מַה שֶּׁטַּעַן עִמּוֹ לֹא הוּאִיל, וְהַשִּׁיב לוֹ מוֹטֵב אֲשֵׁלֶם  
לָךְ מִחֵר בְּעַד שְׁנֵי יָמִים וְהַיּוֹם אִי אֶפְשָׁר לְשֵׁלֶם לָךְ. מַה  
עָשָׂה הַלֵּךְ וְשָׁבַר חֲתִיכָה מִהַחֶרֶב וְתִקֵּן שָׁם עֵץ  
בְּמִקּוּמָה וְלֹא הָיָה נִרְאָה וְנִכְרַם מִבְּחִוֵּן כְּלָל, וְהַלֵּךְ  
וְהַשְׁפִּין אוֹתָהּ וְקָנָה שׁוֹב כָּל הַסְּעוּדָה הַגֵּ'ל (וְהַסְּעוּדָה  
הַיָּא סְעוּדָה).

הַלֵּךְ שׁוֹב הַמְּלֶכֶךְ וְרָאָה שֶׁהַשְּׂמִחָה בְּשִׁלְמוֹת כְּמִקְדָּם  
וְנִכְנַס שׁוֹב לְבֵיתוֹ וְשָׁכַב שָׁם כַּגֵּ'ל, וְשָׂאֵל אוֹתוֹ  
כַּגֵּ'ל, וְסִפֵּר לוֹ כְּכֹל הַגֵּ'ל שֶׁהוֹכִרָה לְשָׁבוּר הַלֵּהָב שֶׁל  
הַחֶרֶב מִן הַקָּתָא וְהַשְׁפִּין אוֹתָהּ כְּדִי לְקַנּוֹת לוֹ צְרִכֵי

הסְעוּדָה, וְאַחַר כֵּן כְּשֶׁאֶקְבֵּל מַעוֹת בְּעַד אוֹתוֹ הַיּוֹם  
אֶפְדֶּה וְאַתְּקַן אֶת הַחֶרֶב וְלֹא יִהְיֶה נֶכֶד כָּלָל, כִּי אֲנִי  
יָכוֹל לְתַקֵּן כָּל הַדְּבָרִים שֶׁנִּתְקַלְקְלוּ (וְלֹא יִגִּיעַ שׁוֹם הַיּוֹק  
לְהַמְלִךְ) הַלֵּךְ הַמְּלִךְ לְבֵיתוֹ וְקָרָא אֶת הַמִּינִי־סְטֵר וְצוּהָ  
עָלָיו בְּאֲשֶׁר שָׁיֵשׁ חַיִּב מִיָּתָהּ, בְּכֵן תִּקְרָא אוֹתוֹ הָאִישׁ  
חֵיל שֶׁשְׂכַרְתָּ שְׁיִהְיֶה אִישׁ חֵיל וְתִצְוֶה אוֹתוֹ דִּיקָא שֶׁהוּא  
יַחֲתוּךָ רֵאשׁוֹ שֶׁל הַחַיִּב מִיָּתָהּ הַלֵּךְ הַמִּינִי־סְטֵר וְעֲשֵׂה  
כֵּן, וְקָרָא אוֹתוֹ וּבֹא לְפָנַי הַמְּלִךְ וְהַמְּלִךְ צוּהָ שְׁיִתְאַסְפוּ  
כָּל הַשָּׂרִים כְּדֵי לְרֹאוֹת הַשְּׁחוֹק הַזֶּה שֶׁנִּמְצָא אִישׁ  
שֶׁנֶּעַן חֲתִיכַת עֵץ בְּמָקוֹם הַחֶרֶב וְהוּא בָּא לְפָנַי הַמְּלִךְ  
וַיִּפֹּל לְפָנַי רִגְלָיו וְשָׂאֵל לוֹ, אֲדוֹנָי הַמְּלִךְ עַל מֶה נִקְרָאתִי  
אָמַר לוֹ, כְּדֵי לְחַתוּךָ הָרֵאשׁ שֶׁל הַחַיִּב מִיָּתָהּ. הַשִּׁיב לוֹ  
וְהִתְחַנֵּן לְפָנָיו, בְּאֲשֶׁר שָׁמְעוּלָם לֹא שָׁפַךְ דָּם בְּכֵן יִקְרָא  
אַחַר לָזֶה. וְהַמְּלִךְ הַשִּׁיב לוֹ שֶׁהוּא דוֹקָא מוּכְרָח עִתָּהּ  
לְשִׁפּוֹךְ דָּמוֹ, אָמַר לְהַמְּלִךְ וְכִי יֵשׁ פֶּסֶק בְּרוּר עַל זֶה  
אוּלַי אֵין הַדִּין בְּרוּר שֶׁהוּא חַיִּב מִיָּתָהּ וְאֲנִי לֹא שֶׁפְכַתִּי  
דָם מֵעוֹלָם מְכַל שְׁכַן שֶׁאֶשְׁפּוֹךְ דָּם שְׁאִינוּ בְּרוּר אִם  
הוּא חַיִּב מִיָּתָהּ. הַשִּׁיב לוֹ הַמְּלִךְ בְּוֹדָאֵי הַדִּין בְּרוּר  
שֶׁהוּא חַיִּב מִיָּתָהּ, כִּי בְּוֹדָאֵי יֵשׁ פֶּסֶק עַל זֶה (שְׁקוּרִין:  
דְּעַקְרִישׁ) וְעִתָּהּ מוּכְרָח שֶׁאֲתָהּ דוֹקָא תִּשְׁפּוֹךְ דָּמוֹ. רָאָה

שָׂאִי אֶפְשָׁר לַפְּעוֹל אֵצֶל הַמְּלֶכֶךְ פָּנָה עֲצֻמוֹ אֶל הַשֵּׁם  
יִתְבָּרֵךְ וְאָמַר: "אֵל שְׂדֵי אֲנִי לֹא שִׁפְכֵתִי דַם מֵעוֹלָם  
וּבָאֵם זֶה הָאִישׁ אֵינּוּ חַיֵּב מִיָּתֵהּ יִהְיֶה נַעֲשֵׂה מִהַבְּרֹזֶל  
עֵץ" וְחֲמַף הַחֶרֶב וְשִׁלְפָה מִתַּעֲרָה וְרָאוּ הַכֹּל שֶׁהוּא עֵץ  
וְנַעֲשֵׂה שָׁם שְׁחוֹק גָּדוֹל. רָאָה הַמְּלֶכֶךְ שֶׁהוּא אִישׁ נָאָה  
כִּזְוָה וּפְטָרוֹ לְשָׁלוֹם:

תָּם וְנִשְׁלָם. שִׁבַּח לְאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם.

בְּרוּךְ הַנִּתֵּן לַיְעָרַף כַּח וּלְאִין אֹנִיִּים עֲצֻמָה יִרְבֶּה.



נְנַח נַחֲמָ נַחֲמָ מְאוּמָן

סֵפֶר

# תַּקוּן הַכֹּלֵל

הוא תקון הברית (פמבאר בלקומי מוהר"ן  
ה"א כט אות ד). והוא תקון למקרה לילה  
חס ושלום, לומר אלו העשרה מזמורי  
תהלים באותו היום שקרה לו. הוציאו  
מהעולם אל הגלוי, אדונינו מורנו ורפנו  
הקדוש צדיק יסוד עולם, נחל נובע מקור  
חכמה, רפנו נחמן בן פינא בן שמחה,  
נְנַח נַחֲמָ מְאוּמָן זְכַר צַדִּיק וְקָדוֹשׁ  
לְבָרְכָהּ, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ אָמֵן:

## הַבְּטַחַת רַבְּנוּ זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה

רַבְּנוּ ז"ל יחד שְׁנֵי עֵדִים נְאֻמָּנִים, תְּלִמִּידוֹ ר' אֶהֱרָן מְפָרְסֵלָב וְתִלְמִידוֹ ר' נִפְתָּלִי מְנַעַמְרוֹב, וְהַבְּטִיחַ וְאָמַר בְּפָנֵיהֶם, מִי שִׁיבּוֹא עַל קְבְרוֹ וְיֹאמֶר שֵׁם אֱלֹהֵי הַעֲשָׂרָה מְזֻמְרֵי תְהֵלִים, וְיִתֵּן פְּרוּטָה לְצַדִּיקָה עֶבְרוֹ, אִפְלוּ אִם גָּדְלוּ וְעִצְמוּ עוֹנוֹתָיו וְחִטְאוֹ מְאֹד מְאֹד חֵם וְשְׁלוֹם, אֲזִי אֶתְאַמֵּן וְאֶשְׁתַּדֵּל לְאַרְךָ וְלִרְחֹב הַהוֹשִׁיעוּ וְלִתְקִנּוֹ. וְאָמַר בְּזוֹ הַלְשׁוֹן: אֵיךְ וְעַל מִיךְ לִיִּיעֵן אֵין דְּעַר לְעֵנֵג אֹן אֵין דְּעַר פְּרִיִּט אֵיךְ זֶאל אֵיהֶם אֵ מוֹבָה טְהוֹן, בִּי דִי פְּאוֹת וְעַל אֵיךְ אֵיהֶם אַרוֹים צִיָּהֵן פּוֹן שְׁאוֹל תַּחְתִּיּוֹת (אֶשְׁתַּפֵּחַ לְאַרְךָ וְלִרְחֹב לְהִטִּיב עִמּוֹ. בְּפְּאוֹתָיו אֶמְשַׁכְּהוּ וְאֶוְצִיָּאֵהוּ מִשְׁאוֹל תַּחְתִּיּוֹת). וְאֲנִי חוֹק בְּכָל הַדְּבָרִים שְׁלִי, אֵךְ בְּזֶה אֲנִי חוֹק בְּיוֹתֵר, שְׁאֵלֹה הַעֲשָׂרָה מְזֻמְרֵי תְהֵלִים מוֹעִילִים מְאֹד מְאֹד, וְאָמַר שְׁהוּא תְקוּן הַפְּלָלִי, כִּי כָּל עֶבְרָה יֵשׁ לָהּ תְקוּן מִיַּחַד, אֲבָל תְקוּן הַזֶּה הוּא תְקוּן הַפְּלָלִי.

## תְּקוּן רַבְּנוּ זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה

לְזַמֵּר הַעֲשָׂרָה מְזֻמְרֵי תְהֵלִים אֱלֹהֵי מוֹ, לֵב, מֵא, מֵב, נֵפ, עו, צ, קה, קלו, קנ, לִפְנֵם הַבְּרִית. וְכִי שְׁזוֹכֶה לְאֶמְרָם פְּאוֹתוֹ הַיּוֹם אֵין צְרִיךְ לִפְחֹד כִּי בְּוֹדָאֵי נִתְתַּקֵּן עַל־יְדֵי זֶה. וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל: דָּאֵם עֲרֻשְׁטַע אֲזִי מְקוּה (הַדְּבָר הַרְּאוּשׁוֹן מְקוּה). אֵךְ אִפְלוּ אִם הוּא אָנוּם שְׁאֵי אֶפְשֵׁר לְטַבֵּל בְּמְקוּה, אֶפֶר־עַל־פִּי־כֵן יֹאמְרָם. כִּי הֵם תְקוּן גְּדוֹל וְנוֹרָא.

קדם שיתחיל באמירת תהלים יאמר זה:

לְכוּ נִרְנְנָה לַיהוָה נְרִיעָה לְצוֹר יִשְׁעֵנוּ: נִקְדְּמָה פָּנָיו בְּתוֹדָה בְּזִמְרוֹת  
נְרִיעַ לוֹ: כִּי אֵל גָּדוֹל יְהוָה וּמִלְדָּה גָדוֹל עַל כָּל אֱלֹהִים:

הַרְיֵנִי מִזְמֵן אֶת פִּי לַהֲוֹדוֹת וּלְהַלֵּל וּלְשַׁבַּח אֶת בּוֹרְאֵי לְשֵׁם יְחִוּד  
קוֹדֵשׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׂכִינְתוֹה בְּדַחֲלוֹ וּרְחִימוּ עָלַיְדִי הֵהוּא מְמִיר  
וְנַעֲלֵם בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל:

טוב לומר זאת לפני אמירת העשרה מזמורים:

הַרְיֵנִי מְקַשֵּׁר עֲצָמֵי בְּאִמִּירַת הָעֵשְׂרָה מְזֻמָּרִים אֵלַי לְכָל  
הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּים שְׁבֻדוֹרְנוּ, וּלְכָל הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּים  
שִׁכְנֵי עֵפֶר קְדוֹשִׁים אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ הַמָּוֶה. וּבִפְרָט לְרַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ צְדִיק  
יְסוֹד עוֹלָם נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה רַבְּנוּ נַחְמֵן בֶּן פִּינְאָ, זְכוּתוֹ יִגַּן  
עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל אָמֵן:

וְעַל דַּעְתָּם וְעַל כְּוִנָּתָם אֲנִי אוֹמֵר הָעֵשְׂרָה קְפִיטָל תְּהִלִּים אֵלַי,  
וּבְזְכוּתָם וּבְחַסְדָּם אֲזַכֶּה לְעוֹרֵר וּלְגַלּוֹת כָּל הָעֵשְׂרָה מִיְּמֵי נְגִינָה שְׁנַאֲמַר  
בָּהֶם סֵפֶר תְּהִלִּים, שֵׁהֶם: אֲשֶׁרֵי, בְּרָכָה, מִשְׁכִּיל, שִׁיר, נְצוּחַ, נִגּוֹן,  
תְּפִלָּה, הוֹדָאָה, מְזֻמּוֹר, הַלְלוּיָהּ, שֵׁהֶם: שִׁיר פְּשׁוּטָה, כְּפוּל, מְשֻׁלָּשׁ,  
מְרַבֵּעַ, שֵׁהֶם כְּלוּלִים בְּשִׁמְךָ הַמְּיֻחָד הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ. וּבְזְכוּת וְכַח  
הַשְּׁנֵי שְׁמוֹת הַקְּדוֹשִׁים הָאֵלּוּ בְּמִלּוּאָם, שֵׁהֶם אֵל אֱלֹהִים (כְּזֶה):  
אֱלֹהֵי לְמַדָּה, אֱלֹהֵי לְמַדָּה הֵי יוֹד מִם, שֵׁהֶם עוֹלָיִם בְּמִסְפַּר תַּפְּ"ה,  
בְּמִסְפַּר תְּהִלִּים, בְּכַח אֵלּוּ הַשְּׁמוֹת תִּזְכְּנֵי לְתַקּוּן הַבְּרִית שֶׁהוּא תַקּוּן  
הַכְּלָלִי, אָמֵן:

## טז

- א מִכֶּתֶם לְדוֹד, שְׁמֵרְנִי אֵל כִּי חִסִּיתִי בְךָ:
- ב אֲמַרְתָּ לַיהוָה, אֲדַנִּי אַתָּה, טוֹבַתִּי בִלְעָלְיָךְ:
- ג לְקַדוֹשִׁים אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ הַמָּה, וְאֲדִירִי כֹל חֲפְצֵי  
בָם:
- ד יִרְבוּ עֲצוּבוֹתֶם אַחַר מְהֵרוּ, בִּלְאִסִּיף גְּסִפֵּיהֶם  
מִדָּם, וְכֹל אִשָּׁא אֶת שְׁמוֹתֶם עַל שְׁפָתַי:
- ה יְהוֹה מְנַת חֶלְקִי וְכוֹסִי, אַתָּה תוֹמִיךָ גּוֹרְלִי:
- ו חֲבָלִים נָפְלוּ לִי בִּנְעָמִים, אַף נִחַלְתָּ שְׁפָרָה עָלַי:
- ז אֲבָרְךָ אֶת יְהוָה אֲשֶׁר יַעֲצֵנִי, אַף לַיְלוֹת יִסְרוּנִי  
כְּלִוְתִי:
- ח שְׁוִיתִי יְהוָה לְנִגְדֵי תְּמִיד, כִּי מִיְּמִינִי בִלְאִמוּט:
- ט לִבִּן שִׂמַח לְבִי וַיִּגַּל כְּבוֹדִי, אַף בְּשָׂרֵי יִשְׁכַּן  
לְבַטָּח:
- י כִּי לֹא תַעֲזוֹב גַּפְשִׁי לְשֹׂאוֹל, לֹא תִתֵּן חֲסִידְךָ  
לְרֵאוֹת שְׁחָת:

א תוֹדִיעַנִי אֶרְחַחַיִּים, שִׁבְעַ שְׁמַחוֹת אֶת פְּנֶיךָ,  
נְעֻמוֹת בְּיַמֶּיךָ נִצַּח:

## לב

א לְדוֹד מִשְׁכִּיל, אֲשֶׁרִי נִשְׁוִי פֶשַׁע כְּסוּי חַטָּאה:  
ב אֲשֶׁרִי אָדָם לֹא יַחֲשֵׁב יְהוָה לוֹ עוֹן, וְאִין בְּרוּחוֹ  
רְמִיָה:

ג כִּי הִחַרְשֵׁתִי בְּלוֹ עֲצָמִי, בְּשֹׂאנְתִי כָּל הַיּוֹם:  
ד כִּי יוֹמָם וְלַיְלָה תִּכְבֵּד עָלַי יָדְךָ, נִהַפְּךָ לְשִׁדִּי  
בְּחֶרְבְּנִי קוּיָן סָלָה:

ה חַטָּאתִי אֹדִיעֶךָ וְעוֹנִי לֹא כִסִּיתִי, אִמְרַתִּי אֹדְדָה  
עָלַי פֶּשַׁעִי לִיהוָה, וְאַתָּה נִשְׂאתָ עוֹן חַטָּאתִי  
סָלָה:

ו עַל זֹאת יִתְפַּלֵּל כָּל חֹסֵיד אֱלֹהִים לְעֵת מְצֵא, רַק  
לְשִׁטָּף מִיָּם רַבִּים אֱלֹהִים לֹא יִגִּיעוּ:

ז אַתָּה סֵתֵר לִי \* , מִצַּר תִּצְרֵנִי , רְנִי פֶלֶט תְּסוּבְּבֵנִי  
סְלָה :

ח אֲשַׁכִּילְךָ , וְאוֹרֵךְ בְּדַרְךָ זֶה תִלְךָ , אִיעֲצָה עֲלֶיךָ  
עֵינַי :

ט אֵל תִּהְיוּ כְּסוּם כְּפָרֵד אִין הַבֵּין , בְּמִתְג וְרֶסֶן  
עֲדִיו לְבָלוּם בַּל קָרַב אֵלֶיךָ :

י רַבִּים מִכְּאוֹבִים לְרָשָׁע , וְהַבּוֹטֵחַ בִּיהוָה חֶסֶד  
יִסּוּבְּבֵנוּ :

יא שְׁמַחוּ בִיהוָה וְגִילוּ צְדִיקִים , וְהִרְנִינוּ כָּל יִשְׂרָאֵל  
לֵב :

## מא

א לְמַנְצֵחַ מְזִמּוֹר לְדָוִד :  
ב אֲשֶׁרֵי מִשְׁכִּיל אֵל דָּל , בְּיוֹם רָעָה יִמְלִטְהוּ יְהוָה :  
ג יְהוָה יִשְׁמְרֵהוּ וַיְחַיֶּהוּ וַיֹּאשֶׁר בְּאַרְצוֹ , וְאֵל תִּתְּנֵהוּ  
בְּנַפְשׁ אִיבּוֹ :

\* כאן צריך להפסיק מעט (לקו"מ ח"א סימן רי"ג)

ד יהוה יסַעֲדֵנוּ עַל עֶרְשׂוֹ דְיוֹ, כָּל מִשְׁכְּבוֹ הַפִּכָּת  
בְּחַלּוֹ:

ה אֲנִי אֶמְרָתִי יְהוָה חֲנִנִי, רַפָּאָה נַפְשִׁי כִּי חָטָאתִי  
לָךְ:

ו אוֹיְבֵי יֹאמְרוּ רַע לִי, מִתִּי יָמוּת וְאֶבֶד שְׁמוֹ:  
ז וְאִם בָּא לְרֹאוֹת שְׂוֹא יִדְבֵר, לְבוֹ יִקְבֹּץ אֶזְנוֹ לוֹ,  
יֵצֵא לַחוּץ יִדְבֵר:

ח יַחַד עָלַי יִתְלַחֲשׂוּ כָּל שֹׁנְאֵי עָלַי, יַחֲשְׁבוּ רַעָה  
לִי:

ט דְּבַר בְּלִיעַל יִצּוֹק בּוֹ, וְאֲשֶׁר שָׁכַב לֹא יוֹסִיף  
לָקוּם:

י גַּם אִישׁ שְׁלוֹמִי אֲשֶׁר בְּמַחְתִּי בּוֹ אוֹכֵל לַחֲמוֹ,  
הַגִּדִיל עָלַי עֶקֶב:

יא וְאַתָּה יְהוָה חֲנִנִי וְהַקִּימֵנִי, וְאַשְׁלֵמָה לָהֶם:  
יב בְּזֹאת יִדְעֵתִי כִּי חִפְצָתָ בּוֹ, כִּי לֹא יִרְעֶה אֹיְבֵי  
עָלַי:

י' וְאֲנִי בְּתַמִּי תִּמְכַּת בִּי, וְתַצִּיבֵנִי לְפָנֶיךָ לְעוֹלָם:  
 ד' בָּרוּךְ יְהוָה, אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִהָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם  
 אָמֵן וְאָמֵן:

## מב

א' לַמְּנִצָּחַ מִשְׁפִּיל לְבַנֵּי קָרַח:  
 ב' כָּאֵיל תֵּעָרַג עַל אֲפִיקוֹ מַיִם, כִּן גִּפְשֵׁי תֵעָרַג.  
 יֵאָלֶךְ אֱלֹהִים:  
 ג' צִמָּאָה גִפְשֵׁי לְאֱלֹהִים לְאֵל חַי, מִתִּי אָבּוֹא  
 וְאֶרְאֶה פָּנַי אֱלֹהִים:  
 ד' הִיָּתָה לִי דְמַעְתִּי לְחֵם יוֹמָם וְלַיְלָה, בְּאָמַר אֲלֵי  
 כָּל הַיּוֹם אֵיךְ אֱלֹהֶיךָ:  
 ה' אֵלֶּה אֲזַכְּרָה וְאֲשַׁפְּכָה עָלַי גִּפְשֵׁי, כִּי אֶעֱבֹר  
 בַּסֶּף, אֲדִידִים עַד בֵּית אֱלֹהִים, בְּקוֹל רִנָּה וְתוֹדָה  
 הַמוֹן חוֹגֵג:



ו מה תִּשְׁתַּוְּחַחַי נַפְשִׁי וְתַהֲמִי עָלַי, הוֹחִילִי  
לְאֱלֹהִים כִּי עוֹד אֹדְנֹנִי יִשׁוּעוֹת פָּנָיו:

ז אֱלֹהֵי, עָלַי נַפְשִׁי תִשְׁתַּוְּחַחַח, עַל־כֵּן אֶזְכְּרֶךָ  
מֵאֲרָץ יִרְדָּן וְחֶרְמוֹנִים מֵהַר מְצָעַר:

ח תְּהוֹם אֶל תְּהוֹם קוֹרָא לְקוֹל צְנוּרִיךָ, כָּל  
מִשְׁפְּרִיךָ וְגִלְיָךְ עָלַי עֲבְרוּ:

ט יוֹמָם יִצְוֶה יְהוָה חֶסְדּוֹ וּבַלַּיְלָה שִׁירָה עִמִּי,  
תִּפְלָה לְאֵל חַיִּי:

י אֹמְרָה לְאֵל סְלָעֵי לָמָּה שְׂכַחְתָּנִי, לָמָּה קָדַר  
אַלְךָ בְּלַחַץ אוֹיֵב:

יא בְּרִצַּח בְּעֲצֻמוֹתַי חֶרְפוֹנֵי צוּרֵי, בְּאִמְרָם אֵלַי  
כָּל הַיּוֹם אֵיךְ אֱלֹהֶיךָ:

יב מה תִּשְׁתַּוְּחַחַי נַפְשִׁי וּמָה תַהֲמִי עָלַי, הוֹחִילִי  
לְאֱלֹהִים כִּי עוֹד אֹדְנֹנִי יִשׁוּעוֹת פָּנָי וְאֱלֹהֵי:

## נט

א לְמַנִּצָּחַ, אֵל תִּשְׁחַת לְדוֹד מְכַתֵּם, בְּשִׁלַּח שְׂאוּל  
וַיִּשְׁמְרוּ אֶת הַבַּיִת לַיהוָה:

ב הֲצִילֵנִי מֵאִיְבֵי, אֱלֹהֵי, מִמֶּתְקוֹמִי תִשְׁגִּבֵנִי:

ג הֲצִילֵנִי מִפְּעָלֵי אָוֶן, וּמֵאֲנָשֵׁי דָמִים הוֹשִׁיעֵנִי:

ד כִּי הִנֵּה אָרְבוּ לְנַפְשִׁי, יְגוּרוּ עָלַי עֲזוּיִם, לֹא פִשְׁעֵי  
וְלֹא חַטָּאתֵי אֲדֹנָי:

ה בְּלִי עֶזְרָה, יְרוּצוּן וַיְבוֹנְנוּ, עוֹרָה לְקִרְאתִי וְרֵאָה:

ו וְאַתָּה יְהוָה אֱלֹהִים צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל,

הַקִּיצָה לְפָקֹד כָּל הַגּוֹיִם, אֵל תַּחֲזֵן כָּל בְּגֵדֵי אָוֶן  
סְלָה:

ז יִשׁוּבוּ לָעָרֶב יִהְיוּ כְּכֶלֶב וַיִּסּוּבּוּ עִיר:

ח הִנֵּה יִבְיַעוּן בְּפִיהֶם חֲרָבוֹת בְּשִׁפְתוֹתֵיהֶם, כִּי מִי  
שִׁמַּע:

ט וְאַתָּה יְהוָה תִּשְׁחַק לָמוֹ, תִּלְעַג לְכָל גּוֹיִם:

- י עֵזוּ אֱלֹהֵי אֲשֶׁמְרָה, כִּי אֱלֹהִים מְשַׁגְּבִי:
- יא אֱלֹהֵי חֲסֵדֵי יְקֻדְמִנִי, אֱלֹהִים יְרֵאֵנִי בְּשִׁרְרֵי:
- יב אֵל תַּהֲרִגֶם פֶּן יִשְׁפְּחוּ עָמִי, הִנֵּיעֵמוּ בְּחִילְךָ  
וְהוֹרִידֵמוּ, מִגִּנְנוּ אֲדֹנָי:
- יג חֲטָאת פִּימוֹ דְּבַר שְׁפָתַיִמוּ וְיִלְכְּדוּ בְּגֹאוֹנָם,  
וּמֵאֲלֵה וּמִכַּחַשׁ יִסְפְּרוּ:
- יד כִּלְהַ בְּחֻמָּה כִּלְהַ וְאִינְמוּ, וַיִּדְעוּ כִּי אֱלֹהִים מִשָּׁל  
בִּיעֻקֵּב לְאַפְסֵי הָאָרֶץ סָלָה:
- טו וַיִּשׁוּבוּ לָעֶרֶב יִהְיוּ כַּכֶּלֶב וַיִּסּוּכְבוּ עִיר:
- טז הִמָּה יִנִּיעוּן לְאֹכֵל, אִם לֹא יִשְׁבְּעוּ וַיִּלְיִנוּ:
- יז וְאֲנִי אֲשִׁיר עֲזֻדְךָ וְאֲרִנֶּנּוּ לְבַקֵּר חֲסֵדְךָ, כִּי הִיִּית  
מְשַׁגֵּב לִי וּמְנוּס בַּיּוֹם צָר לִי:
- יח עֵזִי אֱלֹהֵי אֲזַמְרָה, כִּי אֱלֹהִים מְשַׁגְּבִי אֱלֹהֵי  
חֲסֵדֵי:

## עז

- א לְמַנִּיצַחַ עַל יְדוּתוֹן לְאַסָּף מְזֻמּוֹר:
- ב קוֹלִי אֶל אֱלֹהִים וְאַצְעָקָה, קוֹלִי אֶל אֱלֹהִים  
וְהֶאֱזִין אֵלַי:
- ג בְּיוֹם צָרָתִי אֲדַנֵּי דְרַשְׁתִּי, יְדֵי לַיְלָה נִגְרָה וְלֹא  
תִפּוּג, מֵאַנְהָ הַנְּחָם נַפְשִׁי:
- ד אֲזַכְּרָה אֱלֹהִים וְאַהֲמִיָּה, אֲשִׁיחָה וְתַתְּעִטָּף  
רוּחִי סָלָה:
- ה אַחֲזֹת שְׁמֵרוֹת עֵינַי, נִפְעַמְתִּי וְלֹא אֲדַבֵּר:
- ו חִשְׁבֹתִי יָמִים מִקֶּדֶם, שְׁנוֹת עוֹלָמִים:
- ז אֲזַכְּרָה נְגִינָתִי בַלַּיְלָה, עִם לִבִּי אֲשִׁיחָה, וַיִּחַפֵּשׂ  
רוּחִי:
- ח הִלְעוֹלָמִים יִנַּח אֲדַנֵּי, וְלֹא יִסִּיף לְרָצוֹת עוֹד:
- ט הָאֵפֶס לְנִצַּח חֲסֵדוֹ, גָּמַר אֲמַר לְדָר וְדָר:
- י הַשְׁכַּח חַנּוּת אֵל, אִם קָפִץ בְּאֵף רַחֲמָיו סָלָה:

- וְאָמַר חֲלוֹתֵי הַיָּא, שְׁנוֹת יָמִין עֲלִיוֹן: א
- אֲזַכּוֹר מֵעַלְלֵי יְהוָה, כִּי אֲזַכְּרָה מִקֶּדֶם פְּלֹאֲדָה: ב
- וְהִגִּיתִי בְּכָל פְּעֻלָּתְךָ, וּבַעֲלִילוֹתֶיךָ אֲשִׁיחָה: ג
- אֱלֹהִים, בְּקִדְשׁ דְּרַכְּךָ, מִי אֵל גָּדוֹל בְּאֱלֹהִים: ד
- אֲתָה הָאֵל עֹשֶׂה פְּלֵא, הוֹדַעְתָּ בְּעַמּוּם עֲנֻדָּה: ה
- גִּאֲלַת בְּזִרוּעַ עַמְּךָ, בְּגִי יַעֲקֹב וַיֹּסֶף סָלָה: ו
- רָאוּךָ מִיָּם אֱלֹהִים, רָאוּךָ מִיָּם יַחִילוּ, אֵף יִרְגְּזוּ ז
- תְּהַמּוֹת: ז
- זָרְמוּ מִיָּם עֲבוֹת, קוֹל נִתְּנוּ שְׁחַקִּים, אֵף חֲצֻצֶיךָ ח
- יִתְהַלְכוּ: ט
- קוֹל רַעְמֶךָ בַּגְּלִגֶּל הַאִירוּ בְּרַקִּים תִּבְל, רָגְזָה י
- וַתִּרְעַשׂ הָאָרֶץ: י
- בָּיָם דְּרַכְּךָ וּשְׁבִילְךָ בְּמִים רַבִּים, וְעַקְבוֹתֶיךָ לֹא כ
- נִדְעוּ: ל
- נְחִית כִּצְאוֹן עַמְּךָ, בְּיַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן: מ

## ע

- א תִּפְלָה לְמוֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים, אֲדַנִּי מֵעוֹן אַתָּה  
הֵייתָ לָנוּ בְּדַר וְדַר:
- ב בְּטָרֵם הָרִים יִלְדוּ וְתַחֲוִלֵּל אֶרֶץ וְתִבֵּל, וּמֵעוֹלָם  
עַד עוֹלָם אַתָּה אֵל:
- ג תָּשֵׁב אֲנוֹשׁ עַד דְּבֹא, וְתֹאמַר שׁוּבוּ בְּנֵי אָדָם:
- ד כִּי אֶלֶף שָׁנִים בְּעֵינֶיךָ כְּיוֹם אֶתְמוֹל כִּי יַעֲבֹר,  
וְאַשְׁמֹרֶת בַּלַּיְלָה:
- ה זְרַמְתָּם שָׁנָה יְהִיוּ, בִּבְקָר כַּחֲצִיר יַחֲלֶף:
- ו בִּבְקָר יִצְיִן וְחֲלֶף, לָעָרֵב יְמוּלֵל וַיִּבֶשׁ:
- ז כִּי כָלֵינוּ בְּאַפֶּךָ, וּבַחֲמַתְךָ נִבְהַלְנוּ:
- ח שִׁתָּה עֲוֹנֹתֵינוּ לְנִגְדֶךָ, עֲלִמְנוּ לְמֵאוֹר פְּנֶיךָ:
- ט כִּי כָל יָמֵינוּ פָּנוּ בְּעִבְרַתְךָ, כָּלֵינוּ שָׁנִינוּ כְּמוֹ  
הִגָּה:

יְמֵי שְׁנוֹתֵינוּ בָּהֶם שְׁבַעִים שָׁנָה, וְאִם בְּגְבוּרַת  
שְׁמוֹנִים שָׁנָה, וְרַהֲבָם, עָמַל וְאֶזְרָא, כִּי גַז חַיֵּשׁ  
וְנַעֲפָה:

א מִי יוֹדֵעַ עֵז אֶפְדֵּי, וְכִירְאֲתָךְ עֶבְרֶתְךָ:  
ב לְמִנּוֹת יְמֵינוּ בֵּין הַיּוֹדֵעַ, וְנִבְא לְבַב חֲכָמָה:  
ג שׁוֹבָה יְהוָה עַד מָתִי, וְהִנַּחֵם עַל עֶבְדֶּיךָ:  
ד שִׁבְעֵנוּ בַּבֶּקֶר חֲסִדֶּךָ, וְנִרְנְנָה וְנִשְׁמַחָה בְּכָל  
יְמֵינוּ:

ה שְׁמַחְנוּ בְּיָמֵינוּ עֲנִיתָנוּ, שְׁנוֹת רְאִינוּ רָעָה:  
ו יִרְאֶה אֵל עֶבְדֶּיךָ פֶּעֶלְךָ, וְהַדְרִיךְ עַל בְּנֵיהֶם:  
ז וַיְהִי נָעַם אֲדָנִי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יַדֵּינוּ  
כּוֹנֵנָה עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יַדֵּינוּ כּוֹנֵנָהוּ:

## קה

א הוֹדוּ לַיהוָה קְרָאוּ בְּשִׁמוֹ, הוֹדִיעוּ בְּעַמִּים  
עֲלִילוֹתָיו:

ב שִׁירוֹ לֹא זָמְרוּ לֹא, שִׁיחוּ בְּכָל נִפְלְאוֹתָיו:  
 ג הִתְהַלְּלוּ בְּשֵׁם קְדֹשׁוֹ, יִשְׂמַח לֵב מִבְּקִשֵׁי אֲדָנָי:  
 ד דִּרְשׁוּ יְהוָה וְעִזּוּ, בְּקִשׁוֹ פָּנָיו תִּמְוֶד:  
 ה זְכְרוּ נִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר עָשָׂה, מִפְּתֵי וּמִשְׁפְּטֵי  
 פּוֹ:

ו זֶרַע אַבְרָהָם עֲבָדוּ, בְּנֵי יַעֲקֹב בְּחִירָיו:  
 ז הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, בְּכָל הָאָרֶץ מִשְׁפְּטָיו:  
 ח זָכַר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ, דְּבַר צִוְה לְאַלְפֵי דוֹר:  
 ט אֲשֶׁר פָּרַת אֶת אַבְרָהָם, וּשְׁבֹעַתוֹ לְיִשְׁחָק:  
 י וַיַּעֲמִידָהּ לְיַעֲקֹב לְחֹק, לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם:  
 יא לֵאמֹר לְךָ אֶתֵּן אֶת אֶרֶץ כְּנָעַן, חֹבֵל נַחֲלַתְכֶם:  
 יב בְּהַיּוֹתָם מְתֵי מִסְפָּר, כְּמַעַט וְגָרִים בָּהּ:  
 יג וַיִּתְּהַלְּכוּ מִגּוֹי אֶל גּוֹי, מִמַּמְלַכָּה אֶל עַם אֲחֵר:  
 יד לֹא הִנִּיחַ אָדָם לַעֲשֹׂקָם, וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם מְלָכִים:  
 טו אֵל תִּגְעוּ בְּמִשְׁיַחִי, וּלְנִבְיָאֵי אֵל תִּרְעוּ:  
 טז וַיִּקְרָא רָעַב עַל הָאָרֶץ, כָּל מִטְהָ לַחַם שָׁבַר:



- יז שֶׁלַח לְפָנֵיהֶם אִישׁ, לְעֶבֶד נִמְכָּר יוֹסֵף:
- יח עָנוּ בַּכֶּבֶל רָגְלוֹ, בְּרֹזַל בָּאָה גַּפְשׁוֹ:
- יט עַד יַעַת בֹּא דְבָרוּ, אִמְרַת יְהוָה צְרַפְתָּהּ:
- כ שֶׁלַח מֶלֶךְ וַיִּתִּירָהּ, מִיֵּשֶׁל עַמִּים וַיִּפְתַּחְהוּ:
- כא שָׁמוּ אָדוֹן לְבֵיתוֹ, וּמִיֵּשֶׁל בְּכָל קִנְיָנוֹ:
- כב לְאִסּוּר שָׁרְיוֹ בְּנִפְשׁוֹ, וּזְקָנָיו יַחֲכִים:
- כג וַיָּבֵא יִשְׂרָאֵל מִצָּרִים, וַיַּעֲקֹב גָּר בְּאֶרֶץ חָם:
- כד וַיִּפְרַח אֶת עַמּוֹ מְאֹד, וַיַּעֲצֵמָהּ מִצָּרָיו:
- כה הִפְךָ לִבָּם לְשֵׁנָא עַמּוֹ, לְהַתְנַפֵּל בְּעֶבְדָּיו:
- כו שֶׁלַח מֹשֶׁה עֶבְדוֹ, אֶהְרֹן אֲשֶׁר בָּחַר בּוֹ:
- כז שָׁמוּ בָּם דְּבָרַי אֲתוֹתָיו, וּמִפְתִּים בְּאֶרֶץ חָם:
- כח שֶׁלַח חֲשֵׁךְ וַיַּחֲשֹׁךְ, וְלֹא מָרוּ אֶת דְּבָרוֹ:
- כט הִפְךָ אֶת מִימֵיהֶם לְדָם, וַיָּמַת אֶת דֹּגְתָם:
- ל שָׂרֵץ אֲרָצָם צְפַרְדְּעִים, בְּחַדְרֵי מַלְכֵיהֶם:
- לא אָמַר וַיָּבֵא עֹרֵב, כְּנִים בְּכָל גְּבוּלָם:
- לב נָתַן גְּשָׁמֵיהֶם בָּרֶד, אִשׁ לְהַבּוֹת בְּאֲרָצָם:

- לג וַיֵּךְ גִּפְנָם וּתְאַנְתֵּם, וַיִּשְׁפֹּר עֵץ גְּבוּלָם:  
 לד אָמַר וַיָּבֵא אֲרֶבֶה, וַיִּלַּק וַאִין מִסְפָּר:  
 לה וַיֹּאכַל כָּל עֵשֶׂב בְּאַרְצָם, וַיֹּאכַל פְּרִי אֲדָמָתָם:  
 לו וַיֵּךְ כָּל בְּכוֹר בְּאַרְצָם, רֵאשִׁית לְכָל אוֹנָם:  
 לז וַיּוֹצִיֵאם בְּכֶסֶף וְזָהָב, וַאִין בְּשִׁבְטָיו בּוֹשֵׁל:  
 לח שְׂמַח מְצֻרִים בְּצֵאתָם, כִּי נָפַל פְּחָדִם עֲלֵיהֶם:  
 לט פָּרַשׁ עֲנָן לְמִסְדָּךְ, וַאִשׁ לְהָאִיר לַיְלָה:  
 מ שָׂאֵל וַיָּבֵא שָׁלוֹ, וְלַחֵם שָׁמַיִם יִשְׁבִּיעֵם:  
 מא פָּתַח צוּר וַיִּזְוֹבוּ מַיִם, הִלְכוּ בְּצִיּוֹת נָהָר:  
 מב כִּי זָכַר אֶת דְּבַר קִדְשׁוֹ, אֶת אֲבֹרָהֶם עֲבָדָו:  
 מג וַיּוֹצֵא עֲמוֹ בְּשִׁשּׁוֹן, בְּרִנָּה אֶת בְּחִירָיו:  
 מד וַיִּתֵּן לָהֶם אֲרָצוֹת גּוֹיִם, וַעֲמַל לְאֻמִּים יִירָשׁוּ:  
 מה בַּעֲבוּר יִשְׁמְרוּ חֻקָּיו וְתוֹרָתוֹ יִנְצְרוּ הַלְלוּיָהּ:

## קלז

א על נְהָרוֹת בְּבַל שָׁם יִשְׁכְּנוּ גַם בְּכִינוּ, בּוֹכְרֵנוּ  
אֶת צִיּוֹן:

ב על עֲרָבִים בְּתוֹכָהּ, תִּלְיֵנוּ בְּנִירוֹתֵינוּ:

ג כִּי שָׁם שְׁאַלְנוּנוּ שׁוֹכְבֵינוּ דְבָרֵי שִׁיר וְתוֹלְלֵינוּ  
שְׂמֹחָהּ, שִׁירוּ לָנוּ מִשִׁיר צִיּוֹן:

ד אִיךְ נָשִׁיר אֶת שִׁיר יְהוָה, עַל אֲדַמַּת יִגְר:

ה אִם אֲשַׁכַּחךָ יְרוּשָׁלַם, תִּשְׁכַּח יְמֵינִי:

ו תִּדְבֵק לְשׁוֹנֵי לְחֻפֵי אִם לֹא אֲזַכְּרֶכִי, אִם לֹא  
אֲעֵלָה אֶת יְרוּשָׁלַם, עַל רֹאשׁ שְׂמֹחָתִי:

ז זְכַר יְהוָה לְבַנֵי אֲדוֹם אֶת יוֹם יְרוּשָׁלַם, הָאֹמְרִים  
עָרוּ עָרוּ עַד הַיְסוֹד בָּהּ:

ח בַּת בְּבַל הִשְׁדוּדָהּ, אֲשֶׁרִי שִׁישָׁלַם לָךְ אֶת  
גְּמוּלָךְ שְׂגַמְלֵת לָנוּ:

ט אֲשֶׁרִי שִׁיאַחְזוּ וְנִפְץ אֶת עַלְלֶיךָ אֶל הַסֵּלַע:

## קנ

א הַלְלוּיָהּ, הַלְלוּ אֵל בְּקֹדֶשׁוֹ, הַלְלוּהוּ בְּרִקְיעַ עֲזוֹ:

ב הַלְלוּהוּ בְּגִבּוֹרֹתָיו, הַלְלוּהוּ כְּרֹב גְּדָלוֹ:

ג הַלְלוּהוּ בְּתִקְעַ שׁוֹפָר, הַלְלוּהוּ בְּנִבְל וּכְנֹזֶר:

ד הַלְלוּהוּ בְּתֹף וּמַחֹל, הַלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעוּגָב:

ה הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי שִׁמְעַ, הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי

תְּרוּעָה:

ו כָּל הַנְּשָׁמָה תִּתְהַלֵּל יְהוָה, הַלְלוּיָהּ:

**כּוּ** יִתֵּן מְצִיּוֹן יִשׁוּעַת יִשְׂרָאֵל בְּשׁוֹב יְהוָה שְׁבוֹת עַמּוֹ, יִגַּל

יַעֲקֹב יִשְׁמַח יִשְׂרָאֵל: וּתְשׁוּעַת צְדִיקִים מִיְהוָה, מְעוֹזִים

בְּעַת צָרָה: וַיַּעֲזֹרֵם יְהוָה וַיַּפְלִטֵם, וַיַּפְלִטֵם מִרְשָׁעִים וַיּוֹשִׁיעֵם

כִּי חָסוּ בוֹ:

אחר־כֵּן טוב לומר תְּפִלָּה זו, יְסֻדָּה מוֹרְנוּ רַבִּי נְתַן זְצוּק"ל:

אֲשִׁירָה לַיהוָה בְּחַיִּי, אֲזַמְּרָה לְאֱלֹהֵי בְּעוֹדִי, יַעֲרֹב עָלָיו  
 שִׁיחֵי אֲנֹכִי אֲשַׁמַּח בִּיהוָה: הוֹדוּ לַיהוָה בְּכַנּוֹר,  
 בְּנֶבֶל עֲשׂוֹר וְזַמְרוּ לוֹ: אֱלֹהִים, שִׁיר חֲדָשׁ אֲשִׁירָה לָךְ, בְּנֶבֶל  
 עֲשׂוֹר אֲזַמְּרָה לָךְ: עָלֵי עֲשׂוֹר וְעָלֵי נֶבֶל, עָלֵי הַגִּיזוֹן בְּכַנּוֹר:  
 כִּי שִׁמְחַתַּנִּי יְהוָה בְּפַעֲלֶךָ, בְּמַעֲשֵׁי יָדֶיךָ אֲרַנֶּן: רַבּוֹנוּ שֶׁל  
 עוֹלָם, אֲדוֹן כָּל, בּוֹרֵא כָּל הַנְּשָׁמוֹת, רַבּוֹן כָּל הַמַּעֲשִׂים,  
 הַבּוֹחֵר בְּשִׁירֵי זַמְרָה, עוֹרְנֵי וְחַנְּנֵי בְּרַחֲמֵיךָ הַרְבִּים וּבַחֲסֵדֶיךָ  
 הַעֲצוּמִים, שְׁאֵזְבֶּה לְעוֹרֵר וּלְהוֹצִיא וּלְגַלּוֹת כָּל הָעֲשָׂרָה  
 מִיַּי נְגִינָה שְׁנַאמֵר בָּהֶם סֵפֶר תְּהִלִּים. וּבִזְכוֹת אֱלֹהֵי הָעֲשָׂרָה  
 קַפִּיטָל תְּהִלִּים שְׁאֲמַרְתִּי לְפָנֶיךָ, שֶׁהֵם כְּנֶגֶד עֲשָׂרָה מִיַּי  
 נְגִינָה, שְׁנַאמֵר בָּהֶם סֵפֶר תְּהִלִּים, שֶׁהֵם: אֲשִׁרֵי, בְּרֻכָּה,  
 מִשְׁכִּיל, שִׁיר, נְצוּחַ, נְגוֹן, תְּפִלָּה, הוֹדָאָה, מְזוֹמֹר, הַלְלוּיָהּ.  
 בִּזְכוֹת הַמְזוֹמָרִים וּבִזְכוֹת הַפְּסוּקִים וּבִזְכוֹת תִּבּוֹתֵיהֶם  
 וְאוֹתֵייתֵיהֶם וְנִקְדוּתֵיהֶם וְטַעֲמֵיהֶם וְהַשְׁמוֹת הַיּוֹצְאִים מֵהֶם  
 מִרְאֵשֵׁי תִבּוֹת וּמִסּוֹפֵי תִבּוֹת, וּבִזְכוֹת דָּוִד הַמֶּלֶךְ, עָלָיו  
 הַשְּׁלוֹם, עִם כָּל הָעֲשָׂרָה צְדִיקִים, שִׁיְסֻדּוּ סֵפֶר תְּהִלִּים  
 וּבִזְכוֹת הַצְּדִיק יְסוּד עוֹלָם, נֶחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, רַבְּנוּ  
 נַחֲמָן בֶּן פִּינְאָה, זְכוֹתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, אֲשֶׁר גָּלָה וְתַקֵּן לֹאמֹר אֱלֹהֵינוּ

הַעֲשֶׂרָה קְפוּיָל תְּהִלִּים בְּשָׂבִיל תְּקוּן הַבְּרִית, וּבִזְכוּת כָּל  
 הַצְּדִיקִים וְהַחֲסִידִים הָאֱמִתִּיִּים, תְּזַכְּנֵנִי וְתַחַנְּנֵנִי, שְׂאֻכָּה  
 בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים לְהוֹצִיא כָּל הַטְּפוֹת קָרִי, שְׂיִצְאוּ מִמֶּנִּי  
 לְבַטְלָה, בֵּין בְּשׁוּגַג בֵּין בְּמִזִּיד, בֵּין בְּאִנּוֹס בֵּין בְּרָצוֹן, (אם  
 יֵאמֵר חֵם וְשָׁלוֹם בְּשָׂבִיל מִקְרָה שְׁנוּדְמָן לוֹ בְּאוֹתוֹ הַלַּיְלָה, יֵאמֵר: וּבְקֶרֶט  
 כָּל הַטְּפוֹת שְׂיִצְאוּ מִמֶּנִּי בְּלַיְלָה זֶה עַל יְדֵי מִקְרָה לַיְלָה, שְׁקֶרֶה לִּי  
 בְּעִוְוֹנוֹתַי הַרְבִּים) כָּלֵם אֲזֻכָּה, בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים וּבְחַמְלַתְךָ  
 הַגְּדוֹלָה וּבְכַחֲךָ הַגְּדוֹל, לְהוֹצִיאֵם מֵהַקְּלָפוֹת וּמֵהַסְּטָרִין  
 אַחֲרָנִין, מִכָּל הַמְּקוֹמוֹת שֶׁנִּפְּלוּ וְנִתְּפְּרוּ וְנִפְּוּצוּ וְנִדְּחוּ לְשָׁם,  
 וְאֵל יְדַח מִמֶּךָ גְּדַח. וְתַכְנִיעַ וְתַשְׁפֵּר וְתַהַרְגַּ וְתַעֲקֹר וְתַכְלֶה  
 וְתַבְטֵל כָּל הַקְּלָפוֹת וְכָל הַרוּחִין וְשִׂדִּין וְלִילִין, שְׁנַעֲשׂוּ  
 וְנִבְרְאוּ וְנוֹצְרוּ עַל יְדֵי אֱלוֹ הַטְּפוֹת, שְׂיִצְאוּ מִמֶּנִּי לְבַטְלָה,  
 וְתִסֵּר מֵהֶם חַיּוֹתָם, וְתוֹצִיא וְתַגְּזֵל מֵהֶם הַחַיּוֹת דְּקַדְשָׁה,  
 וְכָל הַנִּיצוּצוֹת הַקְּדוּשִׁים שְׁפִלְעוּ.

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אֵל חַי וְקַיִם, חַי הַחַיִּים, מְלֵא רַחֲמִים,  
 הִדָּן אֶת כָּל הָעוֹלָם לְכַף זְכוּת תְּמִיד, הַחֲפִיץ חֶסֶד  
 וּמְרֵבָה לְהִיטִיב. אָבִי אָבִי, גּוֹאֲלִי וּפּוֹדִי. יְדַעְתִּי יְהוָה יְדַעְתִּי,  
 כִּי אֲנִי בְּעַצְמִי הַחַיִּב וְהַפּוֹשֵׁעַ אֶפְלוּ בְּהַמְּקוֹרוֹת שְׁנוּדְמָנוּ לִי  
 בְּשׁוּגַג, כִּי לֹא שְׁמַרְתִּי אֶת הַמַּחְשְׁבָה כָּלֵל וְהַרְהַרְתִּי בַּיּוֹם,

עַד שִׁפְּאֵתִי לְיַדִּי טַמְאָה בְּלִילָה, וְעַל יְדֵי זֶה קִלְקַלְתִּי מַה שִׁקְלַקְלַתִּי, וְגִרְמַתִּי מַה שִׁגְרַמְתִּי, וְשַׁחַתְתִּי מַה שִׁשַׁחַתְתִּי. אוֹי אוֹי אוֹי, אוֹיָה עַל נַפְשִׁי, אוֹי לְנַפְשִׁי, כִּי גַמְלַתִּי לִי רָעָה. מָה אָמַר, מָה אֲדַבֵּר, מָה אֶצְטַדֵּק. מָה אָמַר, מָה אֲדַבֵּר, מָה אֶצְטַדֵּק. הָאֱלֹהִים מָצָא אֶת עֹנִי. הִנְנִי לְפָנֶיךָ בְּאִשְׁמָה רַבָּה, הִנְנִי לְפָנֶיךָ מְלֵא בּוֹשָׁה וּכְלָמָה, מְלֵא טַנוּפִים וְלִכְלוּכִים, מְלֵא תּוֹעֵבוֹת רָעוֹת, וְאִין שׁוֹם לְשׁוֹן בְּעוֹלָם שְׂאוּכַל לְכַנּוֹת בּוֹ עֵצִם הַרְחַמְנוֹת שִׁישׁ עָלַי, כִּי רַע וְמוֹר, כִּי נִגַע עַד הַנֶּפֶשׁ, מֵר לִי מְאֹד, אָבִי שֶׁבְשָׁמַיִם; מֵר לִי מְאֹד, רַבּוֹן כָּל הָעוֹלָמִים. רְאֵה אֲנַחְתִּי וְאֲנַקְתִּי, כִּי נַפְשִׁי מָרָה לִי מְאֹד, עַד אֲשֶׁר אֵינִי יוֹדֵעַ אֵיךְ אֲנִי יְכוּל לַחְיוֹת מֵעֵצִם מְרִירוֹת נַפְשִׁי, אֲשֶׁר עַד גָּבְהִי שָׁמַיִם יִגִּיעַ, כִּי קִצְתִּי בְּחַיִּי, לָמָּה לִי חַיִּים כְּאֵלֶּה, חַיִּים מְרִים וּמְרוּרִים מְמוֹת. אֶת קִבְעַת פּוֹם הַתְּרַעְלָה שְׁתִּית, מְצִית, נַפְשִׁי.

רַבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אַתָּה לְבַד יוֹדֵעַת רַבּוּי וְעֵצִם הַפְּגָמִים הַגְּדוֹלִים, הָעֲצוּמִים וְהַנּוֹרָאִים, שֶׁנַּעֲשִׂים עַל יְדֵי זֶה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, וְעַתָּה אֵיךְ אוּכַל לְתַקֵּן זֹאת וּבְכַמָּה יִזְכֶּה גַּעַר כְּמוֹנֵי לְתַקֵּן אֶת אֲשֶׁר שַׁחַתְתִּי. אֵךְ אַף עַל פִּי כֵן יוֹדְעִתִּי, וְאֵנִי מֵאֲמִין בְּאִמוּנָה שְׁלֵמָה, כִּי אִין שׁוֹם יֵאוּשׁ

בְּעוֹלָם כָּלֵל, וְעַדִּין יֵשׁ לִי תִקְוָה, וְעַדִּין לֹא אֲבַדָּה תוֹחֲלָתִי  
 מִיְהוָה, כִּי חֲסֵדֵי יְהוָה כִּי לֹא תִמְנֹנ, כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמָיו.  
 עַל־כֵּן בָּאתִי לִפְנֵיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי, אֱלֹהֵי  
 אֲבֹרָהֶם, אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב, אֱלֹהֵי כָּל  
 הַצְּדִיקִים וְהַחֲסִידִים הָאֲמִתִּיִּים וְאֱלֹהֵי כָּל יִשְׂרָאֵל, אֱלֹהֵי  
 הָרֵאשׁוֹנִים וְהָאַחֲרוֹנִים, שְׁתַּרְחֵם עָלַי וְתַעֲשֵׂה אֶת אֲשֶׁר  
 בְּחַקֶּיךָ אֵלֶיךָ וְאֶת מִשְׁפָּטֶיךָ אֲשֶׁמֹר, וְתִכַּף אֶת יִצְרִי  
 לְהִשְׁתַּעֲבֹד לָךְ, וְתִגְעַר בְּתִיִצֵר הָרַע וְתִגְרָשׁוּ מִמּוֹנֵי מַעֲתָה  
 וְעַד עוֹלָם, וְתִשְׁמְרֵנִי וְתִצִּילֵנִי וְתִפְלֹטֵנִי מַעֲתָה מִכָּל מִינֵי  
 הָרְהוּרִים רָעִים וּמִמַּחְשְׁבוֹת רָעוֹת וּמִפְגָּם הָרְאוֹת וּמִפְגָּם  
 הַדְּבוּר, וְתִצִּילֵנוּ מַעֲתָה מִכָּל מִינֵי פְגָם הַכְּרִית שְׁבַעֲעוֹלָם  
 בְּמַחְשְׁבָהּ, דְּבוּר וּמַעֲשֵׂהָ, וְתִהְיֶה עִמִּי תָמִיד וְתִשְׁמְרֵנִי  
 וְתִצִּילֵנִי מִמִּקְרָה, בֵּין בַּיּוֹם וּבֵין בַּלַּיְלָה, מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם.  
 אָבִינוּ, מִלֶּךְ אֵל חַי וְקַיִם, גּוֹאֵל חָזֵק. שְׁטַחֲתֵי אֵלֶיךָ כַּפֵּי.  
 הִצַּל הִצַּל, הוֹשִׁיעָה הוֹשִׁיעָה, הִצַּל לְקוֹחִים לְמָוֹת,  
 הִצַּל נִרְדָּף וְחָיֵב כְּמוֹנֵי, הִצִּילֵנִי מִן הַשְּׂאוּל תַּחֲתִיּוֹת. תָּן לִי  
 תִקְוָה וְלֹא אֲבַד, חֵם וְשְׁלוֹם, כִּי מִה בְּצַע בְּדַמִּי, בְּרַדְתִּי אֶל  
 שַׁחַת, הַיּוֹדֵךְ עֹפֵר, הַיְגִיד אֲמַתְךָ. דָּלוּ עֵינַי לְמָרוֹם, יְהוָה  
 עֲשֵׂקָה לִי, עֲרַבְנִי, עֲרַב עִבְדְּךָ לְטוֹב, אֵל יַעֲשֶׂקֵנִי זָרִים. כִּי



אֵין לִי שׁוּם פֶּחַ אֶלָּא בְּפִי, אֵין לִי שׁוּם מָנוֹס וּמִכְבָּטָה, כִּי אִם  
עֲלִיד לְבַד, עַל חֶסֶדִיד הָעֲצוּמִים לְבַד, עַל רַחֲמֵיךְ הַגְּדוֹלִים,  
עַל חֶמְלַתְךָ הָאֲמִתִּית, עַל חֲנִינוּתְךָ הַנִּצְחִית וְעַל פֶּחַ  
וּזְכוּת הַצְּדִיקִים, שְׁשָׁמְרוּ אֶת הַבְּרִית בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת,  
שְׂאִין שְׁלֵמוֹת אַחֲרָיו, בָּהֶם תִּמְכְּתִי יְתִדוֹתַי, בָּהֶם אֶשְׁעַן  
וְאֶסְמַךְ, בְּזְכוּתָם וּכְחֵם אֲכַבֵּחַ וְאֶקְוֶה, כִּי לֹא תַעֲזֹב נַפְשִׁי  
לְשֹׂאֵל, לֹא תִתֵּן חֶסֶדִיד לְרֵאוֹת שְׁחַת.

אֶהְיֶה יְהוָה, מְלֻטְנִי אֶהְיֶה יְהוָה, פְּדִנִי רֵאָה מִסֶּכֶן כְּמוֹנִי  
טוֹרֵף בְּלֵב יָמִים, תְּהוֹם אֶל תְּהוֹם קוֹרֵא לְקוֹל  
צְנוּרִיד, כָּל מוֹשֶׁפֶרִיד וְגִלְיָד עָלַי עֲבְרוּ. צוֹד צְדוֹנִי כַּצְּפוֹר,  
אִיבֵי חֲנָם. צָמְתוּ כְּבוֹר חַיִּי, וַיְדוּ אֶכֶן כִּי. צָפוּ מַיִם עַל  
רֵאשֵׁי, אֲמַרְתִּי נְגוּרְתִי. קְרֵאתִי שְׁמֶךָ, יְהוָה, מְבוֹר תַּחֲתִיּוֹת;  
קְרֵאתִי שְׁמֶךָ, יְהוָה, מְבוֹר תַּחֲתִיּוֹת.

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, מְלֵא רַחֲמִים, מְלֵא  
חֶסֶד חֲנָם, מְלֵא חֲנִינוּת, מְלֵא רַחֲמָנוֹת, מְלֵא טוֹב,  
מְלֵא רְצוֹן. כְּבָר קִבְּלָנוּ עָלֵינוּ לְקֵרָא אֱלִיד תְּמִיד, וְהִנְנִי  
מְקִים קִבְּלָתְנוּ, וְהִנְנִי קוֹרֵא אֱלִיד מִמְקוֹם שְׁפַל כְּבוֹד,  
מִמְקוֹמוֹת מְגֻנִים כְּאֵלֶּה. מִמְעַמְקִים קְרֵאתִיךָ, יְהוָה, מִעַמְקֵי  
עַמְקִים, מִן הַמְּצַר קְרֵאתִי יְהוָה, עֲנֵנִי בְּפֶרֶחַב יְהוָה. וְאִם

בְּעוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים יִרְדְּנוּ לְמָקוֹם שְׂיִרְדְּנוּ, וְיִרְדְּנוּ עִבְשׁוּ  
 בְּעִקְבוֹת מְשִׁיחָא לְמָקוֹמוֹת נְמוּכִים וְשְׁפָלִים מְאֹד מְאֹד,  
 שְׁלֹא יִרְדוּ יִשְׂרָאֵל לְתוֹכְכֶם מֵעוֹלָם, כְּמוֹ שְׁכַתוֹב: וְתָרַד  
 פְּלָאִים, אֵין מְנַחֵם לָהּ; אַף עַל פִּי כֵן אֵין אָנוּ מֵיֵאֲשִׁים  
 עֲצִמְנוּ, חֵם וְשָׁלוֹם, בְּשׁוֹם אַפְּנוּ בְּעוֹלָם כְּלָל, כִּי כָּבַר  
 הִבְטַחְתָּנוּ לְהַשִּׁיבֵנוּ מִמְּצוּלוֹת יָם, כְּמוֹ שְׁכַתוֹב: אָמַר אֲדֹנָי  
 מִבְּשָׁן אָשִׁיב, אָשִׁיב מִמְּצוּלוֹת יָם. וְכַתִּיב: וְאַף גַּם זֹאת,  
 בְּהִיּוֹתְכֶם בְּאַרְץ אֲיִבֵיהֶם לֹא מֵאַסְתִּים וְלֹא גַעְלַתִּים לְכַלְתֶּם  
 לְהַפֵּר בְּרִיתִי אִתְּכֶם, כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם.

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, פֶּתַח פִּיד לְאֵלִים כְּמוֹנֵי, וְתִשְׁלַח לִי  
 דְבוּרִים מִמְּעוֹן קִדְשֶׁךָ מִן הַשָּׁמַיִם, בְּאַפְּנוּ שְׂאוּכַל  
 לְנִצַּח אוֹתְךָ, לְרִצּוֹת וּלְפִים אוֹתְךָ, שְׁתִּקְבַּל בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים  
 וּבְחֶסֶדֶיךָ הָעֲצוּמִים אֶת אֵלוּ הָעֵשְׂרָה קְפִיטַל תְּהַלִּים  
 שְׂאַמְרֵתִי לְפָנֶיךָ, כְּאֵלוּ אֶמְרֵם דְּוֹד הַמְּלָךְ, עָלֵינוּ הַשָּׁלוֹם,  
 בְּעֲצִמוֹ. וְאַף עַל פִּי שְׂאֵינִי יוֹדַע לְכוֹן שׁוֹם כְּוֹנָה מֵהַכְּוֹנֹת  
 הָעֲצוּמוֹת וְהַנּוֹרְאוֹת, שְׂיֵשׁ בְּאֵלוּ הָעֵשְׂרָה מְזוֹמְרִים, יְהִי  
 רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי, שְׁתֵּהא חֲשׁוּבָה  
 לְפָנֶיךָ הָאֲמִירָה בְּפֶה לְבַד, כְּאֵלוּ הַשְּׁנֵתִי וְכוֹנֵתִי כָּל  
 הַסּוּדוֹת וְהַכְּוֹנֹת שְׂיֵשׁ בְּהֶם, וְיִהְיוּ אֲמַרִי לְרִצּוֹן לְפָנֵי אֲדוֹן

כל. והנני משליך יהבי עליך, והנני מקשר עצמי לכל  
 הצדיקים האמתיים שפדורנו ולכל הצדיקים האמתיים,  
 שזכני עפר, קדושים אשר בארץ הטהרה, ובפרט להצדיק  
 יסוד עולם, נחל נובע מקור חכמה, רבנו נחמן בן פינא,  
 זכותו יגן עלינו אמן, ועל דעתם ועל פונתם אמרתי כל  
 אלו העשרה קפיטל תהלים, ובזכותם וכחם אופה לעורר  
 ולגלות כל העשרה מיני נגינה, שנאמר בהם ספר תהלים,  
 שהם: שיר פשוט, כפול, משלש, מרבע, שהם כלולים  
 בשמוך המיוחד, הגדול והקדוש. ובזכות וכח השני שמות  
 הקדושים האלו במלואם, שהם "אל אלהים" (פיה): אל"ף  
 למ"ד, אל"ף למ"ד ה"י יו"ד מ"ם, שהם עולים במספר  
 תפ"ה [ארבע מאות שמונים וחמש], כמספר תהלי"ם, בכח  
 אלו השמות תזכני להוציא כל הטפות קרי לבטלה מבטן  
 הקלפה שבלעם, אשר מספר שמה עם האותיות עולה  
 תפ"ה, שהיא בקלפה כנגד קדשת ספר תהלים. ובכח אלו  
 העשרה מזמורי תהלים תעורר השני השמות הקדושים  
 "אל אלהים", ותהרג, ותשבר ותכניע, ותעקר ותכלה  
 ותבטל את הקלפה הזאת שבלעם, ותכריח אותה  
 להפליט כל הטפות הקדושות מבטנה וקרפה, ותמחה

שְׁמָה וְזָכְרָה מִן הָעוֹלָם, וְתִקְוִים מִקְרָא שְׁכָתוּב: חֵיל בָּלַע  
 וְיִקְיָאנוּ, מִבְּטָנוּ יוֹרִישָׁנוּ אֵל. וְתִהְרֹג כָּל הַקְּלָפוֹת, שְׁנִבְרָאוּ  
 עַל יְדֵי אֱלוֹ הַטְּפוֹת, וְתוֹצִיא וְתַגּוֹל מֵהֶם הַחַיּוֹת דְּקִדְשָׁה.  
 וְכָל הַנִּיצוּצוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת שְׁפָלְעוּ עַל־יְדֵי פָּגֶם חֲטָא זֶה,  
 כְּלָם תּוֹצִיאֵם, וְתַחֲזוֹר וְתִקְבְּצֵם בְּקִדְשָׁה שְׁנִית, וְתִזְכְּנוּ לְקַבֵּל  
 עָלֵינוּ עַל מַלְכוּת שָׁמַיִם בְּאַהֲבָה תָּמִיד, וְנִזְכֶּה לַעֲסֹק כָּל  
 יְמֵינוּ בְּתוֹרָה וְתַפְלָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים בְּאַמֶּת וּבְלֵב שָׁלֵם,  
 בְּאִפְּן שְׁנִזְכֶּה לְבְרָא גּוֹפִים וְכֵלִים קְדוֹשִׁים לְכָל הַנְּשֻׁמוֹת  
 דְּאִזְלוּן עֲרִטִילָאִין עַל יְדֵי עוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים עַל יְדֵי פָּגֶם  
 הַטְּפוֹת קָרִי, שִׁיִּצְאוּ מִמֶּנִּי לְבַטְלָה.

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אֲמִיץ כַּח, וְרַב אוֹנִים עֵשֶׂה מַה  
 שְׁתַּעֲשֶׂה בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים בְּאִפְּן שְׁנִזְכֶּה לְתַקֵּן פָּגֶם  
 הַבְּרִית, פָּגֶם טְפֵי הַמַּח, בֵּין מַה שְׁפָגַמְנוּ בְּזֶה בְּשׁוּגַג, בֵּין  
 בְּמִזִּיד, בֵּין בְּאִנְס, בֵּין בְּרִצּוֹן עַל הַכַּל תַּמְחַל וְתַסְלַח לִי,  
 אֱלוֹהֵי סְלִיחוֹת, חֲנוּן הַמְּרַבֶּה לְסַלַּח, וְנִזְכֶּה לְתַקֵּן כָּל  
 הַפְּגָמִים בְּשְׁלֵמוֹת בְּחֵינֵינוּ בְּזִכּוֹת הַצְּדִיקִים הַקְּדוֹשִׁים אֲשֶׁר  
 בְּאַרְץ הַמָּה (אם יהיה על קברו יאמר זה: ובזכות הצדיק הזה השוכן  
 פה, צדיק יסוד עולם נחל גובע מקור חכמה, אשר אני מכתת רגלי  
 ומלטלתי עצמי בטלטול הקשה בשביל לבוא הנה להשתטח על קבר

הַצַּדִּיק הָאֵמֶת הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה אֲשֶׁר הִבְטִיחֵנוּ בְּחַיּוֹ הַקְּדוֹשִׁים, לַעֲמֹד  
בְּעִזְרַתְנוּ סְלָה תָּמִיד, כְּשֶׁנִּבְּאוּ עַל קִבְרוֹ הַקְּדוֹשׁ וְנָתַן פְּרוּטָה לְצַדִּיקָה  
וְנֹאמַר אֵלָיו הַעֲשֶׂהה קַפְיטָל תְּהִלִּים. וְהִנֵּה עֲשִׂיתִי מָה שְׁמַטָּל עָלַי, עֲשֵׂה  
מָה שְׁעָלֶיךָ). וּמַחֲל לִי, וּסְלַח לִי, וְכַפֵּר לִי עַל כָּל הַחַטָּאִים  
וְהָעוֹנוֹת וְהַפְּשָׁעִים, שְׁחַטָּאתִי וְשַׁעֲוִיתִי וְשִׁפְשָׁעֵתִי לְפָנֶיךָ  
בְּרַמ"ח אֵיבָרֵי וְשִׁס"ה גִּידֵי, בְּמַחֲשָׁבָה, דְּבוּר וּמַעֲשֵׂה,  
וּבְחַמְשָׁה חוּשִׁים וּבְשָׂר כַּחוֹת הַגּוּף, וּבְכֶרֶט מָה שְׁחַטָּאתִי  
וּפְשָׁעֵתִי וּפְגַמְתִּי נִגְדָּךְ בְּפָנֶיךָ הַבְּרִית, שֶׁהוּא כָּלָל כָּל  
הַתּוֹרָה כְּלָהּ, וְהָרַע בְּעֵינֶיךָ עֲשִׂיתִי מִנְעוּרֵי עַד הַיּוֹם הַזֶּה.  
עַל הַכֹּל תִּמְחַל וְתִסְלַח וְתִכַּפֵּר, מֵלֵא רַחֲמִים, וְתִמְלֵא כָּל  
הַשְּׂמוֹת שְׁפָגַמְתִּי בְּשִׁמְךָ הַגָּדוֹל. הֶרֶב כִּבְסֵנִי מִעוֹנֵי,  
וּמַחַטָּאתִי טַהֲרֵנִי. תַּחַטָּאֲנִי בְּאֵזוֹב וְאַטְהֶר, תִּכְבֶּסֵנִי, וּמְשַׁלֵּג  
אֲלֵבַיִן. תִּשְׁמִיעֵנִי שִׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה, תִּגְלַגֵּה עֲצָמוֹת דְּבִיתִ.  
הַסִּתֵּר פְּנֶיךָ מִחַטָּאֵי, וְכֹל עוֹנוֹתַי מִחָה. מְחַה פִּשְׁעֵי לְמַעַנֶךָ,  
כְּאָמֹר: אֲנִכִי אֲנִכִי, הוּא מוֹחָה פִּשְׁעֶיךָ לְמַעַנִי, וְחַטָּאתֶיךָ  
לֹא אֲזַכּוֹר, וְתִמְלֵא עָלַי בְּרַחֲמִים, וְתִהְיֶה בְּעִזְרֵי תָּמִיד  
בְּזָכוֹת וְכֹחַ הַצַּדִּיקִים הָאֵמֶתִים, וְתִשְׁמְרֵנִי וְתִצְלִילֵנִי תָּמִיד,  
וְתִתֵּן לִי כֹחַ לְהַתְגַּבֵּר עַל יִצְרֵי וְלִכְפֹּת וְלִשְׁפֹּר אֶת תְּאוֹתַי,  
וְלֹא אֶפְגַּם עוֹד מָה שְׁפָגַמְתִּי, וְלֹא אַעֲשֶׂה עוֹד הָרַע בְּעֵינֶיךָ,

וְלֹא אָשׁוּב עוֹד לְכַסְּלָהּ. אִם אֲנִי פָּעַלְתִּי לֹא אוֹסִיף, כִּי כָּבֵר  
 הַבְּמַחְתָּנוּ, שָׁגַם עַל זֶה מוֹעִיל תְּפִלָּה וּבִקְשָׁה לְהַנְצִיל  
 לְהַבֵּא, בְּרַחֲמֶיךָ הָאֱמֵתִיִּים, מִן הַיִּצָּר הָרַע וְכַת דִּילָהּ. (אם  
 יְהִיָּה עַל קִבְרוֹ הַקְּדוּשׁ יֹאמֵר זֶה: וּבִפְרָט עַל מְקוֹם צִיּוֹן הַקְּדוּשׁ הַזֶּה,  
 עֲזַרְנִי בְּזִכּוֹת הַצְּדִיקִים הַגְּנוּזִים פֹּה), וְרַחֵם עָלַי, וְתֵן לִי כֹחַ וּגְבוּרָה  
 מֵאַתָּה, שְׂאֵזְכָּה לְהַתְגַּבֵּר וְלִכְבֹּשׁ אֶת יִצְרֵי תְּמוּדָה, עַד  
 שְׂאֵזְכָּה בְּרַחֲמֶיךָ לְגַרְשׁוֹ וְלִסְלָקוֹ וְלִכְבָּלוֹ מֵעָלַי לְגַמְרֵי  
 מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם, כִּי כָּבֵר כָּלוּ בִּיגוֹן חַיִּי, וְשִׁנּוֹתַי בְּאַנְחָה,  
 כְּשֶׁל בְּעוֹנֵי כַחַי, וְעֲצָמֵי עֵשִׂישׁוֹ, עַד אֲשֶׁר כְּשֶׁל כֹּחַ הַסֶּבֶל.  
 רַחֵם עָלַי, אָבִי, אָב הַרַחֲמָן, רַחֵם עָלַי, שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה, חוּס  
 וְחַמֵּל עָלַי, שׁוֹמֵעַ צַעֲקָה, שׁוֹמֵעַ אֲנָחָה, שׁוֹמֵעַ  
 אֲנָקָה, רַחֵם רַחֵם, הַצֵּל הַצֵּל, הוֹשִׁיעָה הוֹשִׁיעָה, אֵל יִפְלֵ  
 דְּמֵי אֲרָצָה לְפָנֶיךָ, אֵל תִּתֵּן לְשַׁחַת נַפְשִׁי, הַצִּילֵנִי מִדְּמִים,  
 אֱלֹהִים, אֱלֹהֵי תְּשׁוּעָתִי. תִּרְנֵן לְשׁוֹנֵי צִדְקָתְךָ. חוֹסֶה עָלַי,  
 כָּרֵב רַחֲמֶיךָ, כָּרֵב חֶסְדֶּיךָ, יִהְיֶה נָא מֵעִיד וְחִנּוּנוֹתֶיךָ עַל  
 עֲלוֹב נַפְשׁ כְּמוֹנִי, עַל גִּרְדָּף כְּמוֹנִי, עַל מְלַכְלֵךְ בַּחֲטָאִים  
 כְּמוֹנִי, עַל חֶסֶר דַּעַה, חֶסֶר עֲצָה כְּמוֹנִי, כִּי לֵךְ לְבַד עֵינַיִנו  
 תְּלוּיּוֹת, לֵךְ לְבַד רְעִיוֹנֵי צוֹפְיוֹת, דָּלוּ עֵינַי לְמָרוֹם, עוֹד נָא,  
 הוֹשִׁיעָה נָא, חוּס וְחַמֵּל נָא עָלַי וְהוֹשִׁיעֵנִי לְשׁוֹב אֱלֹהֶיךָ

בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, בְּאַמֶּת וּבְלֵב שָׁלֵם, וְאַזְכָּה לְהִיּוֹת תָּמִיד  
 בְּרִצּוֹנְךָ הַטּוֹב מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. כְּחֶסֶדְךָ חַיִּינִי, וְאַשְׁמְרָה  
 עֲדוֹת פִּיךָ. יָב טָהוֹר בְּרָא לִי אֱלֹהִים, וְרוּחַ נְכוֹן חִדַּשׁ  
 בְּקִרְבִּי.

וּבְכוֹן, יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ,  
 אֲדוֹן הַשְּׂמִיחָה וְהַחֲדוּתָהּ, אֲשֶׁר לְפָנֶיךָ אֵין שׁוֹם  
 עֲצָבוֹת כָּלֵל לְעוֹלָם, כְּמוֹ שְׂכֵתוֹב: הוֹד וְהִדְר לְפָנֶיךָ, עוֹ  
 וְחֲדוּת בְּמִקְוָמוֹ. שְׁתַּעֲזְרֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ הַעֲצוּמִים וְתִזְכְּנֵנִי לְהִיּוֹת  
 בְּשִׂמְחָה תָּמִיד. מְשִׂמַּח נַפְשׁוֹת עֲגוּמִים, שְׂמַח נַפְשֵׁי  
 הָאֲמֻלָּלָה מְאֹד, הַעֲלוּבָה מְאֹד, הַעֵיפָה וְהַצְּמָאָה וְהַרְעֵבָה  
 אֵלֶיךָ מְאֹד, הָסֵר מִפְּנֵי יָגוֹן וְאַנְחָה, שְׂמַח נַפֶּשׁ עֲבָדְךָ, כִּי  
 אֵלֶיךָ, יְהוָה, נַפְשֵׁי אִשָּׂא. תוֹדִיעֵנִי אֶרֶח חַיִּים. שְׁבַע שְׂמֵחוֹת  
 אֶת פְּנֶיךָ, נְעִימוֹת בִּימִינְךָ נֹצֵחַ. הַשִּׁיבָה לִי שִׁשׁוֹן יִשְׁעֶךָ,  
 וְרוּחַ נְדִיבָה תִּסְמְכֵנִי. שְׁבַעֵנִי מִטּוֹבְךָ, וְשִׂמַּח נַפְשֵׁי  
 בִּישׁוּעֶתְךָ, וְטָהַר לִפְנֵי לְעֲבָדְךָ בְּאַמֶּת. עוֹרָה כְּבוֹדִי, עוֹרָה  
 הַנִּבֵּל וְכִנּוֹר, אַעֲיִרָה שְׁחַר. זַכְּנוּ לְכֹל הַעֲשָׂרָה מִיְּנֵי נְגִינָה  
 דְּקַדְשָׁה, שֶׁהֵם מְכַנְּעִים וּמְתַקְּנִים פְּגָם הַבְּרִית, כְּאָמֹר:  
 אֲבָרְךָ אֶת יְהוָה אֲשֶׁר יַעֲצֵנִי, אֶף לֵילוֹת יִסְרוּנִי כְּלִיּוֹתֵי.  
 לְדוֹד מְשִׁכִּיל, אֲשֶׁרֵי נִשְׁוִי פֶשַׁע כְּסוּי חַטָּאָה. בֵּית וְהוֹן

נחלת אבות, ומיהוה אשה משפלת. יומם יצוה יהוה חסדו, ובלילה שירה עמו, תפלה לאל חיי. למנצח אל תשחת לדוד מכתם בשלח שאול וישמרו את הבית להמיתו. אזכרה נגינתי בלילה, עם לבבי אשיחה ויחפש רוחי. היאכל תפל מבלי מלח, אם יש טעם בריר חלמות. פן תתן לאחרים הודך ושנותיך לאכזרי. ולא אמר, איה אלהי עשי הנותן זמירות בלילה. שקר החן והבל היפי, אשה יראת יהוה היא תתהלל. ונאמר: הללויה, הללו אל בקדשו, הללוהו ברקיע עזו. הללוהו בגבורותיו, הללוהו כרב גדלו, הללוהו בתקע שופר, הללוהו בנגבל וכנור: הללוהו בתוף ומחול הללוהו במנים ועגב: הללוהו בצלצלי שמע, הללוהו בצלצלי תרועה. כל הנשמה תהלל יה הללויה:

רבנו של עולם, תקע בשופר גדול לחרותנו, ושא גם לקבץ גליותינו, וקרב פזורנו מבין הגוים, ונפוצותינו פנים מירפתי ארץ. וקבץ נדחנו יחד מארבע כנפות הארץ לארצנו: וקים בנו מקרא שכתוב: ושב יהוה אלהיך את שבותך ורחמך, ושב וקבצך מכל העמים, אשר הפיצך יהוה אלהיך שמה. אם יהיה נדחך בקצה השמים, משם



יִקְבְּצֶדָּה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וּמִשָּׁם יִקְחֶךָ. וְהֵבִיאֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶל  
 הָאָרֶץ, אֲשֶׁר יֵרְשׁוּ אֲבוֹתֶיךָ, וִירְשָׁתָהּ וְהִיטִיבָךָ, וְהִרְבֶּךָ  
 מֵאֲבוֹתֶיךָ. וְנֹאמַר: נָאִם יְהוָה אֱלֹהִים, מִקְּבִץ גְּדַחֵי יִשְׂרָאֵל,  
 עוֹד אֶקְבֵץ עֲלֵיו לְנִקְבְּצָיו. וְנֹאמַר: בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַיִם יְהוָה, גְּדַחֵי  
 יִשְׂרָאֵל יִכְנָס. וְתִמְהַר וְתַחֲיֶה לְגֵאֲלָנוּ, וְתֵבִיא לָנוּ אֶת מְשִׁיחַ  
 צְדָקְנוּ, וְתִבְנֶה אֶת בֵּית קִדְשֵׁנוּ וְתִפְאֶרֶתְנוּ, וְהֵבִיאֵנוּ לְצִיּוֹן  
 עִירְךָ בְּרָנָה, וְלִירוּשָׁלַיִם בֵּית מִקְדָּשְׁךָ בְּשִׂמְחַת עוֹלָם. כְּמוֹ  
 שְׁפָתוֹב: וּפְדוּיֵי יְהוָה יִשׁוּבוּן, וּבָאוּ צִיּוֹן בְּרָנָה, וּשְׂמֹחַת עוֹלָם  
 עַל רֵאשִׁים, שְׂשׂוֹן וּשְׂמֹחָה יִשְׂיִגוּ, וְנָסוּ יִגוֹן וְאֲנָחָה. וְנֹאמַר: כִּי  
 בְּשִׂמְחָה תֵצֵאוּ, וּבְשָׁלוֹם תּוּבְלוּן, הַהָרִים וְהַגְּבְעוֹת יִפְצְחוּ  
 לְפָנֵיכֶם רְנָה, וְכָל עֵצֵי הַשָּׁדָה יִמְחֵאוּ כָף. וְנֹאמַר: כִּי נַחַם  
 יְהוָה צִיּוֹן, נַחַם כָּל חֲרִבוֹתֶיהָ, וַיִּשֶׁם מִדְּבָרָה כְּעֵדֶן וְעֵרְבַתָּהּ  
 כְּגֵן יְהוָה, שְׂשׂוֹן וּשְׂמֹחָה יִמְצֵא בָהּ, תּוֹדָה וְקוֹל זְמֵרָה. שְׂמֵחוּ  
 בִיהוָה וְגִילוּ צְדִיקִים, וְהִרְנִינוּ כָּל יִשְׂרָאֵל. אֹרֶז זְרוּעַ לְצַדִּיק,  
 וְלִישְׂרֵי לֵב שְׂמֹחָה. שְׂמֵחוּ צְדִיקִים בִּיהוָה, וְהוֹדוּ לְזִכְרֵ קִדְשׁוֹ.

אָמֵן נִצַּח סְלָה וְעַד.

זאת התפלה מצאנו באמתחת הכתבים והיא מעט הפמות ורב האיכות:

רבונוּ שֶׁל עוֹלָם, עֵלֶת הָעֵלֹת וְסִפַּת כָּל הַסְּבוֹת, אֲנִי  
 לְעֵלָא, לְעֵלָא מִן כְּלָא, וְלִית לְעֵלָא מִנְּךָ, דְּלִית  
 מַחְשְׁבָה תְּפִיסָא בְּךָ כְּלָל, וְלֵךְ דּוּמְיָה תְּהֵלָה, וּמְרוּמָם עַל  
 כָּל בְּרָכָה וְתֵהֵלָה. אוֹתְךָ אֲדַרְשׁ, אוֹתְךָ אֲבַקֵּשׁ שְׂתַחֲתוּר  
 חֲתִירָה דְּרַךְ כְּבוֹשָׁה מֵאַתְךָ, דְּרַךְ כָּל הָעוֹלָמוֹת, עַד  
 הַהִשְׁתַּלְשְׁלוֹת שְׁלִי בְּמָקוֹם שְׁאִנִּי עוֹמֵד, כְּפִי אֲשֶׁר נִגְלָה  
 לְךָ, יוֹדַע תַּעֲלוּמוֹת, וּבְדַרְךָ וּנְתִיב הַיְהִי תְּאִיר עָלַי אוֹרְךָ,  
 לְהַחְזִירֵנִי בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ בְּאַמְתָּ, כְּפִי רְצוֹנְךָ  
 בְּאַמְתָּ, כְּפִי רְצוֹן מִבְּחַר הַבְּרוּאִים, לְכִלִּי לְחֹשֶׁב בְּמַחְשְׁבַתִּי  
 שׁוּם מַחְשְׁבַת חוּץ וְשׁוּם מַחְשְׁבָה וּבְכֹפּוּל שֶׁהוּא נִגְדֵּךְ  
 רְצוֹנְךָ, רַק לְדַבֵּק בְּמַחְשְׁבוֹת זְכוֹת צְחוֹת וְקְדוּשׁוֹת  
 בְּעִבּוּדְךָ בְּאַמְתָּ בְּהִשְׁגָּתְךָ וּבְתוֹרָתְךָ. הֵט לְפִי אֶל עֲדוּתְךָ,  
 וְתֵן לִי לֵב טָהוֹר לְעִבְדְּךָ בְּאַמְתָּ. וּמִמְצוּלוֹת יָם תּוֹצִיאֵנִי  
 לְאוֹר גָּדוֹל חַיֵּשׁ קָל מְהֵרָה. תְּשׁוּעַת יְיָ בְּהַרְפֵּ עֵינַי, לְאוֹר  
 בְּאוֹר הַחַיִּים כָּל יְמֵי חַיּוֹתַי עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה. וְאַזְכֶּה לְחַדֵּשׁ  
 נְעוּרַי, הַיָּמִים שֶׁעָבְרוּ בְּחַשְׁדְּךָ, לְהַחְזִירָם אֶל הַקְּדוּשָׁה, וְתֵהִי  
 יְצִיאָתִי מִן הָעוֹלָם כְּבִיאָתִי, כְּלָא חֲטָא. וְאַזְכֶּה לְחַזוֹת בְּנַעַם  
 יְיָ וּלְבַקֵּר בְּהִכְלוֹ, כְּלוֹ אוֹמֵר כְּבוֹד, אֲמֵן נִצַּח סְלָה וְעַד:



## לְכָל מֵאֵן דְּבַעֵי

כָּל מִטְרַתְנוּ בְּהַדְפֵסֶת הַסְפָּרִים  
הַקְדוּשִׁים הִיא לְקַיֵּם אֶת צְוֵאת  
מוֹהַרְנַ"ת זצ"ל, שְׁצִוָה קָדָם  
הַסֵּתֶלְקוֹתוֹ "יִפּוּצוּ מֵעֵינַתֶיךָ  
חוּצָה".

הַרְשוּת נְתוּנָה לְכָל מִי  
שֶׁבְרָצוֹנוֹ לְהַדְפִים קְטָעִים מִסֵּפֶר  
זֶה בְּכָל לְשׁוֹן שֶׁהוּא בְּכָל מְדִינָה  
וּמְדִינָה, וְאִין רְשׁוּת לְאַף אֶחָד  
לְאוֹסְרוֹ אֶלָּא אֶדְרָבָה, "יִגְדִיל  
תּוֹרָה וַיֵּאדִיר".

## פדיון

יניח ידיו על המעות ויאמר:

**מעות,** ואת היקום אשר ברגליהם, צדק יקראהו  
 לרגלו, צדק מלכותא קדישא, דינא דמלכותא דינא.  
 שרש הדינים בינה, אני בינה לי גבורה, אין הדין  
 נמתק אלא בשרשו. שלשה ידים בכינה: יד  
 הגדולה, יד החזקה, יד הרמה. שלש פעמים יד  
 גימטריא שם של מ"ב. מ"ב שביצירה: שם של  
 אנא בכת. מ"ב שבבריאה: שני פעמים אקי"ק.  
 מ"ב שבאצילות: הוי"ה [פשוט], במלואו, ומלוי דמלוי:

**יהי רצון** מלפניך שימתקו הדינים והגבורות  
 הקשות מעל (פלוני בן פלוני) על ידי פלא עליון שהוא  
 חסדים גדולים ורחמים גמורים ופשוטים שאין בו  
 תערבת דין כלל, אמן:

פדיון הוא המתקת הדינים והוא מושיע מכל הצרות, כי  
 עקר הרפואה על ידי פדיון דוקא, כי "רפא רפא" (עם שתי  
 התבות) מספר "פדיון נפש". (לקו"מ ח"ב, ג)

**יְהי** רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׁתוֹלִיכֵנו לְשָׁלוֹם, וְתִדְרִיכֵנו לְשָׁלוֹם, וְתַצְעִידֵנוּ לְשָׁלוֹם, וְתַגְּיַעֵנוּ לְמַחֲזוֹ חֲפָצְנוּ לְחַיִּים וּלְשִׂמְחָה וּלְשָׁלוֹם (וְאִם דַּעְתוֹ לַחֲזוֹר בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם יֹאמֶר וְתִחְזִירֵנוּ לְשָׁלוֹם) וְתַצִּילֵנוּ מִכָּפַף כָּל אוֹיֵב וְאוֹרֵב וְלִסְמִים וְחַיּוֹת רָעוֹת בְּדַרְדְּךָ, וּמִכָּל מִיָּנִי פּוֹרְעָנִיּוֹת הַמְּתַרְגְּשׁוֹת וּבָאוֹת לְעוֹלָם. וְתִשְׁלַח בְּרָכָה וְהִצְלַחַה בְּכֹל מַעֲשֵׂה יָדֵינוּ, וְתַתְּנֵנוּ לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינֵי כָל רוֹאֵינוּ, וְתַגְּמַלְנוּ חֶסֶדִים טוֹבִים וְתִשְׁמַע קוֹל תַּחֲנוּנֵינוּ. כִּי אֵל שׁוֹמֵעַ תִּפְלָה וְתַחֲנוּן אַתָּה: בְּרוּךְ אַתָּה יי, שׁוֹמֵעַ תִּפְלָה:

**רְבוֹנוֹ** שֶׁל עוֹלָם, תַּצִּילֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים מִסַּפְּנַת דְּרָכִים, וְתִשְׁמְרֵנִי וְתַצִּילֵנִי מִכָּל מִיָּנִי צַעַר וְיִסּוּרִין וְעִפּוֹב בְּדַרְדְּךָ, וּמִכָּל אוֹרֵב וְאוֹיֵב וּמַסְטִין, וְתַהֲיֶה תָּמִיד עִמִּי בְּשִׁבְתִּי, בְּבֵיתִי וּבְלִבִּיתִי בְּדַרְדְּךָ, בְּשִׁמּוֹךְ אֵצֶא לְדַרְדְּךָ לְשָׁלוֹם, וּבְשִׁמּוֹךְ אֶעֱבֹר הַדַּרְדְּךָ בְּשָׁלוֹם, וְאֲשׁוּב לְבֵיתִי לְשָׁלוֹם. וְתַצִּילֵנִי מִכָּל מִיָּנִי הַזִּיקוֹת וְהַפְּסַד בְּדַרְדְּךָ בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחַנִּיּוֹת, בְּגוֹף וּנְפֶשׁ וּמְמוֹן, וְשִׁמְרֵ צַאֲתֵנוּ וּבּוֹאֵנוּ לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם, וְתַזְכֵּנִי לְתַנן צְדָקָה קֹדֶם צַאֲתִי לְדַרְדְּךָ כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב. "צְדָק לִפְנֵי יַחֲלֹף וְיִשֵּׁם לְדַרְדְּךָ פְּעֻמּוֹ", וְעַל יָדֵי זֶה תִּכּוֹן לִפְנֵי הַדַּרְדְּךָ, וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים תִּלְדֵּךְ לִפְנֵי לְהַנְחִילֵנִי הַדַּרְדְּךָ אֲשֶׁר אֵלֶּךָ בָּהֶם, וְתֹאִיר לִפְנֵי בְּאוֹרְךָ הַגָּדוֹל, וְתִבְיֹאֵנִי וְתַגְּיַעֵנִי לְמַחֲזוֹ חֲפָצֵי לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם כְּרָצוֹנְךָ הַטּוֹב: